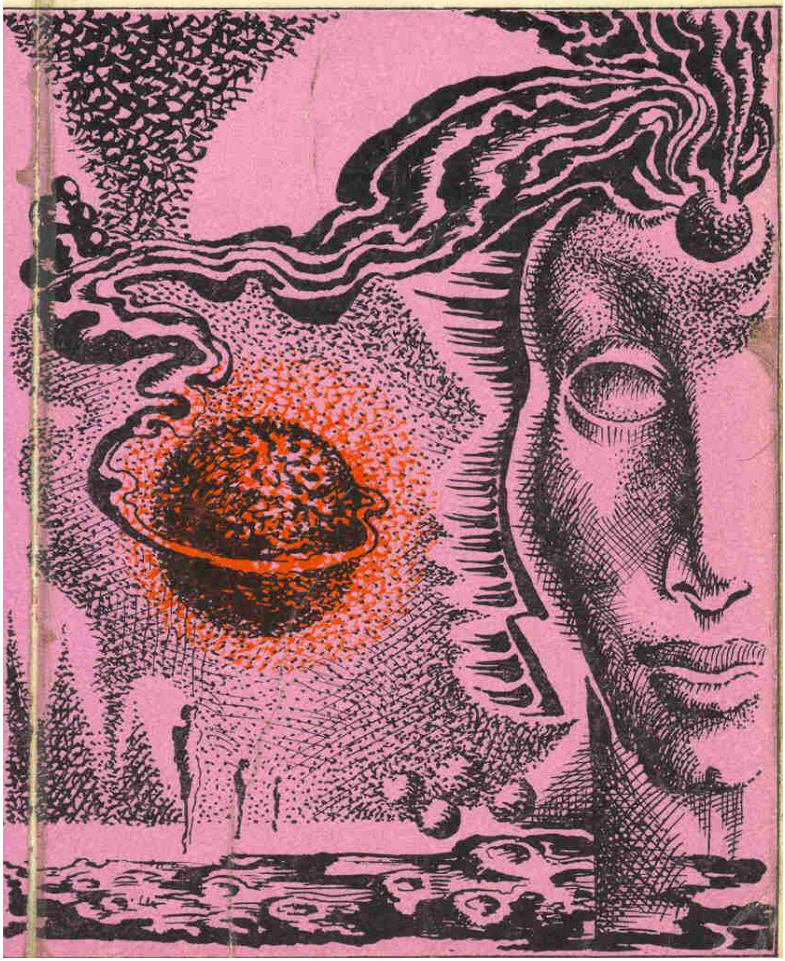
KAP
KA

LUDMILA
VAŇKOVÁ

MOSTY PŘES PROPAST ČASU

Adalé!“ Uprostřed obrazovky se objevil svítící bod, rozplývající se v růžové, jemně nafialovělé mlze. Vpravo dole zářila jasná skvrna. Adalské slunce. Jako by se octli na samém konci vesmíru. A přece i tady, všude kolem, hořely vzdálené stálice tichým, prudkým plamenem. Jen slunce, pozemské Slunce mezi nimi už vidět nebylo.

Šli na přistání, vstříc cíli tisícileté cesty, na jejímž konci bylo potvrzení jejich nejsmělejších představ o mimozemské civilizaci — a zároveň i zpráva nejotřesnější. Za nimi zůstala Země v ohni sebezničení.

Kosmické dobrodružství se od té chvíle změnilo v boj o život.

Napínavě exponuje mladá autorka svůj první román a těží ze všech možností, jež nabízí konstruktivní vědecká a technická fantazie. Volí cestu přes propasti času, cestu osudů i historie, která se dopátrává ceny člověka. Je podivuhodné, jak nosnou, otevřenou fabuli autorka našla, téma, které přirozeně spojuje vzdálená místa, dějinné epochy, lidské činy. Ludmila Vaňková je spontánní vypravěčka, okouzlená moderní vědou i technikou, i tajemstvím, kterému může rozumět jen žena. Svérázné prokloubení motivů, realistických i fantaskních, vytváří lákavě barvitý obraz dob dřívějších i budoucích. Mosty přes propast času jsou knihou pro příznivce romanticky laděné, sociálně orientované vědeckofantastické literatury.

MLADÁ FRONTA
KAPKA
KNIHOVNA PRO KAŽDÉHO

LUDMILA VAŇKOVÁ

MOSTY PŘES PROPAST ČASU

VĚDECKOFANTASTICKÝ ROMÁN

Mladá fronta Praha
© Ludmila Vaňková
1977

První část

RŮŽOVÁ PLANETA

Kosmická balada

„Adalé!“

Uprostřed obrazovky se objevil svítící bod, rozplývající se v růžové, jemně nafialovělé mlze. Vpravo dole zářila jasná skvrna. Adalské slunce. Koneo se vrhl ke kulatému okénku. Samozřejmě věděl, že pouhým okem nespatří nic. Přesto ho zarazila nekonečná prázdnota, ve které pluli. V bezedném prostoru, obklopujícím Adalé s jejím sluncem a druhou, dosud neviditelnou černou planetou Magarou, jako by nebylo hvězd. Jako by se octli na samém konci vesmíru. A přece i tady, všude kolem, kam nedohlédl malou kruhovou výsečí, hořely vzdálené stálice tichým, prudkým plamenem stejně jako ty, které mohli pozorovat na začátku cesty. Jen slunce, pozemské Slunce mezi nimi už vidět nebylo.

„Pojď,“ řekla tiše Ren. Zavrtěl umíněně hlavou. Věděl, že se Taré ironicky usmívá. A také věděl, že ostatní čtyři si jich nevšímají. Seděli po dvou ruku v ruce a zaujatě pozorovali Adalé, která na obrazovce rostla před jejich očima. Už byla větší než její slunce. A vtom je spatřil i on. Zpočátku se mu zdálo, že mu to jen namlouvá zjitřená představivost, ale už zazářily jasněji. Chvíli na ně mlčky zíral a pak vztáhl ruku.

„Ren,“ zašeptal. Byl to spíš vzdech než slovo, ale ostatní pochopili. Teď se u okénka tísnilo sedm hlav. Obrazovka byla zapomenuta. Všichni chtěli vidět lidskýma očima, tím nepřesným přístrojem, který je tolikrát oklamal a jemuž přese vše věřili víc než dokonalému umělému obrazu, přibližující se hvězdu, cíl své cesty, růžovou Adalé, Adalé plnou vůní, protože to slovo jim kdovíproč vonělo čímsi sladkým a omamným. Viděli totéž, co dávno předtím na obrazovce, dva

body, jeden jasnější a druhý s růžovým oparem, na obrazovce teď už bylo víc, ale tady *viděli*, sen ožíval, obraz se stal skutečností.

Vyrušil je naléhavý zvukový signál. První přímé spojení. Prozatím jen přesné přístroje přijímaly řídící impulsy, které usměrňovaly jejich let. Adalé už zaplňovala celou obrazovku. Rozeznávali obrysy kontinentů a moří, důvěrně známé z map, pořízených na Zemi podle záznamů kemu. Taré zapojil poslední spojovací okruh. „Loď Země poslouchá. Loď Země poslouchá.“

„Vítejte, přátelé.“ Hlas, který se ozval, samozřejmě nepatřil lidské bytosti. Věděli, že Adalané nemluví. Dorozumívali se dokonaleji, rychleji a přesněji. Přesto přístroj lidským hlasem tlumočil myšlenku přeloženou do lidské řeči. Loď zpomalovala svůj let. Všichni začali pociťovat známou nevolnost.

„Spěte,“ pokračoval vzdálený hlas vlídně. „Povedeme vás. Musíte přistát svěží.“ Obraz Adalé už vzrostl i v okénku. Připomínala Měsíc, na který se díváme ze Země růžovými brýlemi. Za chvíli loď zbrzdí ještě víc a dostane se na oběžnou dráhu kolem Adalé. Teď by měli spát? „Spěte,“ opakoval hlas důrazněji, jako by četl v jejich myšlenkách. Signální světlo zhaslo, ale neustále cítili skrytou péči svých příštích hostitelů.

Neviditelné spoje bezpečně řídily loď. Přesto Taré vydal příkaz dodržet všechna bezpečnostní opatření. Pevně se připoutali až na Konea, který rozložil uspávací tablety na podnos a obcházel všechny s hlubokou úklonou, jako by jim číšník v nejlepším podniku nabízel vybranou pochoutku.

Sedm velkých tablet a navíc jedna malá. Přídavek pro Tarého. Potřeboval vždycky silnější dávku než ostatní. Koneo se zastavil nad Ren. Vložil jí něžně tabletu do úst a přikryl je dlaní v letmém pohlazení. Taré zahlédl nepatrný pohyb její tváře, jak její rty vtiskly milované ruce lehký polibek. Zkřivil tvář v nepodařeném pokusu o úsměv, když se Koneo u něho zastavil. Zavrtěl hlavou a vzal mu podnos z ruky. Rozuměli si beze slov. Koneo poslušně spolkl svůj příděl a odešel k svému křeslu. Taré sledoval, jak se připoutává, a pak si ze zbylých tablet jednu vybral a podnos odložil. Viděl, že ho Koneo pobaveně pozoruje koutkem oka. Pochopitelně, byl by to udělal sám, kdyby mu Taré poskytl příležitost. Ale porušit příkaz

v kosmu často stálo život. Z železného zvyku se k tomu Taré nakonec neodhodlal a spolkl aspoň menší z obou tablet s nepříjemným pocitem, že všechno dělá polovičatě. Proto se také ušklíbl trochu kysele, když na něj Koneo spiklenecky zamžoural. Kdoví co to má za cenu strávit přistání v polosnu. S povzdechem zavřel oči. Spát! Měl si raději vzít plnou dávku. Ale droga začala účinkovat a nedokázal se už přimět k pohybu. A tak bděl, zatímco jeho tělo zvolna malátnělo, vnímal tiché oddechování spáčů a představoval si, i když to byl nesmysl, jak Ren ve spánku vkládá ruku do Koneovy dlaně. Ale nemohl se podívat, smysly ho neposlouchaly. Zůstal sám se svými myšlenkami, s vírem zmatených vzpomínek, které ho odváděly zpátky.

Stiskl prudce tlačítko, uzavírající hermeticky nouzový východ z rakety. „Ne!“ vykřikla Ren divoce.

„Přečerpat vzduch. Teď nesmíme riskovat,“ zavelel do mikrofonu. „Za chvíli odstartujeme.“

Okénkem skafandru viděl její hrůzou rozšířené oči. „To nemůžeš udělat!“ Praskot v reproduktoru ho skoro ohlušil, jak její výkřik rozkmital citlivou membránu.

Na obrazovce bylo vidět Konea, jak se pokouší zvednout se země bezvládné Kotovo tělo. Obraz se děsivě kymácel, natahoval se a smršťoval v šíleném ovzduší té prokleté planety.

„Koneo, slyšíš mě?“

„Slyším,“ ozval se nejasně Koneův hlas.

„Nech ho ležet a pojď.“

Ale Koneo vlekl Kota ke vchodu do rakety. Taré měl pocit, že se mu rozskočí hlava, jak mu ve spáncích bušila rozčilením krev. „Nech ho ležet, nebo ti neotevřu!“ vykřikl sípavě.

Ren se od tlačítek čerpadel vrhla k desce, ovládající vchod. Taré jí zastoupil cestu. „Koneo,“ vzlykla, „poslechni ho. Nemá pravdu, ale poslechni ho! Prosím.“

Muž před raketou se zastavil. Bylo vidět, že zápasí z posledních sil. Dojde? blesklo Tarému hlavou. Přemohl vztek, který jím lomcoval, a zeptal se klidně: „Žije Kot?“

Samozřejmě znal odpověď. Po tom, co ukázaly přístroje, pro člověka bez skafandru nebyla venku naděje ani na okamžik. Ale muselo to být řečeno, aby ti dva přestali šílet.

Koneo mlčel. Konečně se vzchopil a řekl sklesle: „Ne.“

Ale byl už na konci sil. Padl na kolena, pustil mrtvého a těžce se vlekl ke vchodu do přestupní komory rakety. Horečně sledovali jeho roztřesený obraz. Rukama se zachytil okraje, už byl uvnitř hlavou a rameny, ale pak se zhroutil.

Ren zuřivě udeřila do Tarého napjaté paže, která jí zahrazovala přístup k přístrojům.

„Pusť mě! To je vražda!“

Nevěnoval jí pozornost. „Koneo, slyšíš mě? Koneo!“ opakoval vemlouvavě. „Musíš to dokázat. My ti nepomůžeme. Musíš sám.“

Koneovo tělo se zachvělo. S nadlidským úsilím se nadzvedl. Podařilo se mu přepadnout dovnitř a vtáhnout nohy pod sebe. Loď se prudce vznesla. Kotovo mrtvé tělo zůstalo ležet hluboko pod nimi na pláni, hořící zelenými plamínky, které na pohled připomínaly svěží zemskou trávu.

Taré shodil nouzový skafandr a začal se rychle převlékat do těžkého. „Ty ne!“ zarazil Ren. „Zůstaneš tady.“

„Taré,“ ozval se mdle Koneo, „nemá to smysl. Přinesl jsem oheň do rakety. Otevři dveře a pusť mě ven.“

„Funguje ti indikátor?“ zeptal se Taré místo odpovědi.

„Ano. 6 h 820 k p 2 Q.“

Ren předala heslo analyzátoru. Taré bleskl koutkem oka po číselném ukazateli. Nic dobrého. „Pravděpodobnost výbuchu při styku s atmosférou 80 : 1,“ řekl tiše a zavřel skafandr.

„Otevři dveře,“ opakoval Koneo. „Můžeš přepnout respirátor na vnitřní kuklu?“

„V pořádku,“ ozval se Koneo po chvíli. „A ty?“

„Ruce a nohy. Strašná bolest. Vnitřní skelet odolal.“

„Zůstaň, jak jsi. Jdu k tobě.“

„Neopouštěj Ren. Zničíš skafandr.“

„Tenhle? Byl zkonstruován pro horší prostředí, než má nějaká pitomá planeta.“ Obrátil se k Ren: „Ve všech třech komorách vyčerpat vzduch!“ nařídil.

Zatím co čekal v první komoře, pozoroval na obrazovce, jak po Koneově lehkém skafandru přebíhá zelenavé jiskření. Konečně! Prošel rychle prostřední komorou, pozorně za sebou zavřel a postavil se těsně u dveří. „Plnou dávku do první komory," poručil Ren, která stála připravena u okysličovacích přístrojů. „Koneo, musíš přejít sám. Musíš to dokázat rychle. Vstaň!"

Koneo se zvedl. V reproduktoru bylo slyšet jeho bolestné vydechnutí. Taré na něj zamířil rozprašovač. Zelenavá světélka na chvíli pohasla. V témže okamžiku se vymrštily pružiny Tarého mechanických rukou, které bleskurychle rozřízly Koneův skafandr, strhly ho k zemi a zůstaly na něm ležet, jak je Taré prudce odpojil. Koneo udělal tři vrávoravé kroky ke dveřím. Ty se otevřely a zavřely. Nejvyšší čas. Na obrazovce v prostřední komoře bylo znovu vidět zelené plamínky, tančící po beztvaré hromádce u východu z rakety.

„Minimální dávku do prostřední komory! A ty se připrav shodit skelet," obrátil se ke Koneovi. Napjatě sledoval postup na oxygenometru. Neměl představu, do jaké míry je zasažen Koneův spodní oděv. Vznítí se? Neztratí Koneo vědomí dřív, než stačí stisknout tlačítko, otvírající pevnou kuklu, která pod pláštěm skafandru chrání tělo a hlavu? Nedojde k výbuchu, až obsah kyslíku stoupne aspoň na minimum nezbytné k životu?

Rukávy a nohavice Koneova obleku začaly praskat a uhelnatět. „Teď!" Taré se roztřásl jako v zimnici. Cítil, že se zalévá ledovým potem. Strach! To jim tak ještě chybělo! Vysunul ze skafandru holé ruce. Koneův krunýř se rozskočil. Zároveň bylo vidět, jak lapá po dechu v řiďounkém vzduchu. Taré s něho serval zbytky hořícího oděvu a doslova ho vhodil do otvírajícího se otvoru první komory, plné vzduchu. Zůstal sám.

V popálených dlaních cítil bodavou bolest, ale zároveň se v něm vzmáhal pocit nesmírné vítězoslávy. Dokázal to! Za zavřenými dveřmi ležel Koneo se strašnými popáleninami. Ale žil!

Ukryl ruce a přepojil ovládání na třetí mechanickou paži. Teď už nemusel přečerpávat vzduch. Raketa se řítila dávno mimo okruh smrtící atmosféry ohnivé planety a bezedný prostor pohltí všechno beze zbytku. Ve vnější komoře pracoval při otevřených dveřích. Vysunul ven nebezpečnou hromádku a odpojil i třetí paži, která s ní

přišla do styku. V prostřední komoře svlékl skafandr. Začal se dusit. Měl pocit, že mu praskají plíce…

Zhluboka se nadechl. Tlak, provázející prudké zbrzdění, trochu povolil. S námahou otevřel oči. Spatřil Konea a Ren pokojně spící na svých místech. Ta cesta, na kterou ho zaneslo horečnaté snění, ležela daleko v minulosti, tisíce pozemských let. Jejich loď volnou spirálou klesala z oběžné dráhy k planetě budoucnosti. Přistávali na Adalé.

Adalé! Jako by tušil to jméno už tenkrát, kdy jeho oči hledaly na obloze její nepochopitelné znamení. Tajemné zářící kotouče, které prý bylo tu a tam vídat nad zemí. Byly výplodem obrazotvornosti pozorovatelů? Vzrušené dohady senzacechtivé veřejnosti střízliví vědci přijímali se shovívavými úsměvy. Záhadné létající předměty? Nikdo dosud nezjistil jejich prokazatelnou přítomnost. A dokonce že by v nich z hlubin vesmíru přicházely bytosti dokonalejší člověka? Naivní fantazie.

Taré s nimi souhlasil, dokud nepochopitelné „něco“ katastrofálně nezkazilo dlouho připravovaný experiment s rušením vlivů atmosféry při příjmu vzdálených signálů. Podivný hořící disk zahlédl tehdy na vlastní oči ve chvíli, kdy vztekle přiskočil k oknu, aby proklel neznámého letce, který svévolně porušil pracně vyžebraný a pro ten okamžik přísně střežený sloupec vzduchu nad laboratoří. Několikaměsíční práce celého výzkumného Sentova týmu přišla tehdy nazmar. Skutečně nazmar? Nesmyslný záznam mu nešel z hlavy. Mozek dokonalejší lidského. Dokonalejší… Myšlení beze slov. Absolutno. Bláznovství?

Znovu se viděl, jaks planoucími tvářemi a třeštící hlavou, sám ohromen svou drzostí, zarputile hájí absurdní výsledky výpočtů, s nimiž si nevěděl rady. Geniální fyzik Sent s úžasem naslouchal rozčilenému koktání svého oblíbeného žáka ve velké pracovně, která se v té chvíli měnila v památné místo dějinného triumfu vědy. Smetl se stolu hromadu popsaných papírů a na prázdnou desku položil jediný čistý arch. Jeho systematický mozek okamžitě pochopil, kde Taré udělal chybu a v čem je převratnost jeho myšlenky. „Počkej,“ řekl. „Na to musíš jinak.“

Ten arch, na němž Sentova ruka srovnala v pevném řádu zmatené vzorce z usmoleného papírku, je dnes ve Světovém muzeu i se svou pomuchlanou předlohou. Rozluštění kemu. Paprsků, které vyvrátily tvrzení, že rychlost světla je nepřekročitelná.

Kemové signály, svítící ve spirálovitých útvarech, když se dostaly do styku s atmosférou, přinesly Zemi poselství z Adalé, nekonečně daleké, která jejich pomocí hledá spojení s možnými civilizacemi celého vesmíru. Brzy se ukázalo, že ze všech planet, s nimiž Adalané navázali styky, je Země pro ně nejzajímavější. Na Adalé i na Zemi byly podobné životní podmínky. Jejich atmosféra byla téměř totožná. Chemické složení organismů se lišilo jen nepatrně. Dokonce i vnější podoba inteligentních bytostí na obou planetách byla neuvěřitelná.

Jen čas jim uplýval jinak. Adalé se svým sluncem se řítila vesmírem takovou rychlostí, že jedna generace Adalanů byla s to postihnout na Zemi celé věky. Ale protože už dávno přešli od těžkopádného vyjadřování řečí k vyšším způsobům dorozumívání, byli schopni odpovídat v intervalech, které i na Zemi se daly měřit jenom na dny. A paprsky kemu na své cestě vesmírem rozkládaly jejich stručné signály do šíře, odpovídající možnostem současného lidského vnímání.

Nabídka k vzájemné návštěvě vyvolala na Zemi hotovou bouři. Kdo z osmi miliard jejích obyvatel spatří vzdálenou rajskou hvězdu? Po konzultaci vědců Země i Adalé měla loď pojmout šest lidí. Pouze šest! A další zpráva zapůsobila jako ledová sprcha: Pro zpomalený čas Adalanů se výprava nemohla uskutečnit dřív, než se na Zemi vystřídají nejméně čtyři lidské generace.

Taré si živě vybavil své tehdejší pocity. Sent a on, objevitelé kemu, vlastní tvůrci neslýchaného projektu nejfantastičtější výpravy, měli zemřít nejen dřív, než první člověk stane na půdě podobné Zemi v nepředstavitelných hlubinách nekonečna, ale dokonce dávno předtím, než se narodí ti, kteří Zemi opustí k historickému letu. Je možné obejít vlastní smrt v neúprosném vězení času? Ano.

Plán, který předložili, byl samozřejmě objektivně zdůvodnitelný. Šlo o zkušební výpravy lodí s novým pohonem, jejichž rychlý let posádce umožní překonat století zdlouhavých pozemských příprav.

Měly důležitý průzkumný úkol: jejich cílem byly čtyři sluneční soustavy, kde Adalané tušili život, ale kde jejich signály zůstávaly bez odezvy, čtyři pětičlenné skupiny. Z nich měla být po návratu, přibližně rok před startem rakety na Adalé, vybrána její posádka. Ale Světová rada přes protesty projektantů vyhradila potomstvu právo obsadit polovinu míst svými lidmi. Jak by se vzdálená generace pravnuků dívala na to, že má jen posloužit a mlčky přihlížet výpravě, která nebude jejich?

Dvacet nejlepších z nejlepších! Vzpomínka na palcové titulky v novinách v něm vyvolala známý pocit zahanbeného pobavení. I když čas jeho pravé, pozemské mladosti byl nejspravedlivější dobou v historii lidstva, ani tehdy se neubránili podvůdkům a intrikám při nominaci vyvolených. Jak on sám proti tomu brojil, pokrytec! Při svém výsadním postavení měl účast jistou. V prvním výběru byli jen tři. On, zázračný biolog Koneo a Sent.

Už Sent… Ale Sent byl výjimka mezi lidmi. Jeho geniální mozek vyvážil vše. Přesto by byl z výběru nemilosrdně vyřazen, kdyby Koneo nedokázal vědecky zdůvodnit, přestože to objektivně nebyla pravda a on to dobře věděl, že Sentova vrozená vada není na překážku jeho účasti. Ani vrcholné konzilium vědců nebylo s to poskytnout protidůkaz. Ostatně, kdoví. Snad jim bránily i Sentovy zásluhy a jeho horečná touha dočkat se Adalé.

Jenže s Kotem to bylo jiné. Ten nic neznamenající neurastenik se vůbec neměl mezi uchazeči vyskytnout. Byl to ovšem Koneův důvěrný přítel, téměř bratr. Jako vědec za mnoho nestál, ale Koneo tvrdil, že nejlepší nápady dostává právě v jeho společnosti. Že prý jeho nesmyslné plácání provokuje genialitu.

Byl to vtip? Koneo s oblibou ohromoval podobnými nehoráznostmi. Taré ho nesnášel. Koneo byl právě ten typ, který mu šel vyloženě na nervy. Sebejistý, rozmazlený všeobecným obdivem, vyhledávající nejdrastičtější způsoby, jak šokovat svět. Ovšem, provázela ho zároveň pověst neúnavného vědce, který při práci dokáže zapomenout na všechno ostatní. Taré si jeho objevů vysoce vážil, ale lidsky mu byl strašně protivný. Navíc ho podezíral, že falšoval některé Kotovy testy a místo nich předkládal své, proti jejichž robustní dokonalosti žádný lékař na světě nemohl mít námitky. Nepostrada-

telný spolupracovník! Zúčastnil se prý všech jeho výzkumů. Jenže jako co? O tom měl Taré své mínění po ostudě s „malou černou kočičkou“, která byla nejproslulejším skandálem v Koneově bohatýrské milostné minulosti.

Po celý týden, zatím co policie pátrala po neznámých únoscích, schovával manželku významného člena Světové rady v komoře s citlivými materiály za svou laboratoří.

Téměř nevycházel. Na dotazy zasvěceně odpovídal jeho „laborant“ Kot. Profesora nelze rušit, neboť pracuje na důležitém objevu. Po té informaci byl Koneův milostný útulek doslova obležen novináři. Kot jen záhadně vrtěl hlavou. „Nemohu prozradit víc, než že k tomu účelu koná bohatou sérii pokusů s kočkou.“ Protože Koneo patřil k nejvýznamnějším celebritám, malá brunetka se se svým dobrodružstvím pochlubila přítelkyním. Tak se to rozneslo. „Malá černá kočička“ a „citlivé materiály“, to byla pastva pro novináře. Jenže se to brzy ututlalo jednak na protesty člena Světové rady a jednak i proto, že Koneo s vážnou tváří předložil světu převratný objev možnosti vegetativního množení savců, který demonstroval právě na kočkách.

Tohle Tarého nepobuřovalo. Všichni muži jejich druhu tak žili. Chvíle rozkoše a odpočinku byly jen malými mezníky tvůrčích období. I on tak žil — než přišla Ren. Ale Koneo musel přece vědět, že už by bylo lepší, kdyby místo v kosmické lodi, které neprávem zabral pro Kota, zůstalo radši prázdné. Nepochybně se cítil na to, splnit sám úkol, plánovaný pro dva. Génius!

Od Konea nic nečekal a nemohl ho tedy zklamat. Ale Sentova reakce ho naplnila zděšeným úžasem. Když se mu svěřil se svým podezřením, Sent chvíli zahanbeně mlčel a pak se mu zadíval do očí. „Koneo podváděl už kvůli mně,“ řekl tiše. „Ať mi svět odpustí, nemohu jednat jinak, jsem jenom člověk. Dva z naší pětice budeme k nepotřebě, já to vím. Teď máš ty právo zvolit toho posledního. Prosadím ho, ať je to kdokoliv.“

Neúplatný Taré! Byla to skutečně jen oddanost k Sentovi, která ho přiměla mlčet? „Byla jsi vybrána. Poletíš se Sentem a se mnou,“ řekl druhý den Ren.

Zbledla tak strašlivě, až se lekl, že omdlí. „Nerozloučíme se tedy,“ hlesla.

Připadal si v té chvíli jako usvědčený zločinec. Všechno, čemu věřil, všechno, co odsuzoval u jiných. . . Ne, tak to přece není. Nikdy by si nedovolil, kdyby výprava nepotřebovala právě ji. . . Pokusil se obelhat sám sebe. „Mezi námi musí být jasno," řekl jí suše. „Do lodi nastoupíš jako vědec, lékař, chirurg. Oba musíme zapomenout, že jsi žena, že se milujeme, budeme si stejně cizí a stejně blízcí, jako nám budou cizí a blízcí ostatní. Na cestě, jako je tahle, nelze jinak."

Kývla s předstíraným pochopením, skrývajíc statečně slzy. Blázen! Posvátný idiot! Mohl a měl jí říci všechno. Měl vědět, jak ji to bolelo. Měl pochopit, že víc než sebevášnivější cit ohrožuje duševní rovnováhu odcizení. Protože to mezi ně neodvratně vstoupilo už na Zemi. Všechno jako by odumíralo. Zůstala jen zvláštní důvěrnost lidí, kteří si kdysi byli vším a zvykli číst ve svých myšlenkách. Kdysi…

Bílá postava na úpatí mramorového schodiště, vedoucího k zasedací síni. Taré ze setrvačnosti vyběhl už na desátý schod, když se konečně zastavil. Měl pocit něčeho neodbytného, co nemůže počkat, i kdyby měl zdržet světovou konferenci. Otočil se.

Mladá žena, která za ním obrátila hlavu, ho sledovala neuhýbajícíma očima. Byla… byla zvláštní. Něčím se strašně lišila ode všech dívek, které kdy poznal.

Spěchal. Trpěl chronickým nedostatkem času a krom toho byl nahoře netrpělivě očekáván. Ale místo toho, aniž přemýšlel o tom, co dělá, zvolna se vrátil dolů. „Známe se?" vyhrkl nejapně.

„Kdo by neznal Tarého?" usmála se. „Ale ty mne stěží."

Chvíli mlčel. Přece ho nezastavil pohled úplně cizí ženy, pohled, v němž dokonce ani nebyla vyzývavost, jen pouhý zájem, pohled, jakým se lidé dívají na exotická zvířata a jímž se už dávno na něj díval každý. Neselhávající paměť mu nakonec přispěchala na pomoc. Včerejší televizní pořad. Ovšem.

„Jsi Ren," řekl vítězně. „Chirurg." Viděl, jak jí tváře zrůžověly radostí, a honem pokračoval: „Počkej tu na mne, prosím tě. Teď musím dovnitř. Počkáš?"

„Ne." Usmála se, když viděla zklamání na jeho tváři. „Nečekala jsem na tebe, abych se octla na titulní stránce v novinách."

„Tys tu čekala — na mne?“ zeptal se s tichým úžasem.

„Na tebe,“ přikývla. „Ale netušila jsem, že se zastavíš. Chtěla jsem tě jen vidět. Jestli skutečně vypadáš tak…“

„Jak?“

„Jako fotografie slavného muže.“

„A vypadám tak?“

„Co čekáš, že ti řeknu?“ Znělo to posměvačně, ale v jejích očích bylo cosi podobného pohlazení. Podíval se do nich pozorněji a byl ztracen. Zamiloval se jako kluk. Dvořil se jí měsíce a měsíce, aniž si dovolil se jí dotknout. Když se jednou týden neviděli, letěl z jednoho konce světa na druhý, jen aby ji zahlédl, jak vystupuje z vrtulníku u nemocnice.

Věděla to? Pochopila vůbec někdy, co pro něho znamenala? Ne, nemohla to tušit. Snad si myslela, že prostě nemá zájem. Nebo že je tak chladný. Nebo... Fotografie slavného muže! V její lásce k němu byla vždycky jakási ustrašená něha, která ho dojímala. Jako by se bála, že chvíle, kterou prožívají, je poslední. Chvíle. Sotva kdy měli víc. A když konečně polibky umlčely slova a každou vteřinu své blízkosti trávili v objetí, ani už vlastně neměli čas spolu mluvit. Přítomnost bez budoucnosti. Co může slibovat milenec v kosmickém věku, kdy lidé odlétají do hlubin vesmíru, aby se vrátili k dětem svých pravnuků?

Fotografie slavného muže. Každé vřelejší slůvko, sebehoroucnější projev citu chápala možná jen jako výsledek dokonalé milostné rutiny. Nedokázal jí to vysvětlit. Čím víc se uzavírala, tím méně byl schopen ji přesvědčovat. Až se vrátíme, říkal si. Až se vrátíme. Jeho trochu opožděný kajícný nápad porušit přísné podmínky, které sám stanovil pro jejich cestu, ztroskotal v okamžiku, kdy ho přípravné práce svedly dohromady s Koneem.

Ke svému úžasu shledal, že Koneo je hluboce dotčen plánovanou účastí ženy. Brzy to pochopil. Koneův vztah k věci byl prostý. Žena jako hračka pro volné chvíle mužů, to ano. Ale jako rovnocenný partner při práci? Kdyby jen tušil, že Taré a ona… V složitém předivu vzájemných úplatků nakonec přijal mlčky i ji. Nikdy, ani ve snu ho nenapadlo, že právě Taré si položil tuto vyděračskou podmínku za své mlčení.

Ani ne týden po startu dostal Sent smrtelný záchvat. Ren a Koneovi se ještě podařilo přivést ho k životu. Jenže úspěch byl jen přechodný a Sentův stav se vytrvale horšil. Po měsíci agónie se oba lékaři tiše dohodli, že nemá smysl udržovat ztracený život. Po několikerém selhání srdce jim přístroje odhalily nelítostnou pravdu, že nejgeniálnější lidský mozek je nenapravitelně zasažen nedostatkem kyslíku. Encefalogram neukazoval ani nejmenší záchvěv života.

Na všechny živé padla deprese. Taré se prvně v životě cítil zcela opuštěn. Koneo a Ren padali nelidským vyčerpáním.

Ale nejhůř byl na tom Kot, odsouzený k trpné nečinnosti.

„Všichni zahyneme," opakoval monotónně. „Chci domů." Jednou se vrhl k řídící desce, a než se Taré vzpamatoval, zapjal zpáteční chod rakety. Loď se divoce zakymácela, zběsilý manévr je rozstříkl do všech stran, jak byla umělá přitažlivost porušena. Světelné indikátory vysílaly varovné signály, takže to v kabině při jejich záblescích vypadalo jako v nesmyslné bouři. Konečně se Tarému podařilo vyrovnat rotaci a provést korekci odchylky dráhy. Koneo, který svíral zuřícího Kota v železném sevření, sykl k Ren: „Tyrovou injekci! V oddělení B."

„Nosím tyr u sebe," řekla Ren ledově, zabodávajíc připravenou jehlu do Kotovy paže. „Myslíš, že jsem nepoznala, jakého druhu je Kotovo, řekněme, podivínství? Nechápu, proč jsi ho potřeboval mít tady. Nebo se snad obáváš, že na planetách soustavy C nestačíš bez ‚laboranta' odrážet útoky přítulných příšer, bažících po mužné náruči pozemšťanů?"

Ren vypadala nevzrušeně jako mramorová socha, ale Taré si s úžasem uvědomil, že ji ještě nikdy neviděl tak rozčilenou.

Koneo se urazil. „Jsi vynikající chirurg, Ren," řekl, „ale o psychologii nevíš víc než laboratorní krysa. Při práci mě ženy nezajímají — při vší úctě k tvým půvabům."

Vzal spícího Kota do náruče a odnesl ho do svého oddělení. Taré se podíval na Ren. Usmívala se, ale z toho úsměvu mu nebylo dobře. „Nejsem pro něho žena," řekla jen.

Od příštího dne se situace v raketě nenápadně změnila. S jakým zaujetím teď Ren spolupracovala na určení nejlepší terapie pro Kota! Jak se přela s kolegou lékařem o každou diagnostickou podrobnost!

Jak dovedla něžně ženský ustoupit! Taré ji sledoval s ustrnutím. Takovou Ren neznal. A protřelý Koneo bezelstně naletěl na její obdivné pohledy a mohl se přetrhnout, jak se snažil být jich hoden. Běda mu, až nastane hodina její pomsty!

Udržovali Kota v trvalém omámení s krátkými intervaly bdění, kdy všichni tři museli střežit jeho každý pohyb. Jednoho dne bylo jeho probuzení obzvlášť zlé. Vzpínal se divoce v Koneových rukou, blouznil o pozemské louce s květinami a jako malé dítě volal maminku. Koneo ho z ničeho nic pustil. „Už nemůžu," vypravil ze sebe. „Odpusť mi, já nemůžu." Vrávoravě došel ke křeslu před obrazovkou a zhroutil se do něho.

Ren překotně zabodla injekční stříkačku do paže Kota, kterého Taré taktak zachytil, a nečekajíc na výsledek se rozběhla ke Koneovi. Kota přenechali Tarému. Když ho ukládal, zaslechl z hlavní kabiny hluboký přerývaný vzdech. Otevřenými dveřmi viděl, že Ren stojí nad Koneem, drží jeho ruce ve svých a neustále mluví něžným, vemlouvavým hlasem. Koneo se svezl na kolena a objal ji oběma rukama. Ren zmlkla a znehybněla. Na okamžik se Tarému zdálo, že zírá na sousoší. Pak se Koneovi jemně vyvinula a sedla si. Koneo se před ní sesunul na zem a zůstal ležet s hlavou v jejím klíně. Něco říkal a Ren tiše a účastně naslouchala a její podivuhodné ruce se probíraly v jeho vlasech. To, co hrála předcházející dlouhé dny s úmyslem pomstít se za urážlivou chvíli, bylo najednou pravda. Milovala ho.

Chytrák Koneo! Tohle byl tedy jeho neodolatelný trik? Vzápětí se zastyděl. Mluví z něj žárlivost? Z něho, který se všech nároků přičinlivě zřekl? Ne, nezáviděl Koneovi. Nikdy by si nepřál, aby ho viděla takhle.

V příštích dnech si mezi nimi připadal tak nejspíš jako mechanický pilot. Nevšímali si ho, jako by ani neexistoval. Přesto že si neustále něco šuškali se zářícíma očima, cítil, že mezi nimi ještě k ničemu nedošlo. Naopak, ode dne, který je sblížil, jako by se báli fyzického doteku. Jako by úmyslně protahovali sladkou nejistotu čekání a odkládali vyvrcholení zmatených citů, kterým se říká láska, na chvíle většího klidu a pohody.

Sluneční soustava C měla pět planet. Vzhledem k intenzitě slunce a vzdálenosti od něho dávala prostřední z nich nejspíš možnost k úvaze o existenci nějakých forem života. Taré zavedl lod na oběžnou dráhu kolem planety, která je lákala modrozelenou září, připomínající Zemi. Pozorovali na obrazovkách nepravidelnosti jejího povrchu a nemohli se zbavit dojmu, že se každou chvíli rozplývají a utvářejí jinak. Neklid v atmosféře vypadal znepokojivě. Přesto se Taré rozhodl přistát. Bez toho nemohli spolehlivě vyloučit existenci neznámého bytí.

Loď měkce dosedla na zelené pláni. Kosmonauti se užasle dívali na vlnící se smaragdovou trávu jako na nejšťavnatějších horských pastvinách Země. Přes tento mírumilovný obraz bylo znát i v raketě nápory zdivočelého ovzduší. Všechny analyzátory byly v chodu, zatím co tříčlenná posádka tiše čekala. Výsledky potvrdily jejich nedobré pocity. Atmosféra neobsahovala ani stopu kyslíku. Při zemi vysoká intenzita záření a pro organismus nesnesitelné teploty. Zelená vlnící se tráva byly jen prodlužující a zkracující se plamínky neznámého původu.

Ren mlčela. Koneo a Taré zkoumali možnosti a vyhlídky výstupu. Nakonec ho zavrhli. „Možná že tu jsou nějaké formy plamenného života," řekl Koneo. „Adalané dokonce někde nalezli krystalickou inteligenci. Ale my jsme zařízeni jen k výzkumu organismů. Navrhuji odlet a přistání na čtvrté planetě."

„Ano," souhlasil Taré. „Jeden z nás by sice mohl vystoupit, ale jen v nejtěžším ochranném skafandru, který má své nevýhody. Pracovní jsou konstruovány pro příznivější podmínky. Nemá cenu zbytečně riskovat. Odstartujeme."

V tu chvíli se to stalo. Kot se potají proplížil k nouzovému východu z rakety. Zařinčelo ochranné sklo nad tlačítkem a kulatý otvor se rozevřel do zelené záře venku. „Tráva," řekl šťastně a vyskočil ven. Dveře za ním zapadly.

Taré stejně jako ostatní se vrhl k svému pracovnímu skafandru, který se dal obléci prakticky v jediném okamžiku. Na složitou manipulaci s ochrannými neměli čas. Rychlým pohledem na ručičku indikátoru zjistil, že tlak venku odpovídá téměř přesně tlaku v lodi. Snad

nemuselo dojít ke katastrofě, která by je nevyhnutelně odsuzovala k smrti.

Když bleskurychlý Koneo v nejlehčím skafandru proletěl za Kotem nouzovým východem, zachvátil Tarého slepý a nelítostný vztek, jehož výbuch v sobě tlumil do chvíle, kdy bylo všechno odbyto. „Nezodpovědný chlap! Darebák! Dobrodruh!“ zuřil. „Přední světový vědec! A podívej se na bilanci jeho činnosti. Dva mrtví, ztráta dvou skafandrů a nemožnost splnit úkol. Ke všemu se ještě dokázal zmrzačit, aby i on byl k nepotřebě.“

Před Ren na operačním stole leželo Koneovo tělo. Hbitými prsty ošetřovala jeho pravou paži. Levá a obě nohy už byly obvázány. Díval se na hlubokou otevřenou ránu na předloktí, která nepravidelnými okraji a zčernalým spáleným masem připomínala trhlinu v kůře stromu. Proč ho nepřikryla? pomyslel si pohoršené. Na to, aby mu zavázala ruku, tady přece nemusí ležet nahý.

„Lidskost,“ utrousila přes rameno. „To je ovšem zločin.“

„Ještě lepší,“ zasmál se Taré vztekle. „Máme snad obdivovat hrdinské kousky, které jsou jen póza, hloupé gesto?“

„Zachránit někomu život není póza,“ vzbouřila se Ren.

„Zachránit? On první musel vědět, že o záchranu vůbec nemůže jít. Chtěl se ukázat, hrdina!“ Proti své vůli byl hluboce dotčen. To, co udělal on pro Konea, nebylo nic?

„Jenom vypadáš jako člověk, Taré,“ řekla Ren zvysoka. „Ale jsi stroj. Tak dokonalý, až se samou dokonalostí zalkneš.“

„Mlč, Ren, má stokrát pravdu,“ ozval se slabě Koneo. „A nedovolím ho urážet. Je to nejschopnější chlap, jaký se kdy potloukal po Zemi a všech zatracených planetách vesmíru.“

Co mu bylo platné Koneovo uznání, jeho vřelá vděčnost a mlčenlivé, ale o to pevnější přátelství, když Ren jeho nadšení nesdílela. Zato se tím víc obdivovala Koneovi. Taré ostatně i na své kůži poznal Koneovo kouzlo. Ačkoli měl všechny důvody nenávidět ho až za hrob, ačkoli i v dobách jejich lhostejnosti Koneo reprezentoval typ, který mu byl tak proti srsti, v dlouhých měsících návratu, právě v té podivné situaci rozčilujícího trojúhelníku, si ho Koneo získal úplně. Taré, který se tomu bránil jako zdráhající se žena, nakonec blahořečil vztahu, který ho zachránil z děsivé samoty. V novém, ne-

skutečném, změněném světě, do něhož se vrátili, ho zachvátil pocit marnosti a zatracení, který by si bez přítele těžko troufal překonat.

Nové přibrzdění. Namáhavě se nadechl, aby zaplašil nevolnost. Ale tlak v hlavě vzrůstal. Definitivně ztratil kontrolu nad svým myšlením. A zlomyslný sen, jako by na to čekal, ho skokem přenesl do zakázané země, za devatero zámků, které si jednou provždy přísně zapověděl odmykat.

Modré nebe a vysoko nad nimi pohybující se koruny stromů. Docela blizoučko zářil její úsměv, když se k němu skláněla a škádlivě se dotýkala jeho rtů kyticí šťavnatých plodů na dlouhých stoncích. Nekonečnou vteřinu zůstal ležet na mechu, dívaje se do jejích očí. Zdržoval ho skutečně jen strach nebo i vědomí, že právě tato chvíle sladce nesnesitelného očekávání se nikdy nevrátí, stokrát, tisíckrát si ještě mohou ležet v objetí, ale nikdy to už nebude po prvé?

I její rty chutnaly lesními jahodami a jejich vůně prostoupila jejich první polibek. Kytice jahod jí vypadla z ruky. Svět zmizel. Byli sami v užaslém tichu podvečerní chvíle.

Chyběla mu slova díkůvzdání, kterým byl naplněn. „Nikdy, nikdy," mumlal jen nezřetelně do jejích vlasů.

„Co nikdy?"

„Nikdy jsem netušil, co to je."

„Miloval jsi hodně žen?"

„Jenom tebe." Znovu ji chtěl políbit, ale tentokrát ho odstrčila a zadívala se mu přísně do očí.

„Říkáš to každé?"

„Ty nejsi každá."

„Lháři," usmála se. „Dobře víš, proč se neptáš. Bereš mi tím právo na otázky. Musí mi to být stejně jedno jako tobě, viď?"

Zděšeně sebou trhl, když si uvědomil, co řekla. Procesí mužů bez tváří. Ona a oni. Ona a… Ucítil dotyk jejích rtů ve své dlani a zachvěl se v předtuše vítězství, nad které nepoznal slavnějšího. Ren, krásná, obletovaná Ren… Nikdy se neodvážil doufat v takový zázrak. Na cestě této lásky ho nedoprovázely stíny jeho předchůdců. Byl první.

V polosnu znovu cítil na jazyku sladkou chuť zralých jahod, kterými voněla ta neopakovatelná, zázračná chvíle.

S trhnutím se probudil. Srdce mu svírala známá křečovitá bolest. Unikal jí tvrdošíjným potlačováním vzpomínek, ale tady jim byl vydán na pospas, nemohl se bránit. Chtělo se mu plazit se k Ren po kolenou a žebrat. Snad by to i udělal, jenže spala a nevnímala ho. Spala, protože přistávali na Adalé.

Obrátil se k oknu. Právě včas. Raketa se nehybně zastavila nad zemí a začala, zvolna klesat. V okně se objevila nestvůrná věž adalského kosmodromu. V dálce zahlédl dokonce stromy a snad i město, neskutečné stavby jehlancovitých tvarů. Loď měkce dosedla. Taré vstal. Bolavé vzpomínky se tiše ztrácely za svých devět zámků. Konečně patřil zase sám sobě a této velké chvíli. Slavný pocit vítězství se vrátil. Byl na Adalé.

Stanul v otevřených dveřích, přivíraje oči před oslnivou růžovou září nízko stojícího slunce, a hluboce vdechl voňavý, lahodný vzduch. Před raketou stálo pět postav, vyšších, přihrblých, s citelně kratšíma rukama, ale jinak podobných člověku i oblečením, jemuž podobné prošlo před časem světovou módou. Obklopili ho stejně nedočkavě jako lidé na Zemi, až na to, že se všechno odehrávalo nehlučně. Na Tarého to působilo trochu děsivě. Měl podivné vědomí nejasných nezachytitelných pocitů, které se nestačily proměnit v myšlenku a hned zase zmizely.

„Odpusť," ozval se náhle blízko něho hlas. Vycházel z oválného přívěsu, který visel na krku jednoho z Adalanů. „Zapomněli jsme, že nám nerozumíš." A už se překřikovali jeden přes druhého. Jeden měl reproduktor na náramku, druhý v prstenu, třetí jako brož, další v knoflíku a automaty překládaly rychle a přesně jejich myšlenky. Zatím co jim zmateně odpovídal, horečně uvažoval, proč jejich překotné mluvení v něm vyvolalo pocit něčeho nedobrého. Asi mu to vyčetli z očí, protože jeden po druhém umlkali. Stáli tu zase stejně mlčenlivě, jako zpočátku.

Taré zvedl ruku. „Chcete mi něco říci. O… doma… vaši…," pokračoval namáhavě, jak se snažil zachytit a pochopit záblesky mozkových signálů, jimiž se Adalané dorozumívali.

„Ty jsi Taré.“ Jeden z Adalanů k němu přistoupil a opřel mu ruku dlaní o prsa. Taré pochopil, že je to pozdrav. Kývl a opětoval ho. „Já jsem L. Musíme ti něco říci. Pojď s námi.“

Odlétli v otevřených kabinkách k jedné z jehlancovitých budov, které Taré viděl z rakety. L zvedl orosenou sklenku. „Na štěstí vašeho pobytu na Adalé!“

„Na přátelství Adalé a Země!“ odpověděl Taré, ale znovu vytušil vír rozčilených signálů mezi svými hostiteli a vykřikl: „Co se děje? Musím to vědět!“

Reproduktor na prsou L promluvil až po krátkém zaváhání. „Dostávali jste signály ze Země?“

„Ne, skoro hned od počátku cesty. Přístroje asi selhaly.“

„Kem neselhává,“ odmítl L jeho domněnku. „Naše raketa je s námi ve stálém kemovém spojení. Ale i ona musela hledat cestu sama. Lidé odpovídali velmi kuse… poslední dobou.“

„Co se stalo, když vaše raketa přistála?“ zeptal se Taré a v ústech mu vyschlo. Jaký osud je čeká, jestli nějací šílenci porušili posvátnost pohostinství vůči vzdáleným hostům?

„Nepřistála,“ řekl L vážně. „Naše raketa se pohybuje po elipse, která prochází sluneční soustavou v blízkosti vaší planety, a míjí Zemi v pravidelných intervalech. Čekali jsme na vás, abychom rozhodli, máme-li ji odvolat.“

„Proč?“

„Našim kosmonautům se naskytl neopakovatelný zážitek, jedinečný ve své nestvůrnosti. Bylo jim dopřáno spatřit vyspělou inteligenci, pýchu vesmírného života, v jednom z jejích nejnepochopitelnějších projevů. Ve chvíli sebevraždy.“

„Nerozumím.“ Byla to pravda. Nechápal nic.

„Přilétli právě včas, aby zahlédli ještě obláčky výbuchů. A pak viděli, jak hoří. Vaše Země hoří.“

Neporazitelní

Seděli mlčky před obrovskou promítací plochou, neschopni pohybu, neschopni i myšlenky. Seděli tu osamělí, utopeni ve veliké prostoře, jejíž kopulovitý strop mizel nahoře v temnu, sedm ztracených duší, obklopených nesmírnou samotou. Před nimi už bylo tma. Ale na sítnici jejich očí se ve vzpomínkách stále promítaly obrazy podivné planety, jak je v okamžicích přeletu snímala posádka lodi, obeplouvající ji v nepřestavitelně velkých elipsách. Viděli po ní tančit plamínky, když se rozptýlily obláčky výbuchů. Viděli veliké ticho bílých ledových ker, které ji svíraly skoro celou. A kde se tměl nezamrzlý pruh okolo rovníku, viděli nekonečnou plochu oceánu, jen na dvou místech přerušovanou úzkými pásy kontinentů a tu a tam skvrnkou ostrovů. Kde byla pevnina, hlavní pevnina, kolébka lidské kultury a civilizace, jejich vlast?

A přece to byla modrá hvězda, na které kdysi byli doma. Když led ustoupil, zahlédli tu a tam známý tvar. Největší kontinent zmizel, ale obrysy ostatních v nich rozechvěly vzpomínku na zážitky volných chvil, které si navykli trávit v přísně chráněných rezervacích. Věděli podle přesných měření Adalanů, že zemská osa se prudce vychýlila. Věděli, že zemská rotace se zrychlila. Je-li na této zmrzačené zemi nějaký živý tvor, vídá slunce vycházet o polovinu častěji, místo jejich dvou dnů jsou tam teď tři. Střídání ročních období bude prudší a citelnější. Uměle zahřívaný kontinent v okolí jižního pólu se opět pokryl příkrovem věčného ledu. Přesto to byla jejich modrá hvězda, i když vlny jejího moře nenávratně zaplavily místa, kde se všichni narodili, žili, milovali, učili se znát a věřit, že vědění je vrcholné dobro, pravý a skutečný smysl lidského bytí.

Taré se díval spíš po zasmušilých tvářích kolem sebe než na promítací plochu. Měl nepříjemný pocit člověka, kterého poslali předčasně na odpočinek. Marně se snažil zachytit nitku čehokoli, co vede do budoucna. Zpět se nedíval. To všechno, co teď bouřilo ve vzrušených myslích astronautů, zadupal v prvních minutách strašného poznání hluboko do nedobytna, bezpečně za svých devět nerozbitných, uzamčených bran. Nesměl na to myslet. Ještě ne. Později. Až bude zase schopen pracovat a tím i žít, až bude i toto vědomí po-

třebovat, aby z něj vydoloval budoucnost. Zatím neviděl nic. Jen to, že musí přežít, on i jeho druzi, přežít svou vlastní smrt před mnoha tisíci let.

Konečně jejich návrat na Zemi byl už od počátku sporný. A byl by to stejně návrat na jinou Zem. Už po stu letech přišli na svět jako cizinci. A teď — stokrát víc. Nic v životě hvězdy, věčnost pro jakoukoli živoucí bytost.

Po svém návratu ze soustavy C čekali pokrok, triumf lidského ducha, a místo toho lidstvo udělalo zas nešťastný krůček vzad. Přísně organizovaný svět „zlatého věku vědy“ zmizel. Ztratil se pocit hluboké soudržnosti, upřímného nadšení pro tvůrčí činnost člověka, který si právě uvědomil velikost své nepatrnosti, svou schopnost překonat omezené bytí, které mu bylo dáno. Byly výstřelky, jistě. Ale kolektivní vůle je zvládala za cenu přijatelných kompromisů v podstatě bez obtíží.

Kolektivní vůle! Mluvilo se o ní dosud, ale to, co tvořívalo její podstatu, se změnilo v jakousi davovou hysterii, na jejíchž vlnách se pod záštitou protichůdných hesel nebezpeční mužové s chladnýma očima sápali po moci. Filozofové rozmělňovali ubohé sirotky myšlenek do mnohomluvných frází v rozsáhlých tlustospisech a z vědců se zvolna stávali údržbáři.

Technici a fyzikové pracovali podle daných kemových vzorců, nesnažíce se hledat nové kombinace. Biologové jen rozpracovávali výsledky dávných výzkumů o nesmrtelnosti a stárnutí a ovšem slavnou, vzrušující a stále populární Koneovu myšlenku o možnosti klonování savců. Na světě téměř nebylo starých lidí, ti dříve staří už zemřeli a teď se nestárlo, teď chtěl být každý nesmrtelný, teď chtěl žít každý tisícem životů, jak to slibovala propagační hesla přívrženců klonování.

Vegetativní množení člověka! Taré se ani nesnažil vniknout do tajů biologické kuchyně. Ačkoli odvození principu kemu z nesrozumitelných a zdánlivě si odporujících vzorců se mu svého času zdálo tak prosté, nikdy nedokázal pochopit záhady tvoření organismů a na Konea a jeho spolupracovníky se díval jako na štáb čarodějů. Bláznivá představa! Kus ruky, nohy, střeva, jakéhokoli orgánu, který nemá s plozením ani rozením nic společného, jediná prostým okem nevidi-

telná buňka, dokonce ani ne celá, jen její jádro, se může po speciální provokaci odhodlat k činnosti, která je jí jinak cizí, začít se dělit, růst, diferencovat, až vytvoří nekonečné množství živoucích lidských embryí, která se mohou dál vyvíjet jako jakékoli přirozeně počaté dítě. S tím rozdílem, že tato armáda synů či dcer, jimž jediný člověk je otcem i matkou, je vlastně jedna bytost, žijící ve sterých obměnách, stejně cítí, je zkrátka totožná nejen se všemi svými sourozenci, ale i se svým rodičem. Jen „noví lidé“ si mohli libovat v podobné masové nesmrtelnosti. Taré nevěřil, že by si takhle znásobený člověk zachoval jakoukoli individualitu.

Ostatně Koneo v době svého největšího tvůrčího rozmachu (Taré si bezděky vzpomněl na „malou černou kočičku“, kdoví proč si objev klonu vždycky spojoval s touhle Koneovou historií), Koneo ani na okamžik nepřipustil úvahu o soustavném množení lidí tímto způsobem. Světový kongres biologů na jeho návrh dospěl k rigorózním závěru, že i když lidská věda je schopna jakkoli předurčit vytváření nových generací, že až na drobné korekce, odstraňující škodlivé genetické vlivy, které by vedly k úpadku lidské rasy, a nutnou regulaci porodhosti nebude zasahovat do přirozeného vývoje, protože není na světě kolektivní inteligence, která by dokázala určit meze nebezpečným experimentům.

Možnost vytváření tisíců nových jedinců najednou se ostatně jevila jako čirá absurdita při prodloužení věku a s tím ruku v ruce krátčejícím prudkým růstem počtu obyvatel Země. Přesto se stalo klonování člověka posledním výkřikem módy právě v době, kdy po stoleté výpravě přistáli na Zemi oba nejslavnější objevitelé, jejichž portréty byla vyzdobena každá učebnice a jejichž jména s datem narození trápila hlavu každého školáka: ten, který rozluštil kem, a ten, který objevil princip klonování.

Co slávy s nimi nadělali! Tím nepochopitelnější pro Tarého bylo zjištění, že by je oba nejraději strčili do muzea. Cítil od první chvíle, že by se ho chtěli zbavit. Koneo, kterého nejprve s velikou slávou zatáhli do výzkumného ústavu, na to přišel až později. Když zjistil, že se před ním tají výsledky pokusů. Reagoval na to po svém: rozzuřil se, způsobil prý komusi dokonce lehké ublížení na těle, které se vzhledem k jeho věhlasu ututlalo, a odjel s Ren na východní pobřeží.

Tarému odtud napsal, aby mu vzkázal až den před odletem, že bude šťasten, když ty opičáky nadosmrti neuvidí. Tarého přizvali k cestovním přípravám až po dlouhém okolkování. K svému úžasu shledal, že teprve po řadě měsíců se vůbec začalo uvažovat o tom, jestli se někdo z minulého století dostane na palubu lodi „Země“.

Mlčky předpokládali, že poletí všichni, protože s ostatními třemi výpravami to dopadlo divně. Dvě z nich se po startu už neozvaly. Jedna po čase přistála řízena automatem s příšernou posádkou pěti dávno mrtvých lidí, druhá zmizela kdesi v hloubi kosmu. Poslední z nich přivezla čtyři živoucí, ale zcela zničené trosky lidí, jejichž nervy neunesly hrůzná překvapení cesty. Zbyli tři z objevitelské generace. Tři z dvaceti. Tři předurčení pro výpravu na Adalé. A přece málem neletěli.

Obě vládnoucí strany nárokovaly nejvyšší možný počet míst. Mají jich polovinu zabrat tři naprostí cizinci? O jejich vyřazení se dohodli snadno. Horší to bylo s otázkou velitele. Až po vzrušené sérii konferencí došli k oboustranně nežádoucímu kompromisu, že velitelem bude sedmý, a to někdo, jehož objektivita je zaručena. Někdo z „historických“, jak jim říkali.

První volba padla na Ren, která dělala nejpovolnější dojem. Ale Ren to pokládala za špatný vtip a odmítla. Taré byl pohoršen. Ne proto, že by se cítil osobně dotčen, ale copak je možné podle jakéhosi záhadného klíče určovat nejen posádku, ale dokonce velitele tak fantastické výpravy? Co proti tomu byly jejich neshody, Sentův, Koneův a nakonec i jeho tragický podvod? Jak se na tomto stupni vědomostí mohly pozemské spory stát pro lidstvo středem vesmíru?

Nakonec nečekaně zvítězili. Zachmuřené shromáždění nedůvěřivých mužů si je pozvalo ke konečnému jednání, kde jim mluvčí obou stran jeden po druhém sdělili jinými slovy totéž: Jelikož na Adalé současné lidstvo míní vyslat stejný počet mužů a žen a protože se obě strany nedohodly, která z nich smí vyslat dva muže a jednu ženu, a která naopak, rozhodly se, že každá z nich vyšle pouze jednu dvojici a zbylá dvě, či nedají-li jinak tři místa jsou rezervována jim. Velitele si mají určit mezi sebou.

Když Taré pátral po vědecké kvalifikaci čtyř dalších účastníků letu, narazil na neproniknutelnou stěnu mlčení. Doví se to prý až po

přistání. Vezeme špióny, napadlo ho okamžitě a svěřil se se svými obavami Koneovi, který se jen ušklíbl.

„Pitomci," řekl. „Copak tady bude ještě žít někdo z těch, kdo je poslal? Komu asi budou předávat své tajné zprávy? Ostatně se lidský pokrok odjakživa dál za stálého couvání. Doufejme, že to bude zase tak, a že se vnuci tady těch budou patřičně kát za hloupost svých dědů."

Měl jistě pravdu. Taré se přestal starat o „špióny". V krátkých přestávkách mezi hibernačními obdobími mohli pozorovat mezi těmi čtyřmi jakési nepochopitelné vyvíjení překotných milostných vztahů. Přijal to jen jako další nezbytnou mrzutost, jako hemžení podivného hmyzu, který s nimi třemi neměl nic společného. Proč by ho mělo vzrušovat, co dělají? Jako reprezentační vzorek jednoho pozemského živočišného druhu snad adalským zoologům k něčemu budou. Ale jako jedinečné exempláře myslících bytostí je vůbec nebyl s to vnímat. Vždyť teprve teď, po přistání na Adalé, v otřesných chvílích poznání kruté skutečnosti, začal rozeznávat jednotlivé tváře v dřívější hegemonii čtyř lidí, pro něj ještě včera bez jakékoli individuality.

Maden, Dut, Hoé, Keri. Dlouho si je pletl, dokonce si ze začátku ani nepamatoval, která jména patří mužům a která ženám. Oni s kapitánem lodi také nemluvili, „historičtí" je nezajímali. Jak také, když byli jen tři a oni všechno měřili kvantitou?

Když jim Taré s L řekli prvně o katastrofě Země, zdálo se, že se pro Ren a Konea zastavil čas. Přestali vnímat, zahleděni kamsi do sebe, jen Ren se instinktivně schoulila do Koneova objetí. Zato mlčenlivý Dut vybuchl jako bomba, až od něho Keri, tulící se až dosud k jeho boku, zděšeně uskočila.

„To vy!" obrátil se s obviňujícícm gestem k Madenovi. „Dávno jste prahli po světovládě! Necouvli jste ani před genocidou!"

„Chránili jsme pořádek," řekl Maden bledý jako stěna. „To vy jste chtěli nastolit chaos. Ted ho máte."

Stáli proti sobě jako dva kohouti. Ženy je číhavě pozorovaly, ale kupodivu se žádná z nich nedívala na toho, s kterým v raketě strávila každou chvíli bdění.

„Nemá smysl se přít o vině," vložil se Taré chladně do jejich sporu. „Všechno se událo tak dávno, že už tisíce let není pravda, že

to vůbec bylo. I kdyby nedošlo ke katastrofě, nikdo na Zemi by dnes stejně nevěděl, oč vám tenkrát šlo.“

„To není pravda!“ vykřikl Maden zlostně. „Náš řád by trval, protože spravedlnost byla na naší straně!“

„Lžeš! Vás se všichni báli! Museli jsme se bránit!“ křičel Dut rozčileně. „Řekni něco! Keri! My přece víme, že lžou!“

Keri zůstala stát na svém místě a oči jí svítily jako kočce. Hoé přešla k Madenovi a začala si třít mazlivě tvář o jeho rameno. Maden se náhle zhroutil.

„Co budu dělat?“ vzlykal jí do vlasů. „Proč jsem tady?“

Dut, když viděl kapitulaci svého protivníka, se vzpamatoval. „A koho budeš zabíjet, vid?“ řekl smutně. „Znám vás dobře, ostré hochy. Teď jsme na tom oba stejně. Na co si chceme ještě hrát? Jsem diplomat. Měl jsem Adalany přemluvit k pomoci proti vám. Cítili jsme dobře nebezpečí. A Keri…“

„O mně nemluv,“ ozvala se Keri s pohledem upřeným na Madena.

„Proč se na mě díváš? Co chceš?“ vybuchl Maden. „Zemi jste mohli zrovna tak dobře zničit vy jako my. Nebo ti bláznivíi vědci. Elita lidí. Sen o hvězdách, kterých je možno dobýt. I kdybych k nim našel cestu v adalaských tajných archívech, pro koho? Člověk, pán vesmíru! Co z toho zbylo!“

„Zradil jsi!“ vyštěkla najednou Keri.

„Do toho ti nic není,“ řekl Maden těžce. „To vyčítej Dutovi. Jenže to vy ani neumíte. Kázeň. Víte vůbec, co to znamená?“

„A víš to ty?“ šlehla ho Keri. „Víš, kdo jsem?“

„Jsi Dutův spojenec a teď i žena, to je přece jasné. Chaos. Nikdy se nevyrovnáš pevné, klidné síle Hoé.“

Hoé řekla překotně: „Prosím ne! Nepokračujme. Nechtějme nic znát. Stalo se něco, co jsme nepředpokládali. Musíme zapomenout a žít. Anebo zemřít, rozhodneme-li se.“

„Slyšíš ji?“ vykřikla Keri hystericky. „Ještě ti to není jasné? Zapomenout, zemřít, to jsou snad slova z našeho slovníku? Já k tobě patřím, já! Nechápeš, že měla za úkol se tě zmocnit, zneškodnit nepřítele? Špatně jsem hlídala, povedlo se jí to.“

„Keri,“ ozval se Dut, „myslel jsem také, že patříš ke mně. Ale copak teď na tom záleží? Miluju tě a nikdo z těch, kdo nás poslali, už dávno není. Hoé má pravdu.Vzpamatujme se!“

„Chtěla jsem mlčet,“ řekla Hoé. „Ale když už jsme tak šílení, že jsme se rozhodli mluvit, mluvme pravdu. Samozřejmě, že jsem měla hlídat Duta, stejně jako ona měla slídit za tebou, Madene. Proto jste nevěděli, která jsme která. A stejně jako Keri svedla mého spojence, měla jsem já proniknout k tobě.“

„Jak tě mám nazvat!“ procedil zsinalý Maden zuřivě skrz zuby a trhnutím ji otočil k sobě. „Ty… ty…“

Taré zatím dospěl k přesvědčení, že Dut a Hoé jsou mnohem sympatičtější dvojice a že je jich vlastně pro druhé dva škoda. Dut ho nezklamal ani tentokrát. „Nech si svoje sprostoty,“ řekl a udeřil Madena přes ruku, která surově tiskla dívčino rameno. Maden zavrčel jako vzteklý pes a skočil po něm.

Taré ho v letu zachytil. „Zatracení blázni! Držte konečně hubu a vzdejte poslední čest památce toho, čemu se říkalo Člověk. Zbylo nás sedm. Jen sedm lidí zůstalo v celém vesmíru. Pokud se ovšem vy čtyři a my tři můžeme počítat k téže rase.“

A teď tu všichni seděli s nevidomýma očima před dávno vyhaslými obrazy a Taré měl pocit, že poprvé jsou si skutečně blízcí. První promluvil Koneo a jeho slova byla tak neuvěřitelná, že si je Taré musel několikrát opakovat, aby uvěřil, že byla skutečně vyřčena.

„Musíme se vrátit.“

Chvíli si všichni zvykali na nepochopitelnou myšlenku, ale najednou se jim zdálo, že z Konea jenom promluvila jejich vlastní vůle. Bylo to jasné. Museli se vrátit.

Tarého sen se splnil. Byl na Adalé, procházel se půvabným bílým městem, prosvětleným narůžovělou září, mohl hovořit s bytostmi, s nimiž se kdysi dorozumíval jen pomocí složitých vzorců, stál na břehu neskutečně modrého jezera, které svým cípem zasahovalo samý střed adalské metropole. Byl vlastně šťasten. Byl zde, ve vytoužených hlubinách vesmíru, a na každém kroku cítil vedle sebe přítomnost Ren, jejíž ruka se chvěla v jeho dlani. Žil v jakémsi trva-

lém omámení, kdy vnímal jen podivuhodnost její blízkosti, jejich mnohonásobné samoty ve dvou.

Ren se od něho téměř neodlučovala. Uchýlila se k němu jako k jedinému útočišti. Koneo zmizel. Po svém památném výroku zůstal sedět jako bez života s pohledem upřeným kamsi do sebe. Nevnímal rozčilené dotazy, kterými ho zahrnovali. Najednou vstal a řekl do nastalého ticha: „Počkejte. Musím si to srovnat a ověřit. Teď mě nechte. Dám vám vědět."

Odešel bez jediného pohledu na kohokoli a zmizel kdesi ve změti adalských příbytků. L, přední fyzik, který Tarého ubytoval ve svém fantastickém bytě, mu řekl, že Koneo neopouští biologické laboratoře, kde s pomocí adalských odborníků řeší jakýsi neznámý problém. L nakonec nabídl pohostinství i Ren, která v opuštěném příbytku zvolna propadala zoufalství.

„Noví lidé" bydleli každý zvlášť. Asi cítili potřebu znovu uspořádat své podivné vztahy. Pohádkové prostředí, v němž se octli, milosrdně zatlačilo do pozadí hrůzu z poznané pozemské pravdy. Seznamovali se s denním životem Adalé, pro trosečníky ze Země tak nepochopitelným, jako by byl ztělesněním ideálních představ nenapravitelného snílka. Většina Adalanů vůbec nebyla s to pochopit, jak vědeckotechnický rozvoj mohl dovést myslící bytosti k sebezničení. Ačkoli i jim byla vlastní touha po sebeuplatnění, která je hnací silou každého pokroku, neznali nástrahy zhoubné vůle k moci a ovládání druhých.

Maden, kterému to vrtalo hlavou a instinktivně cítil za pokojným, tvořivým životem Adalanů sílu neviditelného pevného řádu, nakonec neodolal a pustil se do pátrání na vlastní pěst.

Když stanul u vchodu do pěstěného sadu v odlehlých končinách planety, zlomyslně se ušklíbl. Ať si ho hledají. Celou noc, která se na Adalé podobala pozemským polárním nocím, běžel rychlým neúnavným krokem, zatím co oblohu nad jeho hlavou prosvěcovaly záblesky umělé severní záře. Od místa, kde přistál se svým vznášedlem, byl hezky daleko. Pocítil hrdost sám nad sebou. Vypátrat místo tajemné adalské centrály bylo o tolik těžší než na Zemi, kde měl nedocenitelnou možnost potají odposlouchaných rozhovorů. Adalanům nerozuměl, a přece to dokázal. Škoda, věčná škoda zmrzačené Země. Úkol,

který na sebe vzal, byl vlastně k ničemu. Přesto neodolal, protože profesionální vášeň slídit po tajemství jiných ho ovládala i tady.

Srdce mu bilo až v hrdle, když zamířil k bílé budově, která probleskovala mezi stromy. Nikde nebylo vidět živou duši. Lehce ho zamrazilo. Předvídaví Adalané jistě nenechali centrálu bez ochrany. Ale přes nejvyšší opatrnost neobjevil ani náznak něčeho, co by se podobalo poplašnému signálu. Věděli o něm? Stál v úkrytu stromů na vyvýšené terase přitisknut k hladké stěně domu a čekal celou věčnost. Nic se nepohnulo.

Konečně, nebyli zvyklí na tak podnikavé hosty. Kvůli nim možná ani nezaváděli mimořádná opatření. Proč také? Prozíravý Taré je hned po přistání nemilosrdně prohledal a nenechal jim nic, co jen zdálky připomínalo jakoukoli zbraň. Paprskomet byl první, co Madenovi sebral. Paprskometu ostatně ani tak nelitoval. Víc ho mrzely miniaturní detektory, jejichž účel ten zatracený technický génius okamžitě odhalil. Maden byl zvyklý na dokonalou špionážní techniku a bez svých spolehlivých pomocníků si připadal hůř, než kdyby byl nahý.

Dodal si odvahy a vklouzl uzoučkým okénkem do temné šachty, plné podivuhodné vůně. Když na jejím druhém konci vyhlédl z otvoru u stropu světlé místnosti, točila se mu hlava. Větrací šachta, kterou sem přišel, zřejmě odváděla jakési chemické výpary. Seskočil dolů a rozhlédl se. Z prostorné dvorany vedly troje dveře. Hladký povrch prostředních neukazoval ani jeho zkušenému zraku, jak je otevřít bez násilí. Oboje krajní byly opatřeny tlačítky. Vybral si jedny z nich a stiskl knoflík.

Celá plocha se prosvětlila a objevila se nehybná tvář. Velký Adala. Myslící stroj, jehož dokonalým výpočtům vděčí hvězda Adalé za nesmrtelnost. Tvář byla uklidňující. Bez vášní, vlídná. Spravedlivá. I když etický pojem spravedlnosti musel být v jemném předivu jeho spojů zakódován racionálními a přesnými vstupy. Maden věděl, že jeho konstruktéři v dávné minulosti ho nadali stejnou vnější podobou s Adalany, aby se stal symbolem živé inteligence, srozumitelným na pohled i dětem, ale nedovedl pochopit, proč se jeho tvář na požádání promítá sem. Vzdychl a zhasl obrazovku. Neřekla mu nic z toho, co ho zajímalo. Obrátil se k posledním dveřím a stiskl knoflík.

Dveře se nehlučně otevřely do nevelké místnosti bez oken. Vklouzl dovnitř. Dveře zapadly. Byl v pasti. Řítil se dolů. Ale zdviž se zastavila a dveře se znovu otevřely, aniž se stalo cokoli překvapujícího. Odhodlal se a vystoupil. Dlouhá chodba, jejíž konce se ztrácely v nedohlednu, byla po obou stranách vroubena řadou temných desek, na nichž se tu a tam zažíhalo nafialovělé světélko. Jinak neviděl nic. Když se vrátil z bezvýsledné procházky mezi mlčícími panely, klesla s ním zdviž o dalších několik metrů. Další stejně tichá řada panelů, až na to, že tonula v naprosté temnotě. Rozeznával jejich obrysy jen v měkkém pološeru. Chvíli váhal. Uvidí někde něco jiného, nebo se bude stále opakovat totéž ?

Naléhavý světelný signál ho vyděsil. V poslední chvíli se protáhl zavírajícími se dveřmi. Světlo zmizelo, jak prázdná kabina vylétla vzhůru. Než si stačil rozmyslet, co dál, objevilo se zas. Taktak uskočil za nejbližší panel a odplížil se přízračnou chodbou. Podzemní prostorou se rozlila matná záře. Přikrčil se. Hledají ho? Slyšel tajemné cupitání, jako by ho obklopovalo hejno skřítků. Když se odvážil vyhlédnout, strnul. Chodbou se probíhala skupina adalských dětí. Dvě z nich prošly kolem něho, položily mu ruce na prsa v adalském pozdravu a odběhly dál. Zahanbený Maden váhavě vystoupil z úkrytu.

„Přišel sis prohlédnout centrálu?“ ozvalo se za ním trochu posměšně. „Měls mi říci, byl bys to měl pohodlnější.“

„Nechtěl jsem obtěžovat,“ zahuhlal Maden. Byl to Km, jeho hostitel. Jeho přítomnost zde… Na takové náhody Maden nevěřil. Museli vědět, jakým plánem se zabývá. Copak čtou myšlenky?

„Přístroje, jejichž vnější panely jsi viděl v horním patře, zaznamenávají nepřetržitě dění na Adalé. Každá živoucí bytost na povrchu naší planety je sledována s naprostou přesností. Jakmile kdokoli z nás třeba jen myšlenkou vybočí ze stanovené normy, ohlásí to světelný signál. Principy této činnosti neznáme. Automaty jsou zakódovány, aby si rozuměly jen mezi sebou. Jejich tvůrci je nadali schopností vyvíjet se samostatně.“

Km se vyjadřoval neosobně jako průvodce cizinců po zajímavém objektu. Maden si s mírným pocitem nevolnosti uvědomil, že vlastně odpověděl na jeho nevyslovenou otázku. Ale nehodlal se

vzdát. „Chceš říci," zeptal se vzpurně, „že nikdo na Adalé nemá soukromí? Že všechno, nač jen pomyslí, sledují neviditelní slídiči?"

„Nenazval bych to tak". Km opětoval jeho úsměv s ironickou chápavostí. „Na rozdíl od lidí je strojům jedno, co děláme, koho milujeme, čím se bavíme a o čem sníme. Všechno je v témže okamžiku zase zahlazeno, vymazáno, zapomenuto. Nikdo nemůže proniknout do žádného diskrétního tajemství, o to je postaráno nesrozumitelností systému. S jedinou výjimkou. Jsou myšlenky a činnosti, které by mohly ohrozit šťastný život nás všech. V takovém případě se poplašný signál přenáší sem." Podíval se na něj a dodal významně: „Zvědavost za zločin nepokládáme. Jak vidíš, chodí sem i školní exkurse. Kdyby ses blížil se zlým úmyslem, nikdy by ses nedostal ani do vzdálenějšího okruhu kolem centrály. Nechali jsme tě tedy. Bylo dost zábavné tě sledovat."

Maden si v duchu gratuloval, že ho děti vyrušily dřív, než ho napadlo rozebrat některý panel. V témže okamžiku ho vyděsil fialový blesk, který sjel po stěně a hned zase zhasl. „Ted jsi pomyslel na něco nedobrého," řekl Km. „Jenom tě to napadlo a už zaměstnáváš mozek Velkého Adaly. Přestože o nic nejde, musí se tím zabývat."

„Jak víš, že o nic nejde?" odvážil se Maden otázky. „Záblesk zmizel a je tu zase tma. Mám rád tmu v této místnosti. Uklidňuje. Znamená, že nikdo na Adalé neohrožuje naše bezpečí. Že nestojíme před nutností bolestivých zásahů."

„Jakých?"

Km chvíli váhal. „Není to nic pěkného," řekl nakonec, „ale budiž. Jsou, někdy, i u nás takoví, v nichž přežívají atavistické násilné pudy. Nelze-li je potlačit normálními prostředky, nezbývá nám než takovému případu předejít. Deportujeme je na planetu Magara. Konečně, i tam se dá docela dobře žít."

„I mne byste…," zakoktal Maden zděšeně.

„Nejsi Adalan. Ale bud ujištěn, že o tobě víme."

Po několika měsících najednou přišla zpráva od Konea. Že je druhý den čeká ve velkém sále adalské sněmovny. Ren se rozběhla domů v marné naději, že ho tam zastihne. Pozdě v noci, spíš k ránu, se vrátila. Taré ji slyšel přicházet a vstal. Nemohl spát a teď měl nesmyslnou radost, že divoké představy, které ho mučily řadu hodin,

byly bezpředmětné. Jako by na tom záleželo, bude-li to dnes nebo zítra. Věděl dobře, co s Koneem je.

Zažral se do svého problému s takovou zavilostí, že okolní svět pro něj přestal existovat. Teď s ním patrně skončil. Večer padne jako zabitý, bude několik dní spát, pak se probudí, obejme ji a bude všechno jako dřív. Dobře znal, co to s člověkem dělá. I sladkost toho objetí znal, důvěrně znal z dob, kdy padal únavou při přípravách výpravy na soustavu C.

„Koneo se nevrátil," řekla zbytečně. Copak by tu nad ním tak bezradně stála, kdyby se vrátil?

„Netrap se, přijde zítra," řekl a položil ruku jemně kolem jejích chvějících se ramen. Najednou si uvědomil, co to znamená i pro něj. Prázdno bez nikoho. Žárlivé noční vidiny ještě nebyly to nejhorší. Připraví ho Koneův návrat znovu o milostnou jednotu prolínajících se myšlenek, které si rozuměly beze slov?

„A co dělám já, ho nezajímá? Že bych mohla pracovat s ním, to ho nenapadlo? Přestala jsem existovat či co?" vybuchla rozčileně. „Nejen že se neukázal, ani mě nezavolal, nic!"

Já bych také nevolal. Chtěl bych, abys byla u mne. Chtěl bych, abys… „Zítra," opakoval. Jednota muže a ženy. Poslední večer. Prázdno. Zlehka se naklonil a dotkl se rty jejích vlasů.

Co udělá? Odstrčí ho? Rozhněvá se? Nebo snad… Překonala jeho očekávání. Zůstala sedět s pohledem upřeným před sebe a vůbec si nevšimla jeho nesmělého polibku. Sotva ho vnímala. Ale přece jen cosi v jejím podvědomí zaznělo odezvou stejné vzpomínky.

„Taré, milovala jsem tě jako nikoho jiného," řekla bez přechodu. „A ty jsi mě odložil jako nepotřebnou věc, třebaže bůhví že nejsem žena, která by někomu překážela v práci. S Koneem to bylo jiné. Zacházel se mnou sice trochu jako s dítětem, ale aspoň jako s milovaným jedináčkem, když už to nedovedl jinak. A teď? Copak jste všichni stejní?" Zvedla se k odchodu.

Taré seděl jako omámený. V hlavě mu stále zněla její první věta. „Já jsem v tobě nikdy neviděl dítě," řekl tiše.

Zastavila se na prahu. „Ne. Ty ne. Bůhví, čím jsem ti byla."

Tu noc nespal. Naslouchal, jak Ren neúnavně měří vedlejší místnost kočičími kroky. Nač myslela? Na koho? Bylo to po prvé, co mezi nimi vůbec padla zmínka o minulosti.

Druhý den se všichni sešli dávno před Koneovým příchodem. Taré už od Adalanů znal některé šokující podrobnosti Koneových výzkumů, ale stále si nedovedl představit, jaký návrh jim vlastně hodlá předložit. Konečně přišel. Přešel k stolku, opřel se o něj oběma rukama a zvedl hlavu. Jeho vyzáblá, bledá tvář se zapadlýma očima nesla stopy probdělých nocí a naprostého vyčerpání. Ren zajíkavě vydechla. Taré si k ní přisedl, zvedl její bezvládnou ruku a přikryl ji ochranitelsky druhou dlaní.

Koneo se zahleděl do neurčita a promluvil sípavým hlasem: „Já sám jsem dřív nepřemýšlel o tom, vrátíme-li se na Zem. Ale teď je to jiné. Není to tady, kde je nás třeba. Krom toho se nemohu smířit s myšlenkou, že lidské děti, moje děti, budou vyrůstat a žít na Adalé bez vědomí, že někde, kdekoli v nekonečnu mají svou lidskou, bouřlivou, vášněmi a všemi myslitelnými nectnostmi zmítanou vlast, kam se mohou uchýlit a být samy sebou. Země byla dána člověku a on ji svou vinou ztratil. Jsme jediní, kdo mu ji - nám - mohou vrátit. Myslím, že nemůžeme váhat. Jste-li jiného názoru, nemusím mluvit dál.“

Odmlčel se, vylovil z kapsy tubu s bílými tabletami, nasypal si jich několik do dlaně, spolkl je a zapil vodou z karafy na stole, nenamáhaje se ani ji nalít do poháru. Jinak se nikdo ani nepohnul. Panovalo bezdeché ticho.

„Vidím, že souhlasíte,“ řekl po chvíli, sbíraje síly. Bylo vidět, jak se mu zavírají oči, které s trhnutím zase otvíral. „Naši hostitelé jsou ochotni nám přispět všemi prostředky. Mluvil jsem s Velkým Adalou. Posoudil můj návrh jako možný po rozboru vzorků zemské atmosféry, které se podařilo získat.“

Na chvíli zmlkl, než se utišil šum, vyvolaný jeho sdělením. Mluvil s Velkým Adalou! I pro většinu Adalanů to bylo cosi nepředstavitelného. „Zemská atmosféra,“ pokračoval Koneo, „v době náběru vzorků obsahovala jen slabé stopy smrtícího záření. Už tehdy byl život v ní možný. Po tisíciletích, která mezitím na Zemi uplynula, je po této stránce přistání pro člověka bez rizika. Zemi přinesou nový život tři vesmírné lodi. Prý je možné jejich dráhy usměrnit tak, aby

na Zemi dorazily v intervalech několika staletí. Buď se pozdější posádky sejdou s potomky svých předchůdců, nebo se pokusí o totéž. Zahynou-li všichni, přistanou s novou výpravou další lidé z Adalé.“

„Zbláznil se?“ zašeptala Ren. „Vždyť je nás sedm.“ Kdoví, jestli si Koneo vůbec uvědomil pochybnosti, které vířily v hlavách ostatních. Pokračoval s naprostým klidem: „Devět mužů a šest žen není mnoho na zalidnění světa. Ale budou-li vybaveni vším, čeho je třeba k vzniku civilizace, a přistanou-li ve stejném počtu třikrát po sobě, bude to — musí — stačit. Úkolem prvních patnácti bude ostatně jenom vyhledat na zemském povrchu příhodná sídliště, usadit se tam a množit se.“

„Množit se!“ vydechla Ren pobouřeně. Koneo ji zaslechl, prvně se zadíval přímo na ni a řekl: „Ano. Množit se je zatím jediné poslání lidské rasy. Konkrétně naše. Je nás sedm. K uskutečnění projektu je třeba dvaceti sedmi mužů a osmnácti žen, nehledě k nezbytným rezervám které musí zůstat tady. Je vám patrně jasné, že první myšlenka, která se nabízí, je klon. Skutečně je možné touto cestou vytvořit lidské zárodky v jakémkoli množství. Dávné zkušenosti Adalanů s toutou technikou však potvrzují, že nejnadějnější je rasa hybridní, to jest spojení klonu s lidmi narozenými přirozeně. Klonovaní lidé by bez příměsi jiné krve časem zdegenerovali.“

Zaváhal a odvrátil oči. „Odpusťte mi možná nevhodnou sentimentalitu,“ pokračoval zamračeně. „Teoreticky vzato bychom totiž mohli ve větším množství pěstovat v laboratoři i zárodky z oplodněných vajíček. Ale měl bych pocit, že Zemi osídlujeme umělými bytostmi, které s prabytím prvotních lidí mají málo společného. Chci, aby aspoň ve svém ženském elementu bylo příští lidstvo zastoupeno přirozeně zrozeným člověkem. Je to na vás, ženy, dárkyně života. Souhlasíte-li, musí každá porodit alespoň dvakrát. Trojčata. Budoucí pozemské matky. Příštích otců bude dost z jediného klonu. Muž, z jehož těla bude vzat, je mezi námi jediný vyvolený. Ve svých synech vystoupí na zem on sám, zmnohonásobený a kolektivně nesmrtelný. Mluvte, prosím, vy.“

Taré sklouzl pohledem k Ren. Socha neproniknutelnosti se nemohla tvářit záhadněji. Věděla i ona, že Koneo už vyzkoušel svůj klon? Zvedl se. „Domnívám se, že by mělo být jasno, kdo bude tím

mužem," řekl rychle, aby ho nepředběhl Maden, jehož ctižádost nepochybně prahla po nesmrtelnosti, tak populární u jeho současníků. „Vzdejme hold člověku, který dokázal stvořit naději, zatím co my jsme se bez boje vzdali. Je to Koneo. Nevím o nikom, kdo by byl víc hoden znovu zalidnit Zemi."

Koneo neřekl nic a podivně se usmál. Po tváři Ren stoupal prchavý ruměnec. Ano. Jeden z nich musel vypadnout, aby s ní ten druhý mohl spát. Tarého polilo horko. Chtěl popřít nevyslovené podezření, ale už vstával Maden a Taré se k němu obrátil, odhodlán bránit Koneovo právo proti generaci ničitelů.

„Otázka osoby praotce lidstva se mi zdá předčasná," pronesl Maden zvolna. „Ale když už na to přišla řeč, proč ne? Výběr není tak těžký, jde-li o hodnotu muže. Toho nejlepšího. Buď, anebo. Třetí možnost není. Nevím přesně, který z vás dvou to je, ale navrhuje-li Taré Konea, ví asi proč. Souhlasím s ním."

Dut mu jen podal němě ruku. Spontánní jednotu, která mezi trosečníky zavládla vůbec po prvé, porušil kupodivu Koneo.

„Děkuji vám, ale dovolte, abych se v této věci pokládal za odborníka. Mužové a ženy, kteří se stanou prarodiči lidstva, musí být zárukou, že nedovedou vzniklou civilizaci k nové záhubě. Může být jiná záruka než genetická? Nevím. Jsem pouhý biolog. Mým úkolem je eugenicky ovlivnit příští generaci tak, abychom pokud možno vyloučili nežádoucí odchylky. Proto klon musí být odebrán nejkvalitnějšímu z nás bez ohledu na problematické zásluhy. Já se k tomu nehodím z mnoha příčin. Nemám dost chladnokrevnosti, řídím se častěji intuicí než rozumem, můj smysl pro povinnost je prachhanebný a moje reakce ukvapené. Mohl bych pokračovat, ale už tyto vlastnosti mě vyřazují předem. Nepotřebuji se dál hanět, abych vám dokázal, že mezi námi přichází v úvahu jedině Taré. Není to jen můj názor, sdílí ho se mnou i Velký Adala, který se nikdy nemýlí." Udělal krok dva k Tarému a zadíval se mu přímo do očí. „Děkuji ti za nabídku, příteli. Vím, že byla nezištná. Ani já si nepředstavuji, že plození dětí na objednávku může být spojeno s nějakým potěšením."

Ren zbledla jako smrt a její oči se zúžily na nepatrné štěrbiny. Ted to přijde, pomyslel si Taré a radši zavřel oči.

„Pro nás byl tedy nejlepší muž vyloučen,“ ozvala se Ren jasným hlasem. „Dobrá. Zůstali celkem tři. Podle jakého klíče budou přidělováni? Bude se losovat? Máme jména budoucích otců svých dětí tahat z klobouku? Ptám se jen pro pořádek. Jinak je to jedno.“

Keri se hystericky zasmála do ohromeného ticha a honem si zakryla ústa dlaní. „Ren,“ řekl Koneo jenom, „Ren.“ Potřásl hlavou a nasypal si do úst zbytek tablet. Jeho zakalené oči se trochu rozjasnily. Vzal Ren za ruku a zamířil nejistým krokem ke dveřím.

Jedna z čekajících kabin je dopravila k jejich bytu. Koneo vystoupil jako náměsíčný. „Pusť mě,“ řekla Ren. „To bolí.“

„Potom,“ zamumlal těžce. Dostala vztek a vší silou vytrhla rozbolavělou ruku z jeho křečovitého sevření. Ztratil rovnováhu a svezl se na zem. Než se stačila leknout, poznala, že jen usnul. Marně ho budila. Spal dál. Jen něco zamručel ze sna a převrátil se na druhou stranu. Stála nad ním se sklenicí studené vody, kterou mu chtěla chrstnout do tváře, ale najednou jí ho přišlo líto. Sedla si bezradně k němu na zem a dívala se, jak hluboce oddechuje. Vždyť to bylo jen takové velké dítě. Strašně chytré, strašně nadané a strašně bezohledné, jak děti bývají. Nemá cenu mu něco vyčítat. Nikdy to nepochopí.

Taré se objevil, sotva ho zavolala. „Co je mu?“ zeptal se.

„Nic, spí. Mohl bys ho uložit? Nezvládnu to.“

Zvedl Konea, jako by nevážil víc než nemluvně, a odnesl ho na pohovku. Dívala se na ně a slzy jí vhrkly do očí. Položila Tarému hlavu na rameno a usedavě se rozplakala. „Slyšel jsi, jak hnusně mluvil?“ vzlykala. „Už ho nechci ani vidět!“

Spící Koneo byl bezbranný. Nemohl se hájit. Jako ještě nikdy cítil Taré pevné pouto, které ho s ním svazovalo. Jeho sok. Jeho věčný nepřítel. A jeho jediný přítel na světě, kde kromě Ren byli sami dva. Nemohl ho zradit.

„Nejsi spravedlivá, Ren,“ řekl vážně. „Ty i já jsme poslouchali pud sebezáchovy, který nám velel nemyslet, počkat, až milosrdný čas otupí ostří toho, co jsme museli poznat. Jenom on dokázal čelit pravdě v té chvíli, kdy k němu přistoupila. Jeho projekt je podivuhodný, ale žádá od nás sebezapření, s jakým se člověk těžko smiřuje. Koneo dokázal odosobnit i sebe v zájmu absurdní, fantastické představy, bez

níž bychom ale neúprosně propadli beznaději. Dal nám smysl života, i když ho můžeme dosáhnout jen za cenu ztráty své duše.“

Ren si otřela oči a řekla nepřesvědčivě: „Je to fanatik.“

„Snad, ale my všichni jsme fanatici, jinak bychom nebyli tady. K smrti vyčerpaný člověk nepřemýšlí, jestli neuváženým slovem neurazil něčí city, i když ten někdo je mu dražší nad pomyšlení. Vyjádřil jen obavy z něčeho, co se tak naprosto vymyká jeho horoucí povaze, co je ve své podstatě nelidské, ale co musíme podstoupit, aby lidskost nevymřela s námi.“

„A proč nemáme hledat krásu i v tom, co je nutné? Vždyť je tam, vždyť je možná!“ vykřikla vášnivě. „Jako by vrcholem naší snahy byly jen zárodky! Láska je myslet na dítě, které chceme přivést na svět. Na nového člověka, který námi žije, a v němž budeme žít i my. Je to naše nejskvělejší dílo, naše zázračné vtělení. Jen muž dokáže myslet na dítě jako na nepříjemnou povinnost. Povinnost! Proč by mě to mělo urážet? Proč? Taré, i já jsem často myslela na dítě jako na vyvrcholení lásky. Na dítě, které by mi vynahradilo…“ Zmlkla a podívala se na něj polekanýma očima. Vstal, neschopen slova. Co tím chtěla říci? Co?

Dodala si odvahy a doplnila tichounce: „Ztrátu muže.“

Taré prudce zbledl. Ztrátu muže. Tím nemohla myslet Konea. „Prosím tě, ne. Ren, prosím tě,“ řekl selhávajícím hlasem.

Chvíli bylo ticho. „To už je pryč.“ Její hlas pohasl. Vypadala vyčerpaně a bezradně. „Máš pravdu, dal mi smysl života. Ale proč takhle? Proč myslet na ty děti jen jako na součást projektu, o nic důležitější než stroj, který je tam dopraví? Myslí si opravdu, že může vytvořit nové lidstvo bez lásky?“

Taré se násilně vzpamatoval z nečekaného šoku. To, co od nich žádá budoucnost, je v příkrém rozporu s láskou, která, možná, má ještě naději. Naději, po které toužil a kterou teď musí v sobě zabít ve jménu čehosi slavnějšího.

„Zapomeň, co říkal.“ Jeho hlas se zachvěl vzrušením. Ren k němu překvapeně vzhlédla. Cítil, že propadá panice. Ještě chvíli tak důvěrně blízkosti a řekne jí všechno, co nechtěl, všechno, co… „Ren, já mu rozumím. Ještě nikdy jsem mu nerozuměl líp. Láska…

láska, která je tak silná, že ohrožuje to, co chceme, co musíme…“ Její úžas rostl. Přemohl se.

„Podívej se,“ řekl tiše. Ren zděšeně vykřikla, když rozhrnul látku na Koneových prsou, pokrytých jizvami po hlubokých řezných ranách. „Vyžádal si robota chirurga a zkoušel klonování na vzorcích vlastního těla. Nejrůznější buňky nejrůznějších orgánů. Adalané byli zděšeni. Něco takového nikdy nezažili.“

Přikryl Konea a obrátil se k Ren, která tiše plakala. Cítil, že už smí promluvit. „Ren,“ řekl něžně, „je o nás rozhodnuto. Já dám muže tvým dcerám a ty budeš rodit jeho děti. Patříte nenávratně k sobě. Chci, abys věděla, že tě miluju nade všechno. Nikdy, ani na okamžik, jsem tě nepřestal milovat.“

„To není pravda!“ okřikla ho. „Také jsi znal jen svou práci! Jaký jsi měl strach, abych ji neohrozila, když mě vybrali do výpravy! Ještě cestou byl čas, ale myslel jsi jen na svou povinnost, dokonalý, spravedlivý Taré! Co mi chceš vyčítat?“

„Já ti přece nevyčítám,“ řekl Taré a s náhlým hněvem ji uchopil za ramena. „Víš ty vůbec, jak jsi se dostala do výpravy? Koupil jsem si právo na to místo od Senta za to, že jsem mlčel o Kotovi, kterého tam Koneo propašoval podvodem. Dal jsem se podplatit stejně jako Sent jen pro nesmyslné, zoufalé přání mít tě u sebe! Máš pravdu, jsem pokrytec, jsem nezřízeně pyšný na svou slavnou spravedlivost. Já jsem přece ten neúplatný Taré, který i tobě namluvil, že povinnost je mu dražší než ty!“

Hleděla na něj bez dechu. „To jsem netušila,“ hlesla.

Pustil ji. „Sbohem,“ řekl tiše a obrátil se k odchodu.

Ve dveřích se zastavil. Stála na místě a dívala se na něj velikýma očima. „Na všechno je pozdě,“ vyslovila jeho myšlenku.

Zatoužil po ní tak silně, až se mu zatmělo před očima. Udělal několik chvatných kroků a sevřel ji do náruče. Nebránila se. Líbali se slepě a divoce a najednou ji prudce odstrčil. „Ne, to je příliš, odpusť. Zapomeň na to, prosím tě, zapomeň, Ren!“

Dal se na útěk, těžko se to dalo nazvat jinak. Už byl skoro venku, když ho šlehlo poslední slovo, které za ním vyslala.

„Nechci.“

Aby jejich děti žily

„Vymyslel jsem si nemožnou věc," prohodil Koneo zachmuřeně, zkoumaje zbytečně dlouho skoro zahojenou krátkou řeznou ránu na Tarého pravém boku. Tarého synové už začínali svůj neskutečný život v podivných baňkách za bílými dveřmi dlouhé chodby, na kterou vedly i dveře Koneovy přísně sterilní pracovny. Taré je viděl. Nedovedl pochopit, že by z toho mohly být byť i jen zárodky člověka. Nepředstavitelný čaroděj Koneo se od fantastické líhně nehýbal. Taré věděl, že už zase nechodí domů. Kde byla Ren? Netroufal si ji vyhledat a ona ho také nevolala.

Koneo zabubnoval zamyšleně prsty na stůl a pak řekl: „Nevím, co mám dělat. Snad bys měl někdy zajít za Ren. Cítí se možná osamělá. Já na to asi nejsem ten pravý."

Taré zatajil dech. Jediná chvíle slabosti, jediná za celý život… Ještě cítil, jak se mu zachvěla v náruči i hořkosladkou chuť toho zoufalého polibku, ještě mu znělo v sluchu její poslední slovo. „Říkala ti něco?" Hlas mu selhal.

„Myslíš po té hádce?" Koneo byl tak zaujat svým problémem, že si ani nevšiml jeho podivné reakce. „Ne, to ne. Chová se ke mně neobyčejně. S něhou přímo mateřskou."

Ren, ty nejpodivuhodnější, jak jsem si mohl myslet… Já bych to nedokázal. Všechno ožilo a zastihlo mě nepřipraveného vzdorovat. Ale Koneo, hýčkaný génius, který nás právě znovu ohromil mohutností svého ducha, vyčerpaný horečnatým vzrušením své fantastické práce, nemůže potřebovat ještě milostné komplikace. I tak už musel čelit nezvyklým problémům. Věci lásky byly pro něj vždycky víc než prosté.

Díky za to mlčení. Do smrti se budu utěšovat tím, že i tobě snad bylo kruté.

Jeho úleva netrvala dlouho. V nastalém tichu si najednou uvědomil nový zvuk. Koneo se chvíli zakuckával a pak se naplno rozesmál divným, rezavým smíchem. Tarému přeběhl mráz po zádech.

„Zavolám Ren," řekl a zvedl se. „Jsi přepracován."

Koneo se přestal smát, jako když utne. „Uklidni se, člověče, nezbláznil jsem se. To je totiž přesně ono. Mateřská něha! Velkovýroba

milovaných dítek. A ona… Kdybys znal závrať v jejích očích, kdybys viděl, jak se proměňuje její tvář, když…“

Taré sebou trhl. „Chceš mi snad vykládat podrobnosti?“

„Ale ne. Prosím tě, nebuď tak nedůtklivý. Kdyby aspoň ona nebyla teď tak úplně jiná. Já ty děti nenávidím. Jestli se někdy nějakým zázrakem narodí, tak jim snad budu muset zakroutit krkem!“ Natáhl před sebe ruku a chvíli zasmušile pozoroval její chvění. „Vzteklý blázen v samovazbě si vymyslel spásu světa. Nediv se. Blázen. Připadalo mu to normální. Já jsem v koncích, Taré. Úplně vyřízený. Včera jsem… Ne, odpusť. Bez podrobností, samozřejmě. Chvíli se mi zdálo, že je všechno jako dřív. Ale najednou, v nejnepříhodnější chvíli, pitomý obraz neodbytných trojčat...“ Odmlčel se a praštil pěstí do stolu, až sykl bolestí. „Nemůžu za to,“ pokračoval zoufale. „Je to jako posedlost. Vyvalují na mne kulaté oči a řvou… a konec. Touha je pryč. K nepřivolání. Řekl jsem jí, že jsem si na něco vzpomněl a že musím okamžitě zpátky do ústavu. Utekl jsem. Co mi zbývalo? Stála a dívala se za mnou… soucitně! Hrůza!“

Taré byl ohromen. Ať čekal cokoli, tohle určitě ne.

„Nerozumíš, co? Ovšem. Tobě by se to nestalo. Měl jsem se radši klonovat sám. Vy byste si zvykli. Oba víte, co se musí.“

„Tohle myslíš vážně?“ zeptal se Taré napjatě.

„Samozřejmě, že ne.“ Koneo se dokonce zmohl na jakýsi úsměv. „Mohl bych tak trapně zkazit své dílo? Poslat na svět bandu neschopných chlapů! Fuj! A potom, jde přece také o ni. Nikdy bych ji nemohl nutit… Jak bych si připadal!“

Taré mlčel a usilovně se snažil vyrovnat s rozporuplnými pocity, které v něm vyvolala Koneova zpověď. „Já děti moc nesnáším,“ pokračoval Koneo ve své samomluvě. „Ale s tím bych se nějak vyrovnal. Asi to zavinila ta nechutná scéna. A všechno kvůli nim. Nemůžu jim ani přijít na jméno… těm…“

Vtom se na dveřích rozsvítilo světélko. „To je Hoé,“ ozval se tiše reproduktor. Koneo hluboce vzdychl a vstal.

„Hned se vrátím. Neodcházej, prosím tě.“

Zvolna, jako bez vůle, nařídil Taré svůj videofon. Záblesk radosti na její tváři mu sevřel srdce. Chvíli se na sebe dívali a pak řekl kupodivu vyrovnaně: „Musím ti něco říci, Ren.“

Mlčela. Závrať v jejích očích. Znal ji tak dobře. Jako by v jejich hlubinách znovu četl její stopu. Mohl snad… mohla … Zapudil pokušení a odpověděl na nevyslovenou otázku příkřeji, než měl v úmyslu: „Týká se to Konea. Jenom Konea a tebe.“

Vzteklý blázen v samovazbě. Podíval se na dívku, která seděla před ním, trochu udiveně. Kdo je to vlastně? Co ví o ní, co ví o té druhé? Cizí lidé. Cizí. Všechno bylo cizí.

„Klon se ujal.“ I vlastní hlas mu zněl cize. „Můžeme zahájit další etapu. Pozval jsem vás, protože jsem trochu na rozpacích. Neznám nikoho z vás. Vůbec ne. Mám pocit, že neznám dost dobře ani sám sebe. Mlčky jste mě vyslechli, mlčky odkývali. Ale já vám neporoučím. Hoé, opravdu chápeš, co od tebe chci?“

„Ovšem,“ řekla věcně. „Nejmíň dvoje trojčata.“ Asi to zbytečně dramatizuju. Oni si s tím hlavu nelámou. Noví lidé! Jsou zvyklí poslouchat, ne přemýšlet. To jsou ale kukadla! Bezděky se usmál do široce rozevřených modrých očí. „Chtěl jsem vám říci, že nechci trvat na přirozeném početí a zrození bez ohledu na vaše osobní přání. Jenom je-li mezi námi muž, s nímž bys chtěla mít děti i za jiných okolností…“

„Je tady,“ přerušila ho potutelně. „Ty.“ Zamračil se. „Bez vtipů, ano? Myslel jsem Madena.“

„Já ne. Ale na tvé přání ho přijmu bez námitek.“ Chceš mě dojmout? Maden je samozřejmě protiva. Ale ty, nevinná tvářičko, jsi ho objímala úplně bez zábran na příkaz svých pozemských šéfů. Proč si s vámi vůbec dělám starosti!

„Uznávám, že náš sortiment není příliš široký,“ řekl hrubě, „ale musíme ho využít beze zbytku. Nejsem tak ctižádostivý, abych chtěl svět zalidnit jenom svými dětmi.“

„To všechno budou přece tvoje děti,“ hlesla tiše. „Spoluúčast dalšího muže při tom nerozhoduje.“

Její upřený pohled ho uvedl do rozpaků. „Můžeš zvolit umělou inseminaci,“ zamumlal a odvrátil se. „Nebo mohu vypěstovat embrya z oplodněných vajíček i bez tvé přímé účasti.“

„Ne,“ přerušila ho. „Tak sis to nepředstavoval.“

„Leccos jsem si nepředstavoval,“ uklouzlo mu a okamžitě dostal na sebe vztek, když zahlédl záblesk sympatie v jejích očích. Nakonec to začnu vykládat ještě jí jako nějaká užvaněná bába!

„Vidím na tobě, že už sis vytáhla svou kouzelnou obálku, má drahá,“ zahlaholila Keri vesele ve dveřích, klouzajíc pobaveným pohledem z jednoho na druhého. „Sem s kloboukem, ať vidím, co v něm zbylo na mne!“ Hoé se začervenala a Keri pokračovala netaktně: „Já taky dávám přednost tomu, co se nesmí. Ale neboj se. Ze všech chlapů, co jich je ve vesmíru, jediný, kdo by se mi doopravdy líbil, je Taré. Jenže děti bych musela mít s někým jiným, rozumím-li dobře. To ty, miláčku, jsi na tom líp.“

„S tím si nelam hlavu, Keri,“ ozval se Taré za Koneovými zády. „Musel bych tě zklamat. Ty jsi totiž měla být spíš mužský. Svým způsobem je to poklona, ale muži mé generace, to ti Koneo jistě potvrdí, dávají přednost jinému typu.“

„Rozumím,“ ušklíbla se Keri nedotčeně. „Žena s velkým Ž, jak jinak. A pro příklad ani nemusíme daleko.“

„Jistě ne.“ Taré se usmál do Koneovy náhle zneklidněné tváře. „Takový něžný ženský typ je například hned Hoé.“

Hoé vstala. „Mýlíš se. Koneo mě právě přesvědčil o opaku.“

„Počkej,“ zadržel ji Taré. „Koneo vám zapomněl říci, co mu leží nejvíc na srdci.“ Koneo překvapením zamžikal, ale než našel řeč, pokračoval Taré důrazně: „Dítě, zplozené a zrozené přirozenou cestou pozemského života, je jen počátek, ne cíl, a nezáleží na tom, dáte-li přednost umělé inseminaci. Záleží na něčem pro nás všechny daleko nesnadnějším. Ti, které chceme poslat na Zem, nepřeskočí čas svého dětství. Aby se jednou stali dospělými lidmi, musíme jim my dát skutečné lidské zázemí. Tisíce jedinců bychom mohli přivést na svět za pomoci Koneových kouzel, ale sedmdesáti dětem dát rodinu, otce i matku, lásku, starostlivou péči, vypiplat je, jak se říkávalo, to chce víc. Strčit je do pohodlného, elegantního nalezince, kde je Adalané navléknou do uniforem jednotného, byť sebepozemštějšího střihu a pak žít dál bez nich svým vlastním životem, to je totéž jako neudělat nic a snad je to horší o těch sedmdesát napodobenin člověka, které musí selhat při řešení první lidské otázky. Rozumíte mi? Žena dokáže přinutit muže, aby se stal skutečně otcem a ne jen ploditelem.

Váš úkol je těžký. Muži, kteří tu jsou, se možná k této úloze ani nehodí. Jsou zhýčkaní, rozmazlení, sobečtí a ani je nenapadne uvažovat, že i vy musíte něco překonat, aby se množení proměnilo v akt lásky.“

„Děkuji,“ řekl Koneo kysele. „To jsi jim skutečně vysvětlil moc krásně. Ani Ren by to nedokázala přesvědčivěji.“

Taré mu chlácholivě položil ruku na rameno. „Nespěchej, Koneo. My všichni musíme napřed najít sami sebe.“

„Já ne,“ ozvala se Hoé. „Jsem připravena. Ať s Madenem či kýmkoliv, moje děti budou mít svůj skutečný lidský domov.“

„Nepřeceňuj se, Hoé,“ řekla Keri napodiv vážně. „Budujeme vztah k otcům svých dětí na celý život. Na celý život, bez možnosti změny. Taré má pravdu. Počkám, až si budu jistá.“

„A když nebudeš?“ zeptal se Koneo rychle a naléhavě.

„Počkám, až si dokážu být jistá,“ opravila se Keri s úsměvem. „Co si o mně myslíš? Neselžu, neboj se.“

Taré se vrhl zběsile do konstrukce pokusného stroje, na němž chtěl vyzkoušet možnosti přistávání na Zemi kombinací kemové a sluneční energie. Problém, jehož některými principy se zabýval už na Zemi, byl teď mimořádně aktuální, protože museli počítat s tím, že soustava pozemských kemových stanic je zničena a kapacity kemových panelů v raketě bylo nutno využít úsporněji.

Pracoval ve dne v noci, jako by musel bojovat s každou utíkající vteřinou. Adalané ho nechávali na pokoji. Vyciťoval v jejich vztahu k sobě jakousi povýšenou shovívavost, která ho trochu urážela. Jako když dospělí s úsměvem přihlížejí dětské hře. Ale dojista si žádné dítě na Zemi nikdy nehrálo tak přepychově jako teď on. Sotva dokončil nákres jakkoli složité součástky, měl v krátké chvíli v rukou její prototyp. Celá četa montážních robotů byla neustále k jeho službám. Nadšení stvořitele nakonec překonalo jeho hlubokou citovou depresi, ale přestože už necítil potřebu se ohlušovat, pracoval dál bez oddechu.

L, který se zájmem sledoval, jak postupuje, k němu jednou přivedl ženu s velkýma fialkovýma očima. Získala si Tarého v první

vteřině. Její vlídný, všechápající a trochu posmutnělý pohled jako by ani nebyl z Adalé. Jako by patřila k nim.

„To je Zr," řekl L. „Dalo by se říci, že je má dobrá přítelkyně. Kdysi jsem usiloval o to, aby byla něčím víc."

Zr ho pokárala pohledem a obrátila se k Tarému. „Chtěla jsem tě požádat o laskavost," promluvil prsten na její ruce. „Jsem kontstruktérka pomocných mechanismů. Mám nový prototyp univerzálního minirobota, který nahradí montéry i údržbáře a má stejný silový výkon jako pět normálních automatů. Přitom je o mnoho menší. Nechtěl bys ho vyzkoušet? Ušetříš skoro celou tuhle četu, stejně se ti tu jen pletou. Chceš?"

„Rád," usmál se Taré. Tahle dívka dělala výborný dojem. Dívka. Byla to vůbec dívka? Věk Adalanů se dal tak těžko odhadnout. Ostatně ho neměřili časem, ale jakýmisi pro Tarého nepochopitelnými biochemickými postupy.

„Musím sem ze začátku chodit s ním, aby sis zvykl. Ale neboj se, nebudu překážet." A než se stačil vzpamatovat, byla pryč.

Taré přistoupil k oknu, od něhož odlétal její stroj. Za ním se ozval L: „Můžeš se na ni spolehnout. Jak jsi daleko?"

Zdálo se mu to jen, nebo překotná rychlost adalské řeči měla tentokrát odvést jeho pozornost od nežádoucího pohledu?

„Co je to?" zeptal se.

Odlétající Zr provázely dva černé stíny. Zlatožlutou značku na jejich boku ještě nikdy neviděl. Ale věděl, co znamená.

„Toho si nevšímej," řekl L ledabyle. „Řekni…"

„Co je s ní v nepořádku? Hlídají ji nebo co?"

„Neboj se, o nic nejde," uklidňoval ho L. „Její… hm… odchylka dva roky nevybočila z normy. Ale ona patří k nejcennějším. Případná lehkomyslnost by Adalé mohla připravit o génia."

„Mluvíš v hádankách. Řekneš mi už konečně, oč jde?"

„Má syna na Magaře, chceš-li to vědět." Tarému se zdálo, že reproduktor tentokrát tlumočil i jakýsi povzdech.

„Syna!" zděsil se. „Copak i děti…"

„Nepleť se. Zr je… mladá už dlouho. Ostatně je to možná i můj syn. Aspoň si to myslím, ačkoli ona vždycky tvrdila, že ne. Je taková zvláštní. Nechtěla se svazovat. Dodnes žijeme každý zvlášť a její…

svoje děti skoro neznám. Má ještě dvě.“ Chvíli mlčel, než pokračoval: „Chtěla na Magaru. Museli jí ukázat, jak to tam vypadá, aby pochopila, že by to byl konec i pro ty druhé dva. Od té doby… Jistě chápe nutnost takových zásahů. Ale týká-li se to tvého dítěte, vypadá všechno jinak.“

V dálce bylo vidět vznášedla Zr a jejích stínů. „Co provedl?“

„Pomáhal navázat spojení s člověkem, který je na Magaře. Zvrhlý génius. Snad nejvážnější případ, jaký se u nás kdy vyskytl. Sestrojil drogu, která zatemňuje myšlení proti paprskům centrály. Naštěstí nebyla úplně dokonalá a podle záblesků ho nakonec vypátrali. Prokletý chlap. A jejich učitel s ním byl v tom. Napovídal klukům kdovíco, ale jediný Rž se nebál. Prozradilo se to, pochopitelně. Teď jsou tam všichni tři. Chudák Zr!“

„Velký Adala je na můj vkus zbytečně přísný,“ řekl Taré statečně. „Ať mi promine tu rouhavou myšlenku. Copak lze takhle trestat děti?“

„Aspoň je nezabíjíme,“ odsekl L. „Co jste udělali vy? S vašimi dětmi? Vaše Země jich byla plná v té chvíli. Rž měl ostatně mimořádnou smůlu… s tou drogou. Nikdy by se nemohl zaplést tolik, kdyby ho centrála odhalila včas. Ale už se to nestane. Vybavujeme kontrolní stroje detoxikační buňkou.“

„Zapomněls říci, kdo přišel na způsob zapojení,“ promluvila za nimi Zr. „Aby Taré mohl obdivovat adalskou kázeň. Nebo na ni nejsme pyšní? Co myslíš? To jsem byla totiž já.“ Než stačil odpovědět, rozevřela před Tarém miniaturní kufřík a spojila hbitě dohromady tři drobné součástky. K jeho překvapení všechny jednotlivé díly jako by ožily a začaly se spojovat samy.

„Těmi prvními zapojíš okruh. Přístroj se pak sestaví sám.“

Práce s tím fantasticky dokonalým dělníkem se změnila ve hru doopravdy. Tarému se zdálo, že prožívá druhé dětství. Několik dní se bavili se Zr tím, že malému pomocníkovi dávali neuvěřitelné úkoly, které dávno nesouvisely se stavbou rakety.

Nakonec ji Tarému připomněla Zr. „Snad už nepochybuješ, že to zvládne,“ řekla mu. „Nechme hraní, Taré. I já bych si přála, aby tvůj stroj byl už hotov.“

„Děkuju ti za zájem, Zr,“ řekl překvapeně.

„Neděkuj," odpověděla a zvedla se. „Všichni Adalané nejsou stejní, to poznáš. Já jsem sobec, skoro jako vy."

Už si zvykl na tichou přítomnost strážců pořádku. Ale když jednou kolem svého výzkumného hangáru uviděl celé hejno vrtulníků, byl přece jen překvapen. Platil zvýšený zájem jemu? Než se setkal se Zr, nikdy na ně nenarazil. Jsou v nich automaty nebo Adalané? Jen v jednom objevil povědomou přihrblou postavu.

Adalský policista vystoupil a zamířil přímo k němu. Taré se vrátil od dveří hangáru. „Co se děje?" zeptal se.

„Máš uvnitř návštěvu. Neznepokojuj se, o nic nejde."

Návštěvu! členové Sboru moudrých, kteří někdy za ním přicházeli, se vždycky pohybovali bez jakékoli ochrany.

„Syn tvé spolupracovnice. Ten druhý. Pokouší se na tvých přístrojích dostat spojení s Magarou."

Taré zbledl. „Vy ho necháte?" zeptal se přiškrceně.

„Jestli volá bratra, je všechno v pořádku. Jinak… museli bychom ovšem zasáhnout. Vzal si ráno antidrogu. Neví, že centrála je přizpůsobena. Myslí si, že nevíme nic, nebo málo."

Taré se otočil a vběhl do hangáru. Nemůže přece dovolit, aby i tenhle… „Co tu děláš?" ozval se přísně.

U vchodu přistával stroj Zr. Chlapec se zděšeně rozhlédl po pláni, hustě obsazené flotilou adalské policie. Taré chvíli prožíval známý chaotický zmatek vzájemných signálů, kterým nerozuměl. Pak adalský policista odvedl chlapce k svému stroji a černé stíny se nehlučně zvedly z trávy a zmizely.

„Odvezli ho," řekl Taré zoufale a podíval se na Zr.

„Jen do centrály," řekla. „Nic mu neudělají. Rž dostal milost. Bude s ním mluvit. Kdyby to byl zkoušel včera…" Cítil, jak se jí zachvěla ruka, kterou mu položila na rameno. „Ale dnes už Rž není zločinec. A volat bratra… kamkoli…" Její reproduktor hučel zvláštními syčivými tóny. Taré na ni hleděl neschopen slova. Nikdo mu neřekl, jak vypadají adalské slzy.

Taré dokončoval svůj stroj. Zr teď znovu za ním denně chodila a zamyšleně ho pozorovala při práci. Černé stíny ji už nedoprovázely, ale Rž se neobjevoval. Taré si netroufal se zeptat. Vypadala teď veli-

ce nepřístupně. Někdy s ní chodíval její mladší syn, který s neutuchajícím zájmem prolézal raketu. Ale palubní desky se už nedotýkal. Zr ho asi poučila, že není zařízena na adalské signály. Jenže Zr se mýlila. Právě zde chtěl Taré vyzkoušet svůj nový prototyp lidsko-adalského tlumočníka.

Minirobot fungoval dokonale. Jen díky jemu byly poslední práce dokončeny v tak bláznivém tempu. Ale Zr se nezajímala ani tak o jeho výkon jako o rychlost, s níž Taré postupoval.

L, který se přišel podívat na jeho dovršené dílo, byl uveden přítomností Zr do zjevných rozpaků. Jejich syn sledoval s jakýmsi chmurným zadostiučiněním překotný ošklivý výstup, který se mezi nimi odehrál. Taré zachytil omylem na palubním přístroji konec jejich hádky, která ho hluboce vzrušila. Naslouchal jejich posledním slovům ještě dávno potom, co L odletěl bez rozloučení.

„Ty ses o to ani nepokusil! Zbabělče!“

„Křivdíš mi, Zr,“ pokusil se L o chabou obranu. „Víš, že když Rž odvezli, já jediný jsem se odvážil s tebou vůbec promluvit.“

„Ještě to mi vyčítej. Rž je přece tvůj syn!“

„Najednou!“ Vždycky klidný L vypadal rozzlobeně. „Ani vychovávat jsi mi ho nedovolila!“

„Chceš snad říci, že jsem ho vychovala špatně?!“

„Nehádejme se, Zr, nemá to cenu. Pochop přece. Zákony, které nám umožnily přežít vesmírné věky, dát novou energii vyhasínajícímu slunci a život umírající planetě, odstranit nemoci, vraždy a války, takové zákony není možné měnit kvůli jednotlivci, který je ještě ke všemu už jednou porušil. I když je to náš syn. Jsou snad přísné, ale jedině správné. Chtěla bys, aby tvé děti skončily v plamenech výbuchů jako na Zemi?“

„Neřečni,“ usadila ho. „O nic takového nejde. Slíbils mi, že půjdeš k Velkému Adalovi a požádáš o výjimku. Podvedls mě.“

„Vylákala jsi na mně ten slib ve chvíli, která mě snad omlouvá,“ řekl L odměřeně. Pokud byl nějaký Adalan schopen zuřivosti, byl to teď jistě on. „Ty dobře víš, co pro mne znamenáš, a zneužíváš toho. Nemohu jednat proti všemu, v co věřím.“

Zr stála jako mramorová socha. „Tak daleko jsme tedy! Vylákala jsem na tobě slib ve chvíli lásky! Nakonec jsem tě snad vždycky

objímala jen proto, abys mi pomohl zařídit nejkrásnější obydlí na Adalé a najít nejvyšší uplatnění pro moje hračky!?“

„Zr!“ L najednou pochopil, že zašli příliš daleko.

Ale Zr se už nedala zadržet. „Máš docela pravdu!“ vybuchla. „Nikdy jsem tě nemilovala! Ale co mi zbývalo po odletu Chs?“

Přístroj na Tarého desce tlumočil jakýsi neartikulovaný zvuk, který L vyrazil, než se obrátil k odchodu. Dalo by se říci, že prchal. Jeho stroj se vznesl divokou spirálou a v reproduktoru se ozvaly známé syčivé zvuky. Taré ho vypnul. Teď už neuslyší nic jiného.

Celou dobu, která uplynula od odchodu L, Zr usedavě plakala, zatím co její syn se pokoušel ji neobratně konejšit.

„Neplač, Zr,“ řekl Taré. „L se určitě vrátí.“

Zr si trochu opožděně uvědomila, co je dlužná své adalské důstojnosti. „Nepláču kvůli němu,“ řekla odměřeně. „Kdy budeš hotov?“

„Už vlastně jsem. V několika dnech ji vyzkouším v prostoru.“

Podívala se znepokojeně na svého syna. „Snad bys mohl vyzkoušet přistání na Magaře,“ odhodlala se nakonec vyslovit myšlenku, kterou se zřejmě dávno potají zabývala. „Snad by mě pustili s tebou, jde-li o testování stroje.“ Chlapec se k ní vrhl s jakousi úpěnlivou prosbou. Zoufale ho objala a zavrtěla hlavou.

„Jde o Rž?“ zeptal se Taré jemně.

„Tebe Velký Adala přijme,“ řekla Zr. „Jsi nejzajímavější experiment našeho kosmického bádání. A kde jinde můžeš zkoušet svůj stroj spíš než na nejbližší planetě? Máš pravdu, jde o Rž. Neozývá se od chvíle, kdy dostal milost. Až včera.

Velký Adala usoudil, že pod vlivem nějaké drogy nejedná z vlastní vůle. Milost neodvolali, ale zrušili záchrannou akci. Pro život jednoho provinilce nebudou riskovat. Pozbyl práva na ochranu Adalé. Nechápeš? Nevyjasní-li se situace, musí zahynout. Adalé v rámci ochranných opatření vytvoří na čas zamořené pásmo kolem magarského kosmodromu, a pak je pro všechny konec. V horách mohou živořit dva tři roky. A malé děti pomřou v několika dnech.“

„Jaké malé děti?“

„Kvůli nim vlastně Rž dostal milost,“ řekla se smutnou hrdostí. „Velký Adala dospěl k závěru, že ochranitelské životní sklony jsou v něm silnější než přechodné destruktivní poblouznění. Na rozdíl od

ostatních ve svých hlášeních neprosil za sebe. Našel děti, o kterých Adalé neměla tušení. Až na Magaru myšlenková kontrola totiž nezasahuje. Někteří dávní vypovězenci patrně kdysi přes nemožné životní podmínky založili rodiny, takže tam teď vedle nově deportovaných žije jakýsi druh primitivního obyvatelstva. Ale není možné trestat někoho za viny předků. Jejich děti se mají vrátit na Adalé. Nikomu neublížily. První záchranná výprava měla přivézt Rž i děti, ale vrátila se s prázdnou. Podle předpisu by děti musel přivést až ke kosmodromu. Jenže Rž zmizel. A teď… Rozhodli se ho tam nechat.“

„Proč?“

„Žádný Adalan nesmí být vystaven nebezpečí. To nevíš? Riskovat život je u nás zločin. Vypovězence dopravují na Magaru roboti. Jen když někdo dostane milost, přiletí pro něj Adalan, protože vchod do kosmodromu se otvírá jedině ze zadní místnosti hlavní budovy, kam nemají přístup ani roboti. Jen plocha kosmodromu je pokládána za dostatečně chráněnou. Mimo ni smí jen vzduchem. První výpravu vedl L. Nikdy mu to neodpustím! Za takových okolností… přece nikdo… nemůže dodržet předpis!“

„Adalan ano,“ řekl Taré. „Jste docela jiní než my. Jste ukáznění nade všechno pomyšlení. V tom je vaše síla.“

„Nejsme vůbec jiní. Jenom jsme k tomu po celé generace vychováváni. Občas jsou výjimky, které končívají na Magaře. Ne vždycky. Například já… Ale centrála má s námi pořád starosti. L mi žertem říkával, že můj panel v horní centrále museli přizpůsobit vyššímu napětí, protože pořád zkratuje. Proč myslíš, že si Velký Adala vybral k hloubkovému průzkumu právě vaši planetu? Vy jste náš obraz, obraz naší dávné historie, u vás průzkum neměli provádět biologové a mineralogové jako na jiných hvězdách, ale historici. V celém vesmíru neexistují dvě civilizace tak příbuzné, jako jsou — jako byly naše.“

„Kdo je to Chs?“ zeptal se Taré tiše. Chvíli se na něj dívala. „Ty jsi nám rozuměl!“ řekla nakonec. „Dobrá. Chs je sociolog, který je teď na oběžné dráze kolem vaší Země. I oni brali s sebou techniky, ale nebaví mě dělat údržbáře. Potřebuju dělat nové věci. Oželela jsem tedy Chs. To je dávno pryč. Ale nenapadlo mě nic silnějšího, čím bych ranila L. Tím hůř pro něj, chce-li tomu věřit.“

„Zbytečně ho trápíš,“ pokusil se o jeho nesmělou obranu.

„Ten — a trápit se? Nikdy. Viděl jsi už ztrápeného Adalana? Kromě mne, ovšem. Ale já jsem se jako Adalanka moc nepovedla.“

„Já nejsem Adalan, Zr,“ řekl Taré. „Nejsem Adalan, a proto můžu pro tebe udělat, co nemohl L. Najdu ti Rž.“

Chytla ho za ruku. „Ale neutajíme to před centrálou,“ vydechla s úzkostí. „Nedovolí nám to.“

„Mně ano. Velký Adala jistě nemá námitky proti záchraně tvého syna. Jenom nesmí obětovat adalský život. Můj život nemá cenu pro Adalé a teď už ani pro Zemi. Pustí mě.“

„Ale mě ne a sám na to nestačíš!“ vykřikla.

„Ty zůstaneš tady, Zr,“ řekl Taré vážně. „Nebo všechno odvolám. Vím o někom, kdo se mnou půjde. Dokážeme to.“ Vzpomněl si na Madena, který se užíral nečinností a prahnul něco vykonat. Cokoliv. Jeho dobrodružný duch aspoň jednou v životě dostane příležitost posloužit dobré věci. Jenže… dovolí to Koneo?

Zr si patrně přečetla pochybnosti, které se promítly v jeho mozku. „Nepustí vás,“ hlesla a znovu se tiše rozplakala. Taré na ni hleděl se smíšenými pocity. K uskutečnění jejich záměru nestačí souhlas Velkého Adaly. Bude muset i mezi lidi, kterým se už řadu měsíců vyhýbal. Sejít se s Madenem mu nedělalo potíže. Ale Koneo… „Netrap se,“ řekl konejšivě a snažil se nedat najevo bezútěšný pocit, který ho zaplavil. „Zařídím to.“

Jako vždycky po dovršené práci si začal připadat zbytečný a prázdný. Jeho nový stroj, dokonalejší než cokoliv, co kdy vyšlo z lidských rukou, byl už připraven k odletu. Rozhovor s Velkým Adalou ho ovšem, jak očekával, neušetřil toho posledního.

Pro jistotu zamířil k laboratoři, aby se vyhnul Ren. Ani ona asi netoužila ho potkat. Od chvíle, kdy ji objal nad spícím Koneem, se neviděli. Jen jednou ve videofonu. Tenkrát…

U Koneových dveří ho napadlo podívat se napřed na syny. Vstoupil do pološera. V první chvíli ji neviděl a najednou stáli proti sobě. Beze slova na sebe zírali. Taré si uvědomil, že Ren se změnila. Všiml si její jemně zaoblené postavy i jakési poklidné moudrosti

v hloubi jejích očí — ovšem, hned pochopil, co s ní je, a ač to čekal, ač to věděl, byl překvapen zuřivou bolestí, která mu sevřela srdce.

Nemohla v přítmí vidět, jak změnil barvu, ale instinktivně asi vytušila prudký útěk krve z jeho hlavy k srdci, protože ho chytla za ruku a řekla polohlasem: „Není ti dobře?“

Políbil ruku, která mu chtěla pomoci. „Díváš se na Tareny?“

„Na co?“ podivila se.

„Na Tareny. Taren první, druhý, čtvrtý, jednadvacátý a tak dále. Už jsou skoro na světě.“

„Už taky skoro vypadají jako děti,“ zasmála se. „Před několika měsíci vypadali stejně jako tihle,“ slyšel se k svému zděšení říkat, a ani nevěděl jak, ovinul zezadu paži kolem jejího těla. Stáli chvíli nehybně, oba překvapeni nepravděpodobností této scény. Co to dělám, kmitlo Tarému hlavou. Ale v tom pod svou dlaní ucítil jemný náraz neviditelné dětské patičky a to mu dodalo. „Za pár měsíců,“ řekl hlasem, který nepoznával, „vyjdou ven do světa, s pláčem, protože nikdy, nikdy v životě se sem už nesmějí vrátit, k svému prokletí.“

„Přestaň,“ hlesla Ren. Něco v jejím hlase ho přimělo zvednout hlavu. Ve dveřích stál Koneo a nechápavě se na ně díval.

„Přišel jsem za tebou.“ Taré pustil zvolna Ren a pokročil ke Koneovi. Ten mlčky ustoupil a nechal ho projít do své pracovny.

Z chodby Taré slyšel vzrušený šepot, pak vzdalující se kroky Ren a Koneo vešel se soustředěnou tváří. „Mám toho spoustu na srdci,“ řekl, uhýbaje pohledem. „Ale nějak nevím, čím začít.“

Taré neodvrátil oči. „Tak spusť, brachu. Můžeš odzadu.“

„Taré… Proč chceš zrovna teď vstoupit mezi nás?“

„To nevím,“ odpověděl Taré. „Zrovna ted mám k tomu nejmíň příčin. Asi mezi vás vůbec nechci vstupovat. Abych ti řekl pravdu, jednal jsem jaksi… proti své vůli. Sám tomu nerozumím.“

„Tomu bych rozuměl, tomu ano,“ vpadl Koneo rychle, „i když se mi to dvakrát nelíbí, jde-li o Ren. Ale Taren? Proč Taren?“

„Cože?“

„Cos jí vykládal o Tarenech?“

„Taren? To je Taré-klon nebo Taré na entou, jak chceš.“

„Nebo Taré-Ren.“

„Prosím tě, to jsou nesmysly. Nic jsem tím nemyslel," hájil se Taré, přemítaje v duchu, jestli nemá Koneo nakonec pravdu.

„Podívej se, Taré," řekl Koneo vážně. „Můj vztah k Ren je velice… zvláštní. Někdy mívám strach, abych všechno nezkazil. Nemusí se to stát nikdy a může se to stát každou chvíli. V životě mě nic takového nenapadlo. Asi že jsem o tom dřív nepřemýšlel. Jenže s ní… a hlavně, co jsme tady... Kolikrát jsem si myslel, že by z vás byl ideální pár, ale ona by se z tebe zbláznila. Potřebuje být milována."

„A to já bych podle tebe nedokázal," podotkl Taré.

„Taky jsem dřív bral ženy jen jako… Prostě součást životosprávy," pokračoval Koneo neochvějně. „To tě nemusí urážet, je to normální. Jenže Ren laskavě vynech, ano? Ona je… jiná. Známe se už takovou dobu a ještě jsem si nevšiml, že by ses na ni podíval jinak než jako přítel. Myslíš, že ona to neví? Snad by se na chvíli dala obalamutit, ale během času by pochopila, jak to s tebou je, tady, bez ženy. A cítila by se potupená."

„Co mi tu kážeš?" trhl Taré netrpělivě rameny. „Nikdy jsem neměl v úmyslu… zvlášť teď… Přišel jsem kvůli něčemu úplně jinému. Prý jsi odepřel souhlas nejen Madenovi, ale i mně."

„Pochopitelně," řekl Koneo odmítavě.

„Podle mne je to bez rizika. A pokud jde o Madena, je myšlenkou na Magaru tak posedlý, že se ti ještě zblázní. Hoé si jenom oddychne, když ho nebude mít chvíli na očích."

„Maden, Maden!" rozzuřil se Koneo. „K čemu to bude? Zatracený chlap! Odletět od Hoé zrovna teď. Copak to nepočká?"

„Koneo," řekl Taré smířlivě. „Pár ztroskotanců ze zničené planety není přece střed vesmíru. O mne a o Madena nejde."

„Ne? A o co tedy? Chceš se stát spasitelem Adalé? Veliký Taré musí být užitečný za každou cenu? Bez tebe by si asi neporadili, co? To mi nevykládej. Nejsi sám, komu to tady jde na nervy. Uvědomte si oba laskavě, že váš život má pro naši malou, podle tebe nedůležitou skupinu svrchovaný význam, zatím co život toho kluka je pro Adalé prakticky bez ceny."

„Má cenu přinejmenším pro jeho matku," odsekl Taré. Koneův postoj ho pobuřoval. „To si ty asi nedokážeš představit."

Koneo dlouho mlčel. „Možná že už ano," řekl pak tiše. „Máš pravdu. Nemůžu ti to odepřít už kvůli Ren. Život dítěte! Ty naše už teď pro ni znamenají víc než já. To nikdy nepochopím."

„Tvoje pýcha je bezmezná," zasmál se Taré. „Ale při všech trampotách vypadáš šťastně." Cítil takovou úlevu nad Koneovým rozhodnutím, že byl schopen mluvit i o těch dětech, které…

„To taky jsem, i když si teď připadám už jenom jako manžel. Přesněji řečeno jako pes uvázaný u boudy, kterého panička občas pošimrá za ušima. Ale jako správný pes miluju svou paničku a budu tedy nejspíš milovat i její oblíbené hračky. Jsem velice hodný pes, ale sáhne-li někdo na ni, koušu."

Při jeho dobromyslné výstraze ztratil Taré náladu. „Děkuju, že jsi napřed zaštěkal. Když zmizím, ušetříš si aspoň zuby."

Doma našel L, který si ho změřil zvláštním pohledem. „Povolali mě, abych zabezpečil tvou výpravu," řekl. „Musíš se přesně řídit instrukcemi. Poslouchej teď dobře. Magarský kosmodrom je jen primitivní zařízení. Nesmí ohrozit svou základnu, kdyby se dostal do nepřátelských rukou. Složitější přístroje a paprskomety tam dopravíme až po vašem startu."

„Paprskomety! Ale my přece…"

„Na doporučení Velkého Adaly ti to tlumočím jako rozkaz," řekl L. „Oni mají zbraně pro svou obživu. Střelné zbraně, i když docela jednoduché. Ale vy nesmíte riskovat. Adalé chrání bezpečnost svých obyvatel po nejkrajnější mez."

„Až na provinilce," nadhodil Taré štiplavě. L mu dnes připadal protivně povýšený. „Bez rizika to vždycky nejde, L. A pak se musíš rozhodnout, jaká je cena života i smrti."

„Ty se rozhodneš patrně jinak než já." V neproniknutelných očích L se objevil náznak hořkosti. „Dej si na ni pozor, Taré. Ona je úplně bezohledná."

Taré se na něj díval s úžasem. „Nikdy mě nenapadlo," zakoktal, když si uvědomil celý problém. „Nikdy jsem nepomyslel na Adalanku jako na ženu. Ale ona je krásná — i pro člověka."

„Dopadl bys jako já," řekl L chmurně. „Ona miluje Chs. Chs je velkolepý hrdina. Už dávno lituje, že neletěla s ním."

„Přeháníš. Je šťastná s tebou. Nečeká, až se vrátí."

„Bodejť by čekala. Vrátí se jako stařec a ona možná už nebude, i když rychlost oběhu Adalé nám zaručuje téměř nesmrtelnost vůči jakémukoli dění ve vesmíru. Na Zemi od vašeho startu uplynulo deset tisíc let. Ale oni stejně jako my tu jsou ještě.“

„Nemusí se vrátit jako stařec,“ řekl Taré, propočítávaje odhadem zkrácený čas. „U vás se vůbec, zdá se, nestárne.“

„To je relativní, příteli,“ usmál se L. „Jako všechno. Možná to tak připadá vám. Ale jste tu příliš krátce. Krom toho se ještě nevracejí. Adalé jim dala příkaz k návratu, ale odmítli.“

„Co tam dělají?“ užasl Taré.

„To neví ani Velký Adala. Nechápu to a je mi to taky jedno. Ale takové gesto je působivé. Pro Zr jistě.“

„Mýlíš se, L. Je jenom zoufalá a zazlívá ti, že ses nevzbouřil pro život vašeho syna. Pochop ji. Je matka.“

„Moje chápavost je už vyčerpána,“ odbyl ho L příkře. „Ale jsi můj přítel. Udělám všechno, abys to nezaplatil příliš draho.“

Adalé se rychle vzdalovala. Na obrazovce už bylo vidět její celý kotouč, který se zabarvoval do růžova.

Taré vyšel z řídící kabiny. „Zopakujeme si instrukce," řekl Madenovi, který se na něj díval se spokojeným výrazem někoho, kdo právě úspěšně dovršil dobrý skutek.

„Nedali příkaz k návratu?"

„Ne. Proč? Zdá se ti snad, že něco není v pořádku?"

„Všechno je v znamenitém pořádku, kapitáne. Ale snad by se opakování instrukcí měli zúčastnit i ostatní."

Taré ztuhl. „Kdo ostatní?" zeptal se ostře.

„Měl jsem pocit, že bys to nedovolil bez Koneova souhlasu," řekl Maden s hranou pokorou. „A ten by ho nedal. Aspoň jí ne."

Otevřel dveře do zásobovací kabiny, odkud se provinile vynořila Keri s Dutem. „To jsme si nemohli nechat ujít, Taré," zašvitořila líbezně. „Kdo už by to měl pochopit, když ne ty."

Taré se zamračeně podíval na Duta. „Ohledně Keri je mi jasno, známe se. Ale proč ty jsi se vloudil jako uličník na loď, kde nemáš co dělat? Měl jsem o tobě lepší mínění, Dute."

„Dut za nic nemůže," ozvala se Keri. „Nechtěl mě nechat samotnou."

„Měl bych se teď vrátit," řekl Taré a změřil si je nepřátelským pohledem. „Ale neudělám to. Podruhé by mě už nepustili." Chvíli přemýšlel, a pak dodal: „Vaše přítomnost může být nakonec i užitečná. Někdo z nás musí zůstat uvnitř kosmodromu a pro jednoho je akce v terénu skoro nemožná. Ale tu podmínku si kladu bezvýhradně. Nehnete se ani na krok. S vaší přítomností se nepočítalo. Stejně nechápu, že vás adalská centrála neodhalila."

Maden se rozchechtal. „Taré, hluboce si tě vážím, ale v našem oboru máš co dohánět. Centrála je zakódována zcela jednoznačně. Náš záměr nikoho na Adalé neohrožoval. Informace z prvního patra byla v druhém vyřazena jako nedůležitá a tak se nedostala do mozkového mlýna Velkého Adaly, který by nás byl nepochybně chytil za šos ještě před odletem. Nezlob se, Taré. Aspoň jednou jsem chtěl uplatnit svou profesionalitu."

Kolem nich prolétlo několik samořízených raket z adalského centrálního kosmodromu. Taré sledoval pohledem, jak se jejich pláště rozžhavují v atmosféře Magary. Pomocníci smrti.

„Je nám přísně uloženo použít zbraně při nejmenším zdání nebezpečí," řekl suše. „Nemohu rušit úplně všechny příkazy, které jsem dostal. Takže se tvoje profesionalita bude možná hodit, i když mě to zrovna neplní nadšením."

„Skvělé," ušklíbl se Maden nedotčeně. „S tím si nelam hlavu. My jsme lidé jiné generace a zabíjení v zájmu čehokoli se dávno stalo naším řemeslem. Aspoň v mé a jeho profesi. Viď, Dute?"

„Mluv jenom za sebe." Dut se usmál. „Změnil jsem profesi, nevidíš? Dávat život je o moc příjemnější než ho brát."

Letěli nízko nad neutěšenou magarskou planinou. Podlaha létací kabiny z magarského kosmodromu byla konstruována jako zvětšovací čočka. Mohli v ní vidět detaily, zatím co vyklenutými bočními stěnami obhlíželi okolí. Taré vysílal do liduprázdné končiny v pravidelných intervalech neslyšitelné signály adalského kódu: „Rž, ozvi se, hledáme tě. Rž, ozvi se, hledáme tě."

Kosmodrom byl uprostřed jediné výseče Magary, která mohla být obyvatelná. I tak chudá tráva a nízké porosty bylo vše, co tu rostlo. Místo řek, potůčků a jezer byly tu a tam jen temné skvrny močálů, mezi nimiž bylo vidět nevelké tůňky s tichou, zrádnou vodou. Několik desítek kilometrů od kosmodromu obepínaly toto nevábné údolí divoké rozeklané skály. Jejich výběžky, přerušované hlubokými průrvami, se na několika místech táhly dolů do nížiny. Za nimi už nebylo nic. Jen vyprahlá kamenitá poušť až na samý konec kontinentu, který spadal příkře do podivného žlutošedého moře. Voda v něm podle záznamů z Adalé byla tak prosycena otravnými látkami, že v ní prakticky nebylo života. Na druhé polokouli byl ještě jeden, menší kontinent, zcela neobyvatelný. Jen mrtvé skály bez kapky vody.

Létali vytrvale nad ústřední kotlinou, protože nebylo myslitelné, že by některý z vyhoštěnců mohl putovat dál. Taré stísněně mlčel. Humánní trestnice Adalanů na něj působila děsivěji, než kdyby přihlížel popravě. „Tomuhle Km říká, že se tu dá dobře žít," ušklíbl se Maden. „Rád bych věděl, jestli průměrný Adalan ví, jak to tu vlastně

vypadá. Asi ne. Průměrný Adalan by byl pohoršen. Jsou přece tak slušní.“

Na jednom místě se údolí vrývalo hluboko do skal. U průrvy spatřili hlouček podivných bytostí, které se vrhly tváří k zemi, když se nad nimi objevil tichý létací stroj. K Tarému a Madenovi zalehl ohlas neartikulovaných skřeků. Postavou se podobali Adalanům. Byli nazí nebo částečně oblečení do kozích kůží a někteří měli v rukou mohutné oblouky. Na konci průrvy postřehli útěk několika drobouč-kých bytostí. Děti!

Na druhé straně kotliny potkávali více osamělých postav, ozbro-jených ručnicemi. Zastavovaly se v neutěšeném, beznadějném posto-ji. Ve zvětšovacím dně kabiny mohli rozeznat i výraz ve zdvižených tvářích. Většinou byl prázdný, málokdy hněvivý a v jednom dvou případech se v nich zračilo zoufalství. Ti sem asi přišli teprve nedáv-no a jejich touhy v nich ještě neodumřely.

„Co myslíš, kde je?“ zeptal se Taré Madena po několikerém ob-letu, když jejich signál zůstával bez odezvy.

„Jestli ho skrývají, tak někde poblíž těch primitivů. Jsou tam stromy a není to tak přehledné jako tady.“

Znovu pozorně zkoumali okolí skalní průrvy. „Mohou být taky v nějaké jeskyni,“ řekl Taré.

„Mohou. Jenomže odtamtud by neviděli ani oni. Budou nás chtít pozorovat. Podívej se!“ Chytil ho za ruku a ukázal na pruh nízkého křoví. „To mi zatraceně vypadá jako umělý kryt. Vidíš, jak jsou ně-které větve suché? Zapomněli je včas vyměnit.“

Taré zamířil nad podezřelé místo. Zůstali viset ve vzduchu asi deset metrů nad zemí. Ale byl-li dole někdo s nekalými úmysly, měl dobré nervy. Nic se ani nepohnulo.

„Podívám se tam, kdybys souhlasil,“ navrhl Maden.

Přiblížili se s kabinou k vrcholku blízkého vysokého stromu. S kočičí pružností sjel Maden do větví a Taré pokračoval v letu. Vi-děl někdo jejich manévr?

Vtom se ozval kosmodrom. „Tři muži u brány,“ hlásila Keri.

V reproduktoru se ozvaly jakési překotné zvuky, Taré přepjal a řekl zřetelně: „Nejsme Adalané, jsme lidé. Nemůžeme odpovídat rychlostí vašich signálů. Mluvíme pomaleji.“

„Co je to lidé?“ ozvala se nedůvěřivá otázka.

„Obyvatelé vzdálené hvězdy, jejíž raketa přistála na Adalé.“

„Dobyli jste Adalé?“

Keri se napojila na jejich rozhovor a řekla záhadně: „Ještě ne. Chceme s vámi jednat, profesore.“ Nato se vyhnanec odmlčel.

Taré čekal Madenův signál, ale ten se z ničeho nic objevil na volném prostranství a bezstarostně zamával. Snesl se dolů.

„Měl jsem pravdu s tím krytem, ale nikdo tam není,“ řekl Maden. „Dole pod tím křovím je vchod do změti podzemních chodeb a přímo v něm něco jako zatraceně primitivní, ale přece jen řízená střela. Na jadernou nálož se naštěstí nezmohli. Vsadil bych se, že ta věc je namířena rovnou na kosmodrom. Blázen! K čemu se s tím tak lopotil? Kdyby rozsekal kosmodrom, roboti okamžitě postaví nový. To je pro Adalany maličkost.“

„Jenže teď jsme tam my. A Keri s Dutem,“ podotkl Taré. „Obávám se, že ho budeme muset zneškodnit. S blázny to máš nejhorší. Dělají pitomosti, které se nedají předem odhadnout.“

Zničili paprskometem ochranný kryt i nemotorný trup střely. „Ať vidí, že s námi není legrace,“ řekl Maden a zapojil volací okruh. „Profesore, slyšíte? Chceme s vámi jednat. Zničili jsme jednu z vašich základen. Neodpovíte-li, zničíme další.“

Letěli jim vstříc. Dva muži spíš nesli než vedli třetího, jehož hlava se bezmocně kymácela ze strany na stranu.

„To je Rž,“ ozval se profesor. „Pusťte nás dovnitř. Je nemocný.“ V jeho volné ruce bylo vidět zbraň, namířenou na chlapce.

„Oč vám jde, profesore? Proč ho nepustíte? Je to zbytečné. I kdybychom vás vzali s sebou, vás stejně nepřijmou.“

„Je to zrádce, dostal nás sem. Zachrání se jenom s námi.“

„Je omámený,“ zašeptal Maden. „Adalané nám věří a my je nebudeme popuzovat takovou hloupostí,“ řekl do reproduktoru. „Dejte nám chlapce, nebudete litovat. Jinak zapomeneme, že i na Magaře žijí géniové. Náš lid jich má dostatek.“

Napjatě čekali, zatím co stařec uvažoval. Ale jeho nedůvěřivost zvítězila. „Jste na adalském kosmodromu, který je plný raket. Asi dobře vědí, proč vám věří. Na to nenaletíme.“

U zpustošeného přístřešku se profesor obrátil, zahrozil pěstí kabině, která je sledovala v malé vzdálenosti, a všichni tři zmizeli v bludišti podzemních chodeb. Už se neobjevili.

V kosmodromu drželi poradu. „Nic bych za to nedal, že mají připravenou ještě jednu střelu," prohlásil Maden. „Údolí divochů míří přímo sem. Mohou ji mít klidně za ním v jeskyni."

„Proč právě tam?"

„Určitě je ovládá. Vlastníma rukama by ty podzemní chodby neprokopal. A je to tam nejpříhodnější. Tady se naším směrem táhne dlouhá úžlabina. Podívej." Ukázal prstem na mapě a pokračoval: „Musíme jít pro Rž ještě dnes, mohli by ho zabít."

„S tím souhlasím. Ale mohou zaútočit i oni." Chvíli se na sebe dívali a pak Taré dodal: „Když to ohlásíme na Adalé, vyzvou nás, abychom šli od toho. Kdybych tu byl sám… Ale jde také o vás. Hlasujte, já se vzdávám rozhodnutí."

„Zůstaneme," řekly tři hlasy najednou.

Znovu zkoumali přesnou mapu. „Podle směru té prolákliny můžou zasáhnout jen vchod a přední blok," řekl Taré. „V zadní místnosti budete v bezpečí, Dute. Nesmíte ven za žádných okolností. Naše životy nejsou zdaleka tak cenné jako vaše. Můj vůbec ne a Madenův jen napůl."

Odešel do řídicí kabiny své lodi. Nemohl použít přístrojů, které spojovaly oba kosmodromy. Potřeboval jen přímé spojení s L bez účasti hlavní stanice Adalé.

L se objevil okamžitě. Signál z Magary mimo domluvený termín ho znepokojil. Taré bedlivě vážil každé slovo. „Nevolám tě jako velitel výpravy. Chci mluvit s přítelem a s otcem."

„Našli jste Rž?" vyhrkl L. Na obrazovce se na jeho paži křečovitě sevřela třetí ruka. Taré na ni zíral jako u vidění. Dva palce na každé ruce Adalanů ho ještě pořád fascinovaly.

„Není to tak jednoduché. Žije, ale…"

L obrátil pohled ke komusi neviditelnému vedle sebe a jeho dlaň přikryla tu přebytečnou ruku. „Nechci vědět nic, co by na mém panelu způsobilo zkrat vedoucí k mozku Velkého Adaly."

„Kdo je tam s tebou?"

Zr nakoukla L přes rameno a usmála se očima. „Nikdo další."

„Je počítáno s naší záchranou za všech okolností?“

„Za všech okolnosti. I kdyby smrtící paprsky měly zahubit na Magaře všechno živé kromě vás.“

„To ovšem předpokládá, že budeme uvnitř kosmodromu.“

„Jistě. Dobře víš, že po zemi ven nesmíte, leda byste se preventivně chránili parskometem. Mám opakovaný příkaz neušetřit ani Rž, kdyby šlo o vaše bezpečí.“

„A co kdyby se oni násilím dostali do kosmodromu?“

„Hrozí mu nebezpečí?“ vybuchla Zr.

„Taré se ptá jen teoreticky,“ okřikl ji L s ledovou tváří. „Kdyby jim hrozilo nebezpečí, už by musel být na cestě zpátky.“

„Jak můžeš…“

„Zr, nemáš tu co dělat. Ještě slovo a pošlu tě pryč.“

Zr se na něj uraženě podívala, ale poslušně zmlkla.

„Počítáme samozřejmě i se situacemi, které nemohou nastat,“ pokračoval L. „Je připravena pomocná raketa. Roboti mají příkaz vás dopravit zpátky.“

„Za jakých okolností odstartují?“

„Neozveš-li se ve smluveném čase.“

„L, neprogramuj roboty tak jednoznačně, kdybychom se neozývali,“ řekl Taré po krátkém zaváhání. „Nebudete přece vědět, co se stalo. Spojení může být přerušeno… z nejrůznějších příčin.“

Myslel na střelu, namířenou ke kosmodromu, ale netroufal si poskytnout L informaci, která by vzbouřila adalskou centrálu.

„Kdyby měli roboti volný program, mohl by ho ovlivnit každý, kdo ovládá princip,“ odpověděl L. „Tedy i profesor.“

„L,“ vykřikl Taré, „závisí na tom život tvého syna!“

L dlouho mlčel. „Pokračujte v průzkumu,“ řekl pak. „Zabezpečovací program mám na starosti já. Jenom já. Podle daného projektu ovšem. Ale až po jeho skončení budu skládat účty.“

Dívali se do tmy, tam, kde tušili kabinu, která tiše odlétala zpátky ke kosmodromu. Neviděli nic. Tím méně mohli vidět ti dole, kteří jejich přítomnost stěží předpokládali. V údolí planul vysoký oheň, kolem něhož divoši bláznivě křepčili.

Při svých přeletech si všimli, že kus dál za místem, kde končila rozsedlina, skála dozadu přečnívala mohutným převisem. Pod ním se mohl skrývat další vchod do podzemí.

Nemýlili se. Spustili se tiše na zem po obou stranách černého otvoru a uvažovali, jestli někdo zevnitř rozezná proti bílým skalám jejich temné postavy. Když se nic nepohnulo, vklouzli dovnitř a plížili se chodbou s četnými zákruty. Náhle Maden stiskl Tarého ruku. Zastavili se. Tarému se zdálo, že rozeznává tichý dech. Maden se vymrštil a skočil. Nebylo slyšet nic, ani hluk zápasu, ani výkřik, nic. Taré se smíšenými pocity překročil nehybné tělo. Profesionál! Jak to udělal? Zabil, nebo jen omráčil? Na tom nezáleželo. Podaří-li se jejich plán, bude tento muž stejně za chvíli mrtev.

Podzemní chodba se prosvěcovala mihotavými záblesky. Proti světlu viděli temný obrys kovového válce. Ještě kousek a došli by do jeskyně, kde plápolal oheň. Tam za osvětleným ohybem chodby někdo promluvil ze sna. Dětský hlas! Tarému vyrazil na čele chladný pot. Rychlým pohybem zarazil Madena, který se pokoušel stočit střelu napříč chodbou. „V jeskyni jsou děti," zašeptal. „To nemůžeme. Vyhodíme-li skálu, zavalí je to."

„Neblázni. Když ji nezneškodníme, zničí kosmodrom."

„Ty děti budou žít na Adalé, jestli se nám to podaří," řekl Taré vážně. „Postavit nový kosmodrom je snadné. Ale vrátit život nikdy. Ať mi velký Adala odpustí, tohle neudělám."

„Rozkaz je rozkaz," odpověděl Maden a Taré ve tmě cítil, že se usmívá. „Je-li nesmyslný, není na mně, abych to posuzoval."

„Musíme pro Rž druhou stranou."

S horečným spěchem šplhali po skalách. „Ty dva mi přenech," slyšel Taré supět za sebou Madena. „Ty jsi na ně moc útlocitný."

Najednou třeskl výstřel. Taré zaslechl ostrý Madenův výkřik a pád jeho těla. Sám visel nad propastí, vydán na pospas střelci v temnotách. Ozval se nový výstřel. Něco ho udeřilo prudce do ramene. Pustil se. Hlavou narazil o skálu a víc nevěděl.

Temné zahřmění vytrhlo Duta ze spaní. Budova se otřásla v základech. „Nepovedlo se jim to!" vykřikl. „Oni útočí!"

Vrhl se ke dveřím. „Nechoď tam!" zděsila se Keri.

„Mluvil jsem s L před chvílí. To může trvat hodiny, než pochopí. Nemůžeme čekat. Pusť mě! Odtud nemůžu volat.“

Setřásl její ruku a otevřel. Pozdě. Strašná, rozšklebená tvář. Jedna, dvě, pět, nepočítal je. Uskočil a pokusil se zavřít. Jeho ruka zůstala ve dveřích. Jeho ruka, za kterou táhla strašná síla, které stěží odolával. Na čele mu vyvstal pot. Jak dlouho vydrží? Opřel se celou vahou a zdálo se mu, že tu sílu zmáhá. Ještě kousek, a bude moci zmáčknout knoflík hermetického uzávěru, který nemilosrdně rozdrtí ty cizí nepřátelské ruce, které po nich sahaly. Zamrazilo ho, když si uvědomil, že ochabuje. Byla to teď jeho ruka, která se sunula ven. Až ztratí rovnováhu, oni rozrazí dveře a vrhnou se na Keri. Keri!

Jeho ruka už byla venku po loket. Zavřel oči a se zoufalým odhodláním stiskl tlačítko. Zavyl nesnesitelnou bolestí. V té vteřině, než ztratil vědomí, se mu zdálo, že slyší, jak se do děsivého výkřiku Keri mísí odporný praskot drcených kostí.

Taré otevřel oči. V uších mu šumělo, jako by někdo vytrvale šeptal jeho jméno. Ve tmě neviděl nic, ale už poznával hlas. Byl to Maden. „Co je s tebou? Taré!“

„Nevím.“ S námahou se posadil, sykaje bolestí. „A ty?“

„Nic, oblíbená válečná lest. Chytil jsem se nahoře křoví a shodil kámen. Myslí si, že je po nás. Zdálo se mi, že všichni běží pryč. Vyhnali děti z jeskyně. Jestli to odpálí…“

„Rž. Musíme napřed za ním!“

Rameno měl ztuhlé a hlava ho protivně bolela, ale s Madenovou pomocí zmáhal i obtížnější partie. Konečně byli na rovině.

„Počkej tady,“ sykl neúnavný Maden a zmizel ve tmě.

Taré si sedl na zem a díval se ke vzdálenému kosmodromu. Zdálo se mu to jen, nebo se odtud opravdu ozývaly skřeky divochů? Trvalo věčnost, než se Maden vrátil. Konečně byl vedle něho.

„Mám ho,“ řekl zadýchaně. „Dostal jsem ho až ke vchodu. Ale musíš mi s ním pomoci, zase ho uspali, prevíti.“

Už se neskrývali. Chlapec spočíval těžce na Tarého zdravé ruce. Maden kolem nich opisoval paprskometem ochranný kruh. Tarému se z představy, že by v té tmě, rozřezávané vražednými paprsky, mohly být nějaké živé bytosti, dělalo zle. Ale netroufal si Madenovi

nic říci. Měl pravdu. Nepřítel byl v přesile a střílel zákeřně ze zálohy. Co mohli dělat, sami dva?

„Pozor!“ zařval Maden a srazil je k zemi. Kvílivý zvuk rozrazil oblohu ohnivou čarou. Země se otřásla. Ochranná stěna kosmodromu se rozskočila. Plameny výbuchu ozářily desítky temných postav, které daleko před nimi jako by vyrostly ze země.

Pustili chlapce a řítili se za nimi. Zadní řadu útočníků skosil Maden bezhlučně nemilosrdným paprskometem. Před zející průrvou ho hodil Tarému a skočil dovnitř, stříleje oběma rukama po temných postavách, které se kmitaly v odlescích blikajících světel rakety, připravené k odletu. Taré se k ní rozběhl. Znal dobře citlivé místo, kde lze přerušit životně důležité spoje.

Tiché předení stroje umlklo pod nemilosrdnou sprškou. Otevřel dveře kabiny, ale v téže chvíli kolem něj prolétlo pružné tělo. Výstřel. Druhý. „Tohle je moje řemeslo, kapitáne. Dělej si laskavě své.“ Maden se podíval s jakousi zvrácenou spokojeností na dvě zhroucené postavy a pak se rozběhli k budově.

V úplně zdemolované vstupní místnosti by nikdo nepoznal dokonale vybavenou signalizační kabinu. Jejich oči se stočily ke dveřím. I otrlý Maden zbledl jako stěna. Z jejich hrany jako by rostla lidská ruka. Visela tam mdle a z místa, kde přiléhala k neprodyšně uzavřeným dveřím, zvolna odkapávala krev.

„Keri! Dute!“ Dveře se zvolna otevřely. Ruka se zakymácela a upadla na zem. Za ní po dveřích zvolna stékala ohavná červená kaše. Ve dveřích stála zsinalá Keri s vytřeštěnýma očima, ale promluvila s podivuhodným klidem: „Dut se pokusil podat zprávu na Adalé, ale nepovedlo se mu to.“

Taré si vzpomněl na tu neskutečnou, podivnou ruku a zeptal se přiškrceně: „Kde je Dut?“

„Tady. Zmrazila jsem mu pahýl, aby nevykrvácel.“ Keri se nesmyslně usmála a omdlela Tarému přímo do náruče. Za nimi se otevřela nebesa prudkou září. Na kosmodrom dosedla raketa. „Rychle pro Rž!“ vykřikl Taré. „Nebo nás odvezou!“

Pozdě. Z obrovského stroje se vyvalil proud stříbrně se lesknoucích robotů a svými těly uzavřel plochu kosmodromu. „Půjč mi paprskomet,“ zašeptal Maden. „Smetu je.“

„Nevíš, jaké mají příkazy. Zkusím jednat se základnou.“ Zamířil ke své raketě, ale temná postava mu zastoupila cestu. „Co se stalo? Kde je Rž?“

„L,“ vydechl Taré s úlevou.

„Obrazovka začala kmitat, jak to ten blázen zapnul. Chytil jsem spojení přes tvou loď a uviděl jsem tam… je. To víš, že jsem se už nikoho neptal. Na přímém spojení je teď Koneo.“

„Dovolili ti…“

„Ani zdání.“ V reproduktoru se ozvalo cosi jako chrčivý smích. „Ta ženská mě zničí. Ale copak jsem mohl pustit samotné roboty s měnitelným pasivním programem? Doufám, že mě za trest nenechají tady. Kde je Rž?“

„Venku,“ řekl Taré. „Po pravdě řečeno jsem na něj teď při tom zmatku zapomněl. Je omámený, uspávali ho. Leží tam.“

„Počkej tady. Najdu ho sám.“ L nasedl do létací kabiny a přelétl nad neobvyklou hradbou. Taré sledoval vzdalující se světlo, které se v dálce zastavilo a začalo zvolna klesat.

„Pojď,“ řekl Madenovi. „Už ho našel. Musíme přivolat sanitní raketu. Dut a možná i Rž ji budou potřebovat.“

Vstoupil do řídící kabiny svého ochrnutého stroje, odkud Maden vytáhl s lhostejnou tváří oba zabité. Světlo létací kabiny se zastavilo nad nimi. „Ještě se neprobudil,“ ozval se L. „Zavolej Konea, Taré, ale zůstaňte zatím i s Madenem v lodi, než roboti pročešou kosmodrom. Někde by tu mohl ještě být nějaký nezvaný host. Dám jim příkaz, až uložím Rž.“

Kéž by to byl udělal dřív! Taré se právě vítězně ušklíbl do znepokojené Koneovy tváře a pohladil očima Ren, když zaslechl podivný zvuk. Dveře se otevřely a dovnitř padlo Madenovo tělo. Jeho hlava byla na padrť. Tarého paprskomet smetl útočníka přes hranici smrti. Ale byla to jeho vlastní smrt. Cosi jím proniklo strašnou silou a srazilo ho na kolena před obrazovku, na níž mu milovaný obraz zastřela nemilosrdná mlha. Zalapal po dechu. Kdesi hluboko v něm se křečovitými výbuchy trhala ohnivá bomba. Jen bezmocně zachroptěl, jak drásavý výkřik divé bolesti zdusila odporně nasládlá záplava, která se drala do jeho hrdla.

S hrůzou si uvědomil, že se zalyká krví. „Rychle, umírám,“ vypravil ze sebe sotva slyšitelně a propadl se do tmy.

Taren

Ren zůstala před obrazovkou sama. Koneo vyrazil ven, aby se připojil k záchranné akci. Jakási druhá Ren chladně a úsečně už zpravila adalskou nemocnici. Jen její místo v dokonalém operačním sále bylo prázdné. Měla ještě čas.

Teď civěla nepříčetnýma očima do nehybné, příšerně bledé tváře a na nestvůrný bodec, který trčel z jeho hrudi. Kolem něho syčivě unikala růžová pěna. Byla i na jeho ústech. V hrůzně dlouhých intervalech ji slabounce čeřil jeho dech.

Na obrazovce se objevila Koneova tvář. Pohlédl na ni rychlým, zkoumavým pohledem a sklonil se nad bezvládným tělem.

„Ještě žije," řekl bezvýrazně, uhýbaje před jejíma očima.

Zadní část kabiny na magarském kosmodromu se kamsi propadla. Neviditelné síly rychlým řezem oddělily sedadlo, na kterém Taré ležel, a dopravily ho mimo její zorné pole. Zvedla se jako stroj a chvíli nehnutě zírala na opuštěnou přistávací plochu, kterou osvětlovaly mihotavé záblesky různobarevných světel.

Vzdálený obraz zůstal v jejích očích, ještě když procházela přípravným sálem nemocnice. Někdo ji převlékal. Nebo to byla ona sama? Stála netečně nad připraveným operačním stolem, zatím co ta nepochopitelná druhá klidně rozmlouvala s kolegou chirurgem.

Dveře sálu se nehlučně rozlétly a dovnitř se vsunulo sanitní jádro záchranné rakety. Skořepina se rozestoupila. Koneo, který až dosud soustředěně kontroloval resuscitační pouzdro, jehož okénkem bylo vidět zavřené oči na propadající se bledé tváři, rychle vyskočil a proběhl kolem ní do přípravné místnosti. Vrátil se dřív, než přesné ruce automatů přenesly Tarého na operační stůl. Cítila povzbudivý stisk jeho ruky, zatím co její oči soustředěně pozorovaly Tarého hruď, která před ní průsvitněla pod pronikavými paprsky adalského kontrolního přístroje. Teď mohla vidět úlomky roztříštěného žebra, které o vlas minuly nepravidelně pulsující srdce, chvějící se cáry rozervané levé poloviny plic i zploštělý hrot vražedné zbraně, která se zlomila strašným nárazem o kost lopatky.

Mlčky a přesně pracovala, stejně tiše jako nehlučné přístroje, které odsávaly nebezpečný výron z hrudního koše a vháněly novou

krev do žil. Najednou měla pocit, že někam padá. Pulsující červený sval znehybněl. Ještě sebou škubl, jednou, dvakrát. Konec. Na světelné ploše kolísavě kmitala křivka encefalogramu, oznamující, že mozek žije. Ale rovná čára kardiogramu mluvila jasně. Srdce se zastavilo. Její ruce jednaly samy, bez účasti šíleného mozku, přesně, klidně. Jehla se vbodla hluboko do ochablého rudého svalu. Zachvěl se, ještě jednou, znovu — a spásná křivka života se opět roztančila.

Koneo zhluboka vydechl. „Musel jsem to udělat už cestou," oznámil ji chraptivým šepotem. Věděla, co to znamená. Měli poslední možnost. Počtvrté mrtvé srdce obvykle nereaguje.

Na opačné straně sálu adalští chirurgové právě skončili. Až se Dut probudí, uvidí na své nové ruce šest adalských prstů. Vozík s jeho nehybným tělem vyjel ze sálu a tři lékaři stanuli tiše u stolu, kde Ren dosud bojovala o víc, než kdokoli tušil. Zničená část plic už byla odpojena od dýchacího i krevního oběhu. Nepoškozený zbytek dýchacího orgánu se křečovitě nadouval pod pravidelnými nápory kyslíku, vháněného dovnitř přesným přístrojem. Vyčerpané tělo ztrácelo poslední zbytek přirozených sil. Neviditelné stehy zavíraly zející ránu v jeho hrudi, když se to stalo znovu. Třetí injekce. A unavené, umdlévající srdce se zase poslušně vydalo na klopýtavý pochod.

Ren se vlekla za pohyblivým panelem, který odvážel Tarého, obklopeného oživovacím systémem pečlivých strojů. Kdyby ji Koneo nepodpíral, snad by upadla. V uších jí hučelo a bílá clona smrtelné únavy se jí vlnila před očima.

„Jediný Taré z nás si může dovolit fyzicky zemřít," zašeptal Koneo vzrušeně a vzal ji za ruku. „Je to on, kdo žije ve svých synech. Nemůže umřít doopravdy. Nemůže. I když zemře."

„Ne," řekla Ren tvrdě a rozhodně. „Nezemře."

Vtom Koneo pustil její ruku a vrhl se k Tarému. Pohled na kardiogram jí prozradil, proč. Srdce se zastavilo počtvrté.

Plul v divné bílé mlze, která mu krvavěla před očima. Dostával závrať z toho houpavého pohybu. Letěl, letěl ledovým vzduchem kamsi dolů do neviditelných, žhavých plamenů, které ho vymrštily vzhůru. Hořel. Kolem bylo vzduchoprázdno. Dusil se. Bezmocně lapal po dechu, který mu unikal. Obludné víry ho unášely do nekonečna,

jehož se děsil. Někdo ho táhl zpátky. Chtěl prosit tu záchrannou ruku, aby ho nepouštěla, ale ztratil ji. Všechno se bláznivě roztočilo a najednou tu byla zas. Zoufale se jí zachytil a kolotoč se zastavil.

Byl to jeho hlas, nebo někde sténalo vzdálené nemluvně? Jeho srdce mlčelo. Je mrtev? Těžce se propadal do hrůzné prázdnoty a znovu se vracel, tažen neviditelnou silou do bolestného bytí, které bušilo tisícerými kladivy do jeho spánků. Něco ho rvalo na kusy. Zalkl se zběsilým výkřikem a vtom se mučivá trýzeň rozplynula v příjemném pocitu nasycení. Viděl se v desítkách drobných tělíček, která se ve tmě převalují sem a tam. Chvíle uklidňující pohody a bezpečí. Ale zase to všechno ztratil. Byl zpátky v tom nesmyslném víru a v jeho hukotu rozeznával pláč tenounkých hlásků. A najednou bylo všechno pryč.

S námahou otevřel oči a zase je přivřel před oslepující září. Vycházela z obrovských očí, které zastíraly celý svět. Slyšel své jméno jako vzdálenou ozvěnu. Kdo ho volal? Vysoký bílý strop utíkal do prázdna, ale ty oči se zase přimkly k jeho tváři. Bledě se usmál. Přišla k němu. Přece přišla. Jeho rty naznačily její jméno. Na víc neměl sil. Ren! Její tvář, úzkostlivá a nehybná, se stále častěji vynořovala z bezedných propastí zapomenutí. Její oči pluly v třpytivých krůpějích, které dopadaly na jeho srdce v palčivých úderech. Zvedal nepředstavitelnou tíhu. S údivem si uvědomil, že je to jeho ruka. Nepodařilo se mu ji zvednout, místo toho jen nepatrně pohnul dvěma prsty. Ted viděl Ren celou. Naklonila se kupředu a zase se propadla kamsi dolů. Ale pocítil její blízkost, jak se její rty dotkly jeho pohybující se ruky. Zavřel znovu oči a pomalu ztrácel vědomí v uklidňujícím pocitu blaženého štěstí. Spal.

Probudil se v neznámém pokoji. Dusivá smyčka hrůzy se znovu zadrhla kolem jeho hrdla. Namáhavě bloudil kolem neklidnýma očima. „Ren. Kde je Ren.“ Ale nebyla tu. Marně ji zoufale prosil. Zmizela z jeho horečnatých vidin a už nepřišla. Jen Koneův naléhavý hlas ho vedl, probíjeje mu vytrvale cestu zpátky.

A on se vrátil. Jednoho dne otevřel vidoucí oči do jasného, přívětivého světla, jako by se probudil z podivného snu. Chtěl se posadit, ale malátné tělo ho neposlouchalo. Klesl zpět.

„Ne tak rychle, brachu," řekl nad ním veselý hlas. „Právě ses vrátil z neznámé země. Byl jsi hezky daleko."

Teprve teď si vzpomněl a mráz mu přejel po zádech. „Propána," zasípal spíš než promluvil. „Jak jste to dokázali?"

„Zeptej se Ren, spíš ti to poví. Tvůj život je malý zázrak jejího řeznického umění a adalské dopravní techniky." Šťastně se zasmál. „Vyhrála to! Nikdy bych tomu nevěřil."

„Ren," řekl Taré a pomazlil se s tím slovem.

Koneův pohled ho přivedl do rozpaků. Zavřel oči. „Počkej, zavolám ji," slyšel ho říkat. „Nikdy by mi to neodpustila."

„Co se stalo?" ozvala se zajíkavým, úzkostným šepotem.

Koneo neodpověděl. Jen stočil videofon, aby na sebe viděli. Co čekal? Usvědčující výbuch blaha na obou tvářích ho zasáhl naplno. Vypnul a se smíšenými pocity vycouval ze dveří.

Taré se zahleděl širokým oknem ven, k růžovým obzorům Adalé. Tudy přijde, říkal si. Teď. Hned. A najednou tu byla. Objevila se v okamžiku mrákotného polospánku a prolnula do jeho očí, jako by se před ním zhmotnil jeho sen. Díval se na ni očima ještě zamženýma mdlobou, hluboce dojat křehkým zjevem, který věnčila růžová svatozář. S úsilím zaplašil neodbytnou mlhu a zadíval se na ni pozorněji.

„Mlč, neříkej nic," zašeptala, když si všimla hluboké starostlivé vrásky na jeho čele. „Snaž se na nic nemyslet."

Nemyslet! Sjel nechápavým pohledem po její štíhlé, neznetvořené postavě. Hluboký ruměnec jí zalil hrdlo i tváře.

„Koneo ti nic neřekl?" zeptala se.

Co mu měl říci? Neklidně se pohnul, aby unikl novému záchvatu slabosti, která mátla jeho myšlenky. Viděla, jak zbledl, a polekaně se chopila jeho ruky. „Prosím tě, jindy," hlesla tichounce a vnořila hořící tvář do jeho dlaně.

Zarazil svoje vznášedlo ještě ve vzduchu a chvíli váhal při pohledu na dvě kabiny, které se houpaly u zábradlí jejich bytu. Konečně, snad je to tak lepší. Dávno nebyl doma a přes své odhodlání cítil, že setkat se s Ren o samotě je přece jen nad jeho síly. Opatrně přistál a naklonil se nad tři malé uzlíčky, které se v košíku vyvalovaly na sluníčku. Holčičky Hoé.

Jedné z nich se tam nelíbilo. Hoé vyběhla na balkón, aby dítě utišila, a krev jí vyprchala z tváře, když spatřila Konea.

„Když vidím, jak ses lekla, Hoé," ozvala se Ren zevnitř, „mám skoro chuť se Konea zeptat, jak to doopravdy bylo."

„Tak ty mě pomlouváš?" usmál se na oněmělou Hoé. „To já jsem hodnější a přesto ti pochválím tvoje holčičky. Opravdu se ti moc povedly."

Jako by upekla bábovku! Konečně našla řeč. „Jaké by měly být?" odsekla. „Dělala jsem je podle tvého receptu."

„Takové uznání hřeje," ušklíbl se, políbil ji letmo za ucho a obrátil se dovnitř. „Měla by ses podívat k Tarému, Ren. Ptal se po tobě, bylas tam dnes všehovšudy jen dvakrát."

Ren se pohnula, jako by se chystala vstát, ale najednou zrudla a řekla, vyhýbajíc se jeho pohledu: „Nehoňte mě pořád. Chápu, že on se strašně otravuje, ale koneckonců jsi u něj proseděl celé odpoledne a já tam samozřejmě ještě jednou zaskočím."

Koneo zahlédl koutkem oka, že se Keri podivně usmívá. Hoé vyprchal z tváře zmatený poloúsměv, vyvolaný jeho nečekanou důvěrností. „Ren je opravdu úžasně obětavá," řekla jedovatě. „Nedovedu pochopit tuhle doktorskou mentalitu. Jsou ochotni pečovat o pacienta až k sebezničení. Skláním se před tebou, Ren, ale já na tvém místě bych to určitě nedokázala."

„Měla by ses šetřit, Hoé má pravdu." Přisedl k Ren a objal ji kolem ramen. Bezděčný odpor jejího těla mu potvrdil všechno, co už tak bylo víc než zřejmé. Nač trapné rozhovory, pomyslel si s ponurou vítězoslávou. Ještě že jsem to poznal včas. Aspoň tě mohu ušetřit té velkomyslné oběti, má milovaná. Přemohl nával smutku. Samozřejmě to vědí všechny. Co čekají, že udělá? Usmál se skoro věrohodně a přerušil trapné ticho svým nejobyčejnějším hlasem: „Třeba vám to připadá směšné, ale já si nedovedu představit svůj život bez Tarého. Srostli jsme za ta léta spolu, máme stejné myšlenky, stejné city, stejné vášně. V tom jsem s Ren zajedno. Patříme všichni tři k sobě." Usmál se chlácholivě na poplašenou Ren a řekl důrazně: „Věřím a doufám i ve skutečné, ryzí přátelství mezi mužem a ženou."

„To je opravdu velice krásné,“ řekla Hoé s jízlivostí, kterou se ani nenamáhala zakrýt. „Obětavé přátelství, které pojí Ren a Tarého, by nám všem mohlo být příkladem.“

To se k ní vlastně nehodí, uvědomil si s podivem. Drzosti čekal spíš od Keri, a přesto Keri taktně mlčela, zatím co Hoé kdovíproč pořád jen rozmazává trapnou situaci. Kdoví proč?

Podíval se na ni dlouze a řekl zvolna: „Ty jsi mi dlužná ještě vysvětlení, Hoé. Copak to tady bylo, než jsem přišel?“

Se zadostiučiněním zpozoroval, jak znejistěla. Usmál se.

„Prý jsi měl velkou starost o její city a rozmlouval jsi jí Madena,“ řekla Ren zlomyslně. „Měl jsi asi pro ni někoho vhodnějšího.“

„Ren!“ vybuchla Hoé. „Tak jsem to přece neříkala!“

„A jak?“ zeptal se Koneo.

„Tak jak to bylo.“ Zčervenala trochu, ale zadívala se mu vzdorně do očí. „Ptal ses na mé přání, ale ve skutečnosti tě nezajímalo. Chtěl jsi jen vypadat útlocitně. Pravdu, která se ti nehodí, nechceš slyšet. Ani tenkrát, ani dnes.“

„Ne?“ podivil se. „Ty mě překvapuješ, Hoé. Tak ven s tím.“

„S čím?“ zakoktala zmateně.

„S tou pravdou. Nenapadá tě, že otázka osoby otce tvých dětí je znovu aktuální?“ Usmíval se nadmíru protivně.

Hoé stiskla rty. „Mám dojem, že to tak velice nespěchá.“

„Myslel jsem, že bys to snad chtěla mít za sebou,“ řekl Koneo vemlouvavě. „Budeš pak volná.“

„Volná? K čemu?“ hodila vyzývavě hlavou. „Jakou svobodu mi nabízíš? Svobodu nebýt už k ničemu?“

„Nepodceňuj to. Život přece není samá povinnost. Budeš mít ještě jedna trojčata, dvoje, troje, budeš-li chtít, ale pak… Nemusíš zůstat sama. Je tu přece Taré.“ S tichým potěšením se díval, jak na něho zírají. „Anebo,“ pokračoval dřív, než se stačily vzpamatovat. „Třeba ti ho Keri vymění za Duta.“

Keri se bláznivě rozesmála. „Máš dobrou paměť, Koneo. Jenže Taré by mě nechtěl. Dobře si vzpomínám, o jakém typu žen prohlásil, že je jedině s to upoutat muže, jako jste vy dva.“

„To je nesmysl,“ řekla honem Ren, která nebyla u dávného rozhovoru v Koneově laboratoři a vyložila si to jednoznačně. „Taré je-

nom žertoval. Myslím, že ženy vaší generace mohou mít pro ně víc půvabu než stará veteš z jejich století.“

„Ale miláčku,“ zavrkala Keri sladce, „nevím, o čem mluvíš. Taré se tehdy vyslovil pro ženy typu Hoé.“

„To že řekl Taré?“ zeptala se tiše Ren.

„Jen mě provokoval,“ uklidnil ji Koneo. „Dobře ví, že to o nás obou neplatí.“

Teď zesinala i Hoé a řekla Ren s přemáháním: „Nemusíš se vůbec znepokojovat. Každý ví, že Koneo i Taré tě pokládají za jedinou ženu ve vesmíru. My s Keri jsme jen nepodařené zmetky.“

„Jsi nejroztomilejší zmetek, jakého jsem kdy viděl,“ obrátil se Koneo k Hoé, „a ani muž z mého století nemůže zůstat natrvalo lhostejný k tvým půvabům. Jenže napřed se musíme vyrovnat s přítomností. Taré jako otec bohužel nepadá v úvahu.“

„S Dutem nepočítej!“ vykřikla Keri. „To je Koneova věc!“

„Koneo je také geneticky mnohem cennější,“ prohlásila autoritativně Ren. „Opravdu si myslím, že by to měl být spíš on.“

Hoé bojovala se slzami vzteku. Právě Ren jí bude udělovat milosti! Zachytila Koneův pobavený pohled a vzpamatovala se.

„Vůbec nechápu, o čem mluvíte,“ řekla povýšeně a zadívala se mu vyzývavě do očí. „Osoba otce nám všem může být naprosto lhostejná, když přece jde o klinický postup, ne?“

Nepřivedla ho z míry. „Samozřejmě, oč jiného?“ řekl slaďounce. „Vždyť to tak jistě myslela i Ren, že?“

Ren zčervenala až po kořínky vlasů. Nač naráží? Na trapné chvíle jejich soužití nebo pochopil její skryté, ohavné přání? Od doby, co byla zase plná myšlenek na Tarého, se v něm nevyznala.

„Mám přijít do ústavu?“ zeptala se Hoé co nejchladněji.

„Ne. Přijdu sám.“

K jejímu překvapení se ohlásil hned ten večer. Všechno jí padalo z rukou. Bude mít jeho děti. Proč to musí být právě takhle? pomyslela si hořce. Její nejtajnější přání se má vyplnit tak ponižujícím způsobem! A přece by mu mohla dát všechno, co nikdy nedostal od té pyšné ženské, která má oči jen pro Tarého. Proč si ho nevezme? Však by to Koneo přežil. Jak ho milovala! Nemusela ani zavírat oči,

aby se před ní vynořil jeho úsměv, jeho oči se zlatými jiskřičkami pobavení, jeho tvář…

Měla pocit, že musí omdlít, když se vyhoupl do jejího okna. Dívala se na něj bez hlesu. Byl tak klidný, jako by přišel očkovat králíka. Konečně to pro něj bylo asi něco podobného.

„No tak, Hoé," řekl vlídně a vzal ji za bradu, „hlavu vzhůru. Nebudu tě trápit. Dobře vím, že mě přivedlo jen moje přání."

„Nejen tvoje," řekla tak vroucně, až se toho lekla. „Já se bojím jen překážek, které se staví do cesty tvému snu."

Usmál se. „Patří k údělu génia, že mu zlý osud klade nástrahy, ale všechny překoná s pomocí dobré víly Hoé."

Teprve když ji políbil, pochopila Hoé, co jeho slova znamenají.

„Neplač," řekl přísně a zvedl ji do náruče. „Neplač. Nemám to rád."

„Ren si myslí, že nic netuším," ušklíbl se Koneo. „Musí mě mít za pěkného pitomce." Přišel jednou ráno po odchodu Ren a rozvalil se pohodlně do křesla u nohou Tarého.

Taré mlčel. Cítil se ještě příliš unaven, než aby mohl čelit případným nástrahám v Koneově řeči.

„Snaží se mi namluvit Hoé," pokračoval Koneo nemilosrdně. „Naše růžové vězení v ní patrně vzbudilo dojem, že odkládat přebytečné milence není tak jednoduché jako na Zemi."

Taré se rozhodl. Není možné čekat. Už ne. „Křivdíš jí," řekl tiše. „Měla před tebou jen jednoho, jestli to náhodou nevíš."

„Ne. To jsem nevěděl." V Koneově pomalém hlase se ozvalo překvapení. „Vždycky jsem si myslel…"

„Ano. Mne," potvrdil Taré nevyslovenou otázku.

Koneo prudce vydechl. Klouby mu zbělely, jak křečovitě sevřel prsty. Přece jen se ho to dotklo víc, než očekával. Ale odvrátil se a řekl ledabyle: „Vidíš, to mne nenapadlo. Ačkoli... Ne, nenapadlo. Nedovedu si představit, proč jsi ji nechal."

„Děkuji, ale ona nechala spíš mne."

Koneo praštil zaťatou pěstí do opěradla, až sykl bolestí, a vstal. „Doufám, že ses aspoň dobře pobavil," zasmál se vztekle. „Když si vzpomenu, jak jsem ti duchaplně kázal o jejím štěstí!" Chvíli se na

Tarého díval, jako by ho chtěl uškrtit, a pak se najednou usmál. „Vidíš, a to jsem si myslel, že už mě nic nerozhází.“ Posadil se a pokračoval vážně: „Nehnula se od tebe. Musel jsem ji odvléci násilím. Doma jsem jí namíchal něco pro spaní, byla úplně vyčerpaná. Ale když se probudila, vzala si do hlavy, že jsi umřel a že jí to chci zatajit. Přilítla sem celá bez sebe a pak se to stalo. Zrovna tady. Trojčata,“ dodal na Tarého nechápavý pohled. „Přišla o ně zkrátka.“

Taré zbledl. „Ale to je katastrofa,“ vypravil ze sebe.

„Proč? Dohánějí ty tři měsíce ve zdraví v líhni po tvých synech,“ prohlásil Koneo cynicky. „A nejen trojčata. O počet mých dcer s Ren nemusíš mít strach. Embrya, vypěstovaná z uměle oplodněných vajíček v odpovídajícím prostředí, víš? Konečně, můj otcovský podíl na nich je takhle možná větší. Ona to neví. Nikdy by to nedovolila. Jste ze stejného těsta, vy dva. Vždycky chcete mermomocí dělat, co je třeba. I za cenu své duše.“

Ano, přesně tak jí to kdysi řekl. Smysl života, kterého můžeme dosáhnout jen za cenu ztráty své duše. Ted mu Koneo splatil dluh, o kterém ani nevěděl. Vrací mu Ren. Je volná. Ale chtěl být spravedlivý. „Koneo,“ řekl, „dobře vím a dnes to víš i ty, že ti dala přednost přede mnou. Je pořád ještě možné, že ji zaslepila lítost. Třeba cítí povinnost dát mi víc než pouhou existenci, člověk tak snadno oklame sám sebe.“

„Zatracený ušlechtilče,“ povzdechl si Koneo. „Dojímáš mě k slzám. Samozřejmě, ona si znamenitě plete soucit s láskou. Ale obávám se, že to byl jen můj případ. Ostatně, můžete být klidní. Všechno vyšlo. Mám rád Hoé, žiju s ní už týden.“

„Nevěřím ti,“ řekl Taré po chvíli ticha. Hoé o Konea jistě stála. Ale on…

„Proč? I já mám své dobré stránky. Lhal bych, kdybych ti tvrdil, že je mi to jedno. Ale s Hoé budu možná i šťastnější. Kdyby to mělo smysl, pokusil bych se bojovat a třeba bych i zvítězil. Jenže proč? Jak bych si musel připadat?“

Taré se na něj káravě podíval. „Jsi nesnesitelně samolibý, Koneo,“ řekl s citem. „Zapomínáš, že jsem tě prozatím nechával vyhrávat dobrovolně. Co myslíš, že udělám teď?“

„To tedy nemám zdání,“ ušklíbl se Koneo. „Dám se překvapit.“

Probudil se do tmy. Nedokázal si uvědomit, kdo je ani kde je. Byl v neznámé, obludně velké místnosti a kolem něho byla vysoká mříž. Bylo mu dobře. Cítil se v bezpečí. Nebyl sám. Najednou se mříž kolem něho zmnohonásobila. Z několika stran slyšel svůj hlas, bezmocný, tenounký. Jeho vědomí se zuřivě bránilo. Jak to, že volá a přitom je tak daleko?

S trhnutím se probral úplně. V pološeru rozeznával známý pokoj v bytě L. Byl sám. Byl úplně sám. Věděl, že tu je sám, ale přitom měl zvláštní pocit, že se vrací odněkud odjinud a že cosi od něho odchází. Nevěděl co. Ted to bylo pryč a něco mu chybělo. Sen, pomyslel si ospale. Zavřel oči, které začal obestírat nový spánek. Ale najednou to tu bylo zas. Prudce se posadil a rozsvítil. Byl sám, docela sám v této předjitřní hodině a všechno kolem bylo tak obyčejné jako kdykoli jindy. Ten pocit, který ho právě opustil, už znal. Už ho musel mít někdy předtím.

Ano. Zmatené vidiny umírání. Otřásl se. Teprve nedávno se vrátil z nemocnice. Ještě nebyl v pořádku. Ještě možná… Vstal. Ne, známý pocit nevolnosti se nedostavil. Ale něco mu strašně chybělo. Jako by nebyl celý. Najednou se cítil malátný a skleslý. Vrhl se na lůžko a čekal, až slabost přejde.

A jak tak ležel, začal mu mozek zvolna obestírat plíživý průvod konfuzních vidin.

Sáhl po videofonu a zavolal Konea. Dlouho čekal, než se objevila rozcuchaná hlava a rozespalý hlas zavrčel: „Co se děje?“

Taré měl pocit, že z hrdla, sevřeného úzkostí, nevypraví ani hlásek. „Můžeš sem přijít?“ vykřikl, přemáhaje tu tíseň.

Koneo s bolestným výrazem oddálil videofon. „Uber těch decibelů, než ohluchnu. Nemůžeš počkat do rána?“

„Ne,“ odpověděl Taré a přerušil spojení. Uklidnil se. Koneo přijde. On by také šel uprostřed noci, kdyby ho zavolal.

Koneo ho vyslechl velice pozorně a jeho mrzutost zmizela. Přímo zářil. „No to je skvělé,“ řekl s nadšením.

Taré je nesdílel. „Ty víš, co to je?“ řekl zachmuřeně.

„Myslím, že ano. Viděl jsi vůbec své syny od té doby, co jsme je z líhně vytáhli do světa?“

„Ne,“ řekl Taré. „Abych ti řekl pravdu, ani mi nepřipadá, že bych s nimi měl něco společného.“

„Jsi prostě špatný otec a to všechno máš z toho. Chudáčci!“

Vznesli se nad spící město. Taré ho sledoval bez odporu. S Koneem se cítil jistější. Všechno bylo lepší než hrůza z těch šílených představ. V bílé budově za městem Koneo před ním otevřel dveře a zeptal se prostě: „Je to ono?“

Taré se překvapeně podíval po světlých postýlkách s ochrannou mříží a po místnosti, kterou tak důvěrně znal. Zmohl se jen na kývnutí. „Vždycky jsem myslel, že to tak nějak bude, ale čekal jsem, že mi to spíš řeknou oni, až začnou rozum brát. Nikdy bych nevěřil, že i ty máš tak citlivou duši.“

„Nechápu,“ zamračil se Taré. Bylo mu trochu nepříjemně. Začínal tušit, o čem Koneo mluví.

„Existuješ zkrátka tady v těch. Padesátinásobně. Podívej!“

Padesát párů doširoka otevřených dětských očí na něj upřeně zíralo. V tu chvíli měl Taré pocit, že vidí sám sebe, obludně velikého, jak tu stojí s Koneem v obrovském otvoru dveří. Zatočila se mu hlava. Chytil se křečovitě Konea a vidina zmizela.

„Padavko,“ řekl Koneo s pohrdáním. „Myslel jsem, že sneseš víc. Pochovej jednoho. Ale nepusť ho, prosím tě!“

Taré poslušně vzal jedno dítě z postýlky a najednou měl bláznivý pocit nesmírného štěstí. Dítě se na něj důvěřivě dívalo a cucalo si palec. „Mám pocit, že olizuje mě. Fuj!“ řekl Taré, ale usmíval se.

„A teď mi ho podej.“ Sotva chlapeček opustil Tarého náruč, divoce se rozeřval. Koneo mu ho strčil zpátky.

Dítě v Tarého náruči zavřelo oči. Rozhlédl se. Pokud mohl vidět, všechny ostatní usnuly také. „To budou vždycky dělat všechno takhle na povel?“ zeptal se s úžasem.

„Nevím. Snad je to během času přejde. Ty teď taky nespíš.“

„Nejsem nemluvně,“ řekl Taré pohoršené.

Koneo se ušklíbl. „Víš to jistě? Řekl bych, že přinejmenším Ren má všechny důvody mít o tom pochybnosti. Mluvil jsi s ní už vůbec?“

„To je snad moje věc. A její,“ odbyl ho Taré nerudně.

„Moje taky. Hoé už skoro nespí žárlivostí. A já jí nemohu vykládat, jak to je. Naše ujednání by jí připadalo neslušné.“

„Tak se k ní nastěhuj. Kdo ti brání? Ren to snad přežije.“

„Aha, tak já hraju padoucha a ty se ušlechtile ujmeš opuštěné? Nene. Ty budeš tentokrát ten mizera, který zradil přítele.“

Pod žertovným tónem Koneova hlasu vycítil Taré dobře skrývanou bolest. „Odpusť,“ řekl měkce. „Už nebudu čekat.“

„Řeknu Ren, že s ní chceš mluvit.“ Koneo bravurně přistál u jeho bytu. Rozednívalo se. „Tuhle noc máš u mne schovanou. Ještě nikdo mě beztrestně takhle sprostě nevytáhl z postele.“

To je moje pokání, má lásko. Ne, neobejmu tě teď, ačkoli jsem nikdy po tobě netoužil zběsileji. Chtěl jsem tě trápit? Ať mě za to věčně mučí pochybnosti. Ať se nikdy nepřesvědčím, nikdy nedovím. Ještě tě nesevřu do náruče. Ještě ne. Ne dřív, než… Zhluboka se nadechl. „Ren, musím ti něco říci,“ začal.

„Já vím. Koneo mi to už řekl.“

Tohle nečekal. „Co ti řekl?“ zakoktal, vyveden z míry.

„O tom, co tě trápí. O těch tvých… představách. To je úplně přirozené. Tvůj organismus se pořád ještě vyrovnává s něčím nepředstavitelným, vlastně se smrtí. Musíš být rozumný. Odpočívej, práce tě ještě vysiluje. Koneo se mnou úplně souhlasí.“

Mluvila překotně a Taré na ni zíral neschopen slova. Tohle se tedy Koneovi povedlo. Znal hrůzné představy, které Ren pronásledovaly po jeho operaci, čtyřnásobné selhání srdce mohlo porušit mozek, jehož buňky nenapravitelně odumírají bez kyslíku nepřetržitého proudu životadárné krve. Viděla ho ochromeného, se zlomenou vůlí a pomateným myšlením.

„Nemám vidiny,“ řekl přiškrceně. „Jsem naprosto klidný.“

„Prosím tě, ne,“ zaprosila. „Chtěl jsi přece o tom mluvit.“

„To jsou jen ty děti,“ řekl naléhavě ve snaze vyvrátit jí všechny pochybnosti. „Koneo mě k nim v noci vzal.“

Ren zbledla. S hrůzou si uvědomil, jak to zní nesmyslně. Ten rošťák jí to jednoduše neřekl. Jak se asi v duchu chechtá, když si představuje jejich rozmluvu! Ren vstala, přešla za něj a zlehka ho

pohladila po vlasech. „Zapomeň na to,“ šeptala konejšivě. „Jsem u tebe a nedovolím, aby tě něco strašilo.“

To bylo víc než mohl snést. „To jsi nemohla toho doktora dneska nechat doma?“ osopil se na ni neurvale.

Viděl zděšení v jejích očích a mávl beznadějně rukou. Otočil se a vyšel na balkón. Aspoň ti překazím sladkou chvíli, pomyslel si pomstychtivě a zavolal Konea. „Sprosťáku!“ řekl s citem do jeho rozveselené tváře a přerušil spojení.

Videofon neodbytně vrčel. „Přesto nezapomeň na svůj slib, můj počestný příteli,“ řekl Koneo sladce a zmizel z obrazu.

Obrátil se dovnitř. Ren se za ním dívala se zoufalou, soucitnou tváří. Její oči byly větší, než se mu kdy zdálo. Tohle tedy byla situace pro celého muže. Najednou proti své vůli ocenil Koneův žertík. Vrátil se k ní a beze slova ji objal.

„Prosím tě, Taré, ne,“ vydechla zděšeně.

„Bláznům se neodporuje,“ řekl ponuře. „To přece víš.“

„Ty nejsi…“

„Jsem,“ přerušil ji a zavřel jí protestující ústa polibkem.

A pak, za dlouho, už se mu chtělo jenom spát, zatím co ona ho ještě líbala, vzlykajíc štěstím. „Prosím tě, nech mě spát,“ zavrněl ospale, zavrtávaje se hlavou spokojeně do jejího ramene. „A kdyby náhodou přišli moji chlapečkové, neodháněj je. Jsou opravdu roztomilí.“ A blaženě usnul, nestaraje se, jaké černé myšlenky tím probudil v její usouzené hlavě.

Zítra, bude jejich domov Země

Na travnatém břehu adalského jezera, který zvolna spadal písčitým pruhem do modré, čisté vody, bylo krásně. Adalské slunce hřálo stejně líbezně, jako vzdálené Slunce kdysi ozařovalo vábivé mořské pobřeží na jejich Zemi. Ale klid tu nebyl. Zdálo se jim, že už nikdy nepoznají, co je to ticho. Štěbetavé hlásky a výkřiky umlkaly kolem nich jen v noci. Koneo smetl Tarého kluky, kteří po něm vytrvale lezli. „Tady se vůbec nedá spát," zabručel mrzutě a zvedl se. „Spi si v noci," řekl Taré, který právě choval svého nejmladšího syna, jednoho z těch dvou, kteří tak zjevně nepatřili k těm ostatním, a podíval se na Hoé. „Měla bys na něj dohlídnout."

„To bych mohla, kdyby byl doma. Ty jeho kočky mu nedají spát. To Dut se stará aspoň o děti. A Keri jich má podstatně míň."

„Má jich na chlup stejně. Předeženeš ji až za čtvrt roku."

„A co těch dvacet holčiček, které jsi mi přinesl věnem?"

„Třiadvacet," opravil ji. „Ale ty patří Ren."

„Ren má na krku dvaapadesát kluků. To od ní nežádej."

„Ty mám na krku spíš já," zamručel Koneo. Jeden z malých Tarenů si k němu sedl a začal mu prstíčkem přejíždět po rameni. Koneo ho chytil za ruku. „Co pořád na mně všichni máte?"

„Tohle!" Prstík se sunul hlubokou jizvou na Koneově paži, sjel po klikatině druhé a postupoval jejich nekonečným bludištěm po Koneově hrudi.

„Potáhnu tě novou kůží," řekla Ren. „Snad ti dají pokoj."

„Děkuju, nechci," ušklíbl se Koneo. „Vypadal bych jako miminko. Jsou to historické jizvy. Ty na rukou mi připomínají mou blbost a ty ostatní mou genialitu. To nemá každý."

Taré se díval na hrající si děti vždycky s trochou bázlivé úcty. Byli to už skoro lidé, příští lidé, kteří budou žít, smát se, milovat, ale kterým nebude dovoleno, aby o sobě rozhodli sami. Přišli na svět už se svým osudem, předem obětováni nesmiřitelnému přání svých rodičů znovu oživit mrtvou planetu, která pro ně neznamenala nic, kterou nikdy neviděli, kde nebudou doma, stejně jako oni nebyli doma na Adalé. Většina z nich je možná odsouzena k smrti v hladových hlubinách vesmíru. Srdce se mu sevřelo. Cítil se vinen, ale zároveň

jim záviděl. Oni přece budou ti šťastní, kterým bude dopřáno závratné dobrodružství, za které se často platí životem, ale které je základem bytí mužů, jako je on. A oni takoví budou.

Doma. Je někde doma pro nepokojnou lidskou duši? Vůněmi prosycený vzduch Adalé ho rozčiloval. Klidná pohoda jeho života mu připadala stejně protivně růžová jako sladká záře adalských obzorů. A jak po nich kdysi toužil!

Jednou to nemohl vydržet a svěřil se Koneovi. „Nechtěl bys už jednou dát konečně pokoj?“ vybuchl Koneo. „Nikdy nepochopím, jak jsi přesvědčil Ren, že ten dobrodruh a slabá povaha z nás dvou jsem právě já. Ty si dokonce občas vyletíš pod záminkou, že potřebuješ zkoušet svoje životní dílo v kosmických podmínkách, ačkoli každý ví, že na to by bohatě stačil automat. Tvoje tělesné reakce jsou pro člověka stejně atypické, protože jsi jakživ nebyl normální.“

„Mohl jsi letět se mnou,“ řekl Taré, v němž začal doutnat vztek. Proč s tím začínal. Měl vědět, že ho Koneo nepochopí.

„Co tím chceš říci?“ zeptal se Koneo ledově. „Dobře víš, že před skončením biochemických pokusů nemohu opustit laboratoř.“

„Problémy tvoření organismů adalští biologové dávno zvládli.“

„Každá varianta potřebuje ověření. Tohle není věc Adalanů. Budou to moje děti, kdo poletí na Zem. Jejich ne.“ Slabě se usmál a pokračoval zlomyslně: „Zato adalská raketová technika nepotřebuje zdokonalení docela určitě.“

Taré užuž chtěl vybuchnout, když si uvědomil, že celou trapnou scénu vyvolal sám. Koneo má samozřejmě pravdu. Jsou to jejich vlastní duše, výsledky jejich, lidské práce, podepřené zkušenostmi tisíce generací na vzdálené, zmrzačené planetě, které musí vstoupit do těch dětí od prvních okamžiků chápání, aby překlenuly mostem poznání propast věčnosti a nekonečna, která je dnes dělí od všeho velkého, co bylo. Ty děti musí pochopit, co bylo lidstvo, aby mohly uvážit, chtějí-li se jím stát.

Koneo najednou zbledl a chytil ho za ruku. „Člověče, já ti rozumím,“ vyhrkl chraptivě. „Kdybys věděl, jak mi bývá úzko!“

„Odsoudili jsme je,“ řekl Taré hluše. „Nemohu se srovnat s tím, že jim vnucujeme svou vůli, která je může zabít.“

„Jejich krev na mou hlavu,“ usmál se Koneo bledě. „Vymyslel jsem to sám. Ale neopustím je. Nebo si myslíš, že bych mohl žít s představou, že umřu tady v té cukrárně?“ Taré sebou trhl. „To víš, že se to právě projednává v té jejich zatracené centrále,“ zasmál se Koneo. „Tam to ale zapadne. Jsou moudří. Jsou dokonalí. Dobře vědí, že tady nemůžeme vydržet, a jsou tak protivně dobrotiví, že jim to nevadí a dokonce nás litujou.“

„Na co čekáme?“ zeptal se Taré. „Můžeme přece letět sami.“

„Na zalidnění je nás trochu málo. Zamořená pustina není laboratoř. Na takový populační výbuch bych si tam netroufl. Stáří je proměnlivá veličina, praotče. Postavíme čas na hlavu a poletíme až po nich.“ Podíval se Tarému do očí a dodal vážně: „Vidět, na vlastní oči vidět. A i kdybychom po nich nenašli ani stopu, živý nebo mrtvý chci skončit tam, kam patřím.“

Přes trávník přicházela vznešeným krokem zlatistá kočka, vyskočila Tarému na klín a zadívala se mu do očí. Taré měl najednou pocit jakési neodbytné otázky. Koho má mít rád? Zmateně se ohlédl, ale Ren se na něj právě nedívala. Jenom kočka ho pozorovala přivřenýma zelenýma očima. Taré ji pohladil. Kočka se k němu slastně přitulila a Tarého ovanulo podivné vědomí jakéhosi vyznání lásky. Zděšeně shodil kočku z klína. Jestli je tohle pravda… Vzal svého adalského tlumočníka a řekl polohlasem: „Jdi si k svému stvořiteli. Nechci tě.“

Kočka uraženě zvedla ocas a nesla se jako královna ke Koneovi. Prskla vztekle na Tarého, který přišel za ní, a uvelebila se Koneovi na rameni. „Zatracený blázne,“ řekl Taré s potlačovanou zlostí. „Co tě to napadlo udělat kočku s adalským mozkem?“

„Jakpak jsi na to přišel?“ zeptal se Koneo nevinně. „Jenom se mi podařilo svést kolegy biology k malému žertíku. Mám teď vyzvědače. Kočka všude chodí a všemu rozumí.“

„Jenže ty jí nerozumíš.“

„Omyl. jenže ona teď bude mlčet. Urazil jsi ji.“

„Chceš říci, že s ní mluvíš?“

„Mysli si, co chceš,“ řekl Koneo záhadně a převalil se na záda. Taré se vrátil k Ren a prudce ji objal. Koneo ho znepokojil. Všichni se tady ještě zblázní.

„Co je ti?“ zeptala se.

„Nevím. Začínám dostávat strach. Počínáme si jako bohové a nemyslíme na to, čemu ty malé vystavujeme.“

Konejšivě se na něj usmála. „Na to rodiče obvykle nemyslí.“

„Vyrostou mezi adalskými dětmi,“ pokračoval. „Přitom jim bez překládacího automatu nemohou rozumět. A i s ním nedokážou sledovat rychlé myšlení Adalanů. Budou si připadat hloupí.“

„Ale ne,“ usmála se. „Proč by měli? Nejvýš si budou myslet, že jsme hloupí my, když jsme je to nenaučili. A pak, ty děti, které Rž přivezl z Magary, myslí a mluví ještě pomaleji.“ Pustila oba své syny a něžně se dívala, jak odcházejí nemotorným krokem. „Je to nespravedlivé k těm ostatním,“ řekla, „ale tihle mi přece jen spíš připadají jako naše děti.“

„Jsou to taky jediné společné děti, které máme,“ usmál se.

Samozřejmě, měl stejný pocit. Přitom k ostatním padesáti měl zcela zvláštní, podivně důvěrný vztah, s nímž byl sám. Podíval se na ně. Padesát chlapečků si přestalo hrát a jako na povel k němu obrátilo oči. Jen poslední dva se batolili dál.

„Zase zkoušíš svoje magické síly, praotče?“ zeptal se Koneo, jehož hru s dětmi přerušilo neviditelné spojení.

Ren se chvěla. „To je vlastně příšerné,“ hlesla a mimoděk si odsedla od Tarého. „Nikdy si na to nezvyknu.“

„Viď,“ přisvědčil Koneo nadšeně. „Vždycky jsem věděl, že je to odporný chlap. Přišla jsi na to kapku pozdě. Ale zato až vyrostou, budeš mít padesát mužských místo jednoho.“

„Br,“ otřásla se. „Ten jeden je až dost.“

Taré na ni pohlédl a řekl zvolna: „To já bych chtěl mít holčičku, aby byla jako ty. Jenže v zájmu lidstva to prý nejde.“

„Ale beze všeho,“ řekl Koneo. „Géniům povoluju výjimky.“

„Géniům!“ zasmála se Hoé. „Vytahuješ se, miláčku.“

Taré se podíval na Konea, který se poťouchle usmíval. Takhle tedy! „To je všechno pěkné,“ řekl pokrytecky, „jenže zůstane na ocet, chudinka. S mými přebytečnými syny sis taky hlavu moc nelámal. Ale dej si pozor. Bude-li tu volná kráska z jejich krve, bojím se, aby je to nesvedlo. Zkazili by ti rasu.“

„O to se nestarej. Jim se třeba zrovna budou líbit Adalanky. Těžko můžeme očekávat, že se budou řídit právě naším vybraným vkusem. Můj otec například nikdy nedovedl pochopit, jak můžu chodit za ženskými, kterým je vidět žebra.“

„Koneo!“ okřikla ho Hoé. „Už si ty řeči pomalu odvykej. Za chvíli ti budou rozumět.“

„Tarého kluci?“ zasmál se Koneo. „Ti se nádherně stačí zkazit sami. Jak je znám, budou si statečně namlouvat příšery ze všech koutů vesmíru. Nebo myslíš, že právě tvoji synové budou dřepět doma na zadnici?“

„Dobrodinče! Moje holčička si má taky vzít Adalana?“

„Vůbec ne. Pro tu šťastnou dívku mám mimořádně skvělou partii.“

„A kdopak je ten vynikající mladý muž, ty pokrytče?“ zeptal se Taré a usmál se po straně na červenající se Hoé.

„Můj syn.“ Koneo přistoupil k Ren a řekl s nepatrným zachvěním v hlase, který chtěl znít vesele: „Cítím, že jsem ženám z rodu Ren dlužen aspoň jednoho pořádného chlapa.“

Stáli před nestvůrnou stříbrnou věží, která trčela do závratné výšky vysoko nad vrcholem adalského kosmodromu. Taré objímal ramena Ren, která se strnule usmívala. Cítil chvění jejího těla, jak ze všech sil potlačovala pláč. Jejich mazlíček, jediná holčička, kterou oba horoucně milovali, se bezstarostně smála v ochranném kruhu svých bratrů, připravených k odletu.

Hoé hlasitě vzlykala. Tři Madenovy a tři Koneovy dcery, které jí říkaly maminko, jí nepředstavitelně přirostly k srdci.

A co víc, byl tam i on. Její miláček, její poslední dítě, její jediný syn. Křečovitě se držela Konea, který hleděl uchváceně na skupinku před sebou. Jeho děti. To bylo jeho dílo. Taré postavil stroj, ale on stvořil lidstvo.

Keri stála vzpřímeně vedle Duta, jehož dojetí zmáhalo očividně mnohem víc. Těkala lesklýma svítícíma očima z obrovské rakety, která v průzračném vzduchu ožívala a jako by se chvěla nedočkavostí, na dychtivé mladé tváře a zpět. Jediná z žen sdílela s Koneem

slavnostní pocit vítězoslávy s příměsí teskné závisti. Být při tom. Nedovedla si představit nic krásnějšího.

Za nimi se smálo a hlučelo šestadvacet Tarého synů a osmnáct „R“, jak si navykli nazývat Koneovy a Reniny dcery podle značky, která na baňkách a boxech „líhně“ vystřídala svého času historické „T“. Všech čtyřiadvacet Reniných holčiček jednolitostí soupeřilo ze zázračným rodem Tarenů, jejichž fantastickou podobu s otcem se Koneo marně snažil potlačit. Tu a tam sice dosáhl rozdílu v barvě vlasů i pleti, tvaru ušních boltců, křivce rtů, ale jejich přesně stejná výška, otcův temný pohled, pevnými tahy rýsovaná tvář a charakteristická chůze nenechávaly nikoho na pochybách, že je to jediný člověk, který se podivuhodně rozdělil. I úsměv měli stejný. V něm si byli snad nejpodobnější. Mimoděk se usmál a najednou se viděl, jak se usmívá, a zároveň viděl je, jak se stejně veselým zábleskem v očích se všichni dívají na něj. Už dávno si zvykl na tyhle chvíle souhry a měl je rád, stejně jako ho dřív rozčilovaly.

Neplač, moje milá. Posíláme na Zem svou vlastní lásku. Právě ona bude na naší modré hvězdě ožívat nejčastěji. Dotkl se rty něžně jejích vlasů a obrátil se na Konea. „Tvoje podoba skoro zmizela z vesmíru. Nezdá se ti, že je to škoda?“

„Proč myslíš, že jsem si pořídil toho kluka?“ Neo byl přesným vtělením svého otce a Koneo byl na to patřičně pyšný. „To je roztomilá tvář, ale jen pro chlapa. Mysli trochu na své syny, ano? Tobě by se Ren s mou hlavou asi taky moc nelíbila.“

„Přestaňte,“ řekla Ren tiše. „Někdy mám pocit, že vy dva vůbec nemáte srdce.“

„To by sis v sladkých dobách našich bláhovostí neměla s čím hrát, drahoušku,“ odpověděl jí Taré škádlivě, ale očima ji prosil za odpuštění. Hněváš se na mne, já vím. Je to jen moje vina, že všechno dopadlo jinak, než jsme si představovali.

V krásném, plodném období, které leží za námi, jsme modelovali člověka, živého, skutečného. Mohl jsem připustit, aby byli přebíráni podle Koneova nemilosrdného genetického klíče bez ohledu na své tužby a sny? Aby ti vyvolení od malička vyrůstali v kleci nezměnitelného poslání, odděleni od ostatních a jejich dětských her? Bez

práva volby, bez odvolání proti tomu, čemu říkáme návrh, ale co je ve skutečnosti rozsudek?

Dívám se na tebe a srdce mě marně bolí. Bláhově jsem předpokládal, že naše nejmladší, nejmilovanější děti jsou výjimečností svého zrození vyloučeny předem. Odpusť mi své hořké slzy. Nemohl jsem jinak, i kdybych tušil, že nás splnění našeho snu zasáhne loučením nejbolestnějším.

Děti samozřejmě věděly, že sem vlastně nepatří. Že jsou potomky hostů ze vzdálené planety, která už nežije. Znali historii lidstva, jeho vědu, jeho velikost, jeho malichernost i zkázu. Jenom jedno neznali: účel svého zrození. Když jim Taré vykládal o složitém systému kemových signálů nebo o kosmických proměnách prostoru a času, přijali to jako samozřejmost, vždyť v tom žili. Když je Koneo seznamoval s principem klonování, připadalo jim to docela prosté. Většina z nich se tak narodila. Nad složitými přednáškami o přirozeném rozmnožování se jen ušklebovali. Rození dětí po jednom se jim zdálo směšné a ti čtyři, kteří přišli na svět takhle, byli v obecném opovržení. Z dívek se těšily největší úctě dcery Ren, které Koneo přivedl na svět takřka na zapřenou ze zárodků, vypěstovaných ve zkumavkách z uměle oplodněných vajíček. Trojčata měla ještě jakž takž přístup mezi hrdé Tareny, ale malá Ré se svými nejmladšími bratry, to byli vyděděnci, s nimiž se nikdo, na kom záleželo, nebavil. Jako úplně neschopná ubožátka je Tareni ovšem ochraňovali.

Jediný Neo se nevzdal. S neoblomnou tvrdohlavostí se neustále vtíral mezi Tareny, byl vyháněn, odstrkován, často bit, ale nedal se a nedal se ani chránit. A už vůbec nesnášel, když se mu připomínalo jeho zasnoubení s Ré dávno před jeho narozením. Pro tento vtip byl ochoten se porvat se všemi Tareny najednou.

Ré jen ohrnula, nos, když bratři začali popichovat i ji, a řekla zvysoka: „Co vy můžete vědět o biologii.“ Pro biologii totiž většina Tarenů jaksi neměla buňky. „Když si veliký Koneo namnožil hejno koček, můžu si já udělat muže. A vsaďte se, že mi nebude připomínat ani Nea, ani vás.“

Neo, géniův dědic, se ušklíbl. „Na to nespoléhej. Co já vím, ani otci se nepovedlo udělat těm kočkám taky kocoura.“

A pak jim jednou řekli, oč jde. Ve veliké místnosti najednou nastalo ticho. V třiapadesáti chlapeckých a šestatřiceti dívčích tvářích zápasila nevíra s okouzlením. Taré a Koneo se dívali v hlubokém dojetí na svou vlastní touhu, která se před jejich očima v prudkém, nadějném mládí proměňovala v budoucnost.

„Teď víte, proč jste se narodili," řekl Koneo. „Můžete nám to mít i za zlé. Nikdo z nás by neměl tolik dětí, nebýt prokletí, které jsme chtěli odčinit. Vám nic není po našich touhách, narodili jste se tady, tady jste možná doma. Nechceme, i kdyby to bylo v naší moci, vám vnucovat svou vůli. Je to váš život, vaše budoucnost. Je na vás, bude-li vaše i Země."

Možnost volby! Stejně rozhodli za ně. Ti chlapci a dívky nikdy neokusili mír a pokoj adalských domovů, nikdy neměli možnost pochopit esenci této zjemnělé civilizace, která by je byla snad získala pro něco jiného. Byli zde vetřelci, přestože se tu narodili. Oni, soudci jejich osudů, nedovolili, aby to bylo jinak. Pochybná svoboda, kterou jim nabízejí, nebude svobodou jejich vůle. Ale snad to nepoznají. „Kdo z vás," řekl Taré tiše, „chce splnit ten úkol, který byl nad naše síly?"

Jednohlasé zašumění potvrdilo jeho úvahy. Nejen jeho padesát synů, všichni vstali jako na povel se slavnostními tvářemi.

Koneo si odkašlal a řekl, jak nejprozaičtěji dovedl: „Vaše odpověď je pochopitelná, ale prosím, abyste uvážili, že všichni letět nemůžete. Možná ani nechcete. V první chvíli se všechno jeví jinak. Projekt je jasný, zúčastní se ho sedmadvacet mužů a osmnáct žen. Chápu, že většina z vás míří do neznámých hlubin vesmíru. Rozvažte si dobře, kdo hledá jen dobrodružství. Protože ti, kdo vstoupí na Zem, tam už zůstanou. Navždy." Podíval se na Nea rychlým, znepokojeným pohledem a dodal zbytečně příkře: „Tebe se to netýká. Vás také ne," označil pokynem hlavy ostatní jednotlivě narozené děti, chvíli se na ně díval, pak se mlčky uklonil a vyšel ven. Neo se podíval po Tarenech, Tareni se podívali po Neovi. Když se Taré ve dveřích ohlédl, spatřil, jak zamračená Ré vyplazuje jazyk na jejich záda.

První ránu utrpěl Koneo. „Přece nechcete, i kdyby to bylo ve vaší moci, nám vnucovat svou vůli," ocitoval Neo drze jeho slova. „Tarenů je málo. Jen šestadvacet jich touží po usedlém životě na Zemi.

A chybí jim zrovna biolog, když jich má z těch sedmadvaceti být devět. Od ženských se pomoc čekat nedá, když budou, jak jsi říkal, v bolestech rodit děti. To budou mít plné ruce práce, budeme-li tak pilní jako vy.“

„Neo,“ řekl Koneo vážně. „Víš, že se s tebou nepočítalo. Klon má výhody, které bys nesdílel. Vždycky budou o sobě vědět. Vždycky si přijdou včas na pomoc. Ty bys byl sám.“

„Jsem na to zvyklý,“ řekl Neo suše. „Ze všech Tarenů mám nejradši 26, 39, 8 a 14. Ti všichni letí. Chci s nimi.“

Ré udělala přesně totéž. A měla navíc tu drzost prohlásit doma s vážnou tváří, že se přece nemůže odloučit od Nea, když je to pro ni v celém vesmíru jediný možný muž.

Marně do nich mluvili. Zůstali zatvrzelí. A co víc, s nepochopitelnou soudržností jim všichni hráli do ruky. Ne, na Zem chce přesně jen šestadvacet Tarenů a sedmnáct dívek. Tak.

Matky plakaly, ustaraní otcové se radili. Nakonec rozhodl Taré. Rozhodl proti Ren, proti Hoé, proti sobě i proti Koneovi. „Jsme pokrytci,“ řekl. „Naše potěšení je nám milejší než to, co jsme učinili smyslem jejich života. Pustím Ré. Nemám právo ji tu držet ani posílat tam násilím kohokoli z nich.“

Teď tu stáli a naposled se dívali na mladé tváře, na kterých nebylo ani stopy tísně, svírající srdce dospělých. Bylo to proto, že byli ještě příliš mladí, aby ji mohli cítit, nebo už dost rozvážní, aby ji dovedli potlačit?

T 27, vrchní velitel celé výpravy, dal znamení. Skupina kosmonautů se zavlnila. Po pěti nastoupili do kabiny výtahu, který je vyvezl ke vchodu do obrovské rakety. Ještě jednou se zastavili, zamávali a zmizeli v jejích hlubinách. Už je budou vidět jen na obrazovce, dokud se neztratí v nekonečnu.

„Neo!“ zaštkala Hoé. Vesmírná loď, příští domov jejich dětí, zvolna stoupala. Skoro nebylo vidět, že se pohybuje, nadnášena mlčenlivou silou kemu bez plamenů a dýmu. Zrychlila. Ještě. A už z ní byla jen svítící bílá šipka, mířící k budoucnosti.

Expedice Země byla zahájena.

Druhá část

EXPEDICE ZEMĚ

Mezi nebem a Zemí

„Země!“

Pětačtyřicet mladých hlav se prudce naklonilo dopředu. Byl tu, namodralý svítící bod, cíl jejich cesty, jejich domov, Země. Země osvětlovaná Sluncem a obklopená smyčkami drah ostatních planet. Adalé měla jen jednoho bratra, černého, zachmuřeného. Země se pohybovala ve veselé skupině skotačivých planet i droboučkých planetek, nebyla nikdy sama. Automat zbrzdil chod rakety, aby se mohli pokochat jedinečným pohledem. Začali řádit jako zběsilí. Honili se, podráželi si nohy, hulákali nadšením.

„Jak se tak na vás dívám,“ řekl T 27 se starostlivou vráskou svého otce mezi očima, „neměli nás pouštět bez chůvy. Až vás nebudu mít na krku, stavte se třeba na hlavu.“

„Moc si nestěžuj, 27,“ ozvali se jednohlasně T 50 a T 4, který pokračoval: „My přistaneme jako skromní vandráci vesmíru, zatím co ty si přiletíš do zalidněné utěšené krajiny svých prasynovců a praneteří s celou touhle civilizovanou nádherou.“

„Nejhůř jsem na tom já,“ řekl T 50. „4 přistane první a má všechny výhody průkopníka a praotce. Jeho program je stejně nejlepší. Taky by mě víc bavilo trávit život v radovánkách než zabývat se převýchovou jeho stupidního potomstva.“

„To budou radovánky leda pro vás,“ ozvala se R 3, kterou nikdo nenazýval jinak, přestože ona i její dvě sestry trojčata měly svá vlastní jména. „My s tím budeme mít jenom starosti. Být to na mně, tak jsem si vybrala radši Pedagogy.“

Účastníci výpravy se už na Adalé vznešeně překřtili na Předky, Pedagogy a Spasitele civilizace, což šlo vážným tvůrcům projektu

silně na nervy. T 50, Vrchní pedagog, si k R 3 honem přisedl. „Taky bych tě bral všema dvaceti, pusinko.“

„Mně to nevadí,“ řekla Der, jedna z druhých trojčat Duta a Keri. „Starosti budeme mít všichni. A mezi Předky museli aspoň vybrat nejschopnější muže, to je přece jasné.“

„To se pozná,“ usmála se její sestra Ket. „Jestli Předkové nezklamou, čekají nás, Pedagogy, radovánky bez starostí.“

„Na co?“ ohradila se třetí z nich, Sil, ctnostně. „Na ženách z první výpravy záleží nejvíc. Starosti by mi nevadily. Nevím, proč mě tam nezařadili, moje pedagogické schopnosti nejsou valné.“ A podívala se nyvě na T 4, který se začervenal radostí.

„Toho se drž, 50,“ vykřikl benjamínek Neo. „Můžeš tvrdit, že tě vybrali jako vynikajícího pedagoga. R 3 ti to možná uvěří, protože kvality pravých mužů poznají jen vyvolené Předkyně.“

„Ještě že těm nešťastnicím zbývá osm Tarenů,“ opáčil T 50 nevzrušeně. Po proslovu R 3 se cítil jako v nebi a nemínil se hádat s lecjakým usmrkánkem. „Ty ses mezi Předky mohl dostat jako slibný biolog, to ti neberu, ale nikdy jako slibný otec.“

„Jaký já budu otec, to ocení mé vděčné potomstvo,“ odsekl Neo, „když ho po čtyřech stoletích nezkazíš svými pitomými nápady.“

„Vaše starosti jsou předčasné, miláčkové,“ řekl přezíravě Vrchní spasitel civilizace T 27. „Ještě nikde není řečeno, že z Předků budou skutečně otcové. Adalské dálkové sondy mohly nabírat vzorky atmosféry jen ve vyšších vrstvách. Nikdo neví, jak to vypadá u Země. Třeba po druhé hibernaci vyzvedneme Předky z oběžné dráhy a pomažeme hezky rychle zpátky.“

„Ne,“ řekla vzdorovitě Ré. „Přece jsme neletěli takovou dálku pro nic za nic. Starci by si na Zemi udělali podmínky k životu, i když tam nejsou. Proč by byl Velký Koneo vyzbrojoval Nea těmi ohavnostmi ve zkumavkách, kdyby na to nemyslel? Oni nepočítají s tím, že se vrátíme. To si pište. I když nám dali tu možnost, protože doufají… že to nedokážeme.“ Ré přerušila svůj řečnický výkon a dala se do usedavého pláče.

„Co se ti stalo? Ré!“

„Mně se strašně stýská!“ Ré zvedla uslzené oči a dodala nelogicky: „Mysleli by, že jsem malá a hloupá a nic nedokážu.“

„Já přece nemůžu změnit ovzduší na Zemi, Ré," řekl Neo tiše. Bylo mu taky do pláče, když si vzpomněl na svoje tak vzdálené rodiče. „Můžu ti z pouští nadělat lučiny a háje a vody naplnit všelijakou havětí, ale musí tam být aspoň vzduch. Nemůžeme přece strávit život pod poklopem. Než by se nám podařilo ovlivnit atmosféru, přistáli by Pedagogové a koho by převychovávali ? Z našich potomků by se zatím pod poklopem stali trpaslíci."

„Malí lidi jsou taky lidi," řekla Ré uraženě. „A obvykle jsou chytřejší než ti velcí. Podívej se na Tareny, jak narostli. A nic takového jako mne je nenapadlo."

Tareni na ni skutečně civěli s otevřenými ústy. „Fakt," řekl T 14. „Čtyři staletí by to spravila. A když ne, můžeme provést novou korekturu my. Do přistání 27 to už musí vyjít."

„Staneš se možná Předkem místo Spasitelem, 27," ušklíbl se T 26. „Škoda. Tvoje potomstvo nadobro zpustne bez zušlechťujícího vlivu Pedagogů."

„Moje potomstvo bude dostatečně kvalitní," prohlásil T 27 sebevědomě. „Neměj péči. Radši se dívejte, ať nezmeškáte pohled zblízka. Za chvíli ji znovu pustím na plnou rychlost."

Loď, složená ze tří trojlodí, spojených centrální společenskou místností, právě prvně prolétala sluneční soustavou, aby se dostala na eliptickou smyčku, po níž se třikrát přiblíží k Zemi v intervalu zhruba pozemských čtyř set let. Při každém průletu se oddělí jedna trojloď a sestoupí na oběžnou dráhu. Zjistí-li přístroje na místě příznivé podmínky, přistanou její tři části samostatně na různých místech a na obletu zůstane jen informační družice, která bude přijímat zprávy ze Země pro posádku další lodi na konci čtyřistaleté smyčky. Dokud kabiny nesestoupí z oběžné dráhy, mají kosmonauti možnost uložit se k hibernaci a počkat na ostatní. Jakmile se odhodlají přistát, budou připoutáni k Zemi, dokud příští lidstvo nepostaví vlastní rakety a vlastní kosmodromy. Až na konci třetí smyčky opustí věčnou elipsu poslední část Expedice Země, najde už na Zemi vyspělou vědeckotechnickou civilizaci. Anebo začne znovu.

Země už byla viditelná pouhým okem. Minuli ji. Zmenšovala se, až z ní zbyl jen modravý bod na obrazovce. „Měli jsme poslat dědkům pozdrav," řekla Der. „Prožívají tuhle chvíli s námi."

„Nějak zapomínají na svoje kázání," zasmál se T 16.

„Jsme daleko. Kemový signál se opožďuje." T 27 se rozhlédl po ostatních. „Probereme si rozmístění. Jak jsem shledal, původní návrh všem nevyhovuje. Rozdělíme se teď podle svého."

„To nebylo v plánu," strnul Neo. „27! Ty se chceš vzbouřit!"

„V jejich plánu to nebylo, ale tohle taky není jejich cesta, nemyslíte?" T 27 se usmál. „Je to naše cesta, náš život a naše starosti. Oni se taky s nikým neradili."

T 27 byl mezi Tareny nejváženější. Proslýchalo se, že přes přísná opatření měl dokonce jakési zkušenosti s Adalankami a platil proto za prostopášníka. Proti tak skvělé osobnosti neměly Neovy nesmělé námitky naději. T 27 přepjal a pronesl do mikrofonu uhlazeně: „Vlezte nám na záda, jdeme se množiti." Nato odpojil kemový hlásič a zahodil ho do kouta. „Tak."

Tareni zařvali nadšením. „Lidi," volal T16, „už vidím praotce, jak přesně s touhle vráskou, kterou tak pěkně umí 27, káravě shlíží na Velkého Konea a praví: Tohle si vymyslel Neo!"

„To jsi tedy vedle," ušklíbl se Neo. „I Velký Taré pochopí, že něco tak vulgárního mohlo napadnout jen zpustlého technika. Biolog se nemnoží, nýbrž reprodukuje. Chápete ten rozdíl?"

„Ne. Jaký?"

„Žádný. Ale uvědomělá reprodukce je postup exaktní vědy."

„To je ono!" zajásal T 27. „Dovedete si představit, co jsme pro ně vykonali? Mužná praotcova hruď se dme blahem, ale nasadil svou vrásku a povídá: ‚Nehlásí se. Musíme za nimi.' A Veliký Koneo přikyvuje a říká zodpovědně: ‚Mám vážné obavy o odbornou úroveň reprodukce. Ti nezletilci si ještě spletou exaktní vědu kdoví s čím. Musíme letět hned, dokud jsou naživu aspoň jako senilní kmeti či shrbené stařenky.' A šup, obejmou mě, vetchého, zářice mládím. Proč myslíte, že vůbec nestárnou?"

„No jasně, aby mohli za námi," řekl Neo, šimraje pod krkem nejoblíbenější Koneovu kočku, kterou si propašoval do rakety. „Od začátku mám dojem, že nás chtějí překvapit v tom zmenšeném modelu, co podle něj jako stavěli naši loď."

„Broučku, to mi taky došlo. Model! Jednou jsem to prolezl. Všechno jako tady, řeklo by se. Skoro. Ale žádných pětatřicet postý-

lek jako pro trpaslíčky, nene, šest velkých! Můžete to rozumně vysvětlit? Přístroje komplet, ale pětatřicet křesílek taky ne.“

„Geniální matematiku!“ dusil se Neo smíchy. „Já jsem jen nedochůdče, biologické embryo, a přesto to vidím, inženýři! Vy vtělení Velikého Taré! Kolik postýlek? Kolik trpaslíčků?“

„Pětatřicet, sakra,“ řekl T 27 popuzeně. „Co je?“

„Já chci domů! Tady bídně zahynu, odkázán na tvůj šílený mozek! Kolik je dvacet sedm a osmnáct, okraso moderní vědy?“

T 27 se rozhlédl a zařval: „Spletli mě, mizerové!“ A vrhl se s vervou na skupinku pěti culících se „matematických“ Tarenů, kteří právě uplatnili dávný oblíbený trik, s nímž často vyváděli z míry nic netušícího otce: myslet tak usilovně na chybný výsledek, až se promítne i do myšlení ostatních.

Kin, jedna z dcer Konea a Hoé, vyzývavě zívla. „Půjdeme asi spát. Bude to zábavnější než vaše nesmysly. Aspoň vás okouzlíme mládím, až pro nedostatek hibernačních hodin přistanete jako stařečkové.“ Pokročila k T 27 a řekla trochu sentimentálně: „Letím první, už se neuvidíme, 27. Můžeš mi nejvýš chodit plakat na hrob, jestli ho objevíš po osmi stech letech. Sbohem!“

Lehce ho políbila. T 27 pohotově uplatnil své zkušenosti, až mu zmalátněla v rukou pod polibkem, trvajícím celou věčnost.

„Desetiletý polibek,“ řekl Neo. „Sleduju zemský čas.“

Kin se nepřítomně usmívala s náměsíčným výrazem v blažené tváři. „Přeřadil bych tě, Kin,“ řekl T 27 svým nejsvůdnějším hlasem, dívaje se na ni téměř s vědeckým zaujetím. „Chceš?“

Nato se všechny dívky s výjimkou Ré vrhly na T 27 a začaly ho o překot líbat. Stateční Tareni bránili svého bratra, snažíce se obětavě zachytit vlastním tělem aspoň některý z dobře mířených polibků místo něho. Neo strčil svou kočku na klín Ré a šel je rozehnat. Částečně se mu to zdařilo.

„Neviňátka,“ řekl, když se probojoval k T 27, který se chechtal jako zběsilec. „Veliký bratr se vám směje plným právem. On ví svoje, ale vy jste jelimánci. K populační explozi se raketa vůbec nehodí. Musel bych miminka do hibernačních pouzder napěchovat po šesti a přebytečné muže nechat vyšumět do prostoru.“

„To nejde, potřebujeme je na Zemi," zastal se T 27 ušlechtile bratrů. „Krvelačné šelmy toho sežerou! A předhazovat jim můžeme jenom je, protože naše dívky, naděje lidstva, musí zůstat neporušené. Jasné? Do pouzder, holčičky! Už ať jste tam!"

Zatímco se loučily, šel si Neo pro kočku. Ré k němu vyčítavě zvedla oči. „Proč mi ji chceš vzít?"

„Vzít? Kdo komu? Je to moje kočka, ukradl jsem ji skoro s nasazením života. Dovedu si představit, jak starouš zuří."

„To se ví," řekla plačtivě. „Ani pro kočku nejsem dost dobrá."

„To ne," polekal se. „Hele, nebreč. Já jsem se samozřejmě štětil, jak nás dávali dohromady, ale to s tebou nemá co dělat. To jen aby si nemysleli, že to jako musíme, když si to vymysleli." Co to motám, pokáral se v duchu. Ted rázně a k věci. Mužně si k ní přisedl. „Tady starci nejsou, můžeme si vzít, koho chceme. A ty se mi vlastně hrozně líbíš."

Ré mlčela. „Posloucháš mě?" zeptal se zaraženě,

„Co? Jasně. Starci tu nejsou, tak si tě nemusím brát."

Neo vyskočil. „Ré, copak se tvá matka spustila s motýlem? Kde tvoje okřídlená duše poletuje? Neumím si představit, jak Velký Taré, takový systematický muž, mohl zplodit něco podobného!"

„Co se rozčiluješ?" urazila se Ré. „Říkal jsi to? Říkal."

Našpulená pusinka vypadala lákavě. Neo neodolal a pokusil se s částečným úspěchem napodobit T 27. „Jsi strašně hezká," řekl, když ji pustil. „Pomalu si zvykej, že ti nedám pokoj. Asi tě to… mám rád. Přírodovědecká záliba pro motýly, víš?"

Ré přijala jeho vyznání s pobuřujícím klidem. „Jsem zatím jen housenka," řekla. „A teď se jdu zakuklit. Radši si počkej, jestli se ze mne nevyklube můra. Velký mozek, který jsem zdědila po tatínkovi, mi praví, že na přírodní vědy máme spoustu času." Nechala ho stát a připojila se k štěbetajícím dívkám.

Neo poslouchal její bouřlivý smích s netajeným rozhořčením. Pusť ženské dohromady a je po poezii. Vrátil se k Tarenům. „Prodloužil jsem jim kapánek hibernaci," řekl poťouchle. „Při jejich hihňání by 27 popletl manévr. Nechci přistát na Měsíci."

„A přešoupeme je!" vykřikl T 4. „Vyměň mi Sil za Kin, 50!"

„Kin beru já," prohlásil T 27. „Dám za ni Pedagogům R 1."

„R 3, jinak nehraju,“ ozval se T 50 neústupně.

„Prosím tě, proč?“ podivil se T 4. „Klidně ti ji vyměním, ale vždyť se nedají rozeznat. Všechny R si přece každý plete.“

Neo jen mlčky přihlížel hemžení Tarenů, kteří přesouvali hibernační pouzdra dívek. Poslední hibernace. Cítil se náramně podivně, když se jako poslední ukládal k spánku.

Probudili se všichni najednou. Jen dívky ještě spaly, když se odpoutali od velké rakety a viděli hluboko pod sebou Zemi, kolem níž kroužili, zpomalujíce rychlost. Teprve v té chvíli, kdy Země, jejich Země míjela pod nimi, bezděčně pocítili svou příslušnost k ní, své omezení v nepředstavitelném běhu věků. Při vrcholných hodinách příštího lidstva už nebude nikdo z nich. A možná že je ani nevytvoří, že budou nadosmrti živořit v dobrovolném vězení stísněné laboratoře. Možná že i ti, jimž jejich oběť umožní schůdnější cestu, zahynou v divoké přírodě tam kdesi dole, aniž splnili úkol, který jim uložili jejich otcové a jejich vlastní nepochopitelná touha.

Neo se díval dolů se smíšenými pocity. Chvěl se nedočkavostí a přitom s hrůzou počítal šílený let času. „4,“ řekl chraptivě, „mně se zdá, že mám strach. Ty ne?“

Osm Tarenů se zachmuřilo jako na povel. Chvíli bylo ticho. „Máme,“ přiznali pak nezřetelným sborem.

„Sláva,“ oddychl si ulehčené Neo. „Už jsem myslel, že mám nějakou vadu. Jestlipak se staroušové taky takhle báli, když si v dávných dobách vyletovali do neznáma?“

Dívky se vynořily z hibernační místnosti. „Rodné planetě říkáš neznámo?“ ozvala se R 3. „Vy jste se jim teda povedli!“

„Nemít strach můžou jen omezenci,“ prohlásil T 16 kategoricky. „Skutečné hrdinství je ho překonávat. Říkal to praotec, který, jak známo, je přes hrdinství odborník.“

Neo neposlouchal. Vyděšeně třeštil oči do dívčích tváří. „Vždyť je vás šest!“ vykřikl. „Ty jsi R 3 a je vás šest!“

„Kolik by nás mělo být?“ užasla R 3. „Dvě v každé pětici.“

„A co ty tu děláš, neřekla bys? Vždyť je to první výprava!“

„Já tu náhodou měla být. Ale pokud vím, tak tu taky měla být Ré a Kin. Místo nich nevím proč je tu R 1 a Sil.“

„Ré, propána, Ré!“
„Co je s Ré?“
„50 si ji omylem vzal místo tebe!“

Letěli už tak nízko, že rozeznávali změny v krajině. „Hlavní pevnina to odskákala nejvíc,“ řekl T 4, který soustředěně pozoroval Zemi pod sebou. „Tady byly jen řídce obydlené oblasti s domorodým obyvatelstvem na velmi primitivní úrovni. Mohl tu vybouchnout sem tam nějaký příruční kosmodrom, jinak nic. Vypusť chemickou sondu, 20, ať konečně víme, na čem jsme.“

Sledovali sotva postřehnutelnou bílou šmouhu, která se táhla za klesající sondou. Když zmizela, vrhli se k přístrojům.

„Hurá!“ zařval Neo, když kmitající ručička na okamžik vybočila z červeného pole. Za chvíli je její chvějící se šipka opustila nadobro a ustálila se přímo uprostřed bílého.

„Ideální,“ zašeptal nadšeně T 20. „V nejdivočejších snech jsme si to nemohli představovat lepší.“

„Budou tam aspoň kytičky? Neo!“ zaprosila Sil.

„Kytičky můžu udělat, zvířátka můžu udělat, všechno můžu,“ prohlásil Neo suverénně. „I když to ze začátku nebude vypadat vábně.“

Nad menším z obou hlavních oceánů přeťali rovník a pohybovali se nad jižní polokoulí. Kontinent, který přelétali, byl pokryt temnou zelení, snad pralesy. „Kytičky budou, Sil,“ řekl T 4 tiše a vzal ji za ruku. „Vidíš? I když ne všude.“

Daleko na sever podivná světlá skvrna vyznačovala nehostinnou poušť. Pod sebou viděli bílé čepičky ledu na vrcholcích hor a nezřetelný sloupec dýmu, stoupající ze sopečného kráteru. A moře, které přecházelo do velikého oceánu. Tu a tam bylo vidět temný bod, snad ostrovy. „Tady žili oni,“ vyslovil T 16 společnou myšlenku. „Ten pruh pevniny, ke kterému se blížíme na východě, je jediné, co zbylo z jejich země. Tak jdeme.“

Jeho pětice byla určena k výzkumnému přistání v pravlasti jejich rodičů. Deset párů očí sledovalo, jak jedna ze tří kabin zvolna klesá k mořské hladině, pátrajíc po ostrově.

„Tam, co je ten uzounký proužek, se jezdívalo k moři," navázal Neo přerušený rozhovor s velice nucenou nenuceností. Svíravý pocit kolem žaludku ne a ne přestat. „Tamhle na tom výběžku byl starouš na svatební cestě. Ukazoval mi to na mapě. S Divotvornou Ren, ne s naší matkou. A předtím… Starouš byl vůbec sekáč. Když mi vyprávěl zkazky svého života, tiše jsem záviděl. Tenkrát byly na Zemi jiné možnosti. My jsme chudáci. Nemohu se nadchnout představou, jak v panenské přírodě z nedostatku jiné zábavy svádím dešťovku."

T 1 se zatvářil lítostivě. „Jsme proti tobě nevzdělanci. Praotec je v tomhle tajuplný jako Velký Adala. Zkoušeli jsme mu číst sborově v myšlenkách, abychom se trochu poučili, ale v podstatě jsme zůstali odkázáni na drobty z tvého štědrého stolu."

„Oni vlastně žili déle než my," zadumal se Neo.

„Pochopitelně, když jsou to naši rodiče."

„Tak to nemyslím. Vůbec. Tady se lidský věk měřil na pozemské roky a oni už jednou přeskočili století. Páni!" přerušil se. „Jak jsme tady vlastně staří?"

„My takových deset tisíc, ty zhruba osm, holky tak devět a půl a tvoje kočka ani ne tisíc let. Je to vlastně kotě. A naši starci? Dvacet až pětadvacet tisíc," počítal T 8 plynně.

„To zní otřesně, když uvážíš, že předci se ve své většině dožívali tak stovky. Bane, náš skutečný biologický věk je docela jiný. Na Adalé, jak nám vykládali, běží čas o hodně pomaleji, i když dny jsou tam vlastně kratší než tady. Tyhle taje reality nejsem s to chápat v plné šíři."

„Rychlejší rotace nevylučuje zpomalený čas, chytráku," řekl T 8 s převahou. „Rychlejší oběžná dráha ho dokonce přímo zpomaluje. Ale co ti tady vykládám, když v matematice nejsi schopen víc než přibližných výsledků. Naštěstí vystačíš se zlomky. Na Adalé se věk neměří časem, ale procentem vysychání tkáně."

„Chachá," udělal si Neo. „Tomu tedy říkám přibližnost, můj přesný matematiku. Genialita je v prostotě. Na Zemi se lidské embryo vyvíjí devět měsíců. Dám-li si dohromady data početí a narození, je mi na zdejší poměry asi tak devatenáct."

„A nám?"

„Spočítej si to."

„Dá se za datum našeho početí pokládat to, kdy Velký Koneo vykuchal z praotce naši rodnou buňku?“

„Sotva. Jste prostě zrůdy s nevypočitatelným koeficientem senility.“

Neo hbitě uhnul trestající ruce svého druha, ale oba ztratili o honičku zájem, když se před oblétající lodí znovu objevila nekonečná pláň. „Tamhle jsou!“ vykřikla Sil.

S úlevou pozorovali stoupající bílý bod, který stále rostl. T 4 zachytil obratným manévrem přibližující se kabinu. V příští chvíli se rozlétly spojovací dveře a R 1 vykřikla: „Lidi, to je nádhera! Koupali jsme se v moři!“

„Všechno bylo v pořádku,“ řekl honem na omluvu T 20, aby předešel výtkám přísného velitele. „Všechny analyzátory ukazovaly shodně příznivý výsledek. Měli jsme spoustu času. Jsou tam stromy. A ptáci! Zvířata jsme neviděli, ale v moři to vypadá, že je tam náramně živo. Ryby vyletují i nad hladinu. A ty vlny!“

Najednou nikdo neměl stání. Země. Země, jejich domov, jejich vlast jim otvírala vstříc svou štědrou náruč. Pětice se rychle loučily a uzavíraly se nedočkavě do svých kabin. Poslední oblet. Západní břeh rodného oceánu si vylosoval šťastný T 32.

Pozorovali klesající kabinu, odkud se v pravidelných intervalech ozývalo hlášení. Už jim zmizela z dohledu. Už se na obzoru vynořovala druhá pevnina a skupina T 16 se chystala odpojit, aby se usadila na východním pobřeží bývalé pravlasti. Našli místo podobné tomu, kde přistávala kabina T 32: mořský záliv za hradbou ostrovů, ohraničený ze severu protáhlým poolostrovem. K výběžku v zálivu zamířila druhá kabina. Velitelská loď osaměla. Sil, Der, Neo a T 4 a 8 naslouchali jednotvárnému hlasu T 16, který líčil přistávací manévr.

„4,“ zašeptal najednou Neo. „32 se už chvíli nehlásí.“

„Pod námi jsou podivné kamenné útvary,“ ozval se T 16 vzrušeně. „Lidi, budovy! Budovy východního pobřeží to přežily!“

Vyskočili na nohy. Ale spíš než toto senzační sdělení je vymrštil ze sedadel divoký výkřik z druhého reproduktoru. „Nevystupujte!“ zaštkal hystericky hlas R 2, překřikující hlasitý praskot a podivné hrdelní zvuky. „Nevystupujte mezi lidi!“

„Musíme za nimi!“ zařval Neo. „16, 16, slyšíš? Nepřistávej!“

„Slyším. Ale už jsme tady. 49 zůstává na spojení. Jdu ven.“ T 4 vypadal, jako by mu někdo rval srdce z těla. Sil a Der hlasitě plakaly. Smrtelně bledý T 8 mlčky stál a zatínal pěsti. „Dělejte něco!“ vykřikl Neo. „Přece je v tom nenecháme!“

„Co máme dělat podle tebe?“ procedil T 4 mezi zuby. „Nevíme, oč jde. Nemáme právo k sebevraždě. Ani k vraždě.“

„4,“ vydechl Neo, „to přece nemůžeš! Dokud je čas…“

„Ne, je pozdě,“ řekl T 4 těžce. T 8 mlčky kývl. Do ticha se ozval hluboký, vážný hlas T 49. „Z kamenného města vybíhají… oni. 16 jim jde naproti. Teď se zastavili a padají na tvář.“ A po krátké odmlce překvapeně: „16 říká, že jim trochu rozumí. Doufám, že se ještě ozveme. Jdu za ním.“

„49,“ řekl T 4 se sevřeným hrdlem, „měli byste se vrátit.“ Na oběžné dráze se ještě mohli uložit k hibernaci. Chvíli bylo ticho, v němž doznívala vzpomínka na nenávratně ztracené. „Ne,“ řekl pak T 49 pevně. „Dokážeme to.“

T 27 přelétl pohledem hibernační pouzdra a vklouzl do svého. Zarazil se. Něco nebylo v pořádku. Měl podivný pocit, jako by ho někdo volal. Jeho tíseň rostla. Spustil ruku s knoflíku uzávěru a soustředěně se zaposlouchal. Nic. Nebo přece? Vstal, tiše se vrátil do společenské místnosti a trochu zahanbeně znovu zapojil kemový hlásič. Je teď na Adalé den nebo noc?

(Byla noc a v téže chvíli se s bodnutím u srdce vzbudil jeho otec Taré, naslouchaje do ticha s čelem oroseným potem. Cosi neznámého k němu přicházelo a prostupovalo ho pocitem úděsného smutku. Obešla ho hrůza a přitiskl se úže k Ren, která klidně oddechovala vedle něho.)

Znepokojení ho neopustilo, ani když zachytil kemový signál. Jako by přicházel odjinud. „Expedice Země,“ ohlásil se. „Kdo jste?“

„Loď Adalé. Voláme vás od chvíle, kdy se naše dráhy přiblížily. Chtěli jsme se s vámi setkat, než se rozdělíte. Už to není možné. Vzdalujeme se. Naše dráhy se protnou až před vaším posledním přistáním. Proč jste neodpovídali?“

T 27 zaváhal. „Chtěli jsme být samostatní,“ přiznal nakonec.

„Vy taky?“ řekl Adalan záhadně. „Kemem vám nemůžeme říci, oč jde, ale buďte opatrní. Seřiďte své překládací automaty.“

„Na Zemi žijí inteligentní bytosti, s nimiž se můžeme dorozumět?“ nadskočil T 27 vzrušením. „Jak to víte?“

„Předpokládáme to,“ ozval se hlas po krátké odmlce. „Buďte připraveni. Spojíme se s vámi na poslední smyčce.“

T 27 seděl před mlčícím přístrojem a usilovně přemýšlel. Adalané nikdy nemluví do větru. Něco vědí. Jak, to je tajemství, které asi chtějí zachovat před vzdálenou hvězdou, která je vyslala. Proč o tom nikdy nepodali zprávu?

Jeho nadšení opadlo a zbyl jenom původní pocit nevyslovitelné tísně. Volající hlas v jeho nitru zvolna umlkal. Ale neměl nic společného s adalskými kosmonauty. Najednou mu vyschlo v hrdle. Teď to věděl přesně. Tři z jeho bratrů už nežili.

Bohové v zajetí Země

Kroužili nad místem tragédie. Hluboko pod sebou viděli podivné stavby. Střecha jedné z nich byla zborcená strašlivým nárazem. Houfec drobných postav se vzrušeně hemžil v bezpečné vzdálenosti od stříbřité koule nebeského plavidla. Z těch pěti, kteří tak strašně tiše leželi kolem ní, se nikdo ani nepohnul.

„Jaké asi mají zbraně?“ hlesla Sil.

Neo mlčky zvedl paprskomet. T 8 mu zuřivě srazil ruku. „Blázníš? Nikdy nepoužijeme zbraní proti lidem. A dokonce z pomsty.“

Neo pustil paprskomet a složil hlavu do dlaní.

„Ne,“ řekl najednou T 4. T 8 prudce otočil loď k jihozápadu nad modrou hladinu oceánu, za nímž vyvstávaly zamlžené břehy. Ubíhající pevnina, kde zahynuli jejich druzi, zůstala za nimi.

„Co ne?“ zeptal se Neo.

„Nemůžeme pro ně,“ odpověděl mu T 8 netrpělivě, jako by zahánět obtížnou mouchu. „4 má pravdu.“

Neo se dál neptal. Nemělo to cenu, znal to dobře, T 8 byl už zase kdesi daleko, kam za ním neměl přístup nikdo krom jeho otce a bratrů. Dohovory Tarenů ho fascinovaly. On sám byl vlastně jedináček, i když měl tři vlastní sestry a šestadvacet nevlastních. Všichni ostatní měli někoho, jehož myšlenkám rozuměli jako svým. Až na Ré, ta na tom byla s ním stejně. Ré… Povzdechl si. Až se noha Ré dotkne této Země, zbude z něj už jenom staletý prach. Otřásl se. Ré. Nesmějí je nechat bez varování.

„4,“ oslovil velitele lodi, „spojme se s družicí.“

„Na to je dost času, až přistaneme,“ řekla tiše Sil a dál mlčky vedla s Der nepostřehnutelný rozhovor.

Naježil se. „Přistaneme-li jako oni, tak určitě. Navěky.“

„Má pravdu.“ Tareni přerušili své meditace a T 8 zvedl loď do větší výše. T 4 zapojil spojení.

T 16 se ozval okamžitě. „Jsme v lodi. 49 odešel s nimi.“

„Co dělají?“

„Přišli pro nás s nosítky. Jsou velice zdvořilí. 49 má paprskomet, ale myslím, že ho nepoužije, i kdyby… Prostě nepoužije ho. Zatím to nevypadá, že by nám chtěli ublížit.“

„Nosítka!“ zděsila se Der. „To je ale úpadek! Oni nelétají?“

„Pusť mě k tomu,“ řekla R 1 na druhé straně světa. „Zdravíme vás, nebešťánci. My se už živíme pozemskou stravou. Přinesli nám spoustu jídla a nějaká lejstra. Jestlipak ti vaši budou taky takhle pohostinní?“

„Myslíš, že na našem kontinentu budou taky?“ zhrozil se Neo. „Vždyť to bývala rezervace! Když jsou zbytky naší civilizace na takové úrovni, co se dá čekat od zdivočelých divochů?“

T 16 se zase úspěšně ujal mikrofonu. „Rozluštili jsme částečně ty písemnosti, co nám předhodili. Naše minulost se tu dochovala jako nesrozumitelný mythologický blábol, ale užívají našeho historického písma a počítají stejně. Jsou tu docela složité astronomické údaje. Jenže technika… Cože?“ přerušil se. „Představ si, 49 tvrdí, že neznají ani kolo. Jakžtakž se prý zachovaly silnice ještě z našich předmoderních časů, ale jejich vznešení se po nich dávají nosit! To mě podržte!“

„Neo,“ ozval se T 20, „jsou tu i zvířata. Co budeme dělat, člověče? Abychom ty biologické zázraky odvezli na jinou planetu. Tady je života… Skoro až moc na můj vkus.“

„Co dělá 49?“ zeptal se T 4. „Vidíš ho aspoň videofonem?“

„Vedou ho někam nahoru. Kolem je řev, nerozumím mu. Možná že zpívají, to se nepozná. Na mou duši! Stará vyhlídková terasa, co nám ji starci ukazovali na obrázku. Je trochu pošramocená. Přibudovali k ní zdola kamenné schodiště, vypadá to docela velkolepě. Chudák 49! To bych nechtěl šplhat. Přistáváte?“

„Za chvíli. Chceme dát zprávu družici.“

T 4 zapojil vysílací okruh. „Velitelská loď Expedice Země I v oblasti jižního kontinentu, zhruba 15° jižní šířky.[1] Sledujeme pruh hustých lesů podle toku veliké řeky. Fantastické vodopády. Směrem

[1] Překládáme řeč našich dávných předků, jejichž vyspělá civilizace se rozvíjela a zahynula v druhém mezidobí poslední doby ledové na území tichomořské pevniny, zachované jen zčásti americkým kontinentem, v pojmech našeho současného jazyka, protože způsob jejich myšlení byl stejný a jejich civilizace se proto značně podobala naší i ve svých kulturních a technických výtvorech. Pokud rozeznávali jiné jednotky, ať časové, prostorové nebo hmotné, jejich identifikace by byla obtížnější než přibližné srovnání s naším navyklým názvoslovím.

na jih krajina stoupá. Město!“ vykřikl najednou rozčileně. „Obrovská změť kamenných budov u úpatí vysoké skály.“ Odmlčel se, zatím co kroužili nad rozlehnou náhorní planinou. Když se znovu přiblížili k prvnímu městu, ukončil zprávu: „Na území dřívější rezervace jsme zaznamenali několik desítek, možná i set podobných míst. Jde o poměrně hustě osídlený kraj.“

Neo byl tváří přilepen k okénku. Fantasticky přesný manévr poponesl kabinu těsně nad zemí do úkrytu pod větvemi obrovského stromu. T 8 otevřel střechu lodi. Dovnitř zavanul horký vzduch, prosycený nezvyklou kořennou vůní. Bylo to prvně, co se nadechli zemského vzduchu. Chvíli mlčeli v podivném dojetí. V otvoru se zatřepetal velký, pestrý motýl a hned zase zmizel. Neova černá kočka naježila hřbet a než jí v tom mohl zabránit, vyhoupla se plavným skokem do zejícího otvoru. Výsměšně se po nich podívala zelenýma očima a pohodlně se uvelebila na střeše.

„Hezounku, buď hodná,“ řekl Neo zdvořile (Hezounek byla totiž ona). „Řekni nám, jestli můžeme ven.“ Přiložil si k uchu adalský dorozumívací prsten a pozorně se díval na kočku. „Dobře, beru to. Rozdíl mezi opatrností a zbabělostí ti vysvětlovat nebudu. Na to ti tatíček Koneo nenadělil dost inteligence.“

Hezounek vztekle prskla a sjela po stěně kabiny do hustého porostu. „Honem, otevři!“ vykřikl Neo na T 8. „Urazil jsem ji, mohla by se ztratit!“ Sotva se otevřel vstupní otvor, už v něm byla a schoulila se Neovi v náruči, třesouc se na celém těle. Vzdalující se vlnění trávy vysvětlovalo její zděšení.

„Had,“ řekl Neo. „Že ale musel být, když se ho tak lekla.“

„Ona ti fakt odpovídá?“ zeptal se T 8. „Mně se to nezdá.“

„Mně se taky nezdá, když vy spolu mluvíte bez mluvení,“ odsekl mu Neo. „Hezounek je chytrá. Adalská kočka musí být o moc chytřejší než zemský člověk. Moje kočky měly dělat společnost Předkům, aby se neukousali nudou. Ze staroušových lektvarů by se za mého života mohla vyvinout leda nějaká rozbředlá havěť. Jenže nás jiní mazaní předkové předběhli. Přišli jsme pozdě.“

„Na vědeckou reprodukci není nikdy pozdě,“ řekla vzdělaně Der a podívala se s láskyplným zájmem s Nea na T 8.

„Ach Der,“ usmál se Neo. „Ty taky na nic jiného nemyslíš.“

„Taky. To jsi hezky vystih.“

„Ale co s těmi, kteří tu vznikli bez přičinění odborníků?“ nadhodil T 4 starostlivě. „Vyjádři se, Neo. Jsou vyhlídky na osídlení planety kvalitní populací, která by nám dělala čest?“

Neo stál ve dveřích s Hezounkem v náručí a díval se zasněně ven. „Víte co? Pojďte se napřed na ně podívat.“

T 49 mohl obdivovat nádhernou vyhlídku, ale jeho pozornost se upínala k drobnému přístroji, který držel v ruce. V duchu si pustě nadával. Tak se dali svést představou opuštěné planety, že zapomněli na nejzákladnější pravidla opatrnosti. Jeho otec, když spolu s nimi konstruoval překládací automaty, myslel i na zdánlivě nesmyslnou možnost, že na zpustošené Zemi může žít nějaký inteligentní tvor. A teď je to skutečnost, jsou tu dokonce lidé, a oni se s nimi dorozumívají trapnou posunčinou a sem tam nějakým povědomým slovem. Na místě blikajícího červeného světla občas kmitla zelená a on zaslechl srozumitelný útržek nějaké věty, která hned zase zmizela. Co s tím je?

Netrpělivě mávl rukou, když se muž vedle něho naklonil blíž, ale přece jen zvedl hlavu. Po obrovském schodišti, u jehož úpatí stál početný dav, stoupala skupina bíle oblečených žen. Napočítal jich deset. Když přišly blíž, viděl, že to jsou mladé dívenky, skoro děti. Visely na něm velkýma temnýma očima a jejich tváře byly stažené křečovitým úsměvem. Seděl na sedadle na vyvýšeném stupni kamenné terasy. Pod stupněm stál muž s maskou na tváři, jehož bohatě zdobený oděv ovíjela hustá síť z blýskavého žlutého kovu. Zlato. Prokletí dávných lidí. Když se rozhlédl, viděl všude kolem stopy pochybného blahobytu. V důlku, vyhloubeném v kameni u jeho nohou, spočívala zlatá mísa. Také na kulatém otvoru ve skále po jeho levici byla zlatá mříž. Na šíji a rukou svého společníka i devíti podobně oblečených mužů postřehl množství zlatých šperků. I ty, které se k němu blížily, měly na rukou zlaté náramky.

Zastavily se. Jedna vystoupila z řady, prošla skupinou čekajících mužů a stanula přímo před ním, dotýkajíc se špičkami nohou zlaté mísy. Vypadala, jako by se o ni pokoušely mdloby. Devět mužů se rozestoupilo mezi dívky, které odvracely tváře od jejich příšerných

masek. Nějaký obřad, pomyslel si T 49 a sklonil oči k svému přístroji. Velekněz cosi volal táhlým hlasem.

Ale ovšem! Jak si mohl myslet, že by je praotec vybavil zmetky! Tlumočník byl schopen uchovávat programy tří různých řečí současně, ale ne je současně přijímat. Zapojil omylem všechny okruhy a jejich vstupy se vzájemně rušily. Přepjal a s úlevou se zahleděl na zelené světlo, které se ustálilo na ukazateli. V příští chvíli ho ze sedadla vymrštil divoký výkřik a mohutné zahučení davu hluboko pod ním. Měl pocit, že se octl v děsuplném snu. Jednal, aniž si plně uvědomil, oč jde. „Ne!“ zařval divoce a srazil velekněžovu napřaženou ruku. Ze zapojeného videofonu se ozval přidušený vzlyk. To některá z dívek se stala nedobrovolným svědkem příšerné scény.

Ta před ním klečela na kolenou a dlaněmi se opírala o okraj zlaté mísy, která — jak si T 49 zděšeně uvědomil — byla určena pro její nahé, ještě tepající srdce. Těch ostatních devět… Zavřel oči v naději, že se mu to zdálo. Ale když je otevřel, byly tu pořád. Ležely na schodišti a jejich bílé šaty mokvaly krví. Vrahové klečeli nad nimi v póze, která nepřipouštěla pochybnosti o účelu strašného skutku, s jednou rukou napůl vnořenou do široce rozevřených ran. Jejich masky byly strnule otočeny k němu, jako by nechápali, co znamená to vyrušení.

Obrátil se k veleknězi, který si pohrával dlouhým nožem, a zeptal se chraptivě: „Co jste to udělali?“

Při dutém zvuku reproduktoru vypadl nůž leknutím z třesoucí se ruky zlatého muže. T 49 ho trhnutím obrátil k sobě. „Ty dívky byly zasvěceny bohu,“ zašeptal velekněz vyděšeně. „Jen dcery předních rodin jsou přijaty k tak vznešené oběti. Nikdy dřív k nám bůh nesestoupil jinak než ve svém posvátném převtělení.“

„Bůh?“ podivil se T 49.

„Ty,“ dodal velekněz a padl před ním tváří k zemi. T 49 zvedl nůž a odhodil ho širokým obloukem, až zazvonil o zlatou mříž ve skále. Devět kněží začalo pomalu ustupovat. Z otvorů v maskách jiskřily pološílené oči. Četl v nich strach.

„Nejsem bůh, jsem člověk,“ řekl. Na okamžik měl pocit, že ovládl situaci. Sklonil se a zvedl chvějící se dívku. „Tu dívku přijímám, ale živou. Váš bůh už na ni nemá právo.“ Ozvalo se tiché

cvaknutí. Devět mužů před ním se otočilo a dalo se na zběsilý útěk po schodech. Zdola zaslechl hlasité vydechnutí davu. „Bůh přichází! Bůh přichází!“ zaječel velekněz.

Dívka zaúpěla a ztěžkla mu v náruči. Tentokrát ztratila vědomí nadobro. T 49 se ohlédl. Zlatá mříž uvolnila zející otvor. Něco se v něm pohnulo. Šlehl rychlým pohybem po veleknězi. Zpod masky na něj blýskly zlomyslné oči. Proč neutíká? Je to šelma nebo… Najednou pochopil smysl zlatého krunýře. Z otvoru se vynořila ploská hadí hlava. Nebyl tak mohutný, aby ve smrtícím objetí rozdrtil dospělého muže. A před jeho uštknutím kovová síť ochrání toho, kdo podivného boha obsluhuje a řídí.

Co to vykládal Velký Koneo o přírodních jedech? Marně lovil v paměti. S taji lékařství a chemie byl odjakživa na štíru. Kdyby měl skafandr… Ale byla tu ta dívka. Nechal ji sklouznout na sedadlo za sebe a zvedl ruku. Rychle, než se had přiblíží. Pak by nebezpečí z ozáření mohlo být povážlivé. Už takhle. . .

Hadí hlava se přestala kývat a znehybněla. Vyrazila jako blesk, ale smrt, která jí letěla vstříc ze stříbrného válečku paprskometu, byla rychlejší. Dlouhé tělo sebou škublo v téměř nepostřehnutelné smrtelné křeči a znehybnělo. Velekněz ještě nepochopil, co se stalo. Byl ve střehu, připraven na hadí útok. T 49 vyčkal předepsanou dobu zrychleného rozptylu, pak pomalu pokročil vpřed a holou rukou zvedl bezvládné hadí tělo.

Výkřik úžasu se k němu nesl z údolí. Překonaný velekněz hadího boha padl před ním do prachu v posvátné hrůze. Muž z neznáma, kterého přivedl v dobré vůli, zhanobil jejich obřad, a proto měl zemřít. Ale byl příliš mocný a dokázal zabíjet pohledem. Velekněz se nezděsil smrtelnosti boha. Věděl, že stejných hadů se plazí stovky v pralesích vnitrozemí. Ale jeho záhadná smrt mu svírala srdce strašnou předtuchou. Muž, který ovládal ty čarodějné síly, byl teď jeho nepřítelem. Nemohl nebýt.

T 49 se díval na hada. Vraždit paprskometem jedovaté plazy, to by ještě šlo. Ale obejdou se beze zbraní proti lidem?

„Nech už té kouzelnické produkce, 49,“ ozval se v jeho videofonu T 16. T 49 viděl, že jeho tvář je smrtelně vážná, i když se pokoušel žertovat. „Rychle nastupuj. Tady nezůstaneme. Holkám se tu

vůbec nelíbí.“ Nad jeho hlavou stála stříbrná koule jejich lodi. Velekněz u jeho nohou vyl hrůzou.

„Já tu zůstanu,“ prohlásil T 49 sveřepě a obrátil se k veleknězi. „Vstaň a odejdi,“ řekl tvrdě. „Dělej.“

Díval se za ním, jak zoufale klopýtá po obrovském schodišti. Měl neodbytný pocit, že s ním měl naložit stejně jako s jeho hadím bohem. Ale zač ho měl trestat? Dívky přišly dobrovolně, jejich rodiny byly pyšné na příšernou, krvavou oběť. Ne, nemůže soudit, dokud neví, čím žijí lidé na téhle Zemi.

Byli teď sami na terase vysoko nade všemi, oni, nebeští hosté, jen s devíti nešťastnými oběťmi lidské pověry a zachráněnou dívkou. T 49 ji zvedl z kamenného lůžka a pohlédl do tváře, která se měla stát společnicí jeho pozemských dnů a nocí. Ublížil jí?

„Neměl jsem jinou možnost,“ řekl bezradně.

T 20 pohlédl na číselník jeho paprskometu. „To by šlo. Podle tabulek při téhle vzdálenosti stačí pár dní opatrnosti.“

R 1 a 3 mlčely, jen se zvědavě dívaly na cizí dívku. Její víčka se zachvěla. T 49 cítil, jak se pohnula v jeho náruči a bezděčně se k němu přitiskla, hledajíc ochranu.

„To bude ještě starostí!“ povzdechl si T 16 a štítivě odkopl mrtvého hádka. „A zrovna takových, s jakými se nepočítalo.“

„Ale jedna plánovaná odpadá,“ usmál se T 20. „49 zaslouží prémii. Právě úspěšně vyřešil problém přebytečného muže.“

„49 má pravdu,“ prohlásil Neo a rozvalil se na lůžku. Der si k němu přisedla, zkoušejíc pro změnu svoje kouzla na něm. T 8, který ještě před chvílí věřil, že ten vyvolený je on, stihl Nea nevraživým pohledem. „Jenom realizoval mou myšlenku.“

„Ty máš něco podobného?“ zeptal se žárlivý T 8 uštěpačně.

Hezounek v Neově náruči zamžourala jedním okem a slastně se stulila do klubíčka. Neo zívl. Jejich procházka byla únavná, i když je setkání s lidmi v neznámém městě naplnilo optimismem. Nevzbudili ani žádnou zvláštní pozornost. Obyvatelé byli zřejmě zvyklí na cizince všeho druhu, kteří tu prodávali i nakupovali nejrůznější zboží. Ale vrátili se utrmácení a umoření horkem. Sil podřimovala s hlavou na rameni T 4, který chvílemi procital a budil ji polibkem.

Neo pochrupával. Der ho zalechtala na chodidle, které jí neprozřetelně strčil na klín. Usmála se, když vyletěl s hlasitým vyjeknutím. „Nevidíte, že Neo chce vyslovit svou supermyšlenku? Promažte si svoje matematické mozky, abyste ho pochopili. Něco mi říká, že ho napadlo cosi velkolepého."

„Tvoje něco je velice pravdomluvné," řekl Neo sebevědomě a odměnil ji uznalým polibkem na nastavenou tvář. T 8 zakašlal a malinko ho kopl. „Neruš mě a dávej pozor. Praotec vlastně není praotec. Chápete? Lidstvo si tady vzniklo trapně nevědecky a na pohled by se zdálo, že Předky nepotřebuje. Ale Pedagogové by se z něj zbláznili. Můžeme zahálet, ptám se vás? Ne."

„To jako máme začít s převýchovou?" zeptala se Sil.

„Houbec. To neumím a ani mě to nebaví. Jednou jsme Předkové, ne? Nevidíme, proč bychom se měli odchylovat od projektu. Nekulturnímu množení budeme čelit masovou reprodukcí, část zůstane tady, další odletí na sever a zbytek na západní pobřeží. Naši potomci vrostou mezi obyvatelstvo světadílu Lbw. Tuším, že mu tak říkají. Čímž vznikne žádoucí varianta lidské rasy."

„Stejně jsi se zbláznil, Neo," řekl T 4 realisticky. „Kde chceš vzít tři dvojice, když je nás pět?"

„Kdo mluví o dvojicích, techniku? To jsi při genetice spal nebo co? Nových ušlechtilých odrůd — jak známo — lze dosíci jedině křížením!"

Letěli nad tajemným kontinentem Lbw hluboko pod jižním okrajem obrovské pouště. U obří řeky, která se klikatila skoro od mořského pobřeží hluboko do vnitrozemí a zpět mohutným obloukem, viděli osady i veliká města. V největším byly stovky vysokých, hladkých domů ve dvou skupinách. Jedné vévodila mohutná stavba, asi vladařský palác, druhá byla protkána štíhlými vysokými věžemi, které z dálky Neovi, T 8 a Der připomněly rakety, připravené ke startu. Ale byly to skutečně kamenné věže a jejich naděje, že se setkají s civilizací na vyšším stupni, zase opadla. Přeletovali nízoučko nad hlavami pozemšťanů. V tvářích lidí, které viděli pod sebou, byl zmatený úžas. Jednomu povolily nervy a vyslal za lodí šíp. Bezmocně sklouzl po jejím boku, padl zpět a zasáhl jiného muže do ramene.

„Teď si budou myslet, že čarujeme," řekla Der.

„Mně se tu nelíbí," řekl zamračeně T 8. „Jsou ozbrojeni po zuby. Nevím, jak bychom dopadli při realizaci Neova plánu."

Také Neo shlížel dolů s jistými obavami. „4 a Sil mají možná pravdu," prohlásil sebekriticky. „Uchýlíme se radši do pustiny. Když budu mít trošku štěstí, sežere lev tebe."

„Na to nespoléhej," ušklíbl se T 8. „Třeba budeš mít smůlu." Zvedl loď do výšky a přidal rychlost.

Der u teleskopu se posupně zasmála. „To čekáte, že já se spokojím s tím, co nechá přežraný lev? Začíná mi být nejasné, která rasa má získat tím křížením. Lidi jsou proti vám čiperové."

„Nedáme se ostouzet!" vzbouřil se Neo. „Dělej něco, 8!"

„Ukaž!" Byli daleko na východě nad oblastí protáhlých jezer. Krajina tu byla opuštěnější a primitivních lidských obydlí pořídku, ale v zběsilé bitvě se tu vraždily tisíce ozbrojenců. „Tak se dívejte," prohlásil T 8 mužně. „Čiperové, říkáš?"

Se zasvištěním se stříbrná koule zastavila těsně nad zemí. Na pláni nastal neuvěřitelný poprask. Většina bojovníků odhodila zbraně a dala se na zmatený útěk. Někteří se vrhali do blízké řeky, jiní zůstali ležet tváří k zemi jako mrtví. U hradby houštin se váhavě vynořilo několik postav. Byly to ženy, ozbrojené dlouhými oštěpy. Neo hvízdl. Až na malou roušku kolem beder byly úplně nahé, mladé a krásně rostlé. Také T 8 hleděl na neznámé krásky jako u vytržení.

„Budete jim vyprávět o svém božském poslání nebo o vědeckém šlechtění rasy?" zeptala se Der nevinně.

Dosedli na zem. T 8 otevřel vstupní otvor a vysoukal se do něj. Ženy se srazily do houfu. T 8 si dodal odvahy a popošel k nim. Odhodily zbraně. Tři z nich se k němu přiblížily na několik kroků. Poklekly a vztáhly před sebe ruce na znamení pokory. T 8 jednu po druhé zvedl a srdečně je objal.

„A pak že nemůžeme komunikovat," řekl Neo. „Mrzká pomluva."

T 8 zvolil velice šťastnou cestu k dorozumění, protože všechny tři začaly mluvit jedna přes druhou. Nezarazilo je ani červeně blikající světlo automatu v jeho ruce. Ukazovaly za utíkajícími, k nebesům a znovu klekly před zachráncem.

Díky jejich překotnému brebentění se na přístroji ukázala zelená překvapivě brzy. T 8 zamával na Nea a Der, a když se přiblížili, řekl přísně: „Opakujte to mým přátelům.“

Jakmile se reproduktor ozval jejich řečí, i tyto statečné ženy se vyděsily a padly na tvář. Jen jedna zvedla zářící černé oči a začala vyprávět příběh, jaký se asi na této Zemi odehrával na každém kroku. Lovecká výprava, vedená náčelníkem kmene, byla přepadena a pobita početnou skupinou nepřátel, kteří obešli jezero. Náčelníkův syn sebral zbytek mladých mužů, aby zabránil vpádu do nechráněného kraje. I ženy se cvičily ve zbrani. Ale nepřítel je překvapil na nečekaném místě. Dokázali jen zpomalit jeho pochod. Nechávajíce ležet mrtvé, ustupovali krok za krokem, ale nebyli by se ubránili přesile, kdyby nepřišla na pomoc nebesa.

Než skončila, stáli už bojovníci kmene kolem v širokém kruhu. Konečně promluvil jeden z nich. „Náčelníkův syn padl první!“

Dívka, která až dosud mluvila, srdceryvně vykřikla a zabořila tvář do země. Der se dojatě přimkla k Neovi. T 8 si je měřil s nelibostí, ale když zachytil posměšný pohled, který k němu vyslala přes Neovu hlavu, prohlásil s mužným odhodláním: „Nebojte se, zůstanu s vámi.“ Zvedl dívku, která ležela na zemi, a přede všemi ji slavnostně políbil.

„Co to děláš?“ zeptala se Der, když loď začala klesat.

„Přistávám,“ odpověděl Neo stručně.

Honem se podívala dolů. V dálce bylo vidět moře. Ale přímo pod nimi nevysoké pohoří s půvabným zeleným porostem rozděloval ve dví rozeklaný jazyk soutoku dvou řek. Lákavá krajina, zvedající se stupňovitě nad východním břehem, vypadala neobydleně.

Dosedli měkce na malý palouček, hustě obrostlý nízkými stromy. „Počkej,“ zarazila ho Der, když ji k sobě nedočkavě přitáhl. „Slyšíš? Někde tady teče voda.“

„Bodejť. V údolí pod námi je vody pomalu jako v moři.“

„Ale ne, neslyšíš to bublání?“ Půvabně se vyhnula jeho rukám a prodrala se úzkou mezerou mezi křovisky. „Pojď sem!

V tu chvíli Hezounek roztouženě zamňoukala a zmizela plavným skokem v lese na druhé straně. Neo zaváhal. Ale přemohla ho příliš lidská touha, s níž si už pomalu nevěděl rady.

Když se vynořil z křoví na okraji volného prostranství, ztratil řeč. Na Adalé se často společně koupávali. Ale tady, v očarovaném vzduchu té divné, nepřátelské a přitom divoce milostné planety ztrácely věci svou samozřejmost. Nakláněla se nad průzračnou studánkou u pramene potoka. Hladina zrcadlila odraz skutečnosti najednou nepopsatelně nádhernější než ji vídal u adalského jezera. Zůstal stát a zmohl se jen na zakoktání: „Jsi krásná. Jsi tak strašně krásná, že… Jsi krásná.“

Bezmocně umlkl, ale Der se kupodivu nesmála. Jeho zmatek ji nečekaně dojal. „Pojď ke mně,“ řekla tichounce a zavřela oči. Když je zase otevřela, vykřikla hrůzou. Nevyzpytatelná Země jim připravila nové překvapení. Obraz se změnil. Viděla, jak se Neo kácí kupředu po zběsilém úderu do hlavy. Z houští se vynořilo několik temných postav. Popadla šaty a dala se na zoufalý útěk. Marně. Najednou byli všude. Bránila se jako vzteklá, kopala, kousala, několikrát se jim vysmekla jako had, ale nakonec ji zmohli. „Neo!“ vykřikla, když ji neúprosné ruce sevřely, až nemohla dýchat. Ale nehybná postava na kraji lesa zůstala tichá, tak strašně tichá… Umlkla. Už bez odporu se dala nést s hlavou zvrácenou nazad a beznadějí v očích.

Dcery Země

Probudil se s tupou bolestí v hlavě. Měkkou sametovou tmou pronikaly hvězdy. Dvě byly tak blízko, že se jich mohl dotýkat. Ale na jeho ruce ležela skála. Celý svět. Všechno, co dokázal, bylo slabounké zasténání jako zavrnění dítěte, trápeného zlým snem. Hvězdy se přiblížily a proměnily se v zářivé oči. Tma se zaoblila do dívčí podoby.

Les kolem byl plný tajemných zvuků. Ale nade všechno vynikalo táhlé, ječivé kvílení jako nářek vražděných. Zamrazilo ho. Tajemné úpění skončilo skřekem a pak se ozvalo povědomé mňouknutí. Kolem se kmitlo černé kočičí tělo. Hezounek. Otáčela hlavu za sebe a tělem jí probíhalo slastné chvění. Z houští se vynořil nádherný exemplář stříbřitě plavého kocoura. Hezounek šibalsky natáhla pracku a sekla ho přes hlavu tak prudce, až se převalil na záda. Zdálo se, že ji přestal zajímat. Přitiskla se k Neovi a drsným jazykem mu olízla tvář.

„Odveď mě," řekl slabě a posadil se, ale s tichým výkřikem bolesti se chytil za třeštící hlavu. Hezounek zmizela. Zase tu byly oči a hlas. Černá kočka. Zakletá dívka. Všechno se mu pletlo. Kabina. Někam se musí schovat. Všechno, co si dokázal uvědomit, bylo zdání jakéhosi nebezpečí. Znovu se posadil.

Tajemná dívka ho poslušně podepřela, když vstával. Ale sotva udělali pár kroků, vynořila se z houštiny Hezounek. Vyskočila na měkkých tlapkách kolmo do vzduchu a zase dopadla na všechny čtyři. Byla zježená a urousaná, ale vyzařovalo z ní cosi velitelského. Vybízivě mňoukla a zmizela v houští. Dívka za ní vykročila jako náměsíčná. Když došli ke kabině, už na střeše zeleně světélkovaly vášnivé kočičí oči. Neo ukázal na sebe a na zem u svých nohou. Pochopí neznámá, že chce, aby zase přišla?

Najednou byla pryč. Zmizela tak tiše jako přelétavý sen a Neo na ni ihned zapomněl pro horší starost, jak se vsoukat dovnitř. Po několika marných pokusech se mu to konečně podařilo. Sotva za ním zapadly dveře, tvrdě usnul neklidným, horečnatým spánkem.

Vzbudilo ho tiché zadrnčení. Automaticky sáhl po videofonu. Na obrazovce se objevilo cosi podivného. Chvíli mu trvalo, než pochopil, že jsou to ústa, která zastírají celé okolí.

„Neodpovídej," ozvalo se tichounce. „Zavolám tě sama."

Videofon oněměl. V úžasu na něj zíral a najednou ho skoro pustil leknutím, když si vzpomněl. Der! Ale jeho zděšení okamžitě vystřídal pocit hluboké úlevy. Žije. Ona žije.

Posadil se s bolestným heknutím a ohmatával si hlavu. Prasklá nebyla. Až na slabou závrať… Propána. Za oknem, nehybná jako socha, stála dívka. Strnule se dívala na střechu, kde se Hezounek rozkošnicky protahovala na sluníčku.

Neo otevřel. Když ji vzal za ruku a odvedl dovnitř, chvěla se jako poplašený pták. Divokýma očima se rozhlížela po podivné místnosti, která se asi tolik lišila od všeho, co znala. Vypadala velmi půvabně v tenkém kusu pestré látky, která ovíjela její tělo, z něhož bylo vidět jen do temně hněda opálená ramena dokonalého tvaru, jemně modelované paže a útlé kotníky. Neo ji vyzval, aby mluvila, ale buď nepochopila, nebo nevěděla, co říci, pronesla dvě tři slova a odmlčela se. Zkusil mluvit sám, ale na její vylekané tváři neviděl nejmenší ohlas svých marných slov. Otevřenými dveřmi sem proudil žhavý vzduch. Neo vzdychl a šel je zavřít. V úmorném vedru nebyl schopen jediné myšlenky.

Když se obrátil, jen bezmocně zalapal do dechu. Dívka pomalu odvíjela dlouhý pruh látky, který ji zakrýval, visíc tázavýma očima v jeho tváři. Zíral na ni v tichém ohromení, dokud se jí pestrý had nesvezl k nohám. Její pohled, její tvář, ona celá byla jedna veliká, ustrašená otázka: Je to dobře? Chtěl jsi to?

Mohl odmítnout? Mlčky k ní přistoupil a vzal ji do náruče.

Když odešla, zůstal ležet a roztržitě se díval do stropu. Hezounek, která se předtím marně dobývala dovnitř, seděla uraženě u okna a dávala mu najevo, že si ho vůbec neváží. Ale Neo si jí nevšímal. Jeho myšlenky bloudily u Aligonon. To jediné pochytil z několika slov, která nestačila, aby jeho tlumočník rozluštil kódy neznámé řeči. Aligonon. To bylo její jméno.

A potom přicházela každé ráno. Přinášela na hliněné míse podivná jídla. Hezounek v jejich sladké vůni brzy zapomněla na svou počáteční nelibost. Aligonon uctivě odstoupila, když jedli, a pozorovala černou kočku se směsí strachu a obdivu ve velikých očích. Po jídle se Hezounek blaženě protáhla a vylezla ven. Byla to velice dob-

ře vychovaná kočka a ve stínu stromů vyspávala své bouřlivé noci s plavým kocourem, který za ní docházel se stejnou pílí jako černooká dívka za jejím pánem.

Chvíle lásky. Aligonon se v nich utápěla s horoucí slepou oddaností, která Nea často uváděla do rozpaků. Měl ji rád, samozřejmě, a objímal ji vždycky s upřímným potěšením. Byla krásná, okouzlující. A byla první. Ale ať se snažil sebevíc, nedostal z ní souvislejší větu. Jeho tlumočník dosud beznadějně mlčel.

„Pak že jsou ženy upovídané," zlobil se, když odešla. Hezounek se k němu s hlubokým pochopením lísala a vlhkým jazykem mu něžně olizovala ucho. „Ty jsi na tom líp," šeptal jí Neo. „Tvoje námluvy s kocourem musí být slyšet až na Adalé."

Marně pátral po Der. Už se chystal zalarmovat Tareny, když se konečně ozvala. „Ať tě ani nenapadne někoho plašit," řekla přísně. „Vypořádám se s tím sama. Ostatně jako učenlivá žačka jenom naplňuji skutkem tvoje slova."

Neo se zhrozil. „Der! Proč jsi nezavolala? Byl bych…"

„Co bys?" ušklíbla se uličnicky.

„Letím pro tebe," řekl rozhodně. Přes všechnu něhu, kterou cítil k Aligonon… „My dva patříme k sobě."

„Ještě čekej," přikázala mu neústupně. „On ke mně přijde až zítra."

„Kdo?" vyhrkl.

„Ticho!" Der se rychle otočila a v přístroji cvaklo.

Byl ještě celý nesvůj, když přišla Aligonon. Naprosto neměl náladu na polibky a roztoužené vzdechy. Kdyby jí to aspoň mohl vysvětlit!

„Mluv něco," utrhl se na ni vztekle.

Zděšeně se na něj podívala, schoulila se v koutku a tiše se rozplakala.

Videofon znovu zabzučel dřív, než se mu povedlo ji utišit. Ztlumil zvuk a obrátil se k Aligonon zády.

„Volám tě, abys neprovedl nějakou hloupost," slyšel z dálky Deřin hlas. „Nevolej mě, slyšíš? Jsem tu málokdy sama."

„Ano," odpověděl skoro neslyšitelně.

Zpozorněla. „Co je ti?" zeptala se. „Vypadáš… divně."

„Nic,“ řekl honem. „Teď nemohu, později.“ Viděl, jak Der pobaveně zírá kamsi mimo něho, a honem vypnul. Polilo ho horko. Viděla ji? Ale hned se zastyděl. Místo co by měl starost o její osud… Poslal Aligonon pryč a zavolal Der zpátky.

Ozvala se až za chvíli. „Bud zdráv, černý leoparde, veliký duchu, ty posvátné Hezounkovo vtělení!“ zarecitovala s citem.

„Blázníš?“ zeptal se nejistě.

„Jakpak ti chutná domácí strava? Jde to, ne?“

„Nevím, o čem mluvíš,“ řekl upjatě.

„Ne? Tomu se mi nechce věřit. Něco inteligence jsi snad nabral od předků.“ Usmála se. „Já totiž znám spoustu drbů z okolí.“

„Drby mě nezajímají. Chci vědět, co je s tebou.“

„Chceš? Beze všeho. Tak poslouchej. Ten den, kdy jsme se mínili zasnoubit, číhalo u studánky několik mužů na krásnou dceru náčelníka z blízké osady, kněžku toho místa. To je totiž Amedzofé, posvátné místo, místo zrození. Konává tam prý magický obřad zasvěcení, při kterém tančí nahá. Tys ji ani nezahlédl?“

„Nedívám se na čarodějnické kejkle,“ zahuhlal celý nesvůj.

„Konečně, nač taky, že?“ řekla lehce. „Ty úkladníky vedl král sousedního kmene a štěstí mu přálo. Nepadla mu do rukou kněžka, ale dokonce bílá bohyně. Bude ze mne slušná ozdoba královského sídla? Co myslíš?“

„Der,“ Nea náhle zavalil strašný pocit odpovědnosti. „Musím pro tebe přijít. Ty nemáš představu, co tě čeká.“

„Mluvíš, jako bys ji ty měl. To je to tak hrozné?“ Tvářila se velice poťouchle. „Počkej, povím ti pohádku. Bude se ti líbit. Krásná dcera náčelníka jednou večer našla v křoví u studánky Amedzofé raněného černého leoparda. Protože černý leopard je posvátně zvíře, v němž se rádi usazují duchové, ošetřila ho a vzbudila k životu, černý leopard ji za odměnu zavedl do stříbrné sluje, kde na sebe vzal podobu překrásného mladíka a učinil ji svou ženou. Celý kmen se kojí nadějí, že v patřičné době porodí poloboha s leopardími drápy. Pak nebude válek, setba vzroste do netušených výšek a všude zavládne blahobyt.“

Neovi bylo všelijak. „Hezká pohádka, viď?“ zavrkala Der. „Jestlipak uhádneš, jak se jmenovala krásná náčelníkova dcera?“

Neo se jí zadíval do očí a řekl odhodlaně: „Aligonon. To je taky to jediné, čemu jsem rozuměl.“ A poctivě jí vylíčil celý příběh své mlčenlivé lásky včetně počátečního nedorozumění.

Der se zalykala smíchy. „Přece s ní musíš promluvit, člověče nešťastná,“ vypravila ze sebe, když se trochu uklidnila. „Počkej, třeba si tlumočníci dokážou předat kódy videofonem.“

Přístroje tiše předly. „Der,“ řekl Neo. „Radši bych měl tebe.“

„Ne. Ať jsem jaká jsem, Neo. Ale neuhýbám.“

„A co já?“ vyhrkl zklamaně.

„Ty máš Aligonon,“ řekla trochu upjatě a přerušila spojení.

Přes její varování se chystal vzlétnout, když se k jeho úžasu Aligonon vrátila. Přinesla mísu, z níž se ještě kouřilo, a s něžnou neústupností se usadila u jeho nohou. V jejích očích byla touha i strach. Neměl to srdce ji znovu zahnat. Chvíli. Aspoň chviličku. Políbil ji na čelo a šel pustit Hezounka ven.

Ale Hezounek ve dveřích naježila hřbet a couvla zpátky. Neo se pozorně rozhlédl. V křovinách se skrývali lidé. Přišli se snad podívat na milostné hry Černého leoparda? Tohle na mě nezkoušej, moje milá. Dobře, jak chceš. Spěchám, tak poletíme oba. Skočil k řídící desce a zvedl kabinu do vzduchu.

Nikdy by nevěřil, že strašné zavytí, které se za ním ozvalo, mohla vyrazit Aligonon. Byla bez sebe hrůzou. Skrčila se v koutě a její hlasité pronikavé kvílení mu rvalo sluch. Hezounek se na ni dívala neproniknutelnýma očima a zdálo se, že se královsky baví. Vztekle přistál opodál na terasovitém výběžku nad hlubokým údolím. Otevřel dveře a naznačil jí, že je volná. Aligonon se vyřítila kolem něj přímo k zejícímu srázu.

„Stůj!“ zařval zděšeně a jeho tlumočník, pohotově připravený k použití, opakoval toto slovo hromovým hlasem v její rodné řeči. Na Aligonon to zapůsobilo, jako by do ní sjel blesk.

Neartikulovaně vykřikla a padla k zemi. Omdlela. Její tvář byla popelavě šedá. Vzal ji do náruče a rychle ji odnesl zpátky. Znovu vzlétl a zamířil k její osadě v blízkosti Amedzofé. Snesl se nízko v malé vzdálenosti od okrouhlých staveb.

„Slyšte mě,“ houkl na hlouček vyděšených lidí a překladatel roznášel jeho slova. „Zde je Aligonon. Je očarovaná, ale žije. Pečujte

o ni do mého návratu. Bude to možná ještě dnes, možná za mnoho dní. Černý leopard se vrátí. Vyřiďte jí to.“

Vzal bezvládnou Aligonon do náruče a vynesl ji ven. Nikdo se ani nepohnul. Neo ji naposled políbil na chladné rty a spěšně odstartoval. Uvidí ji ještě? Kdoví. Ale už se snášel rychlý soumrak a on měl před sebou neodkladný úkol. Najít Der.

Hledal ji zoufale celou noc, ale až při rozbřesku objevil místo, odkud volala. Až dosud se mu neozvala. Když zastavil kabinu nad volným prostranstvím, ve videofonu náhle cvaklo.

„Vítám tě, Neo.“ V jejích očích bylo jakési nové světlo. „Přišel jsi pozdě, miláčku. Oni chápou zítřek docela správně od půlnoci. Tak abys snad trochu popolétl, ne? On mě odvede z posvátného háje do svého města a já nechci vidět, jak můj muž padá na tvář před slunečním vozem Černého leoparda.“

Neovi vyschlo v hrdle. Díval se na ni neschopen slova.

„Tak co je?“ řekla netrpělivě. „Takhle jsi to snad myslel, když jsi mluvil o šlechtění rasy, ne?“

„Byl jsem blázen,“ vypravil ze sebe s námahou. „Nikdy jsem si nepředstavoval, že ty…“

„Neo,“ řekla vážně, „nechtěla jsem to doopravdy. Ale teď… Objal mě ve spánku, jako sen, který nemá tvář, jako ztělesnění touhy, která přichází uprostřed noci. ..“

„Přestaň!“ Nepoznával se. Jaké měl právo k nepříčetnému vzteku, který ho zachvátil? „Chceš mi vykládat, že ho miluješ?“

„Je z jiného světa. To ty přece znáš, ne? Nepotřebuju ho milovat, když mám tebe,“ řekla sladce. „Ticho, on přichází.“ Než přerušila spojení, zlomyslně mu dopřála pohled do temné, divoce krásné tváře, která se k ní blížila.

Neo chvíli mlčky zíral na ztichlou obrazovku. Ne. Neposlechne. Až bude její miláček výt hrůzou před nebeským zjevením, unese ji třeba násilím. Čekal hodnou chvíli, než se z háje vynořily dvě postavy. Der, která o něm věděla, šla se sklopenou hlavou, aby na něj neupozornila. Muž po jejím boku od ní neodvracel tvář.

Jen počkej, pomyslel si Neo pomstychtivě. Tichý stroj se střemhlav snesl dolů a zastavil se nad zemí před osamělou dvojicí. Neo postřehl koutkem oka zděšený útěk čekajícího davu. Ale ten, proti

němuž byl útok zaměřen, se zachoval jinak. Bleskurychlým pohybem srazil Der k zemi a zakryl ji vlastním tělem.

Neo pootevřel jen malinko. Po pravdě řečeno mu zuřivý pohled nepřemoženého nepřítele naháněl hrůzu. Der vstala, konejšíc láskyplným pohledem rozhněvaného manžela. „Díky za tu zkoušku, Neo," řekla líbezně. „Byla přesvědčivá. Moje děti budou aspoň statečné. Sbohem. Sbohem, černý leoparde."

Neo se vyzul z kůže černého leoparda ještě týž den. Pro tu chvíli měl všeho po krk. Samotaření u studánky, úlohy božského milence a hlavně nevěrnice Der. Usadil se na čas u T 4 a Sil, aby pomohl na svět prvnímu čistokrevnému adalskému dítěti.

Zatím bylo jediné. T 8 a 49 čile šlechtili lidskou rasu a obě R na výběžku východního pobřeží se k svému poslání matek jaksi neměly. Také Hezounek si vzala k srdci Velké Poslání a horlivě se věnovala vědecké kočičí reprodukci. Koťátka, která většinou jevila zázračné vlastnosti své matky, rozdal Neo Tarenům. Správně tušil, že ho Hezounek brzy obdaří novými.

Na žádost T 8, který trval na tom, že i jeho očekávaný potomek musí přijít na svět stejně odborně jako ostatní adalské děti, se s velkým hudrmaněním vydal do jezerního kraje. Pomyšlení na lidskoadalské míšence, jejichž býval horlivým propagátorem, mu najednou bylo nějak proti mysli. Zejména od té doby, co na naléhání novopečené matky Sil zaletěl za její sestrou.

Der vykřikla radostí, když se z ničeho nic objevil, ale s posměšnou vyzývavostí okamžitě převedla řeč na Aligonon. Neměl chuť se o ní bavit a zvlášť ne s Der. „Sil mě poslala za tebou, ne za ní," řekl podmračeně, když shledal, že Der s milou černého leoparda navázala přátelské styky.

„Říkala, že se jí strašně stýská," vzdychla soucitně Der.

„Ona taky mluví?" zeptal se Neo sarkasticky. „Když byla se mnou naposledy, nadšeně zrovna nevypadala."

„Miláčku, nediv se. Znám jen jednoho člověka, který neomdlel hrůzou, když ses producíroval se svým letostrojem."

„Taktak. Copak dělá náš hrdina?"

„Miluje mne," řekla vyzývavě. „To je snad vidět, ne?"

Ovšem, bylo. Proto byl asi tak nesvůj. „Gratuluju," řekl.

„Aligonon to čeká ještě o měsíc dřív," vystřelila svůj šíp.

„Ano?" zeptal se zdvořile. Jaksi mu nedošlo, oč jde.

„Prosím tě," vybuchla zklamaně, „ty se tváříš, jako by ti po světě běhala nejmíň stovka dětí. To jsi měl vidět toho mého, když zjistil, že bude otcem poloboha."

Poloboha! Ale první maličký polobůh, kterého šťastně vytáhl do světa, byl tak roztomilý, že ho s tím podivným plemenem smířil. Šťastný otec Ndahura, jak nazývali T 8 lidé v zemi jezer, mu za bezbolestné narození následníka dal královský dar, který Nea přivedl do tranzu: novou, velikou loď s laboratoří, kterou vybavil podle jeho nejnáročnějších požadavků.

Světlý lehký kov, který našli poměrně nehluboko při výkopu chystaného opevnění, přivedl tvořivého Ndahuru rázem na jiné myšlenky než válečné člověčí spory. Nedokončené hradby stály opuštěné a vladař překotně zaučoval nejobratnější bojovníky v opracování záhadných kovových částic, z nichž skládal zázračné nepochopitelné předměty. „Mám teď důležitější práci," říkal lehkomyslně a mávl nad obranným valem rukou.

Také Nea zachvátilo tvůrčí nadšení. Podlehl nemilosrdné objevitelské vášni a začal hledat léčivé látky v bohatství rostlin bujné přírody. Země, na kterou přišli, jich měla neomezeně. Mohli teď dalším generacím předat dědictví o hodně cennější, než byly i při svém množství vyčerpatelné zásoby léků z Adalé.

„Za chvíli budu schopen sestrojit několik dalších Tarenů," pokusil se ohromit T 20, který ho jednou přiletěl k Ndahurovi navštívit, když společně udělali inventuru transplantačních rezerv. „Ale budu je muset napojit na společný krevní oběh. Umělé srdce mám jen jedno. S plícemi je to lepší."

„Takoví bráchové by se mi nelíbili," ohrnul T20 nos. „A pak, co bys dělal, kdyby někomu vynechala pumpa doopravdy? Musel bys je zase rozebrat. Etický problém: Byla by to vražda?"

„Zabít Tarena není žádný zločin," ušklíbl se Neo. „To já jsem na tom hůř. Přitom tu součástky mám nejvýš na jednoho náhradního Nea. Ale až se zařídím líp, můžu se klonovat."

„Když tě to baví,“ usmál se přezíravě otec Ndahura. „Starcům v jejich situaci nic jiného nezbývalo, ale z padesáti dětí najednou nemůžeš mít takové potěšení jako z jednoho.“

„49 to říká taky,“ vzpomněl si T 20 na nejvzdálenějšího Předka. „Nikdy jsem si nemyslel, že z něj bude tak nadšený otec.“

„Musí to vytrhnout za vás,“ zaútočil Neo, který se cítil na výši vzhledem k svému očekávanému otcovství. „Na co čekáte?“

T 20 si povzdechl. „Když my tam asi nezůstaneme. Obě R chtějí mít samozřejmě taky děti, ale mají strach. Já se jim nedivím. Taky bych nechtěl, aby moje děti. .. jednou…“

„Co jednou? Myslíš, že si z vás 49 nadělá otroky?“

„Ty jsi tu neměl problém se starými bohy, 8?“ zeptal se vážně T 20, který neuznával Ndahurovo lidské jméno. „Tam byl někdo zvyklý potají dohlížet na vladaře. A když neposlouchal… To víš, že se jim 49 moc nehodí. Hadí bůh! Jednoho mu pustil do paláce, zrovna když jsem tomu malému pomáhal na svět. Až přijdou na to, že 49 nikdy nevytáhne paprskomet proti lidem… Jeho předchůdce, Tayin otec, taky umřel nějak… divně. Ale on si postavil hlavu. Prý tam zůstane, když je to její vlast.“

„Na tom něco je,“ řekl Ndahura zamyšleně.

„Nesmysl,“ odbyl ho T 20 ostře. „Naše vlast je Země. Když jsme sem letěli, sám jsi viděl, jak je malinká. Nač z ní uždibovat ještě kousíčky? To by jeho Taya pochopila.“

„Vidím, že sis ještě nezvykl na zdejší úroveň,“ řekl Neo suše. „Pozemšťanka. Zkus si s ní jenom vyletět a uvidíš.“

„Taya je báječně chytrá. Představ si, že pochopila i takovou nehoráznost, jako že jsme přiletěli z hvězdiček.“

Ndahura se zatvářil trochu lítostivě. Jeho královská choť ho totiž dosud pokládala za boha. „Jenže už neletíme,“ řekl s povzdechem. „A když jsme tady, je ta Země najednou hrozně veliká. Nemůžeš být doma všude.“

T 20 se usmál. „Ještě jsem se neodrodil natolik, abych se rouhal tak zjevné relativitě. Máš pravdu. Jenže to nic nemění na tom, že chci být doma někde, kde se mi líbí, a chci tam být opravdu doma. Přijel jsem se vlastně rozloučit. Nechám ti tu všechno, Neo, chceš? Nepobereme to a 49 by to bylo k ničemu. Stěží pochopí rozdíl mezi seda-

tivem a projímadlem, příruční lékárnička je pro něj složitá až až. Udělej mu příležitostně vysílačku, 8, ano? Tu bereme s sebou. Necháme mu jenom kabinu.“

„Kam chcete?“

„Na ostrovy.“

„Bez lodi? Vy jste se asi zbláznili.“

„Jsou různé lodě, hochu. Půjdeme k jihu po pobřeží Velkého moře. Přistávají tam prý někdy lidi z ostrovů. Chceme s nimi, ale jako jedni z nich. Měli jsme tu být jediní lidé. Jediní nejsme a pomalu nejsme ani lidé. Máme si pořád hrát na bohy?“

Neo a Ndahura na něj překvapeně zírali. „Klaním se ti, 20,“ řekl Neo konečně. „Být lidé. To je možná právě ta věda.“

Lesknoucí se dokonalé přístroje se i z druhé kabiny přestěhovaly do Neovy ordinace. „Operační minisál,“ prohlásil Neo nadšeně, když po týdnech zvelebování už ani jeden z nich nepřipadl na další zlepšení. „Fantazie. V kabině bych to musel mít někde poskládáno. To bych nechtěl vidět ten fofr, kdyby se něco stalo.“

„Polož ten skalpel,“ řekl nedůvěřivý Ndahura. „Nemysli si, že se propůjčím k vivisekci. To se už nemůžeš dočkat?“

„Nestraš. Umřel bych hrůzou. Na Adalé u mne vždycky stála Divotvorná Ren osobně. Tady jsem sám, tak nečekejte zázraky.“

„To zní povzbudivě,“ usmál se Ndahura. „Ještě že sršíme zdravím. I když je mi dneska nějak divně. Jako bych se dusil.“

„Přecpal ses, ta tvoje tě moc krmí. A stejně na tebe nemám čas. Musím k Der, nebo zmeškám nejzajímavějšího Potomka.“

T 49 se díval k obzoru přes zelené moře stromů, proťaté bílou přímkou cesty, a v duši cítil hlubokou spokojenost a mír. To byla země, kterou přijal za svou vlast. Země, kterou už teď miloval, jako by sem odjakživa patřil. Tiše se usmíval. Tajuplný půdorys paláce, z jehož okna teď shlížel dolů, mu trvale připomínal jeho dětství. Co tomu řeknou oni? Za osm set pozemských let, než T 27 sestoupí z oběžné dráhy, pošle na Adalé kemovou zprávu, zaznamenanou na družici. Dávno se narodí vnukové jeho vnuků, až se Taré doví, že vladařský palác jednoho z jeho synů vznikl z bývalého bludiště na dětském hřišti východního pobřeží. Stejné bludiště měli i na Adalé. T

49 si náhodou zapamatoval systém složité hračky a mimoděk utvrdil pověsti o svých nadpřirozených schopnostech, když po paměti prošel změtí podzemních chodeb. Pak už beznadějně ztroskotal každý pokus přesvědčit je, že je člověk jako oni. Jen dívka s očima jako černé hvězdy mu uvěřila, ale milovala ho jen o to víc, láskou, jakou žena miluje muže, jakou nemůže vnuknout dceři člověka žádný bůh. Byl dokonale šťasten až na to, že v jejích očích četl věčný strach od chvíle, kdy pochopila, že on je smrtelný.

Vyrušil ho závan pohybujícího se vzduchu. Otočil se. Zdálo se mu to jen, nebo se závěs na protější stěně malinko pohnul? Rychle k ní přešel a odhrnul zlatou tkaninu, ale neviděl nic. Kamenná zeď vypadala neporušeně. Při prudkém pohybu ucítil ostré bodnutí. Podíval se dolů. V jeho boku vězela dlouhá tříska, o jejíž vyčnívající část zavadil. Vytáhl ji. Její hrot zrudl kapkou jeho krve. Podíval se na dřevěný sloup, o který se prve opíral, a zavrtěl hlavou. Jeho povrch byl dokonale hladký.

Dobrá pohoda, kterou předtím s rozkoší vychutnával, ho opustila. Zvolna dostával na sebe zlost. Povívající záclona, obyčejná tříska, přece ho nevyvede z míry taková hloupost. Za chvíli bude všude vidět přízraky. Radši měl doprovodit Tayu, která s jejich kloučkem ráno odjela na několik dní. Co by se tu mohlo stát? Nejvýš velekněz nasadí nového hada do sluje se zlatou mříží. Nebo do paláce? Ale na to už byl zvyklý a prozatím se s tím vždycky hladce vypořádal.

Přesto ho znepokojovalo, že se nevyznal v jednom zákoutí podzemního bludiště. Byl přesvědčen, že to tajemství nějak souvisí s příšernou smrtí jeho předchůdce, a vůbec nepochyboval, že v ní měla prsty tajná kněžská sekta. Protože hadí bůh potrestal vladaře svým hněvem hned den nato, když zakázal lidské oběti. Umíral v strašlivých mukách a jeho lid vyl hrůzou, když mu ho ukázali. Měl by je odstranit. Ale bez důkazů? Od jeho příchodu nezabili člověka. Aspoň pokud věděl.

Cítil podivnou malátnost a šel spát mnohem dřív než jindy. Jeho spánek rušily obludné sny, které mu svíraly srdce divokou úzkostí. Ale když otevřel oči, nemohl si vzpomenout, co se mu zdálo. K ránu ho vyděsil vlastní šílený výkřik. Venku svítalo. Vstal. Nohy se pod ním třásly, když zvolna sestupoval dolů.

Nevěděl, co hledá, až když ji spatřil. Otevřela dveře v témže okamžiku, kdy se objevil dole na chodbě. „Tayo!“ zašeptal. Úzkost zmizela. Byl zase šťasten. „Ty ses vrátila!“

„Musela jsem,“ řekla s úsměvem. „Strašně se mi stýskalo.“

Vzal ji do náruče. „Jsi nejchytřejší žena na světě.“

Najednou se rozechvěl jako v zimnici a na čele mu vystoupil pot. Zahlédl znepokojení vjejích očích. „Co je ti?“

„Spal jsem neklidně,“ zamumlal. „Chyběla jsi mi asi.“

Vraceli se spolu nahoru. Tiskla se k němu s touhou v očích, ale on ji objímal se stále rostoucím pocitem nevolnosti. Ve chvíli, kdy se skláněl k jejím ústům, projela jeho tělem nečekaná vlna strašlivé bolesti, která ho ochromila. Z dálky zaslechl její výkřik a pak už nebylo nic, jen příšerná křeč, která ho dusila a rvala na kusy. Trvala celou věčnost. Když byl zase schopen vnímat, klečela u něho a dívala se na něj s hrůzou. V její ruce viděl dlouhou třísku, která ho včera znepokojila.

„Co je to?“ vydechla. „Kdes to našel?“

„Tady,“ pokusil se o úsměv a ukázal k svému boku. Ale najednou to tu bylo zas. Slyšel sám sebe úpět nepříčetným, strašným hlasem, zatím co se snažil se svého hrdla servat neviditelnou ruku, která ho rdousila. Když to přešlo, viděl ji jako v mlze. Nebyl schopen ani promluvit. Byla bílá jako smrt a dívala se na něj vyděšenýma dětskýma očima.

„Ještě jednou,“ zašeptala a pokusila se nadzvednout jeho hlavu. „Ještě jednou to musíš vydržet. Potom... chvíli…“ Zbytek zanikl v nové hrůzné agónii, která zastřela jeho smysly.

Když se vzpamatoval, pomohla mu vstát. Těžce spočíval na jejím rameni a jeho tělo se chvělo vyčerpáním. Ale jeho mozek chvíli myslel jasně. „Jak umíral tvůj otec? Mluv. Pospěš si.“

„Ne!“ vykřikla. „To není to.“

„Ale ano,“ přerušil ji. „Už jsem to pochopil a ty to víš.“

Poslouchal ji a srdce v něm kamenělo. Může se zachránit? Chvíle úlevy se budou rychle krátit a oni přijdou, aby ukázali davu strašnou pomstu hadího boha. Připustit to, nebo utéci… Ne. Musí se jim ještě postavit, aby zachránil i svou zemi.

Utišující lék. Kolikanásobnou dávku může vzít, aby ho nezabila, ale otupila aspoň nejpalčivější ostří bolesti, na kterou se ani neodvážil vzpomenout, aby ho odvaha neopustila?

Najednou zase cítil prázdnotu, která předcházela hrůznému záchvatu. Brzy! To je strašně brzy! Vrhl se na lože a divoce se zahryzl do pokrývky. Teď ho nesmějí slyšet! Ale znovu propadl do trojnásobné propasti všepronikající trýzně. Jeho vůle zmizela. Nelidský, děsný hlas řval bolestí a prosil o smrt.

Když záchvat přešel, chvíli sbíral síly, bezbranný proti své hrůze. Úplná úleva už nepřišla. Už ne. Taya plakala. Třesoucí se rukou rozsypal tablety. „Musíš mě umlčet. Za každou cenu. A přivaž mě, mohl bych se ti bránit. Až přijdou, dej mi třetinu. Ostatní si vezmu sám.“ Pokusil se o chlácholivý úsměv. „Seřídím automatické řízení. Postarají se o mne. Neboj se.“

V jejích očích byla poplašená naděje. Lidé z hvězd znali všechno, snad zastaví i smrt. Vykonala jeho příkazy bezmocně vzlykajíc, když pouta rozdírala do krve jeho zmítající se tělo.

„Kdy už přijdou?“ prosil úpěnlivě v prchavých okamžicích matné úlevy. „Zachraň mě, miláčku! Už nemůžu!“

Bezradně mu podávala lék. Pracně se vzchopil. „Ne,“ zasténal. „Až přijdou. Nevím, na jak dlouho to pomůže.“

Přišli až k večeru. K smrti vyčerpaný T 49 právě s hrůzou postřehl příznaky blížícího se záchvatu, když zaslechl hlasy. Dvacet tablet se mu s příjemným zašuměním rozpustilo na jazyku. Mučivá křeč ho srazila na zem, ale vítězně si uvědomil, že povoluje. V útrobách mu hlodala úporná bolest, ale nepřicházela v nárazech a její palčivost bylo možné skrýt. Hlasitě vydechl a vstal. Postavil se do okna. Musel se o ně opírat, aby nebylo vidět, jak se chvěje. Lidé, kteří dole pod stromy starostlivě vzhlíželi k domu, radostně vykřikli, když se objevil.

Kněží lhali! Jejich bůh je zdráv!

Muži v maskách zůstali stát ve dveřích, jako když je přimrazí. „Kde je váš velekněz?“ oslovil je. Padli na tvář. Nečekal na odpověd. „Měli jste mě odnést k obětnímu oltáři, aby lidé viděli vítězství hadího boha? Myslil, že na mne platí jeho ubožácká kouzla?“ Hodil po nich vražednou třísku. Muž, ležící nejblíž, zděšeně uhnul. Drobný

smrtonosný šíp ležel uprostřed mezi nimi. Jeho hrot měl teď ostře zelenou barvu, jak jed už rozložil nepatrnou stopu krve. „Nenechám ho čekat."

Bolest ustoupila. S úlevou se narovnal. Přece ji přemohl. Na jak dlouho? Cítil, že už nemá sílu ji snášet. Ale sotva se vznesli do vzduchu, udeřila na něj novou silou, ještě divočejší než dřív. Lék, který mu Taya podávala, jí vyrazil z ruky, když po něm zoufale sahal. „Nesmí mě vidět!" zaúpěl v posledním záblesku vědomí. „Nepřistávej!" Taya se vrhla k řízení a zvedla klesající kabinu znovu do výše nad terasou, kde se prvně setkali. Celou příšernou věčnost jeho nelidských útrap stála vladařova lod výhružně nad oltářem, jako by ukazoval čekajícím svou poklidnou, neotřesitelnou moc. Jeho zmučený hlas zdusily neprodyšně uzavřené stěny.

„Dej mi zbytek do ruky," řekl sípavě. Bílý mrak mu rostl před očima, i když záchvat přešel. „Musím si to vzít, až přistaneme, abych vydržel. Seřídím napřed řízení. Pak bych to asi nestačil." S hrůzou si uvědomil, co ho čeká. „Zůstanu u dveří. Vtáhni mě dovnitř, kdyby to přišlo dřív." Neúprosná trýzeň se ohlásila novou malátností. Už neviděl. Po paměti vsypal prášky do křečovitě se stahujícího hrdla. V poslední chvíli! Mrak v jeho očích se rozptýlil. „Kdyby se to nepovedlo, kdybychom je nenašli, musíš mě zabít, Tayo. Když to ráno začalo, nedovedl jsem si představit, že by to mohlo být horší. A teď… Musíš mě zabít, slyšíš? Miluješ-li mě, musíš!" Lehce ji odstrčil, když se k němu přimkla. „Nelíbej mě," řekl. „Máš dítě."

„Dvě," zašeptala rychle. „Proto jsem se vrátila, abych ti řekla, že ten druhý zaklepal na mé srdce." Těžce vzdychl a okamžik se na ni díval. Ne, teď ne. Už není čas. Překontroloval přístroje. Snad je Neo ještě u Ndahury. Snad. A když, Ndahura ho sežene. Ten jed zabíjí až za dlouho. Jen to bude trvat déle. Déle! Zdálo se mu, že nepřežije ani minutu dalšího utrpení.

Když vystupoval, napadla ho bolest znovu. Lék už zabíral slaběji. Měl co dělat, aby se ovládl. Opřel se zády o dveře. Od úpatí schodiště k němu dolehl hlasitý jásot. Ti, kteří přišli nad ním plakat, se teď radovali z jeho vítězství. Vzal si mikrofon, aby ho slyšeli všichni. Nemohl čekat, co udělá velekněz, prozatím ztuhlý hrůzou z jeho nečekaného zjevení.

„Odlétám, abych si rozmyslel, co učiním s vrahy!“ vykřikl. „Nevěřte jim. Lžou. Zahubím každého nepravého boha, kterého by vám chtěli vnutit.“ Vrhl pohled k zlaté mříži. Kývající se hadí hlava v něm vyvolala pocit šibeničního veselí. Jak by ještě mohl ublížit jeho rozkládajícímu se, ochrnutému tělu! „Jen otevři,“ řekl posměšně veleknězi, když zahlédl nepatrný pohyb jeho ruky. „Toltékovi neublíží žádný jed. Ale ty uděláš líp, když se vystavíš jeho uštknutí. Má pomsta bude strašlivá.“

Mrak v jeho očích byl teď krvavý. Krvavé stopy nechávala na stěně kabiny i jeho tápající ruka. Držel ji za zády, zatínaje divoce nehty do rozervané dlaně, jejíž bolest nestačila přehlušit tu druhou, strašnější. Krátká chvíle, na kterou ji oklamal, mu přišla draho. Cítil, jak se pomstychtivě vrací, vítězná, hrůzně věrná, neumdlévající. Síly ho rychle opouštěly. Odrazil se a padl dovnitř. A pak už byla jenom tisícerá smrt, která mu sevřela hrdlo a srdce, vymazala poslední stopu lidské myšlenky a nechala mu vědomí jenom pro muka nemilosrdného utrpení a hlas jen k nepříčetnému výkřiku.

Taya sledovala očima, jak pod nimi ubíhá zvlněná hladina oceánu. Za chvíli se vynoří pevnina. Tam žijí oni. Přijme znovu z jejich rukou svého zářícího, nádherného boha, jehož smích milovala ještě vroucněji než jeho polibky? Nelidský hlas, který nepřetržitě úpěl a sténal v úzkém prostoru kabiny, přece nemohl patřit muži, kterého milovala. Zmučené, trpící, křečí zkroucené tělo přece nebylo to, které objímala v horoucích, šťastných chvílích. Ona sama, její zkamenělé srdce, patřily někomu jinému. I dítě, tam hluboko uvnitř, teď mlčelo.

Sklonila se a zadívala se mu do očí. V jejich hlubinách seděla zoufalá prosba. Řítili se vstříc vycházejícímu slunci. Sáhla za sebe. Ted držela v jedné ruce videofon a v druhé dýku. Drobný přístroj se dotýkal jejích šatů, jak její prsty hledaly místo, kde bilo poplašené srdce. Jeho poslední úder bude napojen i její krví, aby jejich dosud nenarozené dítě nikdy nemuselo stoupat po schodech k obětnímu oltáři.

Bozi a smrt

„Počkej," zarazil Ndahura Nea, když už se chystal zavřít vchod, a nakoukl dovnitř. „Neslyšíš nic?"

Neo se zaposlouchal. Nezřetelný, tichounký zvuk zvolna sílil.

„Tvůj videofon," rozřešil Ndahura záhadu. „Spoj se."

„Kdo je to?" podivil se Neo. Ten, kdo volal, byl ještě příliš daleko. V šumění reproduktoru stěží slyšeli vzdálený hlas.

Obrazovka se rychle jasnila. Dívali se do neznámé dívčí tváře. Už rozeznávali slova. „Letíme k vám. Tolték zapojil automatické řízení. On..." Zajíkla se a umlkla.

Ndahura naskočil a jistou rukou odstartoval lod. Přístroje na palubní desce zaznamenaly blížící se cizí těleso.

„Co se stalo?" zeptal se Neo.

„Umírá," vzlykla. „Je to strašné."

Na obzoru se objevil bod. Rostl. Vyrazili mu vstříc. Z videofonu se nečekaně ozval nový zvuk. Hrůzný hlas štkal a úpěl, stoupal a vzlykavě se lámal do vysíleného, zmučeného sténání.

Neo se otřásl. „Ukaž mi ho," přikázal dívce, která teď mlčela.

Poslušně stočila videofon. Na podlaze přilétající kabiny se kdosi zběsile svíjel. Kdykoli křeč zkroutila zmítající se tělo, vyl trhaně a pronikavě jako zvíře v agónii. Zaťaté prsty divoce rvaly látku sedadla. Pomsta hadího boha. Zbledlý Neo se strnule díval do tváře, z níž nelidské utrpení vymazalo každý výraz krom vítězného úšklebku nelítostné smrti. Ty, krutá paní naší časnosti, mám se ti poddat bez boje? Není v mé moci víc než rychlá milosrdná vražda? Zatmělo se mu v očích.

„Sežeň všechny Tareny, přímá transfuze bude účinnější," slyšel najednou klidný povědomý hlas. Skoro se ho lekl, ale už neměl čas přemýšlet. Kdosi, kdo se vynořil uvnitř něho a bezohledně odstrčil jeho vyděšené já, mu napovídal s neotřesitelnou jistotou. Izolovat mozek. Vyměnit krev. Určit složení záchranných látek. Nahradit nenapravitelně poškozené orgány. IHNED.

Vstal. Ndahura, visící očima v jeho tváři, spojil bleskurychlým manévrem ve vzduchu obě kabiny. Ještě do sebe otvory nezapadly, když už Neo otvíral dveře. Princezna z východního pobřeží se zoufa-

le vrhla na kolena. T 49 u jejích nohou zachroptěl a z úst mu vytryskla černá, zpěněná krev. Z uvolněného hrdla se vydral příšerný drásavý výkřik. Vyčerpané tělo se horečně roztřáslo, křečovitě se smrštilo a znovu se vzepjalo do oblouku v trýznivém zápasu o dech. Neo zachytil nepopsatelný, šílený výraz vytřeštěných očí a zatvrdil se. Ne. To nedovolí.

„Neboj se," řekl a věděl, že mluví pravdu. „Zachráním ho."

„Je mi to moc líto, Der."

Ležela před ním bílá, vysílená, se strhanou tváří. Dítě, které se několik strašných dnů marně dobývalo na svět, si vybralo nešťastný okamžik ke svému neobvykle komplikovanému zrození. Na této Zemi, kde příroda nepromíjela odchylky od věčného řádu, bylo odsouzeno zemřít i s matkou, kdyby prozíravý T 8 nezaletěl v poslední chvíli na dosah jejího videofonu. Neo se s třeštící hlavou vydal k další záchranné akci, zatím co T 20 hlídal ručičky na ciferníćh resuscitačních přístrojů, které střežily matné záchvěvy unikajícího života jeho bratra.

Neo se cítil prázdný a vyčerpaný. Ten druhý, který s neochvějnou jistotou vedl jeho ruku, ho opustil. Horečné myšlenky se mu zmateně pletly v hlavě. Série složitých operací, které provedl na umírajícím příteli, mu vyvstala před očima. Snažil se zopakovat jejich průběh, ale zpanikařené vzpomínky ho neposlouchaly. Co zkazil? Něco přece musel zkazit, zázraky se nedějí. Zavalila ho hrůza. A Der… Jenom si vlastně odskočil, všechno dělal bezmyšlenkovitě, v polosnu. Ona v těžkém šoku, umírající po neodborném zákroku. Dítě v úplně nemožné poloze, skoro zadušené… Copak ji mohl zachránit s tou otupělou hlavou a třesoucíma se rukama? Žije vůbec to dítě?

„Já se na tebe nezlobím," zašeptala. „I když to bylo... ošklivé." V jejích očích se objevil náznak bývalého uličnického záblesku. „Se mnou budeš mít vždycky starosti, víš?"

„To já vím." S úlevou cítil, že se mu sebevědomí vrací. Der byla živá, nepochybně, i její dítě, jehož tenounký hlásek bylo slyšet odvedle. Snad i T 49... „Musím zpátky," řekl a vstal. „Pošlu ti R 3, aby na tebe dohlídla. Nemůžeš tu zůstat sama."

„Teď to bude lepší.“ Der se trochu nadzvedla a usmála se na někoho, kdo vstoupil. „Jsi hodná, že jsi přišla.“

Neo se otočil a strnul. Před ním stála Aligonon a držela v náruči dítě. Dívalo se na něho vážným, neproniknutelným pohledem, jako by znalo nějaké strašné tajemství. Dívalo se na něj jeho vlastníma očima. Takhle tedy vypadal jeho syn.

Taya se mlčky dívala kupředu. Letěli přímo k západu. Její srdce, její myšlenky, všechny její city byly u něho, v podivné kulaté místnosti, kde ležel se zavřenýma očima a bezkrevnou, bílou tváří. Jeho ochrnuté srdce nebilo, jeho hruď se nezvedala dechem. Podivné přístroje ho udržovaly při nepostřehnutelném životě. Očistné látky uvnitř jeho těla prý bojovaly s neústupným jedem. Je možné, aby ožil? Taya tomu nerozuměla, ale zvykla si po jeho boku přijímat neuvěřitelné samozřejmosti.

Zpomalili nad jejím městem. T 4 několikrát zakroužil, aby je všichni viděli, a pak s lodí dosedl měkce do zahrady. Taya se dotkla nohou země a najednou ji zavalila vlna nepopsatelných pocitů. Tady ji bral do náruče a smával se přitom svým hlubokým smíchem. Tady si hrál s jejich synáčkem. A neodbytná, hrůzná vidina toho strašného dne, jeho zmučené oči, jeho bolestí strhaná tvář, drásavý výkřik smrtelného utrpení… Napřímila se.

„Zařídím všechno sama,“ řekla tiše. „Ty se jim jen ukaž.“

Zadívala se na něj. Pro každého k nerozeznání stejná tvář, postava, oči... Usínala s pláčem. Kéž to byl on i pro ni!

Druhý den přistáli na kamenné terase. Ani jeden z kněží před trůnem nebyl zakryt zlatou sítí. „Tolték nepromluví, dokud všechny nestihne zasloužený trest,“ řekla Taya ledově. T 4 se díval nepohnutě před sebe. Vypadal hrozivě. Ve skutečnosti byl jen ve střehu, protože přišel, aby bratrovu ženu chránil. Zatím to vypadalo, že se o sebe dovede postarat sama.

Na její výzvu vystoupil z řady kněží třesoucí se velekněz.

„Neposlechl jsi, Aymé,“ oslovila ho jménem na znamení, že neuznává jeho hodnost. „Ale Tolték je milosrdný. Máš ještě čas.“

T 4 zvedl ruku a pozdravil dav, který ho jásavě vítal.

„Vydejte toho, kdo vraždil," obrátila se Taya k ostatním devíti, „a přivažte ho k mříži spolu s ním. Přísahal mi, že nepřinesl nového hadího boha. Mluvil-li pravdu, bude žít."

Dva muži se pokusili o útěk. Bývalí druzi se na ně vrhli a přivázali je ke zlaté mříži. „Tak je to správné," řekla Taya s krutým úsměvem. „Vlastní zbraní z rukou vlastních lidí."

„Co chceš dělat?" obrátil se k ní T 4, který nerozuměl.

„Pusťte hadího boha a jděte." Mříž s cvaknutím odskočila. Taya se dotkla ruky, v níž T 4 držel paprskomet. „Zabij ho."

T 4 upřeně hleděl na ploskou hadí hlavu. „Jsou tam ti dva," řekl tiše a pohnul se kupředu, jako by jim chtěl jít na pomoc.

Zastavila ho. „Toltéci," povzdechla si a sáhla po paprskometu. „Jste všichni stejní."

Hadí hlava se mihla v útoku. T 4 odstrčil Tayu a zvedl paprskomet. Byli to vrazi jeho bratra. Krom toho děsivý výkřik, který vyrazil napadený, mu zvěstoval, že rychlá smrt jim bude vysvobozením. Znal účinky jejich jedu. Viděl, jak se tělo T 49 smršťovalo v bolestných křečích ještě dávno po tom, co Neo před jeho trpícím duchem otevřel brány laskavého bezvědomí.

Taya se vítězně dívala na bezvládná těla. T 4 na ni pohlédl se špatně skrývaným nepřátelstvím. Nechtěl zabíjet. Zaskočila ho a udělala z něj kata.

Zvedla ruce. „Jste svobodní!" vykřikla na lidi dole. „Očekávejte nás! Tolték se vrátí!" Obrátila se k T 4 a upřela na něj pohled tak líbezný, že proti své vůli zjihl. „Nehněvej se. Miluju svého muže a nosím v sobě nový život. Musím je chránit. Měls mi půjčit svou zbraň. Já bych je zabila bez výčitek."

Jak jí to měl vysvětlit? Pochopila by ho? Ucítil, že pečlivá stavba jeho životního přesvědčení se v základech otřásla. Zabil. A ona měla pravdu. Svět, na který přišli žít, není pro ně. Je pro lidi, kteří jednou svrhnou pochybné milosrdné bohy.

Neo nebyl zvyklý na světskou slávu a přijímal bouřlivé projevy Tayiny vděčnosti s jistými rozpaky. Zdálo se mu, že na zázračném zmrtvýchvstání T 49 měli větší zásluhu Tareni, kteří pro svého bratra poctivě cedili krev až do úplného vysílení.

„Sestrojil jsem jednoho umělého Tarena," řekl Ndahurovi, když se před jejími zářícími pohledy zachránil v jeho domě. „To je toho. Můj otec vás udělal padesát najednou."

Když po dlouhých měsících mohl T 49 konečně opustit lůžko v jeho pojízdné nemocnici, honem nalodil Hezounka a vrátil se k samotaření u studánky Amedzofé. Aligonon za ním přicházela jako dřív a její přítomnost se mu stala denním zvykem. Objímal ji rád, ale když chtěl něco dělat, a to bylo skoro vždycky, jednoduše ji hned potom poslal domů. Aligonon to tiše trpěla. Byla pyšná na svého světlého syna i na podivného milence.

Často navštěvoval Der, přestože ho její muž přijímal s jakousi nevraživou nedůvěrou. Der se v jeho přítomnosti vždycky chovala s příkladnou skromností, ale sotva zůstali s Neem o samotě, měnila se v mazlivou, lstivou kočičku, bavíc se příšernými rozpaky, do kterých upadal v její vyzývavé blízkosti.

„Ty máš jen Aligonon, viď?" zeptala se jednou.

„A ty snad nemáš jen svého hrdinu?" odbyl ji vztekle. „Kdykoli vás vidím spolu, můžeš na něm oči nechat."

„Nechci, aby tě zabil. Bylo by tě škoda."

„Der…" Byla tak blízko! Odvážil se a obrátil ji k sobě. Ale když ji líbal, vzpomněl si na nenasytný výraz jejích očí, kdykoli se jí dotkla ruka jejího muže. Najednou pocítil ošklivost, jako by na jejích ústech našel ještě stopy jeho rtů.

„Tak jak je to," zeptal se zle. „Chceš jeho, nebo mne?"

Chvíli se na něj dívala. V jejích očích doutnala zlost.

„Hádej," odsekla mu pak a odvrátila se. „Smíš třikrát."

„Jenom si se mnou hraješ," řekl nešťastně.

„Ty jsi děťátko, Neo," zasmála se se trochu nuceně. „Se sebemilovanějším dítětem si můžeme jenom hrát."

„Aha. Já jsem dítě a on je muž, co?"

„Ano!" vykřikla vztekle. „Je muž, o jakém se ti nesní!"

Neo se těžce urazil. Sebral se a odletěl na návštěvu k T 49, aby trochu postavil na nohy své pošramocené sebevědomí.

Tolték a jeho žena ho nezklamali. Přivítali ho s ovacemi, jaké příslušejí přednímu velikánu planety. Pro Tayu jím nepochybně byl. Černooké dívky jejich země se na zajímavého cizince usmívaly víc

než slibně a Tayina rozkošná sestra, kterou mu vytrvale dohazovala, ho doprovázela rejem hlučných královských slavností. Několik dní měl blažený pocit, že je konečně zamilován a zůstane tu navěky. Ale najednou to na něj padlo znovu. Uprostřed okázalé zásnubní hostiny se z ničeho nic sebral a odletěl na ostrovy. V blaženém klidu si tu pár týdnů připadal šťastný jako nikdy. Nejtřpytnější hvězdy světa se každou noc zažíhaly nad jeho hlavou. Ale najednou ho omrzely a zmizel stejně znenadání, jako se objevil. Spořádaným státem T 4 a Sil vlastně jen proletěl. Nic ho tam nedrželo. Zbývalo poslední útočiště, poslední přítel. A potom… ?

V zemi Ćweziů, jak se nazýval Ndahurův rod, se něco změnilo. Na Nea padla zvláštní tíseň, sotva vystoupil z lodi. Lidé, kteří ho dřív vítali s upřímnou srdečností, padali před ním na kolena se strachem v tváři. Usmolená děcka mu zděšeně prchala z cesty ke svým matkám. Na místech, kde se dřív pilně pracovalo na fantastických projektech, vládl mrtvý klid. Součásti nehotových přístrojů se válely po zemi a obrůstaly bujnou vegetací. Nijak se to nesrovnávalo s čilým stavebním ruchem na dlouhé čáře chystaného opevnění, který předtím pozoroval z výšky.

V domě panovalo strašidelné ticho. „Tak pojď, když už jsi přišel na výzvědy," ozval se Ndahura ponuře, když dotápal chodbou k jeho dveřím. Nea zarazil nepředstavitelný nepořádek. Mlčky se rozhlédl. Prázdný byl jen stůl, kdysi zavalený Ndahurovými výkresy. Skoro prázdný. Stál na něm velký hliněný džbán. Druhý předmět na jeho desce vyrazil z Nea dech. Paprskomet!

Ndahura sledoval jeho pohled. „Upomínkový předmět. Odznak božské moci," řekl posměšně. „Ty asi nebudeš chtít pít rovnou ze džbánu. Počkej." Z nepřeberných hromad na zemi vydoloval dva poháry a postavil je na stůl. Neo je mlčky vzal do ruky, zakroutil vyčítavě hlavou a šel je umýt ven ke studni.

„Ó lékaři, ó hygieniku," povzdechl si Ndahura, když se k němu vrátil. „Kdybys věděl, jak jsi směšný!" A nechal klesnout těžkou hlavu na ruce, ležící mrtvě na stole.

Neo nad ním chvíli postával, pak čichl k džbánu a řekl káravě: „Alkohol. Jsi blázen, Ndahuro. Měl by ses jít vyspat."

„Á! To je pravda.“ Ndahura zvedl hlavu a zadíval se na něj kalnýma očima, v nichž svitla a zase pohasla nějaká nepříčetná naděje. „Geniální Neo by mohl znát ukolébavku pro nehodného přítele. Spát! Namíchej mi něco ze svého čarodějného bejlí.“

Neo šel otráveně prozkoumat svou lékárnu. Když se vrátil, všiml si, že Ndahura zatím udělal chabý pokus uklidit. Už bylo aspoň kam si sednout. „Vlastně jsem rád, že jsi tady,“ řekl mdle. „I když si připadám před tebou hloupě. Napij se. No tak!“

Neo olízl okraj poháru a otřásl se. Jestli tohle Ndahura pije... Měl pocit, že má spálené vnitřnosti. S ohromením se díval na svého společníka, který do sebe zvrátil plnou číši.

„Koňská nátura vašeho otce,“ konstatoval. „Už jsem o ní slyšel. Ale pokud vím, tak se nikdy nevybíjel takhle.

„Chytráci, staří páni,“ zahuhlal Ndahura. „Ztratili se včas. Co jsme jim udělali, že si vymysleli tuhle blbost?“

Zadíval se kamsi přes Neovu hlavu a tiše se rozesmál. Neovi přeběhl mráz po zádech, ale bezděčně se otočil. Ve vchodu stály dvě dívky. Hluboce se uklonily a tiše čekaly. „Přece jen nejsou tak hloupí.“ Mávl rukou. „Dneska poslali dvě. Vyber si.“

„Tvoje pohostinství překonává všechno očekávání. Ale když se na tebe dívám, ztrácím náladu k radovánkám.“

Ndahura se napřímil a prohodil něco k oběma dívkám. Zmizely stejně tiše jako přišly. „Každý den mi posílají jinou, je nás teď víc. Velikánská říše! Kdybys věděl, co se jich sem táhne. Do bezpečí!“ Upřel skelný pohled do neurčita a pokračoval: „Někdy nemám náladu, ale většinou s nimi spím.“

Neo pozoroval, jak se mu zavírají oči. Lék už začal účinkovat. Rozhlédl se, kam ho uložit, ale mezi nepřeberným množstvím krámů nebylo místečka. Zaváhal, ale pak se šel podívat vedle, kde spávala Ndahurova žena s dětmi. Ovanul ho pach dlouho neobývané místnosti. Ale bylo tu uklizeno a lože bylo prázdné.

Vrátil se k příteli a namáhavě ho zvedl na nohy. „Pojď,“ domlouval mu, zatím co ho spíš nesl než vedl. Uložil ho, jak dokázal nejpohodlněji, a sám se uvelebil mezi krámy.

Tři roky si nepřátelé netroufli napadnout Čweziovu říši. Ale jejich hlídky sledovaly odlety stříbrné lodi v tiché naději, že se už nevrátí. A jednou se to stalo. Veliký vůz mocného boha odletěl. Přešlo celé období dešťů a nevracel se. Pomalu a opatrně uzavírali kruh kolem bezstarostné kořisti.

Čweziům připadala ochrana jejich boha postačující, i když byl daleko. Když se občas nevrátil osamělý odvážný lovec, přičítali to divoké zvěři. Ale jednoho dne zmizela královna, která si vyšla s dětmi k jezeru. To bylo zlé. Co řekne bůh, až se vrátí? Bubny se rozezněly. Vyděšení lidé prohledávali prales a potápěli se až na dno průzračného jezera. A pak je našli. Hlavy, nabodnuté na pahýly stromů, s vyklovanýma očima. Řev válečných bubnů ze všech stran je zastihl nepřipravené.

V noci před útokem přistál nepozorovaně vůz jejich boha. Nepřátelé netušili, že je zpátky. Nikdo jim nekladl odpor. I nedostavěné opevnění bylo opuštěno. Z města jim vyšel vstříc jediný muž. Bez oštěpu, bez luku, jen se stříbrným válečkem v ruce. Poznali nepřátelského boha aspoň ve chvíli, kdy už bylo pozdě?

Neo tupě zíral na chvějící se Ndahurovu ruku, která ležela před ním na stole. Živě si představoval příšernou scénu. Vyděšený dav, chloulící se ve svých příbytcích a ztrácející už víru ve svého boha. Dlouhou pláň, po které se s divokým pokřikem blížili útočníci. Muže s kamennou tváří, který chladnokrevně čekal, až se přiblíží. Mohl jednat dřív. Byli by se dali na útěk. Ale čekal, aby měl jistotu, že nikdo neunikne živ. Dobře předpokládal, že se nebudou zdržovat, aby k němu vyslali smrtonosný šíp. Zdálo se tak snadné ubít ho holýma rukama! Ti vpředu už po něm sahali, když jeho ruka opsala pomalý polokruh.

Válečný pokřik rychle umlkal. Bez hlesu, bez jediného zvuku padala mrtvě řada za řadou. I poslední, kteří se obrátili na útěk, zasáhla zezadu mlčenlivá smrt. Strašidelné ticho nakonec vylákalo z úkrytu ty, kterým právě zachránil domovy, život a mír. Úděsný pohled! Hory nepřátel, kteří tu leželi mrtví bez jediné stopy po zranění. Jejich bůh se otočil a strnule prošel ohromeným davem, který se před ním bázlivě rozestupoval.

„8,“ řekl konečně Neo, protože lidské jméno, poznamenané hrůznou vraždou, mu nešlo ze rtů. „Nevím, co bych dělal na tvém místě. Nikdy jsem neměl domov jako ty.“

T 8 sáhl třesoucí se rukou po džbánu. Minul ho. Udeřil čelem o stůl a hluše vzlykl. Neo se bezradně dotkl jeho ramene. Cítil ošklivost. Co z nás udělali? pomyslel si. Staneme se všichni vrahy? Přestane nám nakonec vadit to nesmyslné zabíjení?

T 8 zabíjel. Zabíjel ze zoufalství a lásky, zabíjel ve jménu života jiných. Kdyby to neudělal, byl by mrtev on i jeho lidé. Mohl si snadno najít omluvu a nedokázal to. Stíny jeho obětí bloudí kolem něho v příšerných nocích.

„To nemá smysl,“ řekl měkce. „Teď by byli mrtvi ti druzí, a nevyčítal by sis to o nic míň. Obrátil jsi jen smrt, kterou roznášeli. Nedokážeme jim zabránit, aby umírali.“

T 8 k němu zvedl ztýrané oči. „To není útěcha, Neo. Přijeli jsme sem založit nový život. A co jsme přinesli místo toho? Zbraně, které dokážou zabíjet líp. A pár nemluvňat, bez kterých by se svět snadno obešel. To má být dar lidstvu?“

Zavrtěl hlavou a znovu zvedl svůj džbán. Neo se na něj díval s pocitem bezradného smutku. Jistě byla odpověď na zoufalou otázku. Někde bylo řešení. Muselo být. Ti, kteří je poslali zalidnit mrtvou planetu, je nemohli znát. Je na nich, jenom na nich, budou-li žít marně.

Tápání

Na Aligonon si nejvíc vážil toho, že mu nikdy nekomplikovala život. Jeho druhé a třetí dítě přišlo na svět tak lehce, že byl ušetřen obvyklých mužských výčitek. Dívala se na něj s nekonečnou láskou ve velkých očích, a přece neudělal nic, aby si ji zasloužil. Kromě toho, že byl velkým bohem, ovšem. Jinak s ní zacházel dost hanebně. Odjížděl, kdy ho napadlo, a vracel se k ní vlastně jen na skok. Nechtěl se setkat s Der.

Žila teď sama. Její muž padl v jedné z nesmyslných bitev, na které byl lidský svět tak bohatý. T 8, který se to dověděl první, zalarmoval Tareny. Okamžitě pro ni přiletěli, ale k jejich úžasu prohlásila rozhodně, že zůstane na svém místě.

„Nastěhoval se snad 8 pod ochranu někoho z vás, když ztratil ženu?“ zeptala se. „Ani vás nenapadlo ho přemlouvat.“

„8 je muž,“ začal T 4 nejistě. „A jeho země…“

„Muž! Muž!“ rozkřikla se. „Tohle je zas moje země. Jsem tu platná nejmíň tolik co vy.“

Tareni se po sobě zaraženě podívali. „Jsou tu zvyklí na krále,“ namítl znovu nesměle T 4, kterému Sil přísně uložila, aby se bez její sestry nevracel. „Nebudou tě chtít.“

„Že nebudou?“ opáčila nebezpečně sladce. „Zeptejte se.“

Když lidem sdělila, že ji „bohové“ chtějí odvézt, vypukla menší revoluce a Tareni se taktak spasili ve svých lodích.

„Jsi nemožně tvrdohlavá,“ řekl Neo, jehož jako domácí božstvo ušetřili. „Asi tě měli unést násilím. Kolikrát jsem si vyčítal, že jsem to tenkrát neudělal.“

„To bych nikomu neradila.“ Podívala se na něj s chladnou divokostí. Jeho protektorské způsoby se jí zřejmě nelíbily. „Nemám teď zrovna náladu na hraní, jestli sis toho nevšiml.“

„Neměl jsem v úmyslu ti dělat návrhy,“ odsekl jí zvysoka.

„A já zas nemám v úmyslu přijímat projevy soucitu,“ řekla důstojně. „Jednou se připlazíš po kolenou. Pak začnu uvažovat, jestli už pro mne nejsi náhodou dost dospělý.“

Hrdopyšný postoj ji přešel za pár měsíců. K mužskému způsobu života přece jen neměla vlohy. Ale Neo nezapomínal na její lekci. I

když mu teď dávala okázale najevo, že jenom on je ztělesněním jejích snů, nechtěl se dát tak dětinsky chytit a uvrhnout v nepochybné otroctví. Radši utekl z jejího dosahu a při svých krátkých návštěvách u Amedzofé ji ani nezavolal.

Aligonon, která nikdy neříkala nic, na co se přímo nezeptal, mlčela i o ní. Tentokrát, s pohledem upřeným na světlounkou tvář své novorozené holčičky, porušila toto neměnné pravidlo.

„Měl by ses vrátit, až se měsíc po páté narodí," řekla.

„Přijdu dřív," ujistil ji nepřesvědčivě.

„To je dobře," usmála se na něj. „Slíbila jsem to Der."

Zaraženě se na ni podíval. „Proč?"

„Der se bojí rodit bez tebe," řekla prostě.

Honem počítal. To nebylo možné! Sebral odvahu a zavolal ji. Ale pro jistotu vzal Aligonon za ruku. Netušila, že u ní hledá jen oporu, a rozradována něžným gestem, které bylo u něj tak vzácné, položila si jeho dlaň na tvář a vtiskla jí polibek.

„Neo!" vykřikla Der vřele a usmála se na něj co nejsvůdněji. „To jsi hodný, že sis na mne vzpomněl. Marně jsem tě sháněla."

„Aligonon mi to právě vyřídila," řekl co nejchladněji a zamračil se. „Nemusíš mít strach. Přijdu."

„Přerušil jsi kvůli mně svou idylu, to je hezké," řekla uštěpačně. Dobře pochopila, že jí schválně ukazuje Aligonon, mazlící se s jeho rukou. „Osoba otce tě nezajímá?"

Neodpověděl a s tichým vztekem přerušil spojení. Vždycky do něj viděla. Připadal si před ní jako kluk. Ale přemohl se a nezeptal se ani Aligonon. Dokonce jí zůstal celou dobu na dosah. Řadu měsíců poustevničil ve své lodi sám. Hezounek dávno dala přednost Aligononině domácnosti, kde mohla v klidu přivádět na svět nesčetná koťata a hrát si s jeho dětmi.

Aligonon přicházela za ním. Nerušila ho. Dívala se, jak pracuje ve své laboratoři, šťastně zahleděna do záhadných hlubin, kde se probouzelo k životu jejich čtvrté dítě. Nač asi myslela ta žena, která mu tak samozřejmě zasvětila svůj život? Nikdy dřív se o to nestaral. Čtyři děti, které svět nepotřeboval. Nebo ano? T 4 a 49, Tareni na ostrovech, nakonec i T 8 kdysi... Jejich děti byly přirozené plody

lásky, jejich samozřemé převtělení a pokračování. Proč to tak necítil i on? A Der?

Její druhý syn se narodil velkolepě a bezbolestně za pomoci všech vymožeností Neovy kliniky. Der, které se v jeho něžné péči neobyčejně zalíbilo, se rozhodla chřadnout a sháněla teď svého lékaře několikrát denně. Ve skutečnosti jen kvetla. Neo, přitahovaný za drápek svých doktorských povinností, si to bolestně uvědomoval, kdykoli se na ni podíval. Byl asi nesmysl váhat. Byla teď líbezná a něžná. Ale je to řešení? Změní se otcovství v poslání, budou-li ty děti její?

Její děti! Kdykoli si vzpomněl na záhadný původ toho posledního, zalomcoval jím vztek. Chceš mě jen lapit na udičku citů. Potřebuješ šidítko? Dobrá. Umíme to taky. Hrál s ní její komedii a nosil jí léky s tváří rodinného lékaře. Zlobilo ji to, což ho trochu smiřovalo se situací. Ale už toho měl dost. Der jasně nabývala vrchu v jejich nerovném klání. Byla ve výhodě. Aligonon nedokázala zaplnit jeho nepokojnou duši, která neustále něco hledala a kam se obrátila, nalézala místo odpovědi Der s uhrančivýma očima. Její úsměv mátl i nejpalčivější otázky. Něco se musí stát. Cokoli.

Jednou se vrátil, sotva se rozloučili. Hlouček mladíků u jejích dveří se před ním překvapeně, ale uctivě rozestoupil.

Vpadl k ní jako velká voda. Povalovala se na loži a zamyšleně se dívala na špičku nohy, kterou houpala ve vzduchu, čekala ho? Vůbec se nepodivila, když se objevil, jen si ho změřila výsměšnýma zelenýma očima, v nichž četl jakousi vítězoslávu.

„Proč zase ležíš?“ řekl neurvale. „Dobře víš, že ti nic není.“

„Ale oni to nevědí.“ Kývla špičkou nohy ke vchodu.

„Kdo to je? Nikdy jsem je tady neviděl.“

„Otcové. Čekají, až se uzdravím.“

Zíral na ni ohromeně. „Chceš říci,“ vydechl a zarazil se.

„Ty jsi takový slušný chlapec, Neo,“ řekla sladce. „Bála jsem se, že by tě to pohoršilo, tak jsem jim zakázala, sem chodit, když jsi tady. Moje děti jsou jenom moje a nikoho nemusí zajímat, kdo je zplodil. Mne nejmíň. Nejdřív se trošku prali, ale už se spřátelili. Konečně, každý z nich je trochu králem.“

„Proč mi to říkáš dnes?“ zeptal se chladně. „Nepoznal bych to. Nemají to napsáno na nose.“

Pokrčila rameny. „Protože ses mne zeptal. Lhát ti nebudu.“

Posadila se, přitáhla si kolena k bradě a chvíli se na něj zamyšleně dívala. Jako obchodník, který uvažuje, je-li nabízené zboží dost kvalitní. Vzdychl. „Nech toho, Der, nemá to cenu,“ řekl mírně. „Vím, co chceš… Ale já nejsem na hraní. A ty nic jiného nedovedeš.“

Přihmouřila oči. „Skutečně? Možná že by ses divil.“

„To je fakt, 8 se taky dost divil,“ šlehl ji nazdařbůh. „A to tvůj první miláček ještě ani nevychladl.“

Zrudla hněvem. „To není pravda! Jak ti to mohl říci?“

Viděl slzy v jejích očích a najednou ho zaplavila zmatená vlna dojetí. Byla tak krásná a úplně bezmocná. Nemohla za to, že on ji nechal na pospas životu, který ji ucloumal do podoby, která ho odpuzovala a přitahovala zároveň. Měl přijít dřív a neváhat. Patřili přece k sobě.

Pokročil k ní a položil jí ruce na ramena. „Der,“ řekl, „toužím po tobě, léta… Ty to víš. Ale nikdy jsem si nebyl jist, ani teď, tím, co chci doopravdy a na vždycky. Ty ano?“

„Je to tak důležité?“ usmála se.

„Strašně důležité,“ řekl vzdorně. „Ani nevíš jak.“

Pokrčila rameny. „Jak pro koho. Jestli chceš přemýšlet, tak radši odejdi. Ve věcech lásky nesnáším mudrování.“

Ve věcech lásky. Byla tohle láska? Nechtěl podlehnout bezhlavé touze jenom na chvíli. Prudce se otočil a udělal poslepu dva kroky. „Tam ne,“ slyšel za sebou její stříbrný smích. „Tam je zeď, tam bys neprošel.“

Zastavil se. Srdce mu tlouklo až v hrdle. Ano? Ne? Ne. Rychle se pohnul k východu, ale k svému překvapení ji najednou držel v náruči.

Leželi mlčky vedle sebe. Cítil rozladění a tušil, že ona je sdílí. Tohle se nemělo stát. Nechápal, co se s ním děje. Před chvílí, v divokém, nadšeném víru jejích polibků, rozechvělých vzdechů i blažených slz štěstí zakoušel úchvatné, nepopsatelné pocity, o jakých se mu nesnilo. Ani u Aligonon, ani u krásných dívek Toltékovy země, ani u líbezných ostrovanek nepoznal nikdy nic podobného. Chvílemi

se mu zdálo, že do jejich objetí skutečně vstupuje láska. Ale teď, sotva opadla vlna horoucího vzrušení, byl tak střízlivý, až mu z toho bylo smutno.

Zachytil její znepokojený pohled. „Jsi tak daleko," zašeptala.

„Nepředstavitelně daleko. Ale ještě nikdy jsem ti nebyl blíž."

„Před chvílí ano," usmála se. Opětoval její něžné pohlazení a připadal si přitom jako podvodník. Dá se oklamat? Snad ano. Vzdychla a zůstala mu tiše ležet v náruči.

Z dávno zasutých vzpomínek se náhle vynořil obraz, který ho ohromil. Ré! Proč tady? Proč teď? Zavalila ho nesmírná tesknota. Všechno je ztraceno, nenávratně pryč. S Ré by si byl šeptával v sladkých nocích a uspával ji polibky. Odpovídala by mu, i kdyby spolu nemluvili. Byl by s ní. Najednou pochopil, co mu vadí. Ve chvílích milostného roztoužení byl vždycky sám. Vedle žen, které mluvily cizí řečí. Také Der mluvila cizí řečí. Ani ona nebyla s ním. Co mu zbývalo? Ještě včera měl jeho nekonečný stesk její jméno. Ještě včera byla jeho vůle dost silná, aby zatlačila do nevědomí obraz skutečné, navždy ztracené lásky. Snad proto se bál chvíle naplnění. Dokud nepřišla, dokud nepoznal její prázdnotu, mohl věřit, že jeho horečná žádost je výkřikem utrápené duše. Co mohl hledat jiného než náhodná objetí cizích žen pro chvíli zapomenutí?

Vstal. „Odpusť," řekl, jak dokázal nejněžněji. „Musím jít."

Koketně se usmála. „Ale zítra tě už nepustím." Zítra? Jak se mýlila. Nikdy, nikdy, nikdy se už nehodlal vrátit.

„Chudák Aligonon," povzdechl si.

Nepochopila. „Aligonon mi nevadí. Můžeš si ji nechat."

Mohl? Sen jménem Der nenávratně zmizel. Ten druhý, ten nejneuskutečnitelnější… Vešel k Aligonon k ránu. Prvně v životě navštívil bůh její dům. A naposledy.

Hezounek mu dala okázale najevo, že dá přednost tomu zůstat u jeho dětí. Sebral jedno z jejích koťat, kterými se hemžil celý dům, a rozloučil se s Aligonon. Nedokázal jí říci, že už ho nikdy neuvidí. Bude ho čekat, a jak budou roky míjet, stane se pro ni legendou, neskutečným snem o Černém leopardovi, tajemném duchu, který k ní sestoupil, aby založil rod králů.

Tentokrát nezamířil k T 49. Přes všechnu něžnou vděčnost nemohl čekat pochopení právě od toho, kdo na této stále cizejší Zemi zakotvil nejpevněji. Mezi Tareny byl jen jediný, kdo mu mohl pomoci. Bez rozmýšlení stočil svou loď do kraje jezer, ale při prvním pohledu do kalných očí T 8 si trpce uvědomil, že doufal marně. T 8 dávno nebyl schopen žádného řešení.

Poslední útočiště. Ve své bezradnosti se dal hned první večer strhnout příkladem svého hostitele a druhý den se vzbudil v poledne s třeštící hlavou a ohavnými pocity.

T 8, který byl na pití zvyklý a dávno nepociťoval jeho nepříjemné následky, byl už vzhůru a zase pil dlouhými doušky přímo ze džbánu. „Nech toho," řekl Neo sklesle. „Prosím tě, 8! Postav to. Já s tebou musím mluvit."

„Nechci," odmítl ho T 8. „Dej mi pokoj."

„Tohle je východisko?" zeptal se Neo úpěnlivě. „8! Je?"

„Možná. Jestli se ti to nelíbí, já tě tu nedržím."

Toltékova země? Ostrovy? T 4? Nakonec nesebral odvahu a zůstal ještě třicet bláznivých nocí. Ale i když pil opatrněji, pocit ošklivosti v něm rostl. „To je neuvěřitené, co je v tvém kmenu panen," řekl, když se poslední dvě dívky tiše vytratily.

„Zdá se ti?" zeptal se Ndahura lhostejně. „Myslím, že je pro nás lapají u sousedů. Je to potíž, obsluhovat boha. Nikdy jsem si nic takového nevymyslel, ale oni si prostě myslí, že se to tak patří, když jsem odmítl stálou ženu."

Zběsile se zakymácel a džbán mu vyklouzl z rukou. Neo ho taktak zachytil. Jeho náhlý pád přišel bez výstrahy. Dopravil ho na lože a zlostně se podíval na vlastní třesoucí se ruce. Takhle by měli skončit? Ztroskotanci!

Ulehl vedle T 8 a upřeně civěl do stropu, zatím co se mu hlavou honil roj zoufalých myšlenek. T 8 tvrdil, že Zemi přinesli jenom smrt. Nebyla to pravda. Až na ně dva splnili úkol a založili rodiny. Ale byl to ten pravý úkol na Zemi plné lidí? Těm, kdo jsou schopni porozumět, mohli vyprávět o tajemství hvězd. Ale kdo jim odhalí tajemství Země? Zatím byla tajemná i pro ně. Co z ní poznali za pět let? Podíval se na strhanou tvář T 8. Ano, beznadějně se minuli s láskou a štěstím. Ale právě proto jsou schopni přijmout úděl mužů,

jejichž osamělost chránila štěstí druhých a hnala pokrok vpřed, protože jen ona jim dávala sílu k cestám do neznáma.

Neo se díval ze strany do klidné tváře T 8 s jistým zadostiučiněním. Po několika měsících soustředěné péče na líbezném ostrově se zdál docela v pořádku. Byl to možná větší úspěch, než když svého času sestavil Velkého Toltéka z náhradních dílů.

Odstartovali v noci, doprovázeni rejem různobarevných jisker ohňostroje, který sestrojil vynalézavý T 16. „Na počest těch, kteří ještě úplně neshnili," prohlásil.

Tareni se sešli na ostrově, aby se s průzkumníky rozloučili. Velký severní kontinent jim naháněl nepřirozenou hrůzu od chvíle, kdy na jeho východním pobřeží zahynula první skupina kosmonautů. T 4, dosud silou zvyku pokládaný za velitele, s jejich záměrem hluboce nesouhlasil. Vůbec se mu nezdálo potřebné zapadnout do tak podezřelých krajů.

„Nechte taky něco potomkům," mračil se. „Ani se mi nezdá, že se ženete za poznáním. Spíš si myslím, že před něčím utíkáte."

„Nech je," řekl tiše T 49. „Mají pravdu. Oni nám taky nevyčítají naše štěstí. Přál bych jim ho. Ale jestli 8 utíká před vzpomínkami, chápu ho a nevím, co ti na tom vadí."

„Nevím. Je to tak... nenaše."

„Nenaše je celá tahle planeta," odsekl T 8. „A možná je jí tak líp."

Letěli k západu nad nejsevernějším pobřežím Velkého kontinentu, v končinách, kam nikdy nezabloudili ani myšlenkou.

Neo pozoroval zasněženou pláň. Pustá, mrtvá krajina. Celá obrovská plocha severní části zřejmě roztávala jen nakrátko, pokud vůbec.

Ale když to oba nejméně očekávali, objevili v západním cípu lidská obydlí. Sledovali táhlý poloostrov, který se stáčel k jihu, a ráz krajiny se zvolna měnil. Za mořskou úžinou jako by objevili nový svět. Sídla lidí se už nedržela jen pobřeží. Byla také mnohem hustší. Lidé při pohledu na ně padali na kolena, ale často si jejich bezhlučného letu nikdo nevšiml.

„Jak tu žijí?" divil se Neo, „Vždyť jim musí být zima."

„Proto se asi takhle zahřívají,“ řekl T 8 s krutým sarkasmem a zvětšil obraz v teleskopu. Pod nimi byla jakási krvavá řež. Jezdci na koních i pěší s oštěpy a luky jako na jižním kontinentu až na to, že měli světlejší pleť, byli více oblečeni a zabíjeli důkladněji. Oběma zděšeným pozorovatelům se zdálo, že se pobíjejí napořád, v houfech i jednotlivě. Každý mírumilovný obraz, který se jim povedlo zachytit, jako by byl jen zástěrkou krvavých dějů, které se právě odehrávají někde nedaleko.

„Nechápu, jak to tu dokázali tak zalidnit, když se s takovým elánem vybíjejí,“ vrtěl hlavou T 8.

Na nejjižnějším poloostrově našli temné tváře, připomínající válečníky jižního kontinentu, který se ostatně této země skoro dotýkal severním cípem. Sotva dvacet stupňů východněji už zase převládalo lidské plemeno rozdílného typu.

„A je to,“ řekl Neo. „Tihle světlohubí vrahouni sice vypadají nádherně čiperně, ale asi nemají vyhlídky proti těm, co se na ně cpou z jihu a od východu. 4 měl pravdu, nestojí to za to.“

T 8 se díval před sebe a strnule se usmíval. „Vymyslel sis to, tak si teď nelži,“ řekl bezbarvě. „Oba dobře víme, kde je počátek věcí. Chceš-li se vyrovnat s lidstvem, musíme přistát na stejném místě jako ti první.“

Neo si vzpomněl na zoufalý výkřik R 2 a na pět nehybných postav kolem létací kabiny. Otřásl se. „Měli přece také paprskomety,“ řekl váhavě. „A nepoužili jich. Proč?“

T 8 zbledl. „Mne se neptej,“ odpověděl příkře. „Vyzbrojili nás tak dokonale, že jsme proti lidem bezbranní. Paprskomety! Co mne se týče, radši bych se vrátil na Adalé. Už nezabiju nikoho, radši umřu sám. A to mě potká v první hodině... jako je.“

Chvíli bylo ticho. „Spoj se s družicí, 8,“ ozval se pak Neo. „Pořád jsme jen hlásili, co a jak se stalo, ale to hlavní…“

„Co?“ zpozorněl T 8.

„Možná už nebudeme mít příležitost. A já bych nechtěl, aby se jim dělo to, co mně. Je tam Ré… Jsme v situaci, že před sebou odkrýváme karty. Já nemůžu Ré zavolat videofonem nebo jí to jednoduše pošeptat do ouška. A chci, aby to věděla.“

„Tvoje problémy bych chtěl mít, romantiku," usmál se nevesele T 8. „Já jim uspořádám přednášku o duševních stavech alkoholika a ty budeš zamilovaně vrkat. S tím je vytrhneme."

Zatím co vysílali, přeletěli poušť a přiblížili se k nejvyššímu pohoří Země, aby je obletěli ze severu a zakončili výzkum v místech, kde zahynula první výprava.

„Podle zdejšího letopočtu je rok 4274," zakončil T 8 a obrátil se k Neovi. „49 říkal, že jsme přistáli roku 4268. Ale to by mě tedy zajímalo, co bylo v roce 0. Představ si zhruba patnáct tisíc let po katastrofě. Co se tu stalo tak ohromujícího?"

„V Toltékově zemi si vykládají legendu o návštěvě hvězdného boha," řekl Neo uvážlivě. „To je něco jako my."

„Nebo velký meteor," odmítl ho T 8 prozaicky.

„Nebo návštěva inteligentních pavoučků ze sousední galaxie," ušklíbl se Neo. Byl by dále rozvíjel zajímavé téma, ale T 8 ho okřikl.

„Buď zticha. Někdo nás volá."

Přijímač mlčel. „Co blázníš," zabručel Neo. „Neslyším nic."

„Já taky ne. Ale mám pocit, takový zvláštní…"

Hezoulínek, Hezounkova k nerozeznání podobná dcera, začala příst a slastně přivírat oči. Neo vzal na vědomí to nejneuvěřitelnější, co ho v té chvíli napadlo, a zaměřil svůj adalský dorozumívací prsten k přijímači. „Ano," řekl.

„Konečně," ozval se umělý hlas, adalský hlas, jaké tak dobře znali. „Zaměřoval jsem vás při prvním přeletu, ale neozývali jste se. Teď se vzdalujete. Vraťte se, než ztratím spojení."

T8 seřídil loď podle jeho pokynů a otočil ji k severozápadu. Přistávali ve skalách na ploše zřejmě k tomu upravené. V jejím nejsevernějším cípu odpočívala kónická létací loď.

Z otvoru ve skalách proti nim se vynořila známá přihrblá postava. Hezoulínek se Neovi vytrhla a řítila se jí v ústrety, jako by se vůbec nenarodila už na této Zemi. Neo cítil, jak se mu svírá hrdlo dojetím. Jako by se k němu vracelo jeho dětství, dávno oplakaný domov. Rozeznal vlídnou adalskou tvář i šest prstů na obou vztažených rukou. A proti všem zvykům rodné planety muže, který mu kráčel vstříc, se mu vrhl do náruče s pocitem hluboké úlevy.

Kde není pánem čas

„Teď!“

Světelný signál blikl a od veliké lodi na oběžné dráze Země se oddělila jedna část a klouzavou spirálou padala dolů. Dívali se zpátky na nepatrnou stříbrnou tečku, lesknoucí se v slunci. Dole pod nimi bylo ještě šero, ale loď, od které se odpoutali, už dávno zachytila světlo vycházejícího dne.

T 18 napjatě pozoroval teleskopem Zemi a kontroloval zaměření, zatím co T 50 řídil kabinu se suverénní jistotou a „biologové“ T 14 a 41 se dívali vyhlídkami po stranách jako blazeovaní turisté. „Podívejte! To bude ona!“ vykřikl T 18.

T 14 a 41 opustili okénka a vrhli se k teleskopu. Ano, byla tam. Jakási nepodařená karikatura stavby, jaké vídali na Adalé, jehlan, ženoucí se strmými stěnami do výše, ale tady jako by mu nějaká vesmírná obluda ukousla špičku. Byl také mnohem větší. Jako by jediné patro, které zůstalo zachováno, bylo stavěno pro obry. Zato tu nebyla okna. A vůbec žádný vchod.

Zůstali viset u okraje kamenné terasy a pozorovali pobaveně hlouček jezdců na koních, který s větrem o závod prchal k veliké řece.

„Tak co, 50,“ řekl T 18 jízlivě. „Uplatníme své pedagogické vychování a vysvětlíme jim, že nejsme strašidla?“

„Pedagogové!“ ušklíbl se T 41. „Kdoví, co teď vlastně jsme. Jestli jsme sem přiletěli jenom plašit lidi…“

„Lidi. Vážně jsme viděli lidi,“ řekl T 50 trochu vyjeveně. „Rozumíte? Žádný projekt. Povede nás jen vlastní genialita.“

„Aby ses o ni snad radši ani nepokoušel,“ usadil ho T 14. „Neo a Ré už měli příležitost ocenit její ukázku.“

T 50 se zamračil. Neměl rád, když mu připomínali jeho trapný omyl. „Koukejte sebou hodit,“ řekl přísně. „Nemáme moc času.“

Usadili kabinu na roh terasy a vydali se na obchůzku.

„Tady je to!“ zajásal T 18. Zprostředka šikmé stěny vyloupl roh přelomeného kamene. Pod ním se objevil důlek s téměř neznatelným adalským znakem. Několik velikých kvádrů se nehlučně vysunulo a

odkrylo zející černý otvor, z něhož zavanula prazvláštní vůně. Podívali se na sebe. T 18 nakrčil nos.

„Do čeho to ty faraóny nakládali! Řekl bych, že se jim tam aspoň jeden rozložil. Nic ve zlém, pane Snofrew. Páchnete."

„Tak zůstaň venku," řekl sveřepě T 50, který nemínil přijít o první objevitelský zážitek. „Stejně jeden z nás musí hlídat."

Rozsvítil svítilnu a zmizel v otvoru. T 14 a 41 za ním. T 18 slyšel, jak odstraňují nějakou překážku, a jejich hlasy, které se vzdalovaly, až zanikly někde v hloubi obrovské stavby. Pokud věděli, byla stará skoro čtyři tisíce pozemských let.

Hrob egyptských faraónů. Také se označovali čísly. T 18 se ušklíbl. První dynastie Tarenů, to zní stejně vznešeně. Královská krev! Pustil si znovu nahrávku, která je tak šokovala, sotva byli schopni ji převzít z informační družice. Díky adalským rebelantům z kosmické rakety obsahovala dokonce podrobné údaje až od doby, kdy „divoši", zbavení dohledu jejich domýšlivých předků, začali zakládat vlastní civilizace.

Věčný člověk! Podle toho, co znali z historie své vlastní, v moři utopené pravlasti, se dějiny lidstva vždycky vyvíjely stejně. Až na to, že se odehrávaly na jiných místech a hrdinové i ničitelé měli jiná jména. Dávno zaniklé civilizace z pravěku jejich kontinentu také hynuly v nájezdech barbarů jako ty zdejší. Jen ta poslední, ta nejvyspělejší, ta jejich se dokázala zničit docela sama a pohřbít všechno v hlubinách oceánu.

Jenom na nepatrném zbytku jejího území, kde svého času žil svůj život jeho bratr T 49, se zachovaly její stopy. Ale odříznuti od ostatního lidstva dvěma světovými oceány mohli Mayové těžko ovlivnit život zbylých kontinentů. Přesto se i tady vyvíjel podobně v kulturních výtvorech, náboženských obřadech, zbraních i hrách. Kde, v které zemi klíčí zárodek příští vědeckotechnické civilizace, té jediné, kterou oni musí najít a ohlídat, aby zabránili nové katastrofě Země? Mohou se domluvit se současnými lidmi?

Podle zprávy adalských historiků byl technický pokrok Číňanů nesouměřitelný s čímkoli na této planetě. A přesto právě oni odmítli navázat spojení s bytostmi, přicházejícími z nebe. T 18 přeběhl mráz po zádech, když si vzpomněl na první přistání před čtyřmi sty pat-

nácti lety. Nebeští hosté si ovšem vybrali velice nešťastnou chvíli a snesli se přímo do ohniska pohraničních svárů na pobřeží Žlutého moře. Navíc při přistávání pobořili posvátnou budovu. Lidé jen čelili domnělému útoku. A bohužel to byli právě ti jediní, kteří měli prostředek dost mocný k záhubě nevítaných hostů — střelný prach. Dědečka moderních zbraní.

Přesto Neo převratný technický vývoj očekával spíš od Arabů. Také Adalané tvrdili, že Arabové na Pyrenejském poloostrově jsou blízko raketové technice a že je jen otázkou času, kdy ovládnou vzdušný prostor nad zemí. Konečně, Neo by to měl vědět. Prožil mezi nimi svá poslední léta, dokonce se tam i prvně ve svém pohnutém životě oženil. Ale jestli k nim patřili ti, kteří prve před nimi ve zmatku prchali…

T 18 potřásl hlavou. Možná že i oni skončili jako ostatní. Sumeři, Asyřané, Chaldejci, Chetité, Babyloňané, asijské civilizace, které dávno zmizely. Židé, jejichž kvetoucí zemi stihl stejný osud jako veliké Karthago a Egypt vpádem dobyvačných Římanů, jimiž vymírající bílá rasa Evropy po prvé a naposledy zasáhla významněji do světových dějin.

Řím. Zachovával si v evropském světě přední místo, ale teď už jen jako středisko zhoubného náboženského šílenství. Náboženství, které znemožňuje vědecké bádání! Něco takového si stěží mohly dovolit mocné asijské národy, natož maličká, nevýhodně položená Evropa, neschopná vytvořit státní útvar, který by vůbec stál za řeč. Nebylo divu, že podle posledních zpráv adalských historiků se na území evropských bělochů nezadržitelně tlačili nejen Arabové z Afriky, ale i Turci a Tataři z Asie.

To i nearabská Afrika, Afrika černých lidí, vypadala slibněji. Těžko mohlo něco zastavit poklidný vývoj mohutných států, jako byla Ghana na jižním okraji Sahary, Ndahurův stát Kitwara ve východoafrické jezerní oblasti, Mali s dávnou kulturou, nebo království Kongo na západním pobřeží pod rovníkem či mocná jihoafrická říše Monomotapa, jejíž velké město Zimbabwe svého času uvítalo T 4 a Sil. A pak ovšem civilizace zbytků původního hlavního kontinentu, Mayové, Aztéci. Kde začít? Z potomků se už dávno nikdo nehlásil.

Mohou současní obyvatelé Země pochopit, kdo jsou oni? Křesťané se dosud ani nepropracovali k poznání, že Země je součástí sluneční soustavy. Ovšem křesťané jsou pominutelná veličina. Ještě tak Mayové, kteří si zachovali původní astronomické údaje i dávnou pokročilou matematiku. Ale už Arabové počítají složitým desítkovým systémem místo původního dvacítkového, a křesťané se svými nesmyslnými římskými číslicemi... Přes ty nemožné komplikace někdy docházejí k dost přesným výsledkům. Zvláštní. Snad dorozumění přece jen není tak beznadějné.

Cvaknutí videofonu rozptýlilo jeho úvahy. Na obrazovce viděl, že tři Tareni v nepřehledném bludišti pyramidy konečně dospěli k cíli.

Chodba se rozšířila do nevelké místnosti s dvěma povědomými hibernačními pouzdry. Oba „biologičtí“ zkoumali s hlubokým zaujetím složité drobné přístroje. T 14 se otočil a řekl: „Je hluboko podchlazen. Normální hibernace by z něj za tu dobu udělala stařečka k nepotřebě. Ale mně je trošku to... Tenhle systém neznám.“

„Ukaž mi ho,“ vyzval ho T 18.

Víkem hibernačního pouzdra bylo vidět bledou tvář s tmavým plnovousem. T 18 vytřeštil oči. Tohle že je Neo? Ten důstojný vousáč, kterého se jeho bratři chystají přivést k životu?

T 14 a 41 prožívali pravá muka odpovědnosti. Do Neových spánků byly zapojeny dvě jehly, které prostředkovaly stálý průtok živnému roztoku, omývajícímu mozek v době neuvěřitelně zpomalené srdeční činnosti. „Jsme snad jasnovidci?“ rozčiloval se T 41. „V jakém stupni rozmrazení to můžeme odpojit?“

„Hele, kočka,“ řekl T 14.

„To vidím. Co s ní? Je v druhém hibernačním pouzdře.“

„Zkusíme to na Hezounkovi. I když bych jí na mou duši nechtěl ublížit, Neo je mi přece jen bližší.“

Přestěhovali se k hlavě kočky. T 41 nastavil aparaturu na zpáteční chod, zatím co T 14 hlídal oběh živného roztoku. K jeho překvapení se jehly vysmekly samy z tenounkých průsvitných trubiček, které se automaticky svíjely a uzavíraly, zatím co se roztok z nich vracel do zatavené baňky.

„To je ale geniální,“ jásal T 14, vyjímaje jehly, které dosud trčely po obou stranách kočičí hlavy.

„Máme to tedy bez problémů,“ řekl T 41, rázně přistoupil k Neovu hibernačnímu pouzdru a přerušil mrazicí proces.

„Hezounek je v pořádku,“ hlásil T 14 nevěda, že má co činit s Hezoulínkem. „Předběhne ho jen o pár minut.“

„Spíš o víc. Je to přece jen kočka.“ T 41 se narovnal a vzdychl. „Tak běžte ven. Tady na to už stačí jeden.“

Pospávali v kabině, zatím co jeden z „technických“ hlídal a „biologičtí“ se střídali u hibernačních pouzder, sledujíce nekonečný rozmrazovací proces. Po třiceti hodinách kočka konečně zamžourala zelenavýma očima, labužnicky se protáhla a začala spokojeně příst. Uvelebila se pohodlně na místo, odkud mohla sledovat Neovu tvář, a vybízivě se podívala na T 14. T 41 přiběhl dolů na bratrův naléhavý signál. Ale počkali si ještě plných deset hodin, než začal i Neo jevit známky života.

„Hurá!“ Oba Tareni začali kolem něj křepčit. T 50 a 18 na terase venku byli zapomenuti a marně se dožadovali spojení.

Neo otevřel oči a usmál se pod své skutečné vousy. Pomalu se posadil a podrbal za uchem kočku, která se mu nadšeně vrhla na klín. „Vítám vás, Tareni. Budete mi muset říct, kteří jste, už si vás pletu. Doufám, že se mi to časem v hlavě srovná.“

Tareni zmlkli a dívali se na něj. „Že by sis byl zrovna podobný, to teda nejsi,“ řekl konečně T 41. „Snad si zvyknem, že máme mezi sebou veterána a nemravu. Jsi teď vlastně nejstarší.“

„Nepřipomínejte mi moje stáří,“ ušklíbl se Neo bolestně, „a pojďte radši ven, už se nemůžu dočkat vzduchu.“

Když se vynořili venku, vrhl zdrcující pohled na T 50, který na něj jenom mlčky kývl. „Kde jsou ostatní?“ zeptal se.

„Na oběžné dráze. Jsou tam 3, 6, 26, 39 a 44 a z holek R 10, Dor, Hon, Maé, Kin a Ket.“

„Cože?“ nadskočil Neo a zběsile se po nich podíval.

„No samozřejmě, ty to nemůžeš vědět,“ řekl T 41 lstivě. „Když se popletené holky vzbudily, začala Ré vyvádět, že za to můžeš ty, že ji to mělo napadnout, když jsi jí vzal Hezounka.“

„Ne!“

„Ale ano,“ potvrdili Tareni sborem a T 41 pokračoval: „27 si pak vzpomněl, že mu ji rodiče svěřili do té nejmimořádnější péče a tak si to Kin s ní vyměnila. Myslela, že ji 27 nepustí, ale náš rek zaťal zuby a dal si zlámat srdce jak hrdina.“

Dívali se s napětím, co Neo řekne té novině, ale ten kupodivu neudělal nic vzrušujícího. Podíval se na setmělé nebe a zeptal se velice tiše: „Jste tady už dlouho?“

Tareni na sebe pohlédli s hlubokým zklamáním, čekali mnohem zajímavější reakci. T 50 otvíral už ústa, ale T 18 ho rychle zarazil a odpověděl na Neovu otázku: „Dva dny. Teď už je tma, musíme počkat ještě do rána.“ Najednou si všiml, že mluví do prázdna. Neo zmizel, ani si nevšimli jak. Prostě tu nebyl.

„Říkal jsem vám, abyste to nepřeháněli!“ vykřikl T 50. „Co když něco provede? To už bych se rovnou musel… to…“

„Nedělej paniku,“ okřikl ho T 41. „Něco přece vydrží.“

Ale pro jistotu ho šli honem hledat. Seděl za rohem a díval se vzhůru mezi hvězdy. Tareni zůstali mlčky stát a pozorovali ho s vědeckým zaujetím. Ruce se mu chvěly, ale to mohlo být taky zimou, a jeho oči zůstaly přikovány k hvězdnému nebi, jako by tam hledaly odpověď na nějakou zoufalou otázku. Ale jinak vypadal úplně klidně. „8 už je na adalské lodi,“ řekl vážně. „Přeju mu to. Nezažil tu nic dobrého.“

„Vrací se domů?“ zeptal se T 18.

Neo odtrhl oči od hvězd a chvíli je zamyšleně pozoroval. „Ne,“ řekl a konečně se trochu usmál. „My jsme doma.“

„Mně to zatím nepřipadá,“ zamračil se T 14. „A je zvláštní, že to říkáš zrovna ty. Jediný z Předků sis tu nezvykl.“

„Na domov se nezvyká. Ten prostě je.“ Neo si povzdechl. „Chyba je spíš ve mně. Našel jsem nakonec i svůj vlastní domov. Jenže jsem měl pocit, že to pořád ještě není ono. Asi to mám po starcích. To jsou taky takové neklidné duše.“

„Co myslíš, poslali by nás sem taky, kdyby věděli?“

Neo potřásl káravě hlavou. „Tareni, Tareni! To by je ani nenapadlo se s námi zdržovat. My přece za svou existenci vděčíme jenom jejich nevědomosti.“

„Tebe ale napadají divné věci," řekl T 18 s úžasem.

„Začnou tě napadat taky. Jako třeba: Proč jsme. Proč jsme vznikli, to víme, ale teď taky víme, že to byl vlastně omyl."

„A co?" zeptal se T 41 vzpurně. „Máme snad proto nebýt?"

„To ne. Jenom že si nás vymysleli. A teď jsme tady. Já mám pocit, že vůbec nic nevím. Čím víc jsem toho viděl, tím jsem zmatenější. Ti, kteří se usadili, měli jakžtakž jasno. Taky jim nic jiného nezbývalo. Začali už žít a museli to dotáhnout do konce. Jednu chvíli jsem věřil, že je to nejrozumnější. Ale není. My nemůžeme žít jako normální lidé. Nejsme normální lidé. Nejsme ani Adalani. Těm to bylo taky jasné. Šílenci vědy, kteří kvůli poznání porušili zákon. Až se vrátí, buď je Velký Adala pošle na Magaru jako rebely, nebo je budou oslavovat jako hrdiny. Ale oni věděli, proč to dělají. Chtěli domů přivézt jedinečné poznatky o vývoji lidské civilizace. Nikdy do něj nezasáhli. Do lidí jim nic nebylo. Ale nám je."

„Já mám k Adalanům hlubokou úctu, ale přece jen snad nejsou absolutně nesmrtelní," řekl T41, jehož úvahy se zatím nepovznesly nad materialistické hranice biologie. „Deset tisíc let! Jak to mohli tady na Zemi dokázat?"

„Docela jednoduchý trik," usmál se Neo. „Hibernovali v raketě. Na Zemi byl jeden průzkumník, kterého vždycky po třech stech letech střídali. A ten tam zestárl všeho všudy o deset roků. Po přistání pět let průzkumu, pak stopadesátiletá hibernace, nových pět let, nová hibernace a střídání. Na Chs přišla řada čtyřikrát, čtyřicet let probděl na Zemi a vlastně nežil. Uvidíte jejich základnu na severu, zůstala zachována. Aspoň doufám. Mám tam svou laboratorní loď, nerad bych o ni přišel."

„Tam lidi nejsou?"

„To je pustina. Skály. Nejdřív hibernovali porůznu, ale jeden z nich zahynul, když ho lidi neodborně vyhrabali. Pak se přestěhovali tam, i když to měli dál k centrům civilizace."

„A proč ty ses uložil tady?"

„Měl jsem to blíž, byl jsem v Egyptě se Saláhuddínem. Když se Chs a 8 se mnou přišli rozloučit, najednou to na mne padlo. Taková hrůza marnosti. Uložili mě tady. Možná že bych si to byl ještě rozmyslel, jenomže oni už spěchali, protože se blížila adalská raketa.

Bylo mi krásně... Věděl jsem, že to tu není bezpečné — oni vylupujou staré hroby, někdo mohl rozkopnout hibernační pouzdro... ale měl jsem naději. Dovolil jsem si konečně připustit myšlenku na vlastní štěstí.“

„Já mu to řeknu,“ vyhrkl T 50.

„Co bys mi říkal.“ Neo se nuceně zasmál. „Stává se ze mne sentimentální žvanivý dědek, to nic. Teď je hlavní rozmyslet si, co dál. To je dobře, že jste zůstali na oběžné dráze. Tentokrát nesmíme přistát bezhlavě.“

„To byl můj nápad,“ řekl T 50. „To mi kupodivu došlo, i když jsem ten veřejný blb číslo jedna.“

„Nikdy jsem ti neupíral inteligenci, 50,“ zabručel Neo. „Cos mi proved, to se bohužel neměří na jednotky rozumu.“

„Sobě jsem proved víc. Ty se můžeš dívat do hvězd a hledat tam Ré, ale já? Je to jako včera, co jsem si ještě myslel, že budeme spolu s R 3. Ještě že nezahynula hned s těmi prvními, ale teď už je to vlastně jedno. Stejně jsou dávno mrtví.“

Neo se na něj nechápavě podíval. Ovšem. Mrtví! Sedm veselých Tarenů, tři R, Sil, Oén a Der. Der! Teprve teď mu to docházelo. Měl tam zůstat taky. „Jsi na tom asi hůř, 50,“ řekl. „Nedovedu si představit, že bych já někam šel hledat hrob Ré.“

Když se den ohlásil světlým pruhem na východě, zachytili signál blížící se lodi. Stoupali prudkou spirálou. Neovi, který teď nebyl letu zvyklý, se točila hlava a Hezoulínek bázlivě mňoukala. Přesným manévrem se připojili a v příští chvíli se zbylí Tareni s Neem bouřlivě vítali v otevřených dveřích. Ale když si ho všimli pořádně, začali ustupovat v uctivém úžasu, až se kolem něj rozestoupili do ztichlého kruhu.

„Děvčátka, pojďte se podívat, co jsme vám ze Země přivezli na hraní,“ zavolal bujně T 18, který si už na nového Nea zvykl a nemohl se dočkat, co mu řeknou dívky. Nahrnuly se sem jako velká voda a na prahu se zarazily. Při pohledu na toho cizince, kterého ještě včera dobře znaly, na ně padl podivný ostych. Jen jedna udělala ze setrvačnosti krůček dopředu a dívala se na něj široce rozevřenýma očima. Neo měl pocit, že slyší nejkrásnější hudbu z rajských zahrad Alláho-

vých. „Ré,“ vydechl blaženě a popošel jí vstříc. Zbledla jako stěna a bez hlesu mu omdlela do náruče. Zachytil ji v poslední chvíli a zděšeně zkoumal slabounký tep jejího srdce. Za ochotné asistence dívek ji něžně uložil a proměnil její mdlobu v hluboký spánek.

„Musím vypadat, když se mě tak lekla,“ řekl, když se vrátil k Tarenům, a zamyšleně si mnul bradu. Ale jeho oči zářily radostí. „Jenže bez tohohle přestrojení budete na zemi nemožní.“

Tareni se chechtali sborem. „Ona se tě vůbec nelekla,“ řekl nakonec T 44. „Jen ji porazilo vědomí, že jsi přežil těch čtyři sta let, aby ses s ní mohl setkat.“

„Copak to nevěděla?“ podivil se Neo.

„Kdepak, neměla tušení. Dal bych nevím co za to, abych tu krásnou scénu mohl zhlédnout znovu,“ dorážel T 44.

„Vy jste před ní utajili družici!“ zvolal Neo s nadějí.

„V to nedoufej. Nahrávals to přece pro ni, ne?“

Nea polilo horko. Skoro zapomněl na svou nešťastnou zpověď. I když samozřejmě byl pro naprostou upřímnost, se svými milostnými zážitky by se jí přece jen svěřoval opatrněji. Děťátko, které se s ním včera rozloučilo. Jak si měla srovnat v hlavě, že on v té krátké chvíli prožil řadu let, objímal desítky žen a stal se otcem bůhvíkolika dětí? Dětí! Dávno dospěly, zestárly a zemřely a jemu teď po světě pobíhá nekontrolovatelná řada vlastních potomků. Jeho pocity se asi odrazily v jeho tváři, protože kolem něj propuklo nevázané veselí.

„Ty, to ale znělo krásně, jak se ti zjevovala. To sis vymyslel, ne?“ zeptala se Ket.

Neo se na ni podíval a rázem si vzpomněl na tu noc, svou jedinou noc s Der. Ket jí byla tak fantasticky podobná, že měl nepříjemný pocit, jako by svou tehdejší myšlenkou na Ré urazil ji osobně. Z rozpaků ho vysvobodila jeho sestra Hon, která významně kývala směrem k místnosti, kde spávaly dívky. Neo pochopil. Vstal a rychle zamířil ke dveřím.

Ré seděla na lůžku a po tváři se jí šířil omámený úsměv. „Zdáš se mi?“ zeptala se.

Zavrtěl hlavou, poklekl u ní, vzal její ruku a políbil ji do dlaně. „Ty máš ale vousy!“ zasmála se a vytrhla mu ji.

„Připadám ti starý?“ zeptal se zklamaně.

„Možná.“ Kulila na něj velikánské oči s neskrývaným úžasem. „Teď vůbec nechápu, jak jsem tě mohla poznat. Jsi důstojnější než tvůj vlastní otec.“

Zíral na ni v bledé hrůze. Tuhle komplikaci nečekal, i když ho to vlastně mělo napadnout. Dívala se na něj jako na podivné zvíře. Vzpomněl si na Der a honem se vzpamatoval. Nesmí si všimnout, že ho přivedla z míry. „To je zvyk,“ řekl lehce. „Až narostou vousy i Tarenům, ani ti to nepřijde.“

„Tarenům!“ ušklíbla se. „To bude pohled! Ty vypadáš aspoň jako vážená historická osobnost.“

„Jako co?“ zděsil se.

„Jako ti páni ze starých časů, co chodili pěšky.“

To je konec, pomyslel si tupě. Konec! Místo co by mu padla do náruče, podivuje se vousatému strýčkovi. „Ré, nepřeháněj to. Nejsem přece žádný ctihodný kmet. Strávil jsem na Zemi všehovšudy devět let a celou dobu jsem myslel jenom na tebe.“

Teď tomu dal! „Zvláštní způsob myšlení,“ řekla zarputile. „Nech mě teď, ano? Chci spát.“ A otočila se k němu zády.

Chvíli nad ní bezradně postával. Opravdu usnula? Nebo tichounce pláče? Srdce ho bolelo. S povzdechem se naklonil a lehounce políbil pramen tmavých vlasů na polštáři. Ani se nepohnula. Otočil se a po špičkách vyšel ven.

Návrat Černého leoparda

„50, zůstaň radši na obletu," řekl Neo, pohlížeje dolů na hladinu oceánu. „Ještě se vrátíme a poradíme se, co dál."

Velitelská loď výpravy kroužila na oběžné dráze s posádkou šesti dívek a T 50, který ji pilotoval, zatím co ostatní Tareni s Neem hlídkovali ve dvou kabinách nad zemí. Původně chtěli jenom najít nejvhodnější místo přistání, ale teď váhali.

„Zdravím tě, kmete," ozval se hlas Ré. „Co dělají vnoučci?"

„Povím ti to co nevidět," ušklíbl se. „Za chvíli přistaneme u Amedzofé. Tareni jsou celí diví na památná místa. Hrome!" přerušil se. „Co to dělají? Dolů! Dolů, 39, ať vidíme zblízka!"

Na širé hladině oceánu západně od kontinentu Lbw objevili několik nevídaně velkých lodí s vysokými stěžni plnými plachet. Teď se dvě k sobě přiblížily, zůstaly stát k sobě bokem a bylo vidět zřetelně několik obláčků dýmu. Stožár jedné se naklonil a strhl plachty do moře. Druhá se otočila a znovu bylo vidět dým. Od poškozené lodě se ho už valily, celé mraky. Pak vyšlehly plameny. Roj jisker vylétl k obloze. Loď se rozlomila v půli a zmizela pod temnou hladinou.

„Vypadá to," řekl Neo zadrhlým hlasem, „že už znají účinnější zbraně než šípy."

„Nejsou to Číňani?" zeptal se T 14 nesměle.

„Těžko. Mají sem daleko."

„Jsme nad západním pobřežím Afriky," ozval se v reproduktoru vzdálený hlas T 26. „Už jsem tu napočítal jedenáct lodí. Dvě stojí u pobřeží, pět jich připlouvá od severu a čtyři míří rovnou na západ na širé moře."

„Letíme k vám," rozhodl Neo.

Na lodích nepozorovali nic zvláštního. Pluly zvolna dál svým směrem. Obě kabiny se obrátily a zamířily nad pevninu.

„Už nikdy jako bohové," říkal právě Neo Tarenům, když jim ukazoval z výše vesnici, kde dříve žila Aligonon. „Budeme-li je strašit nadpřirozenými kouzly, nikdy nic nedokážeme."

„Počkej," zarazil ho T 18, který si přiblížil obraz země pod sebou v teleskopu natolik, že mohl rozeznávat podrobnosti. „Tentokrát bych ještě udělal výjimku. Podívej se!"

Neo jen povzdechl, když viděl známý obraz kruté bitvy na místech, kam chodíval v úloze mocného ducha. „Přece v tom nenecháme tvoje vnuky, Neo," prohlásil T 39 a spustil se střemhlav k bojujícím. Úprk útočníků a projevy bázlivé úcty těch, kteří zůstali, připomněly Neovi dávnou scénu u města Čweziů.

Přistáli. Zvědaví Tareni vykukovali ze dveří obou kabin za Neem, který vyskočil na zem a zamířil ke svým pravnukům. Ti teď klečeli a vztahovali mu vstříc ruce. Něco křičeli. Neo stiskl knoflík svého starého tlumočníka. „Vrátil se!" ozvalo se hromově z reproduktoru. „Černý leopard se vrátil!"

Neubránil se náporu dojaté pýchy a obrátil se na Tareny. Jejich šklebící se tváře trochu ochladily jeho nadšení. Jeden z ležících bojovníků se zvedl na kolena a upřel na Nea nebojácné oči. „Díky, Černý leoparde," řekl pomalu. Bylo vidět, že mluví jen s přemáháním. „Tentokrát jsi přišel včas."

Od vesnice přiběhla štíhlá dívka a s výkřikem se vrhla k raněnému. Opřel se o ni a těžce vstal, nespouštěje z Nea upřený pohled. „Kdo jsi?" zeptal se Neo. Zdálo se mu, že na pyšné mladé tváři rozeznává známé rysy, i když ostřeji řezané než u té, která se před ním vynořovala z hlubin minulosti.

„Jsem Rima, král," odpověděl mladík. „Syn slavného Tehu, který byl přímým potomkem Velké Matky Aligonon. Tvým, Černý leoparde," dodal a trochu se zapotácel. Neo viděl, jak se jeho prsty křečovitě svírají na dívčině rameni.

„Co je ti?" zeptal se.

„Stopovali jsme je. Ale bylo jich víc," usmál se křivě Rima. „Hrot šípu mi vězí v těle. Kouzelník ho nedokázal vyjmout."

„Pojď se mnou," vyzval ho Neo. „Černý leopard tě uzdraví."

„Proč tak vzletně?" ozval se vedle něj T 14. Neo ho stihl nemilostivým pohledem a podal mladému králi ruku.

„Jdi domů, Nadal," řekl Rima své ženě. „To je záležitost mužů." Bez zaváhání se opřel o Nea a dal se vést.

„Kvalitní potomstvo," usmál se Neo na Tareny, když ho uložili v kabině, kde vládl T 39. „Ani nemrkl. Za čas uvidíte, jak je to tady vzácné, když se objeví naše nebeská flotila."

„Vezmeme ho na oběžnou dráhu?" staral se T 14.

„Jako ukázka zdejší fauny je jistě roztomilý, ale bohužel je už zadán.“ T 6 mrkl na Nea a dodal potměšile: „Ré by to zlomilo srdce. Dělá si naděje na někoho z mladší generace Neova rodu.“

Pro Reniny žáky to byla operace víc než snadná a Rima, který byl jako ze železa, se už druhý den vzpamatoval natolik, že začal pomýšlet na odvetu. „Vezmi mne a mé muže do svých slunečních vozů, Černý leoparde,“ požádal Nea, sotva se postavil na nohy. „S tvou pomocí je dostihneme, než dorazí na pobřeží.“

„Ne,“ odmítl Neo. „Nechci, abys zabíjel.“

„Nezabijeme je přece,“ podivil se Rima jeho podezření.

„Co jim chceš udělat?“

„Vrátíme je těm, kteří je na nás najali. Živé.“

„Proč tedy...“ Neo se zarazil. Taková šlechetnost se mu přece jen nezdála. „Co z toho budeš mít?“

„Zaplatí mi přece,“ odpověděl Rima překvapeně.

„Výkupné?“

Aligononin potomek chvíli váhal. „Chceš-li to tak nazvat...,“ řekl pak

Výkupné. Neo si vzpomněl na jejich padlé. Na to mají jistě právo. „Ty víš, kdo je najal?“ zeptal se ještě.

„Ovšem. Viděli jsme je jednat s králem lodi.“

Loď! Neo si nedovedl představit, jaký zájem mohou mít námořníci na vzdálené vesnici, ale protože chtěl vyhovět Rimovi, jehož nezvyklá mírnost ho dojala, nacpali do obou kabin tolik bojovníků, kolik se jich tam vešlo, a dali se do pronásledování útočníků. Rima dodržel slovo. Možná že i dva stříbrné přízraky, visící ve vzduchu nad jejich hlavami, pomohly k nekrvavému přemožení jeho nepřátel.

T 50 na oběžné dráze ztrácel trpělivost. Když dokonce přistáli, aby počkali na Rimu a jeho lidi, rozzuřil se doopravdy.

„Když ses o svoje potomstvo nestaral čtyři sta let, taky to mohlo chvíli počkat.“

„Stejně si všechno vymyslel,“ vložila se do toho Ré. „Potomci! Kde by je vzal? Vsadím se, že na té jeho Zemi žije nejvýš protoplasma.“

„Nech je, ať se na nás ještě chvíli dívají svrchu, a pojď si poslechnout tohohle chlapíka,“ promluvil za ním T 3.

Polonahý černý muž si Nea měřil nenávistnýma očima. Byl beze zbraně. „Pusť mě,“ vyhrkl. „Nebudeš toho litovat. Vím o slonech. Přinesu ti jejich kly.“

Neo na něj zíral s úžasem. „Co to blábolí?“ zeptal se Tarenů. „Vy jste sháněli nějaké slony?“

„Vyskočil z člunu,“ řekl T 6. „Plaval dlouho pod vodou. Nechali ho. Asi mysleli, že se utopil.“

„Kdo?“

„Rima a jeho lidé.“

„Proč jste přepadli osadu Amedzofé?“ obrátil se Neo přísně na zajatce.

„Nikoho jsme nepřepadli!“ vykřikl černý muž divoce. „Omráčili mě zezadu, když jsem šel po stopách slonů. Jestli byli i u nás... moje děti…“ Zarazil se a dodal úpěnlivě: „„Pusť mě! Dám ti zlato. To má pro bílé lidi větší cenu než jediný muž.“

„Bílí lidé?“ Neo se překvapeně podíval na Tareny.

„Ano, posádka té lodi je bílá,“ potvrdil T 3. „Tvůj vnouček k ní vozí zajatce v člunech. A jsou mezi nimi i ženy a děti.“

„Dám ti zlato,“ opakoval černý muž. „Za mořem by ti ho nedali víc! Rozumíš mi? Svou váhu zlata! Pusť mě! Nechci umřít jako otrok. Váhu pěti mužů zlata! Víc, nestačí-li to!“ rozkřikl se zoufale, když mu nikdo neodpovídal. „Kolik budeš chtít!“

„Nechci tvoje zlato,“ řekl Neo. Srdce se mu svíralo ošklivým tušením. „Pustím tě. Ale povíš mi, co se tady děje.“

„Ty nevíš?“ V mužových očích byla nedůvěra, ale pro jistotu vyhověl tomu nepochopitelnému požadavku. „Lodě bílých, vaše lodě připlouvají k pobřeží a kupují černé lidi. Odvážejí je na moře. Lovci otroků přepadají naše domovy a unášejí ženy a děti. I muže, kterým se nepoštěstilo padnout. Břicha lodí jsou nacpaná černými lidmi, kteří umírají dřív, než loď vypluje. Jejich těl bývají pobřežní vody plné, když nenaloží dost rychle a stojí dlouho u břehu. Co chceš slyšet? To jsi nevěděl?“

„Jdi domů,“ řekl Neo tiše. „Jsou-li tvé děti na této lodi, tak se ti vrátí.“

Obě kabiny se vznesly a zamířily nad oceán. Snesly se těsně nad hladinu a stiskly otrokářskou loď z obou stran. Vyděšení námořníci

skákali s paluby do moře. Nažehlený kapitán s krajkovým límcem se chvíli pokoušel zachovat důstojnost, ale nakonec propadl panice a vrhl se za ostatními.

Zachytili loď, která se ve větru nebezpečně nakláněla. Neo a Tareni skočili na palubu a strhali plachty paprskometem. Neovládaná loď se začala bezmocně otáčet na místě na vlnící se hladině. Vnikli do podpalubí. Pohled na lidská těla, naskládaná pod nizoučkým stropem, pod nímž neprošel vzpřímený muž, jim vzal dech. Tahali je ven, muže, ženy, děti, polomrtvé, některé v bezvědomí, neschopné už cítit ani hrůzu z podivných zjevení. Na tři sta jich bylo namačkáno v útrobách bachraté nestvůry. Strkali je do kabin, které s nimi odlétaly na břeh, kde se osvobozené hloučky rozprchávaly. Naložili i lodní čluny. Neo seskočil do jednoho z nich a bezmocně zuřil, když se zajatci rozpovídali. Všechno bylo pravda. Jeho pravnuk Rima nestydatě zneužil své — snad spravedlivé — odplaty za přepadení k tomu, aby se obohatil na účet nevinných. V nedaleké rybářské vesnici po jeho odchodu zbyli jen mrtví a hyeny bloudily opuštěnými uličkami. Ti, kteří se tam vrátili živí, nikdy nezapomenou na strašné dědictví Černého leoparda.

Neo byl rád, že je v člunu sám s černými lidmi. Potřeboval se s tím vyrovnat bez dobromyslného posměchu z nebes spadlých Tarenů, kteří si těžko dovedli představit jeho pocity. Všechno jim prozatím připadalo jako otřesná, ale přece jenom fraška.

Zůstal sedět v člunu, když už dávno přirazili ke břehu a zachránění zmizeli v černých stínech blízkého pralesa. Vzpamatoval se, až když se loďka zahoupala, jak do ní někdo skočil.

„Proč?“ zeptal se Rima s pohledem plným vzdoru a bolestné urážky.

„Zaplaceno jsi dostal, tak co chceš?“ řekl Neo těžce. „Jdi, Rimo, jdi. Hledej sám cestu pro své bojovníky. Už ti nepomůžeme.“

„Nešel jsem za obchodem, šel jsem se mstít,“ vybuchl Rima. „Uvrhli neštěstí do našich domovů. Desítky rodin oplakávají své mrtvé. Chtěli nás prodat do podpalubí, na jistou smrt, strašlivou otrockou dřinu. A tys je pustil. Proč?“

„Protože jsem nemohl pátrat, kdo jsou oni a kdo jsou ti druzí. A i kdybych byl mohl… Obelhal jsi mě, Rimo. Myslel jsem, že bílí jsou jejich spojenci. Že je vykoupí na svobodu.“

„Byli jejich spojenci,“ zasmál se Rima trpce. „Teď jsou zase moji. Do té doby, než někdo sváže i mne a přijde mne prodat. Divíš se? Ty, bílý, víš, jaké to s vámi je. Jsi stejný.“

„Ničemu nerozumíš!“ zahřměl Neo. „Táhni! A vydáš-li se ještě na podobný lov, Černý leopard tě zničí, o tom nepochybuj!“

Rima se narovnal a v pyšných očích mu blýskla zloba. „Velká Matka Aligonon,“ řekl pomalu, „našla Černého leoparda u studánky Amedzofé raněného. Bylo to po setkání s lidmi.“

Neo se zamračil. Tenhle tón se mu vůbec nelíbil.

„Co tím chceš říci?“

„Jen to, že i Černý leopard je zranitelný — člověkem!“

Neo, který přese všechno útok neočekával, stačil uhnout jenom o tolik, že mu dýka, mířící k hrdlu, projela ramenem. Zachytil se křečovitě okraje člunu, který se zoufale kymácel, jak ho Rima odkopl od břehu. „Ne,“ řekl polekané tváři T 39 ve videofonu. „Nechte ho běžet. Víš snad ty, jak ho potrestat?“

Ještě nedomluvil a ruce přispěchavších Tarenů ho opatrně vyzvedly z vratké loďky do bezpečí vzdušného plavidla. Na prstech levé ruky, kterou svíral na rameni, cítil lepkavou horkost.

„Vida,“ řekl T 15 s úžasem. „Doufám, že tví ostatní potomci nejsou tak kvalitní jako tenhle.“

Neo se zadíval na svou dlaň plnou krve a pokusil se o úsměv. „Takhle vypadají dětské hry pozemšťanů. Pomalu si zvykejte.“

„Snad aby ses na to radši vyspal, Předku,“ řekl T 14 velice mírně. „Nejsem tak otrlý jako zdejší nemluvňata, abych tě trápil při vědomí. Než se probereš, tak si snad zvyknem.“

Otevřel oči v důvěrně známém prostředí. Nejdřív mu to připadalo přirozené, než si uvědomil nepřekročitelnou propast čtyř staletí. Nemohl být zpátky. Chvíli mu trvalo, než soustředil síly k otázce, pronesené směšně slabým hlasem. „Kde jsme?“

„50 se vzepjal k výkonu,“ uslyšel někde za sebou hluboký hlas T 14. „Vzpomněl si na krásné líčení 49 a vzal si do hlavy, že ten mi-

zera měl otrávenou dýku. Nedal si pokoj, až podle údajů vyčenichal adalskou základnu s tvou laboratoří.“

Neo zavřel oči, světlo ho unavovalo. Když je zase otevřel, přestal vnímat klidný hlas T 14. Byla u něj. Ré byla u něj. Ré, pro kterou se vrátil. Byla tady a držela ho za ruku. Ré…

Najednou byl šťasten i přes protivnou slabost, která ho neopouštěla. „Ahoj, děťátko,“ řekl tichounce.

„Vnoučkům se prý už prořezávají zoubky,“ usmála se.

Chtělo se mu mluvit o lásce, ale místo toho řekl vesele tím legračně slabým hlasem: „Ba ne, pokousala mě protoplasma. Měla jsi pravdu. Jsou jí tam spousty. Jsme na severu?“

„Pořád v Africe,“ odpověděl místo Ré T 18, který se k Neově nelibostí objevil na jejím místě a zakryl mu lákavý výhled. „Našli jsme tu inteligentního potomka, který si udržel královské postavení. Samozřejmě našeho, ti tvoji se tak nepovedli.“

„Čwezi?“

„Kdepak. Po státu Kitwara, který tak úspěšně založil 8, zbylo jen jeho slavné opevnění. Čweziové dávno zmizeli, nikdo neví kam. Jsme daleko na jihu, v mocné říši po 4 a Sil.“

Neo chvíli mlčel. „Jsem blázen, pitomec a dobrodruh,“ povzdechl si pak a pevněji stiskl ruku Ré. „Měl bych tě teď sebrat a zmizet s tebou do nejtajnějšího kouta, kde by nás nikdo nenašel. Kvůli tomu jsem tu zůstal. A zatím…“

„Zatím si dej pokoj,“ okřikl ho přísně T 14.

„To nemůžu!“ vybuchl Neo a přes jeho protesty se posadil. „Máme strašnou zodpovědnost... my, kteří víme.“

„A co víme?“ ozval se T 18 trochu posměšně. „Že bílá rasa je na vymření? Že jejich zemi zaplavují národy z jiných kontinentů? To tedy byla informace! Víme starou belu. Nejvýš to, že vývoj událostí na téhle planetě je zcela nevyzpytatelný.“

„To je to.“ Neo si povzdechl tak bolestně, že se na něj T 14 znepokojeně zadíval. Ale rána, která ho teď pálila, byla nekrvavá, i když mnohem hlubší. „My jsme si bláhově představovali, že jim nějak pomůžeme svou krví, svými geny a tak…“ Sakra, proč se Ré mračí? Ale pokračoval neochvějně: „To nestačí. Vidíte sami, co zbylo po čtyřech stech letech.“

„Na převýchovu sis měl vzpomenout dřív," řekl T 26. „Teď už je pozdě. Je jich moc."

„Moc jich bylo už tenkrát," ohradil se Neo. „To snad mohli ze začátku zvládnout Adalané, ale možná měli pravdu, když se drželi stranou. Země není Adalé. Nemůžeme jim vnucovat normy, platné pro jiné rozměry. Jsme lidé, bojujeme jejich boj."

„A čí?" zeptal se T 18 prozaicky. „Zatím, co sis tu hezky spinkal, měli jsme příležitost se porozhlídnout. A to ti řeknu, kolik lidí, tolik bojů. Ke komu se chceš přidat? K černým? Ale ke kterým? Prodávají všichni jeden druhého."

„Každý mluví jinou řečí. Mají k sobě daleko. Je to snad důvod, proč si nerozumějí?" pokračoval Neo zamyšleně.

„Ale co jsem poznal, nikdy nikdo nikoho nenáviděl víc než sousedsouseda. My máme moc zasáhnout. Ale kdybyste věděli, co tady už bylo spasitelů, a všichni to mysleli dobře! Než spácháme něco nenapravitelného, musíme pochopit, oč jde jim."

„Bílým?"

„Třeba i těm. Nemůžeš je pobíjet na potkání, když nevíš… Nesmíme se dát strhnout tím, že jsme náhodou zrovna tady. Afrika není celý svět. A i když je to hrůzné, nemáme ponětí, co se děje jinde. A hlavně, proč to je. Než se vydáme do Evropy, rád bych se napřed podíval na východní pobřeží naší pravlasti. Co je?" zarazil se, když se Tareni rozesmáli.

„Stává se ze mne cynik," řekl T 18, ,,ale tam je oni vozí."

„Koho?"

„Černé otroky. Na východní pobřeží. Nalezli všude, zpustošili mayská města, a protože potomci našich předků nejsou dost silní na dřinu pro bílé pány, dovážejí si pracovní síly odtud. Zatraceně nevypadají na to, že by se chystali vyhynout."

Na obzoru Země

„Tady jsi!“

Neo se uvelebil vedle Ré, dávaje pozor, aby si nevšimla, že se při svém tělocvičném výkonu přece jen zadýchal. Z celé lodi si jako zamilované místečko musela vybrat právě strážní koš na stožáru. Zlobilo ho, že tak podléhá jejímu špičkování a úzkostlivě na sobě hledá sebemenší příznaky domnělého stárnutí.

Zamžourala na něj nevinně jedním okem. „Zdravím tě, kmete.“

„Co děláš tady, batole?“ oplatil jí. „To není nic pro děti.“

Nicméně s povděkem přijal skutečnost, že nedostatek místa v koši znamenitě odůvodnil nutnost, aby jí ovinul ruku kolem ramen a přitiskl ji k sobě co nejblíže. Přitulila se k němu a řekla neurčitě. „Je tu moc krásně, vid?“

Ano, bylo, i když houpání lodi tady nahoře bylo o mnoho citelnější. Neo se rozhlédl. Za nimi na jihu matně vystupovaly z mlhy africké břehy. Mířili k severozápadu. Před nimi bylo jenom neuvěřitelně modré moře s kadeřavými čepičkami vln.

„Opravdu. Moc krásně,“ souhlasil a otřel se tváří něžně o její nosík, který k němu zvědavě natočila.

Tady, vysoko nad hladinou Středozemního moře, mezi plachtami arabské obchodní lodi, zakoušel Neo stejný pocit, jako když jejich oči napjatě hlídaly obrazovku, na které se měla objevit jejich modrá hvězda, Země. Díval se k obzoru, kde prvně spatří svou novou vlast. Viděl ji už dřív, z výšky smrtelníkům zatím nepřístupné. Ale to nebylo ono. Byla to jeho lidská vlast a chtěl se na ni dívat z člověčí perspektivy. Byla to opravdu konečně ta země, kde jim bude dáno prožít lidský život a pokusit se splnit poslání, jehož se nehodlali vzdát, i když vypadalo sebenemožněji? Podaří se jim alespoň udržet štafetu, kterou si budou předávat generace zasvěcenců až do doby přistání poslední skupiny, aby T 27 věděl, skutečně věděl, co ho na Zemi očekává? Najdou tady konečně klíč k budoucnosti svých dětí?

Jejich děti! Podíval se poočku na Ré a zaplavilo ho dojetí.

„Děťátko,“ zašeptal něžně, a když k němu udiveně obrátila tvář, aniž si uvědomil, co dělá, prvně na této Zemi ji políbil. Zvedl ji

k sobě na kolena, bylo to tak pohodlnější a při polibku šilhali zvědavě dál k obzoru.

Ré nesdílela jeho Velké Očekávání. „Stojí to vůbec za tu dřinu?“ zeptala se pochybovačně. „Toho učení. A na co? Měli jsme si radši opatřit koráb a zůstat na něm.“

„Mohla jsi na ostrovy,“ škádlil ji. „Tam by sis celé dny mohla hrát na písečku a jezdit na lodičkách.“

„A kdo by o tebe pečoval v sešlosti věkem?“ odrazila ho. „Tareni jsou v květu mládí, ti mě tam nepotřebujou.“

Expedice se strategicky rozmístila. Na základně v jihoafrické říši Monomotapě zůstala jedna pětice jako pohotovostní oddíl, střežící Neovu starou laboratorní loď, jejich nejdokonalejší lékařské zařízení, pro případ naléhavé potřeby. Od velitelské pětky se oddělili T 39 a Ré, zatím co T 50 a 44 spolu s R 10 odlétli do pravlasti v Tichomoří s celou vzdušnou flotilou.

Protože Evropané se k svému cíli museli ubírat cestami lidí. Jejich největší zavazadlo byla objemná truhlice se zlatem, jímž je vybavil jejich hostitel v Monomotapě. Zlatem, které jim mělo otevřít brány Evropy a umožnit jirn život ve společnosti, která nic nedávala zadarmo. Jejich zbraně a dorozumívací prostředky byly zamaskovány v různých předmětech denní potřeby, aby neprovokovaly nemístnou pozornost. Sami v sobě nesli závazek odříkání. Na rozdíl od svých druhů v bezpečném zázemí nesměli pomýšlet na poklidný rodinný život.

V nekonečném oceánu ztracené ostrovy nebo vnitrozemská africká říše byly asi jedinými místy na světě, kde vládl poměrný klid. Země Mayů, bývalá vlast T 49 na východním pobřeží kontinentu, jemuž teď bílí říkali Nový svět, ačkoli jeho civilizace byla o tolik starší než jejich, teď už útočiště nemohla poskytnout nikomu. Hynula při vpádu dobyvatelů, kteří jí vnucovali ohněm a mečem svou vládu, předsudky, svůj způsob života i svého Boha. Neo, který se o tom osobně přesvědčil při jednom výzkumném přistání, které jeho i oba Tareny, kteří ho doprovázeli, málem stálo život, jen bezmocně skřípal zuby při pohledu na zpustošený palác a hořící hranice knih. Byly mezi nimi jistě i ty, které se dochovaly z doby jejich otců. Všechno pryč, nenávratně pryč. Toltéci zmizeli, nikdo už o nich nevěděl. Snad

se jim někde podařilo žít svůj život, který není z tohoto světa, život, k jakému je vedl jejich praotec před čtyřmi sty léty. Snad se jednou vynoří třeba pod jiným jménem a pomohou zachránit svět. Ale zatím to tak nevypadalo.

Myšlenky kosmonautů se upínaly k severnímu kontinentu, k jeho nepatrné západní části, kde vznikal přetlak nahromaděné energie, kde bylo právě zrozené srdce světa v nehotovém těle, které surově a necitelně natahovalo neohrabané ruce do všech končin světa a ničilo, čeho se dotklo. S úžasem se dívali na mapu, na úzkou tvář v ženské hlavě, jíž se podobal poloostrov, teprve nedávno dobytý z tisícileté vlády Arabů. Portugalsko! Neuvěřitelná nicka na mapě světa, která zasáhla smrtícím výbojem oba obrovské jižní světadíly a hrála si na Boha, přemisťujíc národy z jednoho na druhý. Viděli šílenství černého kontinentu, který sám sebe vraždil, prodávaje výkvět obyvatelstva čekajícím lodím, jež za sebou nechávaly jen starce a smrt.

I šikmoocí nájezdníci severu ztratili svou ničitelskou sílu. Jen turecký sultán se ještě držel v hranicích své mocné říše, dovoluje si občas výpady do bolavých míst evropských států. Ale Maurové se dávno stáhli. Jestli jejich korzáři dosud ovládali Středozemní moře, bylo to spíš proto, že anglické, španělské i francouzské loďstvo mířilo ve své největší síle na světový oceán, který otvíral cestu k neslýchaným pokladům Mexika i afrických břehů.

Ti, kteří ve jménu Páně loupili, vraždili a plenili pomalu po celém světě, přicházeli všichni z Evropy. Ohnisko lidských vášní, otevřená tlama pekla, a přesto patrně kolébka civilizace, v níž snění se stává vědou a jejíž technické schopnosti budou dost mocné, aby jednoho dne opět měly v rukou osud Země, který lze zvrátit v jediném okamžiku k životu i k smrti. K tomuto nepatrnému koutu světa teď mířila lod, na jejímž stěžni se milenci z vesmíru oddávali vidinám pozemského štěstí.

„Něco křičí," řekla Ré a oddálila trochu Neovu hlavu.

„Kdo?" Neo se jen s krajním odporem vytrhl z blaženého rozpoložení. Věděl, že až tahle chvíle skončí, bude se zase muset změnit v starostlivého strýčka a sklízet za to její nezasloužené opovržení. Chtělo se mu být mladý, bezstarostný a její. Naposled ji políbil a

hluboce si povzdechl. Už to nebylo to. Při polibku se Ré pořád pokoušela mluvit.

„Tak mi to řekni," vyzval ji. „A příště nevykládej, že to jsem já, s kým není žádná zábava."

„Tamhleten chlapík," ukázala Ré na lodníka, kterého prve vypudila z jeho stanoviště. Teď balancoval mezi plachtami druhého stožáru. Neo se ohlédl. Africké břehy už zmizely za obzorem. Přímo před nimi, na nerozeznatelné čáře, kde intenzivní modř mořské hladiny splývala s oblohou, se něco zabělalo.

„Loď!" zajásala Ré. „Plachty! Podívej se!"

„Moc nejásej. Kdoví kdo to je. Polez radši dolů."

Pod nimi na palubě vládl nezvyklý ruch. Kapitán se vzrušeně dohadoval s Tareny, kteří krčili rameny na znamení, že mu nerozumějí. Všichni se obstojně naučili španělsky pro chystané přistání ve Valencii, ale arabštinu ovládal jedině Neo.

„Jděte raději do kajuty, pane," zavolal na něj kapitán, sotva se přiblížili. „Všichni. Okamžitě."

Neo poslechl bez námitek. „Takový krásný den! Škoda," zalitovala Maé s rukou v dlani T 39.

T 18 zkusil dveře. „Zamkli nás, mizerové," řekl zachmuřeně.

„Proč?"

Neo zpozorněl. Tohle opatření se mu nezdálo.

„Mám otevřít?" zeptal se T 39 a nerad se odloučil od Maé. „Můžu říznout zámek. Ale poznají to."

Neo chvíli váhal, ale pak se rozhodl. Jemný řez bude Arabům tak nepochopitelný, že je to nakonec jedno. „Dělej," řekl. „Půjdu se podívat, co mají za lubem."

„Sám?" podivil se T 26. „Půjdu radši s tebou."

„Ne," odmítl Neo. „Dvou by si už museli všimnout." Ré se za ním dívala škvírou pootevřených dveří, jak postupuje opatrně při stěně úzké chodbičky, než jí zmizel. Ale než o něj začala mít doopravdy strach, byl zpátky. „Co je?"

„Komplikace." Neo se po nich rozhlédl víc než zasmušile. „Podle toho, co jsem vyslechl, mají naši Arabové vedlejší zaměstnání. Střelci u děl jsou už v pohotovosti."

„Piráti!"

Bylo cítit nezvyklý pohyb, jak se loď otáčela na místě. Otřes, ohlušující rána a zakymácení lodi potvrdily Neovy obavy.

„Uspíme je," navrhl T 18, „než stačí vystřelit po druhé."

„Můžeme to zkusit," souhlasil Neo. „Připrav rozprašovače."

Spolykali rychle tablety, rušící účinky uspávacího plynu, a Tareni a Neo vyběhli na palubu s rozprašovacími pistolemi v rukou. Lodník, který je spatřil, varovně vykřikl, ale už ho zasáhl obláček bílé mlhy z ruky T 26. Udělal ještě ze setrvačnosti pár kroků a sesunul se k zemi. Mlha nad lodí zhoustla. Tareni zkoušeli prvně naostro novou zbraň, kterou si sestrojili pro bezpečnější život mezi lidmi, a nešetřili. Posádka pirátské lodi bude spát aspoň den a noc, dělostřelci v podpalubí, kteří uspávací plyn budou vdechovat ještě dlouho po tom, co na palubě jeho mraky rozežene rychle sílící vítr, nejméně dvakrát déle. Neo přiskočil k opuštěnému kormidlu a upevnil je.

„Odřežte plachty!" zvolal na Tareny. „Tohle nezvládneme!"

Mlžná clona se trhala v prudkých poryvech větru. Spatřili druhou loď. Ležela opodál na hladině, mírně nakloněná na bok. Námořníci hbitě skasávali plachty. Na nadzvednuté straně těsně nad vlhkou čarou ponoru zela černá kulatá díra.

„Zavolám 6. Musíme odtud," povzdechl si Neo, když taktak zachytil Ket, která na kymácející se palubě ztratila rovnováhu. Nerozhodně se podíval na ostatní.

„Přece jsme věděli, že nám tu půjde o krk," rozřešil T 39 rázně jeho pochybnosti. „Nebudeme pořád utíkat."

„Krom toho to Ket udělala schválně," přisadila si Ré. Dobře jsem viděla, jak na tebe míří." V rozporu se svými slovy se zapotácela a sklouzla na rameno šklebícímu se T 26.

„Svádět vlastního bratra! No ne!" vypískla Ket.

Neo takticky přehlédl dívčí potyčku. „Co chceš dělat?"

T 39 pro jistotu objal Maé, aby také nepadla do nějaké nevhodné náruče. „Je tu člun," řekl. „Můžeme veslovat k nim."

„Na těch vlnách?"

„Proč ne? Není to daleko."

Tareni se tužili u vesel. Dívky v mužském přestrojení, které pro ně Neo prozřetelně zvolil na cestu do neznáma, vypadaly jako zvědavá pážata, když vykukovaly přes okraj člunu.

Na lodi je zpozorovali. Námořníci se srotili na palubě s puškami v rukou. Vypadalo to hrozivě.

„Radši se vrátíme!“ křikl Neo na Tareny, kteří seděli zády a nemohli vidět namířené hlavně. Než pochopili, oč jde, vynesla je vlna nahoru. Z paluby blížící se lodi šlehl plamen. Ré vykřikla a padla na dno. Neo se k ní zběsile vrhl a sklouzl.

„Co děláš!“ vyjekla Ré a posadila se. Ani se nestačil vzpamatovat z leknutí a už se zalykal v zeleném přítmí, obklopen nepřátelským živlem, který ho táhl do hlubiny. Nebo to bylo nahoru? Slepě se odrazil nohama. Na okamžik se octl nad hladinou, ale teď neviděl ani loď, ani člun. Sotva se nadechl, převalila se přes něj přicházející vlna. Zase vyplaval. Taktak postřehl blížící se vlnu, ale na jejím vrcholu ho prudký náraz do hlavy skoro připravil o vědomí. V očích se mu zatmělo a klesal dolů jako kámen. Cosi prolétlo vodou kolem něho a najednou byl na hladině s rukou T 18 ovinutou kolem pasu. T 26 k nim z člunu napřahoval veslo. Neo se ho křečovitě chytil.

„Byl bych... sám…,“ zajíkal se, plivaje slanou vodu.

„Ty bys všechno sám. Utopil by ses taky sám,“ brumlal T 18 přátelsky, vzpíraje ho zespodu, aby se dostal do člunu.

Neo ležel na dně a pokoušel se o úsměv. Z rozraženého čela mu crčela krev. Vyděšená Ré se nad ním skláněla s bezednou hrůzou ve velikých očích. Umáčený T 18 si znovu sedl k veslům.

„Krvácí,“ řekla Ré. „Strašně. Podívej se.“

T 14 se ohlédl. „Vydržíš to chvíli?“ zeptal se. „Máme co dělat, abychom se tam dostali. Moře je čím dál horší.“

S přemáháním se usmál. „Samosebou,“ řekl hrdinsky. Zavřel oči. Z kymácení člunu se mu dělalo mdlo. Jen jako z dálky rozeznával volání v cizí řeči a hlasy Tarenů.

„Už jsme tady,“ slyšel nad sebou T 39. Člun narážel ve vlnobití o bok lodi. „Spouštějí nám žebřík. Můžeš sám?“

Kývl a vstal, ale nohy se pod ním podlomily. V pádu narazil hlavou znovu na okraj člunu a tentokrát omdlel doopravdy.

Když se probral, ležel na zádech a nad ním zářilo to neuvěřitelně nádherné nebe bez jediného mráčku. Vítr ulehl a vlny šplouchaly jen tichounce. Nad ním se skláněl T 14 a Ré.

„To je dost," zahuhlal T 14. Vždycky když mluvil tímhle nejhlubším hlasem, znamenalo to, že je mimořádně dojat. Neo ocenil jeho starostlivost a stiskl chlácholivě ruku, která zkoumala jeho puls. Ré neříkala nic. Mluvily jen její oči a co v nich četl, byla hotová nádhera.

„Kde jsou ostatní?"

„Zavřeli je dole. Nás tu nechali kvůli tobě."

„Nedomluvili jste se nějak?"

„Ne. Jejich patron trochu láme španělštinu, ale za moc to nestojí. Neuvěřitelně melou. Naštěstí. Tlumočníci dávno překládají, takže rozumíme aspoň my jim. Ale mluvit přes reproduktory..."

Neo se trochu nadzvedl. Zarostlé tváře dvou námořníků, kteří stáli opodál, byly divoké a vražednické. „Kdo jsou oni?" zeptal se. Vypadali na piráty spíš než tamti.

„Rybáři, nebudeš tomu věřit. Benátčani. Ten náš Ali Baba si to trošku popletl. Asi poznal loď. Patron, který se jmenuje Angelo, ačkoli vypadá jako čert, ji před touhle plavbou koupil od nějakého bohatého kupce, který na ní vozíval vzácné zboží do Turecka. Málem mu to přišlo draho. Piráti by je povraždili kvůli dvěma bečkám smradlavých ryb. To by bylo divení!"

„Podívej!" Pirátská loď, která se směšně otáčela kolem vlastní osy, se stále blížila. „Snad se neprobudili?"

„To asi," odbyl ho T 14 posměšně. „A cvičí tady piruety. Vítr je přihnal. My stojíme na kotvě."

„Kam mají namířeno?"

„To snad aby ses zeptal patrona. Jde sem ještě s jedním, co umí arabsky. Nelekni se, vypadá roztomile."

Polonahý muž s červeným šátkem na hlavě a jednou obrovskou zlatou náušnicí vypadal krajně nedůvěryhodně. Přes jeho tvář se táhla dlouhá bělavá jizva, která protínala jeho horní ret a křivila mu ústa stálým ohavným úsměvem. Ale když se mu Neo zadíval do očí, pocítil úlevu. Byly moudré, trochu posměšné a v jejich hloubi četl poklidnou sebedůvěru. Ten pohled mu náramně připomínal jeho otce. Byl opálený jako černoch a pod lesklou kůží se mu vlnily mohutné svaly. Druhý byl malý, šlachovitý, s těkavýma očima. „Patron chce

vědět, co jste zač a co se stalo s tou lodí," spustil na něj drobný mužík arabsky.

„Přicházíme z východního pobřeží Afriky," řekl Neo a dal si záležet, aby jeho přízvuk zněl co nejnearabštěji. „Jsme Španělé. V Iškandríji jsme si tu loď najali do Valencie."

„Lže," ozval se patron. „Nač by je piráti vozili do Valencie, když je mohli obrat na lodi? Už by se dávno mohl takhle rozvalovat leda v břiše nějakého žraloka."

Neo se na něj podíval a udělal smělý tah, o kterém předpokládal, že mu získá důvěru. „Znám Araby," odpověděl, nečekaje na překlad. „Neměli ponětí, že vezeme zlato. To bych si nikdy netroufnul. Dal jsem jim zálohu a zbytek měli dostat ve Valencii od příbuzných, kteří nás čekají." A když viděl užaslý pohled obou mužů, dodal přívětivě: „Já vaší řeči rozumím docela obstojně, jenom mluvit neumím."

Dával dobrý pozor, jestli námořník svému veliteli překládá opravdu všechno včetně zmínky o zlatě.

„Zlato!" vydechl patron s úžasem. „Vy je máte s sebou?"

T 14 se neklidně zavrtěl. Tohle se mu zdálo trošku nebezpečné. Ale Neo odpověděl klidně: „Ano. Půlka je vaše, když nás odvezete do Valencie místo nich. Kde jsou moji přátelé?"

„Dole." Patron Angelo se zatvářil trochu provinile. „Dojdi pro ně, Giuseppe. A hned se vrať. Mrzí mě, že jsme po vás střílelí, ale jistě pochopíte, že budeme opatrní i teď. Jeden z vašich přátel se chtěl prát a skoro mi zmrzačil tři lidi."

„39," odpověděl T 14 na nevyslovenou otázku. „Zdálo se mu, že jeden chlap se nechoval dost uctivě k Maé. Trouba. Málem je prozradil."

Když se Giuseppe objevil v průvodu Tarenů, Maé, Ket a deseti zakaboněných mordýřů, vyzval patron pohledem Nea, aby pokračoval. „Dál už nic. Poznali jsme, oč jde, když na vás vystřelili. Naštěstí byli všichni opilí pod obraz a usnuli. Vzali jsme člun a svoje věci a upláchli jsme v mlze."

„Spí?" vyhrkl patron nedůvěřivě. „Ještě pořád?"

„Třeba jsme jim trochu pomohli," usmál se Neo. Angelo se podíval na mohutné pěsti Tarenů a pokýval hlavou. „Tomu se dá věřit," řekl. „Ale co ty stěžně? Nebyla přece bouře a my jsme také nestříleli."

„Ty jsme skáceli my. Neumíme zacházet s lodí. Vítr zesílil a báli jsme se, aby nás nepřevrátil.“

„Pojedu se tam podívat, Angelo,“ oslovil patrona muž, který stál vedle něho. Až na tu jizvu se mu podobal jako vejce vejci. „Ta mlha… To taky nebylo jen tak.“

„To nemá cenu, Marcello,“ odmítl patron bratrův návrh. „Před západem slunce zvedneme kotvu. Nech je.“

„A oni nás začnou honit a vyvrtají nám novou pěknou dírku, ne?“ posmíval se Marcello. „Když nic horšího.“

„Blázníš?“ osopil se na něj Angelo. „Z těch lan a plachet se nevymotají týden. Jsme rybáři. Nikdy jsem nedrancoval cizí lodi. Nech je plavat. Zítra je proud zanese na útesy. A jestli se vzbudí včas, není na nás soudit cesty osudu.“

Se soumrakem ‚Beata' zvedla kotvy a s větrem v plachtách se pomalu pohnula k severu. Patron Angelo seděl strnule nad otevřenou truhlou, z níž na něj zářil nevídaný zlatý poklad. S povzdechem přirazil víko, aby zahnal vtíravé pokušení.

„Nevezmu od vás nic,“ řekl Neovi. „‚Beata' nemůže plout do Valencie. Budu rád, když se dostaneme zpátky do Benátek.“

Neo neprotestoval. „Zaplatím vám aspoň opravu,“ navrhl Angelovi. „Cítím se do jisté míry vinen. Byli jsme na té lodi.“

„Dá se to brát taky tak, že jste nás vlastně zachránili. Nebýt vás, mohla být ‚Beata' na dně a my s ní.“

Když se lod bez dalších nehod přiblížila k břehům Evropy, vpašoval Neo do Angelovy skříně potají objemný měšec afrického zlata. S příjemným pocitem vyrovnaného dluhu vyšel na palubu.

„Hej!“ ozvalo se nad ním.

Samozřejmě. Ve strážním koši seděla Ré a nešťastný Giuseppe balancoval na sousedním stěžni.

„Nelez ke mně!“ okřikla ho. „Jdu dolů!“

Ale dokázal jí, že ani rozbitá hlava nepřekoná jeho mladistvou bujarost. Tentokrát ovšem trochu heknul, když se spustil vedle ní. Přesto se na něj dívala obdivem zářícíma očima.

„Je tu krásně, viď?“ opakovala svou oblíbenou větu.

„Moc.“ Všude kolem bylo jenom moře.

„Já se tam těším,“ řekla Ré. „Pořád jsi nás strašil. Běloši sice vypadají děsně necivilizovaně, ale jinak jsou o moc lepší než ti tvoji dávní kamarádi. Co máš proti těm chudákům?“

„Nic, pokud budou jako patron Angelo,“ odpověděl jí spokojeně. Vítr jí čechral vlasy, jejichž dotyk cítil na své tváři. Připadal si šťastnější než všichni bozi celého lidstva dohromady. „To jsem zvědav, co tu najde 27. Čtyři sta let je dlouhá doba. Škoda že nemůžeme být při tom.“

„Můžeš zase hibernovat,“ nadhodila.

„Už ne,“ usmál se na ni. „Leda bys chtěla taky.“

„Strávit mládí u ledu?“ ušklíbla se. „A pak, co by řekl chudák 27, kdyby ho přišli uvítat zasloužilí veteráni? Měl by po efektu a on je tak rád důležitý. Kdy má vlastně přistát?“

„Podle křesťanského letopočtu…,“ začal Neo.

„Jediného, který neuznáváš,“ doplnila ho Ré výsměšně.

„… by měl přistát v roce 1985. Možná později, možná taky dřív. Setkání s adalskou raketou by mohlo ovlivnit jeho dráhu. Ty jsi přišla v roce 1570. A já dokonce 1155. To jsem byl ale janek! Víš, když jsem tu byl tenkrát…“

To neměl říkat. „Zase mi vykládej o ženských a o svých zázračných genech!“ utrhla se na něj. „Na to ti nejsem zvědavá!“

„Počkej!“

Ale Ré už přehodila jednu nohu přes okraj koše a chystala se sklouznout dolů. „Na co jsi sem lezl?“ škytla lítostivě. „Bylo tu tak hezky!“

Neo v mezní situaci zvolil drastický prostředek. „Jé,“ zaúpěl zkormouceně. „Ta hlava! Zase mě strašně bolí. Asi omdlím.“

Okamžitě byla u něj zpátky a než prohlídla jeho podvod, už bylo pozdě. Když ji pustil, byla zase poddajná a líbezně načechraná přes všechnu snahu po důstojnosti.

„Vidíš,“ řekla spokojeně, „na mne se musí po dobrém. Takhle mě vždycky přesvědčíš. Nezapomeň na to.“

Neo na to nezapomínal až do chvíle, kdy zase vyskočila s očima navrch hlavy. „Země!“ vykřikla. „Naše země! Podívej!“

„Vidíte něco?“ volal na ně zdola patron Angelo.

„Země! Je tam země!“ křičela Ré naklánějíc se tak nebezpečně, že ji Neo v poslední chvíli chytil za nohu a stáhl zpátky.

S tvářemi u sebe pozorovali našedlý proužek, který stále zřetelněji na obzoru přetínal dosud ničím neporušenou souvislou modř oblohy a moře. „Ano, země,“ zašeptal a přivinul ji k sobě tak těsně, že jeho dlaň, která sklouzla po její paži, přikryla její prsty, svírající se vzrušeně na kraji koše.

Hluboko pod nimi stáli bez pohnutí čtyři Tareni, Maé a Ket a upřeně hleděli k obzoru, kde jim tajemná hmota nové pevniny rostla před očima. Nejzáhadnější planeta vesmíru k nim znovu obracela svou věčně proměnlivou tvář.

Třetí část

KŘÍŽ SVATÉHO DOMINIKA

Vyslyš je, Spravedlivý

Zvuk zvonce, doznívající v kamenné chodbě, vyrušil Nea, T 14 a 18 z práce. Podívali se na sebe. Neo se přistihl, že bezděčně sahá po zbrani. Tahle země ho zneklidňovala.

„Alonso, zapni obrazovku u vchodu. — 18!“ křikl, když se nikdo nepohnul. „Kdy si konečně zapamatuješ svoje jméno!“

T 18 sebou trhl a vstal. Na stěně se objevil obraz cesty. Před vchodem stál veliký krytý kočár. Skupina jezdců přivazovala k mříži koně. Byli ozbrojeni, ale to nebylo to, co Nea znepokojovalo. Tady nikdo nechodil beze zbraně. Podivná byla ta návštěva zcela neznámých lidí na pokraji soumraku. Mají-li nepřátelské úmysly, budou se muset bránit. Opět se prozradit a opět prchat do vzduchoprázdna mimo lidi a svět. Už se jim to stalo dvakrát, v Benátkách a v Messině. Tentokrát se zdálo, že jejich vstup do Španělska proběhl mimo jakékoli podezření. Byli zde, v srdci země, v blízkosti královského hradu, necelou hodinu cesty od prvních ulic Madridu, měli dům, získaný řádnou koupí, a konečně se cítili jakž takž v bezpečí ve své malé pevnosti, která zvenku a pro lidi tohoto století vypadala jako pokojné rodinné sídlo. Znamenalo to, že vzbudili zájem, na který ještě nebyli připraveni? Nebo šlo o náhodu? Zabloudil nějaký velmož cestou z Escorialu? Nevypadalo to na to.

„Pustíme je,“ řekl. „Nebo budeme muset zase pryč. Antonio, upozorni všechny na nutnost kontraindikace.“

Světlovlasý Antonio, T 14, vyběhl do dlouhé úzké chodby. Neo ukryl v širokém rukávě kapesní rozprašovač uspávacího plynu, spol-

kl kontraindikační tabletu a prošel do sousední místnosti. Zvon na chodbě bil jako na poplach, ozývaly se dokonce duté rány na vrata. Návštěvníci ztráceli trpělivost.

Sluha José, podmračený muž, kterého najali v blízké vesnici, už čekal za dveřmi. „Zeptej se, co chtějí. Ale neotvírej!“

Zvonění ustalo. Za chvíli byl José zpátky a hlásil zadýchaně: „Don Rodolpho a don Ernesto žádají o přijetí.“

„Neznám. Zeptej se na celé jméno.“

„Ptal jsem se, nechtějí je sdělit. Podle znaku na kočáru by to měli být princové královské krve. Habsburkové.“ José zaváhal a proti svému zvyku přidal radu. „Radši bych neotvíral.“

„Musíme je přivítat, jak náleží. Počkej na nás u vrat.“ V jeho videofonu se objevila krátce ostříhaná hlava Ré. Bezděky se usmál, pohled na ni ho vždycky dojímal. „Domenico a César ať přijdou ke vchodu. 39 a 26,“ dodal pro jistotu. „Antonia si tam nechte a zůstaňte na spojení.“ Vyběhl na nádvoří. „Spolkni tohle a otevři,“ poručil Josému a vsunul mu bílou tabletu do úst. „Don Juan očekává dona Rodolpha a dona Ernesta s hlubokou úctou,“ zavolal přes hradbu. „Vjeďte dovnitř!“

Jakmile José odsunul těžkou závoru, vrata se rozletěla a na nádvoří vniklo všech deset ozbrojenců s namířenými pistolemi. Pět mužů se rozběhlo ke dveřím. Kočár se nehýbal. Neo zahlédl v okénku bledou tvář, která okamžitě zmizela. „Co to má znamenat?“ zeptal se muže, který vypadal jako velitel. José zesinal hrůzou. Tareni zůstali jako obvykle ledově klidní.

„Staráme se o bezpečnost svých pánů.“

„Tady jsem pánem já,“ řekl Neo tiše. „Zastav je.“ Pozoroval obláček bílé mlhy, který se plížil po nádvoří. Veliteli klesla ruka s pistolí a v příští chvíli se poslušně složil na zem. Kočí postřehl, že se stalo něco neočekávaného. Chtěl prásknout do koní, ale místo toho se skulil na kozlík. Do kočáru plyn zatím nepronikl. Bledá tvář se objevila znovu v okénku a tentokrát vypadala značně vyděšeně.

„Rozprášit.“ Prudký nápor větru z otvoru vedle dveří zvedl spadané listí na dvoře v divokém víru a zase se utišil.

Neo vyšel na liduprázdnou cestu, podal spícího kočího dolů do rukou Tarenů a vylezl na kozlík. Ospalí koně klopýtali pomalu do

dvora. Vrata zapadla, Neo seskočil a s hlubokou úklonou otevřel dvířka. Tři Tareni, živoucí vtělení zbožné oddanosti, poklekli na jedno koleno, zatím co čtyři sluhové Neovy domácnosti odvlékali spící vojáky k zadnímu vchodu. Z kočáru sestoupil mladík, přemáhající statečně ospalost. Nebyl to ten, kterého prve Neo zahlédl, ale podoba obou tváří svědčila o blízkém příbuzenství. „Jsem don Ernesto a španělský král je můj strýc. Máme se snad pokládat za vaše zajatce?“

„Naprosto ne, Vaše Výsosti,“ protestoval Neo horlivě. „Jste mými nejdražšími hosty a tento dům je zcela k vašim službám.“

„Proč jste pobili naše lidi?“ zeptal se don Ernesto o poznání živěji. Čerstvý vzduch mu pomohl zahnat zbytky ospalosti.

„Něco takového bych si nikdy nedovolil,“ ohradil se Neo. „Ráčíte-li se dobrotivě přesvědčit, uvidíte, že jen usnuli. Ve službě!“ A protože mladý šlechtic byl příliš hrdý, aby se obtěžoval přes dvůr, dal Neo k němu přivléci chrápajícího velitele jejich doprovodu, který ze spaní mumlal cosi neslušného.

Vznešenému chlapci přeběhl po tváři bezděčný úsměv. Rychle ho potlačil a zvolal: „Musíme tu tedy zůstat?“

„Rozuměl jsem tomu, že jste mi prokázali tu čest a přijeli za mnou,“ řekl Neo zdvořile. „Ale přejete-li si pokračovat v cestě, dřív než vaše družina přijde k sobě, mohu vám dát doprovod svých lidí. Dovezou vás bezpečně, kam si budete přát.“

Mladík se obrátil k svému druhovi, který se skrýval v přítmí kočáru, a řekl: „Vystupte, Rodolpho, nemá to smysl. Jsme v jejich moci.“ Mávl odmítavě rukou, když se Neo pokusil o protest, a ustoupil od dvířek kočáru. V nich se teď objevila další postava, skoro směšná disproporčností velkého těla na krátkých nožkách, ale něčím nepostřehnutelným vyvolala v Neovi pocit sympatie. Ospalý výraz v bledé tváři a zakalených očích, které neklidně uhýbaly přímému pohledu, byl, zdá se, tomuto mladíkovi královské krve vlastní i bez přispění Neova omamujícího prostředku. Přijal nabízenou ruku a sestoupil.

„Můj bratr,“ řekl don Ernesto. „Nejstarší syn císaře Maxmiliána.“

Rodolpho nepromluvil, jen se tázavě podíval na bratra.

„Stala se malá nehoda,“ pospíšil si Neo s vysvětlením.

„Vaše družina tvrdě usnula a nedá se vzbudit. Nechcete-li se vydat na cestu v průvodu mých lidí, budete nuceni v mém skromném domě strávit několik hodin.“

„Jak to vlastně je,“ řekl Rodolpho pomalu. „Jsme zajatci nebo hosté?“

„Zajatci,“ prohlásil Ernesto zarputile. „Hosté,“ ozvali se jedním hlasem Tareni. Neo obklopil vznešené hosty neutuchající srdečnou péčí, aby zaplašil nedůvěru, kterou v nich musel vzbudit podivný počátek jejich známosti. Místo sluhů je obsluhovali nejmladší členové rodiny, don Miguel, don Carlos a Don Enrique, dříve Maé, Ket a Ré. Ernesto, který byl ostatně ještě dítě a také o mnoho kurážnější než jeho bratr, se brzy zbavil neklidu. Ale Rodolpho byl očividně těžce šokován. Těkavě pátral v tvářích přítomných a odpovídal na půl slova, zamyšleně otáčeje číší, které se ani nedotkl. Najednou ji podal Neovi a řekl stručně: „Pijte.“

„Já… první?“ podivil se Neo, ale hned pochopil. Rodolpho se bojí jedu! Bez dalšího slova zvedl jeho číši a upil.

„Dost!“ zarazil ho Rodolpho, vzal mu pohár z ruky a obrátil ho spokojeně do sebe.

„Vaše Výsost se zbytečně znepokojuje,“ prohlásil Neo otevřeně a zadíval se mu přímo do očí. „Nemusel bych přece užívat jedu, kdybych měl ten šílený nápad sáhnout na vaše životy.“

„Nemluvte o šílenství v této zemi!“ vykřikl Rodolpho a v očích mu nečekaně blýsklo. „A co se týče jedu, můj dobrý otec stěží přežil jednu z návštěv u svého milovaného bratrance.“

„To nebyl jed,“ přerušil ho Ernesto střízlivě. „Otec se přejídal a opíjel. Zbytečně dráždil své vnitřnosti. Sledoval jsem přednášku jednoho učeného doktora madridské univerzity na toto téma.“

„Done Ernesto, váš zájem o vědu se mi líbí. V leckterém směru jste mě už překonal, můj milý. Můžete mi říci, jak podle vašeho názoru náš hostitel uspal Estébana a jeho lidi?“

„Nevím to o nic líp než vy, bratře,“ usmál se Ernesto.

„Ovšem. Ví to jen náš milý don Juan de Núrad y de Tarén,“ pokračoval Rodolpho sladce. „A on nám to poví. Ale ještě ne. Já se ho taky ještě netážu. Ještě si nedůvěřujeme. Ale pak ho požádám, aby

mi ukázal kouzelnou skříňku s pohyblivým obrázkem, který mluví neznámou řečí.“

Zhluboka se napil a dodal s postranním pohledem na Nea: „Proto jsme přišli, done Juane.“

Neo bystrýma očima přelétl všechny přítomné. Tareni neznatelně kývli hlavou, současně, jako na povel. Dívkám tkvěl na tváři nadšený úsměv. Ano, jistě. Náhoda jim nahrála situaci, jaká se těžko bude opakovat. Rodolpho, příští císař římský. Rodolpho, možný dědic španělského krále, o jehož pochopení jim šlo především. Přesto váhal. Na rozdíl od svých druhů cítil děsivou zodpovědnost i za ně.

T 39 vyzývavě zakašlal a svraštil obočí. Neo se rychle rozhodl a položil vedle ruky dona Rodolpha na stůl rozprašovač.

„Co je to?“ zeptal se Rodolpho se zájmem. Jeho tvář byla náhle jako vyměněná, dychtivá, omládlá, téměř krásná.

„Tato páčka uvolní zhuštěný plyn, který se rozloží a uspí každého, kdo se octne v jeho dosahu.“

„Jak ho zhušťujete?“ Vznešení bratři na něm viseli očima.

„Nevím. To je práce dona Alonsa jako celý přístroj.“

„A plyn? Kdo ho vyrábí?“

„Don Antonio a já.“

Ernesto pohlížel na Nea a Tareny s hlubokou úctou. Rodolpho vzal rozprašovač do ruky a řekl: „Teď bych vás mohl všechny uspat, spoutat, a až se moji lidé probudí, předat vás soudu.“

„To byste nejvýš usnul sám. My tomu umíme čelit.“

„Jak?“ Neo beze slova vysypal na stůl hromádku bílých tablet. Rodolpho zděšeně poposedl. „To mám spolknout?“

„Musíte, chcete-li uspat ostatní a sám zůstat vzhůru. Máte pravdu, že se děsíte. Tohle je jed. Dávka, kterou vidíte před sebou, by byla smrtelná. Ale v malém množství, které obsahuje jedna tableta, neškodí a povzbuzuje. Jako víno.“

„Vy se mi líbíte, done Juane,“ řekl vesele Rodolpho. „A nejvíc se mi líbí, jak zamlouváte krabičku s mluvícím obrázkem.“

„Nezamlouvám ji, Vaše Výsosti. Nemluvím o ní prostě proto, že chci do vaší příští návštěvy jednu sestrojit pro vás.“

„Proč myslíte, že vás navštívím?“ zeptal se Rodolpho náhle nepřátelsky. „Přijal jste nás úkladně. Jakou mohu mít příště záruku?“

„Stejnou jako dnes, Vaše Výsosti," odpověděl Neo klidně. „To poznáte, až jestli vás nechám bezpečně odejít."

Rodolpho se kousl do rtů. Ovšem, ukvapil se. Dosud byl v moci svého zvláštního hostitele. Znal mnoho lidí, kteří po vlídném posezení prohnali nic netušícímu druhovi dýku srdcem.

„Ostatně nepochybuji, že Vaše Výsost ještě někdy poctí můj skromný dům," pokračoval neochvějně Neo a s rozmyslem vypálil nemířenou ránu. „I kdyby to měla být jen zástěrka."

„Zástěrka čeho?" nadskočil Rodolpho. „Nevinných návštěv, kterými Vaše Výsost poctívá sestru našeho kuchaře Sancha," prohodil Neo ledabyle. Zasáhl? Sanchova sestra měla totiž milence, na jehož původ, o němž se vyjadřovala velice záhadně, byla nezřízeně pyšná. Jak jinak se tento mladý šlechtic mohl dovědět jedno z jejich tajemství?

Nemýlil se. Rodolphova zsinalá tvář se pokryla temnou červení. Pracně se přemohl a řekl jen s přijatelnou dávkou mrzutosti: „Ticho! Jsem zasnouben s dámou v tak vysokém postavení, že podobné řeči jsou i mně nebezpečné. Neřku-li té upovídané dívce."

„Nemluvila o tom. Ale já znám i věci, které nebyly řečeny. Jsem vděčen osudu, že mi dopřeje prokázat malou službu Vaší Výsosti, když návštěvami u mne bude moci vysvětlit některé návštěvy o tolik příjemnější."

Kolikrát později si Neo vyčítal, že se vyjádřil tak mnohovýznamně. Protože Rodolpho si to bezostyšně vysvětlil tak, jak se mu hodilo, a vodil si Pedrettu do Neova domu. A nejen ji. Když několik dní po jeho první návštěvě Pedretta zazvonila u dveří a ostýchavě prohlásila, že zde má počkat na svého vznešeného pána, neznal se Neo vzteky. „Vyhodím ho!" vyhrožoval, což ovšem v jejich situaci nemohl myslet vážně. Zatím, co se muži vzrušeně dohadovali, přičinlivá Ket prošla dům a vybrala pokoj, který měl nadále sloužit vznešenému hostu. Uvedla tam Pedrettu a Josému přikázala nejvyšší diskrétnost, až bude čekat před vraty na dona Rodolpha, aby ho zavedl do hnízdečka lásky. A tak se stalo, že nic netušící Neo se dověděl, co se dělo v jeho domě, až když k němu rozjařený Rodolpho vpadl jako velká voda s nejvroucnějšími díky.

Někdy s Rodolphem přijížděl Ernesto. Oba bratry Neo bral do své laboratoře. Jejich pronikavá inteligence z nich dělala zajímavé společníky jeho pokusů. Do všech tajemství je ovšem nezasvětil. Rodolpho věděl, že Arabové byli ve Španělsku před čtyřmi sty lety na pokraji převratných technických objevů a domníval se, že Neův rod si své znalosti přinesl z arabských zemí, kde byl podle své naučené životní povídky domovem.

Na tom se dohodli ještě za svého pobytu v Monomotapě, když hledali způsob, jak proniknout do Evropy. Ré to přijala za své ohrnujíc nos. Samozřejmě. Zase jí musel připomínat tu svou mohamedánskou krásku. Kdovíproč mu tak mimořádně přirostla k srdci. Tenhle jeho nápad byl prostě vrchol. Nejen že měli být všichni jeho potomky, ale i on se stal předkem sám sobě.

„V našem spolku to není nic tak zvláštního," odbyl ji, když se nad tím ušklíbla. „Tareni jsou svým vlastním otcem, kupříkladu. Jenže tady se nám praotec jako předek nehodí."

Jednou Rodolpho přijel v krytém kočáře s dámou, zahalenou v hustých závojích, že jí nebylo vidět ani na špičku nosu. Neo soptil. „Dělá nám tady z toho vykřičený dům," zasmál se hořce, když mu don Carlos — Ket přišla sdělit, že se princ hodlá zdržet do rána. „To jsme se tu chtěli usadit jako úctyhodní občané!"

„Nezapomeň, že je zítra neděle, úctyhodný občane," řekla Ket. „Musíme do kostela. Tam je na naši úctyhodnost vidět."

Odjeli hned na ranní mši, aby měl Rodolpho příležitost diskrétně vyklouznout. Ale když se před polednem vrátili, princ na ně čekal. Dáma i s kočárem byla pryč. „Musíte mě nějak dopravit do Escorialu, done Juane," řekl. „Půjčil jsem svůj kočár. Nemohl jsem ho použít, když jsem s vámi chtěl mluvit."

„Vaše Výsost má snad ještě nějaké jiné přání?" zeptal se Neo s trpkým sarkasmem, který si nedokázal odepřít.

Rodolpho se rozesmál. „Mluvme si upřímně, done Juane, nerad bych, abyste mě pokládal za hlupáka. Já samozřejmě vím docela dobře, že jste mi něco takového vůbec nenabídl. Moje postavení má do sebe spoustu nepříjemností. Jedna z mála příjemností je, že mohu lidi přinutit, aby udělali i to, co nechtějí. Ne, nemám už dnes přání toho druhu. Ale... Vy jste byli v kostele?"

„Ovšem, vždyť je neděle. Jako správní křesťané…“

„A vy jste křesťané?“ zaskočil ho Rodolpho nečekanou otázkou. „Z vašeho vyprávění jsem nic takového nevyrozuměl. Váš předek, kterého Saladin kdysi zajal při křižácké výpravě a oženil s vlastní sestrou, byl nutně posledním křesťanem vašeho rodu. Saracéni si, pokud vím, křesťanské kněze nevydržují.“

„My přece… Známe Písmo svaté…,“ zakoktal Neo. Kam tím míří? Neuvěřil snad jejich historce o křesťanském předkovi?

Rodolphovi přeběhl po tváři stínovitý úsměv. „Znalost Písma ještě křesťana nedělá. Víte vůbec, co je svátost křtu?“

Neo nevěděl, co si z toho vybrat. V náboženských otázkách se necítil jistý a vyhýbal se jim, jak jen mohl. Ale asi to byla chyba. Musí se naučit jim čelit. Tahle země náboženstvím žije a omyl by mohl být osudný. Rozhodl se pro upřímnost.

„Máte pravdu,“ přiznal tiše. „Nejme pokřtěni. Nikdo z nás.“

Starostlivá tvář dona Rodolpha se rozjasnila. „Výborně!“ zvolal k Neovu překvapení. „Můžete mluvit o štěstí.“ A když viděl úžas v Neových očích, naklonil se k němu a zašeptal sotva slyšitelně: „Slyšel jste už… o Svaté inkvizici?“

Neo se zachvěl. Bezděčně ztlumil hlas, protože jen vyslovit jméno této strašlivé organizace platilo za projev mimořádné odvahy. „Vy myslíte, že lidé jako my by je mohli zajímat?“

„Především takoví,“ řekl Rodolpho chmurně. „Znáte příliš mnoho. To všechno, co tady s vámi provozuju už řadu měsíců, zavání podle jejich představ čarodějnictvím. Za menší věci stanuli lidé na hranici.“ Několikrát přešel sem tam po místnosti, pak se zastavil nad Neem a zadíval se na něj s náznakem úsměvu. „S velikým potěšením vždycky pozoruji, když se do vašich očí vkrádá nesmiřitelnost, done Juane. Ale raději buďte opatrní a držte se mé rady. Kacíři jsou odpadlí křesťané. Kdo není křesťanem, nespadá pod pravomoc inkvizičního soudu. Leda zcela výjimečně. Ale někdy lze výjimku nepřipustit. Tu starost budete muset přenechat mému řekněme vlivu na mého strýce Filipa. Je těžce vysloužen, věřte mi to. Zaplatil jsem vlastní duší jako svědek čehosi… příliš strašného mezi otcem a synem.“

„Jste víc než laskav, Vaše Výsosti," uklonil se Neo, vzpomínaje mimoděk na hrůzné historky, které kolovaly o tajemné smrti šíleného infanta dona Carlose. Jedna verze pravila, že byl vydán inkvizici, druhá mluvila přímo o vraždě. V každém případě v nich vystupoval pečlivý byrokrat na španělském trůnu jako vrah vlastního syna. Co věděl Rodolpho, mlčenlivý svědek nocí Escorialu? Čemu má Neo a jeho blízcí vděčit za poměrné bezpečí na nejisté půdě Španělska, ovládaného Svatou inkvizicí?

„Můžeme pro to udělat něco i my sami?" zeptal se.

„Pošlu vám svého zpovědníka," řekl Rodolpho vážně. „Budu ho informovat, že si přeji, aby vaše přestoupení k víře bylo co nejdokonalejší. Je z tovaryšstva Ježíšova, ti mají blízko k Svatému otci. Hleďte si otce Anselma naklonit pravou upřímností. Ty svoje hračky mu ovšem neukazujte. Ale bude-li se ptát na mne, mluvte pravdu. Je mým zpovědníkem, ví všechno."

„Člověče, tohle mi nejde na rozum," řekl T 50. „Celý týden touhle dobou jsme zachycovali ty signály. Vždycky to jenom tak brnklo, jako by se vysílač otáčel. Letěl jsem nad Yucatan, zbytečně. 44 současně se mnou sledoval analykompas z ostrova. Sešli jsme se na průsečíku drah. Jenže tam nic. Pustina, hory, skály. Nikoho nebylo vidět a na výzvu taky nikdo neodpovídal."

„Nevaříte si tu nějakou kořalu, 50?" zeptal se Neo, zíraje otráveně na mlčící přijímač. Ne že by se rád nepodíval na ostrovy, ale myšlenkami byl ve Španělsku. Mohlo se tam stát všechno možné. Nemohl sedět celou cestu na vysílačce. A teď se ještě ukazuje, že tajemné signály byly jen planý poplach.

Vzdušný převozník T 6 a don César se tvářili docela spokojeně. „Aspoň se krásně vykoupeme v rodném oceánu," řekli smířlivým dvojhlasem a okamžitě uvedli svá slova ve skutek.

Konečně, mají pravdu. Pro tu chvíli… „Nic ve zlém, 50. Dej mi radši napít toho svého jedu, ať mám taky vidiny. Potřeboval bych přijít na jiné myšlenky."

„Moc jste nepokročili, co?" Pohostinný T 50 prorazil skořápku kokosového ořechu. „Pij rovnou z toho, je to lepší."

„Ano a ne.“ Neo zamyšleně usrkával chladné mléko. „Náš Rodolpho bude jednou možná římským císařem a docela určitě českým a uherským králem. Jenomže, kam až můžeme? Kde jsou meze chápání dnešních pozemšťanů? Přimět je, aby sami předělali svůj svět tou nejpřirozenější formou…

A je vůbec forma královských ediktů ta nejpřirozenější? Je prozatím jediná platná, to jistě. Bouřit lidi? Copak může dnešní sedlák pochopit zákony relativity, když jediná energie, s kterou je schopen počítat, je vítr a vodní proud? Svíčka je div století. Ti chudí ji vídají jen v kostele. Vzdělaní jsou kněží. Teda poměrně vzdělaní. Ale co s námi oni? Vždyť se jim nehodíme ani do jejich křesťanského nebe. S vyznavači duchů to bylo lepší. Byl jsem černý leopard a basta. Nikdo se nedivil a poslouchali. Jenže nemá cenu, abychom je učili poslouchat, když nerozumějí. Španělsko. Vybrali jsme si dobře? Nevím. Jak jsem se díval na mapu, zdálo se mi, že by jednou mohli spolknout ty Portugalce. Jenže je pořád ještě otázka, i kdybychom tam skutečně našli klíč k budoucnosti lidstva, ke kterým dveřím se vlastně hodí.“

„Neber to tak tragicky,“ řekl César, který vylezl z vody, otřásl se jako pes a pokropil ho sprškou ze svých vlasů. „Když uvážíš, že tam jsme pár měsíců, vykázali jsme fantastický výkon.“

Neo si povzdechl a vstal. „Vrátíme se,“ řekl. „Jen se trochu namočím a pak rovnou přes Monomotapu domů.“

„Zlato?“ zeptal se T 6 trochu kysele.

Neo kolem něj prolétl bezvadným stylem a vnořil se do průzračné vody. Když vyplaval, cítil se na chvíli zase bujaře a svěže. „Zdá se ti, že vašemu vlídnému hostiteli neposkytujeme dostatečnou protihodnotu? Nebo si stěžoval?“

„To první,“ odpověděl T 6. „Nejsme lepší než Portugalci.“

„Nenapínej ho,“ zastal se César bratra. „Zařídili jsme se na přeměnu prvků. Dokud máme laboratoř, sypeme zlato z rukávu.“

Cestou nad černým kontinentem Neo propadl sentimentálním vzpomínkám na časy a místa jejich prvních omylů a dávno zmizelé druhy. Od chvíle, kdy se vznesli do výše nad hrdé Zimbabwe a zamířili k severu, ani nepromluvil, zatím co César s Tarenem šestým se přeli o to, jestli je výhodnější videofon s velkou obrazovkou, který

kdysi T 8 zabudoval do Neovy lodi, nebo malý kapesní. Vyrušili Nea z nostalgie, když ho volali za svědka.

„To máte jako se všemi přístroji. Malé příruční můžeš všude nosit s sebou. Tenhle velký je zase dokonalejší. Jednak je možné ho trvale napojit na všechny videofony svěřené lidem, jednak má širší dopad. Například kdyby naši měli podobný, mohli by nás zavolat už teď. Ten kapesní by odtud nedosáhl ani do Cordoby. A za třetí…“

Videofon zabzučel, jako by jim odpovídal. Pohlédli na sebe s úžasem. César vztáhl ruku, aby ho zapojil, a v příští chvíli všichni vyskočili. Na velké obrazovce se objevila neznámá tvář starého muže. „Spravedlivý Bože, zachraň je!“ ozval se divoký výkřik. Tvář zmizela. Na okamžik se objevila jiná, vyzáblá, s obrovskýma šílenýma očima. Pak rozmazaný pruh, jak videofon letěl k zemi, na vteřinu podrážka těžké boty, praskot a tma.

„… za třetí má automatický zaměřovač,“ dokončil Neo začatou větu. Oba Tareni horečně porovnávali analyzátor s mapou.

„Sevilla,“ řekl nakonec César překvapeně.

„Zaleť tam a zastav. Musíme to uvážit.“

Loď zůstala viset nad mlčícím, spícím městem.

„Co chceš dělat?“ zeptal se César.

„Podívám se dolů. Sám,“ řekl Neo. „Mám pocit, že je to moje záležitost. Zatím nemám představu, jak si s tím poradím.“

„Dva si poradíme líp. Ty víš, kdo volal?“

„Nemám ponětí. Videofon, který jsme dali Rodolphovi, nebyl zaměřen sem. Jedině snad některý z doby před čtyřmi sty lety.“

„Jestli jsi rozdával videofony všem svým láskám, tak se nedopátráme. Vůbec jsem netušil, že jsi pracoval i tady.“

„Netušíš správně,“ potvrdil Neo jeho domněnku. „Ty zaměřené videofony byly jen dva. Jeden z nich Saláhuddín rozbil. 8 mu už nestačil udělat nový. A druhý zůstal v Damašku.“

„U tvé... u jeho sestry?“ zeptal se T 6.

„Ano.“ Nea znovu obestřela melancholie vzpomínek. „Kolikrát asi marně volala. Já jsem jí neřekl, že se nevrátím. Sám jsem to nevěděl, když jsem se loučili. Čekala na mě… s dětmi…“ Povzdechl si. „Už je to jedno. Stejně je čtyři sta let mrtvá.“

„Raději se probuď,“ řekl bezcitný César. „Já tě chápu, ale teď jsme tady. Otázka je, jak to, že je tady i ten videofon.“

„Asi ho někomu dala. A ten někdo se po čtyřech staletích obrací o pomoc ke mně. Nemůžu ho zklamat, už kvůli ní.“

„Máš pravdu, spravedlivý bože,“ ušklíbl se César. „Budu tedy dělat jednoho z tvých andělů.“

Autodafé

Neo rychle kráčel křivolakými uličkami, jimiž ho vedl světélkující ukazatel analykompasu. Už jim zbývalo jen pár kroků. Zdálo se, že v tiché ulici je jediný dům, rozlehlá exotická stavba se zamřížovanými okny. Vypadala opuštěně. César se zkusmo opřel do dveří. Povolily. Protáhl se dovnitř. Temná rána a tlumený výkřik dosvědčily Neovi, že je něco v nepořádku. Vsunul ruku s rozprašovačem do pootevřených vrat a když se chvíli nic neozývalo, vklouzl do zamořeného domu. César poklečel vedle dveří a držel se za hlavu. „Mizera," sténal. „Nemůžu se postavit."

„Sedni si na chvíli. Rozhlídnu se tu sám." Několik ozbrojenců chrápalo v chodbě. Pootevřené dveře byly past. Neo je nezavřel. Ještě několik hodin každý vetřelec hluboce usne, jakmile udělá za ně krok.

Byl to palác granda. Děsivě působila nejen naprostá opuštěnost, ale také nepopsatelná spoušť v místnosti, kde se odehrával jakýsi zoufalý zápas. Po několika hodinách prohlídky se Neo vrátil ke vchodu. Jediná kořist, kterou si odnášel, byl velký černý spící kocour s přeraženou tlapou.

„Máme hosta," přivítal ho César. Seděl na kamenné lavici a kromě veliké boule, kterou Neovi lítostivě předváděl, se zdálo, že mu nic není. „Přišel, sotva jsi zmizel za rohem." Starý muž v prostém obleku vypadal důvěryhodně. „Zastrč závoru," vyzval Neo Césara a vytáhl injekční stříkačku. Spící stařec hluboce vzdychl, jak se násilné probuzení šířilo jeho tělem, a vykřikl: „Nechte je! Ať je proboha nechají! Jsou nevinní!" Zarazil se, když spatřil dva cizí muže.

„Uklidni se, jsme přátelé. Kdo jsi?"

„Majordomus. Sluha dona Manuela." Spatřil nehybné postavy na zemi a vydechl s hrůzou: „Alguazilové! Vy jste je zabili?"

„Ne, jenom spí. Kdo je to don Manuel?"

„Jste v jeho domě!" zděsil se stařec. „A nevíte, kdo je?"

„Ne, ale na tom nezáleží. Přišli jsme mu pomoci."

„Tomu nepomůžete. Nikdo mu nepomůže," zavrtěl beznadějně hlavou a do jeho očí se vloudily slzy. „Přišel jsem alespoň pro ko-

coura doni Isabely. Postarej se o něj, Diego! zavolala na mne. To je to jediné...“ Jeho hlas se zlomil a odmlčel se.

„Tady máš toho kocoura. Nekřič, jen spí.“

Starý sluha se neklidně ohlédl. „Pojdte pryč, dokud je čas.“

„Nemáme kam jít. Neměl by ses s námi moc ukazovat.“

„Zavedu vás k dceři. Je vdaná a má hospodářství za městem. Ale je to ošklivé místo. Tablada.“ Otřásl se a dodal zoufale: „Uvidím je. Kéž bych toho zůstal ušetřen, ale nedokážu to.“

„Nerozumím ti.“

„Dceřina usedlost,“ zašeptal nehlasně, sotva pohybuje rty, „je poblíž quemadera autodafé.“

Hlučící a nenávistně plivající dav zahrnoval kacíře nadávkami. Tragická komedie se chýlila ke konci. Procesí se formovalo pod stupni chrámu. Za chvíli vyjdou do lučin Tablady v nemilosrdném žáru odpoledního slunce, který byl jen stínem jiného, strašnějšího. Don Manuel byl starý muž. Ještě nedávno bláhově toužil zastavit čas. Kéž by ho poznamenal víc, aby jeho opotřebované smysly nevnímaly nic krom vidin stařecké pomatenosti, aby nemocemi vysílené tělo dávno podlehlo volání smrti. Aby se nedožil tohoto dne. Ale byl tady a kráčel v obludném průvodu mezi mnichy, kteří jen jeho a Ramóna nemuseli podpírat. S láskou a hrdostí pohlédl na vnuka. Nepřijal jeho a matčinu oběť a snad to bylo dobře. Stejně by ho neušetřili. Aspoň odejde se vztyčenou hlavou. Poslední Perera! V šestnácti letech! Dítě! Palčivá bolest mu projela srdcem tak prudce, až se zapotácel.

„Ulevte své duši, milý synu, a doznejte se,“ ozval se hlas dominikána, který k němu vztahoval ruku s křížem. Vlna vzteku odplavila všechny ostatní pocity dona Manuela. Pod dotekem té ruky sebou trhl, až se mu provaz zadřel do hrdla.Odhodil na zem zelenou svíci, kterou mu nastrčili do spoutaných rukou, a plivl mnichovi do tváře. Ten se slabounce usmál a s pravou křesťanskou pokorou se sehnul pro přeraženou svíci.

Jeho řádový bratr se z druhé strany naklonil k donu Manuelovi. „Nepodléhejte ďáblu, milý synu, myslete na svou spásu. Smiřte se s Bohem v hodině smrti, dostane se vám milosti.“

Znal tu milost! Hořce se usmál a pokusil se uniknout neodbytným hlasům zpět do vzpomínek. Ale ty se proti jeho vůli neúprosně vracely do zatuchlého sklepení, kde navzdory pravdě i proti svému nejvnitrnějšímu přesvědčení učinil své doznání.

Udělali to oba, on i bolestí šílená matka, doznávajíce neexistující vinu, aby svou smrtí vykoupili život mladých, který by byl životem, i když až nadosmrti pokrytým bídou a hanbou. Ano, čáry a kouzly se snažili odvést duše Ramóna a Isabely z cesty spásy. Proč? Z nenávisti k Bohu. A na čí popud? Na návod ďábla, který se mu v noci zjevoval v kouzelné skříňce. Nesmyslná komedie! I když otázka ďábla ve starém škapulíři uváděla dona Manuela poněkud do rozpaků a ještě teď mu působila mírnou nevolnost. Protože někdo se mu skutečně zjevil. Rodinné podání mluvilo o zázračné pomoci, které se lze dovolat, až uplyne čtyřikrát sto let od křížové výpravy, z níž si jeho slavný předek přivezl záhadnou nevěstu a s ní i podivnou věc, která nebyla šperkem ani bibelotem, ale přesto se v rodině zachovala jako památka. Jeho otec i děd, všichni samozřejmě zkoušeli přivolat tajupného pomocníka stisknutím knoflíku ze slonoviny. Don Manuel v „jeho“ existenci nevěřil. Často si hrával s tajemnou krabičkou a vždycky zůstávala temná a němá.

Ale jeho nevíra byla otřesena. Zdálo se mu to jen ve zjitřené představivosti hrůzné chvíle, když ozbrojení pomocníci inkvizice vnikli do jeho domu, že v záhadném škapulíři, jehož se v zoufalství bezděčně chopil, zahlédl cizí vlídnou tvář a zaslechl slova nikdy předtím nepoznané řeči?

Zahnal vzpomínku. Neznamenala nic. Pomoc nepřišla. Nebylo možné vyrvat nešťastné děti hrůzné smrti. Nechtěli to. Byli nevinní a nechtěli lhát. Byli stateční. Hájili ho proti jeho vlastní lži i proti svědectví matky. Aspoň k Isabele byl Bůh milosrdný. V jejích neteckých očích nic nesvědčilo o tom, že prožívá s nimi hrůzu těchto chvil, kdy nemilosrdní strážci polo nesli a polo vlekli její umdlévající tělo na poslední cestě.

A Ramón! Zaťal pěsti a nenávistně se podíval na dominikána po svém boku, který neustával odříkávat své posvátné formule. Viděl znovu, jak se napíná provaz, který chlapce táhl vzhůru za ruce, spoutané za zády, jak se jeho tělo zmítá, když nohy ztratily oporu země,

ale bolestí zkřivená ústa zůstávají zamčená. Až od vysokého stropu ho pustili dolů a zarazili na půl cestě pádu k zemi prudkým škubnutím. Bolestný výkřik, který se mu vyrval z hrdla, zanikl v hrůzném zavytí jeho matky, která začala šíleně obviňovat svého tchána i sebe, snažíc se zoufale dokázat nevinu svých dětí.

„Mlč! To není pravda!“ vykřikl na ni Ramón divoce.

Don Manuel věděl, že jsou ztraceni, že není záchrany. Přesto potvrdil její doznání. Ne proto, že by chtěl uniknout vlastním mukám, ale když po třetím strašném skoku jeho milovaný chlapec zůstal viset bezvládně v provazech na podivně zkroucených rukou, přiznal všechno, co chtěli. Garrucha tomu říkali kati. A byl to prý nejmilosrdnější způsob mučení. Pane Bože!

A pak byli v temné kobce odděleni pevnou mříží od Isabely, která se zvolna vzpamatovávala po otřesném zážitku, kdy se octla na samém prahu smrti. Museli se stát zděšenými svědky toho, jak dva katovi pacholci vnikli s hořící pochodní do Isabeliny cely a zmocnili se toho krásného čistého těla, které se jim před chvílí při jejich ohavné práci svíjelo pod rukama a teď už se nemohlo bránit tak brutální přesile. Ramón, bijící hlavou zoufale o mříže, až mu z rozraženého čela tekla krev, a namáhající se marně vylomit je zmrzačenýma rukama. On sám, zalykající se ponížením a hrůzou. A Isabeliny oči, ve kterých naposled zahlédl jiskřičku rozumu, utopenou v odporu a děsu. Když se na něj podívala příště, dávno po tom, co osaměli, byla už stejná jako dnes. Tichá a nevědoucí.

Její matka to neviděla. Setkali se až teď, při poslední hnusné frašce v groteskních, neforemných sanbenitos s kacířskými korunami na hlavě. I v té směšné maškaře vypadali jeho vnuci půvabně. Na nejvyšším stupni pódia odsouzených, vztyčeného spolu s jiným, určeným pro inkviziční soud, v prostorné chrámové lodi, vypadali spíš jako andělé i přes křiklavě pomalované žluté kutny sanbenitos, které je měly ukázat v celé ohavnosti jejich hříchu. Nejvyšší stupeň byl vyhrazen pro ty, kdo měli být předáni světské pravedlnosti a upáleni.

Teprve teď nešťastná matka, stojící s hořící svící na stupni omilostněných kajícníků, pochopila svůj omyl. Tady, na místě odsouzenců, kteří v několika hodinách zahynou strašnou smrtí na polích Tablady, měl stát jen don Manuel. Za svědectví jí slíbili milost pro její

děti. Nepochopila, že ta milost není životem. S šíleným výkřikem se vrhla vpřed, ale dlouhý průvod mnichů jí zahradil cestu k přicházejícímu inkvizitorovi. Obrátila se, padla na kolena a pracně se šplhala s provazem kolem krku a spoutanýma rukama po stupních pódia odsouzených až k nim, na ten nejvyšší, kde zůstala ležet u jejich nohou.

Ramón štítivě odstoupil, ale don Manuel řekl káravě: „Je to vaše matka. Chtěla jen zachránit váš život a ví Bůh, že měla pravdu, kdyby to za cenu nepotřebného starce bylo možné."

Po celou nekonečnou mši a urážlivé, zdlouhavé čtení rozsudku stála vedle něho a tiskla se k jeho rameni, blábolíc nesrozumitelná slova omluvy. Spoutané ruce mu nedovolily pohladit ji po vlasech, ale políbil ji aspoň zlehka na čelo a zašeptal: „Netrapte se, Ines. Není to vaše vina."

A teď kráčeli všichni poslední cestou ven ze sevillských bran. V čele průvodu šel černý dominikán s vysoko pozvednutým zeleným křížem inkvizice, ovinutým černým flórem. Vojáci víry, inkviziční tribunál na válečných koních, obklopení černě oděnými jezdci s černým křížem na prsou, korouhev inkvizice, kde se na oválném štítu pískové barvy skvěla zprava zelená olivová ratolest, symbol míru, a zleva nahý meč, na konci alguazilové, rameno světské spravedlnosti, která usvědčené kacíře přejala z rukou inkvizice. U bran města je přivázali k oslům, kteří měli odsouzence donést na místo autodafé. Fray Bernardo, fanatický inkvizitor, jejich kat, však v průvodu chyběl. Už při mši se zhroutil pod náporem zákeřné choroby, která ho přiměla vrátit se po výroku soudu domů. Bůh mu nedopřál jeho zločinný triumf, pomyslil si don Manuel s uspokojením.

Rozhlédl se zářivou, sličnou krajinou, která se měla stát dějištěm jejich smrti. V dálce zahlédl bílý dvorec. Ještě nedávno se tam zastavili jako svobodní lidé u dcery jeho majordoma Diega, která je vítala s hlubokými úklonami, zářic radostí nad nečekanou poctou. Kde je teď? Bude přihlížet s davem zevlounů zasloužené smrti opovrhovaných kacířů? Byl by se díval dál k mírumilovnému stavení, ale jeho zrak přitáhla rozsáhlá kamenná terasa, která před nimi chmurně vyvstávala v polích Tablady. Quemadero. Čtyři obrovské sochy světců se tyčily v jeho rozích. Quemadero se stopami spálenišť nesčíslných

obětí inkvizičního soudu, jemuž se odedávna v hrůze vyhýbal širokým obloukem. Quemadero. Poslední místo.

Katovi pomocníci rychle připravovali čtvrtou hranici. Doña Ines si vydobyla právo zemřít s nimi. I když kacířská koruna, kterou měla na hlavě, byla obrácena špičkami namalovaných plamenů k zemi na důkaz, že jí bude poskytnuta poslední milost.

Dotěrní mniši neustávali naléhat, aby si doznáním v poslední chvíli i oni zasloužili milosrdnější smrt. Kdyby už dali pokoj! Ze všech hrůz, které je čekaly, připadaly jejich vytrvalé ševelící hlasy donu Manuelovi nejnesnesitelnější.

Lhostejné, obratné ruce katových pomocníků je pomalu připoutávaly ke kůlům hranic. Všechno mělo proběhnout co nejpomaleji, aby důstojnost svatého soudu neutrpěla. I pomalý nízký plamen měl prodlužovat jejich muka pro větší slávu boží.

„Sbohem, děti," zvolal don Manuel. „Umíráme v pravdě."

Hořící pochodně se zaleskly na úpatí čtyř hranic. Donu Manuelovi se zdálo, že jejich dým vidí v dálce, jak se zvolna plíží travou. Nebo to byla mlha, která běžela v ústrety čpavému kouři hranice? Mlha, teď? Nesmysl. Oheň praskal hluboko pod jeho nohama. V oblaku dýmu viděl, jako by zadní řady zevlounů padaly na kolena. Konečně zmlkly vtíravé hlasy mnichů, kteří se do poslední chvíle pokoušeli z obětí vymámit doznání. Teď odstoupili, protože plameny se zvolna blížily k nohám odsouzených. Don Manuel už cítil jejich žár na bosých chodidlech.

Vydržet! Víc než na vlastní bolest myslel na děti. Zaslechl zachroptění. Věděl, co znamená. To nešťastné doně Ines se dostalo poslední milosti z rukou kata. Neotočil hlavu, aby se podíval. Zůstal zahleděn do zamlžené pláně před sebou. S neosobním údivem si uvědomil, že se na ní náhle vynořilo několik postav, které se úprkem blížily a bílá mlha kolem nich houstla.

Svět kolem se zakymácel, ale to bylo asi bolestí ze žhavého plamene, který se probil k jeho tělu. Pocítil sladkou únavu. Bolest zmizela a myšlení mu začal obestírat milosrdný spánek. S poslední nejasnou myšlenkou díků zavřel oči a propadl se do konejšivé tmy, plné bezpečí a míru.

Sotva první soumrak umožnil přistání u jejich domu, vyskočili Alonso a Antonio na čekající koně a tryskem se rozjeli k Madridu. Za půl hodiny je pomalu následoval Neo. Tři spící zachráněné zanechal v péči dívek. Spokojil se tím, že ošetřil vykloubená ramena chlapce, jehož zjev z nich vyrazil dech. Když se Neo prvně zadíval do jeho tváře, měl pocit, že se dívá do zrcadla v bezstarostné době své adalské mladosti.

V duchu proklínal neopatrnost, která stála život té ženy. Měli si spočítat, že horký vzduch kolem hořících hranic zpomalí postup uspávacího plynu. Nemohli ovšem tušit, že kat ukončí její život dřív. Ale měli. Měli předvídat všechno. Vzpomínka na její bledou tvář, z níž ani smrt nedokázala setřít nelidské zoufalství, ho neopustí do konce života. Nepotřeboval ani vteřinu, aby pochopil, že má zlomený vaz. Byla beznadějně mrtvá.

Prohlásil se strážím u brány. Na rozdíl od obou Tarenů nepotřeboval proniknout dovnitř tajně. „Hledám své příbuzné," řekl veliteli alguazilů, k němuž ho na jeho přání dovedli. „Vyjeli si ráno do města a dosud se nevrátili."

Velitel se zlomyslně usmál. „Příliš vás nepotěším, done Juane. Jsou pod zámkem."

„Jak jste se mohli opovážit?"

„Nerad, věřte mi. Ale Jeho Veličenstvo nesnáší nepořádek. Celá záležitost byla příliš bouřlivá. Museli promést kdejakou hospodu, podle stavu, ve kterém se připotáceli do té poslední."

„Pomalu, kapitáne. Don Alonso a don Antonio nikdy nepijí."

„To nevím, ale dnes byli opilí, jak zákon káže. Dali si každý ještě džbánek, ale už prý ani nemohli pít, většinu rozbryndali po sobě. Jeden z nich pak popadl sklepnici a ujížděl s ní k městské bráně. Druhý ho pronásledoval a řval, že Laura patří jemu. U brány ho dohnal a dali se do sebe. Celá ulice byla vzhůru. Taktak jsme je odtrhli. Chtěli se pustit i do nás, ale sotva udrželi kordy. Víno z nich páchlo na sto honů."

„Tomu nevěřím," prohlásil Neo zvysoka. „To si zodpovíte."

Dal si předvést svědky, dlouho se vyptával a bylo vidět, že krotne. Nakonec se podíval omluvně na kapitána. „Unáhlil jsem se, lituji. Je možné se nějak vyrovnat bez soudu?"

Kapitánovi blýsklo chtivě v očích. „Kdybyste zaplatil pokutu v nejvyšší možné výměře...," nadhodil opatrně.

„Kolik?" zeptal se Neo stručně a bez smlouvání vysázel na stůl dvojnásobek. „Vystavte nám laskavě pro všechny případy potvrzení na polovinu této sumy," řekl se vznešenou ledabylostí. „Zbytek je pro vás a vaše lidi, za námahu a porozumění."

Doma se zašel podívat nejdřív na tři spící pacienty. Chvíli postál zadumaně nad chlapcem se svou tváří, u kterého seděla Ré, hlídající jeho spánek.

„Změnil ses," řekla tiše. „Tohle mi připadáš víc ty."

V laboratoři zastihl Antonia, který sebou ulekaně trhl. Neo se podíval na dózu, na které předtím ležela Antoniova ruka, a strnul. „Proč?" zeptal se. „Proč tohle?"

Antonio zarytě mlčel. Neo si vzpomněl na mlčící postavu, která obcházela těla spících mnichů, a srdce se mu zastavilo leknutím. „Tys je zabil," řekl. „Zblízka paprskometem."

„Ano. Všechny. Černé krkavce." Antonio zvedl hlavu a podíval se na něj hořícíma očima. „Viděl jsi tu dívku? Její ruce a nohy byly plné ran, jako by jí někdo rozřezával tělo ostrými dráty. Nelituju tobo, kdybych měl sám umřít."

„Vzdálenost O—O. A to chceš brát bez kontroly? Ty, biolog?"

„Nechtěl jsem ti říkat." Antonio se křivě usmál. „Mám to na hranici. Ale tablety by ještě stačily."

„Jenže ses neozval včas. Do Madridu mohl César. Vyměníme krev. Pochybuju, že můžeme čekat, co tomu řekne matka Příroda."

Antonio se mlčky podrobil. Neo zapojil přístroje a zůstal u něj sedět, neschopen další myšlenky. Za pár dní bude Antonio v pořádku. Aspoň to. Ale zaplavil ho pocit hrůzy a bezmoci, který tak dobře znal z minulosti. Mrtví. Samí mrtví. I oni musejí zabíjet, chtějí-li být skutečně lidmi.

Na druhém konci světa, na ostrůvku uprostřed nekonečného oceánu, pozoroval T 50 starostlivě zachmuřenou oblohu. Mahua, jeho žena, odjela v člunu se svým bratrem k rodičům. Jsou ještě na moři? Zvedalo se neklidně hrozivými vlnami a palmy se ohýbaly k zemi pod nápory divokého větru. R 10 a T 44 cosi volali. Ve sku-

čení vichřice jim nerozuměl. „Upevním lodě!“ křikl. „Jděte zabezpečit čluny!“

Dal se do běhu ke skupině palem. Právě včas, aby zahlédl tři stříbrné koule, jak se pomalu rozbíhají k útesům. Zachytil se poslední z nich a vsoukal se dovnitř dřív, než dopadla na skály. V poslední chvíli vyrovnal loď nad ostrovem. Co to bylo? Zdálo se mu to jen, nebo se skutečně nakláněla země? Podíval se dolů a strnul hrůzou. Ostrov se zakymácel, jako by ho až dosud zespoda podpírala obrovitá mořská obluda, která se vydala na nečekanou cestu po mořském dně. Pohnul se, rozlomil a zmizel v bezedné hlubině. Jedna z nebetyčných palem vyplula na hladinu delfíním skokem, zatočila se ve víru a dala se na bludnou cestu nekonečnou bouřící mořskou plání. Oddychl si úlevou, když zahlédl, že se jí křečovitě drží dvě drobné postavy. Klesl s lodí k hladině, aby jim pomohl, ale obrovská vlna ho zasáhla, že taktak unikl z jejího smrtícího objetí.

Na obzoru zahlédl vysoký hrozivý sloup. Ještě si ani nestačil uvědomit vlastní nebezpečnou situaci, když ho uchvátil větrný vír, chvíli ho unášel šílenou rychlostí a nakonec prudce udeřil o vyčnívající útes lodí, která praskla, nabrala vodu a začala rychle klesat ke dnu.

Zázrakem se vyprostil. Sotva se dostal na hladinu, smetla ho nová vlna, než se stačil nadechnout. Vyplaval polo ve mdlobách na okraji zpěněného víru, který jím mrštil ke skále. Minul ji o vlásek. Podařilo se mu po ní sáhnout a zachytit se za výčnělek.

Smršť zmizela kdesi v dálce, zanechávajíc za sebou klikatou čáru vzedmutých obrovských vln. Pomalu se přetáhl přes hranu skaliska, o které bil příboj jeho tělem tisíci bolestivých ran. Tady, za hradbou útesů, bylo o něco klidněji. V dálce zahlédl nad hřebeny vln vrcholky stromů. Ostrov! Břeh! Už neměl sílu se držet. Pustil se v marném pokusu o plavání. Ale byl jen hříčkou divokého moře, které i tady jím smýkalo, bilo o skály, ukryté pod vodou, ale nakonec ho, polo ve mdlobách, rozbitého a potlučeného vyvrhlo na písečný břeh.

„Kde jsem? A kdo jste vy?“ zeptal se don Manuel, upíraje nevěřící oči do Neovy tváře.

Ten už čekal na jeho probuzení s jistou netrpělivostí. Za chvíli padne soumrak a přistane T 6. Musí vědět, kam má nešťastníky odvézt.

„Jste v Madridu v domě svých přátel," odpověděl proto co nejstručněji na obě otázky najednou.

„Co je s dětmi?"

„Jsou v pořádku," uklidnil ho Neo trochu nepravdivě.

„A Ines?" Zapátral zrakem v Neově tváři a dodal, když z ní vyčetl odpověď: „Ne, už vím. Ale jak to, že my žijeme?"

„Done Manueli," řekl Neo vážně, „i mne zajímá mnoho věcí, které byste mi mohl říci. Ale teď na to není čas. Prosím, rychle přemýšlejte, ve které zemi můžete se svými vnuky dál žít."

„Nemohu v tuto chvíli… Nejdřív musíme odtud. Do Navarry, přes Pyreneje," řekl po chvíli stařec, podniknuv namáhavý a nakonec úspěšný pokus obrátit myšlenky žádoucím směrem. „Býval jsem přítelem Jindřicha ďAlbret, navarrského krále. Jeho malá Jeanne, dnešní královna, se na mne jistě pamatuje. Až do Jindřichovy smrti jsem býval často jejich hostem. To ovšem byli ještě katolíci. Dnes…" Zarazil se a přes rty mu přelétl smutný úsměv. „Vlastně tím lépe. Kacíři nás inkvizici nevydají."

„Dobrá," řekl Neo. „A teď, nejste-li příliš unaven, si můžeme popovídat o tom, co nás oba zajímá. I když moje zvědavost z jistých příčin není menší než vaše, jste host. Ptejte se."

„Kdo jste?" položil mu don Manuel znovu stejnou otázku. „Nikdy jsem vás neviděl, ale někoho mi připomínáte."

„Tady v tom domě jsem don Juan de Núrad y de Tarén, ale to vám asi mnoho neříká. Pokud jde o to druhé, nápadně se mi podobá váš vnuk. Měl jsem dojem, že potkávám sám sebe před deseti lety. Krom toho jste mě viděl na obrazovce. Tady."

Don Manuel zbledl.

„Kouzelná skříňka!" vypravil ze sebe.

Neo nařídil svůj videofon na Ré a řekl jí: „Ukaž donu Manuelovi chlapce." Don Manuel třeštil oči na tvář svého vnuka, která se mu zázračně zjevila v podivné krabičce. Neo vypnul přístroj a všiml si, že se starý muž nenápadně přežehnal křížem.

„Jak vidíte, nerozplynul jsem se, nemám tedy s ďáblem nic společného. Ujišťuji vás, že prostředky, které máme k dispozici, jsou všechny dílem lidského mozku a lidských rukou bez pomoci nadpřirozených sil. Toto je přístroj, kterým se běžně dorozumíváme. Jak se dostal do rukou vám, je mi dosud záhadou."

Zahanbený don Manuel cítil, že jeho hostitel má právo dovědět se víc. Potlačil proto dotazy na své zázračné zachránění a vyprávěl stručně, jak jeden z jeho dávných předků si v roce 1188 přivezl z křižácké výpravy do Svaté země nevěstu, blízkou příbuznou slavného Saladina, dceru jeho sestry. Praděd Perera upadl do zajetí nejen Saladinových zbraní, ale i krásy jeho neteře. Jeho láska byla opětována a veliký rytíř Saladin pro štěstí krásné Fáthimy ho propustil i se ženou bez výkupného.

Neo se dojatě podíval na svého zestárlého potomka. „Bylo jí tenkrát pětadvacet let," řekl, porovnávaje data.

„Jak to víte?" užasl don Manuel. „Ano, byla stejně stará jako on. Ale byla mu dobrou ženou, křesťanskou ženou a on ji, jak rodinná kronika praví, miloval až do smrti."

„To jsem rád," řekl Neo upřímně. „Znal jsem jejího otce." A když zahlédl starcův vyděšený pohled, dodal: „Její otec byl Saláhuddínův přítel, jemuž nebylo dopřáno dožít v rodinném kruhu. Mohu vám potvrdit, že v mých žilách koluje jeho krev."

„Jsme tedy příbuzní!" zvolal don Manuel se svrchovaným potěšením. „Ani nevíte, jak mě trápila představa, že jsem možná vyvolal nečisté síly. Amulet nikdy nic zázračného neudělal, ačkoli já a všichni moji předkové jsme to z prosté lidské zvědavosti zkoušeli každou chvíli. Až dnes. Bůh tomu tedy chtěl."

„Ano, Bůh tomu chtěl," potvrdil Neo a zašklebil se poněkud neuctivě.

Po několika hodinách, když už všichni zvolna nervózněli marným čekáním, vypnul Alonso přístroj, který vytrvale zachycoval jen šumění z éteru, a řekl s povzdechem: „Tohle není samo sebou. Ani 50 se neozývá. Něco se muselo stát."

„Máš možná poruchu. Podívej se na to."

„Nemám. Už jsem se díval."

Jako na potvrzení jeho slov zablikalo na přijímači světélko. „Konečně!“ zvolal Neo s úlevou. „Kdo je to?“

„6,“ ozvalo se nezřetelně. „Slyšíte mě?“

„Co se děje? Měl jsi tu dávno být.“

„Zavolejte si na ostrovy. Tady je blázinec, já nemůžu. Portugalci táhnou na Monomotapu s celou armádou.“

Neo cítil, jak mu mráz přeběhl po zádech. „6, to nemůžeš udělat. Vždyť je to chvíle. I Portugalci budou v noci spát.“

„Tady nejde o dobrou vůli.“ V reproduktoru hlasitě praskalo, jak se T 6 pokoušel křičet, a přesto ho bylo sotva slyšet.

„Málem mě sestřelili. Dělová koule utrhla kus lodi, taktak se mi podařilo nouzově přistát. Trčím v pralese u Zambezi. Nejdřív jsem spravil spojení a volám první vás, protože vím, že čekáte. Až budeš mluvit s 50, ať sem zaletí. 41 tomu nerozumí. Biolog!“

Neo a čtyři Tareni vyměnili zděšený pohled. Osud si nemohl vybrat horší chvíli, aby jim odebral jejich mimořádné možnosti. „Vyřídím to, 6,“ řekl Neo sklesle. „Ale zkus si poradit sám. 50 s námi nekomunikuje. Jako by někde zmizel.“

Marně se pokoušeli volat ostrovy ve všech příštích dnech a nocích. Tři vysílačky v hlubinách nekonečného oceánu blikaly bezmocně červenými světélky před nevidoucíma očima mrštných, slepých ryb.

V pavoučí síti

„Velmi půvabný chlapec, tenhle don Carlos," řekl Rodolpho otáčeje se zálibně za Ket, která ho uvedla k Neovi. „Vůbec ti vaši synovci... Mně osobně se líbí nejvíc Miguel. Snad i proto, že si máme nejvíc co říci. Ernesto ovšem tvrdí, že se nevyrovná Enriquovi. Snad má pravdu. Don Enrique je skutečně nejvíc, jak bych to řekl, zvláštní?" Podíval se rychlým, zkoumavým pohledem Neovi do tváře a hned po svém zvyku sklopil oči.

Kam tím míří? Neo znejistěl. V posledních dnech se ho zmocňoval čím dál tím hlubší neklid. Celá jejich málo záviděníhodná situace na něm ležela plnou tíhou. Jejich pohostinství vůči třem zachráněným psancům, které se tak nečekaně protáhlo, je vystavovalo každodennímu smrtelnému nebezpečí.

Don Manuel chtěl odcestovat ihned s dětmi a Diegem, prozatím k jeho dceři, která ještě před jejich osvobozením pro jistotu odjela ze Sevilly s celou rodinou k rodičům svého muže do baskických hor, odud byl jen skok přes hranice do svobodné Navarry. Diego ovšem nevěděl, jak došli. Co by si počal stařec s dvěma dětmi na cestě do neznáma! A i kdyby ji šťastně překonali, najdou ochranu u Diegových příbuzných ? Už jednou rozvrátili jejich pokojný život. Budou chtít brát na sebe nové riziko? Diego se tedy vypravil napřed. Ale nevracel se.

„Jsem rád, že moji synovci nalezli milost v očích Vaší Výsosti," řekl honem, když se vytrhl z pochmurných myšlenek a uvědomil si, že mlčení trvá už příliš dlouho.

„Otec Anselmo je s vámi velice spokojen," prohlásil Rodolpho bez přechodu. „Chválí si vaši inteligenci, zbožnost i upřímnost. Doufám, že k němu jste upřímný… ve všem. Byla by osudná chyba, kdyby vás přistihl při lži. On jediný by vám mohl, řekněme v kritické chvíli, být oporou. Na mne nespoléhejte."

„Nemohu nespoléhat na Vaši Výsost. Nemám tu jiného příznivce."

„Přesto mám v posledních dnech pocit, že mě nevítáte právě s nadšením. Přičítal jsem to původně svým... společnicím, ale dnes jsem přijel sám, protože cítím potřebu si s vámi zase jednou pohovořit. A vaše tvář je stejně nerudná jako jindy."

„Nerudná! Nikdy bych si nedovolil vůči Vaší Výsosti…“

„Jen klid, příteli, bez zdvořilostí,“ umlčel ho Rodolpho, mávaje netrpělivě oběma rukama. „Vím, čím jsem vám povinován, ale jsem téměř bez vlivu, a řekněme si to upřímně — dost zbabělý. Kvůli vám bych se možná i přemohl. Jenže otec Anselmo je mocnější. Proto znovu opakuji: Dejte na mou radu a mluvte mu pravdu. Váže ho zpovědní tajemství, neprozradí vás.“

„Pořád nechápu, o čem mluvíte, Výsosti,“ vypravil Neo ze sevřeného hrdla s udivující nenuceností. Rodolphova odpověď ho zbavila nejhorších obav, ale přesto ho přivedla do rozpaků.

„Myslím tím,“ ukrajoval Rodolpho uvážlivě slova, „že vaši tři synovci jsou skutečně neobyčejně roztomilí. Na muže.“

Chvíli na sebe mlčky hleděli. „Netuším sice, jak to Vaše Výsost ví,“ promluvil konečně Neo, když mu svitlo, že zapírat dál nemá smysl, „ale ujišťuji vás, že jsme všechno dobře uvážili a rozhodli se netajit to před otcem Anselmem. Chápe naše pohnutky a uvolil se v jejich případě provést křest tajně.“

Rodolphovi se rozjasnilo v očích. „Jste skutečně velice moudrý, done Juane. Velice moudrý. Dá se očekávat, že otec Anselmo ocení, že jste ho zasvětili do svého tajemství.“

Neo ho chvíli mlčky pozoroval a nemohl se zbavit dojmu, že vznešený mladík má na srdci ještě něco mnohem závažnějšího. Svíral nervózně propletené prsty svých rukou a hryzl zamyšleně svůj nápadný spodní ret. Má se zeptat? Raději ne.

„Vy asi nevíte, co se stalo před týdnem v Seville,“ prohodil najednou Rodolpho s přehnanou ledabylostí, která svědčila o tom, že se dostává k vlastní příčině své návštěvy. V Neovi se zatajil dech. Dokázal jen nezávazně kývnout hlavou. „Došlo tam k velkému neštěstí. Právě ten den, kdy vaši bratranci ztropili v Madridu tu roztomilou výtržnost, takže nebýt vás, dodnes by asi nevyšli z rukou alguazilů.“

„Překvapuje mne, že o té hloupé rvačce víte, Výsosti,“ řekl Neo, který konečně cítil pevnou půdu pod nohama.

„V Escorialu se ví všechno. Úplně všechno. Prosím vás, abyste na to nezapomínal. Je to jedna ze specialit mého strýce krále, který se nehne od stolu ve své pracovně a přitom ví o všem, co se šustne v kterémkoli koutě jeho říše. Poslouchá-li tuto naši rozmluvu, moc

mi to neprospěje. Ale budiž. Jak už jsem řekl, pro jednou a kvůli vám chci přemoci horší stránky své povahy. Když slyšel o tom incidentu, řekl: To je divné. Ano, skutečně, to je velmi divné. Vaši bratranci se nepobíjejí na potkání a nikdy předtím nic podobného neučinili."

„Udělali to prvně. Moc je to mrzelo, když vystřízlivěli."

„A tak. Dobrá. Ale přesto mi dovolte, abych opakoval se svým strýcem: Přece jen to je velice divné. Nezdá se vám?"

„Samozřejmě," usmál se Neo. „Taky jsem to ihned řekl kapitánovi alguazilů. Nevěřil jsem mu, až když přivedl svědky."

„Skutečně prozíravé. Až příliš." Rodolpho vyskočil a začal měřit velkou místnost neklidnými kroky. „Skoro člověka napadá, že jste si možná přál, aby co nejvíc lidí vědělo, že jste v Madridu - ten večer!"

„Co tím myslíte?" zakoktal Neo.

Rodolpho se nad ním zastavil. „Já nevím, co si mám myslet. Je to očividný nesmysl. Doufám, že je. Protože jinak… Říkám to jen vám a pevně věřím, že vaše zdi nemají uši. A prosím vás, nechci, abyste mi odpovídal. V žádném případě to nechci."

Klesl do křesla a pokračoval znaveným šepotem: „V Seville bylo autodafé, při němž měli být upáleni čtyři kacíři. Snad byli. To nikdo neví. Hranice shořely, ale jejich smrt neviděl nikdo. Všichni přítomní po celou dobu, až do druhého dne hluboce spali. Prý to bylo dílem ďábla, kterého si jeden z odsouzených, don Manuel de Perera, zavolal na pomoc a který se mu zjevil v kouzelném amuletu. Sám to přiznal podle soudních protokolů. A stopa toho činu, zdá se, vede do Madridu. Sevillský inkvizitor Fray Bernardo včera přijel a bude vyšetřovat tady."

Na osudnou vteřinu Neo propadl panice. „Inkvizitor!" vykřikl bez úvahy. „Copak žije?"

„Prosil jsem vás přece, abyste nic neříkal," zasténal Rodolpho a zbledl jako papír. „Prosil jsem vás!" Najednou vyskočil a zařval divoce: „Jak víte, že všichni inkvizitoři jsou mrtví? Jak to víte!"

„Je toho plný Madrid," prohlásil Neo s vynuceným klidem, chytaje se překotně jediného vysvětlení svého podřeknutí. „Nechápu vaše rozrušení, leda nad tou smutnou skutečností."

„Ano, ano." Rodolpho si vyčerpaně přetřel čelo. „Samozřejmě. Asi už šílím. Ze Sevilly sem jezdí lidé, taková věc se neutají. Sám to

vím už několik dní. Ale až do včerejška, než jsem se dověděl podrobnosti, mě nenapadlo… A pak ten lump…“

„Co vás nenapadlo, Výsosti?“

„Že byste s tím mohl mít co společného,“ prohlásil Rodolpho s otevřeností, jaká mu obvykle nebyla vlastní.

„Jak bych s tím mohl mít něco společného?“ pokračoval Neo, jako by chlácholil dítě. „Sám víte, kolik času potřebuje rychlý posel k cestě do Sevilly. Jak bych dokázal ještě týž večer smlouvat s alguazily v Madridu?“

„Ano, jak?“ opáčil Rodolpho. „Naše neštěstí je, že si vašich schopností vážím natolik, abych připustil i nesmyslnou možnost, že byste to mohl dokázat. Ale jak, ovšem. Zasvětil jste mě do řady tajemství, ale umění létat mezi nimi nebylo.“

„Připusťte tedy, Vaše Výsosti, že se výjimečně mýlíte.“

„Milerád. Přesto přese vše je Fray Bernardo tady. Budu upřímný až do krajnosti. Týká se to bohužel vás.“

„Mne?“ Tentokrát zbledl Neo, ale Rodolpho si toho nevšímal. Byla to přirozená reakce člověka, který měl čelit inkvizici.

„Jeden z mých lidí, který byl při naší první návštěvě u vás, se dal kdesi slyšet o okolnostech, které ji provázely, ač jsem to přísně zakázal. Neměl jsem o tom tušení, až když mě včera v té věci vyslýchal Fray Bernardo. Na neštěstí, totiž naštěstí se nezúčastnil autodafé osobně a žije tedy.“

„Vás vyslýchal? Vás?“ vyrazil Neo zděšeně. Co je čeká, když se inkvizici musí zodpovídat i princ královské krve?

„Neříkal tomu výslech,“ usmál se slabě Rodolpho. „Ale co jiného? Mluvil jsem s ním raději v přítomnosti otce Anselma.“

„A co jste mu řekl, smím-li se ptát?“

„Že při té návštěvě se chlapi opili a usnuli ve službě. A že se vymlouvali na čáry, aby se vyhnuli výprasku. A že vůbec byli nedbalí a líní, a proto jsem je vyhodil.“

„Vaše Výsosti,“ řekl Neo, jehož srdce překypovalo vděčností, „jestli jsem se někdy tvářil nevrle na vás a vaše dámy, odpusťte mi to, proboha. Byl jsem blázen.“

„Dobrá, dobrá, udělal jsem to ze svého nejsvětějšího přesvědčení. Já jsem na vás po pravdě pomyslel, až když jsem slyšel o jiném

incidentu. Tajemná návštěva, která přes těla spících strážců pronikla do domu Pererů v noci po jejich zatčení. Tehdy jste prý byl ve Valencii, ano?“

„Dost možná. Nevím, kdy to bylo,“ řekl Neo klidně.

„Věřím vám. I otec Anselmo vám věří. On ovšem uvěřil i tomu, co jsem vyprávěl o naší návštěvě. Nebyl při tom.“

„A don Ernesto?“ zeptal se Neo s náhlým lenutím.

„Neptali se ho. Nemají proč mi nevěřit. Jsem vždycky velice konformní s takovými institucemi, jako je svatá církev.“

„A Svatá inkvizice,“ doplnil ho Neo.

Rodolpho se na něj podíval zpod opuchlých víček. „Ujišťuji vás, že to není totéž,“ řekl vážně. „Inkvizice bývá občas na štíru i se Svatým otcem. Držte se otce Anselma. Krom toho, že je spravedlivý muž, je jeho řád zrakem, uchem i rukou Říma.“

„Co mi radíte, abych udělal?“ zeptal se Neo, když mu před domem pomáhal do kočáru.

„Absolutně nic. Zavolají si vás k výslechu, to jistě. Ale nemáte se čeho bát, neřeknete-li něco nevhodného. Buďte opatrný. Ve slovech i činech, prosím vás o to.“ Ještě jednou se vyklonil z okénka a řekl s jakýmsi smutkem: „Don Miguel by se mnou asi teď nejel na den dva do Escorialu. Či ano?“

Neo se bezděky usmál. „Při vší vděčnosti, kterou k vám cítím, a při vší lásce k Vaší Výsosti — ne. Docela určitě ne.“

„To je škoda, že mě nepokládáte za padoucha,“ povzdechl si don Rodolpho a zvrátil se do polštářů. „Jenže vy moc dobře víte, že jsem i na pomstu příliš líný.“

Díval se na všechny, jak sedí před ním, a prvně ho nedopalovalo, když si všiml, že Ré a Ramón se zase už drží za ruce. I když to jako obvykle přeháněla. Copak Ramón opravdu nechápe, co je jeho nový přítel zač? Ale je tak nesmyslně mladý. Mladý! Podíval se na ně s pokornou něhou a v srdci pocítil záchvěv vděčnosti. Ať je to jak chce, chlapec doroste, stane se mužem, a ona nezestárne, ona ne, bude pro něj vždycky žádoucí. Když už, tak ať je to tenhle. I když to jaksi přece jen není ono.

Záviděl Tarenům, měli to jednoduché. Mohou žít sami sebou nebo v těch druhých a možná ani neumírají. Možná že se v nich znásobuje život jejich neexistujících bratrů. Chtěl by být Ramónem. Tisíckrát by se chtěl vtělit v tohoto svého pravnuka, aby mohl sedět u ní a držet ji za ruku se stejnou samozřejmostí. Ale mezi nimi vládlo trvalé napětí a ať se snažil jak chtěl, nedokázal je odstranit.

Vzpomínal na jejich poslední hádku. Bylo to včera? Připadalo mu to už tak dávno! Dlouho ji marně hledal, až ji našel v odlehlém koutě zahrady, jak si s Ramónem hrají s Hezoulínkovými koťaty. Hezoulínek se o ně nestarala. Planula vášní k švarnému Isabelinu kocourovi a své potomstvo nechala na pospas náhodě a Ré.

Ramón vyskočil s omluvou, upíraje na něj zářící obdivný pohled. Ale Ré se nafoukla. „Pronásleduješ mě po všech koutech jen proto, abys mi nadával," řekla hořce. „Ramón potřebuje vzduch, podívej se, jak je bledý. Kdyby někdo šel, tak včas zmizíme. Přece se sem nedostane bez upozornění."

„Jenže na tebe není spolehnutí, Enrique," řekl Neo zle. „Děláš si, co tě napadne, a nevidíš si dál než na špičku nosu."

Ré zrudla a Ramón se pokusil vystoupit na její obranu. „Don Enrique se o mne stará vzorně," prohlásil. „Nehnul se ode mne, ošetřoval mne, zpříjemňuje mi každou chvilku života. Vždycky si počíná obezřele, neviděl jsem opatrnějšího člověka."

„Asi jste ještě vůbec neviděl moc lidí. Běžte teď domů, done Ramóne. Věřte mi, je to bezpečnější. Ty ne," zarazil Ré.

„To myslíš, že by bez tebe zašel či co?" obořil se na ni. Ré totiž na rozloučenou načechrala něžně Ramónovi vlasy a dokonce ho políbila na tvář. „Nechápu, co tím sleduješ. Za chvíli za tebou poleze v noci oknem."

„Proč by to dělal, když může dveřmi?" zeptala se klidně. „Ty myslíš, že se v noci nenavštěvujeme?"

„Zbláznila jsi se?" vydechl.

„Spíš ty. On přece neví, kdo jsem."

„Neví to opravdu? Má se k tobě trochu divně, řekl bych."

„Prostě mě potřebuje," usmála se.

„Pročpak asi?" rýpl ji jedovatě.

„Protože jsem ho zachránila, protože ho chápu, protože mu umím poradit, potěšit ho, dát mu sílu, protože to zkrátka není jediný božský Neo, který je k něčemu dobrý. Kdyby to záviselo na tvé všímavosti, dávno by byla Isabela mrtvá a on vrah!“

„Co to pleteš, prosím tě?“

„Všimla jsem si, že s ním něco není v pořádku. Byla jsem za ním, kam se hnul. Jednou vstal uprostřed noci, málem jsem ho propásla. Kdyby nebyl tak něžný, mohlo být pozdě.“

„Jak to?“

„Stál u Isabely v pokoji, v ruce držel dýku a plakal. Nedokázal to. Ale kdybych nepřišla… Představ si, že si vzal do hlavy, že ona nemůže žít dál, když je zneuctěná.“

„Proč jsi mi nic neřekla?“ zeptal se tiše.

„Copak se staráš o to, co dělám? Nebo co si myslí Ramón? Pokud spolu ovšem nespíme, protože to jediné ti bůhví proč leží v hlavě. Ostatně bys všechno nejspíš zkazil, jsi neomalený jako slon, ať mi to roztomilé zvíře odpustí to srovnání. Vysvětlila jsem mu, jak by to bylo nevděčné k tobě, který jsi nasadil život, abys je zachránil. Jak by to bylo kruté k dědečkovi. A tak. Nebyl si sice jist, jestli si dědeček náhodou taky nemyslí, že by měl Isabelu zabít, ale co se tebe týče, ještě dnes se stydí, jak mohl chtít zarmoutit takového hrdinu. Na tebe a tvoje city měl prý myslet především.“

„Já na jeho city taky velice myslím. A abych ti řekl pravdu, že bych jimi byl nadšen, to tedy nejsem.“ Ovládl se a dodal otcovsky: „Měj rozum, Ré. Nebudu tě přece zavírat.“

„To už přestává všechno!“ vykřikla. „Nejsem tvoje dítě!“

Podíval se na ni a zjihl. Byl katastrofální nesmysl vybrat si zrovna tuhle ze všech nejnevhodnější chvíli k vylévání srdce, ale neodolal. „Ré,“ řekl s něžnou výčitkou, „kdyby sis uvědomila, že jen proto, abych se s tebou setkal, jsem opustil ženu, s kterou jsem mohl být šťasten a která mě milovala…“

„Neprosila jsem se tě,“ osopila se na něj. „Mohl sis tam klidně zůstat.“

Teď tu seděli spolu s ostatními a čekali, co jim řekne. Ani Ré se už netvářila nafoukaně. Ještě že se Diego vrátil!

„Především vás prosím, abyste v příštích dnech zachovávali přísnou kázeň,“ začal unaveně. Po dopolední rozmluvě s Rodolphem mu třeštila hlava. Ještě se z toho nevzpamatoval. „Věřte mi, že to neříkám proto, abych někomu znepříjemňoval život.“

Ré se začervenala, protože se všichni otočili po ní.

„Víte, že původně měli odjet naši hosté, hned jak se Diego vrátí. Ale teď… Zkrátka odjedete všichni. Později. Do té doby musí být dům tak tichý, jako by ho obýval jediný člověk.“

„Do které doby?“ zeptal se Domenico. „Vyjádři se jasněji.“

Neo chvíli vážil slova. Uvědomil si, že tato část jeho plánu pravděpodobně narazí na odpor. Podíval se nejistě po svém malém publiku a zachytil povzbudivý pohled čtyř Tarenů. Riskne to. Tareni pochopí. Za jejich podpory ty ostatní zvládne.

„Podívejte se,“ pokračoval o něco živěji, „věc se má tak, že dokud jsem tu já, bude kolem slídit inkvizice.“

„Ne!“ vykřikla Ré divoce.

„Mám záruky, nebojte se,“ řekl Neo skoro vesele a usmál se na ni. „A mám svědky víc než mocné.“

„Nepřeceňujte svoje svědky, done Juane,“ namítl don Manuel a zachmuřil se. „Jestli je to tak, musíme odjet okamžitě.“

„Nechte mě laskavě domluvit,“ řekl Neo stroze. „Chráním především svoje bezpečí. Najdou-li vás tady nebo chytnou-li vás, jak vycházíte z mého domu, žádný svědek mi nepomůže. Musíte mít čas a svobodu se vzdálit volně. Musíme vzbudit dojem, že jsem tu sám. Bude-li se někdo ptát, řeknu, že všichni odjeli do Valencie a jsou na cestě do Říma. Ať si vás hledají. Až odejdu, musíte jednat rychle. A opatrně. Někdo může hlídat i pak. Ale musí to vypadat, že strážci si jen trochu zdřímli.“

„A ty?“ zeptala se Ket.

„Přijedu za vámi. Sám projdu spíš.“

„Zůstanu s tebou,“ řekla Ré a pustila Ramónovu ruku.

„Chtěl jsi přece do Navarry, Enrique,“ usmál se Neo.

„Ano, ale už nechci. Chci být tady.“

„Jenomže budeš moudrý a hodný a odejdeš s ostatními. Zůstane se mnou Alonso. Tebe tu nemohu potřebovat, Enrique. Teď ne.“

„Poslechnu, když si to přeješ,“ řekla k jeho úžasu pokorně.

„A co když vás nebudou volat, done Juane?“ zeptal se don Manuel. „Co když jednoduše pro vás přijdou, jako přišli pro nás?“

„Pak budeme muset udělat, co jsem nechtěl,“ zamračil se Neo. Ano, pak by zbývaly jen paprskomety a hromadná vražda.

„Stejně se mi to nelíbí,“ řekla Ket. „Proč utíkáme my? Přece jsou to jen oni, koho hledají.“

„Má pravdu,“ ozvali se čtyřhlasně Tareni. „Nech ho.“

„Po vás jde Sevilla? Kvůli nám?“ zesinal don Manuel.

„Ale ne,“ řekl rychle Neo, vrhaje zničující pohled na Ket. „Sevillští inkvizitoři se o vás už těžko budou zajímat.“

Až na jednoho, chtěl dodat, ale v poslední chvíli se zarazil. Nebude je přece děsit. Povzbudivě se na ně usmál a umlčel to jméno, které se mu dralo na rty.

Kéž by to byl neudělal! Když o několik dní později pohlédl do šílených očí, které znal, pochopil, že je ztracen a už bylo pozdě. Přišel jako svobodný člověk, se všemi zárukami Rodolphova svědectví, a v jediné vteřině ho zradila vlastní tvář.

Poznali se okamžitě. „To je on!“ zaskřípal nenávistný hlas.

V první chvíli se Neo nezmohl na odpověď. Ale fanatický mnich na ni nečekal. Byl jeho pánem. Zmocnil se ho dřív, než madridský inkvizitor mohl tušit, že už přišel. Bude na něj marně čekat, zatím co jeho sevillský druh má volnou ruku k výslechu svědků. A shromáždí-li důkazy i páni z Escorialu couvnou. Usvědčený kacíř nemá zastánce. Usvědčený kacíř musí umřít.

To pochopil i vězeň, hozený surově do temného sklepa, aby tu rozjímal, než se kolo osudu posune blíž k jeho záhubě. Kde je Alonso? V kterou chvíli pochopí, že Neo už nemá vyjít? Kdy se mu podaří proniknout k Rodolphovi? A dokáže ho přesvědčit, aby zasáhl? Bude-li mít dobrou vůli, bude mít moc zasáhnout? Kde jsou všichni? Ré... Co řekne, jestli se nevrátí?

Znovu ho ranila vzpomínka na poslední chvíli rozloučení sladkou bolestí. Rozběhla se za ním, když už byl skoro ve dveřích, zavěsila se mu na rameno a s tváří, obrácenou vzhůru k jeho, řekla škádlivě: „Dej mi požehnání, velebný kmete!“

Pokušení bylo tak mocné a chvíle tak výjimečná, že neodolal, objal ji ze všech sil a políbil. Zůstala stát a dívala se za ním omáme-

nýma očima. Jejich pohled ho doprovázel a plnil ho bezstarostným blahem. O to horší bylo probuzení.

Tiše, nezaplašte mou Ré. Ještě chvíli, ještě chvíli mě nechte v přátelské tmě, která je plná jejích očí. Ještě chvíli, než mi roztrháte tělo a vypleníte duši, ještě jednu jedinou, poslední opojnou chvíli!

Quo vadis

„Vaše jméno?“

„Don Juane de...“

„Dostal jste to jméno pří křtu?“

„Ne, nejsem...“

„Tedy to není vaše jméno. Jaké je vaše pravé jméno?“

„Nejsem pokřtěn.“

„Znám vaše pravé jméno. Máte pravdu, není to křesťanské jméno. Je to jméno ďábla!“

Když se tato scéna odehrávala poprvé, vztyčil Fray Bernardo náhle před Neem melodramaticky velký kříž. Neo, náležitě poučen o pověrách tohoto druhu, se vrhl před křížem na kolena a políbil ho. Se zadostiučiněním si všiml, jak zapisovatel a mlčenlivý přísedící užasle zírají. Před znamením kříže se ďábel měl kroutit a svíjet v koutě.

Fray Bernardo sevřel rty. „Ďábel v tomto muži je silnější, než jsem čekal. Musíme být pevní ve své víře a nesmiřitelnější než nikdy.“

Přesto se pokus s křížem neodvážil opakovat.

Neo znal zpaměti kolotoč jeho otázek a svých odpovědí. Několikrát denně s oblbující jednotvárností ho vytáhli z kobky k nesmyslnému výslechu. Proti jeho výpovědím stálo jen svědectví muže, který v něm poznal obraz spatřeného ďábla. Neobjevilo se svědectví kapitána alguazilů ani Rodolphova bývalého sluhy, který upozornil na nadpřirozené schopnosti přítele svého pána. Neo rychle pochopil podivnou hru. V protokolech se nesmělo objevit jméno, které znal mocný řád jezuitů a královi synovci.

„Pište,“ vyzval Fray Bernardo soudního zapisovatele. „Neznámý čaroděj, do něhož se vtělil ďábel, kterého volal na pomoc kacíř Manuel de Perera ve chvíli, kdy Svatá inkvizice odhalila jeho rouhavé a pro křesťanstvo nebezpečné rejdy, byl poznán sevillským inkvizitorem Fray Bernardem. Zapíráním usiluje o tělesnou záchranu, aby za pomoci nečistých sil, které ho ovládají, dosáhl vítězství učení nepravého proroka Mohameda a návratu vlády do rukou Maurů, kteří katolickému Španělsku způsobili tolik zla. Zatvrzelý kacíř setrvává v bludu přes veškerou snahu církevních otců, aby dobrovolným,

upřímným doznáním smířil svou duši s Bohem. Život toho muže je věčným nebezpečím pro křesťanský svět. Ďábel, který do něho vstoupil, ho obdařil nadpřirozenými schopnostmi. S jejich pomocí zahubil neznámou smrtí celý inkviziční tribunál a dvacet bratří predicatores řádu sv. Augustina. Tento bezpříkladný hnusný čin musí být spravedlivě potrestán. Pravdivým doznáním může ten, jenž sám se stal pouhou hříčkou v rukou Satanových, dosáhnout v poslední chvíli milosti odpuštění a zachránit svou duši.“ V této fázi Fray Bernardo přivíral nenávistné oči a jeho hlas zněl úlisně a sladce. „Podepište to, milý synu.“

„Není to pravda. Nepodpíšu. Žádám zpovědníka a křest,“ opakoval Neo tvrdošíjně, ačkoli věděl, že tato žádost se do soudního protokolu nedostane. „Můj zpovědník je otec Anselmo z řádu Ježíšova. Prosím, aby byl vyrozuměn, kde se nalézám.“

„Otec Anselmo nezná muže, který zavraždil sevillské otce,“ odpovídal mnich sladce. „Nikdy ho neviděl. Podepište synu. Ulevíte své duši i svému tělu. Váš zločin je prokázán.“

„Nic není prokázáno,“ odporoval Neo. Jeho slova byla určena oběma přísedícím. Už několikrát si všiml, že vyměnili neklidný pohled při jeho odpovědích, které se nikdy neměnily a proti nimž jeho nepřítel neuváděl důkazy. Věděl, že jsou zavázáni k mlčení. Ale snad přece, aspoň u zpovědi… Mluvil o zpovědi stále častěji, upíraje na ně zoufalé oči. Pochopí ho? Nic tomu nenasvědčovalo. Byli vyděšení, ale příliš zvyklí otrocky poslouchat. Jen Velký Inkvizitor Madridu byl mocnější než tento muž, který měl všechna práva mučedníka a mstitele.

„Proč myslíte, milý synu, že moje důkazy nepostačí? Mé slovo proti ďáblovu je snad málo?“

„Jediné svědectví není pro Svatou inkvizici důkaz. Svatá inkvizice je řádný soud, dbalý svých zákonů, pokud vím. Obvinil jste mě bez důkazu a nepovolil jste mi ani obhájce.“

„Obhájce nesmí hájit usvědčeného kacíře.“

„Nejsem usvědčený kacíř a vy to dobře víte. Tady můžete zfalšovat protokol, jak se vám hodí. Ale váš soudní dvůr mě bude slyšet. Nemůže mě odsoudit na základě polovičního důkazu. Nemáte-li mé doznání, potřebujete ještě druhého svědka.“

„Váš dábel je pozoruhodný.“ Pohled Fray Bernarda ztvrdl. „Zná dokonce i naše předpisy. Prozradil vám snad také, co mi ukládají, jeli důkaz poloviční, jak velmi správně říkáte?“

Co tohle má znamenat? Neo se zachvěl. Náhlý souhlas strašného pátera byl hrozivější, než jeho vytrvalé naléhání. Potřásl hlavou, aby se vytrhl z únavy. Řekl něco nepatřičného? Byl to už pátý den jeho věznění a doslova padal vyčerpáním a nedostatkem spánku. Hodinové přestávky mezi jednotlivými výslechy nestačily, aby se vzpamatoval. Fray Bernardo se občas dával zastupovat písařem, který ulekaným monotónním hlasem předčítal stále stejný nesmyslný protokol, zatím co strážci Nea vytrvale budili, když přitom usínal vstoje. Pět hodin. Jedna hodina odpočinku. Cítil zlobné zadostiučinění aspoň nad tím, že jeho stálá pohotovost Fray Bernarda očividně přiváděla z míry. Připisoval ji asi také působení dábla, protože nemohl znát psychické techniky, jimiž oni, potomci dávné civilizace, vychovaní na Adalé, disponovali k dokonalému ovládnutí mozkových center za havarijních situací. A jestli se Neo někdy octl v havarijní situaci, byla to tahle.

„Ostatně soudní dvůr bude mít vaše doznání,“ prohlásil Fray Bernardo medově. „Doznání, které učiníte dobrovolně a rád.“

„Toho se nedočkáte,“ řekl chmurně Neo. Snažil se ze všech sil, aby jeho hlas zůstal pevný. „Chci se vyzpovídat Velkému Inkvizitorovi. Mohl jste mi odepřít zpovědníka z jiného řádu, ale Velký Inkvizitor madridský je váš nadřízený. Má právo se alespoň dovědět, že si ho žádám.“

„Doví se to, buďte klidný. Ale až zítra. Zítra, milý synu, ho smíte poprosit za odpuštění hříchů, které vám už budou prokázány. Poloviční důkaz bude doplněn. Sám to tak chcete, či ne?“ Probodl Nea vítězným pohledem a řekl slavnostně, obraceje se k písaři: „Prosím, zapište to. Doslova.“

Mnich, sedící za stolem, sklopil oči a křečovitě čmáral po pergamenu, zatím co Fray Bernardo vychutnával svoje zadostiučinění. Bylo to brzy, příliš brzy a nikdy by si to nemohl dovolit, kdyby nebylo Neových slov, která oba přísedící mohou dosvědčit. Potřeboval urychlit svůj proces. Čas byl jeho nepřítelem. Každou chvíli se mohl objevit někdo, kdo toho muže pozná a bude žádat řádně vedený vý-

slech. A pak by neobstál. Ďábel byl na svobodě mocnější než on a jeho protidůkazy byly silnější. Ale tady, uzavřen, spoután a zcela v jeho moci se nemohl ubránit. Chtěl zapíráním získat čas. A získával ho, den po dni, projevuje nadlidské schopnosti, které, jak Fray Bernardo věděl, nemohly být od Boha. Proto je třeba ho zdeptat, zlomit, zničit. Ještě nikdo neodolal. Ještě nikdo.

Na to existoval jediný způsob. Potro. Fray Bernardo neznal tajemství mozkové tkáně, ale měl strašnou zkušenost s prostředkem, který nikdy neselhával. Blekotající, šílené trosky druhý den řekly a podepsaly cokoliv. Byl by raději viděl svého protivníka při nezkaleném vědomí, aby mohl náležitě vychutnat své vítězství. Znepokojoval ho jeho věčný odpor, stálá bdělost jeho myšlení, které už dávno mělo být obluzené a zmatené. Bylo to přízračné, neuvěřitelné. Fray Bernardo se ho začínal bát. Bude si muset odepřít svůj triumf a zlomit ho tak, aby už nikdy nezvedl hlavu. Zlomit, zdeptat, zničit.

„Váš ďábel, který vám dal tak přesné informace, vás asi zapomněl seznámit s patnáctým článkem našich předpisů. A právě ten je pro nás v tuto chvíli nejzajímavější.“ Fray Bernardo pokynul písaři, který mu podal knihu. Otevřel ji s jistotou na založeném místě, jak si už několik dní hrál s představou této chvíle. Neo věděl, co to je. Sto let staré instrukce zvrhlého génia, který dal pevný řád této hrůzné fanatické organizaci, užívající na obranu svaté církve prostředků nepřijatelných ani peklem. Puntičkářský, svědomitě vypilovaný projekt nepředstavitelné karikatury spravedlnosti stvořil Torquemada, převor kláštera Svatého Kříže v Segovii, první generální inkvizitor králů Španělska, který věřil, že je povolán osvobodit lidskou duši z temnot prokletí. Kam kráčíš, člověče?

Do jeho úvah zaznával hlas, nezřetelný tlumenou vášní, který monotónně četl: „Jestliže řečený zločin kacířství nebo odpadlictví je napůl prokázán, mohou inkvizitoři uvážit, zda by nebylo účelné podrobit obžalovaného mučení, a jestliže na mučidlech přizná svůj hřích, musí potvrdit své doznání v jednom z následujících tří dnů. Potvrdí-li, bude potrestán, jako by byl usvědčen z kacířství. Jestliže odvolá své doznání, protože tím zločin není tedy dokázán, nicméně ani nedokázán, mohou inkvizitoři pokračovat v mučení.“ Zavřel knihu a zvedl planoucí oči. „Sám jste uvedl, že jediné svědectví je jen

poloviční důkaz. Vzhledem k tomu, že všechny zbývající prostředky se ukázaly nedostatečné, je tato krajní možnost účelná.“

Neo mlčel. V hloubi jeho duše se začal ozývat panický strach. Věděl, že ho musí přemoci a připravit se na všechno.

Fray Bernardo pohlédl vzhůru, jako by mohl vidět mohutnou klenbou, a řekl mírně: „Je ráno. Venku svítá. Náš čas vypršel a půjdeme si na hodinu odpočinout. Pak se sejdeme... jinde. Dovolte, abych vám dal radu, bude to poslední. Pak už se budu jen ptát. Není myslitelné, abyste se nepřiznal. Čeká nás den a noc bdění a usilovné práce. Já ji nepřeruším za žádných okolností.“ Mnichův hlas se zachvěl. Vloudil se do něj spodní tón jakési zvrhlé slasti. Pokračoval skoro jásavě: „Naštěstí ďáblovi ve vás se chce žít a propůjčí vašemu tělu dost sil, abych tuto Bohem mi danou dobu nemusel zkrátit ani o minutu. Teprve pak budete své doznání podpisovat. Tady a před svědky. Říkám vám jasně: Nemohu a ani nechci vás zachránit před hranicí. Ale vy své doznání přesto potvrdíte. Protože kdybyste odvolal, kat vám na hranici sedře kůži zaživa a pomalý oheň bude pálit živé maso šest hodin, šest plných hodin, než vypustíte duši, a možná déle, protože jste silný a my vám dopřejeme, abyste se náležitě zotavil.“ Hlas mu vzrušením pisklavě přeskakoval.

„Odpusťte, otče, musím ven!“ zaúpěl písař bledý jako stěna a vyrazil ze dveří. Musel být zvyklý na leccos z těchto sklepů, ale Nea jeho reakce nepřekvapila. On sám byl hluboce otřesen až k naprosté necitlivosti a jenom proto se mu neudělalo fyzicky zle z hnusu nad požitkářskou smyslností, s níž jeho soudce a kat rozvíjel své morbidní představy. Snad by dokázal pochopit vraždy a krutosti, které člověk páše pod tlakem zdánlivé nevyhnutelnosti, i kdyby byly sebenesmyslnější a sebebláhovější. Ale zvrhlé rozkoše této zmrzačené duše byly kdesi mimo okruh jakékoli myslitelné lidské neřesti, v stínovité říši pohádkových příšer a děsivých nočních můr. Odcházel do podzemí tak ohromen a zdeptán, že si dokonce přestal uvědomovat, že jde o jeho vlastní osud a o jeho vlastní smrt.

Ré seděla vedle Ramóna za skalním výběžkem a vytrvale zkoušela svůj videofon. Byli už tři dny na cestě, probíjejíce se zvolna kupředu nesnadným terénem. Nespěchali. Aniž se o tom dohodli, chá-

pali se každé záminky k přerušení cesty. I teď už zastavili, aby postavili noční tábor, ačkoli se slunce sotva přehouplo přes zenit. Každým krokem se blížila chvíle, kdy obrazovka videofonů ztemní a zmizí i vzdálený, špatně srozumitelný Alonsův hlas. Neův neznámý osud na nich ležel jako těžký mrak. Měli s sebou sice vysílač, ale to byl jejich jediný ve Španělsku. Alonso měl jen svůj a Neův videofon s nepatrným dosahem.

Ré hledala samotu, ale vtahovala do ní i Ramóna. Po včerejší divoké scéně v táboře se bála nechat ho s ostatními. Jak bláhoví byli tihle lidé! Jak zbytečně si komplikovali svůj neradostný život! Znovu se před ní vynořil Ramónův obraz, jak stál s dýkou u Isabelina lože a plakal zoufalstvím. Byl ochoten zemřít se zneuctěnou sestrou, kterou nade všechno miloval. Ale teď, když se uzdravovala a její oči jasněly, ji sledoval pochmurným pohledem, jako by ho to mrzelo. Kdykoli spatřil Antonia, objevil se v jeho tváři výraz divoké nenávisti.

Už v Madridu se v něm zahnízdilo nedobré podezření a sledoval je jako ohař. Včera Isabela, bledá jako smrt, při otřesech jízdy skoro ztrácela vědomí. Znepokojený Antonio se od ní ani nehnul. Večer se přiznala Maé, že nezhojená rána od hluboko zařízntutých provazů escalery vysoko na pravé noze se znovu nesnesitelně rozbolela a ta dobrá duše s tím okamžitě běžela za Antoniem, který s Ramónem sbíral dříví na večerní oheň.

Isabela se třásla v střídavých náporech zimnice a horečky, když k ní zděšený Antonio přispěchal. Jeho doktorská duše si vůbec neuvědomila ožehavost situace. Přemáhaje něžnými domluvami slabý odpor dívky, zul jí vysokou botu a opatrně vyhrnul širokou nohavici jejího mužského obleku až nad ošklivou ránu. Na vnitřní straně, kde se dřela o koňské sedlo, byla zmokvaná a zanícená. Obratnými prsty vyčistil a ošetřil bolestivé místo, zatím co Isabela se na něj pod vlivem umrtvení omámeně usmívala. Jemně roztíral kolem rány antiseptickou mast a díval se jí přitom do očí, jako by byli sami na světě.

Najednou zahlédl, jak se její vyděšený pohled upřel kamsi nad jeho hlavu. Otočil se. Za ním stál rozkacený Ramón. „Done Antonio,“ řekl chvějícím se hlasem, „vím dobře, zač vám vděčíme, ale nedovolím nikomu, aby zneužíval naší situace. Neštěstí, které postih-

lo mou sestru, vás neopravňuje... neopravňuje vás... Tuto novou hanbu může smýt jen vaše smrt anebo moje.“

„Vy jste se zbláznil, done Ramóne!“ vykřikl Antonio rozhořčeně a proti své vůli se začervenal. Byl si dobře vědom pohoršlivých myšlenek, které se ho zmocňovaly, kdykoli se podíval na Ramónovu líbeznou sestru. Ale rozhovor na toto téma před ní, to bylo příliš trapné. „Vím o lepším řešení. Doprovoďte mě laskavě k donu Manuelovi. Požádám ho o ruku vaší sestry.“

„Jediná možná budoucnost mé sestry je klášter,“ prohlásil Ramón neústupně. „A já vás před jejíma očima zabiju jako psa, nechcete-li se bránit.“

Už sahal po kordu, když se na jeho paži něžně, ale pevně položila ruka Ré. „Na soudce jste příliš mladý, Ramóne,“ řekla, pohlížejíc mu rozhněvaně přímo do očí. „Měl byste nechat rozhodnout dona Manuela, jestli je Antonio hoden vaší sestry nebo ne. Nech ji!“ rozkřikla se vztekle na Antonia, který se chystal začít utěšovat plačící Isabelu, a násilím zadržela zuřícího Ramóna. „Jdi si to vyjednat s dědečkem. A k ní pošli Maé, ať ji hlídá, aby ještě něco neprovedla. Mně se zdá, že to jsou šílenci. Měli jsme je nechat, pobijou se stejně sami.“

Don Manuel na Antonia zíral s neskrývaným překvapením. „Ne že bych nebyl poctěn vaší nabídkou, done Antonio,“ řekl nakonec váhavě. „Ale copak vy nevíte... Moje vnučka se nemůže vdát.“

„Proč by nemohla?“ Antonio už dostával vztek. Sklonil hlavu jako napadený býk a dodal bojovně. „Vím všechno. Nechápu, co to má co dělat se mnou a s ní.“

Don Manuel dospěl k nezvratnému přesvědčení, že každý z nich mluví o něčem jiném. „Vy mi asi nerozumíte, done Antonio. Isabela vstoupí do kláštera. Jiné řešení není.“

„Podívejte se,“ řekl Antonio úpěnlivě, „snad pro vás nejsem dost dobrý. Nemohu jí nabídnout nic než sebe. Ale to činím bez výhrady. Je to tak málo?“

„Ne! Opakuji znovu, byl bych šťasten jako nikdy. Ale... Poslouchejte mě dobře. Možná že jste to nepochopil. Zmocnili se jí... tam v žaláři. Surově, násilím. Byli dva.“

„A o čem jste myslel, že mluvím?“ vykřikl Antonio.

„Vám to... nevadí?“ vydechl stařec.

„To neříkám,“ procedil Antonio mezi zuby. „Roztrhal bych je vlastníma rukama. Ale ona? Proč má trpět za něco, co nezavinila? Proč jí to pořád stavíte před oči?“

„Aspoň počkejte, prosím.“ Don Manuel odvrátil oči a zašeptal: „Bojím se na to pomyslet, ale bude-li mít dítě…“

„Proč by ho měla mít?“ užasl Antonio upřímně z výše svých moderních vědomostí. Bylo to první, nač s Neem pomysleli, ještě když se její duše potácela v temnotách. Zahlédl starcův vytřeštěný pohled a honem dodal: „Bude-li mě chtít, může jich mít třeba tucet, ale se mnou. Čím vás mám přesvědčit? Mám si kleknout? Rád!“ Padl elegantně na koleno, jako by se celý život cvičil v dvorských mravech, a pokračoval s vášnivou naléhavostí: „Já ji miluju, slyšíte? Miluju ji tak, až se mi zdá, že musím umřít, kdykoli ji pustím z očí. Budu ji celý život chránit a hýčkat a ctít a všechno, co si jen můžete přát. Přísahám, že neudělám nic, co by se nesrovnávalo s vaším pojmem cti.“

„Vy jste zvláštní lidé, nerozumím vám. Vaše šlechetnost je jako z jiného světa. Činíte-li svou nabídku s plným vědomím všeho, co je, přijímám ji s pocitem hlubokého štěstí. Ne proto, že bych to pokládal za východisko z nouze. Vážím si si vás hluboce a...,“ don Manuel se zajíkl dojetím a podíval se na Antonia pohledem plným oddanosti a vděku, až ho uvedl do rozpaků.

Odvedl ho k Ramónovi. Ten je chmurně vyslechl a řekl nepřátelsky k zděšení svého děda: „Přísahal! Měl jste ho vidět před chvílí! Dobrá, budu mlčet, přejete-li si to. Ale nevěřím mu.“

Ré celý den poctivě hlídala Ramóna nejen kvůli Antoniovi. Přibližoval jí Nea. Dívala se na něj s něžným smutkem. Ale ta drahá, milovaná tvář, to bylo všechno. Jinak byl docela jiný. Přivřela oči. Znovu se k ní blížila tvář skutečného Nea jako ve chvíli jejich rozloučení. Zachvěla se. Zadívala se přes údolí na skupinu kamzíků, šplhajících po příkré skále, a horečně stiskla knoflík videofonu, zaměřeného vytrvale na Neův.

Konečně se obrazovka rozkmitala nejasným zábleskem a objevil se na ní nezřetelný obrys tváře. Po vteřině zoufalé naděje pocítila, jak v ní srdce klesá. Jako obvykle to byl jen Alonso.

„Měj rozum, Ré," řekl jeho vzdálený hlas. „Pronásleduješ mě už hodinu. Musím všeho nechat a letět do polí jako zajíc, aby nikdo neslyšel, jak to ve mně divně bzučí."

„Nenapínej mě!" vykřikla. „Co je s ním?"

Chvíli mlčel. „V noci jsem se probil do domu, kam ho zavolali. Vyplýtval jsem na to všechen plyn. Ale už tam nebyl."

„Rodolpho také nic neví?" zeptala se se sevřeným hrdlem.

„S tím jsem nemluvil. Sedí někde ve svém paláci a na volání neodpovídá. Pouští prý k sobě jen Anselma."

„Musíš za Anselmem! Musíš za ním, slyšíš?" vykřikla Ré netrpělivě. „On bude vědět! Vždycky ví všechno!"

Dlouhé Alonsovo mlčení v ní zarazilo dech. „To mě taky napadlo, holčičko," řekl nakonec váhavě. „Ré, nepotěší tě to, ale musíte to vědět. Velký Inkvizitor řekl otci Anselmovi, že se Neo vůbec nedostavil."

„Lže?" zeptala se mrtvě.

„Nevím. Ale je skoro nemožné, aby o něm nevěděl."

Ré se dívala vyhaslýma očima do jeho rozplývající se tváře. „Co myslíš, že to znamená?" zajíkla se.

„Sevillský inkvizitor Fray Bernardo je prý na stopě spiknutí. Zatkl čaroděje, který v Seville vyvraždil inkvizici a kterého bezpečně poznal. Velký Inkvizitor zaručil Anselmovi, že to s Neem nemá nic společného. Sleduje protokoly a Neovo jméno se v nich nevyskytklo. Nerozumím tomu."

Ré zůstala nehybně sedět a zírala, tupě před sebe.

„Ré, slyšíš mě? Řekni to ostatním, slyšíš?"

„Nemůžu," vzlykla. „Zavolej Domenika. Já nemůžu."

Obraz zmizel. Ucítila na svém rameni Ramónovu ruku a otočila k němu utrápenou tvář. Díval se na ni s neklidnou otázkou v očích. Nerozuměl rozhovoru, vedenému v neznámé řeči.

Jeho podoba s Neem jí stiskla srdce nesnesitelnou bolestí. Položila mu hlavu do klína a divoce se rozplakala.

„Done Enrique, co je vám?“ šeptal něžně. „Řekněte mi to, pro živého Boha! Prožívám všechno s vámi. Řekněte mi to.“

„Ramóne,“ vybuchla Ré a křečovitě se chytila jeho ruky. „Já nechci žít! Nechci žít bez něho! Nechci!“

Vrátili se k ostatním.

Maé tiše plakala s hlavou na Domenikově rameni. César tlumočil donu Manuelovi. Smrtelně bledý Antonio zatínal nehty do dlaní. V této chvíli nemyslel na sebe, na Isabelu, na nic. Jeho strašné tajemství vyvstávalo před ním jako přízrak nesmazatelné viny.

„Tomu nerozumím,“ pronesl don Manuel do mrtvého ticha. „Oni si dokážou vymyslet všechno na světě, ale tohle se přece musí vědět. Jestli Velký Inkvizitor říkal, že zahynuli…“ Podíval se váhavě na Césara a dodal nejistě: „Vy jste je přece…“

„Ne,“ potvrdil César. „Jen jsme je uspali.“

„Musím zpátky,“ řekl najednou Antonio chraptivě. „Vrátím se a všechno jim řeknu. Ať si mě vezmou místo něho.“

„Ne!“ vykřikla bezděčně Isabela.

Pohladil ji pohledem a dodal, když viděl, že se na něj užasle dívají: „Já jsem je zabil. Nikdo se nemohl zachránit.“

Ramón k němu skočil a křikl mu nenávistně do tváře: „Jste vrah. Nechal jste ho jít do záhuby. Nikdy by nedovolili Fray Bernardovi řádit v Madridu, nebýt toho!“

„Nebýt čeho?“ zeptal se Antonio zuřivě. „Nebýt tvého mizerného života, který jsme také zachraňovali? Ty bys je nezabil, kdybys mohl? Sestru bys vraždil, a je ne? Nestarej se, já to nepřežiju. Jedu zpátky.“

„Antonio,“ řekla Ré jasným hláskem, „stejně ho nezachráníš. Pojedu s tebou. Když už to nejde jinak, budeme aspoň s ním.“

„Je to moje vina,“ prohlásil don Manuel. „Měli jsme umřít, byl to náš osud, ale můžeme to napravit. Budu přísahat, že ho neznám a že jsem volal ďábla. Pojďte, děti. Vrátíme se.“

„Ne! Vy ne!“ vykřikla Ré divoce. „Nesmíte dopustit, aby zahynul marně! Nechte žít aspoň jeho krev, sebe, Isabelu. A Ramóna, jeho tvář. Nebo si skutečně myslíte, že ho pustí? Vy je znáte, znáte toho Fray Bernarda, znáte ho dobře. Řekněte, na své slovo! Jestli ano, jděte a umřete místo něho. Ale jestli ne, jestli ho nemůžete za-

chránit... To nemůžete udělat! Nesmíte ho zničit vědomím, že umírá zbytečně! Ramóne, nikdy jsi mi nelhal. Řekni. Mohou ho pustit?“

Ramón vyměnil pohled s donem Manuelem a sklopil hlavu.

„Nechte toho,“ řekl Domenico ledově. „Jste blázni. Jenom Enrique má pravdu. Ale v jednom ne. Nebo si myslíš, že ho obzvlášť potěší, když uvidí umírat právě tebe?“

Ré zvolna klesla na kolena a tiše se rozplakala. Do hlubokého ticha se ozval Antonio. „Ale já... to je něco jiného.“

„Ty teprve ne!“ okřikl ho Domenico ostře. „Jestli má vůbec nějakou naději, tak jenom v tom, když se mu nepodaří nic prokázat. On se nepřizná. Otec Anselmo ho ještě může vypátrat.“

Ti tři, kteří prošli mučírnou inkvizice, na sebe zděšeně pohlédli. Ano, muž, jehož ctili, se nepřizná. Za jakou cenu?

„Pojedeme dál,“ rozhodl Domenico, zaháněje šlehnutí hrůzy, jak je ovládla stejná myšlenka. „Všichni. Co nejrychleji. A chcete-li prokazovat hrdinství, přežijete statečně své výčitky.“

Kam Bůh nedohlédne

Ta místnost vypadala docela prostě. Žádné děsivé přístroje, nic. Jen železný kruh ve vysokém stropě, z něhož splýval dlouhý provaz. Úzký krátký žebřík, upevněný na silných, nestejně dlouhých nohách. Vědro s vodou. Několik hadrů. Provazy a řemení, jaké se najdou v každé stáji. A dost. Jednoduché účelové zařízení, pomyslel si Neo hořce. Patřilo k chloubám inkvizice, že nepoužívala nejrafinovanějších způsobů světského mučení. Dva tři nejprostší vybrala do svého repertoáru. Byla to humánní organizace. Jejím oborem byla spíš duše než tělo. Tomu mohl věřit každý, kdo nikdy nezakusil, co to je.

Fray Bernardo na něm visel číhavýma očima v touze nepropást první záchvěv strachu nenáviděného nepřítele. Toho se nedočkáš, pomyslel si Neo s chmurným zadostiučiněním. Moje vyděšená duše se může svíjet hrůzou, ale potěšení vidět ji nahou ti ještě dokážu odepřít. Výraz své tváře jsme se učili ovládat s prvními krůčky. Zalkni se třeba vzteky. Dopřál si potěšení sledovat přednášku Fray Bernarda s dokonale neosobním zájmem.

„Škoda že se písař opozdil, vidte?“ řekl nakonec výsměšně. „Vidím na vás, že se nemůžete dočkat. Třeba se ani nedočkáte. Bolest vám sedí v útrobách a vystřeluje všemi směry. Rozrušení jí neprospívá. Za chvíli se budete svíjet i bez přispění katů.“ Dobře rozeznal podle příznaků i barvy mnichovy tváře úpornou jaterní nemoc, vrcholící v občasných záchvatech. „Bůh trestá, kde člověk nemůže,“ dodal se zbožným zápalem inkvizitora.

Jen prudké oddechování svědčilo o tom, že Fray Bernardo je rozčilen. Jeho tvář zůstala nehybná. „Nepotřebuji zapisovatele, abych doznáním dopřál vaší duši úlevy,“ řekl. „Já, který znám vaše hříchy, mu je nadiktuji sám. Podepíšete stejně až zítra.“ Podíval se na Nea a v tváři mu cuklo, když viděl, že se usmívá. „Dobrá, přestaneme si hrát. Vím, že jsi ďábel a že ti to neprokážu, dokavad se nepřiznáš. Ty víš, že to vím a že mě nezmateš nadpřirozenými kouzly. Každý soud uzná tvé důkazy, podepřené běžnou lidskou zkušeností. Ale já vím, že jsou sestrojeny za pomoci ďábla, a proto je nepřipustím. Budeš se jmenovat tak, jak ti určím já. A budeš vinen tím, co ti řeknu já. A od této chvíle každou vteřinu své bědné existence — a já prosím Boha,

aby jich bylo co nejvíc — pokud budeš schopen jediné myšlenky, budeš proklínat svou matku za to, že ses narodil.“ Obrátil se ke katovi a pronesl stručně: „Escalera. Potro.“

Postavil se těsně u nakloněného žebříku a hladovýma očima pozoroval svou oběť. Cítil, že šílené pokušení mu zatemňuje hlavu. Ale ať. Blažený den a noc si může dovolit oddat se mu až k nepříčetnosti. Potom... Najednou zatoužil po Seville. Jen tam, jedinému člověku, prostomyslnému františkánovi, který nikdy nepochopil celou hloubku jeho hříchu, se mohl vyzpovídat a ulevit své duši za bláhové rozhřešení s uloženým pokáním jednodenního půstu. Zachvěl se. Co by asi řekl Velký Inkvizitor madridský, kdyby mohl vyslechnout jeho zpověď?

Ten prozíravý, úlisný, zchytralý satan tu teď ležel nahý, natažen na nakloněném žebříku hlavou k zemi. Před jeho očima tu zemře tisícerou smrtí, před jeho očima se bude bezmocně svíjet jako zašlápnutý červ. Nic nebude platná krása tomuto tělu, které se samo, ze své vlastní vůle bude rozdírat, až z něj budou viset krvavé cáry. Ohavná, opuchlá, šílená tvář nebude ničím připomínat muže, který byl jistě nejednou milován.

Prudce vydechl. Tady, jen tady byl ve svém živlu. V klášteře zběsile pronásledoval mladé novice, ale musel být opatrný. Nesměl se jich ani dotknout, aby neprozradil hrůzné pokušení, kterým ho ďábel pronásledoval v bezesných nocích. Tady to bylo jiné. Hřích se tu měnil v nejčistší ctnost světce. Byli to přece nepřátelé Boží. Řev jejich smrtelných útrap se na cestě k nebesům měnil v slavný chorál k chvále Páně.

Naklonil se nad bezmocného nepřítele a vsál se mu pohledem do očí. Ted už se nemohl ani hnout. Jeho hlava byla připevněna k žebříku kovovým pásem, který korunoval hrdé čelo, jako by byl vyznamenáním a ne potupou. Jeho ruce a nohy byly k žebříku přivázány tak těsně, že při nejmenším pohybu se šňůra zařízne do masa. Pevné, rdousící garoty ovíjely stehna, paže a hruď. V jejich smyčkách byly zasunuty klíny, které otáčením stahovaly garoty, až se prořízly svaly a nervy na kost.

Miloval dotyk mučených těl s jejich impulsivním chvěním. Ale ten, jenž mu byl vydán na milost a nemilost dnes, se zatím ovládal za

každou myslitelnou mez. Je obrněn proti obyčejné lidské hrůze a nelítostným mukám? Fray Bernardo odmítal uvěřit tomu nepřirozenému klidu. Byla to přetvářka. Musela být. Divoce se roztřásl při představě první křečovité vlny, která proběhne tímto lhostejným, nepoddajným tělem, až se bude vzpínat a bezmocně sníjet před jeho očima, na jeho dosah. Jaké šílené tóny se ozvou v jeho výkřiku? V duchu slyšel nenáviděný hlas, jak klesá a stoupá v nečekaných, šokujících náporech všeovládající bolesti, jak prosí a proklíná a zase umlká v hrůzném, dusivém tichu, protínaném ve chvílích zrádné úlevy nelidským zaúpěním. Musí to tak být. Ani ďábel ho nepřipraví o vrcholnou slast, která už teď zaplavovala všechny jeho smysly, takže jen násilím přiměl své nedočkavé ruce k zdánlivě klidné činnosti.

Madridský kat byl zvyklý poslouchat, i když ho neobyčejné chování cizího inkvizitora uvádělo v úžas. Zůstal mlčky stát a přihlížel, jak inkvizitor sám, s obratností, která svědčila o dlouholetém cviku, pomalu a požitkářsky utahuje jednu garotu za druhou, dotýkaje se přitom jakoby bezděčně a co nejčastěji bezmocného těla, vydaného mu na pospas. Nestáhl je příliš. Jen tolik, co stačilo k vědomí, že sebemenší, sebeopatrnější pohyb musí vyvolat nesnesitelnou bolest. Ale tady, smyčka, spočívající na kacířově srdci! Fray Bernardo se chvěl jako v zimnici a ze všech sil horečně otáčel pevným klínem. Všiml si, že muž před ním se zprudka nadechl a pokouší se vzdorovat. Nedokázal garotu stáhnout víc, když nechtěl protrhnout kůži.

Provaz se bolestivě zařízl do masa a inkvizitor se vztyčil, drže v rukou oba konce klínu, a čekal, až jeho oběť vydechne. Ale když pohlédl do sešedlé, napjaté tváře, zachvátila ho panika. Ten muž pochopil, co s ním je. Četl to v jeho očích. Viděl, jak se jejich pohled mění, přechází do trapného úžasu až k výrazu hlubokého pohrdání a hnusu. „Takhle to s tebou tedy je," slyšel ho říkat. „Nechtěl bych být v tvé kůži, i když, na rozdíl od mé, zůstane zatím celá."

To bylo příliš! Fray Bernardo trhl kolíkem, až ostrý provaz prořízl kůži a zadřel se hluboko do rozšklebené živé rány. Se zadostiučiněním pozoroval, jak mrak utrpení zastírá pohrdavý zrak. Krátký výkřik nečekané bolesti, který týraný ďábel nedokázal zadržet, mu zazněl jako rajská hudba. Usmál se, upevnil kolík a řekl katovi lhostejným hlasem: „Pokračujte."

Viděl, jak jeho protivník prudce vydechl, aby uvolnil zaříznutí garoty. Tím líp. S požitkem se díval, jak se nenáviděná tvář mění. Brzy z ní zmizí všechen půvab a živočišné kouzlo. Bude odpuzující, nelidská, ohavnější než jeho vlastní. Už nemohl mluvit. Jeho ústa byla roztažena a upevněna bostezzem, železnou vidlicí, vzpříčenou mezi zuby a rty a trhající nemilosrdně měkkou sliznici při sebemenším pohybu. S ucpanými nozdrami, lapaje po dechu, se už nepodobal hrdému šlechtici, který ho urazil. Fray Bernardo cítil, jak se jeho těla zmocňuje známá úchvatná rozkoš. S tváří zardělou vzrušením a prudce dýchaje čekal na vrcholnou chvíli. Potro byl nejkrásnější způsob mučení, který znal. Žádný jiný ho nemohl nahradit.

Teď! Dlouhý pruh plátna, který kat vsunul do otevřených úst, vnikal kus po kuse do hrdla pod tíhou vody, která pomalu plnila ústní dutinu a zůstávala v ní stát. Žádný člověk nedokáže trpně přijmout smrt zadušením, i kdyby měl stokrát pevnou vůli. Ani tenhle ne. Fray Bernardo pozoroval v nadšené extázi, jak se tělo divoce zazmítalo v těsných poutech, trhajících kůži na cáry, zatím co z němého, horečně se stahujícího hrdla, nemilosrdně rdoušeného těžkým, mokrým hadrem, který nezadržitelně lnul ke všem záchranným otvorům dýchání, nemohl vyjít ani sten, ani zaúpění, ani prokletí.

Neo několikrát zuřivě polkl, což mu vyneslo krátký, nepatrný závan vzduchu do zmučených plic a nesmyslné prodloužení nesnesitelných útrap, protože neprodyšná toca ucpávala průchod dechu pod novým a novým náporem odporné, kalné vody, která navíc plnila prázdný žaludek, svírající se křečovitě prudkou nevolností. To nemůžu vydržet, pomyslel si. Čtyřiadvacet hodin!

Ale než se jeho ztýraný duch mohl propadnout do milosrdného nevědomí, toca zmizela a jeho plíce hladově vtáhly vrchovatou dávku vzduchu. Krutá, trýznivá úleva! Garota sevřela jeho prsa neúprosnou silou, že se mu zdálo, že slyší skřípavé tření provazu o obnaženou kost. S ohnivým závojem mučivé bolesti před očima chtěl zatít zuby, aby potlačil zoufalý, neovladatelný výkřik, ale bostezzo se prudkým sevřením pevně zakleslo v jeho ústech. Neartikulovaný, strašný zvuk, který se mu proti jeho vůli vydral z hrdla, ho samotného poděsil. To přece nebyl on. Ten zvířecí, nelidský hlas nemohl patřit jemu. Ale divoké nadšení ve tváři úchylného maniaka, který ho

měl v rukou, mu dosvědčilo, že podléhá. Mírná, starostlivá tvář jeho matky a otcovy vážné oči se před ním vynořily s dávno neviděnou jasností. Kam jste nás to poslali, pomyslel si hořce. A Ré...

Najednou vlhká, dávící toca byla zase tady a s ní příšerná agónie nového umírání a chvíle vydechnutí a divé bolesti, na kterou zapomínal při beznadějném zápase o dech, aby jeho pološílený mozek podléhal o to děsivěji jejím vražedným nájezdům. Jak dlouho už je tady? Hodinu? Dvě? Nebo jen několik minut? Nedokázal odhadout, jaký nepatrný úsek nekonečného času uplynul. To nelze přežít, opakoval si divoce. Ale stále žil a podvědomě bojoval, zatím co obludný stín mnicha tančil kolem něho a kochal se jeho smrtelným zápasem.

Už ztrácel síly. Jeho tělo se chvělo vyčerpáním. Trhavé, konvulzívní pohyby nekontrolovatelnou silou škubaly hrůznou garotou a svíraly ji k nepřežití nesnesitelně, až se prodřela k jeho kostem v šířícím se pruhu beztvaré krvavé masy. Vytřeštěnýma očima, nepříčetnýma utrpením, které nebralo konce, zahlédl novou tvář. Zdálo se mu to? Přišel někdo? Černé bezvědomí zastíralo jeho myšlení, zatím co plíce praskaly ve vzduchoprázdnu vysilující námahou. Teď vyjmou tocu a začne to znovu. Ale jeho obluzené smysly tentokrát nezachytily inkvizitorův rozkaz. Konec? Nedokázal pocítit úlevu. Živočišná hrůza ze smrti zaplavila jeho vyprahlý mozek a umdlévající srdce. Jeho tělo se vzepjalo mocným obloukem, jak zoufalá vůle žít přemohla na okamžik nelidskou bolest zadírajících se pout. Prudkým pohybem se toca uvolnila, ale v příští vteřině ucpala neprodyšně průchod posledním zbytkům vzduchu. Ucítil, jak se mu kovová páska zarývá do čela, a propadl se do nepřátelské, smrtelné tmy.

„Otče převore, pro milosrdenství Boží, vyslechněte mě! Tíží mě strašlivý zločin, nemohu žít bez vašeho rozhřešení!“ Velký Inkvizitor upřel pronikavé šedé oči do rozrušené tváře svého návštěvníka. „Jsem zde, abych vám pomáhal,“ řekl hlubokým melodickým hlasem. „Přesto nechápu, proč jste o rozhřešení nepožádal kohokoli jiného. Obvykle si přísedící udělají rozhřešení vzájemně, je to jednodušší, Fray Bernardo...“

„Pro Ježíše Krista, vyzpovídejte mě, otče!“ zaúpěl mnich.

„Přistupte k svaté zpovědi s čistou myslí, synu," pronesl Velký Inkvizitor, ale stáhl mrzutě obočí. „Pojďme do kaple."

„Ne! Hned! Prosím, neztrácejme čas!"

„Dobrá," zachmuřil se převor a posadil se. „Poslouchám."

„Zhřešil jsem pochybností o spravedlnosti inkvizičního soudu, otče," šeptal horečně kajícník. „Zhřešil jsem pochybností o osobě Fray Bernarda, jehož vášnivé zaujetí ve mně vyvolalo nedůvěru. Zhřešil jsem, protože jsem začal věřit, že neznámý kacíř a čaroděj, kterého v tuto chvíli Fray Bernardo vyslýchá na mučidlech, je don Juan de Núrad y de Tarén, jehož zmizení vyvolalo podezření u královského dvora."

„Jak vás napadlo toto jméno?" zeptal se převor bezvýrazně.

„Stále je opakuje. Stále mluví o událostech ze života tohoto muže, jako by je prožil sám. Chce se zpovídat. Fray Bernardo, který zná nástrahy ďábla, mi nedovolil zanést to do protokolu. Jsem slabý a podlehl jsem pokušení. Vyměřte mi trest."

„Ten kacíř se chtěl zpovídat?"

„Ano, otče. Vám." Mladý mnich zvedl hlavu a zadíval se na něj úpěnlivým pohledem. „Dnes ráno o to důrazně žádal."

„Jsi velice nadějný mladík, nezapomenu na to," usmál se neznatelně Velký Inkvizitor. „Bylo by škoda nechat tě v hříchu. Jdi do své cely a oddávej se tam svatému rozjímání, dokud tě nezavolám. To je tvé pokání. Jdi. Přivedu Fray Bernardovi sám nového písaře. A uklidni svou duši, tvoje pochybnosti jsou liché. Muž jako don Juan de Núrad y de Tarén nemůže být Svatou inkvizicí odsouzen jako člověk beze jména za zločiny, které nespáchal. Zapomeň na to, není to on." A odcházeje spěšně od svého druha, který tonul v hluboké úlevě, pomyslel si: Na to má příliš mnoho mocných přátel. Fray Bernardo je hlupák. Je nejvyšší čas ukázat trestající ruku i neposlušným synům církve.

Ruka Fray Bernarda téměř něžně spočívala na kolíku garoty. Bude ho muset povolit, aby své oběti umožnil chvílemi nabrat dech. Ostatně teď už hluboká, rozšklebená rána musí reagovat stejně bolestně při pouhém doteku. Tělem mu probíhaly slastné záchvěvy. Ještě chvíli, ještě chvíli a dá vyjmout tocu a znovu uslyší ten drásavý,

šílený výkřik, čím dál tím mučivější a neovládanější. Jeho duše jásala. Vydrážděné nervy přenášely k jeho mozku divokou, vzrušující rozkoš z občasných dotyků zmítajícího se těla, zbroceného krví a potem, s ochablými cáry rozervané kůže, visícími z obnažených, křečovitě se chvějících svalů. Chvílemi vkládal ruku do té rány, aby na svých žádostivých prstech ucítil horoucí palčivost třesoucího se živého masa. Už se neovládal. Každý nový poryv zmučeného těla vyloudil zdušený výkřik rozkoše z jeho hrdla. Nedokázal ho zchladit ani užaslý nesouhlas v očích samotného kata.

„Kat má přece pomocníka," ozval se za ním tichý, velitelský hlas. „Přepínáte svoje síly. Trávíte tu už sedmou hodinu bez přerušení. Neměl byste zapomínat na odpočinek ani pro horlivost, s níž plníte své povinnosti."

Zděšeně se otočil, sbíraje horečně myšlenky, které se mu pletly ve vášnivém víru blaženého vytržení. Několik kroků od něho stál sám Velký Inkvizitor a pronikavě se na něj díval chladnýma šedýma očima. Divoce se rozhlédl. Přísedící někam zmizel. Zůstal tu sám se svým soudcem, se svou obětí a katy.

Jako hypnotizován upřeným pohledem svého nadřízeného přistoupil až k němu a v marném pokusu o sebevládu ze sebe vypravil přerývaně: „Odpusťte, otče. Nečekal jsem vás."

„To vidím."

Oba muži stáli chvíli mlčky proti sobě.

Hluboké ticho přerušila nečekaná otázka: „Má umřít?" Překvapeně se otočili. Těsně u nich stál katův pomocník a opakoval netrpělivě: „Povídám, jestli chcete, aby zemřel!"

Velký Inkvizitor se vzpamatoval a rychle pohlédl k escaleře. Dosud bezejmenný kacíř bezvládně visel v poutech v hlubokém bezvědomí. „Samozřejmě že ne. Pospěšte si."

Zatím co kat spěšně roztáčel utažené kolíky garot, jeho pomocník uvolnil kovovou pásku, přeťal provazy, poutající tělo k žebříku, a bleskurychle ho otočil tváří k zemi. Proud vody vystříkl. Tělo se křečovitě zachvělo a ozval se hlasitý zvuk prvního nadechnutí. Velký Inkvizitor cítil, jak mu na čele vyráží pot. V poslední chvíli! Katův pomocník k nim opět přistoupil přes odmítavé gesto svého mistra.

Mlčenlivý inventář této místosti. Absurdní! Ale celá neskutečná, šílená scéna, které byl svědkem, byla tak neobvyklá, že ho nic nepřekvapilo.

„Smíme vyndat bostezzo?“ zeptal se mladý hromotluk. Díval se upřeně do očí Velkého Inkvizitora s dobře hranou pokorou.

„Ovšem,“ odpověděl převor a přivřel oči. Proč se ptá?

„Já jen, že nám to on,“ a hodil hlavou k třesoucímu se Fray Bernardovi, „dnes ještě nedovolil.“ Velký Inkvizitor ho sledoval zamyšleným pohledem. Jeho lidé pracují dobře. Vědí, kdy je třeba ho upozornit. Usmál se bezvýrazně a řekl:

„Uložte ho pohodlněji. Chci s ním mluvit, až se probere!“

Otočil se k třesoucímu se Fray Bernardovi. „Vedl jste výslech dost zvláštním způsobem,“ řekl tiše, když poodešli k opuštěnému zapisovatelovu stolu. „Jak jste mohl očekávat, že se dozná, když nemohl mluvit?“ Fray Bernardo sklonil hlavu a převor pokračoval stejně nevzrušeně, jako by mluvil o počasí: „Povím vám něco z historie naší svaté organizace, protože se mi zdá, že jste na to zapomněl. Před sto lety, ve vašem kraji, šílený bratr dominikán Hernando Martinez vyvolal odpor nejen krále, ale i církve a samotného Svatého otce zločinnými, nesmyslnými masakry tisíců lidí v židovských čtvrtích.“

„Mojžíšův zákon je třeba vymýtit.“ Fray Bernardo se zatím stačil vzpamatovat.

„To ovšem ano. Ale my, náš svatý soud, jsme nositeli vyšší spravedlnosti, která nezná vášní. Ten muž založil v zemi požár. Zdivočelé davy, štvané jeho bezuzdným šílenstvím, se vymkly z rukou církevních i světských autorit. Proto ho sevillský arcibiskup Pedro Barroso vydal soudu jako kacíře. To nevíte?“

„Vím,“ zasyčel Fray Bernardo. „Ale vím také, že arcibiskup zemřel dřív, než k procesu došlo, a že Hernando Martinez i přes všechno pronásledování dovršil své svaté dílo.“

„Nejsem Pedro Barroso a moje zdraví je pevné,“ prohlásil Velký Inkvizitor ledově. „Pamatujte si to. Nechci-li uvést v pochybnost autoritu soudu Svaté inkvizice tím, že ponechám zvůli šílencům, neučiním to pochopitelně ani veřejným procesem. Ale právě vy byste měl vědět, že v tom pro vás není záruka.“

„Váš muž je při vědomí, Vaše Milosti,“ přerušil jejich tichý rozhovor hlas mistra kata.

Velký Inkvizitor, sledován pomalu Fray Bernardem, odešel k lavici, na níž ležel Neo. „Kdo jste, můj synu?“

Samotná otázka i mírný, uklidňující tón hlubokého hlasu probudily znovu všechny naděje v Neově zmučeném mozku.

„Don Juan de Núrad y de Tarén,“ vydechl, přemáhaje krutou bolest, kterou sebemenší pohyb hrudi vyvolával v široké, rozchlípené ráně. Díval se horečnatýma očima přímo na Velkého Inkvizitora a pracně soustředoval ubíhající myšlenky.

Velký Inkvizitor vyměnil neproniknutelný pohled s Fray Bernardem. „Proč jste to neřekl dřív?“ Čekal. Jaká bude odpověď ?

„Chtěl jsem to říci až dnes,“ odpověděl muž před ním sotva slyšitelně. Mluvil velice pomalu, jako by vážil každé slovo. „Ale nedostal jsem už příležitost.“

Velký Inkvizitor nepotřeboval víc, aby mu uvěřil. Obrátil se k Fray Bernardovi a pocítil prudký nával zlosti, když zahlédl vděčnou úlevu v jeho očích. Idiot! Jak si může myslet, že ho tenhle člověk chrání? Bojuje o svůj život a zná dobře zbraně, které mu mohou pomoci. Nikdy by nevyšel z tohoto sklepení, kdyby nenabídl alespoň náznak záruky, že jeho osvobození nevrhne stín na Svatou inkvizici. V krajním případě je možné najít usvědčující důkazy i proti člověku jeho postavení. Věděl to a bude mlčet. Je lepší ho pustit... zatím. I když si byl jist mlčenlivostí svých úředníků, jeho jméno už padlo a zdi mají uši. Ne, nehodlá vést spory se Svatým otcem o nezákonných metodách madridské inkvizice. Až ho bude soudit sám, bude mít všechny trumfy v ruce.

„Ověřím si to,“ řekl tiše. „Udělal jste velkou chybu, že jste uvedl Svatou inkvizici v omyl. Ale Bůh je milosrdný. Můžete uvést nějaké svědky k prokázání své totožnosti?“

„Otce Anselma z řádu jezuitů, otče,“ odpověděl Neo a jeho duše jásala. „Kdyby nestačilo jeho svědectví...“

„Jeho svědectví zcela postačí,“ přerušil ho převor a obrátil se ke katovi: „Ošetřete ho co nejpečlivěji. Došlo k omylu.“ Vrhl zničující pohled na Fray Bernarda a řekl suše: „Pojďte.“

Nedokázal oslovit toho člověka „bratře“ nebo „synu“. Pro něho byl už vyobcován nejen z církve, ale i ze života.

Útěk k životu

Na dohled proti proudu řeky se vynořily vzdálené domky. „Guadalajara," řekl Alonso. „Tady přenocujeme. Jak je ti?"

„Nikdy mi nebylo líp," odpověděl Neo s citem. Byla to pravda. Připadal si lehoučký jako vítr. Námaha celodenní cesty jako by na něj nedoléhala. Snad to bylo také tím, že občas, aby Alonso nevěděl, polykal povzbuzující pilulky. Už je nepotřebovali, když Alonsova uspávací pistole po výletu do sídla inkvizice byla k ničemu. „Měli bychom vyměnit koně a jet rovnou dál."

„Měli bychom mít raději rozum," odbyl ho Alonso nevrle. „Potřebuješ se vyspat."

Neo se usmál. „Měli bychom mít raději rozum," papouškoval po Alonsovi. „Třeba už nás někde honí stráže dobrotivého krále Filipa. Víš, že jsem měl mít v poledne u něj audienci."

„Nesmysl. Už jsme dneska třikrát měnili koně. Myslíš, že člověk vydrží víc?"

„O tom nepochybuj," usmál se Neo. „Chtěl bych vidět koně u výslechu. Tak co? Pojedeme dál?"

„Ne," rozhodl Alonso. „Kdyby nás honili, museli bychom o tom vědět. Tady je vidět do daleka."

„Tak se podívej," řekl Neo vítězoslavně. Za hradbou keřů na druhé straně někdo jel jejich směrem. Alonso se zamračil.

„Odbočíme do hor a budeme postupovat opatrněji," řekl.

„Opatrněji!" vybuchl Neo. „Beru to zpátky. V Guadalajaře se najíme a uvidíme. Tři čtyři hodiny jsem ochoten se prospat. Ale pak jedeme dál."

Slunce už zapadlo, když sestoupili u útulně vypadajícího hostince. Šest mužů, sedících u stolu, zmlklo jako když utne, sotva vešli. Alonso vysvětlil hostinskému, že tu hodlají přenocovat, a usadili se v druhém koutě. Místní hosté se začali vytrácet jeden po druhém. Než Alonso s Neem dostali večeři, byli v rozlehlé, nízké místnosti sami.

„Co se jim stalo?" zeptal se Neo mladé sklepnice.

Usmála se plaše, ale neodpověděla. Alonso přivolal hostinského. „Proč odešli ti lidé, sotva jsme se objevili?"

„Nevím, Vaše Jasnosti," odpověděl hostinský vyhýbavě.

„Zaplatili a odešli. Nemohu je zdržovat.“

„Vypadá to podezřele,“ řekl Neo. „Pojedeme radši dál.“

Hostinský se ulekl. „Na tom není nic zvláštního, opravdu,“ zvolal. „Vždycky odcházejí, když přijde někdo cizí.“

„Proč? Tomu nerozumím.“

„Bojí se,“ řekl hostinský, ohlížeje se přes rameno. „Nemůžete se divit.“ Zarazil se a poslouchal. Před hostincem umlkl koňský dupot. Hostinský vrhl rychlý, nezbadatelný pohled na své hosty a šel uvítat nově příchozí.

Ve dveřích se objevil vysoký muž a za ním drobná postava v plášti, s kloboukem naraženým hluboko do čela. Sotva menší muž spatřil, že nejsou sami, trhl sebou a couvl zpátky.

Druhý za ním klidně zavřel a řekl: „Večeři, zatím.“ Usedl ke stolu za Neovými zády a opřel se o stěnu.

„Znáš ho?“ zašeptal Neo, dívaje se do zrcátka v dlani.

„V životě jsem ho neviděl,“ odpověděl Alonso s jistotou.

„Mně se zdá, že já ano.“ Rychle si vybavil všechny tváře, s nimiž se sešel od svého zatčení. Zapisovatel? Ne, ten byl menší. Přísedící? Úředníci Velkého Inkvizitora? Určitě ne. Ale jestli se s ním už setkal, mohlo to být jen v Madridu nebo v Escorialu. Anebo v Seville? Neo se rozhodl k otevřenému průzkumu. Schoval zrcátko a obrátil se naplno k cizímu muži.

Ten jako by na to čekal. Stočil k Neovi upřímný pohled a široce, přátelsky se na něj usmál. Pak vstal, a vyšel na chodbu ke kuchyni. Dveře nechal otevřené. „Hostinský!“ houkl. „Pokoj.“ A dodal tlumeněji, ale tak zřetelně, že bylo slyšet každé slovo. „Pokud možno hned vedle těch pánů.“

Neo s Alonsem vyměnili překvapený pohled.

„Ovšem, Jasnosti,“ vykoktal hostinský třesoucím se hlasem.

„Nejsem žádná jasnost,“ odbyl ho neznámý dobromyslně a ukázal mu něco ve své dlani.

„Jistě, důstojný...“

„Ticho.“ Neznámý muž prošel hostinskou místností, znovu se cestou usmál na Nea a vyšel ven. Hostinský se na ně díval ze dveří dlouhým varovným pohledem.

Neo vstal. „Zaveď nás nahoru,“ vyzval ho.

V chladném, čistém pokoji se natáhl na postel. „Tak se mi zdá," řekl, „že nás chtěl varovat." Leželi mlčky vedle sebe, až na schodech zaslechli kroky a vedle skříply dveře. Jejich sousedé si asi dali přinést večeři do pokoje. Slyšeli zřetelně cinkat nádobí. Kdosi začal šeptat.

„Cože?" ozval se známý hlas. „Nerozumím vám ani slovo."

„Nekřič tak, pro milosrdenství Boží!"

„Nebojte se, důstojnosti. Jsou na druhé straně chodby."

To už bylo příliš. Sám přece zamlouval pokoj vedle nich. Neo vstal a našlapuje tiše jako kočka přistoupil ke stěně. Ten druhý mluvil tak tiše, že mu skoro nebylo rozumět.

„Měli bychom je dát zadržet, Pedro," řekl naříkavě.

„Víte dobře, že to nesmí být dřív než zítra, důstojnosti. Jestli chcete, pojedu napřed a vyrozumím hlídku."

„To nejde. Nevíš, kudy pojedou. Mohl bys je minout."

„Napijte se radši, důstojnosti. To vám udělá dobře," prohodil dobromyslně jeho druh. Počkal chvíli a dodal: „Pojedu zítra za nimi sám. Zdá se mi, že na vás jde zimnice."

„Máš pravdu, celý se třesu. Pedro, prosím tě, slib mi, že je nespustíš z očí. A že zasáhneš. Na tvoje slovo."

„Moje slovo nemá žádnou cenu. Ale můžete se spolehnout, zasáhnu přesně tím správným způsobem."

„Vím, že jsi spolehlivý. Přísahej při spravedlivém Bohu že za nimi půjdeš jako stín!"

„Půjdu s nimi jako věrný stín, to přísahám při spravedlivém Bohu." Tiše se zasmál. „Ano, on je skutečně spravedlivý."

Neo a Alonso zachovali hluboké mlčení. Domluvili se jen očima. Vedle zapraskala postel. Čekali chvíli, naslouchajíce oddechování spáčů. Potom opatrně sešli po vrzajících schodech.

V domě byla tma. Alonso prošel kuchyní a tiše zaklepal na další dveře. Hostinský musel stát za nimi, protože okamžitě otevřel se svící v ruce. „Pojď ven," vyzval ho Alonso šeptem a přitiskl mu bambitku na žaludek.

„Dejte to pryč, čekal jsem vás," odpověděl hostinský a pokládaje prst na ústa, vedl je k zadnímu vchodu. Jejich koně už byli osedláni. „Jeďte radši do hor," řekl chmurně. „Nechtěl bych v tom uváznout, jestli vás chytnou a vy mne prozradíte."

„Tak se mi zdá, že máš spolky s inkvizicí," pronesl káravě Neo, shlížeje na něj se hřbetu koně.

Hostinský se nevesele usmál. „Všichni je máme. Cestou až k hranicím nenajdete stavení, kde by neměli svého člověka."

Alonso hvízdl. „A kdo je to tady?"

„Já. Ale všichni nejsou takoví, dejte si pozor."

Unavení koně klopýtali nocí. „Spal bych, až bych brečel," přiznal se Alonso. Neo mu mlčky přistrčil krabičku s bílými tabletami. „Padouchu," řekl Alonso s citem, „a já myslel, že jsem je ztratil. Takhle ty oslňuješ důvěřivé přátele?"

Chtěl se zmocnit celé krabičky, ale Neo ji včas sklapl. „Opatrně," řekl suše. „Nejsi sám, koho hodlám oslnit."

Po celou noc jako by za sebou slyšeli dusot osamělého jezdce. K ránu se přiblížil. Marně se ohlíželi. V nejasném šeru prvního svítání nikoho neviděli. Po tiché domluvě sesedli s koní a ustoupili za keře po stranách cesty. Nejdřív nebylo slyšet nic. Pak se ozvaly tiché zuky, jako by někdo po chvíli čekání pobídl koně k opatrnému kroku. Už se rozednívalo. V záhybu cesty se vynořil jezdec. Nechali ho přijet tak blízko, aby se nemohl spasit náhlým útěkem, a pak Neo vystoupil doprostřed cesty s oběma bambitkami namířenými na jeho hruď.

„Vy jste mě ale polekal, doně Juane," pronesl jejich zajatec s klidem. „Vypadáte jako loupeživý rytíř."

„Užíváš jmen, která mě překvapují. Kdo myslíš, že jsem?"

„Don Juan de Núrad y de Tarén. Jestli ne, tak jste obelhal samotného Velkého Inkvizitora, a kdo jsem já proti němu?"

Neo na něj mlčky zíral a horečně pátral v paměti. Kat? Nedovedl si vybavit, jak vypadal kat, ale byl to starší muž. Ještě jeden tam byl, ano. Sotva ho vnímal. To nebyla situace na studium lidských tváří.

„Vy jste mě nepoznal!" vykřikl mladý muž překvapeně. „To bych nikdy nevěřil. V takové chvíli! Ale ovšem, živý inventář snad nemusí být zajímavý. Nedokážu si to asi představit."

„Kdo je to?" zeptal se Alonso.

„Katův pomocník," opověděl Neo, nespouštěje ze zajatce oči.

Alonso se zachvěl a štítivě poodstoupil. „Jak dlouho to provozuješ? Mám chuť vpálit to do tebe bez výstrahy."

„Dlouho ne. Vlastně jsem tam byl prvně. Jsem syn kata Velkého Inkvizitora. Měl jsem to zdědit. Ale zatím jsem se věnoval lepší části řemesla. Musím říci, že se mi zamlouvá líp.“

„V čem spočívá vedlejší zaměstnání kata?“

„To mě překvapuje, že to nevíte. Ale pověst praví, že jste přišli z veliké dálky.“

„Z větší, než si myslíš. Tak co? Dělá snad kat ve volném čase špicla a zatýká provinilce pro Svatou inkvizici?“

„Neurážejte katy, nevymysleli si to. Jsou anatomové, chirurgové, lékaři. Já sám jsem za tím účelem studoval dokonce na univerzitě. Svatá inkvizice má ty nejpřísnější požadavky.“

„Podívej se, Neo!“ zasmál se Alonso. „Kolega!“

„Proč jsi chtěl být katem?“ zeptal se Neo.

„To mě ani nenapadlo. Pomáhal jsem otci, když za ním chodili nemocní. Až hodně pozdě jsem se dověděl, oč jde. Ostatně jsem neměl na vybranou. Ale chtěl jsem zmizet, až dostuduju.“ Pokrčil rameny. „Proti své přirozenosti člověk nemůže. A tohle už… prostě… V Paříži učí zázračný chirurg Ambroise Paré. Chtěl bych se dostat k němu.“

Alonso zavrtěl hlavou. „Tahle země je samé překvapení. Kat lidumil!“

„Snad abychom jeli dál, ne?“ zneklidněl jejich nový společník. „Jdou po vás. Měli jsme dávat pozor, abyste neujeli. Toho pátera jsem radši malinko přiotrávil. Dá chvíli pokoj a aspoň bude mít alibi.“

„Proč poslali vás dva?“

„Zasvěcenci, víte?“ usmál se Pedro. „On zapisoval u výslechu. Mám dojem, že udal toho vašeho Fray Bernarda Velkému Inkvizitorovi. Má plnou důvěru. Já taky. Otec se za mne zaručil. Nemohl jet sám, má důležitější práci.“

„Přebrodíme řeku. Hostinský měl pravdu,“ řekl Alonso.

„Vy chcete do hor?“ pochopil Pedro. „To není třeba. V příští vesnici dostaneme čerstvé koně na účet inkvizice. Mám pověření, a dokud nás nedoženou, můžu ho použít.“ Znovu pohlédl k slunci, které už stálo nad obzorem. „Teď už je po něm,“ dodal s hlubokým uspokojením a vyskočil na koně. „Pospěšte si.“

„Po kom?“ zeptal se Neo.

„Po tom odporném chlapovi, co se na vás tak vyžíval," řekl Pedro s naprostým klidem. „Při východu slunce ho můj otec zardousil ve vašem bývalém domě. A nepochybujte, že to udělal důkladně. On zná své řemeslo."

„Br," otřásl se Alonso. „Co mu udělají?"

„Že jsem utekl? Nic. Je pro ně nepostradatelný. Budou ho snad trošku strašit, ale Velký Inkvizitor bez něj nemůže být."

„Ale říkáš přece, že zabil inkvizitora!" vykřikl Neo.

„Proč asi? Co myslíte? Ne, toho jste zabil vy, done Juane. A za to vás od této chvíle stíhá Svatá inkvizice, aby vás postavila před spravedlivý soud. Oni si myslí, že chcete plout do Říma. Svatý otec by se jistě podivil, kdyby se dověděl o zvrhlých choutkách inkvizitorů. Takového svědka jako vy je třeba znehodnotit. Ale vás už někdo varoval, co? Sehnali nás nahonem, taktak jsme zachytili vaši stopu." Široce zívl a zeptal se užasle. „Jak to děláte, že nemusíte spát, proboha? Já usínám jako nemluvně. Doufám, že mě tu nenecháte."

„Poslož si," nabídl mu Neo ze své krabičky. „Příliš tě potřebujeme, než abychom si mohli dovolit tě ztratit."

„Bůh mi buď milostiv, jestli mě chcete odtrávit." Pedro poslušně spolkl bílou tabletu a bylo vidět, že soustředěně zkoumá její účinky.

„Věděl don Rodolpho o té chystané vraždě?" zeptal se Neo zadumaně.

„To nevím. Je to divný pavouk."

Ano, Rodolpho byl skutečně divný pavouk. Neo se v něm nevyznal. Předevčírem večer mu tlumočil pozvání svého strýce. Neo cítil, že nemůže odmítnout, a ačkoli neviditelný a přece všudypřítomný španělský král byl cílem, k němuž původně mířili, teď by si byl to slyšení raději odepřel. Přesto prohlásil s přemáháním, že je hluboce poctěn. Rodolpho na něj upřel své ospalé oči a řekl: „Vy tam chcete jít?"

„Zbývá mi snad něco jiného?" zeptal se Neo skoro vyzývavě.

Rodolpho se naklonil až k němu a zašeptal sotva slyšitelně: „Za svítání vás čekají dva koně. Hleďte zmizet co nejrychleji." Položil prst na ústa a Neo, pamětliv jeho výstrahy, že v Escorialu poslouchá každý kámen, si odpustil jakoukoli otázku.

„Prožil jsem s vámi mnoho radostného," řekl Rodolpho nahlas. „Škoda. Doma mi budete chybět. Potřeboval bych takového přítele."

Neo na něj vzpomínal skoro s dojetím. Měl toho podivného člověka vlastně rád. Kdoví kdy se ještě sejdou. A kdoví jestli. Samozřejmě usposlechli jeho rady a zmizeli z Escorialu jako duchové.

Hnali se k severu, ve dne v noci, bez odpočinku. Díky Pedrovu kouzelnému glejtu mohli měnit koně několikrát za den. Jejich vlastní únavu zaháněly Neovy pilulky. Neo, který je potají polykal častěji než druzí, se utěšoval představou, že za den dva si bude moci lehnout a spát třeba týden.

Na poslední zastávce, když obloukem minuli Pamplonu, se jim přihodila zvláštní věc. Sotva Pedro v označeném domě ukázal své pověření, vyměnili přítomní dva muži podezřelý pohled. Hospodář šel pro koně, ale trvalo mu to nápadně dlouho. Mezitím se druhý vyplížil z domu a za malou chvíli ho viděli cválat k řece. Už se chystali naskočit na polozchvácené koně, když jejich hostitel vyvedl nové ze stáje. Bez dalšího zdráhání jim je předal a díval se za nimi, když odjížděli.

Hnali se jako vichřice, ale ten, který odjel před nimi, jako by se do země propadl. Dal se jinou cestou? Nestaral se o ně? Byla to náhoda? Když vyjeli z úvozu u řeky, měl Pedro na okamžik dojem, že ho zahlédl mizet v houští na druhé straně. Čekali hodnou chvíli, ale neviděli už nikoho. Snad to byl jen závan větru, který si zahrál v rákosí.

Vjeli do brodu. Byli právě v polovině, když Neův videofon zabzučel. Zastavil koně a zamával na Alonsa, který ho v hukotu peřejí nemohl slyšet. S pocitem vrcholného blaha se spojil a zadíval se na obrazovku. Ale to, co spatřil, ho naplnilo zoufalstvím a vztekem. Rychle vypnul zvuk a křikl naAlonsa: „Honem to zaměř, než se mi ztratí!“ Ale nehybný obraz vysokého nebe, zastíněný větví mohutného stromu a blizoučko se pohupujícím stéblem trávy zůstal viset bez proměny na obrazovce, jako by ho tam někdo nakreslil. Ještě jednou se zatměl, na okamžik se v divokém letu místo něho mihla břicha několika koní, a pak zas ukázal svou pokojnou, mírumilovnou tvář.

Pedro na ně čekal na břehu. „Proč jste se zastavili?“ zeptal se netrpělivě. „Už jsem se chtěl pro vás vrátit.“

„Dověděli jsme se, že naši přátelé jsou v nebezpečí,“ řekl Neo. „Musíme za nimi. Ale budeme mít proti sobě velikou přesilu.“ Všiml si, že se Pedro na něj dívá s hrůzou. „Co je?“ vykřikl. „Ty přece můžeš odejít. Tady jsi v bezpečí.“

„Měl byste se trochu prospat, done Juane,“ řekl Pedro velice mírně. „Už to snad půjde. Pojďte, uložím vás.“

Neův mozek nedokázal pochopit, oč jde. Ale Alonso spěšně zasáhl. „Má tě za šílence, to je přece přirozené, co si má myslet?“ Obrátil se k Pedrovi a řekl mu tím nejobyčejějším hlasem, jakého byl schopen: „Poslyš, Pedro, Juan ti říká pravdu. Zní to divoce, ale teď nemáme čas ti to vysvětlovat. Jedeme.“ Pobídl koně do divokého cvalu za Neem, který nečekal na konec jejich rozhovoru a řítil se po břehu za ručičkou zafixovaného analykompasu.

Po půlhodině šíleného letu ho dostihli. Stál pod vysokým stromem a bezradně a zoufale se díval na malý předmět, který našel v trávě. Videofon Ré. Měla ho u sebe. Nikdy se od něj neodlučovala. Ještě před chvílí tady byla a držela ho v ruce.

Najednou pocítil strašnou slabost. Chtělo se mu padnout a umřít. Ale vzpamatoval se a řekl Alonsovi: „Řekl bych, že jeli k tomu lesu. Ale podívej se ještě radši sám, prosím tě.“

Zatím co Alonso studoval svůj přístroj a Pedro si klekl, hledaje otisky kopyt, sesunul se Neo k zemi podle kmene stromu a opřel se o něj zády. Byla v něm jen prázdnota a hrůza. V životě nepoznal větší strach. Zatmělo se mu v očích.

„Probuď se! Neo!“ Alonso lomcoval jeho ramenem. Neo zděšeně vyskočil. Jak dlouho tak seděl v poloviční mdlobě? Tři koně neslyšně přešlapovali na kopytech omotaných hadry. Všiml si, že se na něj Pedro starostlivě dívá a s přemáháním se usmál.

„Mohou být docela blízko, musíme být opatrní,“ slyšel Alonsův hlas z nesmírné dálky. Potřásl hlavou. Ne, to nejde. Otevřel krabičku a podíval se na poslední tři tablety, které v ní zbývaly. Snad je dostihnou ještě dneska. Musí. Spolkl všechny tři naráz a vysoukal se do sedla. Za chvíli začnou účinkovat.

„Dovolal ses Domenika?“ obrátil se k Alonsovi.

„Už jedou. Ale ještě jsou dost daleko. Počkáme na ně?“

„Ne,“ zvolal Neo jaře, jak se v něm rozlila nová životní sila. „Tihle mě mohli vidět také. Třeba se leknou, až se ďábel objeví!“ Co mohlo Pedra ještě překvapit? S tichou odevzdaností v duši cválal za nimi k lesu.

V zemi nikoho

Ré s Ramónem na břehu říčky sledovali z úkrytu v houští osamělého jezdce. Kdo je to? Přijížděl z druhé strany. Od ‚nich'.

Dávno ještě nebyli v bezpečí. To jim slibovalo až severní úbočí hor, jejichž mohutný masív nad nimi vyvstával. Ale jejich naděje na záchranu podstatně vzrostla. Tady byla země nikoho. Před půl stoletím ji Španělsko vyrvalo z celku navarrského království, ale zdejší horalé stejně jako sousední Baskové sami pro sebe neuznali vládu španělského krále a hlídky Jeho Nejkatoličtějšího Veličenstva tu a tam končívaly svou nevděčnou službu v propasti s prořízntutým hrdlem. Proto se většinou daleko do hor nepouštěly. Ke komu mohl patřit ten, který přijížděl?

Neschůdná cesta podél horské bystřiny vedla k místu, kde dosud marně čekali na Diegova zetě. Ten by se ovšem spíš blížil z baskické strany po úbočí hor. Ré vůbec nesdílela netrpělivost, s jakou na něj čekal don Manuel. Jakmile opustí místo, kde tábořili, ztratí Alonso jejich stopu. Dosud nevěděli, povede-li jejich cesta vysoko položeným horským průsmykem nebo obejdou-li hřeben ze západu po pobřeží moře. Jejich setkání se tak odsouvalo do mlhavé budoucnosti. Navarra. Francie. Setkání... s kým? Ré se skoro neodlučovala od Ramóna. Denně vyjížděli po svých stopách k řece. Ale ještě nikdy nikoho neviděli. Až dnes. Pozorovali neznámého tak zaujatě, že úplně přeslechli, jak se z druhé strany blíží koňský dupot. Skupina asi dvaceti jezdců se s ním setkala právě před nimi.

„Do našeho revíru se dostala škodná," vyhrkl zadýchaně. „Musíme je dostat živé, ať kápnou božskou. Byl jsem u našeho člověka, důvěrníka inkvizice. Je nejvyšší čas."

Ré a Ramón se na sebe zděšeně podívali. Jejich člověk je důvěrník inkvizice. A už je hledají. Už vědí, kam prchli. Jesti ho zničili tak, že jim to nedokázal zamlčet... Před očima Ré vyvstal obraz ubitého Nea tak zřetelně, až tiše vykřikla.

„Co je ti, Enrique?" zašeptal Ramón.

Ré mu prudce stiskla ruku. Dech se v ní zastavil. Cizí jezdci se odmlčeli a zahleděli se jejich směrem. Po chvíli napjatého ticha vyměnili pohled a dali se zase do řeči.

„Honili mě až k řece," řekl ten, který přijel. „Taktak se mi podařilo zmizet."

Kdo? Že by se už blížil mladý Bertram? V rozrušení přeslechli šelest za svými zády. Dva muži se nepozorovaně odpojili od skupiny na cestě a teď leželi na nich a tiskli je k zemi. „Tak," řekl hromotluk se surovou tváří, vstal a jediným trhnutím zvedl Ré na nohy. „Žádné lhaní. Špehuješ?"

Ramón, poloomráčený prudkou ranou, se potácivě postavil. Jeho přemožitel ho dloubl do žeber pažbou obrovité bambitky a vystrčil ho na cestu, kde jim ostatní udělali místo. Ré následovala nedobrovolným skokem, jak jí smýkl druhý muž, který teď přiváděl oba jejich koně.

Vybrali zbraně z kapes u sedel a vzali jim kordy. „A teď nám laskavě řekněte, co tu děláte," vyzval je velitel cizích jezdců, když stáli před ním s rukama svázanýma za zády.

Ré se mu zadívala přímo do očí. Když už se dali tak hloupě nachytat, aspoň odvedou pozornost od ostatních.

„Jsme věrní poddaní španělského krále," řekla hrdě.

„A oddaní služebníci církve svaté," dovtípil se Ramón.

„A se svatou inkvizicí co dělat nemáte, náhodou," zeptal se vousatý jezdec, dívaje se na ně neproniknutelným pohledem.

„Nemáme!" vykřikli oba současně.

„To se ukáže," řekl velitel zachmuřeně. „Jste na to sice trochu mladí, ale už jsem viděl mladší vrahy."

„Nikdy jsem nevraždil!" vybuchl Ramón. „Jsem šlechtic!"

„I šlechtic může sloužit ďáblu," pokýval velitel hlavou. „My jsme tu sice pěkná cháska výtržníků a ochlastů, ale každý z nás může právem před tebou plivnout, ty vznešený synáčku."

Ramón si vysloužil bolestnou ránu do žeber, když se vztekle vrhl na svého věznitele. V té chvíli se Ré podařilo vyprostit ze šatů videofon a prosoukat ho rukávem. Stiskla knoflík. Neo, pomyslela si, Neo, kdybych věděla, že žiješ! Ve videofonu cvaklo. Spojení! Stočila divoce hlavu, aby zahlédla aspoň Alonsa, ale v té chvíli k ní přiskočil zarostlý muž, který ji zajal, a prudce ji udeřil, až se jí hlava zvrátila na stranu.

„Co se kroutíš? Stůj pořádně, nebo ti vyrazím duši z těla!"

Pustila videofon s tichým zadostiučiněním do trávy, aby měl Alonso čas je zaměřit, než si ho všimnou. Musel to vidět. To mu dodá! Najednou zadoufala. Alonso ještě může přijít a zachránit je. Může se spojit s Domenikem. Tihle je nečekají. Mohou je uspat. Stále ještě jsou na opuštěném místě, kde se ani ti druzí nedovolají pomoci.

„Na koně. Jedem dál, tady nejsme v bezpečí. Vaši čistí přátelé by se na nás mohli vrhnout.“

„Nemáme přátele,“ řekla Ré. „Všichni zahynuli.“

Ale nevěnovali jí nejmenší pozornost. Vysadili je na koně a odklusali dál od cesty. Poslední pátravý pohled Ré odhalil, že obrazovka na zemi dosud svítí. Jsou jim na stopě! Ale jaká tvář se jí v letu na ní kmitla, to už rozeznat nedokázala. Nejeli daleko. Chvíli stoupali zalesněným svahem, projeli soutěskou mezi dvěma balvany a octli se v malé chráněné kotlince. Černé ohniště svědčilo o tom, že je často používána.

„Jak to bude s podílem?“ zajímal se muž, který zajal Ré.

„Jako obvykle, Saint-Denisi. Ten, kterého jste si chytil, vám patří se vším všudy. Leda by vám ho chtěl někdo upřít,“ řekl velitel a s úsměvem se rozhédl po svých mužích.

„Na to jsme moc rádi na světě,“ prohlásil jeden z nich. „S Paříženem jsem měl spor jen jednou a ještě dnes slyším zpívat andělíčky, když si na to vzpomenu.“

Muž, který zajal Ramóna, zatím s hlubokým uspokojením přepočítával obsah jeho měšce. Saint-Denis zuřil. Ré si vyjela nalehko a jeho kořist nestála za řeč.

„Kde máš zlato? Mluv!“ rozkřikl se a znovu ji uhodil. „Nechte ho a radši se podívejte,“ zarazil ho velitel. „Nemáme čas. Strčíme je zatím do jeskyně a pojedeme pro ty druhé.“

„Počkejte,“ ozval se zoufale Ramón. „My nejsme to, co jsme vám říkali. Vyslechněte nás, povíme vám pravdu.“

„To bych řekl, že nejste to,“ zachechtal se Saint-Denis s hlubokým potěšením. „Všechno je moje, říkáte?“

„Všechno,“ potvrdil velitel.

„Tak se dívejte.“

Ré zesinala. Chtivé ruce, které před chvíli přejely po jejím těle, hledajíce zlato, našly něco jiného. Stál před ní s radostným očekává-

ním v divoké tváři a nasadil jí na hrdlo dýku. Nikdo se ani nepohnul. Kdyby ji zabil, bylo by to zřejmě podle jejich nepsaných zákonů jeho právo. Jen Ramón se spoutanýma rukama se vrhl vpřed, ale sklidil za to prudký kopanec.

Pomalu, s rozmyslem přejel hrot dýky po jejím těle. Divoce sebou šubla, když jeho ruka sáhla do otvoru. Prudkým pohybem jí kabátec sklouzl s ramen a stála tu teď s rukama za zády, bezbranná a chvějící se.

Strašný Ramónův výkřik přehlušil hlasité vydechnutí dvaceti hrdel. Rval se jim z rukou takovou silou, že tři muži měli co dělat, aby ho udrželi. Ti, kteří hlídali cestu, bezděčně přistoupili blíž. Nemohli odtrhnout oči od neobyčejné podívané.

„Neměla u sebe ani vindru," prohlásil Saint-Denis, pán situace. „Budu tedy vybírat. Je na to dost pěkná. Připravte si svoje zlato, pánové. Ale nejdřív já. To nepřenechám nikomu."

Přiskočil k ní, stiskl jí prudce nohy koleny, aby se nemohla ani hnout, a zvrátil jí násilím hlavu dozadu. V příští chvíli byla volná. Stála na podivně zesláblých nohou a třeštila oči na neuvěřitelný výjev, který se před ní odehrával.

Přes balvan se přehouplo tělo velikého koně. Ještě nedopadl na zem předními kopyty, když jezdec skočil rovnou z jeho hřbetu vedle Saint-Denise a jediným trhnutím ho oderval od Ré.

„Sáhni na ni a zabiju tě." Jeho hlas se třásl vztekem.

„Jsi sám. Je má a všichni to vědí," zařval Saint-Denis, sbíraje se ze země, a sáhl po kordu.

„Ne, je moje," prohlásil vetřelec sebevědomě, zatím co v Ré zpívaly všechny andělské kůry vesmíru. Levou rukou poslepu proťal dýkou pouta Ramónovi, který ve všeobecném úžasu uklouzl svým hlídačům, a vytasil obřadně svůj kord. Ramón bleskurychle shodil plášť, přiskočil k Ré a zahalil ji do něho.

„Máme vás na mušce, nehýbejte se," ozvalo se ze skal.

Kapitán zvedl hlavu s podivuhodným klidem. Byl zřejmě zvyklý na všelijaké situace. „Jste tam jen dva, víme to," houkl. „Můžete nás dostat půlku, ale druhá půlka dostane vás."

„Pusťte zajatce a necháme vás být."

„To nemůžu. Nejsou moji. Ostatně, jak vidíte, pánové se už bijí. Co abychom to nechali na nich?“

Vojáci se rozestoupili, aby sokové měli dost místa.

„Nejmenší podraz z vaší strany a střílím!“ zařval Alonso.

„Co si o nás myslíte?“ urazil se kapitán.

„A po zápase? Až bude váš člověk poražen?“

„Saint-Denis?“ rozveselil se kapitán. „Bude-li poražen, beze všeho. Máte je mít.“ Mávl netrpělivě rukou ve snaze ukončit rozhovor, aby se mohl soustředit na svou oblíbenou podívanou.

A bylo co vidět. Soupeři kolem sebe kroužili s rychlostí a elegancí, která svědčila o tom, že jsou mistry svého oboru. Neo sice ještě nikdy nešermoval „na ostro“, zato byl přeborníkem ve věky broušené sportovní disciplíně a ovládal finesy, o jakých se jeho soupeři ani nesnilo. Brzy pochopil, že se nemá čeho bát. Urputné síle svého soka se bránil zázračnými úniky a naznačenými výpady, které Saint-Denise uváděly v zuřivost.

„Proč nebodneš, mizero?“ cedil mezi zuby, kdykoli se zblízka míjeli se zkříženými kordy.

Neo se usmíval. Nechtěl zabíjet. Bránil jen Ré. Tančil kolem něho a dráždil ho náznaky svého umění jako divokého kance. Nakonec si počkal na jeho smrtonosný výpad, nepatrně ustoupil, prudkým úderem mu vyrazil z ruky kord, který odletěl velkým obloukem, a obrátil se k Ré, aby se jí konečně podíval do očí.

Její zděšený výkřik ho nestačil varovat včas, ale aspoň uskočil a to mu zachránilo život. Jeho soupeř zvedl zbraň a zaútočil. Špička kordu sklouzla Neovi po žebrech a zůstala trčet v jeho boku. Jeho prudkým skokem ztratil Pařížan rovnováhu a pustil kord z ruky. Neo ho zuřivě vyrval z rány a přerazil o koleno. „Tak,“ řekl chladně. „A tím je to vyřízeno.“

„Tohle není duel mezi kavalíry,“ prohlásil Pařížan vztekle. „Chci ji, a ty taky. Nemůžeme přestat, dokud nepoteče krev.“

„Svou krev jsi už dostal, i když podvodem,“ odmítl ho Neo pohrdavě. „To ti musí stačit. Prohrál jsi. A my odejdeme.“

„Pomalu, pomalu! To byla tvoje krev. Jestli to bereš tak, prohrál jsi ty!“ rozkřikl se Saint-Denis a vojáci, kteří nechtěli přijít o vzác-

nou podívanou, začali souhlasně hlučet a sestoupili se do hrozivého kruhu.

„Budeme střílet!“ ozvali se Pedro a Alonso shora dvojhlasně.

„Ticho!“ zařval kapitán. „Pařížan má pravdu. Jestli se chcete vzdát, jděte. Jestli si ji chcete odvést, musíte bojovat.“

Zápas pokračoval. Neo už jenom odrážel útoky. Teď hrál na jedinou věc: na čas. Věděl, že každou chvíli musí přijít Domenico. Pak budou síly vyrovnány a mají naději ukončit bláznivý spor bez krve. Snad. Nemohli riskovat boj. První by zabili Ramóna a Ré. Ačkoli by pro ni snad bylo lepší, kdyby byla mrtvá.

Chmurně se usmál. Bylo to nakažlivé. Jak ho mohou napadat takové nesmysly? Asi už zapouští kořeny. Ještě kdyby zabil tohohle chlapa, bude z něj člověk jako ostatní.

Saint-Denis v domnění, že jeho soupeř ochabuje, zdvojnásobil své úsilí. Neo, aby ho vyvedl z omylu, znovu předvedl parádní sérii úniků a naznačených ran a vyrazil mu kord z ruky. Ale při posledním výpadu uklouzl a taktak se stačil narovnat, než se na něj rozzuřený protivník opět vrhl. Uskočil, zase sklouzl a Saint-Denis ho lehce zasáhl do ramene.

„Touché!“ zařval nadšeně.

Neo se rychle podíval dolů a zděsil se. Tančil v tratolišti krve. Rána v boku, na kterou skoro zapomněl, protože cítil jen nepatrnou bolest, silně krvácela. Obratným únikem se dostal stranou, ale teď vnímal teplý proud krve, který nepřetržitě stékal po jeho těle. Oči mu zastřela lehká clona bílé mlhy. Násilím ji rozehnal a propadl panice. Svět se před ním zakymácel. Chabě odrazil soupeřův výpad a znovu uskočil. Uhýbal v kruhu, vyhýbaje se jak jen mohl temným skvrnám na zemi. čas se stával jeho nepřítelem. Cítil, že umdlévá. Nemohl už čekat. Musel to skoncovat co nejrychleji. Za sebou zaslechl vzlykat Ré. Rozhlédl se divoce. Ano, všichni ho už odepsali. Potácel se jako raněné zvíře a číhal na svou příležitost. Musí ho zasáhnout tak, aby se už nezvedl. Ale stále ještě ho nechtěl zabít.

Zkusil několik slabých výpadů, ale jen lehce zranil soupeře na noze. Bolest Pařížana rozzuřila. Cítil se už vítězem a pokoušel se Nea vyprovokovat k neopatrnému útoku, aby mu mohl zasadit smrtelnou ránu.

„Už nemůžeš,“ sípal. „A až tě zabiju, dostanu ji a po mně všech těch dvacet chlapů, kteří na to čekají.“ Odrazil Neův vzteklý výpad a pokračoval: „Možná že tě nezabiju docela aby ses ještě mohl dívat.“

Neo cítil, jak do jeho srdce vstupuje neznámý, divoký pocit. Tohle je tedy člověk, pomyslel si s úžasem a zdálo se mu že se propadá kamsi jinam, do netušeného, hrůzného světa. Zaplavila ho zuřivá touha vraždit. Pokusil se ji zahnat, ale najednou se ho zmocnila a vrátila mu všechnu ztracenou sílu.

Mocným výpadem se vrhl vpřed. Saint-Denis taktak odrazil prudkou ránu. V jeho tváři se objevilo překvapení.

„Ještě nemáš dost?“ zasyčel. Neo znovu uklouzl v kaluži krve a padl na kolena. Rychlým přemetem se dostal z dosahu soupeřova meče a rozkročil se na nejistých nohou, zprudka oddechuje. Jejich kordy se znovu zkřížily. V Neových očích teď byla smrt, ale jeho protivník ji neviděl. Zaslepen vítězstvím, o kterém se domníval, že už ho nemůže minout, dráždil dál vysíleného nepřítele, netuše, že jen potvrzuje svůj ortel.

„Chvíli ji nechám, aby se bránila,“ pokračoval ve výměšném monologu. „Jenom tu chvíli, než ti prořízne hrdlo. Takhle!“ Vyrazil kupředu, ale zasáhl jen prázdnotu. Neo stál opodál a díval se na něj krvelačně jako šelma.

„Nebo já tobě,“ promluvil zřetelně neznámým, hrozným hlasem, z něhož všechny přítomné zamrazilo. Jako blesk vyrazil vpřed. Jeho nepřítel zmateně ustoupil, krok, ještě jeden a třetí. Kruh diváků se prohnul, dělaje místo poslednímu výstupu krvavé komedie. Neův kord se zasvištěním proletěl vzduchem a zabodl se až po jílec do hrdla jeho protivníka.

Rázem vystřízlivěl. Bleskurychle pustil rukojeť a vrhl se na kolena za padajícím tělem. Smrtící zbraň proťala krční tepnu a zůstala trčet mezi dvěma obratli. Krev vysoko stříkala pod posledními údery srdce. Padala Neovi na ruce i na tvář. Jeho oběť chvíli bezmocně chroptěla, zatím co z ní rychle unikal život. Pak tělo znehybnělo a do očí se vkradlo věčné prázdno. Neo si zakryl rukama tvář a zůstal klečet vedle něho.

Všechno se smíchalo. Přátelé i nepřátelé kolem něj hlučeli v nadšených výkřicích. Jako při nějakém sportovním utkání, napadlo ho. Jenže tady ležel mrtvý. Copak to nechápou?

Zvedl oči. Zatím co se bil, dorazili i ostatní. Don Manuel živě hovořil s velitelem cizích vojáků. Tareni odložili zbraně. Nea nic nepřekvapilo. Cítil smrtelnou únavu a hnus a zároveň nesmírné štěstí. Vedle něj byl Pedro a pomáhal mu na nohy.

Vstal a opíraje se o něj popošel směrem k Ré. Stála tu a dívala se na něj s láskou, o jaké se mu nesnilo. Zatočila se mu hlava. Ramón, který ji halil do pláště, od ní teď odstoupil. „Rozvažte mě," řekla slabě, „ať si na něj sáhnu."

Najednou všechno dostalo správné rozměry. Ramón se nervózně zasmál a s omluvou si vypůjčil Pedrovu dýku. Úplně na to zapomněli! Celou dobu tu stála s provazy zaříznutými do rukou. Halíc se do Ramónova pláště jako do ponča přistoupila k Neovi a prstem mu zlehka pohladila tvář. „Jsi samá krev," zašeptala něžně. „Počkej, umyju tě."

Všichni se začali starat. Pedro přiklekl k Neovi, zkoumaje jeho ránu. Už tu byla voda a Ré se šátkem, otírající mu opatrně tvář. Byl tu i Antonio se svým kufříkem.

„Podívám se na to," řekl. „Přihlížel jsem s nelibostí, jak za sebou cedíš svou vzácnou modrou krev. Lehni si, tamhle je kus kloudné trávy."

„Tady?"

„A kde? Klinikou sloužit nemůžu."

Neo se natáhl s úlevou do trávy. Vlastně to bylo příjemné. Pedro sledoval s vědeckým zaujetím, když Antonio přetřel Neovy rty bezbarvou tekutinou. Ré za nimi tiše vykřikla a jako uhranutá se naklonila dopředu. Pedro odstranil z Neovy hrudi i obvaz, prosáklý čerstvou krví a natržený hrotem kordu, a odhalil tak strašný krvavý pruh kolem jeho těla. Viditelně v něm probíhal hojivý proces, který však nedokázal zacelit zející ránu.

Antonio jí zdánlivě nevěnoval pozornost. Obratnými prsty ošetřil krvácející hluboké bodnutí, sondou našel natrženou cévu a k Pedrovu úžasu ji spojil chladným svarem. Vyčerpávající proud krve se konečně zastavil. „A ted mi řekněte, co je tohle," řekl tiše, když

skončil, dívaje se nevěřícíma očima na hrůzné znamení inkvizice na Neově těle.

Ré, která za nimi tiše stála, si najednou sedla. „Proboha," řekla, „mně je špatně." Poslouchali Pedra v ohromeném úžasu.

„Přinesla jsem mu šaty," ozvala se nad nimi Ket, která konečně objevila malou skupinku. „Nejsem sice hrdinka této dojemné scény, ale přesto mě napadlo, že byste ho v tomhle neměli nechávat."

Pedro se po ní podíval pohledem odborníka: Zvláštní společnost! Dívky-hoši a kouzelnické kejkle. Mlčky od ní vzal Neův oblek, a když ho převlékl, připojil se k ní, odhodlán přijít na kloub tajemství Neovy rodiny.

Seděla u něj sama. Ostatní je taktně nechali v klidu. Zvedla ke rtům jeho ruku. Byla ledová a chvěla se. Pokusila se ji zahřát polibkem. ,,To jsi ty," řekl slabě. „Opravdu jsi to ty."

Odvrátila oči před jeho upřeným pohledem. „Je ti zima?" zeptala se tichounce, dýchajíc i do jeho druhé dlaně.

„Zima?" podivil se. „Já nevím. Buď tady."

Naklonila se nad ním a přikryla ho Ramónovým pláštěm. „Vypadáme jako dvouhlavá příšera," zasmála se v rozpacích. „V rámci relativity se můžeme roztahovat, až zabereme celý prostor pro sebe. Všechno bude jenom Neoré, vesmírná obluda."

„Nejsi žádná obluda," zašeptal matně, „ani poloviční. A já se radši smršťuju. Pojď blíž." Dotkl se prstů, které si hrály s jeho vlasy, a znovu zavřel oči.

Jak soumrak houstl, vraceli se všichni zvolna do tábora. Uprostřed prostranství plápolal oheň. Sem zasahoval jen matnými odlesky. Sledovala stíny, tančící po Neově tváři, a zdálo se jí, že se na ni dívá pootevřenýma očima.

„Miláčku," zašeptala sotva slyšitelně, zkoušejíc ho. Slabě se usmál a jeho rty naznačily polibek. Ale neodpověděl.

Jeho hlava plula v podivném omámení. Země se pod ním zlehka pohybovala, až dostával závrať, ale byl to příjemný pocit. Byl lehounký a vznášel se v prázdnu. Byla s ním jen Ré. Její velké, podivuhodné oči, zastíněné neuvěřitelně dlouhými, prohnutými řasami. Měkký, hebký dotyk jejího těla. Neposlušné vlny jejích povyrostlých

vlasů ho něžně lechtaly na tváři. Byla tu. Nedokázal se ani pohnout. Chvěl se slabostí. Nebo to byla touha? Byl nevýslovně ospalý. Z místa na jejím těle, jehož se dotýkal s blaženým úžasem, proudil prostřednictvím jeho ruky do jeho srdce i mozku neustálý přítok šokujících impulsů, které mu braly dech a chvílemi bolestně přerušovaly tepot jeho srdce, jako by mezi nimi neustále přeskakovaly jiskry vysokého napětí. Bylo to strašné a krásné, vysilující až k mdlobě. Ne, nesmí spát. Kdyby zavřel oči, kdyby se na ni přestal dívat, zmizela by. S trhnutím se probudil. Byla tu stále!

„Miluju tě," zašeptal z posledních sil a propadl se do těžkého spánku s jejími rty na svých ústech.

Rychle se vztyčila, když se za ní ozvalo tiché zakašlání. „Spí," řekla varovně a dodala upřímně: „Možná."

„Viděl jsem, jak ho uspáváš," řekl Antonio, ale neusmál se. „Jaký byl?"

„Úžasně roztomilý," zasnila se s očima plovoucíma řekou slasti. „Ještě nikdy tak roztomilý nebyl."

„Tak se připrav na to, že už nebude," řekl prorocky. „Jeho roztomilost mě v nejmenším nezajímá. Spíš mi nešlo na rozum, že je tak bujný, ačkoli by měl dávno zkomírat. Chlap, který týden nespal, potýral si dušinku u výslechů a tělesnou schránku v mučírně inkvizice, zchvátil deset koní, jak se honil za svou milovanou, a nakonec ještě potřel největšího rváče, jakého prý kdy nosil tento svět, nemůže přece normálně vypadat takhle!"

„Už je jednou takový," trhla dotčeně rameny. „Prostě schopnější než ostatní."

„Zajisté je vtělená dokonalost, ale do pánaboha má daleko. Na mou duši mu nezávidím," zvedl ruku na obranu, když se chystala mu skočit do řeči, „byl jsem jen strašně znepokojen. A měl jsem proč. Víš, co mi řekli ti dva? Nacpal do sebe neuvěřitelné množství prášků. Dopoval se celou cestu, aby vydržel až sem. Kdyby tomu Alonso jen trošku rozuměl, nikdy by mu to nedovolil. Když mi spočítal jen to, o čem věděl, obešla mě mrákota. Ke konci bral trojnásobné dávky. I pětkrát denně."

Ré zesinala. „Ale to také mohl…," zakoktala.

„To se ví, že mohl. Ale naštěstí to přežil. Jenže si vůbec nedovedu představit, jak mu bude, až se vzbudí. Pochybuju, že mu to vydrží do zítřka. Ta roztomilost, jak říkáš. Vsaď se, že bude protivnější než kdy jindy. Máme zkrátka mezi sebou narkomana. Jeho pan otec nám vykládal, že svého času to byl tady na Zemi problém číslo jedna. Užila sis roztomilosti, tak si teď musíš užít i těch depresí. Nemůžu ho léčit dalším jedem, zvláště v tomhle stavu. Nesvěřoval bych ti to, ale jestli na něj něco může působit příznivě, tak kupodivu asi ty.“

Kupodivu! To je vidět, že Tareni jemnostem vůbec nerozumějí. Ze všech chlapů, co jich kdy Velký Koneo vyrobil, se mu povedl jen Neo, ačkoli ty ostatní sestrojil daleko vědečtěji. Příroda je mocná a Tareni jsou koneckonců umělí. Z toho je vidět, že je mnohem lepší se množit přirozeně než ve zkumavce.

Jemně pohladila Neovu ruku a hluboký pocit spokojenosti se zase vrátil. Hlavně že jsou všichni pohromadě. Zvedla hlavu. Temných postav, hemžících se kolem ohně, jako by přibylo.

„Diego přivedl zetě. Konečně dorazili!“

Mezitím se Domenico vítal s podsaditým mužem, kterého skoro nepoznal. Když ho viděl naposledy, vypadal jako pokojný statkář, který se leká, když někdo vedle něj hlasitě promluví. Jeho zbrklý útěk z usedlosti v Tabladě tomu nasvědčoval. Nedal se přesvědčit, že se dostane do bezpečí spolu s ostatními, a zmizel s celou rodinou, sotva pochopil, co mají v úmyslu. Vyplašený zajíc. Tady, s dvěma bambitkami za pasem a s obrovitým kordiskem, vypadal jako neohrožený válečník.

Bertram se na něj zeširoka usmál. „Průsmykem radši nepůjdeme. Tam by vás hledali především. Od nás odplujete s rybáři. Na pobřeží se z hor dostaneme, na to nás deset stačí. Ostatně strážníci tam,“ uchechtl se, „zavírají oči i zadarmo.“

„Pustí nás i tenhle?“ zapochyboval Domenico s pohledem na vousatého kapitána, který se vzrušeně dohadoval s ostatními.

„Už ho mrzí, že vám nevěřil. Má asi nahnáno,“ ušklíbl se Bertram. „Není jich dost, aby se mohl postavit četě vojáků.“

Skutečně. Jejich dosavadní společníci sedlali koně uprostřed noci. „Jsem rád, že nepotřebujete náš doprovod,“ řekl kapitán donu

Manuelovi. „Musíme se dostat k průsmyku co nejrychleji. Vezmu váš dopis Jejímu Veličenstvu. Budeme tam dřív.“

Odcválali, jakmile dostali dopis. „Je to lepší bez nich, pane,“ řekl Bertram s úsměvem donu Manuelovi, který se za nimi znepokojeně díval. „Hrajou si na hrdiny, protože tu občas pověsí nějakého moc pilného úředníka nebo špicla, ale v podstatě jsou to pobertové. Zajíždějí sem přes hranici a lidé je vítají pomalu jako osvoboditele. Nejednomu se to už vymstilo.“

Přes Antoniovy protesty se opatrný Domenico rozhodl uhasit oheň a pokračovat v cestě ještě před svítáním. Zatím co se ostatní chystali, stál Antonio nešťastně nad spícím Neem. „Co s ním?“ řekl tiše. „To bych správně vůbec neměl dovolit.“

„Myslím, že nemáme na vybranou.“ Pedro se sklonil a zvedl Nea jako dítě. „Vzbuďte se, done Juane,“ domlouval mu přátelsky, zatím co ho nesl k osedlanému koni. „Musíme pryč.“

Neo jen něco zamručel a poslušně se chytil hrušky u sedla.

„Půjdu pěšky a povedu koně,“ rozhodl se Pedro. „Stejně nemůže jet rychleji. Dva koně vedle sebe po stezce neprojdou.“

Vydali se na pomalý pochod bezhvězdnou nocí. Bertram se dvěma svými druhy jel vpředu, ostatní uzavírali mlčenlivý průvod. Pokračovali bez přerušení v cestě, ale už druhý den po poledni se stezka rozšířila natolik, že Pedro, který už klopýtal únavou, mohl vyskočit na koně, s nímž se držel těsně po Neově boku. Byl nejvyšší čas. Neo se bezmocně kymácel v sedle a několikrát málem sklouzl dolů. Když Bertram dal večer pokyn k prvnímu odpočinku, padl na zem, sotva slezl ze sedla, a bez jídla okamžitě usnul těžkým, neklidným spánkem. Antonio u něho proseděl půl noci a hlídal jeho přerývaný dech.

„Nevím,“ řekl ráno. „Snad by mu pomohlo, kdybych mu něco dal, ale bojím se. Už toho bylo moc.“

Vzbudili ho co nejohleduplněji za pomoci Ré, ale pohled na ni ho tentokrát, zdá se, nepotěšil. Zamračeně pokýval hlavou, když mu Pedro pomáhal vstát, a vysoukal se pracně do sedla.

V Ré byla malá dušička. Držela se co nejtěsněji v Neově blízkosti. Občas se přemohla, polykajíc slzy, a zajela k němu s nějakou veselou poznámkou, ale odbýval ji nevrle a skoro vztekle. Jen Pedra

mlčky snášel. Na Antonia se díval jako na vraha od chvíle, co rezolutně odmítl pustit ho k zásobě léků. Přes všechno jeho naléhání si Antonio nedal říci a omezil se na to, že se se svým koněm připojil k druhému Neovu boku, sotva to rozšiřující se cesta dovolila.

Neo se pokusil o chabý protest, ale zdálo se, že Antoniovu přítomnost téměř okamžitě přestal vnímat. Upadal stále hlouběji do podivného mrákotného stavu a Pedro s Antoniem ho museli podepírat z obou stran a hlídat každý krok všech tří koní, kteří neklidně frkali a pohazovali hlavou při nesnadném sestupu z příkrého svahu. Až když se za ohybem cesty před nimi vynořila modrá hladina sluncem ozářeného oceánu, mohli si konečně dopřát krátký odpočinek v úkrytu stromů, zatím co Bertram a jeho Baskové odcválali k pobřeží.

Antonio nechal Nea pod Pedrovou ochranou v péči Ré a odešel za Domenikem. „To nepůjde. Neumím si představit, že bychom ho takhle štvali dál, zase na koně a do hor."

„Do večera tu zůstaneme a cestu lodí snad vydrží. Uvidíme, jak to vypadá na druhé straně. Když to půjde, chvíli tam počkáme. Stejně jsme si ještě neujasnili, co dál. Třeba se i na čas rozdělíme. Do Navarry přece nemusíme všichni."

Zůstali mlčky sedět, pohlížejíce starostlivě ke skupince kolem Nea. Ramón dokonce přehlédl, že ruka jeho sestry bezděčně sklouzla do Antoniovy dlaně.

Bertram měl šťasný nápad, že navečer pro ně přikodrcal se třemi žebřiňáky, vyloženými senem. „Vlezte si nahoru. Koně tu nechte, postarám se o ně." Zase už vypadal spíš jako sedlák než jako bandita. „Připluli pro vás z druhé strany."

Zůstal stát na břehu se svým tchánem a dlouho se dívali za skupinou plachetnic, která se vydala na večerní rybolov. Jen jeden z těch, kteří se na nich plavili vstříc nejisté budoucnosti, opřen o okraj člunu se díval zpět. Mládí je bezstarostné. Hledí kupředu a loučí se lehce, protože slovo navždy je pro ně ještě bezobsažný pojem. Život je dlouhý. Kdo ví...

Ale Don Manuel, před nímž se zvolna rozplývalo ve tmě několik nezřetelných světélek na španělském břehu, věděl s kamennou jistotou, že on už nikdy, nikdy nespatří svou vlast.

Čtvrtá část

SEDM STUPŇŮ ZASVĚCENÍ

Gardez la dame

„Dávám v sázku život, pane. Doufám, že si to...“ Hlas se ztišil do nesrozumitelného šepotu, „Svatá církev uvědomuje.“

„Odměnou na nebesích si můžeš být jist.“ V druhém hlase zazněl neskrývaný výsměch, i když i on ševelil tišeji než večerní vánek, který si pohrával ve větvích. Oba muži chvílemi umlkali docela a opatrně se rozhlíželi, i když zpěvavé řeči slunné Itálie tady, na pobřeží Atlantiku, stěží kdo mohl rozumět.

„Bylo mi řečeno, že odměny na Zemi se dočkám dřív.“

„Ne dřív než splníš úkol. Muž ze španělska ještě nepřijel. Za zprávu pro Svatého otce ti mohu dát nejvýš polovinu.“

„Nemám to s sebou. Nemohl jsem riskovat. Kdyby Drake měl tušení, s kým se scházím, už bych visel na ráhně.“

Chvíli bylo ticho. „Dobře,“ řekl nakonec druhý. „Musím ti důvěřovat. Svěřím ti pokyny pro signora. Ukryj je dobře. Dám ti i odměnu. Zprávu nech ve skrýši, až se dostaneš na břeh.“

„A Španěl? Za tři dny odplouváme.“

„Ať se stará sám o sebe. Měl tu být včas.“

„Ale mám pro něj zprávu od vévody z Alby. Bez pomoci z Nizozemí se vévoda z Norfolku proti královně neudrží.“

„Ticho. Žádná jména. Jde o kacíře. Osoba, o níž mluvíš, je už rok vyobcována z církve. Postavit se proti ní je skutek bohulibý. Signor má doklady. Měl je zveřejnit místo intrik.“

„To by moc nepomohlo,“ řekl první muž střízlivě, „Angličané na to nejsou. První po Bohu je pro ně královna.“

„Zvyknou si.“ Posel Svaté stolice zase chvíli rozvažoval. „Až Španěl přijede, dám ti v noci znamení ohněm. Sejdeš se s ním tady druhý den v poledne.“

„To je nebezpečné.“

„Vyváží tě zlatem. Bude mít zvláštní pověření. Znáš pečeť?“

„Jistě pane, ale nepřijde-li včas?“

„To je jeho věc. Ty hleď doručit signorovi bezpečně poselství. Necháš-li Španěla být, za hřích ti to kladeno nebude.“

„Madonna mia!“ vykřikl najednou námořník tlumeně „Ďábel!“

V křoví několik kroků od nich zeleně světélkovaly tři zářící body. Druhý muž bleskurychle vytasil kord. Poslouchal-li člověk... Než stačili domyslet, světélka pohasla a z křoví proti němu vylétl černý stín, který zmizel v temnotě.

„Kočka!“ zasmál se tiše a schoval zbraň.

„Tři! Ty oči byly tři!“ koktal námořník vyjeveně.

„Přehlédl ses. Nebo tam měla kocoura.“ Chvíli se váhavě díval na podezřelé křoví. Má se zesměšňovat marným hledáním? A je-li tam někdo... Zachvěl se. Těžko jim mohl rozumět. A i kdyby, je lépe dostat do bezpečí co nejrychleji listiny. Bez nich stejně nikdo nepochopí, oč jde. „Vrať se rychle na loď. Rychle, budu tě krýt. A nezapomeň: Na Španělovi nezáleží. Nám ne.“

Zůstal stát na místě, zatím co námořník se dal do běhu, jako by měl ďábla v patách. Všude kolem bylo ticho. Nic se ani nepohnulo. Ať ďábel, kočka nebo skrytí milenci, nikdo neměl zájem sledovat utíkajícího posla. Vyslanec Říma se ulehčené usmál a zvolna vykročil po cestě k vesnici.

Rybářský člun se kymácel u boku lodi.

„Musím mluvit s kapitánem!“

Šlechtici, který se po spuštěném žebříku vyšplhal na palubu, dělala angličtina zjevné potíže. Lodní důstojník si ho změřil s mírným podezřením. „Dlouho jste nebyl v Anglii, pane?“

„Nikdy. Přicházím z Afriky. Jste kapitán Drake?“

Příchozí se vysokou štíhlou postavou a pevně vysunutou bradou nápadně podobal typickému Angličanovi. Drakeův důstojník byl zvyklý tvořit si rychle úsudek a rozhodovat se okamžitě. V několika

vteřinách odhadl, že tuto návštěvu jeho kapitán uvítá. „Pojďte za mnou, pane," řekl zdvořile bez dalších dotazů.

Dva rybáři, kteří cizince přivezli, upevnili člun a vylezli za svým cestujícím. Jeden bloumal po palubě, druhý se posadil stranou na stočená lana. Vytáhl z kapsy tmavou krabičku a netečně si ji prohlížel.

„Kuchař. Mario Trappoli."

I kdyby někdo z procházejících námořníků mohl zaslechnout tato tři tichá slova, stěží by rozeznal, odkud vycházejí. Kratičký světelný záblesk na víku krabičky, který je doprovázel, zanikl v sevřené dlani. Rybář široce zívl a protáhl se. Krabička znovu zmizela v záhybech jeho šatů. Jeho druh se přiblížil, chvíli nad ním postál a zase se přišoural k skupině námořníků. Mezinárodní řečí mužů moře, složenou z posunčiny a několika zkomolených slov, se dotázal, jestli by lodní kuchyně měla zájem o ryby. Po chvíli dohadování mu ukázali osamělého muže, který stál na zádi a zamyšleně se díval ke břehu.

Rybář došel až k němu a tiše promluvil za jeho zády: „Mario."

Muž sebou ulekaně trhl a otočil se. Ten, který ho oslovil, mu ukázal něco ve své dlani. Tentokrát to nebyla krabička.

Mario zbledl. „Tady!" zašeptal zděšeně. „Proč?"

„Máš mi něco odevzdat."

Lodní kuchař si záhadného rybáře dlouho mlčky prohlížel. Na lodích anglické královny měl zřídkakdy příležitost slyšet svou mateřštinu. A i když škobrtavá řeč jeho zvláštního společníka se jí moc nepodobala... „Moje matka byla Španělka," řekl. „Mluvte, budu vám rozumět. U španělského břehu je to přirozenější."

„Nemám ti co říci."

Španěl, nepochybně. Mario se zbavil podezření, i když ne strachu. Proč nečeká na smluveném místě? Nebo mu římský posel naznačil, že by se nemusel dočkat?

„Riskuju," zašeptal. „Dvojnásob, když jste přišel až sem."

„Přišel jsem ti nabídnout ryby pro lodní kuchyni. A odměna je úměrná. Přines to. Šťastná náhoda," dodal. „Jakýsi přítel vašeho kapitána hledal člun. Vyrozuměli mě včas."

„Počkejte tady. Nechoďte za mnou, bylo by to nápadné. Až se vrátím, pohádáme se o cenu. Nebo opravdu ty ryby přivezete?"

„Ne,“ usmál se Španěl. „Kde bych je vzal?“

Zůstal na palubě všem na očích, a klidně čekal, zatím co jeho druh znovu slezl do člunu. Mario byl obratem zpátky Byl bledý jako stěna a třásl se na celém těle.

„Co je? Viděl jsi snad čerta?“

Mario skoro vyjekl hrůzou a rychle se přežehnal křížem.

„Nežertujte! Sedí za trámem a pozoruje mě. Tady na lodi... Tady na lodi přece žádná kočka není!“

„Pověrčivý blázne!“ Španěl se na něj díval ledovýma očima. „Dej si pozor. Prozradíš-li se, víme, kde tě hledat.“

Zvonící měšec putoval do úkrytu pod stožárem a pergamenový svitek do Španělových šatů. V příští chvíli se mezi nimi rozpoutala divoká hádka. Angličtí námořníci pobaveně přihlíželi. S pravým románským temperamentem oba muži zuřivě gestikulovali a častovali se nejsprostšími nadávkami v několika řečech. Španělský rybář sjel po laně do svého člunu a odrazil od lodi.

„Všiváku!“ hulákal za ním Mario. „Nacpi se svými smradlavými rybami sám! Pohane! Za tvou nekřesťanskou cenu!“

„Co se děje?“ Kapitán Drake se objevil na palubě.

„Takový zloděj!“ ulevil si Mario. „A ještě se urazí! Promiňte pane. Chtěl mi prodat ryby. Jako by nevěděl, zač je kupujeme. Vždyť je jich plné moře!“

„To je mi líto,“ ozval se cizí šlechtic. „Budete mě muset dát dopravit na břeh, kapitáne. A smím-li prosit, pošlete zítra pro mne a mou choť váš člun.“

Mariův nesmělý pocit ulehčení, který zakoušel od chvíle, co loďka jeho nebezpečného hosta odrazila od korábu, se rozrostl v úplnou úlevu, když viděl, že cizinec šplhá do spuštěného člunu s velkým černým kocourem na rameni. Ďábel! Choval se přesně tak, jak se kočky chovají v náruči milovaného pána.

Španěl měl pravdu. Nesmí podléhat přízrakům. Kočka je prostě jen vždycky docela obyčejná kočka.

Slyšel hukot moře a cítil, jak se člun houpá, až se mu z jeho zběsilého kymácení dělalo zle. Otevřel oči. Místo hvězdného nebe se nad ním vlnila bílá, divoce se vzdouvající plachta. Podivný otvor,

kterým sem pronikalo světlo, se nesmyslně natahoval a smršťoval a měnil svůj ničemu nepodobný tvar.

„To je divná loď," zašeptal.

Neuvěřitelně malinká ručička se položila na jeho čelo. „Probuď se, miláčku, jsme dávno na břehu," zaslechl z dálky.

Najednou se plachta narovnala a vypadala jako docela obyčejný bílý nízký strop. Paprsek slunce pronikl dovnitř malým okénkem a roztančil se po zdi. Také ruka Ré na jeho čele byla zase malá jen přiměřeně, tak jak byl na ni zvyklý.

Zhluboka vydechl, ale pocit nevolnosti ho neopouštěl. Strop nad ním se zase smrštil a vyletěl někam do výše. „Ne, počkej," řekl trhaně, jako by Ré v tom mohla něco dělat, a chytil se její ruky.

„Já nikam nejdu," hlesla a usmála se slzami.

Proč pláče? podivil se. Nemohl se na to dívat. Radši zavřel oči. Ale hned je zase otevřel, protože měl pocit, že padá někam strašně hluboko. „Nechci." Svraštil čelo a pokoušel se soustředit. Průvod mátožných vzpomínek před jeho očima se zběsile roztančil, až se mu zatočila hlava. Vzdal to. „Povídej. Co je? Nepamatuju si skoro nic."

„Co si pamatuješ?"

„Naposledy... jak jsme se smršťovali. Pak už samý zmatek."

Ré zčervenala. „To je dobře, že už je ti líp."

„Neumím si představit, jak mi mohlo být hůř," vzdychl a sevřel křečovitě její ruku, jak se kolem něj zase všechno rozhoupalo. „Kde vůbec jsme?" zeptal se mdle, když to přešlo.

„V hostinci na druhé straně Pyrenejí. Kdybys jel tak hodinku dolů po cestě, viděl bys moře."

„Nechci nikam jezdit," otřásl se při té představě. „Jak jste mě propána dostali až k moři?"

„Na koni. Pak kousek po moři lodí. Tady tě Pedro odtáhl na zádech, protože Gaston říkal, že tu bude spíš klid."

„Kdo je to Gaston?"

„Princ v přestrojení. Nejdřív se nám představil jako rybář, ale hned jsem věděla, že to není jeho pravá podoba. Tady se z něj vyklubal velitel docela početné bandy hrdlořezů."

„On je vážně princ?"

„Ne, jen tak vypadá. Někdy. Choval se ohromně. Teď je zase dole. Myslím, že tu má... hm... zájmy.“

„Nezlob mě, Ré. Máš mne, tak dej pozemšťanům pokoj.“

„Myslíš Ramóna?“ popíchla ho. „Gaston má totiž radši pozemšťanky, jak to vypadá. Zdejší hostinský má fešnou dceru.“

„Aspoň to.“

„Ta tě nemusí zajímat,“ urazila se Ré.

„Počkej!“ Nadzvedl se trochu, aby ji ukonejšil účinněji ale zatmělo se mu v očích, jako by dostal ránu palicí. Z prudkého pohybu ho rozbolela hlava. Musím příště pomaleji, pomyslel si. „Proč tu není Antonio?“ zeptal se nespokojeně. „Chci vědět, co je se mnou. Měli bychom jet dál. Ale jak se hnu, dělá se mi nanic.“

„Antonio!“ ušklíbla se, „Kopl jsi ho, že jsi mu málem přerazil nohu. Asi se tě teď bojí.“

„Já jsem ho kopl?“ užasl.

„Samozřejmě. Jsi narkoman a nenávidíš ho, protože schoval lékárničku. Vážně, to jsem si nevymyslela. Celou dobu ses tak choval. Při pohledu na něj dostáváš záchvaty zuřivosti.“

„To je nesmysl.“ Neo se odmlčel a dovolil si chvíli vzpomínat, zatím co se Ré mazlila s jeho rukou. S uspokojením si všiml, že se svět už pohupuje jen docela málo. Ovšem. Povzbuzující tablety. Rána kordem v boku i dosud nezahojená jizva kolem jeho těla se ještě ozývaly dost citelně, aby ho to trochu vzalo. A reakce po tom zatraceném jedu ho asi dorazila. Možná že s tím neměl přestat tak najednou. Cítil, že se mu hrne krev do hlavy, když se přistihl při té myšlence. Jakési scestné podvědomí mu začalo neodbytně našeptávat, jak se dostat k Antoniovu kufříku. Musím mu říci, aby se nedal oklamat, když mám náhodou světlejší chvíli. „Pošli mi Antonia,“ řekl nahlas.

Když odešla, pomalu se posadil a spustil nohy na zem. Pokoj se rozkymácel už jen docela přijatelně. Pokusil se vstát. Šlo to. Udělal dva kroky, ale probudil se zase na posteli, tentokrát obklopen Tareny. „Neblázni, člověče,“ slyšel zdálky Antonia. „Ré nás mylně informovala, že už ti to myslí, ale místo přátelského pohovoru jsme tě zase museli sbírat ze země. Nech už toho. Navytahoval ses dost, teď se dej chvíli obskakovat.“

„Já se nevytahuju," řekl Neo tiše, když ho Antonio podložil polštářem, aby se mu lépe dýchalo, a závrať konečně ustoupila. „Jen jsem zkoušel... Ale nejde to. Já dál nemůžu."

„Taky nemusíš. Nech chvíli pracovat nás, přivandrovalce, ano?" usmál se Domenico. „I my se chceme proslavit."

„Tady?"

„Tady zrovna ne, i když je tu počátek věcí. Velký Adala nad námi bdí. Když nás tvoji potomci připravili o španělského krále, nabízí nám hned další korunovanou hlavu."

„Navarra nás nevytrhne. Tam odložíme pravnuky a musíme hledat jiné spojení."

Antonio se neklidně zavrtěl. Domenico potřásl hlavou. „Nepodceňuj Navarru, má své možnosti. Krom toho jsme nuceni k navarrskému dvoru odložit i Antonia. Nezahájíme přece kariéru Evropanů jako sňatkoví podvodníci."

„Počkej chvilku," řekl Neo matně. „Antonio se chce ženit?"

„A co?" zeptal se příští ženich bojovně. „Tuším, že jsme se nezavázali vstoupit do kláštera."

„Komplikuje nám to trochu situaci. Je ti to jasné?"

„Jistě. Vyrovnám se s tím."

„To vůbec nevadí," vložil se do toho zase Domenico. „Naopak. Já jsem se už oženil. Zítra, odjíždím na svatební cestu."

Neo se na něj podíval a zavrtěl hlavou. „Ještě že mám tak tuhý kořen. Tolik ran najednou by mě zabilo."

Skulinou mezi Tareny se prodrala Maé a sedla si k němu na postel. „Myslím, že tvůj otec omylem zasadil Domenicův zárodek do křivule," řekla a napodiv něžně se usmála na napadeného. „Proto se mu asi nedostalo jemného vychování. Nevím, proč tě chce ohromovat. Když jsme se vylodili, zařizoval ještě něco ve vesnici a trochu jsme se zdrželi. Přišli jsme sem až za tmy."

„Kdo?"

„Domenico, já a Hezoun."

Neo, který Hezoulínkovo odrostlé kotě nepokládal zrovna za nejpřísnějšího strážce dívčí ctnosti, si povzdechl. „Aha. Takže cestou došlo k tomu, hm, sňatku."

Maé se začervenala. „To dávno dřív," přiznala statečně. „Mysleli jsme si, že do toho nikomu nic není."

„Miláčku," řekl Domenico zlomyslně, „to jsi Neovi opravdu vysvětlila znamenitě. Zbývá už jenom dodat, že jsem si pro nás dva zamluvil místa na lodi do Anglie. To je všechno."

„To není všechno," rozhořčila se, zatím co Neo bezmocně mlčel. „Nenapínej ho. My jsme totiž cestou... odpočívali a vyrušili nás dva chlapi, kteří se sešli rovnou nad námi. Mluvili italsky. Domenico ze zvědavosti zapnul tlumočníka."

„Domenico zapnul tlumočníka, protože měl vnuknutí," přerušil ji manžel. „Nemáš ponětí o možnostech naší parapsychiky."

Neo se zájmem vyslechl celou historii. „Pedro z něj vážně vyloudil listiny pro španělského krále?" zeptal se s úžasem.

„Jak, to ti nepovím. Vymyslel si to Alonso. Odvezl mě k anglické lodi, já jsem z kapitána jen vytáhl, kdo z jeho posádky je Ital a zavolal jsem to Alonsovi na palubu, zatím co si Drake prohlížel mapu tichomořského pobřeží. To ho zajímalo."

„Spiknutí," řekl Neo zamyšleně. „Budeme zasahovat?"

„Samozřejmě!" vykřikla Maé. „Anglická královna je živoucí důkaz, že ženy jsou daleko schopnější zastávat nejvyšší místa než muži. Kdybys věděl, jak chytře uklouzla našemu příteli Filipovi Španělskému. Chtěla bych vidět muže, který by dokázal něco podobného. Nebo který by se aspoň chtěl jako ona vyhnout válčení."

„Já taky," ušklíbl se Domenico. „Už proto, že si neumím představit muže, kterému by španělský král dělal nabídku k sňatku. Ale pokračuj. Obávám se, že Neo z toho není moudrý."

Historie anglické královny, jak ji don Rodolpho vyprávěl zvídavému Miguelovi, byla opravdu pozoruhodná. Ve svém mládí několikrát taktak ušla smrti na popravišti, když se jí její sestra pokoušela zbavit. Léta její vlády strávila v jakémsi domácím vězení a částečně i ve skutečném. „Krvavá Marie", jak královně Angličané přezdívali, po matce Španělka a sama provdaná za svého bratrance španělského krále, se horlivě podjala úkolu přivést znovu na cestu spásy kacířskou zemi, kterou její otec vytrhl z lůna římské církve. Její královský manžel ale špatně odhadl národ, jemuž přišel vládnout. Veřejné upalování kacířů, místo co by se jako ve Španělsku proměnilo v lidové

slavnosti zocelující slepou víru, vyvolalo jen pohoršení a těžko potlačované projevy nesouhlasu. Angličané nesnášeli náboženský fanatismus a odsouzence veřejně oslavovali jako národní mučedníky. Mariinu smrt a nastolení Alžběty, které znamenalo konec španělské nadvlády a návrat k jejich domácímu, byť i papežem prokletému pořádku, celá Anglie uvítala s nadšením.

Ne tak mocní sousedé. Anglie, žijící po svém mimo vliv římské církve, byla nebezpečná. Navíc v ní nalézali podporu Nizozemci, bouřící se proti Španělům, i hugenoti, ohrožující vládu katolíků ve Francii. Nejkatoličtější španělský král se pokusil situaci čelit tím, že honem nabídl kacířské Alžbětě ochranu i ruku. Odmítla ho velmi roztomile: prý se nehodlá vůbec vdávat. Až když se Filip znovu oženil s francouzskou princeznou, popřála sluchu dalším nápadníkům, udržujíc je v sladké nejistotě. Byl mezi nimi norský král, rakouský princ a francouzský následník trůnu. Papež ji vyobcoval z církve. Anglie se to nedotklo.

„Špatná půda pro spiklence," řekl Neo, když vyslechl přednášku. „Kdo se má bouřit? A ve prospěch koho?"

„Pár katolíků tam zbylo. To víš, že všichni spokojeni nejsou. Leckdo si vsadil na Španěly a prodělal. A Filip, ačkoli je zadlužen po uši a spěje k bankrotu, na tomhle nešetří. Asi ví proč. Jestli má Alžběta kolem sebe víc takových, jako je kapitán Drake, Španělsko už dlouho oceán ovládat nebude."

„Skotská královna, kterou chtějí dosadit místo Alžběty, je katolička," přerušila Maé znovu Domenika. „Bohužel o ní víc nevím. Rodolpha zajímaly jenom drby, které se týkaly manželských výbojů jeho milovaného strýce. Ale to nevadí. Pro Alžbětu jsem prostě ze zásady. Je proti ní papež a inkvizice a to mi stačí. Přece nedopustíme, aby se jim povedlo ji odstranit, ať už převratem, vraždou, válkou nebo sňatkem."

„Kladeš sňatek do zajímavé roviny." Domenico se na ni podíval s úsměvem, který tentokrát probleskl jen v jeho přivřených očích. „Já vím, že jsi v naší výpravě odjakživa historik číslo jedna, a když přihlédnu k tvé vědecké vášni…" Zavrtěl hlavou. „Drahá Maé, začínám vážně uvažovat, kterak se tvůj přítel Rodolpho dověděl, že vy tři jste ženy. Hrozím se pomyslet, za jakou cenu jsi získala tyto informace."

„Protivo!“ zasmála se a třepla ho po tváři. „Kdybyste nemařili čas hrdinskými kousky, mohli jste se od Rodolpha dovědět totéž.“

„Bojím se, že vůči mně by Rodolpho neprojevil tolik sdílnosti. Když jsem si někdy dovolil vyrušovat, tvářil se velice nemilostivě.“

„Taky nemáš rád, když tě někdo ruší při studiu.“

„Ano. Rodolpho překypuje vědychtivostí. Nezapomínám, jak přičinlivě navštěvoval studovnu, kterou si zřídil v našem domě.“ Ale protože se Maé tentokrát zatvářila opravdu dotčeně, svezl se na zem a zapanáčkoval jako provinilý pejsek.

„Jste všichni šaškové,“ odbyla ho Maé. „Nevím, proč na vás plýtvám sociologickými perlami. Poraďte si se svou pitomou technikou, což je podle vás jediná věda.“

„Podle mě ne,“ ohradil se Neo. „Bez tvých studií bychom v tomto stadiu výzkumu byli nemožní. Snad je Rodolpho důvěryhodný pramen. Ostatně jiný nemáme. Zasvěťte mě do svých plánů, než se odeberu na odpočinek.“

„Nevidím v tom velký problém,“ řekl Domenico, který zřejmě pevnou rukou třímal velení. „Bezprostředně máme před sebou dva úkoly: Jednak se zbavit pravnuků, čímž se zároveň dostaneme k navarrskému dvoru. Provede Antonio jako snoubenec. Alonso a César jsou s ním. Otázka je, můžeme-li tě tady nechat bez lékařského dohledu. Zdejší felčaři každého bezpečně pochovají.“

„Požádám Pedra, aby s námi ještě zůstal.“

„Pedro je taky zdejší felčar. Ale snad na to bude stačit Ket. Větší sešívání by asi nezvládla, ale tady nehrozí nebezpečí, že vás někdo rozřeže na kousky. Mám pro vás vojenskou ochranu.“ Domenico se vyklonil z okna a zahalekal: „Veliteli!“

Zdola mu odpověděl mladý hlas a za chvíli bylo slyšet, jak někdo s velkým rámusem dupe po dřevěných schodech. Romantická osobnost, která vstoupila do dveří, vyvolala na Neově tváři úsměv. Mladý muž, který svou nedostatečnou výšku maskoval vojáckým vzezřením, mohutným načechraným knírem pod střechou širokánského klobouku a obrovitým kordem, který řinčel při každém kroku, jak ho za sebou vláčel. Zametl širákem podlahu a obrátil k Domenikovi bystré oči. „Jsem úplně k vašim službám, pane,“ prohlásil hromově a zaklel, až se dům otřásl v základech.

Domenico chvíli uvažoval, má-li mluvit o odměně, protože mladík vypadal, že jeho hrdost daleko převyšuje jeho chudobu. Pak se rozhodl, že tu otázku zatím pomine. „Musíme tu na čas nechat čtyři z našich přátel," řekl. „Můžete dohlédnout, aby se jim nic nestalo, až budeme pryč?"

„Nemůže se jim nic stát, dokud jsem tu já," usmál se Gaston a jeho divoká tvář dostala najednou jemný, téměř dívčí výraz. V té chvíli Neo pochopil, proč Ré říkala, že vypadá jako přestrojený princ. Líbil se mu čím dál víc. „Tady je teď klid, z Paříže se na nás pro změnu usmívají. A než bude válka... Výš v horách prý bývají bandité, ale na nás si netroufnou. A když, tím líp." Udeřil do jílce svého kordu. Asi domníval, že jeho řinčení působivě podbarvuje jeho hrdinskou řeč. „Co by to bylo za vojáka, který si před bitvou ani nevystřelil?"

„Co tomu říkají vaše ženy?" ozvala se vyčítavě Ré. „Jen válka a smrt. Jako by vás nic jiného nezajímalo."

Obrátil se k ní. „Done Enrique," řekl vážně, „neukážeme-li papežencům, že se jich nebojíme, zardousí oni nás. Co myslíte? Nejsou to ani tři roky, co se roztahovali po celé naší zemi. Neměli jsme kam couvnout, větší část Navarry dávno zabrali Španěláci. Taktak jsme se drželi v pevnosti Navarrenxu, skoro rok, úplně sami. Ale vydrželi jsme. Královna sehnala posily a hnali jsme je svinským krokem. Můj otec neměl to štěstí jako já a uvízl tady. Pověsili ho jako rebela. A přece oni byli vetřelci a my tu byli doma. Proto královna vyhnala katolíky. Ti tenkrát zradili a přidali se k nim. Máme dovolit, aby se to opakovalo? Co myslíte? Máme? Válka a smrt. Nezbývá nám nic jiného, víte?" Pochva jeho kordu ted poskakovala po zemi v divokém staccatu.

Pod oknem cizí dívčí hlas zanotoval něžnou, smutnou melodii. Gaston přestal řinčet zbraní a dodal mírně: „Nezbývá nám nic jiného, chceme-li dát mír svým ženám a život dětem."

„Pan Coglianti, VašeEminence."

Kardinál Ugo Boncompagni zvedl hlavu a zadíval se ke dveřím bystrýma očima. Ten, který přicházel, nebyl jen významným bankéřem z Neapole. Jeho vztahy k papežské kurii a především ke kardiná-

lovi, který byl nejvážnějším kandidátem apoštolského stolce, jehož uvolnění se očekávalo každým dnem, byly mnohem spletitější. Nejen proto, že Coglianti, původně správce rodinného majetku biskupa Boncompagniho, vděčil za skvělou světskou kariéru rostoucí duchovní moci svého dřívějšího pána.

„Vrátil ses brzy, Giulio," řekl kardinál, když osaměli.

„Brzy. Loď připlula i odplula dříve, Eminence."

Podal mu svitek listin. Kardinál je dlouho pročítal a jeho tvář byla čím dál tím zachmuřenější. „Ridolfi je blázen," řekl nakonec. „Ale Jeho Svatost bude nepochybně potěšena."

„Doufám, že Jeho Svatost se těší nezkalenému zdraví," uhodil Coglianti opatrně. Jako všichni kardinálovi přívrženci čekal netrpělivě na smrt churavého Pia V., která měla uvolnit nejvyšší hodnost tomu, jemuž oddaně sloužili nejen pro peníze. Protože kardinál Ugo Boncompagni, vědec i politik, strohý a přísný, budoucí papež Řehoř XIII., sliboval konečně uvést pořádek do spletitých záležitostí římské církve.

„Zdraví Jeho Svatosti, chvála Pánu Bohu, se opět upevnilo," odpověděl kardinál a v jeho hlase znělo jenom čiré potěšení. Byl realista a věděl, že na tak vysokou výhru se musí čekat s trpělivostí. Ani před svými nejvěrnějšími by si nedovolil připustit pochybnost o své horoucí oddanosti nejvyššímu hodnostáři církve. Jednou jím bude sám. „Upevnilo se natolik, že je třeba tuto záležitost dovést do konce. Není na mně soudit nejvyšší rozhodnutí. Mějme důvěru, že i podnik tak prostoduchý, jaký nabízí signor Ridolfi, může omezit kacířskou moc."

Povzdechl si a znovu se zahloubal do listin. Jen s krajní nedůvěrou se zaplétal do záležitostí, v nichž měl prsty španělský král. Ovšem papež, bývalý dominikán a inkvizitor, na něj nedal dopustit. Kardinál už nejednou musel obcházet jeho rozhodnutí. Sám spoléhal víc na jezuity. Byli opatrnější a pružnější. Ale tentokrát nešlo jen o stařeckou zarputilost. Ve hře byl zájem mocných Medicejských. Pan Ridolfi, bankéř z Florencie usedlý v Londýně, byl ve skutečnosti jen figurkou královny Kateřiny, která pocházela z florentského knížecího rodu a ted vládla Francii jménem svého slabošského syna. Její zájmy, pokud šlo o Anglii, byly pro tuto chvíli totožné se zájmy španělského

krále i apoštolské stolice. Snad měl Řím raději kdysi projevit víc povolnosti vůči zemi, kterou církev tak nešťastně ztratila. Mohla v jejím lůně významně vyvážit nebezpečnou španělskou moc.

Teď už bylo pozdě. Skotská Marie, kterou chtěli dosadit místo neposlušné Alžběty, ani ve své malé zemi neprokázala mnoho schopností k vládě. Španělskému Filipovi se ovšem hodí. Skýtá záruku, že mu Anglie nepřeroste přes hlavu. Méně se už hodí francouzské královně, která musela udělat ústupek mocnému rodu Guiseů, z něhož Marie Stuartovna po matce pocházela. A pro Řím její vůbec jediná hodnota byla v tom, že je katolička. Navíc měl kardinál neblahé tušení, že plán, založený na spolupráci s vévodou z Norfolku, je zcela nereálný. Norfolk byl kompromitován a teprve nedávno vyšel z vězení. Stěží najde dost přívrženců. Vévoda Alby, jediný, koho si Ugo Boncompagni mezi Španěly skutečně vážil, se jasně vyslovil, že v Anglii nebude zasahovat dřív, než se Norfolkovi povstalci udrží alespoň čtyřicet dní. Což vypadalo krajně nepravděpodobně.

„Mluvil jsi se Španělem?“ zeptal se.

„Ne. Vaše Eminence nepřikázala...“

„Tehdy papež těžce churavěl. Měl jsem jiné starosti.“

Bankéř neklidně poposedl. „Pokládám za svou povinnost Vaši Eminenci upozornit na podezřelé okolnosti,“ řekl po krátkém zaváhání. „Zvlášť teď. Chápu-li správně, jsou pro nás v současné chvíli zajímavé i problémy Svaté Inkvizice. Španěl byl za Ridolfiho poslem na lodi osobně a vyzvedl si zprávu. Měl pečeť zvláštního pověřence inkvizice a znal prý i jméno toho muže.“

Kardinál zpozorněl. „Tebe nevyhledal?“

„Ne, Vaše Eminence. A jméno lodi i toho člověka se mohl dovědět jedině ode mne. Náš tamější člověk mi řekl, že se na místě zdržuje několik Španělů. Pro jistotu jsem dal potají prohledat jejich věci. U jednoho našli zvláštní pověření. Listiny ne. Nevypadá to, že by se chystal do Španělska, naopak. A s jistotou nevypravil žádného posla. Na loď se se svým přítelem dostal tak, že si je najal jakýsi Angličan, který se s Drakem plaví do Anglie. Dám krk na to, že to žádný pověřenec není.“

Kardinál se slabě usmíval. Byl-li to přehmat, přál ho Svaté Inkvizici z plného srdce. Ovšem v žádném případě nelze připustit, aby

kdokoli klamal tak nehorázně církevní organizaci. I kdyby nebylo papežovy náklonnosti. „Nezbývá mi než o tom zpravit Svatého Otce," řekl. „Doufám, že na to nedoplatí náš člověk, ale bohužel ho nemohu zatajit. Oni jsou strašně neopatrní, a spojení, pečlivě budované celá léta..." Zavrtěl hlavou a dodal zamyšleně: „Kdo je ten Angličan?"

„Nevím, Eminence. Neptal jsem se."

„Chyba, Giulio. Varuj Ridolfiho. Jeho posla už možná žerou ryby na dně Kanálu, což se asi bohužel nedá říci o mé zprávě."

Kardinálova domněnka byla pravdivá jen částečně. Mario byl živ a neznepokojován po celou plavbu a zpráva příštího papeže odpočívala v úkrytu v podpalubí. I když ne nedotčena. Ve chvíli, kdy Giulio Coglianti vypravoval zvláštního posla, cestující kapitána Drakea seděl s černým kocourem v náručí na dohled skrýše, v níž se ve tmě nerušeně odehrávala podivná činnost. Listy se samy od sebe převracely a kovový brouček po nich nehlučně pochodoval písmeno po písmeni. Ten, který hlídal, než bude moci svého pomocníka odnést do bezpečí, šimral pod krkem slastně předoucího kocoura. „Jsi neobyčejně inteligentní kotě, Hezoune," šeptal mu nesrozumitelnou řečí. „Dostaneš řád."

Rozsudek buď vykonán

Neo se díval za nahrbenou postavou starého Blaisa, který pomalu stoupal příkrou stezkou do zalesněného svahu. „To se máme postit?“ zeptal se. „Madlenka pryč a podomek má dovolenou.“

„Ty si můžeš stěžovat,“ odbyla ho Ré, která se zmocnila nestřežených zásob zrní a pilně krmila přežrané slepice. „Obskakujeme tě tu jako vévodu. Na, pipipi!“

Vlastně to byla úleva být zase jednou sami. Blaisův hostinec byl pořád plný. Každý den se tu zastavil nějaký cestující. Teď už byl několik dní pokoj, ale večer to vypukne zas.

Ne že by Ré neměla ráda společnost. Naopak. Ale Pedro i Neo sedávali dole s místními lidmi a popíjeli červené víno, zatím co ona a Ket musely zůstat v pokoji a zbytečně na sebe neupozorňovat. Byla to prostě nuda. To plavovlasá Madeleine byla na tom líp. Roznášela džbánky a smála se vtipkování hodovníků, které kupodivu nikdy nepřekročilo přijatelné meze, asi z úcty k malému setníkovi, který si bojovně kroutil knír a krotil výhružným pohledem každého případného smělce.

Ré zuřivě fandila Gastonovi. Byl živým důkazem toho, že velikost nedělá hrdinu a že i malý mužský je mnohdy víc mužský, než nějaký hromotluk. Ostatně droboučká Madeleine nebyla větší než on a aspoň neměli potíže při kradení letmých polibků za zády Madlenčina otce. Vedle Pedra vypadal ovšem Gaston obzvlášť komicky a kupodivu právě s ním se spřátelil nejvíc. Ket se mohla potrhat smíchy, kdykoli je viděla pohromadě.

Ket! Taky ji mohl někdo aspoň na dnešek odčarovat.

„Nechtěla bys jít na procházku?“ zeptala se sladce.

„To ti nemůžu udělat, kuchařinko,“ odpověděla Ket přímo cukrkandlově. „Při tvém umění byste umřeli hlady. Musíme si Nea vykrmovat. Když na něj sáhnu, cítím, jak v něm chrastí kosti.“

„Ty na něj nemáš co sahat,“ rozzuřila se Ré a pustila vyděšené kuře, s nímž se mazlila dost proti jeho vůli.

„Ket nemůže na procházku,“ zasáhl honem Neo, aby odvrátil hrozící katastrofu. „Mohla by Pedrovi překazit sladkou chvíli.“

„Cože?“

„Nevšimly jste si, jak si s Madlenkou šušká po koutech?“ usmál se Neo dívčímu dvojhlasu. „Nosí jí dříví a vodu, div za ni nevaří. Včera si jeden pocestný dovolil na ni jen mrknout a už ji Pedro hnal do kuchyně a obluhoval sám. Starý Blaise to pozoruje s potěšením. Nemůže toho mrňousa ani cítit.“

„Neříkej mu mrňous,“ urazila se Ré za svého oblíbence. „To Pedrovi nedaruju. Co si to dovoluje?“

„To je planý poplach,“ řekla Ket přezíravě. „Co by s ní dělal, prosím tě? Kdyby jí chtěl šeptat do ouška, aby si ji vysadil na stůl. Vždyť ta holka je skoro ještě menší než Ré.“

„Mohl by olíznout všech dvacet,“ soptila dotčená Ré, „ten tvůj Pedro!“

„Není můj,“ odvětila jí Ket zvysoka a podívala se nyvě na Nea.

„Řekla bych, že ani na to nepomýšlí,“ hodila po ní Ré pomstychtivě. „Radši se tváří, jako by si myslel, že jsme kluci. Asi má strach, abys ho neuháněla.“

„Nepotřebuju nikoho uhánět,“ sdělila jí Ket s důstojností královny. „Zeptej se Tarenů.“

„Zeptám se radši Nea,“ sekla ji Ré slaďounce.

„Neo o tom nic neví,“ ozval se Neo, který už zase začal cítit horkou půdu pod nohama. Kdypak si Ré konečně přestane myslet, že on ke svému blahu potřebuje harém? Co se s ní zase šťastně sešel, chová se přece tak příkladně, že to možná ani není hezké. A Ket to stejně dělá jen tak. Už dávno měl pocit, že se na něj tváří sladce, jenom aby dopalovala Ré.

„Blaise je stejně podivín! Zrovna, když má podomka pryč, musí sám do lesa pro dříví a s Madlenkou do vesnice posílá Pedra.“

„A proč nejel on?“ podivila se najednou Ré.

„Třeba má Neo nakonec pravdu. Že by mi to ušlo? Nikdy bych neřekla, že mužští mají na tohle lepší oko.“ Ket začala vyvíjet jakousi nejasnou činnost po dvoře, aby si dodala zdání lhostejnosti. „Je to kus kuplíře, ten dědek! Vlastní dceru!“

„Já nevím, proč tě tak vzrušují drby, Ket,“ řekla Ré nevinně. „Vždycky jsem myslela, že to je výsada starých panen.“

Ket vztekle zapadla do domu. „Nebuď na ni taková,“ napomenul Neo Ré. „Myslíš, že mě baví, když se hádáte? Připadám si potom tak neodolatelný! Co se mnou budeš dělat, až zpychnu?“

„Pošlu tě k vodě,“ odpověděla v ráži. „Náfuky nesnáším.“

„Právě,“ řekl pokrytecky. „Z toho mám strach.“

Ket vykoukla z okna kuchyně. „Pojď taky něco dělat, princezno,“ vyzvala Ré mateřsky. „Nebo se ti zkrátí ručičky a co si počneš? Už takhle ti moc nenarostly.“

„Vidíš?“ otočila Ré k Neovi ublížené oči. „Kdo začíná?“

Neo se přišoural k oknu. „Máte pro mě taky nějakou práci, hospodyňky?“ zeptal se pokorně, když Ré zmizela, v domě.

„Přines vodu!“ štěkla Ket a hodila mu vědro mohlo by se říci na hlavu. Dostávala se do povážlivě nebezpečné nálady.

Neo se jako pravý mudrc bez protestů vyprostil z vědra a odebral se k studni. Prudce roztočil rumpál a to mu možná zachránilo život. Jeho ruka na klice byla právě ve výši jeho srdce, když ze skal na úbočí houkla rána. Roj vyplašených slepic se s vyděšeným kvokáním rozlétl do všech stran. V příští chvíli Neo ležel za pažením studny a díval se s úžasem na svou pravou ruku. Přímo uprostřed jeho dlaně byla kulatá díra.

Nebolelo to. Ještě ne. Ale s hrůzou cítil, jak se mu vracejí všechny nepříjemné pocity z doby jeho nemoci. Svět se zoufale kymácel a před očima se mu roztančily krvavé jiskry.

Přes hluboký otřes se jakž takž vzpamatoval a křikl k domu, kde se v okně objevily polekané tváře dívek: „Dolů! Rychle!“

Hlavy poslušně zmizely. V poslední chvíli! Další výstřel, jehož směr mohl sledovat podle hvízdnutí nad hlavou, patřil určitě jim. V ruce mu začalo škubat, jako by mu někdo do ní ryl ostře nabroušeným dlátem. Co teď? V duchu odhadoval vzdálenost ke dveřím. Jakmile se trochu pohnul, nový výtřel odštípl velkou třísku těsně u jeho hlavy. V tom houkla rána z domu. A druhá a třetí v rychlém sledu. Neo už nečekal a vyrazil, kličkuje jako zajíc. Rány se teď ozývaly ze všech stran, ale kule lítaly kolem něho v neškodné vzdálenosti. Podle hlavně, která čouhala z okna, viděl, že Ket nebo Ré střílí do vzduchu, ale pro tu chvíli to stačilo. Vpadl do dveří a zabouchl je za sebou.

Najednou se všechno utišilo. Nebýt ruky, v níž se mu teď otáčel rozžhavený rožeň, byl by na pochybách, jestli se mu to nezdálo. Pro jistotu ji schoval za zády, než vklouzl do kuchyně. „Neukazujte se v okně," řekl a opřel se o dveře.

Ré se hystericky rozesmála a ukázala na proražený hrnec na plotně, z něhož zvolna odkapávala šťáva z rozvařeného ovoce. „První raněný!" škytla. „Ještě že netopíme, to by bylo smradu!"

Ket se ostře zadívala na Nea. „Druhý," řekla přísně. „Ukaž tu ruku, mne neošidíš. Zezelenal jsi jako tráva na jaře."

Neo se po kolenou přisunul pod oknem k nim. Ré vykřikla při pohledu na jeho zkrvavenou ruku. Ket se zvedla. „Kam?"

„Pro obvazy."

„Na to teď není čas. Dejte sem pušku. Přines ještě ty vaše a nabíjejte. Kdoví kolik jich je. Nesmíme je pustit blíž."

Proč jen si nevěřil a přiměl Tareny, aby odvezli všechny kontraindikační tablety! Teď si mohli jen počkat s rozprašovacími pistolemi. Pozdě.

„Paprskomet?" nadhodila Ket váhavě.

Zavrtěl němě hlavou. Pedro, Blaise i Madlenka byli venku. Mohl přijít i Gaston. Ne, to nejde. Ještě že Tareni přizpůsobili staromódní zbraně, že nemuseli nabíjet po každém výstřelu a zapalovat prach na pánvičce. Jestli někdo počítá, že padne vždycky jen jedna rána, bude se divit. Bude-li mít čas.

Najednou si uvědomil, že se chystá zabíjet s takovou samozřejmostí, jako kterýkoli z těch po zuby ozbrojených banditů, a že jediné, co ho na tom vzrušuje, je představa, že je snad nestačí zabít včas. Zaťal zuby. Ticho, okřikl své choulostivé vědomí, které se tak velice nehodilo do tohoto světa. Až pak. Teď musím myslet na život Ré a Ket.

Ket se vracela s celým arzenálem zbraní. „Budu střílet taky," oznámila mu jakoby nic.

„Ne," odmítl ji. „Tady je ze strany místo jen pro jednoho. Hlavu vystrkovat nesmíš. Krom toho střílíš krásně do vzduchu, ale tentokrát se musíme trefovat."

„S tou rukou toho moc netrefíš," řekla pochybovačně.

„Uvidíme. Ukaž!" vykřikl, když na cestě zahlédl jezdce.

„Nestřílej. To je Pedro.“

Neo prudce vydechl. Pedro! Dostanou-li ho… Pedro se zastavil v úkrytu skalní soutěsky, naklonil se přes hlavu koně a opatrně se rozhlédl. Neviděl asi nic podezřelého, protože se narovnal a chystal se pokračovat v cestě. A vtom se to stalo. Ze skal nad ním seskočila temná postava. A dvě další přímo na něho. V jednom klubku se všichni čtyři skutáleli na zem a vyplašený Pedrův kůň se dal na zběsilý útěk.

Neo sevřel ruku na pažbě pušky a zařval bolestí, jak v rozčilení zapomněl na rozbitou dlaň. Ré a Ket se k němu vyděšeně obrátily. Ale na jeho zbledlé tváři už byl zase skoro nadšený úsměv. „Podívejte!“ vyhrkl, neodvraceje oči od Pedra.

Situace se mezitím změnila. Pedro odkopl jednoho z útočníků, až se odkutálel, a postavil se, třímaje zbylé dva. Prudce srazil k sobě jejich hlavy, ještě jednou a po třetí, než je pustil. Zůstali bezvládně ležet. Ten třetí se pokusil ještě na něj skočit zezadu. Ale Pedro hbitě uhnul a podrazil mu nohy. V příští chvíli ho držel za krk a zaťatou pravicí bušil do jeho obličeje. Když tělo zůstalo viset jako zplihlý hadr, hodil si ho na záda a dal se do běhu k hostinci. Houkla rána a pak ještě dvě další. Pedro malinko kopýtl, ale pokračoval v běhu.

Jakýsi odvážný jezdec vyrazil z lesa po straně a řítil se přímo na něj. Neo zvedl pušku. Hlaveň mu divoce tančila před očima. Sevřel ji levou rukou a přinutil se nemyslet na zpřetrhané šlachy a rozbitou kost ve své dlani. S vypětím všech sil se mu podařilo stisknout kohoutek. Pustil zbraň a padl na podlamující se kolena. Jako v mlze ještě zahlédl, jak ochromený jezdec klesá na šíji svého koně, který ho unášel kamsi mimo Neovo zorné pole. Ré už klečela u něj a otírala mu čelo.

„Postav mi k oknu židli, ať si mohu sednout,“ řekl chraptivě, „a podej mi zase tu zatracenou pušku.“

„Ne,“ vzlykla. „Už nestřílej, miláčku. Nemusíš. Je tu Pedro.“

„Už je vevnitř?“

„Ket mu šla otevřít.“

Vrznutí dveří zaniklo v nové ráně. Střelci ve skalách stačili zatím znovu nabít. Ještě dvakrát to houklo a dost.

„Carlosi!“ Pedrův výkřik vymrštil Nea na nohy. Odpotácel se na chodbu. Ré proběhla kolem něj a rychle přirazila vrata.

Pedro seděl na zemi vedle Ket a nezadržitelně se smál. „Odpusťte,“ řekl strnulému Neovi. „Já jsem se tak příšerně lekl!“

„Hodila jsem sebou na zem,“ vysvětlovala Ket, „a on si myslel, že mě zabili.“ Usmála se na Pedra. „Spíš to vypadalo, že jste ji dostal vy, jak jste zbledl. Jste v pořádku?“

„Úplně. Všechno schytal on.“ Pedro se zamračil a obrátil oči ke zhroucené postavě u dveří. „Doufám, že žije. Moc by mě zajímalo, co to znamená. Ten zatracený starý rošťák.“

„Kdo je to?“ pípla Ré.

„Blaise,“ odpověděl Pedro k všeobecnému úžasu a nepříliš šetrně zvedl nehybné tělo. Zkrvácená tvář byla skoro k nepoznání, ale přece jen bylo vidět, že se Pedro nezmýlil. Byl to Madlenčin otec a dvě střelné rány v zádech mu nedávaly mnoho naděje do budoucna. Neo vrhl prosebný pohled na Ket, která pochopila, přinesla jeho lékařskou skříňku a začala beze slova ošetřovat zraněného hostinského.

Pedro se na Nea překvapeně podíval. „Co je vám?“ Neo k němu mlčky vztáhl ruku, pustil se dveří a opřel se o něj. Pedro jen hvízdl.

„Dejte to sem,“ řekl Ket. „Napřed jeho.“

„Nechce,“ odpověděla a pokračovala ve své činnosti.

„Proč?“

„Nemohl bych s tím hnout,“ vysvětloval Neo. „Až potom. Až nebudu muset střílet.“

„Nemusíte. Jsem tu já.“ Pedro zachytil Blaisův kabát, který Ket odhodila, a Neo viděl, že prudce zbledl.

„Zasáhli tě taky?“ vykřikl.

„To nic není.“ S přemáháním se usmál na Ket, která se rychle otočila. „Vypadá to hůř, než odpovídá skutečnosti.“ Na důkaz svých slov roztáhl okraje trhliny v nohavici i ukázal jim mělké škrábnutí, jak mu po straně kolena sjela kulka. Uklidněná Ket se vrátila ke své práci. Pedro neznatelně zavrtěl hlavou a vrhl varovný pohled na Ré. Neo pochopil. Z kabátu hostinského vykukoval bílý růžek čehosi, co Pedro nechtěl ukazovat dívkám.

„Přines mi trochu vody, prosím tě,“ požádal Ré. „Mám žízeň.“

Když odběhla, natáhl mlčky ruku a Pedro do ní za Ketinými zády vložil kus papíru. Byl zbrocen Blaisovou krví, ale to, co na něm bylo napsáno, bylo dobře čitelné.

„Potřeboval mě mít z domu," řekl Pedro hluše. „Až by vás pobili, byl bych sám. Znal mě jen Blaise. Proto stříleli."

„Cože?" zeptala se Ket přes rameno. „Tomu nerozumím."

Pedro se vzpamatoval. Přiklekl k ní a zasmál se skoro přirozeně. „Úvahy starého blázna. Toho si nevšímejte."

Neo třeštil oči na pečeť na zažloutlém pergamenu. *Pedro, syn madridského kata, buď předán Svaté inkvizici k vyšetření svých zločinů živý. Nad jeho spoluvinníky vykonejte rozsudek.*

Pedro vstal. Vypadal teď dokonale klidně. „Půjdu se podívat dozadu. Nestřílejte zbytečně, radši mě zavolejte."

Ket zvedla svou pušku a připojila se k němu.

Neo schoval zrádný dokument a znovu se zadíval ven. Usilovně se snažil nevzpomínat na nepředstavitelnou vteřinu, v níž přiměl svůj ztuhlý prst stisknout spoušť.

Ré zvedla k jeho rtům nádobu s vodou. „Bolí to?" šeptala.

„Ani ne," lhal nepřesvědčivě. Zmocňovala se ho zvolna panika. Ruka. Pravá ruka. Tohle se nedá spravit prostředky tohoto století. Kdyby tu měl vysílač, mohl by zavolat T 6 s laboratorní lodí. S tím, co je v ní, by si zkušený chirurg poradil. Ale vysílačku odvezl Alonso a než ho uvidí Antonio…

Zkusil pohnout prsty. Udrží v nich ještě někdy skalpel? Prostředník zůstával nehybný, ať se snažil sebevíc. Vysloužil si jen nával bolesti tak prudké, že málem ztratil vědomí. Taktak se zachytil Ré a puška mu vyklouzla z ruky.

„Podej mi to," obořil se na ni nespravedlivě, když se nad ním dala do pláče. „A nebreč. Radši dávej pozor. Podívej se!"

Několik postav se přiblížilo pod ochranou stromů k plotu. „Běž pro Pedra!" sykl k Ré a zvedl pušku. Jeden z nich uhnul stranou. Neo ho viděl jen nezřetelně plaňkami. Ještě několik kroků a bude v bezpečí za rohem seníku. Ne, toho musí dostat.

Mířil strašně dlouho. Zdálo se mu, že se krajina rozplývá a stmívá. Muška těžkopádné pušky mu tančila před očima. Už se mu nepodařilo natáhnout kohoutek. Divoce škubl a pustil. Puška mu vylétla

obloukem z ruky a kulka hvízdla neškodně v korunách stromů. Zhroutil se na zem vedle Ré.

Nad jeho hlavou zarachotil výstřel z Pedrovy pušky a zvenku se ozval ostrý výkřik. V příští chvíli ho Pedro zvedl jako malé dítě, jemně ho uložil stranou a zaujal jeho místo. „Tam je klid. Z louky to zkoušet nebudou, nemají se kam schovat. Zůstanu tady. Ležte a odpočiňte si."

„Za tmy se neudržíme," hlesl Neo, namáhaje se uvolnit mučivou křeč, která svírala jeho dlaň. „Jsi sám. Já už nemůžu."

„Do večera přijede Gaston se svými lidmi."

„Jestli Madlenka nevyužije vzácné příležitosti," ozvala se Ket za jejich zády. „Může tam klidně zůstat do rána."

„To pochybuju. Starý by ji roztrhl. Nemůžou vědět, že už na to nemá. A kdyby věděli…" Pedro bystrýma očima hlídal houštinu, ve které se už nic nehýbalo. Ale jak se neopatrně pohnul, hvízdla kulka, vypálená ze skal, těsně kolem jeho hlavy. Vystřelil bez rozmýšlení zpátky. „Nechal jsem ji na dohled vesnice," pokračoval v řeči, jako by se nic nedělo. „Tam už se jí nemohlo nic stát. Nemyslím, že budou nějak moc spěchat, ale určitě se vrátí před soumrakem. Byl bych na ně čekal v lese, aby starý nevyváděl, nebýt toho střílení."

Znovu vypálil. Odpovědělo mu několik ran, ale tentokrát jako by střelci ztratili svou až dosud přesnou mušku.

„Jsou tady!" vykřikla Ré a vyskočila. Neo ji zachytil zdravou rukou a přitiskl ji znovu k zemi. Ale jeho opatrnost byla zbytečná. Pozornost útočníků už byla jasně obrácena jinam.

Snažili se odhadnout výsledek přestřelky, která se teď odehrávala kdesi mimo ně. Ale když se na stezce objevil jezdec, sklonil bdělý Pedro pušku. Na stráních kolem ještě bouchaly ojedinělé rány, ale malý Gaston se řítil k nim, nedbaje nebezpečí. Byl možná nezranitelný. Anebo bandity zaměstnávali jeho lidé, kteří s pomalou důkladností pročišťovali okolí.

V plném cvalu přehodil nohu přes krk koně a skočil s něho rovnýma nohama. Obležení ho uvítali hlasitým jásotem. Rozrazil dveře do chodby, ale na prahu se zarazil. Denní světlo zalilo schoulenou postavu hostinského. Obvazy na jeho zadech prosakovala krev. Byl

při vědomí a pootočil hlavu, aby si prohlédl nového příchozího. V jeho očích se objevilo zklamání a vztek.

„Otče," vydechl Gaston. „Dostali vás!"

„Dostali ho, ale když jsem ho od nich nesl na zádech," řekl Pedro ve dveřích. „Tu líbeznou tvář jsem mu rozmlátil sám. Přivedl je totiž on. Z druhé strany. Od katolíků."

Gaston zrudl. „Řekni něco!" vykřikl a vrhl se k Madlenčině otci. „Ospravedlň se nějak, nebo tě zabiju, ty proradný pletichái! Dávno jsem tušil, že jsi zůstal s nimi. Jako tenkrát. Pamatuješ? Jen si vzpomeň na mého otce!"

„Pojď sem, hochu," zachroptěl zraněný a u úst se mu objevila krvavá pěna. „Nezkoušej mi kázat, se mnou je stejně konec. Pojď blíž, Gastone, pojď blíž! Dám ti aspoň otcovskou radu."

Gaston přiklekl k umírajícímu. Ket varovně vykřikla o zlomek vteřiny pozdě. Gaston měl naštěstí bleskurychlý postřeh a podvědomě uhnul. Ale stejně bylo zle. Z jeho paže tryskal přerušovaný červený gejzír. Zákeřná rána, mířící k srdci, proťala tepnu.

Neo zaťal prsty zdravé ruky do jeho ramene a jistým hmatem uzavřel v citlivém místě průchod krvi. Ta teď zvolna odkapávala na hlavu vraha, který prudkým pohybem ztratil vědomí. Gaston byl bílý jako sníh leknutím i náhlým úbytkem krve.

„Mou skříňku. A židli," vypravil ze sebe Neo, který cítil, že tohle už je nad jeho síly. Co chtěl dokázat levou rukou? Tenhle nádherný divous mu tady umře pod rukama a on mu nemůže pomoci. Ket ani Ré to nedokážou. A Pedro….

Nohy se pod ním podlomily právě ve chvíli, kdy Pedrova ruka vystřídala tu jeho na Gastonově rameni. „Tu židli dejte Gastonovi," poručil Pedro Ré, která přibíhala, plníc Neovy příkazy. „Vy, Carlosi, se honem vraťte a přineste něco, na čem bych si mohl rozložit ty krámy. Rychle!" rozkřikl se, když obě zůstaly stát, zírajíce na něj jako na zjevení.

Ket sebou škubla a odběhla pro další dvě židle. Ré si sedla k Neovi a položila si jeho hlavu do klína.

„Dokážeš to druhou rukou stisknout přesně na tom místě, co já? Máš dost síly?" zeptal se Pedro Gastona. Ten mlčky kývl. Rty se mu chvěly, ale jinak se pokoušel tvářit klidně.

„Počkejte," řekla Ket. „Umrtvím to a pak to podržím sama."

Když byla hotova, postavila se za Gastona a pozorovala Pedra, který soustředěně zkoumal jednotlivé nástroje. Rozestřel na židli kus čistého plátna a ke Ketině podivu na něj rozložil všechno, co viděl u Antonia, když ošetřoval ránu, kterou utržil Neo v souboji. Ani na rukavice nezapomněl. Natáhl je a chvíli zkoušel citlivost prstů. Pak se usmál na Gastona s výrazem Všemohoucího a řekl: „Neboj se. To nic není."

Ket se dívala, jak naprosto přesně opakuje jednotlivé úkony operace, jejíž průběh sledoval jedinkrát v životě. Talent, usmála se. Neo bude mít radost. Ale když se mu podařilo vytvořit kolem trhliny v tepně ochranný obal, přece jen se zarazil a na jeho tváři se objevila pochybnost. Podíval se nejistě na Ré.

„Vzbuďte dona Juana," vyzval ji. „Chrstněte mu třeba studenou vodu na hlavu, ale vzbuďte ho za každou.cenu."

„Proč mu nedáte pokoj? Nemyslíte, že už toho měl dost?"

„Myslím. Ale já ho potřebuju. Jde o život. Chtěl by to sám."

„No tak, Ré?" ozvala se Ket nebezpečně. Ré se neochotně zvedla, položila Neovu hlavu na zem a vrátila se s vědrem vody. Ale nebyla nucena dovršit svůj zločin, protože Neo právě s povzdechem otvíral oči.

„Co je s Gastonem?" zašeptal. Poslední myšlenka před ztrátou vědomí v něm ještě nedozněla.

„Doufám, že bude v pořádku," řekl Pedro. „Zkuste vstát, prosím vás. Moc vás prosím."

Neo vstal s pomocí Ré a vykřikl úžasem. „Jak jsi to dokázal?" zakoktal, pohlížeje do rozevřené rány.

„Viděl jsem to u dona Antonia." Pedrův hlas zněl, jako by se omlouval. „Ale to byla jenom žíla. Stačí takový svar i tady? Neprotrhne se to?"

„Jsi zázrak, Pedro," vydechl Neo a v jeho nitru začala růst bláznivá naděje. „Zkus to a uvidíš. Pusť to, Carlosi." Dívali se na pulsující tepnu jako u vytržení. Pedro si dokonce pohvizdoval, když zavíral ránu neviditelnými stehy. Ket se nadšeně usmívala. Zabzučení videofonu dovršilo její dobrou náladu, ale odklidila se s ním pro jistotu stranou. Tareni!

„A teď vy,“ obrátil se Pedro k Neovi, když se konečně přestěhovali z chodby do útulnějšího prostředí. Neo mu podal ruku. „Jen to zavaž. Zítra to doděláš.“

Pedro zavrtěl hlavou. „Zítra musíte pryč. Oni se vrátí. Zachytili mou stopu a půjdou za mnou jako ohaři. Ohrožuju vás a… všechny. Chci být sám. Odpravili by vás bez milosti.“

Neo se matně usmál. „Odpraví nás i bez tebe, když je necháme. A já tě potřebuju, Pedro. Nemůžu si dovolit zůstat mrzák. Nikdo z nás si nemůže dovolit, abych já přišel o ruku.“

Pedro se pokusil o odpor. „Odkládat ošetření do zítřka je nesmysl. To víte sám. Už takhle moc nedokážu.“

„César s Alonsem zítra přijdou a přinesou něco, co ti pomůže, abys dokázal. A pozítří zmizíme všichni. Všichni. I ty.“

Pedro neodpověděl. Přijdou a přinesou. Jak to může vědět? Pronášeli občas prorocká slova, která se do písmene plnila, čím to bylo? Proč se nikdy nezeptal? Mlčel a se skloněnou hlavou se zabýval Neovou dlaní. Proč se nezeptal! Dobře věděl proč. Strašně se bál, aby nevyšlo najevo něco, proč by je musel zavrhnout jako pomocníky ďábla. Protože přes všechnu svou vzpouru, přes všechnu touhu po svobodě svědomí byl synem své doby a své země, kterého nečisté síly pekla plnily hrůzou.

A Neo, kterého Ketina injekce zbavila nejhorší bolesti, myslel na vysílačku v údolí Pyrenejí, která volá stříbrnou létající loď. Štafeta prostoru a času, vztahující se přes propast věčnosti a nekonečna, aby prvně do rukou pozemského ranhojiče vložila spásné nástroje vysoce vyspělé vědy jako posvátné tajemství lékařského cechu. Nikomu neprozrazené tajemství, protože tato doba zuřivě nenáviděla výjimečnost a ze všech sil omezovala a potlačovala schopnosti, jimiž člověk překonává sám sebe, své úzce vymezené bytí. V rozporu příkazů svědomí a světa byla celá sláva i ubohost člověka, která ho dnes stejně jako ve všech lidských časech přiváděla současně na pokraj vítězství i zmaru.

Zasvěcenci nižšího řádu

Neo ležel vedle Gastona na seně ve voze, který pomalu kodrcal po příkré cestě k vesnici. Bylo šero, slunce ještě nestálo nad obzorem. Nechtěli cestovat za tmy, ale ráno vyrazili s prvním rozbřeskem. Už včera se dohodli, že dole bude pro ně daleko bezpečněji. A tak zatloukli okna a dveře a vydali se na cestu. Na druhém voze zamlklá Madeleine vezla mrtvé tělo svého otce, aby ho dala po křesťansku pohřbít. Nechali ji mlčky při tom, že se stal obětí banditů. Aspoň ušetřil svou dceru zlovolné zpovědi. Teď truchlila nad smrtí počestného otce, která časem přebolí. Pohana z poznané pravdy by nepřebolela nikdy.

Neo s Pedrem, Ket a Ré se ubytovali v bílém venkovském stavení na kraji vesnice, zatím co Gaston s Madeleine a jejím smutným břemenem putovali dál k jeho domu.

„Vzbuď mě, až přijdou Tareni," požádal Neo Ré, když ho uložili, „čeká mě nepěkná hodinka, až to Pedro bude spravovat."

Tareni dorazili až pozdě odpoledne. „To jste mohli říci, že jste ještě na druhém konci světa," přivítal je nemilostivě Neo, který nezamhouřil oko. „Ket mě mohla uspat a ušetřit mi pár hodin v neodbytné společnosti tohohle."

Nastrčil jim před oči svou proraženou ruku, která vypadala už dost nespravitelně.

Tareni soucitně udělali ach a och a šli honem zavolat Pedra, aby ho Neo branou vlastních útrap vpustil do říše zasvěcenců. Bedýnka s přesně popsanými vzorky náhradních tkání, kostí, svalů i šlach už stála připravena v nohách jeho lože.

„Otevři to a posad mě," řekl Pedrovi po marném úsilí se zvednout. „Musím na to vidět."

Víko nehlučně odskočilo. Pedro chvíli zkoumal tajuplný obsah a pak zavrtěl hlavou. „Tomu vůbec nerozumím," řekl. „Počkejte chvíli s vysvětlováním, ano?"

Sklonil se a opřel se vší silou do těžké postele.

„Co děláš!" sykl Neo, který ztratil rovnováhu.

„Musím vás přistrčit k oknu. Tady bych neviděl."

„To není třeba,“ ozvala se Ket za jeho zády a rozsvítila oslnivý zářič. Trhl sebou leknutím.

„Máte-li v zásobě ještě nějaké překvapení, předveďte to radši hned,“ zabručel nevrle. „Nechci ho nadobro zmrzačit.“

Malinko se usmála. „Až později. Až budete hotov.“

Pedro se soustředěně zadíval do záhadné skříňky. „Tak spusťte.“ Poslouchal, neodvraceje pohled, jen občas zvedl oči k Neově ruce. Neo v duchu ocenil, že se ani slůvkem nezeptal na původ podivných věcí. Těžko by to vysvětloval.

„Můžeš začít,“ řekl. „Budu ti to opakovat po částech.“

Pedro ho chvíli mlčky pozoroval. „Uspěte ho,“ obrátil se pak na Ket. „Počkám.“

„Měli přivézt Antonia,“ ozvala se Ket nespokojeně. „Tohle nemá cenu.“

Neo ještě chvíli bojoval s hrůzou ze zmrzačení. „Má pravdu,“ řekl nakonec do tázavých očí Ket. „Poslechni ho.“

S potěšením vnímal klid Pedrova hlasu, který bez chyby opakoval celý průběh složité operace, zatím co jeho ruku zvolna prostupovalo znecitlivující ochromení. Pak už jen tiše pozoroval, jak pracuje, s pocitem mátožné úlevy.

Po třech vysilujících hodinách zůstal Pedro sedět se skloněnou hlavou a díval se bez pohnutí na své dovršené dílo. Cítil se k smrti vyčerpán. Před očima mu probíhal sled jednotlivých úkonů. Ne, nezapomněl na nic. Aspoň pokud věděl. Hluboce vzdychl, když Ket šátkem jemně otřela ledový pot, který mu vystoupil na čele. Vzchopil se. Poslední obvaz. Ale ruce se mu začaly nezadržitelně třást. Konečně, tohle už nemusí sám.

„Dodělejte to,“ řekl, jako by byl celý život zvyklý velet štábu ošetřovatelek, a vstal. Chvíli se díval na její hbité prsty. Ucítila jeho upřený pohled a zvedla oči.

„Ještě něco?“ zeptala se klidně.

Trhl sebou a bez dalšího slova vyšel ven.

„Kde je Ré?“ zašeptal Neo.

Ani slovo díků. Ket to přišlo skoro líto, kupodivu spíš za Pedra. „Za dveřmi,“ řekla s povzdechem. „Pošlu ti ji.“

Na dvoře Tareni rozmlouvali s Pedrem, který se myl u studny. Ket se naklonila přes okraj vedle něj. „Dovolíte?“

Narovnal se. „Děkuji vám, Carlosi. Velice jste mi pomohl.“

Chlap jako hora, pomyslela si. Znatelně převyšoval i Tareny. „Slíbil jsem vám překvapení. Pojďte se trochu projít. A za jeho zády vyplázla jazyk na Césara, který se za nimi díval s hlubokým nesouhlasem.

Cupitala vedle Pedra k mořskému břehu, stěží vyrovnávajíc krok. Poočku se na něj dívala. Zajímal ji. Kde ho vzali? Nikdy se to nedověděla. Ale nepochybně jim už ve Španělsku prokázal nějakou velikou službu. Toho hned tak něco nepřivede z míry, napadlo ji a najednou pocítila bláznivou touhu vyzkoušet jeho sebevládu. Teď se na ni podíval a k svému úžasu se zachvěla vzrušením. Proč ne? Proč vlastně ne? Komu na ní záleží? On samozřejmě ví, že je žena. Musí ho přinutit, aby to přiznal.

Pedro viděl záři v jejích očích a odvrátil se. Neměl s ní chodit. Měl nepříjemné tušení, že ona dobře ví, co se s ním děje. Byla tak jiná než dívky, které poznal. Přitom věděl, že nesmí podlehnout. To nebyla sklepnice z hospody. V každém případě — pro něj nevyrostla. To bylo víc než jasné. Nevyznal se ve svých citech. A v podivných vztazích těchhle zvláštních lidí už vůbec ne.

„Proč mu říkáte Neo?“ zeptal se bez přechodu, jen aby přerušil napjaté mlčení. „Nebo Ré. To přece není žádné jméno.“

Zasmála se. „Juan. Juaneo. To přece jde, ne? Víte, my se vlastně nejmenujeme. Nejsme křesťané. Museli jsme si najít nějaká jména. Ta naše jsou poněkud nezvyklá…“

Podíval se na ni se zájmem. „A vy se nebojíte… bez Boha?“

„Cože?“ Oči se jí rozšířily úžasem.

„Jestli se nebojíte bez Boha,“ opakoval zmateně a raději si odpověděl sám. „Ale ovšem, vy ho také máte.“ Najednou mu bleskla hlavou představa přísně střežených mohamedánských žen. Copak se zbláznil? Přesto dodal nejistě: „U nás na jihu je ještě mnoho lidí vaší víry, i když to zapírají.“

Zvonivě se rozesmála. „O tom skoro pochybuju. Ale mohu vás uklidnit, nebojím se. Alláh Adala je mocný. A my tu jsme skutečně z jeho vůle. Nebyli bychom na Zemi, kdyby to nedovolil.“

Zamračil se. Podivné slovo zavánělo nečistými kouzly. Ale teď neměl chuť po tom pátrat. Teologické jemnosti nebyly jeho nejsilnější stránkou. „A jak se jmenujete vy, done Carlosi?“ zeptal se vážně. „Myslím… doopravdy.“

„Ket,“ usmála se, „Můžete mi tak říkat, jestli chcete.“

Prapodivné jméno. Obzvlášť pro ženu. „Ket,“ opakoval po ní. „Que tienta[1],“ dodal bezděčně.

„Que traspasa[2],“ odrazila ho dvojsmyslně, přebírajíc jeho hru se svým jménem. Zachvěl se. Touha ho proklála jako meč. A ona přejde, zmizí. Přidal do kroku, aby mu neviděla do tváře.

„Kam pospícháte?“ slyšel za sebou její hlas. „Máte pravdu, nemáme moc času.“ Předběhla ho, v letu ho popadla za ruku a táhla ho za sebou k moři.

Sledoval ji jako bez vůle. Bez dechu doběhli ke skalám „To překvapení,“ vyrazil ze sebe, když se zastavili. „Co je to?“

Ať řekne cokoli, jen ať proboha mluví a nedívá se na něj těma zelenýma očima.

„Myslím, že se vykoupu,“ řekla tiše. „Půjdete taky?“

To byla tedy odpověď! Zmizela za nejbližším balvanem a on horečně uvažoval, co má dělat. Věděl dobře, co bude dál. Za chvíli se před ním vynoří jako nějaká mořská víla a pak už se nebude moci tvářit, že nerozumí. Má utéci? Jak by si připadal!

Rychle shodil šaty a vrhl se po hlavě do studené vody. Vzpamatoval se. Tak, pomyslel si vítězně, teď ať dělá, co umí. Ohlédl se. Viděl ji, stojící na skále jako bělostné zjevení. Musí dál od břehu. Tak daleko, kam ona nemůže. Už byl ve volném moři a velké vlny mu zakrývaly výhled. Spokojeně se položil na záda a nechal se houpat v září zapadajícího slunce. Byla už asi taková. Vzpomněl si na pohledy, které vrhala na Nea. Na její vyzývavý smích, když mluvila s Césarem a Alonsem.

„Skoro jsem vás nenašla,“ ozvala se nečekaně u jeho hlavy.

Lekl se jejího hlasu, až se potopil. Vynořil se, prskaje a plivaje slanou vodu. „Neutopte se,“ řekla nevrle. „Jste moc těžký, abych vás táhla až na břeh.“

---

[1] španělsky: která pokouší

[2] která přejde, nebo protkne

Byla tak blízko, že ji viděl celou v mihotavých zelených záblescích. Hněv ho přešel. Byla nepředstavitelně krásná.

„Musíme zpátky," zašeptal, přimykaje se k ní pod vodou celým tělem. „Za chvíli bude tma."

Vyklouzla mu z rukou. Její oči teď byly temné jako moře pod nimi a v jejich hlubinách se najednou objevil strach. Vyrazila ke břehu jako šíp. Dohonil ji. „Nevěděl jsem, že umíte tak dobře plavat," řekl, dívaje se na ni ze strany.

„Chtěl jste mi utéci?"

„Možná, sám nevím," odpověděl. „Ale už nechci."

Zasmála se krátce. „U nás hodně plaveme," prohlásila neurčitě, obracejíc řeč jinam. „Je to sport."

„Cože to je?" podivil se.

„Sport. Plavání je sport, běhání je sport, šerm je sport..."

„Šerm je zabíjení," přerušil ji.

„Tady vůbec pořád zabíjíte," prohlásila s nelibostí. „Při sportu se nezabíjí. Zvítězí ten nejlepší."

„A milování," řekl zle, pomáhaje jí na břeh, „milování je u vás taky sport?"

„Ne," odpověděla a vytrhla se mu. „Milování je láska. Ale to vy možná neznáte." Najednou se jí nechtělo pokračovat. Otočila se a začala utíkat. Dostihl ji dvěma skoky.

„Láska," řekl, „láska je u nás těžká jako smrt. Nedráždi mě. Bránil jsem se, jak jsem mohl. Už nemůžu. Ket, que tortura[3]."

„Que teme[4]," hlesla žalostně, chvějíc se na celém těle.

Pustil ji. Zavřel oči a zaťal pěsti, až mu klouby zbělaly. „Odejdi," vyzval ji. „Jestli chceš, odejdi. Ale pospěš si."

Vzhlédla k němu. Sahala mu sotva k ramenům. Mohl s ní udělat co chtěl a nemusel se ptát. Má odejít? Chce odejít?

Váhala, pohlížejíc na něj s ustrašenou touhou. Teď otevřel oči. Trhla sebou, jako by chtěla utéci, ale už bylo pozdě…

[3] která mučí
[4] která se bojí

Z bledého nebe na ně shlížela první zářící hvězda. Pedro s pažemi ovinutými kolem ní cítil, jak se chvěje. „Ket," vydechl ještě s ústy na jejích rtech. „Ket que tiembla[5]."

Najednou si uvědomil všechno a obešla ho hrůza. Nebyla taková. Zdání ho oklamalo. Byl první. Jediný. A teď...

„Proč jsi to chtěla," zašeptal. „Vždyť ani nevíš, kdo jsem. Nic ti nemůžu nabídnout. Přišel jsem rovnou z pekla."

Podívala se na něj zpod přivřených víček. „To přece vím. My taky nejsme, co se zdáme. Ptáš se snad ty, odkud jsem přišla? Jsme na tom stejně. Ztraceni v neznámé zemi."

Díval se na ni s rostoucí nadějí. Ona ví, a přesto... Jenže nevěděla to druhé. To nebezpečnější. „Jsem nezodpovědný chlap," řekl zkroušeně. „Don Juan mě nejspíš vyhodí a bude mít pravdu."

Pozemšťan. Pochybná existence. Ano, Neo je jistě schopen drastických opatření. „Nic mu neřekneme," rozhodla rázně. „Koneckonců mu do toho nic není."

Mlčel, přemáhaje rozporuplné pocity. Jako čestný muž měl naléhat na sňatek. Ale směl, on, vyvrhel společnosti a navíc psanec? Co od něho čeká tahle podivná dívka, po které toužil k zbláznění a kterou vůbec neznal?

„Je pozdě," řekla Ket s povzdechem a posadila se. „Vrátíme se."

Neodcházej, lásko! Ještě ne! Sladká sametová tma pohltila jeho hrůzu. Dokud dýcháme, dokud jsme živí… „Je ti zima?" zeptal se potměšile, když se zachvěla pod dotykem jeho ruky.

„Ano," odpověděla třesoucím se hlasem. „Prosím tě, pojď."

„Už jdu," řekl poslušně. „Už jsem tady."

Ré se s trhnutím vzbudila, když cvakly dveře.

„Ket?" ozvala se tiše.

„Ano…"

Ketin hlas zněl tak podivně, že se Ré probudila úplně a posadila se. „Kde jsi byla, prosím tě?" Rozsvítila lampu a podívala se jí do tváře. „No ne, ty vypadáš! Jako u vytržení."

„Neo se zlobí?" zeptala se Ket.

---

[5] která se chvěje

„Ne. Proč?“

„Že se tak staráš. Tebe přece zajímá už jenom on.“

„Tebe taky,“ odsekla Ré vztekle. „Tak mi to nevyčítej.“

Ket se rozesmála. „Ty jsi děsně zaostalá, Ré!“ zajíkala se.

„Ticho!“ okřikla ji Ré. „Přestaň! On spí!“

„Svého miláčka si můžeš strčit za klobouk,“ řekla Ket sladce, zatočila se po pokoji a vrhla se v šatech na postel. Zůstala ležet, dívajíc se do stropu zasněnýma očima.

„Já vím, co jsi dělala,“ řekla Ré přísně. „Že se nestydíš!“

„Ani mě nenapadne,“ Ket hluboce vzdychla a rozkošnicky se protáhla. „Je mi báječně. V životě mi tak nebylo.“

„Pedro ať si dělá, co chce, konec konců k nám nepatří. Ale ty… Madlenka mi vyprávěla, že do sebe každý večer nalil tolik vína, co všichni Gastonovi vojáci dohromady.“

„Nedokážu tě sledovat, Ré, andílku těkavý. Ale jsem šťastná jako všichni bozi. A už mě nech, chce se mi vzpomínat.

„Na co?“

„Na číši, vyprázdněnou do dna,“ řekla Ket poeticky.

„Ahá! Vždyť jsem věděla, že jsi opilá! Kde byste byli jinde než v hospodě! Nezapírej!“ vykřikla Ré vítězně.

„Ovšem. Jsem úplně zpitá. Kdybys věděla, jak se mi motá hlava! Ket. Ket, que tiembla,“ vydechla zmámeně.

„To tedy máš proč,“ usadila ji Ré pomstychtivě. „Protože zítra tě Tareni roztrhnou.“

„Astrologie,“ řekl doktor Dee poučně, „je matematické umění, které pravdivě demonstruje působení přírodních světelných paprsků a tajného vlivu hvězd v kterémkoli čase i prostoru na každý prvek, pralátku i hmotné tělo. Krystal, Kelley.“

Vyčouhlý mladík mu podal jemně zabroušenou skleněnou kouli. Domenico ji upřeně pozoroval. Vypadala průzračná. Obratný optik mohl ovšem lomem světla zamaskovat ledacos. Doktor Dee na ni dýchl. Když se zamžila, zakroužil nad ní druhou rukou. Mlha se rozptýlila. Na zrcadlové obrazovce, ukryté kdesi uvnitř, se teď objevila tvář Maé. „Vaše paní mohla přijít s vámi,“ řekl astrolog s uspokojením. „Měla by to pohodlnější.“

„Čeká venku,“ odpověděl Domenico nevzrušeně, „což asi víte. Mohu ji zavolat, ale pošlete pryč toho chlapce,“ pokynul hlavou k fámulovi, který na něj zíral, ohromen jeho klidem.

„Jistě si myslíte, že ukázat někoho, kdo je vzdálen tak nepatrně, není žádné zvláštní umění,“ usmál se doktor Dee. „Máte pravdu, milý pane. Ale jsem astrolog, musím se občas tvářit podivuhodně. Dojdi pro dámu, Kelley. Že ji pan manžel prosí, aby přišla nahoru.“ Povzdechl si. „Toto není doba, která oceňuje čistou vědu. A leckoho tahle hračka ohromuje.“

„Stěží víc než mne,“ řekl Domenico, „z důvodů, které hned pochopíte.“ Vytáhl svůj videofon a nařídil ho na Maé. „Přijde pro tebe takový špinavý fámulus, ale můžeš mu věřit. Posílám ho já. Přijď, ano?“ Stočil obrazovku k pánovi domu.

„Dobrý den, pane,“ řekla Maé roztomile a co nejangličtěji.

Obrazovka zhasla. „Váš přístroj dokonce mluví,“ řekl anglický doktor s uznáním. „To jsme v krystalu nedokázali. Velmi rozumné, že jste mi to neukázal před Kelleym. Ten chlapec je velice zvídavý a obratný, ale nedokáže zachovat skutečné tajemství. Jde mu jen o peníze. Na mimořádných věcech pracuji, až když večer odejde.“ Mezi řečí vyňal ze zásuvky malý perleťový křížek a zahřál ho v dlani. Když ji rozevřel, perleť opalizovala, rozehrála se duhovými barvami a nakonec zrůžověla.

„Nejsem chemik,“ řekl Domenico. „Ale mám několik bratrů, které by to zajímalo.“

„Bratrů?“ doktorův hlas zněl najednou ostře. „Žádné bratrstvo neznám. Můžete mi říci, proč jste přišel?“

Křížek zmizel, jako by ho nikdy nebylo. Domenico svraštil obočí. Tajné znamení, které nepochopil. Doktor se teď uzavřel do sebe a vypadal skoro nepřátelsky. „Jestli jste jenom kejklíř jako já,“ řekl záměrně zlehčujícím tónem, „můžeme se dohodnout. Já pracuju pro královský dvůr. Pokud mi nebudete přebírat šlechtu, nebudu vám překážet.“

„Mým oborem jsou bankéři. Zvláště z Florencie. Cizinci. A biskup rosský. Vyslanec španělského krále.“

Doktor Dee byl náhle roztomilost sama. „Smím se ptát, kdo vás poslal za mnou?“

„Kapitán Drake. Můžete mi říci, kde jste přišel k tomuhle?“

Domenico na stůl rozestřel mapu, ale její dolní a horní okraj nechal přeložený. Doktor Dee jazykem navlhčil náhle oschlé rty. „To není moje mapa,“ řekl chraptivě.

„Ne, to je moje mapa. Ale úsek, který vám na ní ukazuji, je shodný s tou vaší, kterou jste obkreslil pro Drakea. Odkud jste čerpal své údaje, doktore? Na celém světě jen vy a my víme, jak vypadá ta část tichomořského pobřeží.“

„Mým vlastním oborem je geografie,“ řekl astrolog odmítavě. „Ostatně jsem se mohl zmýlit.“

„Nemýlíte se.“ Domenico odkryl jeho zvědavým očím zbytek mapy. „Ale zajímalo by mě, proč jenom v tomhle úseku.“

„Třeba jsem neměl jiné možnosti. Myslím, že nejsem povinen vám odpovídat. Drake neměl právo mě prozradit.“

„Jen jsme porovnávali mapy, nic víc.“ Domenico se usmál. „Já jsem skutečně přišel kvůli horoskopu. Vy jste mistr ve svém oboru. Slyšel jsem, že horoskopy, které jste před dvaceti lety vypracoval pro královnu - Bůh jí žehnej - a její sestru a švagra, kteří tehdy vládli, se splnily do písmene. Ale nic jsem neslyšel o tom, že byste zveřejnil nový.“

„Horoskop Jejího Veličenstva je stále příznivý,“ řekl astrolog odmítavě. Najednou se usmál, jako by si na něco vzpomněl, a změnil tón. „Musí být příznivý. Je to můj chleba, víte?“

„Anglická královna má dost moci přeložit hlas hvězd do lichotivé řeči,“ nadhodil Domenico uvážlivě. „Ale dokud jí ještě nebyla, či lépe dokud jí ještě není...“

„Oč vám jde, příteli?“ zeptal se doktor Dee vážně.

„O horoskop Marie Stuartovny,“ odpověděl Domenico.

„Chápu. Horoskop Marie Stuartovny je velice špatný. Mohu ho zveřejnit, přejete-li si, ale její přívrženci se polekají.“

„Můžete ho zlepšit, doktore,“ řekl Domenico přímo. „Znám skutečnosti, které k tomu opravňují.“

„Zná je Drake?“

„Ne, toho jsem se chránil. Je jisté společenství mužů ducha, které mě opravňuje doufat, že mě neudáte. Jeho jménem se dovolávám vaší pomoci, ať už jste přívržencem kohokoli.“

„Tajemství v nepravých rukou jsou nebezpečná,“ řekl Dee záhadně. „Mluvte. Poslouchám.“

Domenico zaváhal. Kolik riskuje? Astrolog je pravděpodobně Alžbětě věrný a tváří se povolně jen proto, aby se dověděl víc. Jenže seznamy bankéře Ridolfiho obsahovaly jména, která budila podezření ke každému. Co patří-li k nim i doktor Dee? Jak dlouho může trvat, než si ověří, že záhadný cizinec nemá se spiknutím nic společného a že má znalosti, které ho ohrožují? Na druhé straně fotokopie listin, které převážel Ridolfiho posel, nemohl bez pracného přepisování jako vážný důkaz ukázat nikomu. Nikomu krom astrologa a čaroděje doktora Johna Dee.

Dee ho vysvobodil z rozpaků. Položil si prst na ústa a lehce zavrtěl hlavou. „Doufám, že mě voláš skutečně ty, miláčku,“ usmála se Maé ve dveřích. „Ten fámulus mi připadá odporně drzý.“

Anglický doktor až dosud zachovával klid. Při zvuku neznámé řeči jako by vypadl z naučené role. „Jdi domů, Kelley,“ zakoktal s pohledem upřeným na Maé. „Už tě nepotřebuju.“

„Mistře…“

„Jdi, jdi, pospěš si.“

„Jak jsi daleko?“ zeptala se Maé.

„Nijak. Zkoušel jsem ho nachytat, ale nic ho nevyvede z míry.“

„Ani bych neřekla,“ zasmála se s pohledem přes jeho rameno.

„Vzrušení se dostavilo až s tebou. Jsi neodolatelná, zvlášť pro astrology. Když našpulíš takhle líbezně pusinku, musí změknout i nejotrlejší chlap. Žvatlej něco, snad se podřekne.“

„Budu se dvě hodiny bavit o počasí a nic,“ řekla nevrle. „Znám pozemšťany. Melou a melou o každé hlouposti, ale když o něco skutečně jde, kloudné slovo z nich nevyrazíš.“

„Neseďte si na uších,“ promluvil za nimi doktor Dee.

Domenico na něj pohlédl s mírným údivem. „Mám dojem že jste zatím nic neříkal.“ A ztuhl.

„Neseďte si na uších, pacholíci,“ opakoval Dee třesoucími se rty. Zuby mu drkotaly jako v zimnici. Až teď si Domenico zděšeně uvědomil, že je oslovil jejich mateřštinou.

Maé se vzpamatovala první. „Doktore," řekla, „pronesl jste v naší rodné řeči větu, na kterou je tisíc možných odpovědí. Ale my neznáme druhou část hesla. Nemůžeme vám odpovědět."

„Odpovídal jsem já," zmohl se doktor Dee na zakoktání. „Nečekal jsem…. Nikdy jsem nečekal… vás."

„Kdo myslíte, že jsme?" zeptal se Domenico.

Angličan z ničeho nic padl na kolena. „Ušetřte královnu!" vykřikl. „Neobracejte proti ní svůj hněv!"

„Ten chlap se zbláznil!" zvolal Domenico. „Rozumíš mu?"

„Možná." Maé se naklonila nad klečícím. „Doktore Dee, jakkoli jsme mocní, přišli jsme královnu Alžbětu chránit, ne ji zahubit. Nemůžeme ji varovat přímo, protože naše důkazy nejsou z tohoto světa. Ale horoskopu možná uvěří."

V třesoucí se ruce astrologa se objevilo několik snímků. Přes silné zvětšení nedosahovaly ani poloviny formátu své předlohy. Dee se do nich začetl a jeho zděšení vystřídala zuřivost. „Takové listiny existují?" zeptal se pobouřeně. „Pan Ridolfi. Bankéř z Florencie. Vida."

„Anglická královna má náskok," usmála se Maé. „Ještě nebyly doručeny. Kardinálova pečeť je dosud neporušena. Řeknete nám teď, co znamená to heslo a kdo vám odpovídá?"

Dee vstal a mlčky přistoupil k vyřezávané komodě. Otevřel dvířka a vyňal předmět, který nejdřív nepoznali. Domenico pochopil první a překvapeně hvízdl. Vysílač adalského typu.

„Tři oblety a dost. Stejně je to zbytečné. Po třech stech letech už neexistuje kontinuita, přesvědčili jsme se o tom mnohokrát." Aparát rychle ševelil, taktak chytali jednotlivá lova. Podle dutého zvuku poznali, že mluví reproduktor některého Adalana. „V mayských městech je teď den. Spoj se. Ale nečekej nic zvláštního." Najednou zazněl zvučněji, jak někdo při nahrávce vyladil přijímač. „Kloudné slovo z nich nevyrazíš."

Než si stačili uvědomit, že to je věta, kterou pronesla Maé, ozval se nový hlas, jasně a zřetelně. Domenico i Maé se chytli vzrušeně za ruce. T 8 před sto lety, když se adalská lod naposledy přiblížila k Zemi, aby ji opustila navěky, nařídil svůj vysílač k potomkům T 49 na Yucatanu a oslovil je řízně:

„Neseďte si na uších, pacholíci."

Láska po Španělsku

Ramón seděl na poraženém kmenu na kraji lesa. Přiklusal na mírné, útloboké klisničce z královských stájí úzkou stinnou pěšinou. Bylo to jeho zamilované místo. Jedině odtud se mu otvíral široký rozhled k západu, přes stráně zarostlé zelenou révou s temnými hrozny, kde se teď hemžili muži a ženy s velkými koši, do nichž odřezávali sladkou úrodu. Jejich vzdálené hlasy a smích ho rušily. Než začalo vinobraní, býval tu docela sám. Jen v malém letním domku opodál na stráni se občas objevoval starý vinař s dcerou, asi aby dozrávající hrozny ohlídal před nevítanými hosty. Nebyli hluční, jen dívka si někdy tiše zpívala a její jemný hlásek podbarvoval Ramónovo snění.

Občas odvracel oči k pokřikujícím dělníkům pod sebou od čistého, zářivého obzoru, za nímž tušil Ji. Od chvíle, kdy se něžný přítel, kterého vroucně miloval, před jeho očima změnil v ženu, nedokázal pomyslet na nic jiného. Byl hluboce nešťasten. Ode dne, kdy ozbrojení pomocníci strašného inkvizitora vnikli do jejich paláce a rozvrátili jeho život, měl pocit, že se otřásly v základech všechny jistoty, kterým věřival. Jeho Bůh, jeho církev, jeho vědomí mravnosti. Přesto se zoufale snažil je udržet. Byli mezi kacíři, před jejichž bezbožným přesvědčením měl hrůzu. Přijali je srdečně a bez okolků jako sobě rovné. Ale on, odsouzený Svatou inkvizicí k nejvyššímu trestu, se za jednoho z nich pokládat nemohl. Stále se cítil katolíkem. Chyběla mu vůně kostela, tiché, posvátné přítmí i nádhera latinsky zpívaných mší. Chyběla mu v té zemi, jíž vděčil za svobodu a život a jejíž přísné, strohé víře nerozuměl.

Navarrská královna ve své zemi katolické vyznání zakázala. Čekal s hrůzou na den, kdy ho ti, jimž byl zavázán, budou žádat, aby se zřekl svého přesvědčení. Co udělají? Kam prchnou, aby mohli být sami sebou? Copak zde, před podivnými kněži, o jejichž posvěcení měl své pochybnosti, může jeho sestra uzavřít právoplatný sňatek s tím nestoudným chlapem, který už nechce slyšet o žádných odkladech a k Ramónovu zděšení vůbec nechápe rozdíl mezi katolickým a kacířským obřadem? Dědeček se tváří, jako by bylo všechno v pořádku. A Isabela… Posvátné ticho kláštera se Ramónově bolavé duši

vůbec nezdálo podobné hrobu. Mají být nadosmrti vděčni naprostému cizinci, který snad ani není křesťan, za pochybnou záchranu?

Před čím?

Přijali svůj život z jejich rukou. Ale závazek vděčnosti Ramónovi připadal k neunesení těžký. V muži, kterého donedávna miloval a ctil, začínal proti své vůli nenávidět šťastnějšího soka. Don Juan de Núrad y de Tarén. Jaká byla vlastně *jeho* víra? Jaký byl *jeho* Bůh? Byl ve svém přesvědčení stejně pochybný, jako… ten Antonio? A ona, Ré… Enrique...

Jeho pohoršení zmizelo. Zahanbeně si uvědomil, že podoba, v níž se mu dívka zjevuje, je právě ta, na kterou byl povinen ihned zapomenout. Jak tam stála v poutech před očima surových žoldnéřů… Udeřil vztekle pěstí do tvrdého kamene, aby ho bolest vzpamatovala. Klášter! Zapomněl by… tam?

Bezděčně sledoval pohledem šlachovitou postavu starého vinaře, který opustil své lidi ve vinici a zvolna stoupal k bílému domku. Najednou zbystřil pozornost. Ve chvíli, kdy starý muž zmizel za rohem, se úzkým okénkem, obráceným k lesu, protáhla mužská postava a seskočila do záhonu pestrých květin.

Nezvaný návštěvník se přikrčil a v úkrytu keřů se plížil směrem k Ramónovi. Jeho podivné chování přivedlo Ramóna zpátky ke skutečnosti. Domek byl daleko, na tu vzdálenost zeznával jen širák, vtlačený hluboko do čela. Zloděj! Na chvíli ho ztratil z očí. Znovu se vynořil pod ním na cestě a za uzdu vedl koně. Byl jen v kalhotách a košili, bez opasku, a dlouhatánský kord, který se líně klimbal pod jeho paží, mu zjevně překážel. Chlap se za svou nekalou činností asi vypravil až z města a musí se vracet tudy. Ramón rychle změnil stanoviště a schoval se za balvan přímo nad cestou. Když povědomý širák míjel jeho úkryt, skočil dolů jako rys a strhl ho na zem.

Měl bych ho omráčit, blesklo mu hlavou. Dobrovolně se zajmout nedá. Měl pravdu až příliš. Ten pod ním se začal bránit se silou, která daleko předčila Ramónovu. Ramón vyskočil.

„Mířím na tebe!“ zvolal. Pozná cizinec, že nemá pistoli?

Asi ano, protože nedbal výstrahy a pohodlně se převalil na záda. Ale nevyskočil, aby ho napadl. Zvolna se posadil s údivem v mladé tváři, kterou Ramón poznal a oněměl leknutím.

„Co to tropíte, Ramóne?“ zeptal se navarrský princ s úžasem. Byl stejně starý jako Ramón, ale vypadal starší.

„Netušil jsem, že jste to vy, Výsosti,“ zakoktal Ramón v rozpacích. Nedokázal odvrátit oči od pohybujících se palců princových nohou. Byl bos!

„Kdopak jste myslel, že jsem? Nebo prostě přepadáte pocestné?“

„Výsosti,“ vykřikl Ramón na pokraji zoufalství, „šlo o omyl. Zdálo se mi…“ Odmlčel se. Musel se přece mýlit. Z toho okna určitě lezl někdo jiný.

„Copak se vám zdálo?“ zeptal se princ Jindřich.

Nešťastný Ramón mlčky svěsil hlavu. Příští král Navarry si ho chvíli zamyšleně měřil, pak beze slova vylezl na místo, odkud Ramón skočil, a rozhlédl se. V příští chvíli se vrhl na zem a skrčil se za poraženým stromem, že mu koukaly jen oči.

Ramón, který ho poslušně následoval, se podíval dolů. U domku se vynořil vinař s dcerou. Dívka plakala. Její otec hrozil pěstí a hnal ji k ostatním s nadávkami, jejichž jednoznačný smysl vehnal Ramónovi krev do tváří.

„Krásná vyhlídka,“ řekl Jindřich, když zmizeli na vinici, a obkročmo se posadil na kládu. „Chudák Fanchon!“

Ramón začal chápat a k svému rozladění cítil, že se červená.

„V tom spěchu jsem stěží popadl aspoň kalhoty a klobouk,“ pokračoval princ jakoby nic. „Asi to ostatní nestačila schovat. Odtud je vidět rovnou na to okno. Vy jste si asi myslel, že jsem zloděj, ne?“ S rozkoší se natáhl do trávy a nastavil bosá chodidla slunci. „Můj prohřešek je daleko přijatelnější, jak vidíte. I když… Hm. U nás jsou hrozně přísní, víte? Moje matka je světice, řekl byste vy. Kdyby věděla, co tropím.“

Matka. On už nemá matku. Kdyby ji měl...

„Chtějí nemožnosti,“ zasmál se princ. „Bez ženských v našem věku? Řekněte, Ramóne! Mám si vzít francouzskou princeznu, o jejíchž milencích si lidé zpívají písničky. Jak bych vypadal? Bane, přetvařuju se. I kdyby byla vzor ctnosti… Jak vidím pěknou děvenku, jsem naměkko. Mám rád změnu. Asi si se svou vznešenou man-

želkou budu rozumět. Aspoň nebude plakat, když se kouknu na jinou. To ženy jako moje máti nepochopí.“

Ramón, bezděky zatažený do tajného společenství zpustlíků, cítil, že znovu rudne. „Královna je laskavá,“ zamručel neurčitě.

„Vy to máte snadnější,“ pokračoval princ. „Zhřešíte, vyzpovídáte se a hotovo. Všechno je zase dobré.“

Ramón vzplanul. „Kdo nikdy nebyl u zpovědi, nikdy na mši svaté… Je bezbožné vysmívat se… Bůh nás slyší!“

Jindřich ho pozoroval jako nějaké zvláštní zvíře. „Vidíte, to nepochopím. Matka, ano. Nebo staří lidé. Mají své zvláštnosti. Konečně jim nic jiného nezbývá než kárat hříchy, které pro ně už minuly. Ale my? Vy vypadáte, že to myslíte doopravdy. Proč? Co záleží na formě obřadu, když člověk potřebuje mluvit s Bohem? Copak je víra otázkou mše?“

„Potřebujeme mši, aby se naše duše povznesla,“ opověděl Ramón příkře. „V našich kostelích nemůžete myslet na jiné věci. Jsou vznešené, posvátné… A tady? Byl jsem jednou přítomen vašemu obřadu. Ani nevím, jak probíhal. Díval jsem se oknem ven, přemýšlel bůhví o čem a poslouchal jsem, jak zpívají ptáci.“

„To je právě to hezké, ne?“ řekl Jindřich lehce. „Řekl bych, že ptáci zpívají líp než kněží.“

„Také líp než vaši věřící,“ odrazil ho Ramón. „Když potom hulákali své žalmy, měl jsem dojem, že ohluchnu. Zbožnost má být tichá, tajemná, tak jako je tajemný Bůh.“

„Je tajemný?“ zeptal se princ nevinně. „Jak to víte? Viděl jste ho snad?“

Ramón se zarazil. „Výsosti, vaše pochybnosti…“

„Neřekl jsem, že pochybuju o Bohu.“ Jindřich se položil na záda a zamyšleně okusoval stéblo trávy. „Ale nevím, proč by pravého Boha měli znát jen katolíci.“ Zvedl ruku, když se Ramón chystal odporovat, a dodal: „Nebo protestanti, to je jedno. Naše pravda. Vaše pravda. Jsou dvě pravdy? Nebo snad dokonce víc? Nechme toho. Budeme si radši povídat o ženských.“

‚Prosím… ne,“ vypravil ze sebe Ramón.

„Cože?“ Navarrský princ se posadil a na jeho tváři se zračil čirý údiv. „Co je vám zase?“

„Mám sestru.“ Ramón se zakoktal vzrušením. „Nechtěl bych, aby někdo takhle… o ní… Já sám nikdy...“

„Mám taky sestru,“ řekl Jindřich nevrle. „Tohle se jich přece netýká. Nechtěl jsem mluvit o sestrách. Chtěl jsem mluvit o dívkách, které se smějí na míjejícího jezdce, mají červené rty a marnivé oči, jsou měkké a poddajné, když je obejmeš, dávají lásku bez slibů věrnosti, umějí líbat a...“

„Ne.“ Ramón sklopil oči a řekl zarputile: „Nechci znát takové dívky.“

„Vaše škoda.“ Princ si povzdechl. „O čem si mám tedy s vámi povídat? O dívkách nevinných a čistých, jako je vaše sestra?“

„Přestaňte, proboha!“

„Snad nežárlíte, Ramóne?“ Jeho vznešený společník se na něj zvědavě zadíval. „To je zajímavé. Víte, co se říká? Nesbírám klepy, to ne, ale bratři a sestry… Kupříkladu nejmladší bratr mé příští choti, vévoda ďAlencon, se prý k ní nechová jen jako bratr. Mluví se i o jakémsi provazovém žebříku z jejího okna. Záleží na tom? Nezazlívám to Margot. A nikomu. Naopak.“

Ramón zbledl. „Nikdy nepřipustím…,“ křikl, ale okamžitě si uvědomil, s kým mluví.

„Jak chcete.“ Princ se rozmrzele zvedl. „Pojedeme domů, ne?“ řekl nemilostivě. „Co tady.“

Klusali mlčky zpátky. Na dohled města Jindřich zastavil a obrátil se k Ramónovi. „Přesto myslím, že budeme přáteli,“ řekl a krátce se zasmál. „Nepoznal jsem nikoho, kdo by mi byl nepodobnější než vy. Ale mám rád, jak se čertíte, když se vám něco nelíbí, i když to říká příští král a vy musíte být přitom nezdvořilý, což se vám tak velice příčí.“

Ramón se tvářil upjatě. Nemohl zapomenout na nehoráznosti, které byl nucen vyslechnout. „Bude mi ctí,“ odpověděl škrobeně.

„Ohromné!“ Princ se na něj díval se zjevným potěšením „Jak vidím, jste bez sebe radostí. Ale vážně. Pokusím se být ve vaší společnosti slušný, ano? To se mi ještě nestalo! Bude to zábavné, myslím. Vy a já.“ Poplácal koně po krku a poťouchle se ušklíbl. „Nechtěl byste na oplátku vy projevit trochu nezbednosti? Seznámím vás s Fanchon, chcete?“

Jeho řeči přišly najednou Ramónovi k smíchu. „První úsměv na vznešené tváři mého druha!“ zvolal Jindřich vesele. „Víte, že jsem vás ještě neviděl se smát?“

Ramón se podíval před sebe a smích ho přešel. Jindřich sledoval jeho pohled. „Nešťastné místo,“ řekl soucitně. „Člověk má pocit, že je schovaný, a zatím je tam vidět ze i všech stran.“

Ramón beze slova pobodl koně. Jindřich se pokusil ho zadržet, ale než stačil zachytit uzdu, jeho nevyzpytatelný přítel se už řítil dolů po zalesněném svahu.

„Ze všeho nejmíň rád vyrušuju,“ zamumlal neradostně, chvíli váhal, ale pak se rozjel za Ramónem.

Antonio se díval ze strany na Isabelinu napjatou tvář. Když ji pozval k vyjížďce, zbledla jako smrt a upřela na něj vyděšené oči. Souhlasila s jakousi pokornou odevzdaností, která ho zarazila. Ale úspěšně předstíral, že je všechno v pořádku, a nezávazně žertoval, zatím co královnini štolbové sedlali koně.

Snad měl ještě počkat. Snad měl ještě překonat vlastní znepokojení. Jenže… Nic nebylo v pořádku. Zase mu připadala vzdálená a cizí. Zmizely drobné důvěrnosti, které je sbližovaly cestou, letmé dotyky rukou, které se setkávaly v něžném pohlazení, vytratila se záře z jejích očí, když se na něj dívala. Vyhýbala se mu. Buď byl u ní Ramón, který ji střežil jako pohádkový drak, nebo se utíkala do pokojů navarrské královny, která ji přijala s láskyplnou mateřskou péčí jako milovanou dceru. Mluvilo se o jejich sňatku jako o hotové věci. A přece, chtěla ho vůbec? Před několika týdny by byl přísahal, že ano. Dnes si tím nebyl o nic jistější, než když ji prvně spatřil.

Podle toho, co viděl z manželství svého otce, byla láska věcí hlubokého porozumění mezi lidmi, kteří se důvěrně znali a rozuměli beze slov pouhému pohledu, úsměvu, vzdechu. On miloval ženu, kterou neznal vůbec. Nerozuměl jediné její myšlence, netušil, o čem sní, co ji znepokojuje, v čem vidí štěstí. Nechápal jejího Boha — jak by mohl? — a nemohl očekávat, že ona kdy pochopí záhadu jeho příchodu na zem, aniž by pocítila hrůzu z otevřeného jícnu pekla. Snad by měl zmizet rychle a potichu z jejího života. Jenže bez něho by toto líbezné stvoření bylo navždy odsouzeno k neradostnému ži-

votu bez naděje na lásku, na štěbetající dětské hlasy, na sebeprostší lidské štěstí.

Přistihl se, že se bezděčně usmívá, když myslí na své budoucí děti s něžnou zvědavostí. Množit se! Ve světlé učebně na Adalé poslouchali odborné biologické přednášky Neova otce a jeho věcný, trochu znevažující výklad jim byl mnohem bližší než vzrušené řeči o rodičovském štěstí, které k nim držela Ren. Vždycky se při nich po straně ušklíbali. Množení je přece pracovní úkon, jejich budoucí celoživotní úkol je zalidnit zpustošenou Zemi. Kam by došli s city! Na to se musí přísně vědecky.

Až tady, když prošli zkouškou zralosti v otřesném střetnutí s pozemskými lidmi, si uvědomil, jak měla pravdu. Najednou dítě, jeho vlastní možné budoucí dítě nestálo před ním jako cílevědomý výsledek vědecké zalidňovací snahy, ale jako tajuplná inkarnace člověka, mystické vtělení lásky, počátek, konec a věčnost nejposvátnějšího vztahu muže a ženy, otce a matky.

I on mlčel celou cestu, zaměstnán složitými úvahami o budoucnosti. Když jí pomáhal s koně na malé mýtince, sklouzla mu do náruče. Cítil náhlou strnulost jejího těla, když ji jeho paže na okamžik sevřely, a ihned ji pustil. Nesmí ji teď polekat.

Usedla s odvrácenou tváří na sluncem prohřátý kámen. Chvíli nad ní nerozhodně postál, než se odvážil první otázky. „Chcete mě vůbec, Isabelo?“ Poplašeně k němu vzhlédla. „Vy sama jste mi ještě neodpověděla,“ pokračoval rychle. „Mluvil jsem jenom s donem Manuelem. Za dívky zde mluví rodiče, vím. Přesto bych rád věděl, jaké je vaše skutečné přání.“

„Dědeček nelže,“ zašeptala.

„O tom nepochybuju. Ale to není odpověď na mou otázku. Svolit a toužit po něčem je rozdíl, řekl bych.“

Zčervenala až po kořínky vlasů a vyčítavě na něj pohlédla.

Posadil se na zem u jejích nohou. „Nechci vás trápit,“ řekl velice něžně. „Vím, že... Námitky, které mi za vás tlumočil don Manuel...“ Zarazil se. Jak s ní má mluvit právě o tom? „Po celou dobu jsem věřil, doufal… Ale změnila jste se. Nejsem si už jist vůbec ničím. Miluju vás, nechápete?“ Pokusil se vzít ji za ruku, ale vytrhla mu ji. V jejích očích byly slzy. Antonio vstal. „Dobrá,“ řekl pomalu, „ro-

zumím. Soucit a vděčnost vás nezavazují k ničemu. Nechci vaši lásku vynucovat. Jste volná, Isabelo, jestli chcete. Vrátíme se, ano?“

Popošel ke koním, ale zarazil ho Isabelin výkřik. „Ne!“

Obrátil se. Stála a dívala se na něj s výrazem, který okamžitě probudil všechny jeho skomírající naděje. „Tak to není,“ hlesla bezmocně. „Prosím vás, nespěchejte na mě.“

Vrátil se k ní. „Když nebudu spěchat,“ řekl zamračeně, „ztratím vás docela. Cítím to. Jste čím dál tím vzdálenější.“

„Obřad, který nám nabízejí zde, je hříšný,“ vypravila ze sebe na pokraji sil. „Nemohu se stát vaší ženou bez požehnání skutečného kněze. Bez zpovědi a rozhřešení. Potřebuju ho víc, než si myslíte.“ Mluvila překotně s odvrácenou tváří.

Antonio pochopil. „To není všechno. Říkáte mi jen část pravdy, tu méně důležitou. Chci vědět víc. Mám na to právo.“

Isabela zbledla jako smrt. „Ano. To jistě máte.“ Vrhla se před ním na kolena. V poslední chvíli ji zachytil a posadil ji něžně vedle sebe do trávy. Zabořila tvář do jeho ramene. „Nemám zpovědníka,“ štkala divoce. „Jste můj manžel, vyslechněte mne! Dřív jsem na vás myslela s láskou a něhou, jakou v ženě budí muž, jehož si váží natolik, aby toužila žít s ním nadosmrti a přivést na svět jeho děti. Cestou plnou nebezpečí mě povznášelo vědomí, že jsem s vámi. Večer jsem usínala šťastně a nevinně a těšila jsem se na druhý den, na váš úsměv, na vaše oči.“ Pozvedla k němu uslzenou tvář. Její rty byly tak blízko, až se mu zatočila hlava. „Miluju tě, chtěl jsi to slyšet,“ šeptala. „Miluju tě a strašně se bojím.“ Jeho rty sklouzly po její tváři, jak se znovu odvrátila, když ji chtěl políbit. „Teď je to jiné,“ pokračovala zoufale. „Přicházíš ke mně každou noc. Přicházíš ke mně, když sním a nemohu se bránit. Moje duše není už čistá. Toužím po tobě a to je hřích.“

„To není hřích,“ řekl. „To je láska.“

„Ano. To si říkám také, abych se oklamala.“ Podívala se na něj očima plnýma hrůzy. „Padám v tvém objetí s blaženou závratí do hluboké propasti, kde není nic, jen ty a já. Na jejím dně... jsou oni.“ Mluvila rychle a překotně, svírajíc křečovitě jeho ruku. „Tvoje tvář se mění. Je to zase jejich tvář, ohavná, rozšklebená, jako tam... tehdy...“

„Mlč!“ vydechl zděšeně.

„Chtěl jsi to slyšet," řekla mrtvě. „Probouzím se plná odporu a hnusu nad sebou i nad vším, co… Já nechci. Nemůžu si tě vzít. Bojím se toho, co budu cítit, až mě obejmeš doopravdy. Ramón má pravdu. Bůh si nepřeje, aby žena, jako jsem já..."

„Mlč," opakoval důrazněji. „To nesmíš."

Utichla a schoulila se mu vyčerpaně do náruče. Horečně přemýšlel. Hle, pozemský problém! Bůh, hřích a trest. Nesmiřitelný Bůh, neexistující hřích a nepřiměřený trest. Co jí má vykládat o podvědomí, o psychických zábranách, když ona za vším vidí hřích a trestajícího Boha? Přebít trauma otřesného zážitku jiným, mocnějším? Kdyby věděl, kdyby si byl jist… Cítil, jak se k němu horečně přimkla, jako by hledala záchranu, a najednou věděl, co musí udělat.

„Isabelo," šeptal a přitiskl ji k sobě, „nesmíš se bát. Sen není skutečnost. Chci tě o tom přesvědčit. Budeš-li to chtít i pak, odejdu a už mě neuvidíš. Odejdu a už mě neuvidíš, ano?"

„Ne!" vykřikla. „Neodcházej!"

Políbil ji. „Otevři oči," poručil jí přísně. „A dívej se na mě. Jsem to já. Nezavírej je! Jsem to já."

Závratná, černá hlubina jejích očí. Vášeň! Co vědí o vášni dívky pro každého? V poslední chvíli si uvědomil, že si nesmí dovolit víc než polibek. Zabořil ruce do jejích vlasů, aby ho nezradily proti jeho vůli. „Jsem to já?" zeptal se udýchaně.

„Ty," přisvědčila s úsměvem v planoucí tváři.

Zavřel jí oči polibkem. „I teď jsem to já?" zašeptal.

Odpověděla jen šťastným vzdechem. Cítil, že ztrácí rozvahu, když ji objal, zapomínaje na svět. Probuzení bylo dost kruté.

„Braňte se," řekl Ramón za jeho zády. „Tentokrát vás zabiju."

Pustil Isabelu a otočil se. Špička Ramónova kordu se mihla kolem jeho tváře ve vzteklém švihnutí. Antonio cítil, jak v něm roste slepá zuřivost. Ale nemohl zabít jejího bratra.

Vstal. „Bodněte," procedil mezi zuby, „a pak táhněte k čertu. S potěšením umřu, když budu vědět, že za mnou nemůžete."

„Jste zbabělec," sykl Ramón. „Spoléháte se, že nenapadnu bezbranného. Ale tentokrát se mýlíte."

Isabela se vrhla před Antonia. „Ne!"

V poslední chvíli ji odhodil stranou. Žhavý blesk projel jeho paží a stačil ještě natrhnout šaty na jeho prsou. Běsnící Ramón nepustil kord z ruky ani teď a divoce ho rval z rány.

„Zabiju!“ soptil.

Antonio ztratil rovnováhu a padl na kolena. Chtělo se mu řvát bolestí. Ale vysvobození přišlo vzápětí. Polovytažený kord se naposled zakymácel v jeho předloktí, než ho zachytil a opatrně vytáhl. Ramón se užasle díval na svou ruku, ochromenou prudkou ranou, jak na ni dopadl jílec Jindřichova kordu.

„Žádné zabíjení, bratříčku,“ řekl princ a pro jistotu ho popadl zezadu za lokty, že se nemohl ani hnout. „Nejsme tu sami.“

Z lesa na druhé straně se vynořila Jindřichova matka, navarrská královna Jeanne ďAlbret, v doprovodu dona Manuela. Antonio vstal, vyčítavě se podíval na Ramóna a skryl krvácející paži za zády. Uklonil se před královnou. Beze slova se podívala na jeho natržený kabát, na Ramóna a na kord v trávě.

„Hezký den, máti, že?“ prohodil Jindřich a přistoupil k jejímu koni, aby jí pomohl ze sedla.

„Krásný,“ řekla královna, odmítajíc jeho pomoc. „Děkuju. Pojedu hned zpátky. Doprovodíte nás, Isabelo, že?“

„Poslechni,“ zašeptal Antonio.

Isabela sebou trhla, sklonila hlavu a beze slova přistoupila k svému koni provázena princem, který dvorně nastavil svou ruku, aby mohla vystoupit do sedla.

„Těší mě, že jste mluvil pravdu,“ obrátila se královna k Antoniovi. „Vidím, že jste skutečně jeli naproti donu Ramónovi, i když se zdá, že ho to příliš nepotěšilo.“

Zsinalý Ramón dosud nepromluvil. Stál nehybně jako socha a kdyby oči mohly vraždit, nebyl by už Antonio mezi živými.

„Trváte-li na tom, Isabelo, že se nechcete vdát bez katolického obřadu, můžete mě doprovodit v lednu do Paříže. Vy i váš snoubenec. Ale do té doby prosím, abyste respektovali zvyky tohoto dvora a nestýkali se o samotě. Pokud vím, ještě dnes ráno jste si nebyla jista svým rozhodnutím.“

Isabela zvedla hlavu. „Vaše Veličenstvo se mýlí. Provdám se za dona Antonia, kdy a jak si bude přát.“ Vrhla zničující pohled na svého bratra a rozjela se za královnou.

„Krásný den, done Manueli, že?“ opakoval Jindřich jako zaklínadlo, a bylo na něm vidět, že se znamenitě baví.

„Tvrdil jste, že chcete být mým přítelem, Výsosti,“ obrátil se k němu teď Ramón. „Prokázal jste mi divnou službu.“

„Prokázal jsem vám znamenitou službu. To ještě oceníte.“ Přistoupil k Antoniovi. „Ukažte mi tu ruku, zavážu vám to. Venkovan jako já musí umět všechno.“

„Ramóne!“ vykřikl don Manuel, když spatřil Antoniovu probodenou paži. „Jak jste mohl!“

„Vylákal ji sem!“ vybuchl Ramón. „Kdybych nepřišel včas…“

„Jste přemrštěný, Ramóne,“ přerušil ho princ. „Vždyť ji jen políbil. Ostatně se budou brát, ne?“

„Kdy? Za půl roku?“ Ramón sebral kord a vyskočil na koně.

„Počkejte,“ zadržel ho Jindřich. „Vy přece nejste proti tomu sňatku. Či ano?“

Ramón se podíval na dona Manuela, který se do něj zavrtával očima. „Ne,“ řekl nakonec s povzdechem. „Jak bych mohl? Po tom, co jsem viděl dnes… Isabela se změnila. Nezaslouží si nic lepšího než stát se jeho ženou.“

„Bude šťastná,“ ozval se don Manuel smířlivě.

„To nemyslím,“ odbyl ho Ramón tvrdě. „Ale už mi na tom nezáleží. Požehná-li tomu svazku Bůh, bude vědět, zač ji trestá.“

„Jak je vám?“ zeptal se princ, když oba Pererové odjeli.

„Mám vztek,“ přiznal Antonio. „Ale jinak mi nic není.“

„Rána je čistá. Při svatební noci vám snad vadit nebude.“

„To jistě ne,“ povzdechl si Antonio mrzutě. „V lednu! A to ještě kdoví jestli. Teď je konec září.“

„Kdo vám to říkal, že v lednu?“

„Nebudu ji nutit... proti jejímu přesvědčení,“ zachmuřil se Antonio. „Vy nevíte, s čím vším se musí vyrovnávat. Počkám.“

„Do zítřka,“ souhlasil princ. „To snad vydržíte.“

„Cože?“

„Mívali jsme překrásnou zámeckou kapli. Teď už je pár let zavřená. Ale já vím, kde je klíč.“

„To nestačí.“

„Včera moji lidé chytili velebníčka, který sem zabloudil z Languedoku. Matka o něm ještě neví. Pustím ho, když nám prokáže tu službu. A Ramón se aspoň bude moci vyzpovídat, aby ulehčil své černé duši. Řekl bych, že už to potřebuje jako sůl.“

Ket a kat

La Rochelle. Bašta protestantů. Usadili se na dohled pevnosti v rozložitém venkovském domě. Neo si celou cestu připravoval argumenty, kterými by přesvědčil Pedra, že je kvůli jejich bezpečnosti nemusí opustit. Byl trochu překvapen, že jich nemusel použít, ale uvítal to. Ještě byl zesláblý a cesta ho vyčerpala. Přenechal péči o ubytování Pedrovi a Tarenům a usnul spánkem spravedlivých, sotva padl do široké postele.

Ráno mu uchystalo nové překvapení v podobě Pedra, který bílil malý přístavek ve vzdáleném koutě dvora. Když zahlédl Nea u okna, postavil kbelík a zamával na něj.

„Na co upravuješ ten zámek? Chceš chovat prasata?“

Pedro se začervenal. „Ne. Budu tu spát.“

„Proč?“

„V domě jsou jen tři světnice. Rušil bych vás.“

Ve vedlejším okně se objevila Ket. „Rozmluv mu to,“ požádal ji, když viděl, že se Pedro zase zuřivě vrhá do práce. „Není přece náš podomek, aby nemohl spát s panstvem v domě.“

„Zázrak,“ řekla Ket náměsíčně. „To je zázrak.“

Vyskočila rovnýma nohama z přízemního okna a vlepila překvapenému Neovi polibek. Celý den proseděla na římse a sledovala Pedrovu neutuchající činnost jako u vytržení.

Občas po ní blýskl pohledem z umouněné tváře. K večeru byl hotov a odešel se vykoupat k moři s výmluvným vybízivým gestem. Po marném čekání se vrátil za tmy v černém zoufalství. I její okno bylo temné. Ještě černější jeho zklamání. Nikdy? Opravdu ne? Už vůbec nikdy? Obrátil se ke svým dveřím. Otevřely se samy.

César, jemuž žárlivost zbystřila zrak, si toho všiml první. Selanka už trvala hezkých pár dní, když se konečně svěřil Alonsovi. „Ket si začala s Pedrem,“ oznámil mu chmurně jednou ráno.

„Nesmysl.“ řekl Alonso klidně. „To by Pedro neudělal.“

„A co když se pleteš? Už tam dole, hned jak jsme přijeli, ho přece večer odtáhla na procházku. A sotva se vrátili, viděl jsem ho, jak se plíží k jejímu oknu. Seděl tam do rána.“

„Pod oknem? No tak tam seděl. A co má být?“

„Jenže tady si pod její okno nesedá,“ vyhodil César trumf. „No a? Pročpak asi? Patrně přišel k rozumu.“

„Pročpak asi?“ pitvořil se po něm César. „Prostě proto, že to nemá zapotřebí. Ona chodí v noci za ním. Tak.“

„26,“ řekl Alonso vážně, „takové věci bych si nevymýšlel.“

„Týden už tak chodím za ní. To jsou muka! Někdy se mi zdá, že tam musím vtrhnout a zabít ho na místě. S tím chlapem stejně je něco v nepořádku, a ty to víš, mizero,“ rozčilil se. „Právě sis na to vzpomněl. Nechápu přesně, co to je, ale musí to být něco zatraceně ošklivého, když ses tak otřásl. Fuj!“

„Víš co, hochu? Dneska půjdu s tebou. A jestli je to pravda… Jestli je to pravda, zítra se pomstíš. To ti slibuju.“

„Ket! Ket!“ volal Alonso druhý den ráno, když se Ket objevila u okna. „Jak ses vyspinkala? Vypadáš báječně svěže. Pojď nám dvěma ubožákům poradit, jak to děláš!“

Ket zaváhala. Nejradši by padla na postel, zdálo se jí, že musí usnout vstoje. Ale Tareni stejně nedají pokoj, když si jednou usmysleli otravovat. Odvedle z Neova pokoje slyšela Pedrův hlas. Chudák, taky už byl vzhůru. Zhluboka vzdychla a přehodila nohu přes okraj okna. „Tak si pro mě pojďte.“

Tareni přispěchali a naložili si ji na ramena. Nesli ji vítězoslavně kolem Neova okna. Za chvíli Pedro vyrazil z domu. Mračil se jako bouře a hnal se ze vrat do polí.

„Když vidím, jak se tváří, tak ti skoro věřím. Ostatně po tom, co jsem dneska slyšel...,“ César zavrtěl hlavou.

„Co jsi slyšel?“ zeptala se nejistě.

„Ale nic, nic. Vážně, řekl bys to do něj? Já teda ne.“

„Do Pedra?“ hlesla Ket.

„Co do Pedra! Do Nea přece. Když ty ale taky nevíš, o čem mluvíme. Co myslíš, 18, máme jí to říct?“

„Jako o něm?“

„O Neovi?“ vyhrkla. „Co je s ním?“

„O Pedrovi přece, miláčku!“

Oba Tareni se začali chechtat tak přirozeně, že by Ket nikdy neřekla, že se domluvili. Pohlížela na ně neklidně a pak řekla, nutíc se do veselého tónu: „Tak mi přece taky řekněte, co je tu tak k smíchu.“

César zavrtěl hlavou. „To není jen tak. Je to tajemství.“

„Já myslím, že by to měla vědět,“ řekl Alonso uvážlivě. „Aby neudělaly nějakou hloupost. Ona a Ré. Obě jsou do něj udělané.“

„Vysvětlil bys mi, o kom mluvíš teď?“ zeptala se ledově.

„O Neovi, přirozeně.“

„To můžete být bez obav. Kvůli Neovi Ré oči nevyškrábu.“

„Jaká ty jsi ušlechtilá duše, Ket,“ řekl César s obdivem. „Taková žena jako ty by člověka povznesla k mravní výši.“

„Radši trochu mravně klesnu a budu s vámi pomlouvat vedoucí osobnost naší výpravy,“ řekla rozmarně, „když mi dáte nahlédnout do jeho černého tajemství. Jestli je to moc příšerné, tak Ré vynecháme. Má slabé nervy, pokud jde o miláčka.“

„Ty ne?“

„To uvidíte,“ usmála se.

„To tedy uvidíme,“ potvrdili Tareni dvojhlasně.

„Tak poslouchej,“ začal César. „Tady 18 říká, že Neo… jaksi tento...,“ a zaťukal si prstem na čelo. „Víš vůbec, proč ho vzal s sebou?“

„Koho?“

„Pedra přece. Je to kat. Seznámil se s ním v mučírně.“

Ket se zamračila. Kam míří? Neodvedla si to představit.

„Jen si to považ,“ pokračovali neúprosní Tareni. „Proto ho ubytoval tady v tom přístavku. Aby na to ostatní nepřišli. Jenže to by se musel jinak ovládat. Počkej, nechoď pryč, teď přijde to nejzajímavější,“ zadržel ji César železnou rukou. „Každou noc, když si myslí, že všichni spíme, Neo vyleze oknem. V košili, sám jsem ho viděl. Plíží se přes dvůr jako duch. Ten už má pootevřené dveře. Popadne ho, sotva tam vkročí, a mučí ho. Musí ho mučit děsně, kdybys slyšela, jak kvílí! Nikdy bych do Nea neřekl, že je takový zvrhlík.“

Ket střídala barvy od temně rudé po zelenou. Takhle tedy! Vyčíhali si ji, mizerové. Koneckonců, co Neo může dělat, když už se stalo. V noci se dohodnou s Pedrem, co dál. Jenom aby tihle dva padouši ještě aspoň dnes byli zticha!

„To je opravdu náramně krásná historie,“ řekla sladce. „Ale přijmete-li radu od upřímné a věrné přítelkyně, nepovídejte to radši Neovi. Nebo vás jeho kat popraví.“

„Co mi to děláš,“ zašeptal Pedro, když vklouzla dovnitř a vrhla se mu do náruče. „Já se z tebe zblázním. Lítal jsem celý den v polích jako šílenec. A teď si přijdeš jakoby nic.“

„Tys mě nečekal?“ zeptala se rychle. „Neměla jsem chodit?“

„Chraň Bůh!“ vykřikl. „Nedovedu si představit, co bych dělal.“ Políbil ji s horoucí něhou a řekl: „Jsem tvůj otrok. Dělej si se mnou, co chceš.“

„Jsi příliš silný, můj otroku,“ šeptala zjihle. „Můžeš se vzbouřit a stát se mým pánem.“ Sedmá noc. Noc sedmá. To je na Zemi začarované číslo. Dnes se musí stát cosi zázračného.

Zázrak sedmé noci, opakovaný a neopakovatelný, vymazal z její mysli vzpomínku na Tareny. Neexistovali. Nebylo nic než on. Ale Pedro na ně kupodivu nezapomněl. „Když si vzpomenu, jak se na ně díváš!“ vybuchl, sotva klesl vedle ní.

„Žárlíš?“ usmála se do tmy.

„Jako ďábel. To nemůžeš pochopit. Aspoň kdybych věděl…“ Podíval se na ni a dodal ztrápeně: „Ještě jsi mi ani jednou neřekla, že mě miluješ. Ani jednou.“

„Copak v tom je nějaký rozdíl, když to řeknu?“ užasla.

„Mám tě tak málo. Jsi tady, objímám tě, ale moje duše je sama. Jen někdy zachytím závan té tvé, ale je cizí, nerozumím jí. Líbám tě o to víc, chvěješ se mi v rukou, k zbláznění sladká, roztoužená, ale ona je přitom daleko.“

Tisíce let. Milióny světelných roků. Ach můj miláčku, zakletý pozemšťane, můžeš to pochopit? Přimkla se k němu „Miluju tě. I moje duše pláče a jásá ve tvé náruči. Miluj tě. Miluju.“

„Opakuj to. Ještě!“

„Miluju tě. Jsem celá tvoje. Jsi můj král. Můj bůh.“

Zachvěl se. „Nerouhej se!“ zakryl jí rukou ústa. „To ne.“

Boží trest! Usmála se a políbila jeho ruku na svých rtech. Pedro měl najednou znovu zoufalý pocit ledové cizoty. „Zůstaň u mne!“

Horečně ji k sobě přitiskl, jako by rukama dokázal zadržet to nepostřehnutelné unikající. „Kam ulétáš? Řekni mi to!“

Ket se zachvěla, když jeho ruka sklouzla z její tváře po jejím hrdle. „Neo ti to zítra poví,“ vzdychla. „Stejně musíš za ním. Oni včera poslouchali pod oknem.“

Jeho dychtivé objetí povolilo. „Kdo?“ zeptal se ostře. Drsná realita jejího sdělení přervala záhadné kouzlo.

„César s Alonsem. Pojď, nevšímej si toho.“ Chytla ho za ruku, když vyskočil, jak jeho mozkem projela žárlivá představa.

„Tak oni vědí,“ řekl pomalu. „Přesto tě tady nosili, jako bys patřila jim. Nebo si snad představují, že teď i oni… že každý...“ Hrozivě se vztyčil a pohnul se ke dveřím.

„Tak už toho nech!“ vykřikla napůl rozhněvaně. „To byla jen hra. Tareni jsou skoro moji bratři.“

„César se na tebe vůbec nedívá jako bratr,“ řekl zuřivě a sevřel její ramena železným stiskem. „Kdyby nepatřil k vám, dávno jsem mu zakroutil krkem. Jednou to udělám, na mou duši!“

Objal ji s divokou vášní. Jeho touhu umocňovala žárlivost. Zděšená Ket utonula v jeho náruči jako v rozbouřeném moři. Kam se poděla jeho něha? Bezohledně ji zraňoval krutými polibky a drtil ji ve svých rukou strašnou silou, až měla pocit že se v ní lámou všechny kosti. Zázrak sedmé noci! Ket, nepoznávajíc samu sebe, se divoce vrhla za ním do toho pekelného víru.

Konečně povolil své sevření. „Ket,“ zašeptal s tváří křečovitě zabořenou do jejího ramene, „odpusť mi, proboha.“

„Miluju tě,“ vzlykla zmámeně. „Nikdy jsem to nevěděla líp!“

Chvíli nechal ve svém mozku blaženě doznívat její slova, ale pak zvedl překvapeně hlavu, nevěře svému sluchu.

„Ty se směješ!“ řekl s úděsem. „Byl jsem ti směšný?“

„Ne to ne.“ Mazlila se s jeho rty a přitom se zakuckávala nezadržitelným smíchem. „Jen jsem si na něco vzpomněla.“ Bláznivě se rozesmála, lichotíc se k němu mezi záchvaty veselosti.

„Na co?“ zeptal se přísně. Vůbec mu nebylo do smíchu.

„Na Césara. Ne, počkej, nezuř zase.“ Přivinula se k němu a líbala jeho rameno mezi jednotlivými slovy rychlými, lehounkými polib-

ky. „Škoda že nás před chvílí neviděl. Víš, co mi dneska vykládali? Že jsi kat. Že tě Neo sebral v mučírně.“

Účinek jejích slov ji zklamal. Pedro se vůbec nezasmál. Naopak. Trochu ztuhl a odtáhl se.

„Ty nemáš vůbec smysl pro humor,“ řekla s nelibostí. „Budeš si muset zvyknout na jejich žertíky. Jinak neobstojíme.“

Pořád mlčel a Ket najednou zachvátila panika. Kdyby aspoň zuřil, když už mu to není k smíchu. Ale on najednou řekl divným, nesvým hlasem: „Tys to nevěděla. Myslel jsem, že ano.“

„Co? Že nemáš smysl pro humor?“ Pokoušela se žertovat, ale srdce jí sevřela ledová hrůza. To přece, proboha...

„Namlouval jsem si, že to víš,“ pokračoval bezbarvě. „Ne, to mi nemůžeš odpustit. Asi jsem si to namlouval schválně, abych si dodal odvahy. A tys to nevěděla. Pane Bože!“

Ket mlčela. Vstala a začala se pomalu oblékat. Nebyla schopná jediné myšlenky. „Co teď uděláš?“ zeptal se chabě.

„Odejdu,“ řekla mrtvě. „Odejdu a už nikdy… Jestli máš v sobě trochu slušnosti, tak zmizíš ještě dnes v noci. Nechci tě už vidět. Nikdy. Radši bych byla mrtvá!“ vykřikla divoce.

„To nesmíš! Ne, to neříkej!“

Vyskočil a bezděčně jí položil ruku na rameno.

„Nesahej na mne!“ zaječela hystericky, až se to rozlehlo po celém dvoře. Prudce ho odstrčila a vrhla se ven ze dveří.

S tupou bolestí v srdci se díval za ní, jak letí dvorem jako poraněný pták a mizí v pootevřeném okně.

Ré vytřeštila oči do tmy. Zdálo se jí to? Ne, přísahala by, že ten vzlykající, naříkající hlas byl živý. Opatrně vstala a šla se podívat, jestli je Ket ve své posteli. Nebyla. Co to znamenalo? Nesahej na mne! Křičela, jako by ji někdo vraždil. Chvíli uvažovala. Má vzbudit Nea? Vyklouzla ven a kradla se k jeho dveřím. Ale najednou zůstala stát, jako když ji vrazí do země. Ket byla tam! U něho! Zřetelně slyšela její hlas.

„Já se zabiju! Nepřežiju to! Hnusím se sama sobě!“

„No tak, Ket! Drahoušku!“ šeptal Neo něžně. „Nemělo se to stát, to jistě ne. Ale už se stalo. Musíme najít východisko.“

„Není žádné východisko. Vůbec žádné,“ štkala Ket zoufale.

„To jsou jen předsudky,“ pokračoval Neo vemlouvavě. „Mohla jsi dopadnout hůř.“ Padouch! Ré se tiše rozplakala. Nedobré podezření se měnilo v jistotu.

„Hůř! Fuj. Mám pocit, že jsem se vyválela v blátě.“

„No tak, Ket! To nemůže žádného muže potěšit, když říkáš takové věci. Opravdu to bylo tak odporné?“

„Strašné. Ale mně se to líbilo, i s tou surovostí. Jsem nadobro zkažená.“ Chvíli bylo ticho a pak Ket vykřikla zuřivě: „Nech mě! Stejně je to všechno tvoje vina! Měl jsi to tušit!“

To už bylo příliš. Ré se otočila a vrátila se do svého pokoje polomrtvá žalem. Konečně vrzly dveře. Ket je zabouchla, opírajíc se o ně zády, a zůstala tam stát jako socha.

„Pojď dál, drahoušku,“ řekla Ré sladce. „Jen si postěžuj!“

„Ré,“ vybuchla Ket. „On je kat!“

„Cože?“ zděsila se Ré, zapomínajíc na své zklamání.

„Je kat,“ opakovala Ket žalostně. „Můj milenec je kat!“

Vrhla se na postel a rozplakala se tak úpěnlivě, že se ji Ré zželelo přes všechen spravedlivý hněv. „Co to povídáš?“ řekla vyděšeně. „To je to tak hrozné?“

„To si nedovedeš představit. Málem mě zabil a ještě chtěl, abych říkala, že ho miluju.“

„Tak jsi mu měla jednu vrazit,“ řekla Ré znechuceně. „Přišel by k sobě.“

„Ten? Nikdy! Byla jsem jak uhranutá. Šla bych za ním do pekla. Já jsem mu nelhala. Miluju ho. Ještě pořád, po tom všem. Ale když si pomyslím, že by mě objal… Nikdy! Radši umřu!“

Ré nechala Ket vzlykat na posteli a rozrušeně vyrazila ze dveří. Teď jí bylo Ket opravdu líto. Bez ohledu na dávné něžné city byl Neo patrně zločinec. A ona mohla mluvit o štěstí, že tam neleží zničená místo Ket. Vrazila do dveří jako fúrie.

Viděla jeho úžasem rozšířené oči.

„To jsi ty?“ řekl.

„Koho jsi čekal?“ zeptala se jízlivě.

„Panebože, tohle je ale noc!“ Neo si bezmocně sedl ke stolu a tiše se rozesmál. Teprve teď si všimla, že je oblečen jen velmi nedo-

statečně. Samozřejmě. Ket taky nevypadala, jako by přišla z plesu. „Co jsi udělal Ket?“ vyštěkla na něj.

„Já!?“ Kdyby je byla neslyšela na vlastní uši, skoro by řekla, že je v tom nevinně. Tak opravdový byl jeho úžas.

„Ty!“ obvinila ho. „Kdo jiný? Říkala, že jsi kat. To ti teda řeknu… Neumím si představit, co jsi prováděl.“

„Já! To se ti povedlo.“ Zaposlouchal se. Chodbou se blížily kroky. „Teď nemám čas ti to vysvětlovat. Schovej se někde a poslechni si to. Za chvíli mě budeš na kolenou odprošovat. Já, vtělená nevinnost, a takové podezření! Honem, dělej. Vlez si zatím do postele. Tam v rohu u zdi tě nebude vidět.“

„Do téhle! Nikdy!“

Zakryl jí rukou ústa. Když ji vlekl k posteli, zuřivě kopala, třesouc se hrůzou. Sadista! Ještě toho nemá dost! K jejímu překvapení ji strčil do kouta, přikryl pokrývkou a pustil.

„Tiše tu lež a ani se nehni. Nechci, aby tě viděl.“

Stáhl před ní závěs a obrátil se ke dveřím. „Tak pojď,“ řekl s povzdechem. „Dneska se už asi nevyspím.“

Návštěvník otevřel dveře. „Ona tam pláče,“ řekl bez přechodu, zadrhávaje trochu v řeči samým rozčilením. „Stál jsem za dveřmi a poslouchal. Pláče. Je to strašné. Já se zabiju.“

„Ty taky? Apoň to odbudeme najednou,“ prohlásil Neo cynicky. „Hromadný pohřeb. Nepochybně zabiješ ještě někoho, ne?“

„Césara, to jste uhád. Možná oba.“

„Tak se zatím posaď, ať se na to posilníš.“ Ré průsvitným závěsem viděla oba muže jako na jevišti. Začínala zvolna chápat. Strašlivý Pedro vypadal, že by dokázal zlikvidovat kohokoli. Uvelebila se pohodlněji. Neova postel byla ještě teplá. Tady, v tom důlku na polštáři, ležela před chvílí jeho hlava. Přesunula se, pečlivě rovnajíc rozložení svých údů podle otisků, které tu zanechal on, a spokojeně naslouchala.

„Nadrobili jste mi pěknou kaši,“ řekl Neo vážně. „Nebudu ti zapírat, že nejsem dvakrát nadšen.“

„Ona za nic nemůže,“ prohlásil Pedro rychle. „Udělal jsem to... proti její vůli. Bránila se.“

„Ale!“ řekl se zájmem Neo. „To je zajímavé. Povídej!“

„Snad nemusím... podrobnosti...," zakoktal Pedro zničeně.

„Musíš." Neo byl teď přísnost sama. „Rozumím-li dobře, začalo to večer po té operaci, ne? Vypadal jsi druhý den trochu... mátožně. To je zvláštní, že nás nikoho nic nenapadlo."

„Jak by vás mohlo něco napadat, když jste věděli, kdo jsem," řekl Pedro trpce.

„Podobných předsudků jsem prost, můj drahý," odpověděl Neo. „Ale přesto, budiž. Dejme tomu, že tvoje původní povolání je skutečně tak zvláštní, že mohlo i v nás vzbudit takový podvědomý pocit. Promiň. Jak vidíš, doplácíme na to. Zvlášť ona. Neubránila se, chudinka. Přepadls ji ze zálohy?"

„Ne. Přemluvil jsem ji, aby šla se mnou na procházku."

„Ona pochopitelně nechtěla."

„Ano. Ne. Neměla tušení, k čemu se chystám. Zavedl jsem ji k moři, do skal, na opuštěné místo."

„Zpěčovala se?"

„Ne. Myslela, že se jdeme jen koupat."

„Aha. A to jí pochopitelně nevadilo."

„Ne. Proč?" zeptal se Pedro bojovně. „Je na sport zvyklá."

„Na sport! Vida. Vzdělávala tě, jak vidím. Takže jste napřed plavali. Ona se svlékla… Nebo snad šla do vody v šatech?"

„Že vás to baví," řekl Pedro zle. „Dobrá, když to chcete slyšet, tvářila se tak, že jsem měl pocit, že o nic nejde. Že má deset milenců na každém prstu. A že bych byl vrták, kdybych si chtěl hrát na anděla. Byl jsem blázen. Nikdy jsem nepoznal ženu, jako je ona!" Do jeho hlasu se bezděky vkradla blaženost. „Ten týden… To přece není možné, aby…"

„Konec, dost," řekl najednou Neo zlostně. „Chtěl jsi do Paříže, tuším. Nezdržuju tě."

„Musíte počkat, až si ji vezmu," prohlásil Pedro odhodlaně.

„Cože?"

„Vezmu si ji. Přemýšlel jsem o tom. Je to jediné řešení."

„Samozřejmě. Když ji pořádně zhypnotizujeme, třeba řekne ano. Spoléháš moc na moje nadpřirozené schopnosti. S Ket nehne ani slon, když si postaví hlavu."

„Vy mi nerozumíte," řekl Pedro tiše. „Bude souhlasit, když jí to vysvětlíte." Hořce se usmál. „Chtěla, abych zmizel ještě v noci. Uděš-

lal bych to, kdyby šlo jen o mne. Ale je to ona, kdo ponese následky. Možná...“ Hlas se mu najednou zachvěl.

„Ty lotře,“ řekl Neo velice mírně. „Myslíš, že jsem si nevšiml, jak jihneš při pomyšlení, že by mohla mít tvé dítě?“

„Neříkejte to,“ přerušil ho Pedro rychle. „Je to šílená představa. Já… Začal jsem si to strašně přát. Ale nebylo by to k ničemu. Ona by ho nenáviděla. Proklínala by ho celý život.“

„Víš co? Musím tě zklamat. Nebo uklidnit, podle toho. Nebude mít žádné dítě. Aspoň prozatím.“

„Jak to můžete vědět?“ vykřikl Pedro.

„Já ne. Ale ona to ví.“

„Nemůže! Vždyť ještě dneska byla u mne!“

„Tak se nerozčiluj. Vy ještě můžete mít děti, až se vezmete… či ne?“ Zavrtěl hlavou. „Proč si tě tedy má brát?“

„Přece… Aby byla bezúhonná. A volná.“

„Že by vdaná žena byla tady volná, to je pro mne novinka,“ řekl Neo. „Jak to chceš udělat?“

„Nebude přece vdaná,“ zašeptal Pedro nehlasně. „Bude vdova.“

„Myslíš, že nepřežiješ svatební noc?“ zeptal se Neo nevinně.

Pedro se rozlítil. „Přestaňte už s tím vtipkováním!“

„Prosím, budu vážný. Jak si představuješ to… ovdovění?“

„Vrátím se do Španělska. Aspoň přestanou pást i po vás.“

Neo vstal a začal přecházet za Pedrovými zády sem a tam. „Vy jste prostě smečka šílenců! Tak tobě velí čest obětovat radši život.“

„Čest mi nevelí, to já neuznávám.“ Pedro přistoupil ke stěně, za kterou ležela Ket, a přitiskl se k ní. „Já ji miluju,“ mumlal zoufale. „Nemůžu snést pomyšlení, že je nešťastná.“

„Nahlas!“ řekl Neo. „Takhle tě neuslyší.“

„Nechci, aby mě slyšela. Říkám to vám.“

„Víš co? Když jsme teď vlastně příbuzní, říkej mi Neo. A tykej mi. Nemůžu s tebou přece mluvit jako se sluhou. Zítra promluvím s Ket. Svatba musí být co nejdřív.“

„Děkuju. Věděl jsem, že to přijmete,“ řekl Pedro na odchodu.

„Přijmeš.“

„Přijmeš. Je to jediné rozumné řešení.“ Ještě se na okamžik zastavil ve dveřích. „Nenechte ji zbytečně trápit, prosím vás.“

„Prosím tě.“

„Prosím tě.“ Trochu se usmál a dodal. „Dobrou noc, Neo.“

„Pojď už ven,“ vyzval Neo Ré, když Pedrovy kroky dozněly v chodbě po delším zaváhání u sousedních dveří. „Dal jsem si to vyprávět jen kvůli tobě. Abys nemyslela, že jsem zpustlík.“

Odhrnul závěs. Ré na něj zamžourala sladkýma očima a zakňourala: „Já spím. Nech mě.“

Sedl si k ní na pelest a vzal ji za ruku. Zachvěl se. Byla teploučká a měkká a hebká. „Někdo musíme jít za Ket,“ řekl příkřeji, než měl v úmyslu. „Jestli tu chceš zůstat, půjdu já.“

Rychle vyskočila a v příštím okamžiku seděla těsně vedle něho. „Miláčku,“ šeptala mazlivě. „Já se chci taky vdávat.“

„Později,“ odbyl ji. „Ještě na tobě není řada.“

„Když jsi za mnou přijel, byl jsi milejší.“ Šla ke dveřím, špulíc lítostivě rty.

„Aspoň tě políbím, abys neřekla,“ zašeptal. „Tomu neodolám.“

Ovinula mu paže kolem krku a stoupla si na špičky. „Ty jsi ale maličká,“ zasmál se něžně. „Ani na tebe nedosáhnu.

Visela ve vzduchu v jeho silných rukou a křečovitě tiskla k sobě jeho hlavu. Líbal ji dlouho a žádostivě, ale najednou ji vynesl ze dveří a postavil na zem. „Běž,“ řekl ochraptělým hlasem. „Jdi za Ket, potřebuje tě.“

A než stačila něco namítnout, zabouchl před ní dveře.

Ket seděla v sadě za domem a čekala na Nea. Ještě se cela třásla. Myslela, že je Pedro pryč. Celý den po strašném odhalení ho neviděla a v noci bylo jeho okno temné. Ale ráno ho zahlédla za plotem. Byl tady! Byl tady a schovával se před ní.

Viděla Nea přicházet a zamávala. Zkoumavě ho pozorovala, uvažujíc, jestli by nedokázala přivolat zpět bývalé city. On má samozřejmě rád Ré. Jenže trápit se nad něčím takovým byl hotový ráj. Co se mi na něm líbilo? pomyslela si s úžasem a srdce se jí sevřelo. Její touha byla beznadějně jinde. Beznadějně.

„Viděla jsem Pedra,“ řekla příkře. „Pošli ho pryč.“

„Ještě ne,“ odpověděl. „To víš, to chvíli trvá.“

„Co trvá?“ zeptala se. „Pochop, že se na něj nechci dívat.“

„To chápu. Ale koneckonců se můžeš dívat jinam. Ke svatbě ho nutně potřebujeme.“

„K jaké svatbě?“ vykřikla.

„K tvojí, samozřejmě,“ prohlásil s naprostým klidem. „Požádal mě o tvou ruku. Co jiného ti zbývá?“

Ket vyskočila. „Zbláznil ses? Když už ses tak trapně aklimatizoval, dej mě radši zabít, jako chtěl Ramón Isabelu. Tu stejně mají na svědomí takoví jako on. Radši umřu, než bych mu dovolila, aby se mě ještě dotkl. Těma rukama!“

„Nechce se tě dotýkat. Chce jen napravit svou vinu.“

„Ten zrovna!“ ušklíbla se. „Ten se mě nechce dotýkat? To snad může vykládat tobě, ale já na to nenaletím.“

„Tak poslouchej,“ řekl jí velice vážně. „Pokud chce žena v tomto světě obstát bez manžela, musí být panna. Anebo vdova. Pedro si to uvědomuje. O jeden z těchto žádoucích stavů tě připravil. Cítí, že je jeho povinnost opatřit ti ten druhý.“

Ket zbledla. „Chceš tím říci... Chceš říci, že souhlasil s takovým nesmyslem?“

„S ničím nesouhlasil. Navrhl mi to sám.“

„Sám…“ Ketin pohled se najednou propadl do neznáma.

Neo se zavrtěl. Zatraceně svůdná holka, to tedy je. Jestli se na toho chudáka dívala takhle... Člověk má skoro chuť ji popadnout do náruče bez ohledu na to, co bude.

„Nesváděj mě,“ řekl. „Neviděl jsem nic nemravnějšího než tvoje oči právě teď. Že vím, na co jsi myslela?“

Zamračila se. „Ty toho víš. Samozřejmě jsi odmítl.“

„Samozřejmě jsem přijal. Stejně se zabije. Nevidíš, co to s ním dělá? Takhle z toho aspoň budeš mít užitek.“

„Neo,“ zaprosila, „vážně to je pravda? Opravdu jsi se s ním sešel v mučírně? Jako s katem?“

„S pomocníkem. Kat je jeho otec. Měl to zdědit. Co ti mám říkat? Mám ti lhát? Měla by ses přes to přenést. Vždyť to jsou jen předsudky. On přece…“

„Ještě řekni, že to je povolání jako každé jiné!“ přerušil ho zuřivě. „Prosím tě, jdi pryč. Už o tom nechci ani slyšet!“

„Máte přijít za Ket. Chce s vámi mluvit," řekla Ré za Pedrovými zády. Trhl sebou a obrátil se k ní. No ten vypadá! „Ket. Chce s vámi mluvit," opakovala trpělivě, když viděla jeho nechápavý pohled. „Mluvit! S vámi!" vykřikla. „Na zahradě!"

„Děkuju," vydechl a rozběhl se naznačeným směrem

Zastavil se několik kroků od ní s pocitem sžíravé výčitky. Jak byla utrápená! Vypadala drobnější, bledá, s modrými kruhy kolem očí. „Pojď blíž," vyzvala ho. Rychle k ní přiklekl. „Tak blízko ne," stáhla mrzutě černé obočí.

Poslušně se odsunul. „Prosím," řekl. „Poslouchám."

Nedívala se na něj. „Neo mi říkal o tvé nabídce."

„Bohužel jsi o tom musela vědět. Nejde to provést bez tvé účasti. Naprosto jsem nechtěl… nechtěl jsem budit dojem… Kdyby sis mě vzala jen tak, nemusel bych nic říkat a udělat to potom." Podíval se na ni. „Mluvím nesmysly. Kdyby sis mě vzala jen tak, proč bych to dělal? Ale to asi neuděláš."

„Ne," řekla vážně. „Nevezmu si tě za žádných okolností."

„Vysvětlil ti to opravdu?" podíval se na ni s náhlým úlekem. „Můj život nemá žádnou cenu. Vážně. Zvlášť teď."

„Nedojímej mě," zasmála se zle. „Myslíš jen na sebe. Nestačí, co se stalo? Mám si svědomí zatížit ještě vraždou?"

„To mě nenapadlo," řekl sklesle, „že bys to mohla vidět takhle. Ale ovšem, chápu…. Podívej se, vždyť se tě to ani netýká. Odsoudil jsem se sám. Zbývá jen vykonat rozsudek."

„Ovšem, to pro tebe není vražda!" vykřikla divoce. „Rozsudek! Zabíjet z vášně, to bych snad ještě pochopila, ale takhle…"

Zbledl jako stěna. „Co si o mně myslíš! Nikdy jsem nikoho... Byl jsem tam prvně! Utekl jsem! Měli ti říci aspoň to…" Zadíval se jí do očí a zaprosil: „Musíš mi to věřit! Já vím, že skutečnost se nedá odčinit. Moje vlastní vůle, moje vlastní chtění, které mě přivedly sem, pryč od toho všeho, to nedokážou zvrátit. Narodil jsem se v katově domě. Ale nikdy jsem se neposkvrnil vraždou a ničím, přísahám! Tak mě nezatracuj a nech mě aspoň pro tebe umřít."

Hleděla na něj jako u vidění. „Prosím tě, odejdi," zašeptala. „Jdi teď. Musím si to ještě rozmyslet."

Devět Neznámých

„Bh byl neukázněný fantasta. Císař jménem Asoka žil v jeho Mezičase, ale záměr, pro který ho získal, pojal Bh už v Prvním Bdění. Objevil totiž na horních tocích Brahmaputry a Indu bytosti s mozky podobnými našim. Schopnost dorozumět se mozkovými signály trvala prý ve slabší formě i v podhůří Himaláje. Bh překročil stanovenou dobu a uložil se k hibernaci až po patnácti letech. V Mezičase, mimochodem zase o deset let dříve, se mu podařilo přesvědčit císaře, že příliš mnoho vědeckých poznatků v nepovolaných rukou může sice způsobit záhubu civilizace, ale úplně bez nich že zaniká, jako se stalo Sumerům, jejichž rozkvětu byl svědkem při jednom z předchozích pobytů na Zemi. Každý z nás byl pochopitelně nějakým způsobem citově poután k „svým“ epochám. Ale zůstali jsme věrni adalským formám výzkumu, zatím co Bh se nakazil lidskou vášní. Vydal Asokovi Kotouče Věd, které jsme vezli darem vaší civilizaci a neměli možnost jí věnovat.

S císařovým vědomím Bh zasvětil devět vybraných mužů do tajemství adalského vnímání. Každému z nich předal Asoka jeden z Kotoučů Věd. Devět Neznámých dostalo úkol generaci po generaci střežit a zachovávat poklad poznání a pečovat o hibernační pouzdro Bh. Po sto padesáti letech se jejich pokračovatelé měli stát svědky jeho zmrtvýchvstání. Ale když Nd při vystřídání vyhledal označené místo, našel jen mrtvého starce v otevřeném pouzdru, které jevilo stopy násilí. On sám i my všichni po něm jsme marně pátrali po devíti indických neznámých. Nikdy se neozvali, ačkoli je Bh krom kotoučů věd vybavil i vysílačkami.

Devět Neznámých, které Adalan chtěl učinit strážci lidského poznaní, neexistuje. Není nám dáno zasahovat do dějin člověka. Nikdo před Bh ani po něm se o to už nikdy nepokusil.“

Přístroj umlkl. Sedm nebešťanů kolem něj zůstalo sedět v hlubokém tichu. Osmý nebešťánek vrněl v náruči své matky Hon. On jediný se nezajímal o osud své planety.

„To tedy nevím, jak to souvisí,“ řekl nakonec Domenico váhavě.

T 6 pokrčil rameny. „Netvrdil jsem, že to souvisí. Jen jsem si vzpomněl na adalskou informaci. Ostatně vysílač, jaký jsi viděl u svého doktora, stěží pochází odjinud.“

„Jeho praděd ho ukradl v Remeši. Tam ovšem býval profesorem i papež Silvestr II., který si před šesti sty lety přivezl z Indie podle všeho binární počítač, zamaskovaný v umělé hlavě. Škoda že ho po jeho smrti zničili. Ale ať to bylo cokoli, uměl s tím zacházet. Kdo ho to naučil, když odkaz Adalanů zanikl už před řadou století? Přivezl jenom to? Mluvil s Devíti Neznámými? A s kým mluví Dee? Kde vzal tu nahrávku? Proč 8 nenechal na družici vzkaz, že se mu ozvali Mayové?“

„A co když se neozvali?“ zeptala se Maé v náhlém vnuknutí.

„Cože?“

„Neozvali se!“ vykřikla. „To je přece jasné. Neměl co vzkazovat. Přístroje jen zachytily jeho volání.“

„V Evropě? V doktorově rodině je ten přijímač sto padesát let.“

„A ještě někde. Kdo mu to pod tím heslem posílá matematické údaje a čísla kosmických vzdáleností?“

„A proč?“

„Řekl bych, že je to pokus o dorozumění při neznalosti jazyka,“ vložil se do toho T 3. „Je vám zajisté známo, že vyspělé inteligence jako poznávací znamení signalizují do vesmíru poučku, které se v té vaší Evropě říká Pythagorova věta. Proč ne i jiné?'

„Máš pravdu, 3,“ řekl Domenico sklesle. „Jsem už tak posedlý pozemskostí, že jsem přestal brát v úvahu fakt, že doktorův přijímač je nasměrován volně do prostoru. Až se vrátím a srovnám úhel a postavení Země ve chvíli vysílání, můžu si spočítat, z které osídlené planety kterého souhvězdí…“

„Neseď si na uších, pacholíku,“ řekla Maé roztomile.

T 6 se rozesmál.

„Jsi posedlý spíš kosmičností, 39. V které galaxii myslíš, že se mluví naší mateřštinou?“

Domenico prudce stiskl Maé ruku, kterou neprozřetelně nechala v jeho dlani. „Odraz!“ vykřikl. „Už to mám! Počítač, 6! Musíme určit postavení informační družice ve chvíli, kdy Zemi míjela adalská loď, a ve vysílacích časech doktora Dee. Možná i v těch, kdy 50 za-

chycoval své tajemné signály. Jestli uvažuju správně… Ale to znamená…“ Překvapeně se odmlčel.

„2. listopadu,“ ozval se T 6 od počítače. „2. listopadu ve 3.02 ráno anglického času se bude opakovat stejná situace.“

„Co to děláš?“ zeptala se Ré mrzutě, když Neo za jejími zády otevřel okno. Večery byly víc než chladné a stmívalo se nepříjemně brzy. Zanedlouho už sníh, který prozatím vídali jen na vrcholcích hor, sestoupí až sem. Ještě že si mohou zatopit. Ket, utopená v mátožném snění, se dívala nehnutě do plamenů a zdálo se, že nevnímá ani náhlý závan zimy.

„Někdo sem jede,“ odpověděl Neo tiše. „Podej mi pistoli.“

„Ty chceš po nich střílet?“ zděsila se Ré.

„Uspávací,“ zamračil se. „Zabíjení mám plné zuby.“

Ré se mazlivě při tulila k jeho rameni a vyhlédla ven. Ano, od vesnice klusalo několik jezdců. První už vjížděl do dvora. Ré sebou trhla a než jí v tom Neo mohl zabránit, vylítla oknem jako střela. V příští chvíli visela na krku jezdci, který právě seskočil s koně, a zuřivě ho líbala. Neo zíral na neuvěřitelný výjev neschopen slova. „To je přece Ramón,“ řekla za jeho zády Ket, kterou Ré vytrhla ze snění.

Neo k ní obrátil hlavu. Stála vedle něj a dívala se ven s podivným úsměvem. „Tak vida, Ramón,“ prohodil, nutě se do klidu. „Copak asi chce?“

„To je snad vidět,“ ušklíbla se Ket. „I když nevím, jestli přijel jen proto.“

Ramón držel Ré v náruči, jako by ji nehodlal nikdy pustit, a i na tu dálku bylo vidět, že ji líbá zcela nebratrsky.

Neo vrhl na Ket zničující pohled. „Starej se radši o svého kata,“ sekl ji neomaleně. „Za pár dní se vdáváš. Řekl bych, ze tvé vášni pro senzace by to mohlo stačit.“

Čekal, že vybuchne, ale k jeho překvapení se usmála. „Nejsou jen moje vášně,“ řekla líbezně. „Radši popadni příležitost. Máš možnost provdat Ré daleko výhodněji než mne.“

Neo se ovládl. „To je jejich věc,“ zamračil se a zavřel okno. Ket pokrčila rameny a šla si znovu sednout k ohni.

„Enrique,“ zašeptal Ramón zděšeně. Když si uvědomil, co dělá, obešla ho hrůza. Pustil ji, jako by se opařil. „Odpusťte mi. Vy přece víte… Nemůžu si zvyknout, že si musíme být cizí.“

„Proč?“ zaštěbetala Ré vesele. „Co se změnilo? Řekni!“

„Všechno,“ hlesl, ale bezděky se usmál. Svůdné pokušení! Našeptával mu je ďábel nebo Bůh?

„Kdybyste věděla, jak jsem byl nešťastný!“ řekl se zářícíma očima.

„Tos tedy měl proč,“ zasmála se. „A jestli mi budeš ještě chvíli vykat, tak se rozpláču.“

„To ne,“ řekl honem a stiskl její ruku ve své dlani.

Ruku v ruce, smějíce se jako děti, šli spolu k domu. Ré o překot švitořila, nedopřávajíc mu čas k přemýšlení. Jeho horoucí polibek na uvítanou jí dost výmluvně prozradil jeho skutečné city. Jakpak se na něj asi zatváří Neo?

Ramón na Nea vzpomněl ve stejnou chvíli jako ona. Srdce v něm pokleslo. Jestliže ona je ochotna přehlédnout nepatřičný způsob jeho přivítání, stěží to mohl čekat od muže, k němuž patřila. Patřila k němu? Jakási nesmělá naděje začala zvolna doutnat v jeho utrápené duši. Vítala ho přece tak nadšeně! Třeba časem… Potřásl hlavou. Na to nesměl myslet. Teď ne. Ne předem. Jako čestný muž by musel okamžitě odejít.

Neo se do večeře jakž takž vzpamatoval z otřesu a přivítal ho velkolepě, jak se slušelo na hrdinu a chladnokrevného šermíře. Div ho neobjal. „To je dobře, že jste tady,“ hlaholil s překypující srdečností. „Doufám, že už nás neopustíte?“

„Nemám to v úmyslu,“ usmál se Ramón. „Don Manuel mě poslal za vámi, abych vás po Novém roce doprovodil za nimi do Paříže.“ A abych nepřekážel Isabele, doplnil v duchu, ale letmá chmura se rozplynula při pohledu na Ré. „Opouštíme Navarru. Možná natrvalo.“

„Já tomu vůbec nerozumím, co je ta Navarra za království,“ řekl César s plnými ústy. „Navarrskému vojsku velí francouzský admirál a tady, kolem La Rochelle, říkají Jeanne ďAIbret naše královna. Jsou hranice mezi Navarrou a Francií? Řekl bych, že to nikdo neví. Jednou tomu říkají Navarra, jednou Béarn, Fox, Albret, Gaskoňsko, kdoví jak. Přitom skutečná Navarra je na druhé straně Pyrenejí. Ale to je zase Španělsko.“

„Španělsko si vzalo svou část, jako si měla vzít svou Francie," promluvil Ramón. „Z Navarry se stal vřed na Božím těle a šíří nákazu i do zdravých míst Francie."

„Ale Ramóne!" ozvala se Ré káravě. „Tomu se tedy říká vděčnost."

„Je to kacířská země!" Ramónův hlas zněl neústupně.

„Je to blecha mezi dvěma opicemi," prohodil Pedro a honem se podíval na Ket, jestli se aspoň trochu neusmála. Ale Ket seděla se skloněnou hlavou na druhém konci stolu mezi oběma Tareny a roztržitě si hrála se svými prsty. Tareni čněli po obou jejích stranách nehybně jako sochy, dávajíce okázale najevo, že nehodlají zneužívat situace, i kdyby se jim chtělo sebevíc. Ket se netvářila, že se na ně zlobí. Netvářila se vůbec nijak, ani na ně, ani na Pedra.

„Jakpak jsi to řekl?" naklonil se Neo přes stůl.

„Blecha mezi dvěma opicemi," opakoval Pedro a trochu zkřivil tvář v nepodařeném pokusu o úsměv. Nedokázal odtrhnout oči od netečné Ket. „Jistě sis všiml, že je to příliš vtipné na to, abych si to vymyslel sám. Říkával to prý nebožtík král, otec královny Jeanny, když se snažil vymotat z ošemetné situace mezi Francií a Španělskem. Ta druhá víra je pro ně možná státní řešení. Mají teď ve Francii tolik přívrženců, že se v téhle chvíli neví, kdo je vlastně mocnější. Francouzský dvůr prý moc stojí o to, aby si králova sestra vzala navarrského prince."

„Smíšené manželství," řekl Neo. „Jakpak to půjde dohromady?" Sklouzl pohledem z Pedra na Ket a povzdechl si při vzpomínce na Antonia s Isabelou. Tihle mají teprve co řešit. Nejsou lidé směšní? „Jaký je vlastně rozdíl mezi protestantem a katolíkem, krom toho divadla v kostele?" zeptal se neprozřetelně.

Ramón nadskočil, ale Ré mu pod stolem stiskla ruku, což ho vyvedlo tak z míry, že zůstal zticha, snaže se jí vyčíst z tváře, jestli to byl projev citu anebo prostě výzva k mlčení.

Pedro si všiml jeho rozrušení. „Byl jsem možná vychován španělštěji než vy, doně Ramóne," řekl, vysmívaje se sám sobě, a srdce v něm poskočilo. Usmála se! Nebo ne? Kdyby jí aspoň viděl do očí! Ale ty zůstávaly zamčeny pod sklopenými víčky.

„Přesto přijmu jejich víru," pokračoval s povzdechem. „Náš Bůh je týž. Ale nemyslím, že by jeho slávu zvyšovali ti, kdo v jeho jménu

mučí a vraždí. Sám jste to zažil, done Ramóne. Chcete-li znát můj názor, nechápu vás.“

„Ne?“ Ramón se hořce zasmál. „Měl jste slyšet kněze, který oddával mou sestru. Ve všech protestantských městech řádí pomatení fanatici hůř než inkvizice. Upálených čarodějů, Antikristů a papeženců je za pár let možná víc než ve Španělsku za celé století. Katolíci musí odpovědět mečem, aby zachránili Boží pravdu před zneuctěním. Náš Bůh je milosrdný, odpouští, když člověk najde v sobě dost síly k pokání. Ten jejich nikdy. Katolík se pokořuje jen před svým zpovědníkem, který bývá moudrý a chápavý. Ale oni? Oni se musí ponížit veřejně! Vykřikují své hříchy před zdivočelým davem který je kamenuje.“

„Já myslím, že to je jedno,“ řekla Ré moudře k Ramónovu zděšení. „Do našich hříchů nikomu nic není. Na to, aby člověk poznal, co je dobré, by neměl potřebovat pánaboha.“

„Člověk nemůže vědět,“ začal Ramón, ale Neo mu skočil do řeči. „Člověk ví,“ řekl tvrdě. „Člověk musí vědět, nebo aspoň musí chtít vědět. Jinak nemá právo být člověkem.“

„Bůh nám pravdu zjevuje,“ nedal se Ramón. „Je snad lidský rozum víc než Boží vůle? Křesťan ji musí přijmout s pokorou.“

„Ale!“ nadskočila Ré. „Ta tvoje pokora! To ti taky radil Bůh, když jsi chtěl zabít svou sestru? Při tom ti pýcha nevadila, zdá se. Nebo proč jsi těm páterům nepřiznal, že jsi kacíř, když to chtěli slyšet?“

„Nejsem kacíř!“ vybuchl Ramón. „To přece vím!“

„Řekl ti to snad Bůh? Nebo kdo?“ triumfovala Ré. „No tak pověz!“ Ramón zmlkl nadobro, udolán její výmluvností. „Tak vidíte, že se s ním dá mluvit,“ řekla Ré vítězně. „Není žádný mezek. Jenom se mu to musí pořádně vysvětlit. Po křesťansku. On lidské řeči nerozumí. Viď?“ Třepla Ramón zlehka po strnulé tváři a zvonivě se rozesmála.

„Nech ho,“ řekl Neo tiše. „My tomu asi nerozumíme.“

„Copak je křesťan víc než člověk?“ vybuchl Pedro. Zadíval se znovu na Ket a řekl horoucně: „Křesťan si nesmí vzít život. Nepatří mu. Ale copak je v soudci víc Boha než v oběti? A on rozhoduje. Ne. Mlčí-li Bůh, jen každý sám o sobě má právo rozhodnout, je-li hoden života nebo smrti. A pro koho.“ Konečně se na něj podívala, zpříma

a neproniknutelně. Mráz po něm přeběhl, když v jejích očích rozeznal nepatrnou stopu posměchu.

„Žvaníš," ozval se ostře Alonso, kterému se obrat v rozhovoru vůbec nezamlouval. „Všichni žvaníte. Vzít si život! Berete si ho napořád. Válka je zatraceně důkladná sebevražda. Nebo ne?" Podíval se zlostně na Ramóna. „Mečem chcete chránit Boží pravdu? Nedovedu si představit Boha, kterému by se to líbilo."

Ket vstala. „Zapomínáte na maličkost," řekla dřív, než se Ramón stačil ohradit. „Nezdá se vám, že otázku přesvědčení přeháníte? Žoldnéři se tu přece dávají najímat do armád jiných zemí i do boje proti vyznavačům vlastní víry. Vojáci tu prostě zabíjejí pro peníze stejně jako banditi... nebo kati." Vrhla poslední nezbadatelný pohled na strnulého Pedra a vyplula ven.

„Co je mu?" zeptal se Ramón. Pohled na Pedra ho tak ohromil, že pustil z hlavy i svůj náboženský problém. Tareni začali halasit jeden přes druhého, snažíce se zamaskovat trapnou situaci.

Ré, která byla v podstatě lítostivá duše, řekla cynicky:

„Mám dojem, že se Ket mýlí, hoši. Dovedu si představit kata, který by vás zabil zdarma jen pro vlastní potěšení."

Čekali na mýtině v blízkém lese. Pedro na chvíli skoro zapomněl na svoje problémy. Vzrušující odhalení, které mu Neo slíbil, zatlačilo do pozadí všechno ostatní. V houstnoucím soumraku zachytil Neův zkoumavý pohled. Usmál se. Ať je to, co chce, nebude se bát. Snese každé poznání, i to nejotřesnější. Obřad, který ho čekal, mu snad odhalí netušená tajemství života. Aspoň před smrtí bude možná znát více, než si kdy troufal snít.

„Co je to Adala?" zeptal se Nea dnes odpoledne. Vrtalo mu to hlavou. Než odejde ze světa, chtěl vědět, kdo byli ti lidé, kteří se stali jeho osudem.

„Cože?" Neo skoro nadskočil překvapením.

„Adala. Alláh Adala."

Neo se začal smát. „Alláh Adala! To zní skvěle. To ti řekla ona? A co ještě?"

„Už nic, neptal jsem se. Nemám rád kouzla."

„Věrný sluho inkvizice! A už se nebojíš?"

„Ne. Chci vědět, pro koho umřu.“

„Máš na to právo. Je to vlastně poprvé... Když si její sestra brala toho chlapa, stačila mu k blahu představa, že jsme bohové. Byl to primitiv. Ale ty jsi náš člověk. To nejde.“

Pedro chvíli mlčel. Bylo toho trošku moc najednou. Nakonec si vybral. Časem se doví i to ostatní. „Ona má sestru?“

„Měla jich pět, sama je z trojčat. Ta třetí si vzala jednoho z Tarenů a vládli v říši Monomotapa. V jižní Africe.“

Rána za ranou. Pedro se už neodvážil zeptat vůbec na nic.

„Co se tak díváš? Tarenů je padesát. Čtyři znáš, s pěti dalšími tě ještě seznámím. Ostatní nejsou jaksi... v dosahu. Tři jsou v Monomotapě a dva na ostrovech v Tichém oceánu.“

„A těch šestatřicet?“ zašeptal vyjevený Pedro.

„Jednačtyřicet. Ti, o kterých jsem mluvil, nejsou mimo dosah. Mluvil jsem o dosahu času. Prostor není pro nás rozhodující. Chceš je vidět? Můžu tě vzít večer do Monomotapy.“

„K její sestře?“ zeptal se Pedro ve zmatku. Radši si odpustil otázku, jakým způsobem se budou dopravovat.

„Kdepak. Chudák Sil, kde té je konec! K jejímu pravnukovi.“

Pedro ho chytil za ruku. „Horečku nemáš, je to tedy jasné. Střílíš si ze mne. Víš co? Nech si svoje tajemství. Umřu si klidně bez něho.“

„Copak tě tak zarazilo?“

„Pravnuk! Jak může mít její sestra pravnuka, když je tak stará jako ona?“

„Odpusť. Ovšem, pravnuk, to není tak docela přesné. Byla stejně stará jako Ket. Před čtyřmi sty léty.“ Chvíli se na něj díval a pak řekl hedvábným hlasem: „Nebudu ti nic vykládat, nevěřil bys mi. Poleť se mnou, jestli se nebojíš pravdy.“

Teď tady byli a čekali. Na co? Vyšli si bez ničeho. Neo mluvil o létání. Čeká snad, že jim narostou křídla?

Najednou se nebe nad nimi zatmělo. Neo ho vzal za rameno a postrčil ho pod stromy. „Musíme mu udělat místo, řekl.“

Nad pasekou ve výši stromů se rozlilo oslnivé světlo. Jeho sloupec se stále snižoval, jakoby stlačován k zemi dosud neviditelnou hmotou. Teď se o něco výše zalesklo další, slabší světlo. Okno. Podivná věc dosedla na zem a záře pod ní zmizela. Po straně se rozevřel

otvor, kterým teď bylo viděl dovnitř, a v něm se objevila mužská postava. Byl by přísahal, že to je Alonso, ale jeho hlas byl jiný. Zeptal se něco úplně neznámou řečí a Neo odpověděl. Pedro zavřel oči. Má co dělat s nebešťany, nebo s peklem? Protože tenhle muž a jeho světélkující, přízračný vůz nebyli z tohoto světa.

„Kdo je to?“ zeptal se T 6 podezíravě. „A kde je 26 a 18?“

„Tareni musí hlídat, dva dny je tady dlouho. A tohle je ženich Ket. Zapni si tlumočníka na španělštinu.“

Pedro sebou trhl, když se vedle něj ozval umělý hlas. Vycházel z velkého prstenu na ruce nadpřirozené bytosti. „Dobrý den,“ řekl hlas zdvořile. „Velice mě těší. Co jsi zač?“

„To je T 6,“ představil je Neo. „Dělá teď převozníka. Zbytek naší flotily je na padrť. A tohle je Pedro. Ten, jak nás vyvezl ze Španělska. Už jsem ti o něm vyprávěl.“

„Kat?“ zaradoval se T 6. „Vždycky jsem tušil, že Ket uloví něco neobyčejného.“

Pedro se nasupil.

Neo honem zasáhl. „Nemluv o tom, nemá to rád. Radši poletíme. Jestli si někdo všiml světla, nemusí nás tu najít. Ať si věří na zázraky.“ Vrhl rychlý pohled na váhajícího Pedra. „Chceš tu zůstat?“

„Ne. Poletím s vámi.“

Stoupali do výše. Pedro mlčel, přemáhaje nezvyklé pocity, a poslouchal své společníky, kteří z ohledu na něj rozmlouvali dál španělsky za pomoci podivného přístroje.

„Taktak jsem se sem dostal,“ stěžoval si T 6. „Zase jsem musel spravovat. Od toho maléru ta potvora pořád zlobí.“

„Jsem rád, že jsi našel ostrovany. 26 sice říkal, že jsou v pořádku, ale radši to slyším od očitého svědka.“

„To byla taky práce!“ rozčilil se T 6. „Ztratili i videofony. Našel jsem je tak říkajíc po čichu. Ještě že nás tvůj otec uplácal tak šikovně z žebra Velkého Taré, že do sebe vidíme. Ty, poslouchej, 26 mě teď otravuje, je vtělené špatné svědomí. Včera mě tím dokonce vzbudil. Žárlil tady na toho kvůli Ket, ne?“ Kývl hlavou na vyjeveného Pedra. „Co provedl?“

„Zeptej se ho,“ odrazil ho Neo. „Nebudu ti přece pomlouvat druhé já. Ještě by ses urazil.“

T 6 znovu zamanévroval s lodí a vysvětloval: „Musím co nejvýš, kolem Zambezi se potloukají Portugalci. Tisíc mušketýrů a děla. Jak mě zahlídnou, zalézají do země, ale radši jsem opatrný. Občas někdo z nich dostane záchvat hrdinství a vystřelí po mně. Nechtěl bych to zažít podruhé."

„Ty už jsi taky zabíjel, 6?" zeptal se Neo.

Jeho druh se mu podíval vzdorně do očí. „Mám ženu a dítě. Jsou to zločinci, musíme se bránit."

Asi an. Neo si povzdechl. Dobře. Být člověkem se vším všudy. Nic jiného nezbývá. „Co dělá pan syn?" zeptal se, aby převedl řeč na něco veselejšího.

„Je to nejkrásnější kluk, jakého kdy nosil tento svět!" prohlásil šťastný otec hrdě. „Uvidíš."

„Může být. Dokud se nenarodí ten můj!"

„Jakpak jsi daleko s Ré?" zeptal se T 6 zkoumavě. „Historie o tom nic nepraví."

„Dost blízko. Ale s klukem ještě počkáme, myslím."

Snesli se dolů, pod větve obrovského baobabu. „Tady jsem se prvně postavil na zem," usmál se Neo na Pedra. „Před čtyřmi sty sedmnácti lety. Ptej se, chceš-li, ale stručně. Teď nemáme čas."

„Kde jsme?" zeptal se Pedro stísněně. Noc byla vlahá. Tam, odkud přiletěli, už po setmění mrzlo.

„V Africe. Dvacet stupňů jižně od rovníku. Hvězdy nad tvou hlavou jsou docela jiné než ty, na které jsi zvyklý."

Pedro se podíval vzhůru. Při pohledu na neznámá třpytivá souhvězdí ho zamrazilo, i když tuto skutečnost znal z vyprávění lodníků. Jenže oni potřebovali celé měsíce na to, aby se jim místo Polárky zjevil na obloze Jižní kříž.

Ze tmy se vynořilo několik postav. Pedro mezi nimi s úžasem rozeznal dva Domeniky a Maé. Jeden z nich asi nebyl pravý, protože se na Pedra podíval docela cize, zatím co ten druhý se na něj přátelsky zašklebil. Ostatně všichni muži kromě Nea si tu byli nápadně podobní. Falešný Domenico a falešný Alonso se polibkem rozloučili s dvěma neznámými dívkami, které zůstaly stát pod velkým stromem a dívaly se, jak všichni ostatní znovu nastupují do vzdušného korábu. Pedro chvíli naslouchal podivným zvukům cizí řeči, až mu Domeni-

co podal nepravidelný osmistěn a řekl. „Tady tím kotoučkem si nastav hlasitost, jak ti bude vyhovovat.“

Pedro pootočil kolečkem a z nejširší stěny podivného přístroje se ozvala jeho mateřština. V té chvíli se dveře zase otevřely a všichni se s halasem hnali ven.

„Vystup,“ vyzval ho Neo. „Tady chvíli zůstaneme.“

K Pedrovu úžasu se zase rozednilo, ačkoli od jejich odletu z Francie uplynula sotva hodina. Slunce stálo šikmo nad obzorem. Spíš zapadalo než vycházelo. Všude kolem bylo moře. Nádherné, nekonečné. Pochopil, že jsou na ostrově. Dva noví Tareni a nepravá Ré mu věnovali jen letmý zvědavy pohled a okamžitě si ho přestali všímat. Bylo vedro k nesnesení. Pedro se zařídil podle nich, shodil šaty a vlezl do vody v mělké laguně.

Jeho tlumočník ležel na skalisku pár stop od jeho hlavy. Teď, když byl od nich kousek dál a nerušily ho jejich hlasy, rozuměl každému slovu. Stačilo jen zesílit zvuk.

„Omlouvám se ti, 50,“ řekl Neo. „Jenže vy technici jste na to taky mohli přijít dřív. Ve 21,02 zdejšího času určitě objevíme zdroj tvých tajemných signálů.“

„Nechápu, proč si pustili bělochy do země,“ řekl nepravý Domenico, kterého označovali číslem 3. „Když ovládají spojovací techniku, museli přece zůstat na výši.“

„Dee taky není technicky na výši,“ usmál se skutečný Domenico. „A jak je vám konečně známo, váš císař v Monomotapě až do našeho příchodu pokládal vysílač za rituální předmět.“

Vylezli z vody, chvíli se opalovali na žhavém slunci a pak se schovali do stínu palem a živili se nádhernými voňavými plody, které jim nosila usměvavá domorodá dívka. Najednou se z ničeho nic zvedli a zase se hrnuli do létací koule. Něco času ztratili hledáním Domenika a Maé, kteří se uchýlili kamsi do ústraní.

„Pojď,“ řekl Neo Pedrovi, který dávno vypnul tlumočníka a utápěl se v roztouženém snění. Kdyby byla tady… Kdyby byla s ním v tom sladkém, milostném vzduchu... S povzdechem procitl a vydal se na další nepochopitelnou pouť.

„Tady je to,“ řekl konečně T 50.

V hluboké tmě dole nebylo vidět nic. Loď začala zvolna klesat svislou přímkou. Domenico zapojil vysílací okruh. Všichni napjatě mlčeli. Kdesi pod nimi dopadal na náhorní plošinu u západního pobřeží Jižní Ameriky jejich signál. Ozve se odpověď?

Na přijímači bliklo světélko a bylo slyšet přerušované zabzučení. Domenico stiskl další knoflík. „Letíme k vám, děti," řekl pomalu a zřetelně. „Můžete nám udat přesnou polohu?"

Chvíli bylo ticho. Pak se ozval hlas, mluvící s citelným nezvyklým přízvukem, ale přece jen jejich mateřštinou: „Přistaňte u ohně. Hoří na jihozápadním okraji rovné plochy."

Vrhli se k teleskopu. Hluboko pod sebou viděli třepetající se žluté světélko, jak vysoké plameny mohutného ohně šlehaly k nebesům. T 6 u řízení posedla netrpělivost. Několik vteřin padali volným pádem, až se zastavili nad hladkou kamennou terasou a opatrně dosedli uprostřed. Kdosi ulil oheň. Ale měsíc svítil jasně. V jeho záři bylo vidět několik postav, které se zvolna blížily k nebeskému plavidlu. Maé prudce vydechla.

„Je jich devět," řekla nevěřícně. „Devět!"

Bratři Růžového kříže

Tři sta let. Dvanáct generací. Tajemství předávaná z otců na syny. A v třináctém generaci nepříznivá mutace: Šílenec s paprskometem. Vyhlazovací válka. Jeho zneškodnění. Než se prořídlé řady Toltéků stačily vzpamatovat, další prchají s vražednou zbraní v létací kabině, kterou si přizpůsobili k cestě na Měsíc. Nikdy se nevrátili. Sdělených tajemství ubývá. Mnohá zůstávají už navždy zakleta. Celý národ upadá. Ničí se ve válkách, zatím co Toltéci se pokoušejí rozmnožovat zbytky věd. Vysílač v paláci zabitého diktátora, opuštěný v době jeho šílenství, zaznamenal poslední poselství z hvězd. Marně se snaží navázat spojení. Jejich dosažitelný vesmír je prozatím prázdný.

A pak připlouvají bílí dobrodruzi. Některé kmeny popřávají sluchu jejich slibům a vedou je proti svým nepřátelům. Jedni hubí druhé. Po jejich mrtvých tělech kráčejí vetřelci k svému cíli. Zlato! Španěl Cortés dobývá Tenochtitlan. Padá říše Aztéků, říše Inků. Na Yucatanu svádějí Toltéci marný a beznadějný boj. Nevyzbrojili se. Zapomněli hledat tajemství zbraní, hledajíce svou cestu mezi hvězdami. Padají, jsou zajímáni a vydáváni krvelačným bohům. Hrstka mužů a žen prchá džunglí. Tajemství jsou ztracena. Zbývají jenom ta v jejich hlavách. A pyšné vědomí, že jejich vnukové a děti a možná ještě někteří z nich se sejdou s posly z nebe, do jejichž rodu patří.

Stříbrnou mluvící kouli schovali ve vysokohorské sluji a sami živoří v údolí. Všude kolem nalézají stopy bývalé slávy. Té ještě dřívější. Té, z jejíchž trosek vzešlo toto lidstvo, ženoucí se k vlastní záhubě se stejnou dychtivostí.

Umírají, zakleti do své smrtelnosti. Když konečně dosáhli spojení, ozval se jim jen člověk, ještě bezmocnější než oni.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal se Domenico toho, který mluvil.

„T^{16} 28 316.“

„Trochu dlouhé.“

„Dřív to jinak nešlo. Teď... Říkají mi 16—28. Už to tak stačí, bohužel. Z šestnácté generace a dvacátého osmého tisíce jsem sám. Nejjednodušší jméno má T^{14}.“

Pedro zatahal Nea za rukáv. „Proč si všichni říkáte čísly?“

„Já ne," usmál se Neo. „Ale to je jen náhoda. Jméno je věc zvyku. Není to jedno, jestli na někoho voláš Jiří nebo Čtyři?"

Pět mužů a čtyři zeny. Všichni vypadali dokonale tarenovsky až na temné zbarvení pleti. 16—28 přejel zrakem návštěvníky a zastavil se pohledem na Pedrovi.

„Vypadáš jinak," řekl. „Ty jsi Neo, vid?"

„Ne," zakoktal Pedro vyplašeně. „Tohle je Neo. Jsem tu s ním."

Toltéci poznali řeč, kterou promluvil. „Je to člověk!"

„Španěl!"

Vypadalo to, že se na něj chtějí vrhnout. Pedro se zamračil a zaťal pěsti.

Domenico se postavil mezi ně. „Vy jste také lidé," řekl přísně.

„Ale on patří k nim!" vykřikla jedna z dívek.

Ženy byly zřejmě bojovnější. Neo se usmál a položil ruku kolem Pedrových ramen. „Ne," řekl. „To je náš člověk."

Maé se smutně zeptala: „Co od nás očekáváte? Hledáte bezpečný svět? My nevíme o žádném. Chcete se spasit na ostrovech? Během několika generací i tam proniknou bílí. Leda bychom jim v tom zabránili... jinak."

Zavládlo hluboké mlčení. Pedro, který před chvílí o paprskometu slyšel poprvé, si neuměl představit, oč jde.

„Děvenko," řekl nakonec T^{14} — byl z nich nejstarší a proto se i na Tareny tvářil trochu shovívavě —, „děvenko, my nechceme čekat, až přijdou. Ani vraždit netušící. Ve vlastní zemi jsme prohráli. Národy, které se nedokáží sjednotit proti úkladnému nepříteli, musí zahynout. Asi jsme je neuměli přesvědčit. Měli jsme vlastní starosti. Myslíš, že je pěkné vědomí, jaká bestie se může stát i z jednoho z nás? Čím dokonalejší zbraně, tím větší nebezpečí. Moje celé jméno je T^{14} 69 375. Chápeš, co to znamená? Ve čtrnácté generaci nás bylo přes sedmdesát tisíc. V patnácté po masakrech pětapadesát a ještě v šestnácté přes třicet. A teď? Počítej. Dá se říci, že jsme vyhynuli. Bylo nás tolik, že stačilo, aby si každý vzal jediného lidského žáka a mohli jsme náš kontinent změnit v nedobytnou baštu míru. Nikdy se sem nemuseli dostat. Anebo jako pokorní žáci k zřídlu poznání. Ale ne. Byli jsme zasvěcenci. Množili jsme se jen mezi sebou. Nakonec jsme zplodili šílence a vrahy, a když jsme se vzpamatovali bylo poz-

dě. Jsme poučeni. Už víme, že uchovávat poklady moudrosti jen pro sebe je krátkozraké. Musíme učit i nechápavé lidi a musíme jim pomáhat. Tak, jak to dělal náš předek Velký Tolték a jak to děláte vy. Neznáme už příliš mnoho, ale máme mozky, které jsou schopné pochopit všechno. Vaše mozky. Dejte nám možnost znovu proniknout do ztracených tajemství. Vezměte nás s sebou. Chceme být užiteční. Tady marně hynem."

„Zatím se snažíme jen poznávat, 14," řekl Neo. „Před čtyřmi sty lety jsme mnoho nedokázali. Váš předek, 49, byl z nás nejúspěšnější. Po něm jste zůstali aspoň vy. Nám pomáhat nemůžete, v Evropě byste byli nápadní. A bojím se, že naučit vás všemu nemáme čas."

„Monomotapa je útočiště na pár let a kdoví jestli," připojil se T 41. „Přes naše varování uzavřeli s Portugalci smlouvu. Jsou ztraceni. Na nitkách přátelských styků proniknou dřív či později do jejich země. A pak bude vědět i vojsko, kterými cestami pochodovat k jejich městu. Zatím vzdorujeme, ale císař se bojí. Bojí se bílých, a to je jeho konec. Až dojde k tomu, čeho se děsím, budeme buď mrtvi, nebo na útěku. V Africe se nezachráníte. Její ortel byl podepsán spolu s vaším."

„Pátý kontinent je samá poušť a jeho kmeny nejzaostalejší, ozval se T 50. „Leží mimo světové dění. Naše ostrovy taky."

„Nemluvíte o Asii," řekl T^{16} 28 316 po chvíli ticha. „Proč?"

„Nikdy jsme tam nepronikli," odpověděl Neo pomalu. „Nevím proč. Snad i tam dojdeme cestou z Evropy. Zatím…"

„Zatím tam odvezeme vás, abyste nalezli adalské Kotouče Věd," přerušil ho Domenico. „Každý jeden. Kdesi tam v skrytu žije devět mužů, kteří znají všechno."

„Vždyť to nevíme!" vybuchl T 6. „39! Nepodváděj je!

„Musí přece žít, když víc než po tisíciletí poslali do Evropy vysílač, který jim svěřil Bh. Proč? Ten, který s nimi možná mluvil, je už pět set let mrtev. Neřekne nám to. Ale stal se hlavou největší církevní organizace západu. Chtěli navázat spojení? Navázali ho? A co když se i Silvestr II. Postaral o kontinuitu? Byl přece profesorem právě v Remeši! A odtud…"

„Dee mi zrovna nevypadá na zasvěcence tak vysokého stupně," řekla Maé skepticky. „Krom toho ti už řekl všechno, co ví."

„Všechno ne. Dee je samozřejmě jen učedník. Ale ta vysílačka v Remeši... Bh jich svým žákům přece zanechal devět! Je v Evropě skutečně jen ta jediná?“

„Náš pozemšťan se ozve co nevidět,“ zasmál se T^{15} 31 652. „Ale dneska se mi zdá, že domlouvání s ním je bezcenná hračička. Nač si potřebujeme sdělovat, co víme? I když jeho nadání pro symboly, zejména geografické, je podivuhodné. Hledali jsme v něm článek řetězu k vám. Ale z naší řeči zná jenom ten nesmysl, který kdysi jeho děd nějakým nedopatřením zaznamenal.“

„Nestěžuj si. Nakonec nás k vám přece jen dovedl on.“

T^{16} 28 316 vzal vysílač a nasměroval ho vzhůru k informační družici, která míjela kdesi nad Atlantikem.

Přístroj se okamžitě rozezvučel. „...vo z nich nevyrazíš. Neseďte si na uších, pacholíci. Kloudné slovo z nich nevyrazíš,“ opakoval rozčileně hlas doktora Dee.

Pedro vyprskl smíchy, když mu jeho osmistěn tlumočil podivuhodné souvětí. „Blázen, ne?“ řekl.

Domenico přijal vysílač z Toltékových rukou a řekl anglicky. „Nechte toho čarování, doktore. To jsem já, Turrey.“

„Vy jste odešel… k Nim?“ zakoktal zděšeně doktor.

„Abyste věděl, že mi to musíte prozradit.“ Domenikův hlas zněl teď tvrdě. „Slyšíte, doktore? Do týdne se vrátím a vy mi to řeknete.“ Přerušil spojení. Světélko na přijímači divoce blikalo, jak se nešťastný Angličan marně doprošoval.

„Co budeme dělat ten týden?“ zeptala se Maé, usmívajíc se mu zblízka do očí.

„Zůstaneme na ostrově, moje lásko. Protože pak se budeme muset rozloučit možná na dlouho.“

Trochu zbledla a zavřela oči, nechávajíc ruku v jeho dlani. Ale Nea zaujalo cosi jiného. „Co ti má prozradit?“

„Tajemství, které chtěl zachovat. Tajemství Růžového kříže.“

Neo otevřel dveře do dívčího pokoje. „Kde je Ket?“ zeptal se.

Ré seděla na okně a protahovala se jako kočička v posledních paprscích zapadajícího slunce. „Odjeli už v poledne.“

„Odjeli… kdo?“ užasl.

„Pedro ti nic neříkal?“ podivila se. „Dohodli se, že ho zlikviduje sama hned po svatbě. Přijal to s nadšením. Byl to poeta, škoda.“ Hluboce vzdychla. „Když ona si Ket taky nedá říci. Myslím, že se otráví také a půjdou spolu k Bohu.“

„Nevymýšlej si. Není žádný Bůh! A smrt je konec.“

Přísně se na něj podívala. „Jak to víš? Ona ho milovala a nemohla snést pomyšlení, že zabíjel lidi za úplatu.“

„Vždyť je nezabíjel!“ zaúpěl. „Copak to nevíš?“

Ré na něj udělala své největší oči. „Ona to nevěděla.“

Nevěděla o tom. Nevěděla?! Zděsil se. „Kde jsou? Honem!“

„Nevím.“

„Nelži!“ chytil ji zuřivě za ruku.

Lhala, samozřejmě. Sama vybírala osamělý domek pro tenhle skvostný žert. Muži! Upírala na něj nevinné oči jako studánky. Nikdy, nikdy se nenaučíš číst v záhadném rmutu na jejich dně. To tak, zkazit Ket její spravedlivou pomstu. Zapadá slunce. Co dělají teď? V duchu si představila vyhřátý pokoj a hostinu pro dva a k Neovu pohoršení se tiše zachichtala. Za chvíli už… Příliš se nezmýlila. Pedro a Ket právě sedali ke stolu.

Odpoledne se byli projít, hovoříce obřadně jako náhodní známí. O tom, co bylo, o tom, co bude, nepadlo mezi nimi ani slovo. Se zachvěním si vzpomněl, jak mu její rty nepatrně, ale přece odpověděly při svatebním polibku. Chystali se k večeři.

Nalil víno do dvou pohárů a jeden zvedl. „Na šťastnou budoucnost.“ A dodal téměř neslyšně: „Moje lásko.“

„Počkej,“ zarazila ho s podivným úsměvem. Vstala, přešla kolem stolu až k němu, vytáhla ze záňadří malý váček a nasypala mu do vína bílý prášek, který se usadil u dna. „Vypiješ-li tohle, budu věřit, že to *pro mne* myslíš doopravdy.“

Pedro sebou trhl. Copak se nic nezměnilo? Podíval se na ni s úlekem. Nahlédl do věčných tajemství a teď má umřít? Ale možná že zasvětitelským obřadem směl projít jen odsouzený k smrti. Nemohli potřebovat někoho, kdo ví. Vzpomněl si na inkvizici. Fray Bernardo byl dokonce svým způsobem v právu. Jeho nesmyslné obvinění bylo vlastně pravdivé. „Vrátím se do Španělska a nechám to… jim,“ řekl tiše. „Tak to přijal Neo.“

„Ty se bojíš! Ty to vůbec nechceš udělat!“

Její uhrančivé oči! Když se do nich díval, byl schopen i toho nejšílenějšího. „Bojím se a nechci to udělat, ale udělám to. Ty ne,“ dodal rychle a chytil ji za ruku, ve které držela nad svým vlastním pohárem vražedný váček. Zbývala v něm ještě polovina bílého prášku. Nasypal ho pro jistotu všechen do své číše a zvedl ji. „Kéž nikdy nelituješ ničeho, co jsi prožila se mnou.“ A vyprázdnil ji naráz pod jejím číhavým pohledem. Přilil si trochu vína, aby mohl vypít i usazeninu u dna a zeptal se s nuceným úsměvem: „Kolik mi zbývá času?“

„Hodně. Až do rána. Nebudeš-li ovšem už pít.“

Podíval se na ni. Do rána! Najednou zapomněl na smrt. Řekla do rána a byla tu s ním. Jako by četla v jeho myšlenkách. „Odsouzeným se plnívá poslední přání,“ zašeptala. „Máš nějaké?“

„Je to moje svatební noc,“ odpověděl chraptivě. „Chci…“

„Ano,“ vzdychla. „Já také.“

„Ket!“ vykřikl a vstal tak prudce, až porazil židli. „Proč jsi to udělala! Mohli jsme být šťastni až do smrti!“

„Protože jsi to chtěl,“ řekla třesoucím se hlasem. „Miluju tě a budeš šťasten až do smrti!“

Byla tak něžná, plná horoucího odevzdání, ještě nikdy neměl pocit, že se mu oddává tak bezvýhradně. Chtělo se mu plakat štěstím a hrůzou. Proč, proč? Líbal ji a mezi polibky se pokoušel zahnat neodbytný obraz příšerné číše, kterou mu dala pít. Má tak málo času. Jedinou noc! Začala vzlykat v jeho objetí, prudce, nezadržitelně. „Miláčku, neplač. Proč pláčeš?“ šeptal něžně, líbaje její slzy. „Jsme spolu! Jsem nejšťastnější. Neplač. Všechno je v pořádku. Neplač už.“

„Miluješ mě?“ ptala se zoufale.

„Víc než…“ Zarazil se. Chtěl říci víc než život, ale to ona věděla. Zdálo se mu, že se jeho touha nikdy nemůže nasytit. Bičovalo ho zoufalství. „Miláčku,“ šeptal, „viď, že není ráno, viď, že ještě dlouho nebude, miláčku, řekni, viď, že ne?“

„Nikdy nebude,“ odpovídala, tisknouc se k němu jako v horečce. „Vždycky bude jen tahle noc, za rok, za deset let, vždycky jen tahle noc. Viď, že nedovolíš, aby to bylo jinak?“

„Nedovolím to,“ slyšel se říkat. „Pro tebe bude vždycky.“

Trochu se uklidnila. „Ré říkala, že chceš, abys… abych já... Slyšela tě, když jsi mluvil s Neem. Byla tam.“

„Co slyšela,“ vydechl.

„Dítě. Naše dítě,“ zašeptala sotva slyšitelně. „Neo se zblázní, ale ať. Čaruju, aby bylo.“

To už bylo nesnesitelné. „Ket!“ zvolal. „Ket, proboha! Čemu jsi mě obětovala?“

Najednou se vztyčila a podívala se na něj se skutečným zděšením. „Ne,“ lekl se. „Zapomeň na to!“ Prudce ji objal a zavřel jí ústa polibkem. „Slib mi, že odejdeš ještě před svítáním. Slib mi to! Nech mě samotného. Prosím.“

Konečně se mu vytrhla a v obraně mu opřela ruce o prsa „Jsem ohavná zrůda,“ řekla zřetelně. „Ty můj chudáčku! Já jsem úplně zapomněla, že všechno bereš tak vážně. Přece jsem tě neotrávila! To byl cukr.“ V jejích očích se objevily zlaté jiskřičky smíchu. „Odpusť, neměla bych se smát. Jak ti muselo být! Ale zasloužil sis to. Jak sis mohl myslet, že jsem tak pitomá! Mně je přece jedno, kde tě vychovali, když jsi to doopravdy nedělal! Měls to říci hned.“

„Copak jsi mě nechala?“ tiše se zasmál. „To je dobře, žes mi to neřekla dřív,“ dodal. „Na dnešní noc hned tak nezapomenu. Nikdy jsem nezažil něco podobného.“

„Ale ještě není ráno,“ vzdychla. „Pořád ještě je noc.“

První rozbřesk dne se dral do jejich okna. Ne, ještě není ráno. Není! Copak se nikdy nenasytíš, touho? Nikdy.

„Díky, rytíři,“ řekl Domenico. „Už to najdu sám.“

De Grât se omluvně usmál. „Doprovodil bych vás až dovnitř, ale slyšel jste sám. Ostatně mistr Houstin je velmi ochotný a jistě pozná vévodovy barvy.“

„Jistě. Nedělejte si starosti.“ Domenico pozoroval vzdalující se postavu mladého rytíře s prchavým úsměvem Ačkoliv ho měl upřímně rád, ke krejčímu vévody de Guise potřeboval jít bez doprovodu, i když před de Grâtovýma očima bylo možné skrýt ledacos, ba skoro všechno. Ve sv nevinné naivitě dokonce přehlédl, že vzácný host jeho vznešeného příbuzného se pro tuto návštěvu rozhodl až potom,

co velký Jindřich mladému rytíři blahosklonně na dnešek přislíbil audienci u krále.

De Grât nebyl v Paříži dlouho. Jako vzdálený příbuzný mocných Guiseů pochopitelně patřil k jejich oddaným straníkům. Horlivě se angažoval v Katolické lize. Jak by ne, když v jejím čele stál sám Jindřich de Guise, miláček Pařížanů, který jemu, nepatrnému venkovskému šlechtici ráčil říkat bratránku, což si on sám nikdy netroufal opětovat. Jindřich de Guise, skvostný a obdivovaný, jemuž nejen své srdce věnovala i překrásná princezna Margot. De Grât ho miloval s horoucí oddaností mládí. De Guise to věděl a vyznamenával ho přízní. Jako všichni mocní měl kolem sebe raději nadšence než intrikány.

De Grât zmizel za rohem a Domenico nechal klepadlo dopadnout na dveře pěti rytmizovanými údery. Byl v Paříži od vánoc a teď už rozkvétaly stromy. Ale týdny trvalo, než se mravenčí pílí propracoval k poslední adrese. Skutečně poslední? Podle všech známek věřil, že ano.

Nebylo na tom nic nápadného. V Louvru se mluvilo o svatbě a všichni vznešení se překonávali v marnivosti. A na koho se měl cizinec obrátit spíš než na krejčího svého příznivce?

Protože i Domenico patřil mezi Guiseovy chráněnce. Dokonce bydlel v jeho paláci, dokud se jeho poslání nestalo oficiálním natolik, že ho královna ubytovala v Louvru.

Dveře se pootevřely. „Přicházím od vévody de Guise," řekl rázně, odstrčil chlapce, který vypadal, jako by ho chtěl nechat čekat venku, a vstoupil do chodby. „Pan Houstin je doma?"

„Je nahoře. Počkejte, prosím, zavolám ho." Učedník uctivě otvíral dveře do dlouhé místnosti. Dva tovaryši zvedli hlavu od rozešitých šatů. Ale Domenico dveře minul a šel přímo ke schodům.

Chlapec se ho marně snažil zadržet.

„Houstine!" zvolal na chodbě v patře. „Ozvěte se!"

Za jedněmi z trojích dveří se ozval šramot. Domenico nečekal na vyzvání a prudce vstoupil. Štíhlý drobný muž, spíš mladý než starý, stál uprostřed úzké místnosti a upřeně hleděl ke dveřím. Domenico nedokázal odhadnout jeho věk. Oči byly černé, pronikavé a dívaly se spíš starostlivě než se strachem. Pokud se z nich vůbec dalo něco vyčíst.

Chvíli oba mlčeli. „Přejete si?“ zeptal se pak mistr Houstin klidně. „Měl jsi pána zavést dolů, René, a zavolat mě.“

„Nehněvejte se na chlapce,“ řekl Domenico. „Neposlechl jsem ho. Chtěl jsem s vámi mluvit tady.“

„Proč?“ V místnosti skutečně nebylo nic pozoruhodného. Čtyři holé stěny, několik židlí a prázdný stůl.

„Mám tělesnou vadu,“ prohlásil Domenico drze. „Chci, abyste mi vzal míru beze svědků.“

Krejčí přejel dlouhým pohledem jeho urostlou postav a malinko se usmál. „Jak si přejete,“ řekl tiše. „Odejdi, René.“

Když se za učedníkem zavřely dveře, pokročil k podivnému zákazníkovi, jako by mu chtěl pomoci z kabátu. V jeho ruce se cosi zalesklo. Domenico pro jistotu o krok ustoupil

„Nechte toho. Dobře víte, že jsem nepřišel kvůli šatům.“

Měl Houstin v ruce znamení řádu, nebo zbraň? Sám neměl růžový kříž. Stejně by mu nebyl k ničemu, když neznal obřad. Dee ho sice zasvětil do ceremoniálu, ale ten těžko mohl platit u samotného velmistra.

„Vaše křestní jméno je Christian, že?“ zeptal se přímo.

Houstin pohlédl na bílou kokardu na Domenikově klobouku. „Pán je členem Katolické ligy, jak vidím. Nepřišel-li pro šaty, přišel patrně s jiným posláním, ačkoli nevím, co Liga může požadovat od nejskromnějšího ze svých přívrženců. Patříte k elitě a jistě máte možnost vidět seznamy. Zkoušíte mě? Proč? Nelžu svému faráři. Jmenuju se Marcel. Marcel Houstin.“

Mnohomluvnou odpověď pronesl s naprostým klidem. Každý by mohl věřit, že mluví pravdu. I Domenico. Nebýt těch očí. A neurčitelného věku. Nikdo z lidí, s nimiž se setkal, nevypadal takhle.

„Jmenujete se Christian Rosenkreutz,“ vypálil bez váhání.

„Kdo….“ Moment překvapení minul a krejčí dokončil svou otázku nevzrušeně: „Kdo vám napovídal takový nesmysl? Christian Rosenkreutz neexistuje. To nevíte?“

„Vy to víte?“ odrazil ho Domenico okamžitě. „Proč?“

Tentokrát byl krejčí vyveden z míry. „Jak to proč?“ vyhrkl.

Domenico se usmál. „Proč je znamenitá otázka. Ptá se po příčině. A já se ptám, *proč* víte, že neexistuje Christian Rosenkreutz. Proč vůbec znáte odpověď na tu otázku. A proč lžete.“

Vytáhl z ozdoby na svém kabátu dvě růžové stužky a položil je na stůl křížem přes sebe. Neproniknutelné oči se na něj zkoumavě upřely. Neodvrátil pohled.

„Kdo vás ke mně poslal?“ zeptal se Rosenkreutz místo odpovědi.

„Doktor Dee.“

„Dee mě nezná.“

„Ale zná kohosi, kdo zná někoho jiného. Dvacet článků řetězu mě dovedlo k jeho konci. K vám.“

„Jste Angličan?“

„Ne. V Guiseově paláci a v Louvru platím za Skota.“

„A ve skutečnosti?“

„Patrně jsem člověk. Těžko mohu svůj původ vyjádřit přesněji. Kolik je vám let, Christiane?“

Velmistr Růžového kříže zapomněl na chvíli na své pochybnosti, jak se mu zachtělo ohromit podivného hosta. „Sedmdesát šest,“ odpověděl s nechtěnou samolibostí.

„Úctyhodné. Když uvážím, že nevypadáte o mnoho starší než já…“ Domenico přivřel oči a dodal škodolibě: „Já jsem se narodil, když tato planeta Země byla mladší o deset tisíc let.“

Rosenkreutz náhle vypadal docela lidsky. Klesl na jednu židli a řekl chraptivě: „Posaďte se. Musím se vzpamatovat.“

V Domenikovi rychle rostla naděje. Tenhle člověk byl sice ohromen, ale ani na okamžik nezapochyboval o jeho slovech.

„Jak se jmenujete? Než vám řeknu, odkud jste přišel, musím vědět, že se nemýlím.“

Devět neznámých žije! A jedna vysílačka je zde. Vysílačka, která je ve spojení s tajuplnou Indií. „T 39,“ řekl.

Rosenkreutz rozevřel dlaň a položil kříž, vyřezaný z jediného sladce růžového kamene, doprostřed Domenikovy stužky.

„Přišli jste z Růžové planety,“ řekl slavnostně. „Vždycky jsem věřil, že se s vámi setkám.“

„Dodám vám dvacet obleků ke královským slavnostem," řekl Rosenkreutz, když se loučili. „Budete je muset zkoušet každý den, to každý pochopí. Pak uvidíme. Dva z našich bratří žijí v Guiseově paláci. Ale ještě nedosáhli ani druhého stupně. Nevím, mohou-li se podílet na tak důležitém tajemství."

„Nevyznám se ve vaší hierarchii. Na kterém stupni je Dee?"

„Na prvním, příteli, na prvním. Většina se jich nikdy nedostane výš. Jsou zasvěceni jen částečně. Ovládají některá tajemství, pro která mají zvláštní vlohy. Tato tajemství je živí. Jsou ještě příliš lidmi. Mají své vášně a příchylnosti. Dokud nedokážou zůstat lhostejní k osudu těch, kterým slouží, nemohou postoupit výš. Mají přístup jen k zasvěcencům druhého stupně. Od nich přijímají pokyny. Někdy se stane, že i tam proniknou stranické vášně. Pak je izolujeme, jejich tajemství přestanou fungovat. Na jejich obrazovkách se neobjevují bratři třetího stupně. Okamžitě měníme ceremoniál zasvětitelského obřadu. Růžový kříž v jejich rukou už neznamená nic. Přestanou být členy řádu a s nimi i ti, kdo jim byli podřízeni. Nejdůležitější je třetí stupeň. Odděluje nižší od vyšších. Je mu dáno nahlédnout do příčin věcí. Učí se… Po přísných zkouškách postupuje. Na čtvrtém stupni studuje ve vybraném oboru celou šíři adalských Kotoučů Věd i toho, co se v skrytu zachovalo z moudrosti vašich časů. Pátý stupeň je esence řádu. Hledá a objevuje. Překonává možnosti lidského ducha v době, která je tupá, necitelná, nechápající. A nebezpečná právě tím. Žijeme mimo tento svět. Žijeme v podzemí svých duší. Zasvěcenců pátého stupně je sotva stovka na celém světě."

„Patříte k nim vy?"

„Je ještě šestý stupeň. Deset mužů. Devět Neznámých a já."

Domenico odcházel rozčarován. Christian Rosenkreutz byl člověk, nepochybně. Přesto v něm bylo cosi natolik nelidského, že se několikrát přistihl, jak počítá prsty na jeho rukou. Ne, neměl dva adalské palce. Měl znalosti skoro stejné jako oni. Kdyby chtěl, mohl sestrojit létací stroj, uspávací plyn, paprskomet i lék proti každé nemoci. Jenže nechtěl, čekal. Nač?

Lidé kolem umírali a zabíjeli se. Bratři Růžového kříže a Devět Neznámých tiše pracovalo ve sklepích své výlučnosti. Adalské dědictví. Co udělá devět indických neznámých, až se devíti nejlidštěj-

ším lidem, míšencům minulosti a současnosti Země, podaří proniknout do jejich skrýše se spravedlivou vášní spasitelů sebemenšího světa? Co udělají bratn Růžového kříže, až život postaví na osudnou křižovatku je?

Rosenkreutz k jeho podivu jevil pozoruhodnou lhostejnost ke způsobu, jakým se dostal kosmonaut z dávné civilizace k francouzskému dvoru. Ne že by ho to vůbec nezajímalo. Ale současné dění bylo pro něj cosi jako údaje z dějepisu. Ostatně byl přesvědčen, že celou složitou pouť podnikl Domenico jen proto, aby se setkal s Christianem Rosenkreutzem. A jak se k němu mohl dostat jinak v katolické Paříži?

Posel, který nesl do Skotska šest set liber od francouzského vyslance přívržencům Marie Stuartovny, byl zadržen. Jak by ne, když Alžbětin státní sekretář znal jména všech, které je třeba hlídat! Kdosi uprchl do Skotska se špatnou zprávou a s listem kardinála Boncompagniho. Odpověď španělského krále přinesl jen ústně. Nevzbudil podezření. Poslali ho se vzkazem ke královninu bratranci vévodovi de Guise a s tajným poselstvím k francouzské královně matce. V Paříži mu říkali Skot, i když o své národnosti záhadně mlčel. Šeptalo se cosi o blízkém okolí apoštolského stolce. I kardinálové mívají levobočky. To všechno podnikal bez ohledu na to, komu slouží? Takoví by byli i oni? K čemu je jejich Růžový kříž?

„Jste protestant, nebo katolík?“ zeptal se jednou Christiana.

„Vážený příteli, mám důležitější starosti. Samozřejmě jsem katolík. Paříž je katolická. Žiju v trvalé časové bídě. Mám jeho vzácné drobty trávit šarvátkami kolem čehosi, co je pro mne prostě... jinde? Proč mě podezříváte, že nejsem schopen oprostit se od své doby? Náboženství! Mými přáteli — pokud objektivní splývání duší lze nazvat tímto lidským jménem — jsou často hugenoti. Většina obecně pružnějších duchů je mezi nimi.“

„Ano. Dee je také protestant.“

„Dee je protestant z týchž příčin, z jakých jsem já katolík. Žije přece v Anglii. Ačkoli… Ale na prvním stupni zasvěcení má ještě právo na své bludy. Vyjadřuje náboženstvím politické přesvědčení. Domnívá se, že pod vládou osvícené Alžběty má naději na vědeckou práci. Proto ji podporuje, pochopitelně se mýlí. Náš čas dávno nena-

stal. Než bude člověk schopen myslet v našich dimenzích, nesmíme se prozradit. Tupá moc odpovídá hranicí. Nejeden z nás už zaplatil za neopatrnost. Ale stále se hledáme a nalézáme. Jak vidíte, našel jste mě i vy. To je riziko, které, ač neradi, podstoupit musíme. Lhostejnost k náboženským otázkám není zbabělost. Vás snad vzrušují?“

„Ano,“ odpověděl Domenico po krátkém zaváhání. „Jsou bytostnou součástí člověka, který žije dnes a tady. Vy říkáte jinde. Já vám rozumím. Jste první na Zemi, koho opravdu chápu. Ale já také žiju dnes a tady. I vy tu žijete. Máme právo čekat, až se nevědomí povraždí?“

„Máme tu povinnost. Nikdy se nám nemůže podařit přeskočit staletí. Ducha nelze osvobodit, dokud se neosvobodí sám. Nevědomý… prostě neví. Máme pro jeho bezcenný život zahubit zbytečně sami sebe, nepostradatelné, posvěcenné věděním?

„K čemu je?“

„Jak to myslíte?“

„K čemu je to vědění? Budete lhostejně přihlížet ze svého absolutna? A co až vrazi zaklepají na dveře vašeho domu?“

Christian Rosenkreutz se rozhněval. Přestal ovládat svou tvář. Pokryla se vráskami a najednou bylo vidět, že je skutečně velmi starý. „Nesmysl!“ vykřikl pisklavě. „Vždycky budu patřit k těm, kteří přicházejí! Nikdy nemůžu patři mezi oběti! Mám jen jediný život a musím ho chránit, protože má nesmírnou cenu nejen pro mě! Víte, jaký poklad je uložen v mém mozku?“

„Znáte vy poklady v duších těch vražděných? I oni mají jeden život. Jeden jediný. Vaše moudrost jen pro zasvěcené jim ho nevrátí. Ani léky? Ani léky jim nedáváte? Ani varování? Ani ochranu? Kdybyste věděl o chystané vraždě, vy byste mlčel?“

„Ovšemže ano.“ Rosenkreutz se uklidnil. Zase omládl a usmíval se. „Vy mě jen zkoušíte. Vy byste svůj jedinečný, bohatý a skvělý život obětoval něčemu, čemu sám nevěříte? Historie nám dá za pravdu. Jednou i rosekruciáni obohatí lidstvo. Ale až budeme mít jistotu. Počkáme třeba milión let.“

„Jistotu!“ Domenico se krátce zasmál. „Čekáte, že při nové katastrofě světa rosekruciáni přežijí?“

„Při minulé katastrofě...“

„…přežili jen primitivové,“ přerušil ho Domenico. „V něčem máte pravdu. Je třeba počkat, až uzraje čas a v něm i člověk. Ale chvít se o něj hrůzou, pomáhat mu ze všech slabých sil, aby se nezahubil vlastní nevědomostí, třeba nepochopitelně, sebenedokonaleji, prostě lidsky… Člověk není jen mozek. Říkáte, že je šest stupňů zasvěcení? Mýlíte se. Je i sedmý. Ten nejvyšší, ten nejvýlučnější, ten pro všechny. Stupeň odpovědnosti a lásky.“

Pátá část

BŮH PROTI BOHU

Ples u královny matky

Stál u dveří a připadal si jako vyděděnec. Byl sám. V jasných světlech, mezi hlučícími hlasy byl sám. Veselá hudba malého orchestru mu připadala jako nepříčetné vrzání. Chtěl odejít. Ale zůstal. Vzali mu ji tak znenadání, že se z toho ještě nestačil vzpamatovat. Tady ji viděl. Vznášela se před ním, cizí tanečník ji držel kolem pasu a chvílemi ji divoce zvedal do výše. Ach Ré! Samozřejmě, lavoltu prý tančívá i král. Blázen Antonio se natřásal s Isabelou mezi ostatními hejsky. Takhle se zesměšňovat!

Neo se sice nezesměšnil, ale zato trpce přihlížel, jak Ré objímá nastrojený švihák, který se k ní pořád nakláněl a šeptal jí do ouška. Teď po něm šlehla nevinným okem. Dobře znal, jak takový pohled bere za srdce. A tady ho vrhá na jiného.

Tanec skončil, dámy se houfovaly kolem francouzské královny matky. Ré s Isabelou se prodíraly k osamělé navarrské královně, ale než Neo stačil přilákat její pozornost, spustili šumaři znovu. Tentokrát se ani Antonio nedostal ke své dámě a Ré - zdálo se, že se to neobešlo bez slovní potyčky s jejím dřívějším tanečníkem - ukořistil Ramón.

„Taky mě tu necháš trčet jen tak," přivítal mrzutě Antonia, sotva si k němu proklestil cestu.

„Tak tu netrč a tancuj," řekl Isabelin manžel. „Je to vynikající věc. Nechápu, proč nás to doma neučili."

„Podívej!" Neo prudce stiskl Antoniovu paži. Taneční páry se teď pohybovaly vážným krokem pavanu. Neo viděl zřetelně, jak muž, který stál za Ré, jí něco pošeptal, až se začervenala. „Co je to tady za způsoby?"

„Krásný Jindřich," povzdechl si Antonio „Neodolatelný vévoda de Guise. Zkouší to, vidíš? Teď něco špitá zase Isabele. A… Ó!" přerušil se, když si všiml, jak Isabela koutkem oka sleduje vzdalujícího se miláčka Paříže.

Ré se po něm otočila úplně bez okolků a Neovi se její pohled pranic nelíbil. „No tohle!" procedil mezi zuby. „Na mne se takhle nikdy nepodívala!"

„Proč by měla, když tě zná pár tisíc let," usadil ho Antonio. „Ale Isabela!? A to vypadala, jako by se bála, že oslepne, když náhodou zavadí okem o muže."

Vévoda, který vzbudil jejich podezření, proplul teď kolem nich s nápadnou kráskou s porcelánovou tváří, na které tkvěl nepohnutý, strnulý úsměv. Její oči ale zrazovaly naučenou strojenost. Živě rejdily sem tam po sále, a když její pohled zavadil o Ré nebo Isabelu, na okamžik se na nich zastavily a jejich čerň jako by ještě zčernala jakýmsi neurčitelným citem. Antoniův pozdrav opětovaly velice milostným bleskem zpod přivřených víček. Při pohledu na Nea se zas do široka otevřely s jakýmsi naivním obdivem. To ho tak překvapilo, že se odmlčel. Sledoval teď, pokud mohl, výmluvné pohledy, které kolem sebe vrhala na všechny strany, a srdečně se bavil. Antonio se na něj podíval ze strany. „Já bych se nesmál. Ty husy na sebe poštvaly Margot a to je trochu nebezpečné."

„Mluvíš doufám o své sestře a své choti ?" zeptal se Neo nevinně. Než měl Antonio čas odpovědět, páry se při tanci vyměnily a Margot se přiblížila se svým nejmladším bratrem, vévodou ďAlencon. Její nehybná maska trochu ožila. Přes jeho rameno vrhla na Antonia vyzývavý pohled, na který on k Neovu podivu odpověděl téměř slibným úsměvem.

„Mohl bys mi vysvětlit, co to tu hrajete?" pohoršil se Neo.

„Hru každý s každým, to jsi ještě nepoznal?" odsekl Antonio, jemuž líbezný výraz zmizel z tváře v téže chvíli, kdy od něj příští navarrská královna odvrátila oko. „Chci-li chránit svou ženu, musím v této nebezpečné dívce vzbudit dojem, že se mnou může podvést svého milence, kdyby mínil pokračovat v námluvách. Radil bych ti totéž, i když se o ní říká, že sbírá hlavy svých mrtvých miláčků jako trofeje. Isabelina hlava je mi konečně milejší než moje. Kdybys ne-

promarnil celou dobu, co tu jste, s Pedrem mezi pařížskými ranhojiči, věděl bys to taky.“

„Můj milý, pařížští ranhojiči ode mne mohou leccos pochytit. Zatím co zdejší královská rodina na mne bohužel děla dojem, že zrovna nebaží po reformátorské činnosti. Spíš naopak. Copak jsi pro naši věc podnikl ty, příteli? Bydlíš přece v Louvru. Tvrdil jsi, že manželství ti nebude na překážku v další činnosti.“

„Zkus to taky a uvidíš. Když se oženíš s Ré, budeš vlastně hostem navarrské královny. Třeba tě tu pak nechají. Můžeš současně vyzkoušet výhody manželství i duševní úroveň rodu Valois. Královští bratři za moc nestojí, ale Margot je velice učená.“

Neo se usmíval. „Krásná myšlenka. Ožením se s Ré kvůli bytu a nemusím si lámat hlavu, jestli ona mě doopravdy chce.“

„Ts!“ udělal Antonio opovržlivě. „To by byla škoda. Ostatně by tě tu stejně nenechali. Ré je miláček navarrské královny a ty pochybná osobnost, která se potlouká mezi kacíři. Špatné doporučení. To Isabela a já jsme katolíci a tudíž v milosti u francouzského krále.“

„Ty jsi výstavní katolík. Jsi vůbec křesťan?“

„To víš, že ne, když jsme to ve Španělsku nestihli. Záleží na tom? Oni to přece nevědí.“

Ne, lidé o nich nevěděli nic. Ale co věděli oni o lidech? Neo chvílemi propadal pocitu marnosti. Korunované hlavy! Čím víc jich poznávali, tím nemožnější se mu zdálo přimět je k rozumné přeměně svých zemí. Dát těmhle lidem do rukou možnosti technického pokroku... Otřásl se. Ostatní zdá se o tom nepřemýšleli. Byli zatím nadšeni tím, že jejich průzkumná činnost zaznamenala takřka převratný pokrok. Na rozdíl od Španělska, kde byli uzavřeni ve svém domě jen sami mezi sebou, stále ve střehu před číhajícím nebezpečím, tady, v zemi, jejíž život se ve svých vášnivých projevech tak lišil od mrtvého ticha rdoušené Ramónovy vlasti, se vmísili mezi lidi tak samozřejmě, jako by sem patřili odjakživa. Už si zvykli neudivovat je na každém kroku svými mimořádnými možnostmi. Bylo to nebezpečné. Protestanti i katolíci měli hrůzu z čarodějů a pronásledovali stejně krutě každého, kdo vzbudil stín podezření. Autodafé ženevských kalvinistů si prý v ničem nezadala s hrůzou sevillského quemadera. Neměl Christian Rosenkreutz nakonec pravdu? Neo se už několikrát zahanbeně

přistihl při myšlence, kterou nerad přiznával i sám sobě. Vlastní izolovaný mikrokosmos. Mohli by, jistě. Ale… Proto jsou tady?

Zatím se omezovali na pomoc jednotlivcům, kteří nešťastně uvízli v soukolí soupeřících stran, ať už patřili kterékoli z nich, a sbírali drobty vědomostí, které by jim umožnili proniknout hlouběji, do samé podstaty lidských sporů. On na své pouti vesmírem nepotkali Boha, který by chtěl a mohl zasahovat do osudů člověka. Otázka jejich vyrovnání se společenskými problémy doby, do které přišli, nemohla být nikdy otázkou iracionální víry nebo dokonce pouhé formy náboženského obřadu, jako to bylo tady. Jak se měli srovnat s bezmyšlenkovitou surovostí, rozsévající hrůzu a smrt, oni, kteří v dětství dýchali hvězdný prach a přilétli sem z větších dálek, než kam kdy směřovaly duše bohabojných, toužící splynout s Bohem?

A přece museli najít svou sounáležitost s lidmi, jestliže chtěli mezi nimi žít. Musela být v něčem jiném. Ale musela někde být, protože od bytostí, s nimiž se potkávali, se lišili jen stupněm poznání, který člověku je možné jednou překročit.

Ale proč ti, kteří ho už překročili, prchali před svými současníky, zavírajíce oči před svou dobou stejně jako ona před poznáním?

Zatím potkal jediného, který to tak nebral. Jediného, který dosáhl nejvyššího stupně zasvěcení, a přesto zůstal člověkem. Proto byl nejcennějším tlumočníkem pro Nea nepochopitelných lidských pohnutek a snad i proto se od něj téměř neodlučoval.

Když přišel Pedrovi naléhavý vzkaz od Gastona, Neo bez řečí souhlasil, aby od La Rochelle odtáhli do provincie Dauphiné, kde se sbírala mohutná armáda admirála Colignyho, nejmocnějšího sloupu hugenotské moci. S nadšením se k němu hrnuli stoupenci navarrského následníka. Žádny z rodu Valois neměl syny. A ožení-li se mladý Jindřich s francouzskou princeznou... Matka jeho matky byla přece dcera francouzského krále!

Armáda se hnula k severu s patrnou snahou vytvořit v Paříži příznivé ovzduší pro jednání Jeanne ďAlbret. Ne že by chtěli obsadit město. To vůbec ne. Rozložili se jen takových sto padesát mil jihovýchodně s pohledem do široké nížiny s vršky za zády, a čekali, ukazujíce blahosklonně hlavně svých ručnic a děl. Cestou se nesetkali s odporem a podle Gastonových slov si v obsazeném území počínali

s neobyčejnou shovívavostí, i když Neo měl dojem, že prolité krve a nešťastných obětí tohoto mírumilovného tažení by stěží ve skutečné bitvě mohlo být víc.

Byl celý šťastný, když admirál pod velením svých důstojníků nechal armádu, kde byla, a odebral se do Paříže ke chůzce s královnou. Neo, Pedro a Ket, Maé, Ré i Tareni se připojili ke Gastonově setnině, která Colignyho doprovázela. Růstali s ní, i když se admirál od nich odloučil a zmizel ve svém výstavném pařížském paláci, aby se vystrojil pro návštěvu v Louvru.

„Tam nepůjdu," řekl Pedro zamračeně na nesmělou otázku Ket, která by byla přece jen ráda spatřila lesk skutečného královského dvora. „Jednak jsem si nevšiml, že by nás někdo zval, a pak nejsem vůbec zvědavý na místní zvyklosti. Kdybychom tam přišli s admirálem… Stará královna je Italka. Říká se, že k otrávené číši pro nevítaného hosta nemá nikdy daleko. Dám přednost tomu poznat pařížskou univerzitu a zázračného Mistra Ambroise Paré. To je muž, s nímž bych se rád setkal. Přišel na to, že je nesmysl zastavovat tepenné krvácení rozžhaveným železem."

Gaston lehce zbledl. „Jsem rád, že ses v mém případě přidržel metody Mistra Paré," řekl.

Neo se k němu obrátil. „Buď ještě radši, že použil své. To by se tvoje ručička dnes už takhle čiperně nehýbala."

Ale přes tuto znevažující řeč navštívil s Pedrem slavného muže, aby se poklonil jeho umění. Věhlasný chirurg si je brzy oblíbil, obzvláště Pedra, který se s ním s nadšením pouštěl do odborných rozhovorů. Jako všichni skutečně velcí lidé nebyl závistivý a podivuhodné vědomosti jeho nového přítele ho uváděly do vytržení. Neo se držel zpátky, protože mu dělala jisté potíže i běžná řeč, natož latina, a nebyl s to zasahovat do jejich učených disputací. Přesto s nimi tvořil nerozlučnou trojici a vyhýbal se jen návštěvám u krále, kam Mistr Paré jako jeho osobní lékař byl často zván.

Jenže tomu, čemu se chtěl prozíravý Pedro vyhnout, stejně neunikli. Sotva navštívili Antonia s Isabelou v jejich zlaté kleci v Louvru, rozestřela nad Ré ochranné křídlo navarrská královna, která prohlásila, že v takovém semeništi nemravností, jako je Paříž, nemůže nevinná dívka zůstat bez její mateřské ochrany. Ré, která jednak za-

toužila rozšířit své znalosti francouzské společnosti tak zajímavým způsobem a jednak chtěla Nea kapánek vytrestat za jeho ochranitelskou váhavost, zmizela v Ramónově doprovodu kdesi v bludišti chodeb královského paláce a nechala Nea na pospas osudu.

Maé se ubytovala v sousedství domu Mistra Houstina. Kdo by se divil, že i vznešený záhadný Skot navštěvuje až příliš často půvabnou pradlenku? Paříž je veselé město A v době královských slavností dvojnásob.

O tom nejen Neo, ale i Pedro a Gaston věděli jen málo. Věnovali se s něžnou pozorností Madlence a Ket, které si spolu stále tajemně šuškaly a zasnívaly se s blaženýma očima. Obě svou šťastnou chvíli čekaly téměř současně.

Neovi z toho bylo úzko. Dítě? Příliš brzy. Všude kolem se bojovalo a výsledek zápasu byl nejistý. Vlastně byli pořád jednou nohou na útěku. Obrátil se znovu k Antoniovi. „Ket to neměla dělat," povzdechl si.

„Co?"

„S tím dítětem. Oba se na ně těší jako blázni. Ale co budou dělat, až bude na světě, kdyby se něco strhlo? Měla čas."

Antonio chvíli zaváhal a pak řekl: „Někdy to jinak nejde."

„Cože! Ty taky?" zděsil se Neo.

„Nevím, ještě asi ne, ale nezbývá mi nic jiného," svěřil se mu Antonio se svými starostmi. „Isabela je na dně. Pořád pláče. Myslí, že jenom dítě odčiní hřích lásky a že se s ní Bůh nesmířil, když jí ho odpírá. Bláznivý Ramón ji v tom podporuje, pochopitelně. Nakonec i don Manuel… Mám jim říci, že je to z mé vůle? Byli by ještě zděšenější. Už jsem to vzdal, Neo. Jiní lidé mají také děti. Krom toho… Chci je sám, i když by bylo rozumnější počkat. Všechno bude prostší, jasnější a lepší… s ním. Zavrhli jsme plán svých otců, ale neměli nakonec pravdu? Být člověkem je možná skutečně jenom otázka darování života. Přemýšlel jsem o tom moc. Jen bych chtěl, aby i ona chápala, proč. Hřích! Chtěl bych jí jednou vyložit, odkud a proč jsem přišel. Ale tady? Řekne to svému zpovědníkovi, který, jako všichni, je určitě stvůra Guiseů, a když neuteču včas, dají mě zardousit. Nebo upálit, tady si nevybereš. V krajním případě poslouží jed královny Kateřiny."

Neo se podíval ke královské rodině. Vypadala mírumilovně a skoro směšně. Mladý král drbal za uchem plavého chrta, který mu ležel u nohou. Jeho bratr vévoda ďAnjou choval na klíně košík s pěti pejsánky ne většími než dětská pěst, a vévoda ďAlencon si hrál s opičkou, nastrojenou jako nějaká dvorní dáma. Seděla na princově rameni a kousala ho do ucha. Neo se usmál, když si všiml, že má šaty stejné barvy jako Margot.

Nedaleko nich královna matka s mateřským úsměvem kývala na bledou Jeanne ďAlbret, která se držela velice zpříma, jako by přemáhala nějaké prudké pohnutí.

„Nerozumím tomu," řekl Neo tiše. „Druhá princezna se provdala za nejkatoličtějšího španělského krále. A najednou svatba s hugenotským princem a přeslazené úsměvy pro jeho matku."

„Malá vzpoura, víš? Skutečným králem v Paříži je přece Jindřich de Guise. Král Karel je jen figurka v rukou své matky. A Kateřina Medicejská se Katolické ligy bojí přinejmenším tak jako kacířů. Je cizinka a Francouzi ji nemají zrovna v lásce. Samozřejmě je zuřivá katolička. Ale občas, jako právě teď, koketuje trošku s hugenoty. Její životní sen asi je, aby se jednou s ligisty pořádně chytli a vzájemně se vybili. Pak by se pro změnu osudy Francie snad na chvíli řídily z Louvru místo z Guiseova paláce anebo z Navarry. Takže momentálně mají hugenoti vrch. Král Karel se nezná obdivem ke Colignymu a navarrský princ se má přiženit do královské rodiny, což je v případě Margot pro Jindřicha de Guise i osobní urážka. Pokládá se jistě za dost vznešeného i na manžela královy sestry, zvlášť když se praví, že je jejím milencem. Ale myslím, že jeho čas se blíží, i když mu stěží dopřejí královskou svatbu. Stará královna si dá dobrý pozor, aby jí Jeanne ďAlbret nepřerostla přes hlavu, jakmile si zajistí, aby jí přes hlavu nepřerostl Guise. Je v podstatě hokynářka. Velkou politiku nedělá."

„Hlavním tovarem jejího krámu je jed na krysy," povzdechl si Neo. „To se mi moc nelíbí. Zvlášť když je tady Ré."

„Nezatancuješ si?" ozvalo se za ním.

Utočil se. Ré se na něj usmívala velice vábně. Ale vedle ní stál Ramón a držel ji za ruku.

„Ne," řekl vzdorovitě.

Zvedla obočí. „Jak chceš. Ramón to aspoň umí líp.“

Díval se za nimi tak zaujatě, že sebou polekaně trhl, když mu Don Manuel položil ruku na rameno. „Její Veličenstvo si přeje s vámi mluvit,“ řekl mu starý Španěl.

Míjeli zblízka Ré s Ramónem. Don Manuel se na chvíli zastavil, aby se mohli pokochat tím pohledem. Ré se škádlivě usmívala do očí Ramónovi, který se na ni díval s horoucím zbožňováním. Přes jeho rameno zahlédla Nea, zatěkala očima, srovnávajíc obě tváře, pak se nevyzpytatelně usmála a odvrátila se nadobro. Pocítil něco podobného hrůze. Zavrhla ho už docela?

„Přála jste si poznat pana de Nourade, milá dcero,“ řekla Jeanne ďAlbret princezně Margot, která stála vedle ní a v jejích proměnlivých očích byl teď výraz hloubavé vědychtivosti.

„Slyšela jsem o vás od Mistra Paré,“ pípla princezna, klopíc oči, takže náhle vypadala jako neživá loutka docela bez výrazu. „Předpověděl jste prý na den přesně smrt člověka, který byl úplně zdráv.“

„Nebyl zdráv. Jenže o své chorobě nevěděl.“

Neo se zarazil. Navarrská královna na něj upřeně zírala s prapodivným výrazem v očích. Teď vstala a nepatrně se zapotácela. „Jsem unavena, omluvte mě,“ vyrazila ze sebe chraptivě. „Doprovoďte mě, prosím, done Manueli.“

Zatím co odcházeli, prošel kolem Nea rychle Antonio se znepokojením v tváři, a připojil se k nim.

„Jak dlouho bude žít Jeanne ďAlbret?“ zeptala se náhle příští navarrská královna.

Nea zamrazilo. „Nevím,“ odpověděl a pokusil se vyčíst její myšlenku z výmluvných očí. „Může žít déle než vy.“

Teď vzhlédla a v jejích očích byla hrůza. Ale rychle se ovládla. „Proč jste to řekl?“ zeptala se ostře.

„Můžete být klidná. Jsem špatný prorok a ještě horší lékař.“

Usmála se. „Řekla bych, že toho víte méně než moje matka,“ prohodila lehce. „Hrajete aspoň šachy?“

„Nevalně, Vaše Výsosti,“ odpověděl.

„To nevadí, ráda vyhrávám.“ Obrátila se k vévodovi de Guise, který se znenadání vynořil po jejím boku. Pod nehybnou maskou jeho tváře tušil Neo doutnající zuřivost, která probleskla v pohledu, který

na něj vrhl. „Nepůjdu teď tančit, Jindřichu, mám zajímavější zábavu," řekla vyzývavě. „Počkáte-li dost dlouho, možná, že se vrátím."

De Guise se mlčky uklonil a zavraždil Nea očima. Margot odplula, kynouc Neovi, aby ji následoval. Škoda že v té chvíli nezahlédl Ré. Spletla krok, zastavila se uprostřed tance a dívala se za nimi pohledem plným bolesti a strachu. Ten pohled zachytil vévoda a samolibě se usmál. Nezapochyboval ani na chvíli, že zmatek, který v něm četl, vyvolal on. Proklestil si k nim cestu a požádal Ramóna, aby mu přepustil svou tanečnici.

V kabinetu posadila princezna Nea proti sobě k šachovnici. Zahájila hru bez rozmýšlení královským pěšcem a zadívala se na něj. „Líbí se vám tu?" zeptala se a odložila svou dětskou tvář. Výraz jejích očí byl výmluvnější, než se Neovi zamlouvalo. Tahle královská kočička, ženoucí se s náruživým spěchem z jedné náruče do druhé, mu naháněla hrůzu. Dcera travičky. A Ré žila zde, v tom paláci, bez spolehlivější ochrany, než byl zamilovaný Ramón. Musí ji odtud dostat. Co nejrychleji.

Upřel pohled k šachovnici a zatvářil se soustředěně. Udělal úmyslně několik chyb, ale princezna jich nevyužila k rychlejšímu zakončení. Naopak. Táhla pomalu střelcem do úplně nemožné pozice, nespouštějíc z něho vyčkávavý pohled.

„Není podobný vévodovi de Guise?" zeptala se potutelně, spouštějíc prsty z ozdobně vyřezávané hlavy svého střelce.

„Cílem vaší hry by přece měl být král," řekl nevraživě a zadíval se na ruku, která se podél šachovnice sunula blíž k němu. „Nechápu, proč se zabýváte útokem na pouhého pěšáka."

„Co říká pěšák takové výměně?" usmála se.

„Je zajisté poctěn," odpověděl jí polo výsměšně, polo vážně. „Nestaráte-li se vy o to, co tomu říká král, kdo je on, aby směl prchat před střelcem, který ho ohrožuje?" Udělal smělý tah i na šachovnici a zvedl hlavu. „Gardez la dame."

Dívala se na něj s úsměvem. „Chcete se zmocnit královny?" zeptala se a sklopila oči, jako by studovala rozmístění jeho figur. „Není to trochu předčasné?"

„Na to jsem ani nepomyslil," odrazil její dvojsmysl. „Musel bych vyměnit dámy a k tomu nemám nejmenší…" Zarazil se. Byl by

málem řekl ‚chuť', ale vzpamatoval se, pamětliv Antoniovy rady: „K tomu mě moje současná pozice vůbec neopravňuje."

Neuhnul zkoumavému pohledu, kterým se do něj zavrtala, aby pochopila, jestli odpověděl odmítavě na její narážku nebo jestli jednoduše nepochopil.

„Ukažte!" Stoupla si těsně za něj a naklonila se mu přes rameno. Vstal. Otočila k němu tvář, až se ho téměř dotýkala rty. Ale asi v jeho očích objevila něco, co se jí nelíbilo, protože se trochu odtáhla a řekla posměšně: „Vy jste snad jako můj bratr Anjou, že vás ženy nevzrušují?"

Věděl, co se říká o následníkovi. Jenom se útrpně usmál. „Hoši ještě méně, Vaše Výsosti."

Odvrátila se. „Nechme to tak," řekla tiše, „jestli prozatím nechcete tu partii dohrávat."

Uklonil se. „Prohrál jsem. Převaha Vaší Výsosti je přílišná."

Ulevilo se mu, když se zase octli ve velkém sále. Margot mu teď dávala pokoj a nemluvila. Viděl, že někoho usilovně hledá, stejně jako on. Našli je současně. Jindřich de Guise a Ré vířili spolu v rytmu galiardy a Ré se zářivě usmívala na svého tanečníka. Musel jí vyprávět něco vskutku pozoruhodného.

„Vy netančíte, jak jsem si všimla," řekla Margot drsně. „Škoda." Pokynula blízko stojícímu šlechtici, který se uklonil, nabídl rámě své vznešené tanečnici a vplul s ní na parket, kde se dvojice před nimi rozestupovaly. Jen jedna ne. De Guise a Ré tančili nerušeně dál, jako by svět pro ně neexistoval.

Když dotančili až k nim, Margot milostivým gestem propustila svého tanečníka a přistoupila k vévodovi. Neo použil příležitosti, popadl Ré za ruku a odtáhl ji z kola. „Okamžitě toho nech," vyjel si na ni. „Slyšíš? Okamžitě!"

„Až po tobě." Trhla pohrdavě ramínkem a vplula do houfu dvorních dam.

Najednou vedle něj znovu stál don Manuel a výraz v jeho tváři Nea rázem vyburcoval z jeho problémů. „Pojďte! Rychle!"

Neptal se na nic a následoval ho malými dvířky do dlouhé, temné chodby. Skoro běželi. Mlčenlivý sloužící před nimi beze slova otevřel dveře. Za nimi se skoro srazili s Antoniem.

„Nechoď tam, nemá to smysl," řekl Neovi. „Dostala málem hysterický záchvat, když jsem se objevil já. Muž u jejího lože! Sluha naštěstí sehnal Mistra Paré. Je u ní. Toho snese, je hugenot a tudíž mravnost sama."

„Hlavně je na svou dobu pozoruhodný lékař," řekl Neo vážně.

Z druhé místnosti zaslechli tiché zasténání a uklidňující hlas Ambroise Paré. Jeanne ďAlbret. Hlavou mu prolétla tísnivá vzpomínka na podivnou otázku, kterou mu před necelou hodinou položila budoucí snacha navarrské královny.

Jak dlouho bude žít Jeanne ďAlbret? „Byla nemocná už předtím?" zeptal se.

Kolem nich prošli dva muži v černém. Dveře zůstaly otevřené. Mohli sledovat, co se dělo kolem lože nemocné. Vytřeštěnýma očima se dívala ke dveřím. Ambroise Paré se obrátil proti příchozím: „Není vás třeba, pánové," řekl suše. „Jsem tu já."

„Vy jděte ke králi, Mistře Pare, necítí se dobře," odpověděl mu jeden z nich. „O Její Veličenstvo se postaráme my."

Jeanne ďAlbret ho slyšela. Namáhavě se posadila. Rozpuštěné vlasy jí rámovaly útlou tvář, která náhle ožila jakousi vnitřní září. „Jděte, příteli," řekla váhajícímu lékaři. „Je-li vůle Boží, abych vstoupila mezi jeho mučedníky, přijímám vděčně svůj úděl. Jděte a modlete se za mne."

Neo zíral upřeně na dveře, i když dávno zapadly. Výraz královniných očí ho naplnil zděšením. Byla přesvědčena, že jí poslové královny matky přinášejí smrt. Přesto jim nekladla odpor. Vítala nevyhnutelný osud skoro s jásotem. Vždyť si ji vyvolil Bůh! Šílenci, pomyslel si a obrátil se k Ambroisovi Paré, který stál vedle něho s neproniknutelnou tváří. „Co je to? Jed?"

Starý lékař sebou trhl. „Tiše," zašeptal. „Nemohu to říci najisto. Nikdy to nikdo nebude moci říci."

„Musíme okamžitě odtud!" křikl Neo na Antonia. „Všichni!"

„Já ne," odpověděl Antonio a jeho hlas se malinko zachvěl. „Ani Domenico." Dva ztracení bratři, z vlastní vůle vydaní na pospas všemu lidskému. Jednoho tu poutala žena, druhého poslání.

K ránu Jeanne ďAlbret zemřela. Kateřina, královna matka, ji oplakávala nejhlasitěji. Té noci vládl v Louvru podivný ruch. Nikdo

si nevšímal temných postav, které přecházely sem a tam. Když skončil ples, Margot, která byla v podstatě dobrá duše, spustila ze svého okna proslulý provazový žebřík. Ale Antonio ho pro jistotu přidržoval, když se po něm dolů spouštěla Ré. Vrátil se k Isabele dřív, než se rozšířila zpráva o královnině smrti, a objal ji s myšlenkou na život. Margot, které zapomněl poděkovat tak, jak si přála, tiše plakala a barevné šmouhy z její tváře se rozmazávaly po polštáři.

Zvony smrti

„Opička mého bratra ďAlencon je skutečně roztomilá nemyslíte?“ štěbetala vesele mladá navarrská královna. Isabela začínala být unavená. Dobrou hodinu ji už Margot vláčela Louvrem a mluvila a mluvila svým naučeně společenským hláskem. Pět dní byla ženou navarrského krále a úmorný pořad plesů a zábav na počest tohoto podivného sňatku ji, zdá se, vůbec nezdolal.

Isabela ji skoro neposlouchala. Od rána měla zvláštní pocit, že dnešní den jí přinese potvrzení jejího očekávání. Snad to, co ji ráno vzbudilo, byl skutečně nepatrný pohyb příštího člověka, jejího budoucího syna, v kterého potají doufala už dlouhou řadu týdnů. Ještě neuvěřila docela svému až dosud odpíranému štěstí. Až bude mít jistotu, teprve až zřetelně pocítí jeho požehnanou přítomnost, dokáže Antoniovi říci o tom dítěti, které se pro ni stávalo slovem božího odpuštění. Ozve se zas? Ozvalo se. Nesměle, skoro nepostřehnutelně, a v Isabele divoce zápasil strach s nadějí. Nezmýlila se? Ale naděje zvolna nabývala vrchu a její duší se začal rozlévat blažený mír.

Margot ho rušila. Dokud byly v zahradě plné lidí, že se hýbal téměř každý keř, nebo v oživených sálech paláce, šum ostatních hlasů překrýval proud nesmyslných řečí a Isabela se mohla oddávat snění. Teď ji táhla do opuštěných chodeb. Přestože byla Isabela tak zaujata sama sebou, neunikl jí nápadný rozpor mezi nehybnou maskou tváře, vesele švitořícími ústy a číhavým, těkavým pohledem černých očí, které jezdily sem a tam, jako by přeměřovaly vzdálenost mezi jednotlivými dveřmi.

„Já jsem sice poloviční Italka, ale přesto většinou dávám přednost španělské módě před italskou,“ šveholila Margot a Isabele náhle srdce zledovělo hrůzou, protože její královská společnice bez přechodu sykla přes rameno: „Nechcete-li být vdovou, má drahá, nepouštějte svého muže dnes v noci ven.“

„Proč to říkáte?“ vykřikla Isabela.

„Protože španělská móda je mnohem mužnější, nezdá se vám?“ odpověděla Margot lehce, míjejíc další dveře. „Ó,“ vykřikla opět v geometrickém středu chodby. „Vyzouvá se mi střevíc.“

Zastavila se a shýbla se dolů. Isabela tentokrát pochopila a poklekla u jejích nohou. „Úsluhu za úsluhu," zašeptala Margot rychle. „Ani já nechci přijít o manžela. Mám ho příliš krátce, než abych ho už měla dost. Pošlete hlídat jeho dveře. Já nemohu. Máte přece bratra," dodala na Isabelin nechápavý pohled. „Pamatujte si: stanu-li se vdovou já, budu mít stále ještě dost prostředků, abyste sdílela můj osud."

Vzpřímila se a zadívala se na Isabelu, která strnula u jejich nohou. „Mnoho mladých žen dnes neví, jak udržet manžela doma," zasmála se nahlas. „Nejste jediná, drahoušku. Nečervenejte se, to není žádná hanba. Ostatně nás nikdo neslyší. Já používám nový parfém, dovezený nedávno z Florencie. Mám u sebe flakón, nechcete? Ta vůně muže omámí, že se od vás ani nehne."

Isabela odzátkovala lahvičku a s pohledem upřeným na královnu přivoněla k jejímu obsahu. Necítila nic. „Už chápete, jak vidím," prohodila Margot vesele a vydala se znovu na cestu.

„Nechci omámit manžela navěky," řekla Isabela nesmlouvavě. Voňavkářské umění Medicejských bylo příliš smutně proslulé, než aby chtěla Antoniovi namíchat lék k věčnému klidu.

„Je jistě zbytečné, aby nás nějaký muž miloval celý život," usmála se Margot přezíravě. „Co bychom s ním tak dlouho dělaly? Nebojte se, omámíte ho jen na tu noc. A možná na dvě."

V této úděsné chvíli se dítě v Isabele ozvalo pohybem tak nečekaným a mocným, až tiše vykřikla napůl radostí, napůl hrůzou. Margot si spěšně položila prst na rty a zmizela v nejbližších dveřích. Isabela se musela opřít o stěnu, aby neupadla. Pokoušely se o ni mdloby. Když se vzpamatovala, rozběhla se za Margot. „Veličenstvo!" zavolala tiše a vklouzla do dveří.

Margot tam nebyla. Proběhla druhým sálem, třetím, a zděšeně se zastavila. Dveře, dveře a dveře. V této části paláce nikdy nebyla. Kam odešla Margot? Kde se to vůbec octla? Přistoupila k oknu, aby se podle pohledu ven mohla orientovat, ale ve chvíli, kdy rozhrnula závěs, zaslechla blížící se hlasy. Rychle za něj vklouzla, chvějíc se na celém těle. Jak by mohla vysvětlit svou přítomnost? Už věděla, kde je. Pisklavý, chraptivý hlas, přeskakující vzrušením, patřil francouzskému králi.

„Ne, ne a ne," opakoval. „To nedovolím. Coligny je můj přítel a Jindřich je můj švagr. Nemám ho v lásce, nechtěl jsem, aby si ho Margot vzala, ale vy jste si to přála, vdala se tedy. Neudělám z ní vdovu."

„Jsou to nepřátelé," slyšela Isabela hlas královny matky „Ale Jindřich patří do rodiny, chápu vás. Coligny ovšem…"

„Moji největší nepřátelé jste vy a můj bratr ďAnjou. Kde bych byl bez Golignyho? Dávno by váš miláček seděl na mém trůnu."

„Bez Colignyho byste byl milován stejně jako vévoda ďAnjou, ne-li víc," řekla královna lehce. „Ale jak chcete. Nebudeme překážet. Oba opustíme Paříž. Nemohu se už dívat na bezbožnosti, které hugenoti pášou ve městě a dokonce v Louvru. Sbohem, synu. Ponechte si Colignyho. Jistě vám poradí líp."

„Co chcete dělat?" zeptal se král zaraženě.

V královnině hlase se tentokrát ozvala pohrůžka. „Vévoda de Guise se nás jistě ujme. A španělský král."

Otevřená válka se Španělskem a všemocnou Katolickou ligou. Silná armáda hugenotů byla dávno rozpuštěna po přátelském přijetí mladého navarrského krále v Paříži. Coligny, znamenitý voják, ale příliš důvěřivý diplomat, si dal namluvit, že blízkost protestantských ozbrojenců zbytečně dráždí Pařížany, už tak dost pobouřené chováním Jindřichových průvodců, kteří se hlučně chvástali v ulicích Paříže a vyhledávali šarvátky s pokojnými občany. Zlato z pokladnic Filipa II. proudilo do Paříže a kupovalo hlavy a ruce těch, jejichž srdce zůstávala lhostejná. To všechno věděla i Isabela, tím spíš francouzský král.

Chvíli bylo ticho. „Dobrá," zaječel znenadání, až sebou Isabela trhla leknutím. „Vemte si Colignyho. Ale jeho smrt nesmí přežít ani jediný hugenot, který by mi ji někdy mohl vyčíst. Ani jediný! Rozumíte, Madame?"

„Ani jediný, můj synu," řekla královna matka vlídně. „Podepište to a buďte klidný."

„Co je to?" V králově hlase se ozvalo zděšení.

„Ve tři hodiny ráno se rozezní zvon v Saint-Germain l'Auxerrois a po něm všechny zvony Paříže," ozval se hluboký, neznámý hlas. „Než se rozední, nikdo už Vašemu Veličenstvu nevyčte, že Francie přišla o svého admirála."

„Domy hugenotů budou v noci označeny bílou barvou," řekl jiný. „Pařížští kněží vědí, co mají svým věřícím říci."

Karel chvíli váhal s rukou připravenou k podpisu. „Jsou tu vyslanci," řekl pak. „Uvážili jste možný konflikt?"

„Jistě. Cizinci v Louvru jsou zajištěni, aby nevycházeli. S výjimkou Skota, který vlastně patří ke Guiseovu domu. Bude zpraven před půlnocí jako ostatní."

Pero zaskřípalo po papíru. Isabela si přitiskla ruku k srdci, aby ztlumila jeho bouřlivý tlukot. Zdálo se jí, že ho musí být slyšet do daleka. Domenico bude vyrozuměn včas. Domenico!

Vysvobodili je z rukou inkvizice, ačkoli je vůbec neznali, jen z nesmiřitelné vášně pro spravedlnost. Co udělají? Půjdou do vražedné noci, aby se dali zbytečně a marně zabít? Má se její dítě narodit už jako sirotek? Stála ve výklenku okna jako mlčící socha, dokud hlasy neutichly společně se vzdalujícími se kroky. Pak vyklouzla ven a bludištěm chodeb dotápala ke svým dveřím, tisknouc v ruce tajuplnou lahvičku navarrské královny.

Ramón klečel v temné zpovědnici ztichlého kostela a čekal s hlavou skloněnou k sepjatým rukám. Chodil sem často vyznávat se z hříšné touhy po vzdálené dívce, ale Bůh mu nepomáhal. Od té doby, co odešla, jako by se vzdálil i on. Už několik měsíců trval jeho stav otupělého zoufalství. Dřív byl s ní každý den, poslouchal její smích i divné řeči, které „oni" vedli s tak hrůznou samozřejmostí. A Bůh ho potrestal a vzal mu ji. Prý k jeho spáse, říkával kněz, kterému vyprávěl o svých šílených snech. Co mohl vědět o jeho spáse?

Zarazil se. Nebezpečné myšlenky už do něho pronikly a vyvolaly pochybnosti, kterých se děsil. Dokud tu byla Ré, bylo všechno snadné a lehké a nevinné. Ale opustila ho bez rozloučení a nikdo mu neřekl jak. Až když dorazil navarrský král, dověděl se od něj, že Ré pomáhal k útěku Antonio a Isabela že o tom věděla. A jemu to neřekli! Proč?

Isabela se poslední dobou změnila. Jejich důvěrnost ochladla, už se mu nesvěřovala se svými pocity a svými pochybnostmi. Když si postěžoval donu Manuelovi, jen se shovívavě usmál.

„Vy žárlíte, Ramóne, ale ona je šťastná, nevidíte? Má manžela, nepotřebuje už tolik bratra. Smiřte se s tím.“

Měla manžela dávno předtím, a přece ho potřebovala. Něco se změnilo. Ramón věděl, že Antonio Isabelu přemlouvá k odjezdu. Má ztratit i ji? O jeho odjezdu se nemluvilo. On po něm přesto toužil a zároveň se ho bál. Zrazoval je od něj i jeho a Isabelin zpovědník. Ale Isabela ho v poslední době, zdá se, příliš neposlouchala. Navíc záhadné objevení Antoniova bratra, kterého ke dvoru uvedl Guise jako vyslance skotské královny, až příliš vypadalo jako spiknutí. Co mohli mít „oni“ společného s Katolickou ligou? Má mlčet? Zpovědníka by to možná zajímalo. Ale hřích jeho vlastní vášně byl těžší a mučivější.

„Mluvte, synu,“ ozvalo se nad ním. Ani si nevšiml kněžovy přítomnosti. Když se vyznal z toho, co tížilo jeho duši, s hrůzou si uvědomil, že zpověď mu nepřináší očistnou úlevu jako dřív. Melu bezmyšlenkovitě naučené věty, pomyslel si mrzutě a pokusil se o horoucnější tón. Podařil se mu, ale netryskal mu ze srdce. Pozná to Bůh?

Kněz to nepoznal. Na jeho soucitném a vlídném hlase bylo znát, že ho Ramónovo vášnivé pokání naplnilo uspokojením. Zatím co Ramón zahanbeně uvažoval o platnosti takového rozhřešení, překvapil ho kněz nečekanou otázkou: „Viděl jste pohybující se obrázky v rukou kacířů?“

„Obrázky?“ zakoktal. Jak to sem patří?

„Nikdo je netrestá za jejich zvrácené přesvědčení, ani nesmí,“ řekl kněz tichým, nenávistným šeptem. „Žil jste mezi nimi a oni naplnili vaši duši smutkem. I to smějí v této zemi. Co však nesmějí, začírkev může vztáhnout ruku i na nejmocnějšího z nich, je spolek s nečistými silami. Ďábel se pokouší pronikat mezi nás a mnohdy se i lživě tváří, že přijímá naši víru. Kdyby se podařilo prokázat...“

Jakýsi poplašný signál projel Ramónovým tělem, které bylo náhle napjaté a ve střehu. „Vaše sestra je provdána. Nešťastně provdána, hříšně provdána, jak mi sama svěřila. Ten muž… Kdyby dosvědčila, kdybyste dosvědčil i vy, kdo se objevuje na lesklém víku jeho čarodějnické krabičky… Bůh nezapomíná na své věrné. Váš ztracený duševní klid by se k vám vrátil. I on se dozná pod tíhou důkazů. Nakonec... Nejde o něj.“

Knězův hlas zněl svůdně a jaksi známě. Ramóna lákala představa zachránit svou duši a zbavit se nenáviděného švagra, který ho připravil o všechno, o sestru i lásku. Ale do jeho podvědomí se vkrádala neodbytná vzpomínka.

„Kdo se tam má objevovat, otče?“ zašeptal.

„Admirál Coligny. Navarrský král,“ napověděl kněz.

Admirál Coligny ani navarrský král se tam neobjevovali, to věděl Ramón bezpečně. Ale i o kouzelnické krabičce věděl. Dávno věděl. Od té doby, co…

„Viděl jsem Svatou pannu,“ slyšel s úžasem, jak někdo neznámý promlouvá jeho hlasem, zatím co on sám nebyl schopen nejprostší úvahy pod nárazem strašného poznání, že Bůh si přeje, aby lhal. Už věděl, odkud znal ten úlisný hlas. Stejně k nim mluvili tam. Ve jménu Boha i on stál na hranici.

„Svatou pannu?“ užasl kněz, vyveden z míry.

„Mluvila-li moje sestra o pohybujícím se obrázku, musela myslet ji,“ pokračoval cizinec pohotově Ramónovými ústy. „Můj švagr je velice zbožný muž a má obrázek Svaté panny tak mistrovsky vytvořený, že se každému zdá, jako by ho sledovala očima, kamkoli se pohne. Je mi líto, otče. Znáte moje city a jistě dobře víte, jak bych si přál, abyste měl pravdu. Ale u svaté zpovědi nemohu lhát. Snad někde jinde, bude-li si to Bůh přát?“ nadhodil vyčkávavě. Co uslyší?

Dlouho bylo ticho. „Snad to nebude třeba,“ řekl pak kněz s povzdechem. „Ale nestane-li se do té doby nic mimořádného, přijďte zítra, poradíme se.“

Ramón zamyšleně bloumal kolem Seiny. Taktak si uvědomil večerní střídání stráží a vrazil do brány Louvru v poslední chvíli. Ještě okamžik váhání a nedostal by se dovnitř. Stejně jako ostatní znal jen denní heslo.

V Domenikově pokoji seděl rytíř de Grât a zachmuřeně prázdnil jednu číši za druhou. Jeho svědomí bylo přetěžké. Mlčel a opíjel se, aby měl sílu přežít přízračnou noc. Mluvit začal až o hodně později, když nadešla hodina, v níž měl k vraždě pozvat i svého hostitele.

Jindřich Navarrský odcházel od své ženy, aby poseděl s přáteli. Kateřina Medicejská přes rameno svého syna krále shlížela oknem do pařížských ulic. Před chvílí skončil veselý večírek, při němž král

Karel objímal kolem ramen svého přítele, pana de la Rochefoucault, hugenota. Pan de la Rochefoucault měl krále rád a usmíval se na něj. Netušil, že ho vidí naposledy.

Louvre se uzavřel jako past. Heslo té noci znali málokteří. Byl večer 23. srpna 1572. Noc, která přicházela, měla své jméno. Byla to noc svatého Bartoloměje.

Ramón vpadl k Isabele jako velká voda. „Dona Antonia Rychle," vybafl na komornou, sotva mu otevřela

Isabela stála za ní bledá jako stěna. „To jste vy?" hlesla

„Pán se ještě nevrátil," oznámila mu komorná zbytečně Mohl si přečíst v sestřině tváři, koho čekala místo něho.

„Musím s vámi mluvit," řekl zamračeně.

Isabela pokynem hlavy propustila komornou a uvedla ho dál.

„Prosím."

Usedla proti němu a bezmyšlenkovitě proplétala štíhlé prsty.

„Nejste ke mně upřímná. Ještě nedávno jsem byl vaším důvěrníkem. Chci vědět, co se děje."

Prosebně se na něj podívala. „Prosím vás, Ramóne, dnes ne. Jsem strašně unavena. Všechno vám řeknu, ale ne dnes."

„Musím to vědět," vybuchl. „Isabelo, já ho nemám v lásce, to dobře víte. Zalíbil se vám, prosím. Není to tak dávno, co jste byla nešťastná a váš sňatek vám připadal hříšný. Ale v poslední době se mi zdálo, že ho milujete jako dřív. Přesto…"

„Čekám jeho dítě," přerušila ho. „Miluju ho jako nikdy."

„Nechápu vás," řekl s úžasem.

„Vy nepotřebujete chápat," vykřikla, třesouc se zlostí. „Miluju ho a dám mu dítě. Tomu nezabráníte."

„Nechci bránit vašemu štěstí," řekl s povzdechem a potřásl hlavou. „Jenom nedovedu pochopit, proč jste ho udala."

„Já?!"

Pochopil svůj omyl, dřív než skončil vyprávění. Isabela byla zsinalá a třásla se jako list. „Co mám dělat," hlesla.

„Antonio má pravdu. Musíte odjet co nejdřív. Zatím…" Vytáhl z pláště zázračný obrázek bohorodičky, který prve tak přesně popsal

svému zpovědníkovi a od něhož se nikdy neodlučoval. „Dejte mu to. Ať se s tím ukazuje co nejčastěji"

„Nevím, kde je," vyhrkla zapomínajíc poděkovat. Domenico už možná ví. A on… „Prosím vás, Ramóne, jestli šel k bratrovi, jděte za ním a pošlete mi ho. Prosím!"

Když odešel, vzchopila se Isabela k horečné činnosti. Začala systematicky prohledávat Antoniovy věci. Věděla, že málokdy bere videofon s sebou, když jde ven. Našla i vysílač, záhadnou stříbrnou kouli, z níž se občas ozývaly podivné hlasy. Neo ho u něj nechal, když opouštěli Paříž. Zajatci v královské kleci ho teď potřebovali nejnaléhavěji.

Obojí ukryla do výklenku za svým lůžkem mezi vysoko nastlané podušky. Pak otevřela truhlu, vzala do ruky těžký kožený měšec a hluboce se zamyslela.

Její celý podíl z pokladu Pererů, který kdysi Diego vynesl z jejich domu. Antonio o něm sice věděl, ale nikdy se o něj nestaral. Ale i kdyby… Zavolala komornou a její tvář byla tak nehybná jako maska královny Margot.

„Vysvobodilas mě! Díky!" zvolal Antonio rozjařeně a políbil ji na obě oči. ,,Už jsem byl jako na trní. Melancholický rytíř pláče Domenicovi na rameni. Jsem zvědav, jak si s ním poradí beze mne. Ale on nemá tebe a jeho čas není tak vzácný jako můj." Byl by ji rád objal vřeleji, ale netroufal si před Ramónem, i když mu dnes připadal daleko vlídnější než jindy.

„Zdržíte se, Ramóne?" zeptal se zdvořile, i když si v hloubi duše přál, aby zmizel co nejrychleji.

„Ne," odpověděl Ramón. „Musím k navarrskému králi."

Isabela se zachvěla. I když to bylo právě to, co si měla přát, obešla ji hrůza. Milovala bratra téměř tolik jako manžela. „Nestál právě o pánskou společnost v těchto dnech," prohodila. „To už ho jeho žena omrzela?"

„Královna matka se necítí dobře a chce ji mít dnes v noci u sebe," řekl s úsměvem. „Jinak bych byl volný jako pták. Ale Jindřich je nerad sám. Vznešení pánové, které si sezval, se za chvíli rozejdou.

Nastoupí děvče pro všechno, to jest já. Hodlá mě patrně poučovat o životě. Nechám ho mluvit a budu spát.“

„Ramóne,“ zavolala na něj, když už byl ve dveřích.

Vrátil se. „Co je vám?“ zeptal se znepokojeně.

„Buďte opatrný, prosím vás,“ řekla jen. „Nevěřte nikomu. Tohle je dům, kterým obchází smrt. Ramóne, váš život má stejnou cenu jako život krále. Nezapomeňte na to.“

Smutně se usmál. „Pro koho? Pro mne jistě ne.“

„Ale pro mne ano!“ zvolala živě.

Antonio ji objal kolem ramen. „Isabelo,“ řekl vážně, když osaměli, „proč nechceš odtud? Můžeme jít, kamkoli si přeješ, nedokážeš-li žít bez svých kostelů. Mimo Louvre jistě nejsou na světě jen protestanti.“

„Dokážu žít všude,“ odpověděla k jeho překvapení, „kde budeš ty.“ Zvedla ruce a rozpustila si vlasy, které se jí v nádherné černé záplavě rozlily po ramenou. „Pojď ke mně blíž. Ještě nikdy jsem po tobě netoužila tolik jako dnes.“

Okamžik zůstal nehybně stát a díval se na ni s nadšeným úžasem. Tahle Isabela, kterou neznal, v něm vyvolala prudkou vlnu nepoznaných pocitů. Čím se tak náhle proměnila žena, zdráhající se v jeho objetí ještě po dlouhých měsících manželství? Až do této chvíle se bláhově domníval, že bázlivý ostych, který musel překonávat každou noc jejich společného života, patří k hlavním půvabům této pro něj nepochopitelné duše. Oči, které teď na něj upírala, mívala až k ránu, na nepatrnou, nejzávratnější chvíli, za kterou musel vždycky draze zaplatit nejtrpčí cenou jejího pláče a krutého sebetrýznění. Hřích! Kam se dnes ztratil její trestající Bůh, proti jehož všudypřítomnosti musel den za dnem vynalézavě bojovat? Nemohl o tom dlouho přemýšlet, protože ji miloval a jeho chvíle, která dnes přicházela tak nečekaně brzy, se slibovala změnit ve věčnost.

Vrhla se k němu v téže vteřině jako on.

Zdálo se mu, že prvně objevuje dokonalost lásky. Tím zuřivěji se jeho vědomí vzpíralo neodbytnému hlasu, který sílil v jeho nitru. Domenico! Teď ne. V dnešní noci s ní chtěl být sám. Přivinul ji k sobě ještě horoucněji a v blaženém víru se mu na chvíli podřilo umlčet vzdálené volání.

Ale když závrať ustoupila šťastnému klidu, ozvalo se zas, ještě naléhavěji. Něžně ji políbil a opatrně vstal.

„Proč mě opouštíš?“ zeptala se. Viděl, že ho pozoruje starostlivým, znepokojeným pohledem. Co jí měl říci, aby vysvětlil své nepochopitelné chování?

„Chtěl jsem zavolat Domenika,“ řekl nakonec provinile podle pravdy. „Ale nemůžu najít videofon.“

„Teď?!“

Bolestná výčitka v jejích očích ho ranila. Poklekl k ní a začal ji znovu líbat, hluboce nešťasten z podivného vyrušení.

Jeho roztržitost jí neunikla. „Netušila jsem, že budeš chtít mluvit s bratrem… zrovna dnes.“ V jejím hlase se chvěly slzy. „Požádala jsem Ramóna, aby videofon odnesl.“ Než se stačil podivit, vyprávěla mu překotně, co se dověděla od Ramóna.

Jeho myšlenky se okamžitě vrátily k ní. „Kéž by ses o mne bála každou noc, moje lásko,“ řekl jí chvějícím se hlasem. „Nikdy jsem nebyl šťastnější.“ Chtěl-li ho Domenico varovat, je zítra času dost. Odejdou a všechny jejich noci se budou podobat té dnešní. Blaženě vzdychl a objal ji s novou dychtivostí. Jakýsi vzdálený zvuk prorazil k jeho vědomí. Něco na něj útočilo… Něco… Vstal a nejistým krokem popošel ke dveřím.

„Co se stalo?“ vykřikla zoufale.

Obrátil k ní nešťastné oči. „Nezlob se na mne. Musím pryč.“

V té chvíli se ve dveřích objevila vyděšená, zsinalá tvář komorné. Levou paži držela před sebou. Po její košili se rozlévaly jasně červené stružky z mělké rány v rameni.

Antonio zbledl. „Kdo je tu?“ vykřikl a sáhl po zbrani.

„Nikdo,“ zakoktala dívka s pohledem upřeným na Isabelu. „To já sama. Chtěla jsem… Musela jsem.. . Ale teď se bojím.“

„Ukaž.“ Aby jí čert vzal! Vzpomene si bláznit zrovna tuhle jedinou, neopakovatelnou noc. Asi prve něco porazila leknutím. Vztek jím lomcoval, ale ošetřoval ji se stejnou vlídností a péčí jako kohokoliv, kdo potřeboval jeho pomoc. Sebevražda! Proč?

Isabela přes sebe přehodila plášť. „Nesnáším krev,“ řekla stísněně a vyklouzla ven. Přirazila za sebou dveře a přinutila podklesávají-

cí nohy k chůzi. Teď musí jednat rychle a obezřele. Komorná splnila její příkaz. Nemýlila se tedy. On přišel.

„To jste vy?“ řekla na prahu a opřela se o stěnu. Cítila, že už není schopna udělat ani krok.

Domenico, který vzrušeně přecházel sem a tam, se otočil. „Vaše dívka mě nechtěla pustit, nezlobte se na ni. Vím, že už je pozdě. Ale já musím nutně vědět, kde je Antonio.“

Dívala se mu přímo do očí. „Šel k vévodovi ďAnjou,“ odpověděla s klidem, který ji samotnou udivil. „Nebo ďAlencon? Už nevím. Necítil se večer zdráv.“

Domenico naneštěstí nevěděl, že lékařské schopnosti jeho bratra nejsou v Louvru známy. V jeho očích byl nepokoj. „Ptal jsem se sluhů, nikdo ho neviděl. A neozývá se mi.“

„Nenosí svůj přístroj s sebou, je to nebezpečné,“ hlesla. „A sluhové tu jsou příliš dobře vychováni.“

Ovšem, to věděl. Chvíli váhal. Může jí o tom říci? Ale nic jiného mu nezbývalo. „Isabelo,“ řekl překotně, „má u sebe něco, co nutně potřebuju. Teď hned. Závisí na tom život mnoha lidí.“

Podívala se na něj s úžasem. „Vím jen o stříbrné mluvící kouli,“ začala, ale skočil jí netrpělivě do řeči.

„To je ona. Kde je? Rychle, prosím vás.“

Videofon bezpečně schovala, ale nevěděla, jakým způsobem může k Antoniovu vědomí proniknout přístroj, který neznala.

„Bohužel,“ zapřela ho pro jistotu. „Vzal ji s sebou.“

Domenico na ni zíral rozšířenýma očima. Vysílač k princi ? Lže Isabela? Ale proč? Nebo měl Antonio stejný nápad jako on a obelhal svou ženu, když odcházel?

Kdesi v dálce odbíjela půlnoc. Trhl sebou. Ještě tři hodiny času. Nesmí je promarnit. Něco snad může udělat sám.

„Ať mě zavolá, kdyby přišel, ano?“ vyhrkl. „Je to smrtelně důležité.“ Spěšně se otočil a znovu vyrazil ven.

Isabela se vrátila, když Antonio dokončoval obvaz. „Pojď,“ řekla dívce, která na ní visela tázavýma očima. „Odvedu tě.“

„Může jít sama,“ zavrčel Antonio a začal skládat své nástroje. „Nic jí dohromady není.“

Isabela vzala dívku za zdravou ruku a odvedla ji. „Udělala jsem to," hlesla komorná nevěřícně. „Skutečně jsem to udělala!"

„Udělala jsi to znamenitě, Anneto, a zasloužíš si svou odměnu." Otevřela truhlu a podala jí měšec. „Odejdi hned zítra ráno. Vezmi si to a buď šťastná."

Anneta se vyděšeně podívala přes její rameno, křečovitě k sobě přitiskla získaný poklad a beze slova vyklouzla ven.

Isabela se prudce otočila. Ve dveřích stál Antonio. Kolena se jí podlomila leknutím. Co slyšel? Z jeho očí nevyčetla nic. „Tys jí dala všechny své peníze," řekl tiše. „Ty víš, proč to udělala?"

„Její snoubenec potřebuje velkou částku, aby si mohl koupit živnost, než se vezmou," odpověděla pevným hlasem. „Bála se, že si najde nevěstu s věnem. Dala jsem jí to věno. Já je nepotřebuju, můj muž mě miluje i chudou."

„Tvůj muž tě miluje víc, než si umíš představit," zašeptal vroucně a vzal ji do náruče. Přitiskla se k němu a rozplakala se úlevou. „Proč pláčeš?" slyšela jako ve snu jeho hlas.

„Miluju tě, miluju tě," opakovala omámeně a vzhlédla k němu se zoufalou touhou. Nemyslet. Ať ji nenechá přemýšlet. V jeho objetí mohla zapomenout na všechno. I na smrt.

„Co je ti?" zeptal se znepokojeně. „Jsi tak bledá!"

„To nic není," hlesla zoufale. „Pojď!"

„Ne," rozhodl se. „Uložím tě a budu hlídat tvůj spánek. Zítra je také den."

Zítra! Dočkat se zítřka! „Ty chceš odejít," řekla náhle.

Trochu se začervenal, protože to skutečně měl v úmyslu. To neodbytné kdesi v něm se znovu ozvalo. Neodpověděl.

Isabela měla pocit, že se řítí do propasti. Všechno bylo marné, zbytečné. Zbývala jen lahvička s tajemným obsahem. A je-li v ní jed? Když od ní odejde, když půjde ven, zahyne a bude to i její smrt. Jestli mají zemřít, ať zemřou spolu, v nejvroucnějším objetí, i s tím, který se pod jejím srdcem hlásí k životu. Vyvinula se mu. „Počkej, musím ti něco říci."

Díval se, jak nalévá ze džbánu víno do dvou pohárů. „Chtěla bych tě poprosit, abys ode mne neodcházel, ale oklamal bys mne. Já nechci, abys mi lhal. Připij si se mnou a můžeš jít."

„Nač?“ zeptal se bez dechu. Tušil, co se doví. Čekal to už dávno, ale přesto se mu zdálo, že se stává účastníkem zázraku.

„Na šťastné zrození toho, kdo přijde,“ potvrdila jeho podezření s tak úchvatnou září v očích, že zapomněl na všechno.

Poslechl její nevyslovenou výzvu a velice něžně ji objal.

„Miláčku,“ zašeptal, skláněje se k ní. „Jen nevděčný blázen by teď mohl odejít bez rozloučení.“

Loučili se dlouho v závratném polosnu, který je spoutával víc a víc. Rušivý hlas, volající ho od ní, k němu doléhal z nesmírné dálky jako ozvěna. Stejně vzdáleně zněl hlahol rozhoupaných zvonů, který zvučel a sílil všude kolem nich, ale do ochranného pásma, obklopujícího jejich spánek, pronikl jen tichou, uklidňující melodií.

Zvony, pomyslel si Antonio v blažené malátnosti a ovinul paži těsněji kolem spící Isabely. Zvony života.

Mýlil se. Byly to zvony smrti.

V několika minutách, než doběhl do svého pokoje, promyslel Domenico novou variantu svého plánu. Ještě má uspávací plyn. Pistole by ovšem nestačila zamořit celé město. Ale snad mu bude přát štěstí a noční vítr bude dost silný, aby mlhu rozptýlil po Paříži, a zase ne natolik, aby ji neškodně rozfoukal. Musí jít ven a najít místo na západním okraji města, nezměnil-li se vítr od večera. Obrátí-li se ve tři hodiny ráno…. Zachvěl se. Z létající lodi by to bylo snadné. Mohli by vystřelovat jednotlivé dávky, kdy a kam by bylo zapotřebí. A už sám její zjev by možná stačil. I chladnokrevní vrazi byli dost pověrčiví, aby se zalekli zázraku. Ale nemohl spoléhat na Antonia. Nemusel vědět nic. Vysílač mohl odnést náhodou. Pro jistotu vyhledal spojení s ním a nechal videofon zapnutý. Mohla by zapomenout mu to vyřídit. Nebo by mohla už spát.

Pracoval s horečnou rychlostí, vrhaje občas kradmé pohledy na rytíře de Grât, který spal na jeho posteli těžkým spánkem opilců. Kéž to byl všechno jenom výplod jeho horečné fantazie ! Nic by si nepřál víc, než aby se ráno mohl usmát sám nad sebou, že podlehl planému poplachu.

Od rytíře de Grât znal noční heslo a obtížen nákladem složitě propojených šedých válečků se dostal z brány bez potíží. Město spalo

tichým a hlubokým spánkem. Je možné, že se pod ním tají smrt? Zastavil se, aby postřehl směr větru. Najednou ucítil jeho prudký závan ve své tváři a rozběhl se proti němu.

Spěchal. Čas nemilosrdně letěl kupředu. Zbývaly mu už necelé dvě hodiny. Jeho kroky se dunivě rozléhaly prázdnou ulicí. Zastavil se znovu, když rozeznal na jedněch vratech bílé znamení, a srdce mu kleslo. De Grât měl pravdu. Všechno bylo pravda. Strhl volnou rukou plášť a smazal zrádný znak. To nemá smysl, okřikl se v duchu. Po městě jsou jich stovky, snad tisíce. Přesto neodolal a cestou ničil znamení smrti, která na dveře důvěřivých spáčů psala ruka vrahů.

Najednou se mu zdálo, že ozvěna jeho kroků zesílila. Zastavil se a rychle se otočil. Neviděl nic, ale cítil, že je sledován. Obešla ho hrůza. Zbytečně se prozradil. Ten, který číhal v temnu, už poznal, na čí straně je osamělý chodec. Byl bezbranný. I náplň ze své pistole použil do uspávací baterie, která měla v celé Paříži vražedný záměr změnit v pouhý sen.

V té chvíli se nad tichými domy rozezněl zvon. O hodinu dřív! Vyrazil prudce kupředu. Musí dál, ještě dál, k hradbám je daleko. Tma teď zvučela a bouřila ze všech stran, jak se přidávaly zvony z věží ostatních kostelů. Letěl jako štvaný jelen proti větru, který mu ochlazoval tvář. Dupot pronásledovatelů za ním zvolna zanikal ve vzmáhajícím se hluku. Všude se rozléhaly údery seker na tříštící se dveře. Ulice se hemžila temnými postavami, které jako by se náhle vynořily z pekla.

Těsně vedle něj se ozval výstřel. Druhý. Zoufalý hlas, volající o pomoc. Kdosi mu zastoupil cestu. „Heslo!“ Srazil útočníka pěstí a rozběhl se do prázdné ulice. Zběsilý dav, útočící na vysoký dům s dveřmi označenými bílou barvou, zanechal obléhání a pohnul se za ním. Běžel teď i o svůj život.

Minul zavřené dveře Mistra Houstina. Kde jsi dnes v noci, Christiane Rosenkreutzi? Přemýšlíš ve sklepení své výlučnosti o ceně vlastního života? Měříš zrakem svého ducha ledové vzdálenosti ke hvězdám, které jsou tak lhostejné k osudu lidí? Anebo chráníš své nepostradatelné já tím nejjistějším způsobem a připojil ses k těm, kteří přicházejí a klepou na dveře odsouzených? Stáváš se vrahem v zájmu nepravé budoucnosti, kterou sis vysnil ve své samotě?

Za sebou zaslechl bouchnutí domovních vrat, ale neměl čas se ohlédnout. Pronásledovatelé se blížili. Na křižovatce se vmísil do hloučku lidí s pochodněmi. Připojil se k nim a zvolnil krok. Ubíhali jeho směrem. Srdce mu divoce bilo. Začínal tušit, že má-li splnit, co mu přikazovalo svědomí, nemá naději uniknout. Už takhle... znovu zrychlil. Míjeli první zabité. Z okna nad jeho hlavou vyhodil kdosi mrtvé tělo, které dopadlo na dlažbu těsně před ním. Krev mu stříkla až do tváře. V měsíční záři zahlédl nedaleko tmít se masiv hradeb. Už! Byl nejvyšší čas, chtěl-li zastavit příšerné vraždění, když nebylo v jeho moci zabránit mu úplně. Prodral se davem, který zběsile dupal po mrtvém, a pokusil se uniknout do sousední uličky. Povšimli si ho. „Za ním!“ vykřikl kdosi. Klopýtl o nastavený kord a upadl. Rozhodil nálož, jak mohl nejšíře, a trhl uzávěrem. Se zadostiučiněním sledoval rostoucí bílé obláčky. Za chvíli je zachytí vítr a roznese šílícím městem. Zůstal tiše ležet, čekaje smrtící ránu. Ale nepřišla. Z ulice proti němu se mezitím vynořil hlouček zápasících šermířů, který odřízl pronásledovatele od jeho těla. Špička čísi boty ho v běhu zasáhla do spánku. Zatmělo se mu v očích. Až se proberu, budou spát, pomyslel si posledním záblekem vědomí, než omdlel.

Bitka na okamžik ustala, jak zápasícím nepochopitelně malátněly údy. Ale nový poryv větru jim dodal svěžích sil. Bílé mračno stoupalo nad jejich hlavami v divokém víru, který zvedl i prach na nároží. Zlomyslný vítr se obrátil. Vál teď od města a bílá mlha se vznesla nad hradby a klesla do polí, kde se neškodně rozptýlila. Jen nic netušící venkovan, který vstal uprostřed noci, aby přivezl na trh do města jako první čerstvý náklad zeleniny, zívl a schoulil se na kozlíku vozu, který ještě chvíli kodrcal, než se nerozhodně zastavil za usínajícím koníkem.

Ale hlahol zvonů nad Paříží neumlkal a nesl se daleko nad spícím krajem. Voda Seiny zrudla. Úzkými pramínky ze všech stran se do ní vlévaly potoky krve důvěřivých hostů, kteří sem přijeli na svatbu svého krále. I na chodbách Louvru se bojovalo. U jedněch dveří se zuřivě bránili tři muži proti přesile ozbrojenců. Dva z nich padli. Stařec byl mrtev, mladík omráčen. Třetí po ujištění, že nejde o jeho

smrt, upustil zbraň a následoval své přemožitele. Byl to navarrský král.

Ten, který chtěl zachránit Paříž, ležel v hlubokém bezvědomí v jejím odlehlém koutě, napůl udušen pod horou mrtvých těl, kterou nad ním navršila vražedná noc.

Když se rozednilo, podíval se král z okna svého paláce. Viděl, že ústa všech, kdo by mu mohli vyčítat smrt admirála Colignyho, rozdupaného té noci zfanatizovaným davem, jsou němá. Jeho bratranec, navarrský král, jehož ušetřili, se právě zříkal víry své matky. Karlova matka stála za ním a on ji nenáviděl skoro víc než sebe. V jeho srdci byl smrtelný děs, který ho už neopustil až do samého konce jeho krátkého života.

Bylo ráno, ráno v den svatého Bartoloměje, a v Paříži se neměl kdo probouzet. Unavení vrazi odešli spát.

Mstitelé

„Vidíš, já bych taky nemusela mít žádného trpaslíka," řekla Ré se zadostiučiněním. „Ty jsi dokonce větší než Gaston."

„Pro takový případ bych si přál být radši ještě menší," zavrčel Neo mrzutě. Ze všeho nejmíň se mu líbila představa Ré, jak... Buclatý pořízek, kterého včera Madlenka přivedla na svět, ji málem připravil o život. Teď si ho všichni velice nehygienicky prohlíželi zblízka.

„Vypadá spíš, jako by byl Pedrův," řekl Alonso zlomyslně. „Tak velké novorozeně jsem ještě neviděl."

„Viděls jich už moc?" ušklíbla se Maé. „Štěstí, že tu Pedro není."

„Nechte toho," utrhl se na ně Neo popudlivě. Věděl, že vtipkováním jenom zakrývají hluboké znepokojení, ale přesto ho to rozčilovalo. Byl unaven. Oni v noci spali. Ale on a Pedro ji strávili v urputném zápase o Madlenčin život, který museli zachraňovat takřka potají, protože podivné přístroje, které vyčerpané matce vracely krev a skomírající dech, by jejich bláhové současníky k smrti vyděsily. Ještě že vyplašený Gaston, ochromený strachem o její život, nevnímal nic kolem sebe.

V poledne bylo vyhráno a Pedro, který o Ket trnul víc než o ženu svého přítele, zanechal Madlenku v Neově péči a rozjel se domů. Ještě tam vlastně nebyl. Teprve včera ráno se nastěhovali do prázdného domu, z něhož utekla vyděšená hugenotská rodina dál na jih k příbuzným na venkově, když do Sancerre dorazila zpráva o pařížském masakru. Sami by byli raději také zmizeli, protože město, u něhož se před dvěma měsíci utábořila Gastonova setnina, bylo nepříjemně blízko, uprostřed katolických provincií. Dokud se tu potloukaly zbytky Colignyho vojska, cítili se jakž takž v bezpečí. Ostatně v okolních vesnicích i v Sancerre byli většinou protestanti. Ale admirál byl mrtev a uprchlíci se teď stahovali spíš na západ, až na pobřeží do La Rochelle, kde mohli očekávat z moře podporu anglických lodí. Pro jistotu se tedy uklidili za hradby Sancerre, posledního útočiště zoufalců, kteří neměli kam jít. Patřili mezi ně kvůli Madlence a Ket, které v těchto dnech těžko mohli vláčet na cestu do neznáma.

Obsadili dům v poslední chvíli. Teď už nebylo v městě k hnutí. Aspoň to. Ve stísněném příbytku, kde se usadil Gaston se svými vojáky, byli neustále ohroženi prozrazením obsahu svých zavazadel, jehož nemohli používat. Malý setník stěží vybojoval samostatnou komůrku, kde se až do včerejška tísnil společně s Madlenkou, Pedrem a Ket. Ostatní byli na tom ještě hůř. Obě dívky, už zase navlečené do mužských šatů, spaly s ostatními v rozlehlé kůlně, kde se vařilo a jedlo. Situace se stala neúnosnou, když Madlenka, rozrušená strašnými zprávami, které se vršily jedna na druhou, se zkroutila bolestí, jak se v hodině smrti její syn přihlásil k životu. K Pedrově úlevě Tareni objevili nečekané útočiště a bez dlouhých řečí sebrali dívky a odvezli je pryč. Zrození Pedrova dítěte nemusí být tak děsivé, budou-li mít jen trochu příznivé prostředí.

Městem se šířila hysterie. Proslýchalo se, že Guiseové formují armádu, která snad už zítra vyrazí k jihu. Může tu být v několika hodinách. Vévoda ďAnjou prý už vytáhl na La Rochelle. Tajní poslové vyzývali guvernéry provincií, aby následovali příkladu Paříže. Katoličtí obyvatelé se nenápadně vytráceli z rozvášněného města. Byla ukamenována žena, která odmítla volat „Smrt papeži!“ Opuštěný katolický kostel byl vypálen. Jeden obecní starší, který byl přistižen při tajemném jednání s neznámým mužem, byl bez soudu pověšen a jeho tělo rozčtvrceno. Zbylí katolíci se houfně odříkali své víry. Jeden z nich byl umlácen k smrti, protože se komusi zdálo, že se netváří dost nadšeně. Ostatní přes svou dobrou vůli byli uvězněni a do jejich domů vnikla lůza.

Zatím odhodlaní mužové na hradbách budovali obrovské praky, které měly městu vynahradit nedostatek střelných zbraní. Hrdinství a podlá vražda. Kráčely tu ruku v ruce ve službách každé pravdy, které lidská duše dokáže uvěřit.

„Nevybral si tu správnou dobu a správné místo,“ řekl s povzdechem Neo, ukládaje chlapečka k matce. Blaženě se usmívala ze spánku, který jí před několika hodinami přikouzlil.

„Je krásný,“ zašeptal Gaston, který nevěděl, jestli se má zamilovaně dívat spíš na svou ženu nebo na syna.

„Moc krásný. A bude ještě hezčí. Jděte dolů,“ obrátil se Neo k Tarenům a Ré. „Vzbudím ji. Malý Gaston bude prvně papat.“

Trochu se usmál. Snad by bylo spíš na místě říci velký Gaston. Vzbudil Madlenku a nechal u ní Maé, aby ji neuváděl do rozpaků při posvátném obřadu.

Sešel před dům k Ré. „Za chvíli pojedeme domů, už je tma," řekl. „Příště si s tím Madlenka poradí už sama. Radši zavolám Pedra, co je s Ket. Dává si nějak načas. Od začátku jsem byl přesvědčen, že předběhne Madlenku aspoň o týden." Polekal se, když pohřešil videofon. Kde ho mohl nechat? Nejspíš nahoře. Konečně, kdyby se něco dělo, Pedro by už dávno volal.

„Prohrajeme život, když budeme jenom opatrní," řekla najednou Ré tiše. „Na co pořád čekáme? Já chci mít taky děti."

„Prosím tě," vybuchl. „Rád bych věděl, co si s nimi počneme v obleženém městě. Měli bychom se rychle ztratit. Ale kam?"

„Tady se mi taky nelíbí," souhlasila. „Ale na světě najdeš spoustu krásných míst. Přidali jsme se k hugenotům, dobrá. Zůstaňme jimi a žijme jejich život. Stejně si nevybereš. Králové! Nebylo by prozíravější ovlivnit svými myšlenkami hnutí, které má naději zvítězit? A pomoci mu, aby zvítězilo?"

Zamračil se. „Nevím, jak si představuješ tu epidemii moudrosti. Díváš se na to trochu jednoduše."

„Ani ne. Musíme prostě zůstat s nimi. Být jako oni. Žít a vychovávat houfy dětí. Lidé přece spolu žijí, mluví, milují se. Co ty víš! Budeme-li jako oni, už zítra nám možná uvěří."

„A pozítří přijde četa ozbrojenců, vyvraždí je, upálí, ženy znásilní a děti odvlečou někam v bídě umřít. Rosekruciáni mají pravdu. Není na nás, abychom umírali s nimi." Sám se polekal svých slov. Jeho nepřiznaná tajná myšlenka v nich vyvřela jako láva při sopečném výbuchu a tiše chladla a šedla před jeho očima, ukazujíc celou svou zkornatělou ohavnost.

Dívala se na něj s výčitkou. „Neo, já tě nepoznávám. Byl bys taky takový, kdybych... tu nebyla?"

„Neříkej to," řekl bledý jako stěna. „Neumím si představit, co bych byl bez tebe!"

„Aspoň to," usmála se. „Ale přesto si myslím, že jsem tvoje neštěstí. Že ti visím na krku jako kámen. Že bys zůstal víc sám sebou, nebýt mne. A vůbec že bys byl o mnoho blaženější."

„Nesmysl,“ řekl zavile. „Mám ti pořád vykládat, že tě miluju? Víš to stejně dobře jako já a… Pojď támhle za roh,“ přerušil se.

Se smíchem se dala zatáhnout do krytého zákoutí. „Dneska to už nemáme zapotřebí,“ vydechla mezi dvěma polibky. „V noci budeme snad jednou konečně sami.“

V noci! Zachvěl se. Jak dlouho dokáže odolávat své touze ve světě, který tak přísně pronásleduje hřích? A co ona pak, kdyby zmizel někde uprostřed boje, jemuž se muž nesmí vyhýbat? Přitiskl ji k sobě ještě blíž a zapomněl na chvíli na svět.

„Neo!“ Alonsův hlas zněl tak naléhavě, že se násilím vzpamatoval, popadl Ré za ruku a rozběhl se zpátky. Jeden z Gastonových vojáků se bezmocně opíral o stěnu a z tržné rány na jeho čele kapala krev. „Pokračuj!“ vykřikl Alonso. „Co bylo dál?“

„Slyšel jsem paní Catarinu křičet a pak strašné rány. Podpálili dům. Jeden mě sekl nožem. Dostal jsem se ke koni. Rvali mě dolů, jednoho jsem myslím zabil. Podařilo se mi ujet.“

Sesul se na kolena podle stěny. „Co se děje?!“ Neo měl pocit, že ho rovnou z ráje strčili do pekel.

„Přepadli je. Mstitelé! Dům hoří. Pedro s Ket…“ Césarovi se zachvěl hlas. „Kolem je dav fanatiků.“

„Musíme za nimi!“ zvolala Ré.

„Ne. My pojedeme napřed. Ty běž a řekni to Gastonovi.“

Hnal se ke koním s Tareny v patách. Řítili se bezohledně úzkými uličkami a před kopyty jejich koní uskakovali vyděšení chodci. „Jestli to shoří.... Jestli se jim něco stalo, budu stejně bezmocný jako zdejší felčaři. Všechno je tam, léky, plasma, všechno. Ještě v laboratoři, co s ní lítá 6, ale to vychází nastejno. Vysílačka je v Paříži.“

„Ze všeho nám zbyly jen kordy,“ připojil se Alonso.

Růžová záře požáru se blížila, a když vyrazili na náměstí, kde stál jejich přechodný domov, naskytl se jim hrůzný pohled. Na širokém prostranství se tísnil hrozivě hlučící mnohohlavý dav. Otevřený hlavní vchod zel ještě do noci černou dírou, ale nad ním z oken šlehaly plameny. Zadní trakt domu hořel celý.

Neo popohnal koně a prorazil živou bariérou, nedbaje na nikoho, kdo mu vstoupil do cesty. U vrat seskočili na zem. Vyděšení koně zmateně couvali před požárem a dav zakolísal. Tři kordy opsaly

polokruh, který Nea a Tareny osvobodil od vztahujících se rukou spílajících lidí v prvních řadách.

„Na hranici s Antikristem!“ vykřikl osamělý hlas, ale dav zmlkl, ustupuje před tichou zuřivostí tří mužů. Neo se vrhl k temnému vchodu, který se začínal prosvěcovat zášlehy plamenů. Na nároží se objevila malá postava na vysokém koni a za ní další. Gastonova jízda. Tareni nechali prořídlý houfec útočníků jejich pomstě a rozběhli se za Neem. Ještě než zmizel uvnitř, zaslechl za sebou dupot jejich nohou.

„Já se vůbec nebojím,“ řekla Ket a usmála se.

„Zavolám radši Nea,“ prohlásil Pedro nejistě. „Madlenka ho už nepotřebuje.“ Teď když se blížila chvíle, na kterou čekal, dostal najednou strach. S Ket to bylo něco jiného. Ket nebyla jako jiné ženy. Ket prostě nesměla...

„Moje dítě je dítě člověka,“ slyšel ji říkat. „A chci, aby se tak narodilo. Lidsky, i s tou bolestí.“

„Nepleť sem mystiku,“ okřikl ji zlostně. „Nechci. Je to zbytečné.“ Přes její protesty zavolal Nea, ale okamžitě vypnul spojení a podíval se na ni s úlekem.

„Co je?“ zeptala se

„Nic. Rozmyslel jsem si to.“ Ve videofonu se mu místo Nea objevila tvář Gastonova pobočníka Andrého. Co se stalo? Buď jak buď, nebylo dobré ukazovat se na kouzelných krabičkách. Konečně, oni se snad už brzy vrátí sami.

Odložil videofon a řekl. „Máš pravdu, zůstanu u tebe sám. Pojď, půjdeme radši nahoru.“ Zřídili si prozatímní ordinaci v patře, aby nebyla náhodným návštěvníkům tak na očích.

Ket se smála. „Blázínku, to bude ještě trvat pár hodin.“

„Nevadí,“ zamračil se. „Nechci, aby se ti něco stalo.“

Zděšeně se na ni podíval, když bolestně vzdychla. „Prosím tě, jdi ven,“ požádala ho mrzutě. „Neboj se, zavolám tě včas.“

Stál na chodbě, opíral se o dveře a studený pot se mu perlil na čele. Co když se něco stane? Co když to nedokáže sám? Jistě se mu budou třást ruce. A ona… Proč je tak tichá? Proč je tak strašně ztichá? Otevřel dveře a viděl ji přecházet sem tam se soustředěnou, sta-

ženou tváří. „Nepotřebuješ něco?“ zeptal se honem, aby odůvodnil svůj nevítaný vpád.

„Být chvíli sama,“ odsekla. Zase zavřel. Madlence dávali vdechovat omamující výpary, ale nebyl si jist dávkováním. Jeho paměť ho najednou zradila. Už aby tu byl Neo!

Snažil se naslouchat, co se děje uvnitř. Kdyby zasténala, vykřikla... Ale neslyšel nic, protože kolem něho rostl podivný hluk. Chvíli mu trvalo, než si to uvědomil. Shánějí nějakou oběť, pomyslel si bez zájmu a přistoupil k oknu. Jeho myšlenky tak zaměstnávala Ket, že se stěží přinutil, aby pohlédl dolů. Ale sotva to udělal, zapomněl na všechno ostatní.

Hrozivě hučící dav se srocoval před jejich domem. Když se objevil v okně, ozval se divoký řev a sklo ses řinkotem vysypalo, jak do něj udeřil dobře mířený kámen. Několik mužů útočilo kládou proti dveřím. Pedro nečekal na nic a rozběhl se dolů. Dveře zapraskaly a povolily ve chvíli, kdy k nim doběhl. Kord, který prve v letu popadl, odrazil prvního útočníka. Kdosi mu pomáhal. Zahlédl známou tvář Gastonova vojáka. Vytlačili je a postavili se do vypáčených vrat. Ti před nimi spíš povykovali než útočili. Pedro si na chvíli oddechl. Ale hluk za ním ho upozornil na nebezpečí, na které zapomněl. Dům měl zadní vchod. Ohlédl se. Kdosi využil okamžiku jeho nepozornosti a strhl ho zpátky, Pedro se zoufale vyprostil. Další mu zastupovali cestu k domu. Přes jejich hlavy viděl, jak se po schodech ženou temné postavy. Gastonův voják zmizel. Teď srazili i jeho.

„Špión španělské inkvizice!“ zahučelo to nad ním.

Zachvěl se. Jestli to někdo věděl, byli dnes ztraceni. Plíživé stíny, které po nich jdou — věděl, že ano, znal je dobře — dnes našly příležitost k dvojí pomstě najednou. Napjal svaly a setřásl hrozen lidí, kteří na něm viseli. Odhodil je daleko od sebe a provázen kletbami se vrhl ke vchodu. Probíjel se zuřivě ke schodišti, nakonec holýma rukama, protože jeho kord se přerazil o nastavenou židli a dýka zůstala v čímsi těle.

„Ket!“ volal zoufale. Odpověděl mu přidušený výkřik. Mrštil židlí mezi své pronásledovatele a rozběhl se do schodů. Na odpočívadle se zarazil, ale už bylo pozdě. Shora se na něj řítila těžká masa

velkého dubového stolu, který jím smýkl k oknu a převrátil se na jeho hrudi. Než se vyprostil, byli na něm.

Po tváři mu stékala krev, jak při pádu hlavou prorazil sklo. Prudký náraz z něj vyrazil dech, ale ještě se nevzdával. Šest mužů zdolalo nakonec jeho odpor. S hlavou brnící od poslední rány, kterou mu zasadili, stál teď u paty schodiště pevně přivázán k vyřezávané hlavici zábradlí. Už se mohl bránit jen slovy.

„Přestaňte," řekl udýchaně. „Jde o omyl, přísahám. Přijeli jsme s Colignyho armádou. Můžete se zeptat."

Při těch slovech se všechno utišilo. Útočníci znejistěli. Ale těsně k Pedrovi přistoupil bledý mladík s velikýma očima, jejichž neklidný lesk Pedra vyděsil. Viděl už takové oči. Doma ve Španělsku. Ten den, kdy ho jeho otec poprvé a naposledy přitáhl k svému řemeslu. Ti dva by se pokládali za smrtelné nepřátele. A přesto byli nachlup stejní.

„Chytrák, co?" řekl uštěpačně. „Jestli oklamal nějakého naivního kapitána, na nás je krátký. Je Španěl, ať to zapře!"

Za ramenem jednoho diváka této neskutečné scény zahlédl Pedro povědomou tvář. Našli si je. I tady. Nepoznáni vraždí rukama svých příštích obětí.

„A nečekej na nic, nedopřejeme ti žádné odklady. Dali snad pařížští kati čas našim bratrům, aby se aspoň smířili s Bohem před cestou na věčnost?" vykřikl jeho mučitel a rozhlédl se s uspokojením po svých posluchačích, kteří zase začali zuřivě mručet. „Jděte ven. Doděláme to sami."

V místnosti teď zůstalo šest lidí. S těmi, kteří byli ještě nahoře, jich mohlo být snad deset. To byli tedy praví viníci. Pedro se na ně díval a vrýval si jejich tváře do paměti. Zůstanu-li naživu, přísahal si, najdu jej jednoho po druhém, zakroutím jim krkem a hodím do Loiry. Co udělali Ket?

Jejich vůdce, jako by četl jeho myšlenky, řekl: „Ta hyena, co s tebou spí, se s tebou taky vyškvaří v očistném ohni. Můžeš být klidný. Po tvé smrti ji už jiný neobejme." Obrátil se nahoru a zvolal: „Přiveďte ji!"

Pedro zkroutil hlavu, aby viděl na schody. Objevila se Ket mezi dvěma muži. Byla rozcuchaná a její bledá tvář se křivila bolestí. Ped-

ra zamrazilo. Panebože, snad ne právě teď... Zdálo se mu, že se zalkne. „To nemůžete!“ vykřikl, šílený hrůzou. „To přece neuděláte!“

Ket pochopila. Divoce se vyrvala z rukou, které ji držely, a dala se na beznadějný útěk. Pedro zaslechl ostrý výkřik, když nahoře uklouzla a zřítila se dolů, kutálejíc se bezmocně až na odpočívadlo několik schodů nad ním, kde zůstala ležet.

Konec, pomyslel si tupě. To je konec. Kéž byl milosrdný! Ztratila vědomí už při pádu, jemuž její tělo nekladlo žádný odpor. Díval se na ni a zdálo se mu, že vidí hrob.

„Co s ní uděláme?“ zeptal se jeden z mužů nejistě.

„Nic,“ odpověděl jejich velitel vztekle, skláněje se nad ni. „Je mrtvá. Zapalte a jdeme.“

Mrtvá. Jeho Ket je mrtvá. Hluchý vzlyk se vydral z jeho hrdla. Zavřel oči. Chodba se plnila čpavým dýmem. Byl tu s ní sám. S ní a s dítětem, které zemřelo dřív, než se stačilo narodit. Podíval se na ni znovu. Teď se na ni může dívat až do smrti.

Najednou pocítil nesmyslnou, bláznivou úlevu. Pootevřela oči a rozkašlala se. Žije! Začal se divoce vzpínat v provazech. Žije. Ale k jakým koncům. Oheň se už neúprosně blížil.

„Ket, miláčku,“ prosil úpěnlivě, „probuď se! Musíš pryč. Hned teď. Hoří!“

„Nemůžu,“ řekla slabě a podívala se na něj. V očích se jí objevily slzy, „Je mrtvý,“ vzlykla, „cítím to. Nehýbe se už.“

„Prosím tě, vydrž to, prosím tě,“ šeptal zoufale. „Aspoň kousek, jen povol uzel, abych se mohl vyprostit! Vynesu tě!“

Se strašným úsilím se nadzvedla a posunula se k prvnímu schodu. Tam zůstala ležet. „Nemůžu. Odpusť, nejde to.“

Znovu se vzepřel, až se mu provazy zadřely do masa. Slabé zapraskání mu dodalo naději. Ještě! Ještě! Sloupek s praskotem povolil. Pedro ztratil rovnováhu a upadl k patě schodiště. Nemohl vstát. Soukal se po hranách schodů, až přilehl k ní. Ale její třesoucí se prsty marně zápasily s utaženými uzly.

Vzpomněl si na rozbité okno. Hledal, převraceje se sem a tam, až se mu ostrý střep zařízl do ruky. Vykřikl radostí. S horečným chvatem se dotáhl zpátky. Dřevěné obložení na stěnách už hořelo. Ket vytrhla střep z rány na jeho předloktí a začala řezat. Konečně!

Ruce měl volné. Odvinul zbytek provazů a vyběhl nahoru. Tam ještě nehořelo. Stáhl se země těžký koberec a vrátil se ke Ket. „Neplač, miláčku," domlouval jí něžně, zatím co ji opatrně balil, aby k ní plameny nemohly. „Všechno bude v pořádku, jen co se dostaneme ven."

Rozkašlal se, jak mu štiplavý dým naplnil plíce, rychle ji zvedl a vběhl přímo do ohně. Musí zadem. Před domem čeká rozzuřený dav, který by jim nedovolil uniknout. Ale marně se pokoušel prorazit clonou požáru. Vzpříčené trámy spadlého stropu mu ležely v cestě a v neproniknutelné oponě kouře ztrácel orientaci. Otočil se zpátky. Děj se co děj, jen ven z toho pekla. Šaty už na něm hořely, ale nedbal toho, jen holýma rukama ubíjel drobné plamínky na koberci, v němž nesl Ket.

Napůl ve mdlobách se potácel k východu. Ale v hustém dýmu si zmýlil dveře a zabloudil v řadě pokojíků, které jeho šílený mozek nedokázal odlišit jeden od druhého. Proč jen jsou v těch oknech mříže, jak by to bylo snadné! Znovu se otočil a klopýtal do nesnesitelného žáru. Zdálo se mu, že někdo volá. Za tančícími plameny, které mu šlehaly vstříc, zahlédl nezřetelnou postavu. Vrhl se do nich, podoben živé pochodni, s hořícími vlasy a poloslepýma očima. Nedovedl rozeznat, jestli jeho vědomí obluzuje dusivý dým nebo palčivá bolest, vystřelující k jeho mozku z jeho těla, vydaného na pospas nemilosrdnému ohni. Ztuhlýma rukama, do nichž se nenasytné plameny zahryzávaly popraskanou kůží, nedokázal už hasit ani doutnající koberec.

„Zachraňte ji!" vykřikl ze všech sil, zalykaje se kouřem. „Ona za nic nemůže!" Padl na kolena. Jakýsi temný stín se mu vrhl vstříc a sklonil se nad ním, aby převzal Ket z jeho rukou. S úlevou si uvědomil, že má Neovu tvář a přestal vnímat.

Neo ovinul ruce kolem Ket a v běhu shodil na zem hořící koberec. Kolem něho se mihli oba Tareni, spěchající na pomoc Pedrovi. Vyběhl ven a položil ji na svůj plášť. Žije?

Za ním se ozval praskot. Zděšeně se otočil. Zbytek krovu se zřítil a zatarasil cestu ven. Proud jisker vytryskl k obloze. Zůstali tam. Všichni tři. Vteřinu stál v strnulé bezradnosti, zatím co jeho mozek běžel naprázdno. Může se vzdálit od polomrtvé Ket? Může nechat uhořet své přátele?

„Pojď!“ vykřikl vedle něho Gaston. Dvě ženské postavy přikleckly ke Ket. Maé. Ré. Rozběhl se za Gastonem znovu k hořícímu domu. Horečně se pokoušeli uvolnit zatarasenou cestu, utloukajíce vzájemně na sobě vyskakující plameny. Kus dál se břevna vzpříčila a vytvořila nakrátko jakousi nízkou chodbu. Neo zaslechl, jak Gaston vzlykl úlevou. Po kolenou se k nim vlekla postava, nedokázali rozeznat, je-li to César nebo Alonso, táhnoucí něco těžkého, co zezadu pracně posunoval druhý Taren.

„Nemůžu hnout rukou,“ zasténal první, byl to César. „Vezměte ho. Spadlo to na nás.“ Zhroutil se jim k nohám. Gaston ho vlekl z plamenů, zatímco Neo se chopil bezvládného Pedrova těla. Alonso se za nimi plazil po břiše z posledních sil. Za ním se bezvládně tloukla o zem divně zkroucená noha.

Maé a Ré se k nim s výkřikem vrhly a svými plášti udusily tančící plameny. S Pedra se pokusili servat zuhelnatělé zbytky šatů, ale museli toho nechat. Odtrhávali s nimi kusy živého masa. Slabě, chrčivě dýchal, spíš mrtev než živ. Zděšeně ho zakryli, aby Ket, kdyby procitla, nezahlédla tyto krvavé, ohořelé trosky místo milovaného muže.

Opatrně naložili Pedra a Ket do čekající bryčky a proti nim se stěsnali ostatní. Neo seděl mezi Ré a Césarem a díval se na bílou, zpustošenou tvář bezvědomé Ket. Už stačil zjistit, co ji čeká.

„Co je s ní? Bude žít?“ zeptala se Ré nesměle.

„Dítě se právě chystalo na svět, když se to stalo,“ řekl bezbarvě. „Je beznadějně mrtvé. Musím je dostat ven co nejdřív, ona už nemá sílu. A dřív, než se probere, protože nemám, čím bych ji uspal.“ Otočil se k Ré, popadl ji za ramena a vykřikl: „Jsme prokletí. Nikdy, rozumíš? Nikdy! Chtěla bys skončit takhle? Panebože!“ Pustil ji a zabořil zoufale hlavu do dlaní.

„Neo,“ zaprosila slabě, „já přece…“

„Mlč,“ zarazil ji, „mlč!“ Políbil ji něžně na čelo a dodal s neskonalým smutkem: „Jsem bezmocný jako nemluvně. Jsem stěží schopen postarat se sám o sebe.“

Ré ztichla. Pohlédla na Nea a zplavila ji vlna lítosti. Teď ne. Teď mu to nesmí ztěžovat. Čeká ho vyčerpávající práce, řada bezesných nocí a snad i prohra s věčným nepřítelem, smrtí. Duchové lidstva se spikli proti nim. Kde hledat spravedlivé vykupitele světa?

Mohou jen hynout? Nikdy nezvítězí? Vrah vrahu našeptává a smrtelní nepřátelé kráčejí společnou cestou k záhubě nevinných. A stateční, kteří se zřekli společenství katů, jsou vyvrženi. Odsouzeni. Ztraceni.

Seskočila z vozu první a odtrhla list se známou pečetí, který kdosi přibil na jejich vrata, když byli pryč. *Pedro, syn madridského kata, odsouzený Svatou inkvizicí pro nečisté spolky s ďáblem, buď předán spravedlnosti a očistnému ohni.*

Pod tím velikým, pečlivým písmem jiná ruka připsala tři slova: ROZSUDEK BYL VYKONÁN.

Mrtví živí

Pozdě odpoledne třetího dne se Antonio probudil s pocitem nikdy nepoznaného štěstí. Nadzvedl se a zadíval se na Isabelu. Všechny pocity závratné noci, o které netušil, že je tak strašně vzdálená, pronikly do jeho vědomí a zaplavily ho novou silou. Její víčka se zachvěla. Neodolal a vzal ji do náruče.

Přimkla se k němu s tichým blaženým výkřikem. On žije! Oba žijí a zázračná noc neskončila! Nikdy neskončí. Vichřice lásky a horoucího zbožňování je znovu uzavřela ve vítězném víru.

Pohroma přišla v podobě Ramóna, jenž se k nim dobýval tak neodbytně, až hluk pronikl k Antoniovu vědomí. Vzdychl a vstal.

„Neotvírej!“ žádala ho a její oči se náhle změnily v černé propasti hrůzy.

„Musím. Nemůžeme zmizet ze světa,“ usmál se něžně a sklonil se k ní, aby ji políbil. „Už je ráno.“ Mýlil se. Slunce stálo nízko, protože den se chýlil k večeru. Ale v první chvíli si neuvědomil nepochopitelnou změnu světových stran.

Isabela vstala jako stroj a zvolna se oblékla. To byl konec, čekala ho. Ale on byl živ. Své krásné vlasy nechala rozpuštěné pro vzpomínku, která by ho mohla obměkčit, a vyšla k nim, aby čelila pravdě a výčitkám.

„Kde jste byli?“ slyšela říkat svého bratra. „Hledám vás od rána. Hned jak mě pustili. Pustili mě, ano.“ Trpce se zasmál. „Vždyť jsem katolík!“

„Je přece ráno,“ podivil se Antonio. Pohlédl ven a náhle si všiml obrácených stínů. Hluboce, blaženě vzdychl. „Spali jsme až do večera!“ A podíval se na Isabelu.

Ale pohled na ni ho ohromil. Zmlkl, neschopen slova.

„Zbláznil jste se?“ vybuchl Ramón. „Don Manuel zahynul u Jindřichových dveří. Já sám jsem to přežil jen zázrakem.“

„Navarrský král?“ hlesla Isabela.

„Nechtěl zemřít. Přestoupil na jejich víru.“ Antonio si ani nevšiml, že Ramón nemluví o své víře. Nechápal nic.

Isabela se rozplakala, když si uvědomila, že milovaný dědeček už nežije. Antonio se zkamenělým srdcem naslouchal nehnutě Ra-

mónovi, z jehož vzrušeného hlasu čišela nenávist a hnus. Prochodil několik hodin hřbitovem Paříže. Za dva dny hrobníci nestačili odklidit mrtvé. Spíš jich přibývalo. Několikrát měl co dělat, aby se ubránil přepadení.

„Kde je Domenico?“ zeptal se Antonio bezbarvým hlasem, když se Ramón konečně odmlčel.

„Nevím. Hledal jsem ho, ale marně. Myslel jsem, že je s vámi.“ S nimi byla jen prolhaná touha. Ještě se zdráhal uvěřit vzpomínce na jejich poslední nápoj.

„Vraťte mi videofon,“ požádal Ramóna. „Zavolám ho.“

Ramón se na něj podíval s úžasem. Oba pochopili současně a obrátili oči k Isabele. Bledá jako smrt, s žalostným pokusem o úsměv se otočila a zmizela ve své ložnici. Antonio šel za ní. Mlčky vyňala ze skrýše videofon i vysílač a podala mu je.

Videofon vytrvale bzučel. Spojil se, ale neviděl nic, jen rozmazanou tmu. „Domenico,“ řekl nahlas. „Domenico!“

Do nerozeznatelných tlumených zvuků se ozval živý vzdech. „Mám závrať. Těžko mluvím,“ zašeptal Domenicův hlas přerývaně. „To je dobře, že jsi tady. Volám tě celou dobu.“

„Kde jsi?“

„Pod hromadou mrtvých. Kdyby mě nepřikryli, byl bych mrtev sám. Proč ses neozval? Neřekla ti, že jsem tě hledal?“

Antonio upřel nelítostný pohled na zhroucenou Isabelu a zeptal se tvrdě: „Kdy?“

„Tu prokletou noc o půlnoci. Nebyl jsi doma. Neměl jsi odnášet vysílač. Byl bych mohl udělat víc. Chtěl jsem uspat město, ale se země to nešlo. Vítr se asi obrátil.“

O půlnoci. Vyděšená služka s krvácejícím ramenem, které ho mělo zaměstnat, zatím co ona… „Popiš mi přesně, kde jsi,“ požádal Domenika. „A nevypínej videofon. Přijdu hned.“

Šla za ním jako stín. Rozpuštěné vlasy ji nezachránily. Ani dítě, které se znovu bouřlivě ozvalo v jejím nitru a které si mu v této chvíli netroufla připomenout. Antonio na ně nezapomínal, ale jeho srdce se zatvrdilo. Všechno byla lež, blažené vzlyky i propast odevzdání. Proč jí měl věřit vůbec cokoliv?

Vzal si jen vysílač, videofon, uspávací pistoli a kord.

„Isabelo,“ řekl chladně, „dala jste celé své jmění komorné, aby vám pomohla mě podvést. Nejsem nemilosrdný. Všechno, co tu nechávám, je vaše. Sbohem.“ Isabela náhle ožila.

„Ne!“ vykřikla divoce a objala ho nedbajíc Ramónovy přítomnosti, ničeho. „Zachránila jsem ti život! Šel bys umřít stejně marně jako on! Miluju tě! Čekám tvoje dítě! Neodcházej!“

Železnou rukou sevřel její paže a vyprostil se z jejího objetí. „Milujete mě a čekáte moje dítě,“ řekl posměšně. „To jste mi vykládala celou noc a já jsem tomu věřil, zatím co…“ Zoufalý vzlyk přerušil jeho slova. Slepě ji odstrčil a vyrazil ven kolem Ramóna, který ho nezadržel.

Vrhla se za ním. „Ne,“ řekl Ramón a chytil ji za ruku. „Teď ho nechte. Potřebuje být sám.“

„On se nevrátí!“ zaštkala.

„Ovšemže ne. Ale já vám ho přivedu, i když si to nezasluhujete. Je-li to v lidské moci, přivedu vám ho zpátky.“

„Proč?“ zeptala se v slzách.

„Protože jeho syn nesmí zůstat bez otce. On v něho nevěří, já ano.“ Sehnul se a posbíral se země několik bílých tablet, které Antonio prve v rozrušení rozsypal. „Nebojte se, nezbaví se mě,“ usmál se na ni — byla přece jen jeho sestra — a vyběhl ven, dřív než svého švagra ztratil z dohledu.

Domenico přežil dva dny a dvě noci v mrákotném polovědomí, z něhož ho vytrhl Antoniův hlas. Teď čekal, přemáhaje závrať, která ho chvílemi obklopovala neproniknutelnou prázdnotou. Paprsek dne se nečekaně dotkl jeho očí. Kdosi odsunul mrtvého, který na něm ležel. „Antonio,“ zasténal tiše a namáhavě se nadzvedl. Zahlédl bratra na vzdáleném nároží, jak k němu běží, rozsévaje kolem sebe bílou mlhu spánku, která mu razila cestu. Ale nad ním, těsně nad ním se skláněly dvě cizí tváře.

„Hugenot!“ zaječel jeden z olupovačů mrtvol, když si všiml zlatého řetězu na Domenicově plášti. Dovolená vražda jim v minulých dnech vynesla celé jmění. Domenico se pokusil uhnout smrtící ráně, ale nebyl dost rychlý. Strašlivý úder mu roztříštil hlavu. Antonio, který nebyl dost blízko, aby tomu mohl zabránit, ve skoku schoval

uspávací pistoli a vytasil kord, který vrahovi prolétl srdcem jako trestající blesk. Druhý lupič se dal na útěk. Pomstu, která ho stihla z Ramónovy ruky, Antonio už neviděl. Klesl k mrtvému tělu svého bratra a divoce se rozplakal krutými, bezmocnými slzami hanby, zoufalství a vzteku. Bolestně cítil, jak do něj proniká bratrova smrt, která se stávala částí jeho vlastního zmrzačeného života.

Ramón nad ním zůstal strnule stát. „Jejich“ obvyklá přezíravá lehkomyslnost byla tak vzdálená děsivému žalu, jehož se stal nenadálým svědkem, že nebyl s to najít čarodějné slovo, jímž by oslovil zhrouceného muže. Když se vzpamatoval, přistoupil k němu a položil mu lehce ruku na rameno.

Antonio se vymrštil se země. Poděšený Ramón o krok ustoupil před nepříčetným vztekem, který čišel z jeho očí.

„Zabila ho!“ vykřikl Antonio. „Chceš ho vidět na vlastní oči? Jen se podívej! To všechno je vaše dílo!“ Rozhodil ruce a rozhlédl se zběsilýma očima. Mrtví, mrtví a mrtví.

„Antonio!“ Ramón přemohl svou hrůzu a vrhl se k němu, aby ho zadržel, když se rozběhl k bráně města. „Vrať se!“ vzlykl. „Proboha, vrať se! Ještě nikdy jsem ti nebyl blíž než teď! Nemůžeš rozhodnout o svém životě — a jejím — bez přemýšlení v takové chvíli! Já ti rozumím, ale vrať se!“

Antonio ho setřásl. „Tak ty mi rozumíš,“ řekl s tichou zuřivostí. „Táhni! Táhni k ní a doprovoď ji do toho vašeho pekla. Dnes bych chtěl věřit, že skutečně je!“ Ještě jednou se obrátil, když ho Ramón v posledním marném pokusu chytil za ruku, a zasadil mu ránu pěstí, až zůstal bezmocně ležet. Vzal do rukou stříbrnou kouli vysílače a řítil se do polí.

Ramón se namáhavě zvedl na kolena a vstal. Potácivě se rozběhl za ním s houževnatou, urputnou vůlí ho dostihnout a přimět k návratu. Antonio běžel neúnavným krokem do krajiny stále pustší a pustší. V bludišti lesních roklí ho Ramón ztratil. Zastavil se, sotva popadaje dech. Když to nejmíň čekal, zahlédl ho znovu v posledních paprscích zapadajícího slunce. Stál na vyvýšeném pahrbku a shůry nebes se k němu blížila stříbrná, záhadná hvězda. Dosedla na zem vedle něho. Ramónův švagr vstoupil dovnitř a nebeské zjevení zmizelo v soumraku.

Ramón, jehož víra se v uplynulých dnech kácela jako pohanská modla, za ním zíral bez pohnutí. Ďábel? Bůh? I ďábel je proti člověku všemocný. Muž, jehož viděl plakat krvavé slzy bezmocného žalu, nebyl s to zabránit ničemu.

Byl stejně nemohoucí jako Ramón, stejně zranitelný, stejně slabý, byl tedy člověkem, i když... Znovu se podíval vzhůru. Jak to řekli? Člověk musí chtít vědět, aby byl člověkem. Vědět… co?

Pomalu se vracel do města, aby nešťastnému bratrovi svého švagra zajistil křesťanský pohřeb, o nějž „oni“ zjevně nedbali. Chvíli postál nad nehybným tělem člověka, jehož duše by měla být v ráji, protože zahynul při nádherném pokusu zachránit svět před novým hrůzným zločinem. Měl nepříjemný pocit, že není ráj, který by přivítal duše božích hrdinů.

Sklonil se a jemně vyprostil ze sevřené ruky krabičku, na jejímž lesklém víku se kmital obraz jeho švagra, který cosi vyprávěl neznámou řečí muži v podivném oděvu. Rychle stiskl tlačítko a obraz zmizel. Nechtěl, aby ho viděli. Teď ne. Zůstal u mrtvého jako čestná stráž, hlídaje klid jeho posledního odpočinku a vlastních nebezpečných myšlenek.

K Neovu zděšení se Pedro probral k vědomí už cestou. Když ochotné ruce zvedly Ket a odnášely ji na narychlo upravené lože v kůlně, odkud Gaston bez milosti vyhnal všechny své lidi, podíval se na Nea bolestí zastřenýma horečnatýma očima a vyrazil ze sebe trhaně: „Ket. Musíš k ní. Já to vydržím.“

Poslední slovo skončilo v divokém zaúpění, když se Gaston pokusil nadzvednout jeho rozbité tělo. Přes nadlidské úsilí dokázal jen nepatrně ztlumit strašné zvuky, které se draly přes jeho třesoucí se zbledlé rty při sebemenším dotyku.

„Budeš muset,“ odpověděl mu Neo se sevřeným hrdlem při pohledu na jeho šedou, strhanou tvář. „Odvahu, příteli. Nemám, čím bych ti ulevil.“ A odběhl ke Ket, kterou mezitím uložili za zástěnou v nejodlehlejším koutě improvizované nemocnice.

Pedra nemohli nést daleko. Při otřesu každého kroku řval bolestí, zatínaje křečovitě zuby do rtů, rozervaných na cáry, v beznadějné snaze o sebevládu. Zalévaje se ledovým potem, třásl se v dusné letní

noci chladem a smrtelným vyčerpáním z nelidského utrpení i marných pokusů o umlčení šíleného hlasu, který sám nepoznával a který pronikal do jeho vědomí ostrým nožem strachu, že vyděsí Ket. Toužil po bezvědomí, které nepřicházelo, a zase se ho bál, jako by ji jeho umírající vůle mohla přivést k životu.

Gaston vzal cíp pláště, na kterém Pedro ležel, z rukou vylekaného vojáka, který ho málem pustil při neobratném klopýtnutí, a nesl ho s ostatními třemi, hlídaje soucitným pohledem současně bolestí zkroucenou tvář i cestu. Maé, která na chvíli odskočila k Madlence, se rychle vrátila, když ho uložili. Při jejím jemném dotyku Pedro prudce vtáhl dech s krátkým naříkavým syknutím.

„Ne," zasípal, když se k němu sklonila. „Nedotýkej se mě, prosím tě. Proboha tě prosím."

Gaston stál nad umírajícím a nestyděl se za slzy, které mu stékaly po tvářích. Včera v noci tento muž, jeho zachránce, jeho přítel, zahnal anděla smrti od jeho ženy. A on se teď mstí. Měl hrůzyplný pocit, jako by Pedrova muka zavinil sám. Otočil se a slepě klopýtal k zástěně.

„Pojď k němu, proboha," vzlykl. „Aspoň…. aspoň ať tolik netrpí. To dokážete. Madlenka ani nevzdechla bolestí."

„Hned," opověděl Neo. Madlenka! Malá zásoba omamujícího plynu, který sem včera přinesli, byla vyčerpána. Zbytek kyslíku a krev jiné skupiny bylo všechno, co měl. Spěchal. Nemohl Pedra nechat umřít bez pomoci, ale Ket byla teď přednější. Když skončil, zanechal ji v péči Ré a vyšel ke Gastonovi.

Pronikavý puch spáleniny se šířil od místa, kde ležel Pedro, který k němu obrátil zmučené oči. „Ket. Co je s ní?" zasténal bezmocně. Jeho nehty ryly krvavé brázdy v jeho dlaních, jak zoufale potlačoval hlasité projevy nesnesitelné bolesti, která ho prostupovala celého, jako by už existoval jen v ní.

„Je v pořádku," řekl Neo nepříliš přesvědčivě. Bůhví, jakou spoušť mohlo natropit v jejím těle násilné zakončení očekávaného štěstí. Promáčknutá hlavička mrtvého dítěte mu ještě strašila před očima.

„Dítě?“ zeptal se Pedro se slabým zákmitem nesmyslné naděje. Neo sklopil oči. Měl mu lhát? Zavrtěl hlavou. „Já vím. Řekla mi to. Už tam.“ Pedrův přerývaný hlas odplouval do nekonečna.

Neo se sklonil nad jeho rozbitým tělem, kterým probíhaly křečovité záchvěvy. Padající trám mu roztříštil levé rameno i s lopatkou. Krev stékala trhlinami strašných popálenin po jeho zádech a ramenou a vsakovala do pokrývky, na které ležel tváří dolů. Jeho hlasitý, chraptivý dech se spíš podobal vzlykotu.

Pedro na něj upřel pološílené oči. „Co jsi říkal o Ket?“ zasípal.

„O Ket jsme nemluvili.“

„Odneste mě tam, musím ji vidět,“ žadonil bezmocně Pedro. „Odneste mě k ní, vydržím to.“

„Namluvil jsem jí, že ti nic není a že teď spíš,“ řekl Neo. „Chceš, aby tě viděla takhle?“

„Nevěřím ti. Ona umírá.“

Neo zvedl oči. U zástěny stála Ré bílá jako plátno a kývala na něj. Vrátil se k ní. „Co je?“

„Má strašnou horečku,“ šeptala Ré. „Bojím se.“

Opřel se zády o zeď. Únavou se mu dělaly mžitky před očima. Co je to? přemýšlel horečně. Bude muset provést další zákrok? Ale jak? Při vědomí? „Co je ti? Vzpamatuj se!“

Hlas Ré zněl jako z dálky. S trhnutím se napřímil. V té chvíli zabzučel jeho videofon. A přece byli všichni tady! Nechtě věřit takovému štěstí, zapnul spojení a skoro se rozplakal úlevou, když na obrazovce spatřil starostlivou tvář T 6.

„Hledáme vás už dobu,“ začal, ale Neo mu skočil do řeči.

„Kde jsi? Můžeš tady přistát?“

„Veďte mě. 14 ani já to tu neznáme.“

Antonio! Konečně nebude na všechno sám! V pocitu úlevy, který ho zaplavil, se zapomněl zeptat, co Antoniova přítomnost znamená. „Běž s Maé za město,“ přikázal Césarovi. „Chvíli to musíš vydržet. Pospěšte si!“ Obrátil se k Pedrovi, který z něj nespouštěl utýrané oči. „Ještě chvíli a budeš mít pokoj,“ usmál se na něj a snažil se vypadat bezstarostně. „Je tu 6 s Antoniem. Zachráním ti Ket, neboj se. A tebe taky.“

„Radši mě zab!“ vykřikl najednou Pedro nelidským hlasem. Začal se zoufale zmítat v nesmyslné touze uniknout bolesti, která zatínala do jeho zmučeného mozku nesmiřitelné drápy. „Já už nemůžu, nemůžu!“ zaúpěl nepříčetně, ztráceje poslední zbytky sebevlády. Neo s Gastonem se k němu vrhli. Nadlidské přemáhání vyčerpalo jeho duševní síly. Svíjel se v neovladatelných křečích, hledaje úpěnlivým pohledem v jejich tvářích marnou naději na úlevu. Děsivé zvuky, které se mu teď už nezadržitelně draly z hrdla, připomínaly spíš smrtelný nářek dobíjeného zvířete než hlas člověka.

Gaston u něj padl na kolena a hlasitě zaštkal, jako by nesnesitelná bolest, která mučila Pedra, rvala jeho vlastní tělo. Neo na ně tupě civěl, ochromen vlastní bezmocností. Vyburcoval ho až nový, varovný tón v Pedrově hlase, který se najednou zlomil, ztratil na pronikavosti a změnil se v zalykavé, hrůzné chroptění poslední agónie. Jestli mi umře, blesklo Neovi hlavou, co řeknu jí? T 6 je na cestě, ale tady jde o vteřiny. Pedro, vysílený až k sebezničení beznadějným zápasem s neustávající šílenou trýzní, které se jeho obrovská životní síla pokoušela vzdorovat, nedopřávajíc mu ani chvilkový únik do milosrdné mdloby, už překračuje práh věčného nenávratna. A Ket…

„Přestaň!“ vykřikl nahlas ve snaze přivolat jeho obluzené vědomí zpátky k pevným oporám života. „Ket tě uslyší!“

Pedro se divoce zahryzl do polštáře a zmlkl. Neovi se bezděky ulevilo, i když věděl, že tento vrcholný a možná poslední projev vůle, umdlévající čím dál nezvratněji pod rdousícím stiskem neúprosné ruky smrti, nemohl zmírnit jeho hrůzné utrpení. Jeho těla se zmocnilo nezadržitelné, trhavé chvění a suché, horečnaté oči zoufale prosily o smilování.

Neo mu konejšivě položil ruku na hlavu. Jeho mozek už zase pracoval chladně. Je třeba čelit i smrti a postavit se jí tváří v tvář i v předem prohraném boji. Kdoví, jaká čeká na ně.

T 6 se vracel nocí ve stavu bolestného ohromení. 39! Rána na něj dolehla mimořádnou silou, i když samozřejmě museli počítat s tím, že nepřežijí všichni. Něco zanedbali. Neměli tak spěchat, Neo měl pravdu. Uspávací plyn možná nestačí ke všem příležitostem. A vysílačů měli trapně málo. T 50 a 44 a R 10 na ostrovech byli úplně

odříznuti. T 41 v pralese, kde ho zanechal s pěti černými potomky, také. Kdyby se něco stalo…

Bude se muset pokusit setrojit ještě aspoň jeden. Kdyby tu byl T 3! Ale ten už několik měsíců zastupoval Domenika v Anglii u doktora Dee, který neměl tušení o jeho podivném rozdvojení. Dor, teď Lady Doris, byla s ním. Hon… Najednou znervózněl. Hon byla tuto noc docela sama s tím maličkým. Antoniovo volání ho dostihlo ve chvíli, kdy se chystali k návratu z výpravy do pralesa kolem Zambezi za léčivou kůrou, kterou T 41 potřeboval k odvrácení hrozící epidemie v Zimbabwe. Nechtěl ztrácet čas návratem. T 41 a pět pravnuků mohou chvíli počkat. Jenže se nemožně zdržel v okolí Sancerre, kde se chamtiví Evropani vrhli na nepostradatelný obsah lodi s takovou důkladností, že před jejich loupeživým úsilím stěží zachránil její holou kostru.

Zatracené převoznictví! Všeho měli málo. T 50 a 44 by jistě dokázali postavit novou loď i dostatek vysílaček, ale na ostrově nebyl vhodný materiál. Snad Toltéci, které zdárně dopravil do Indie. Jenže kdoví jestli se někdy propracují za abstraktní formy vědění. Zbývá jedině on, protože Evropani jsou pořád jednou nohou na útěku. A T 41 je biolog.

Přistál na smluveném místě. Kde jsou? Obrovský měsíc zaléval krajinu bílým světlem, že bylo vidět pomalu jasněji než ve dne. O to černější byly stíny nedalekého pralesa.

Zaměřil videofon netrpělivě na T 41, ale místo výčitky jen zděšeně vydechl: „Co se ti stalo?“

Tvář T 41 se zalévala krví, kterou se marně snažil zastavit. „To nic není,“ odpověděl nevrle. „Horší je, že jsem to dostal i do nohy. Kde vězíš, prosím tě? Zalezli jsme do jeskyně, ale možná že o nás vědí. Nemám tušení, kde jsou.“

„Kdo?“

„Portugalci. Monomotapa blázen věřil, že se zastaví, když jim dá stříbrné doly! Jenom jim chytrák ukázal cestu. Vyrabovali je a táhnou dál. Narazili jsme na ně, sotva jsi zmizel.“

„Letím pro vás,“ řekl T 6 zkoumaje polohu.

„Tady nemůžeš přistát. A my nemůžeme šplhat po jednom, v tom zatraceném měsíčním světle by nás postříleli jako koroptve,

jestli jsou tu někde blízko. Zůstaň, kde jsi, ať se nemineme. Pokusíme se proplížit nějak až k tobě. 6, poslouchej mě dobře. Já jim asi nebudu stačit. Až k tobě dojde všech pět, kdybych se neobjevoval… Těch lotrů je skoro stovka. Až uvidíš prvního z nich, vykašli se na mě. Stejně by to znamenalo, že mě dostali, a pak už je to jedno. Jinak než s paprskometem se nezachráníte. Slyšíš? Nezapomeň, že Hon je sama. A že ten černý osel ji neochrání. Kdybychom nebyli, přistoupí Portugalcům na všechno. Neříkám to rád, ale nestarej se o mne, když to nepůjde."

„39 je mrtev," řekl T 6 místo odpovědi. „Zabili ho v Paříži."

T 41 dlouho mlčel. „39 je dobrá společnost na cestu… tam," řekl pak. „Odvahu, bratře. Mne nebude zdaleka taková škoda."

Přerušil spojení. T 6 vystoupil z lodi. Noc byla plná zvuků. Napjatě vyhlížel směrem ke skrýši šesti obléhaných. Nezalesněný pruh se táhl do daleka. Nepříjemná doba pro běh v měsíčním světle před hlavněmi nepřátelských ručnic. Zvlášť pro zraněného. Neměl by přece jen popoletět blíž?

Ale už nebyl čas. Pět temných postav vyrazilo z lesa a blížilo se divokým úprkem. Ze stínu se teď vynořila šestá. Zatím se nic nehýbalo. T 6 se uklidnil. Obléhatelé možná odtáhli.

T 41 byl asi v třetině vzdálenosti k lodi, když se to stalo. Z pralesa za ním se vynořili další běžci a roztáhli se do rojnice. Vzdálenost mezi nimi a uprchlíkem se krátila. T 6 vzrušeně zaťal nehty do dlaní. Rychle! Jakmile doběhne těch pět, vznese se nad hlavy pronásledovatelů. Ta chvíle ohromení stačí, aby klopýtajícího běžce vtáhli do bezpečí.

K jeho úžasu se pět prchajících náhle obrátilo a nepochopitelně se vrhlo vstříc blížícímu se nebezpečí. T 41 se prudce zastavil. Ale ti, kteří mu byli v patách, se rozdělili a vrhli se slepě do obou stran k houštinám pralesa.

„Paprskomet, 6!" zařval T 41 zběsile. „Za tebou! Za tebou!!"

T 6 se rychle otočil. Smrt na něj pohlédla z blízkého lesa hrozivými jícny dvou portugalských děl. Viděl, jak se nad nimi zahoupala větev opičím skokem a na osudnou vteřinu zaváhal v návalu nesmyslné sentimentality. Všechno živé... Všechno živé tam kolem nich….

Ohlušující výstřel už neslyšel. Oslnivý výbuch bylo to poslední, co zahlédl na této Zemi.

Hon! Něžný úsměv na tvých rtech a drobounká tvářička dítěte. Pozemská lásko. V prchavém zlomku vteřiny se milovaná tvář vzdálila a zamžila, jak do ní pronikala jiná. Kdesi v nekonečnu, a přece v něm se zachvěl šťastný úsměv. Maé!

Dvojí vzdech doznával v temnotě. Přicházela ona. Neúprosná. Krvavá Paříž. Vražedný prales. Blažený obraz dvojjediné lásky se zakymácel a propadl se do černého prázdna, do bezbřehé cizoty, která ho vsávala závratným vírem.

Ve snaze vyprostit se z jeho dusivého sevření otevřel oči. Za kulatým okénkem na hebkém sametovém pozadí nehybně stály dvě třpytivé, stříbrné hvězdy.

Její oči, pomyslel si ještě v polovičním omámení. Ale ne. Byla tady, blízko něho, a spala. Odklopil víko hibernačního pouzdra a opatrně vstal.

Nebyl sám, kdosi tu bděl s ním.

„Koneo," řekl tiše mlčenlivému stínu, který se pohnul v pološeru.

„Jestli tohle budeme dělat častěji, přistaneme jako starci, usmál se jeho druh. „Už potřetí spolu bdíme mimo program."

„Čím to je, že se probouzíme vždycky spolu?" zeptal se Taré.

„Vím já?" pokrčil Koneo rameny. „Rozšiřuješ možná své magické schopnosti. Těžko to mohu posoudit. Nejsem žádný Taren."

„Tareni." Dlouho mlčeli, dívajíce se zadumaně okénkem, za nímž se venku objevovaly nové a nové zářící hvězdy a odplývaly dozadu jedna za druhou. „Co myslíš, setkáme se s někým z nich?" přerušil Taré ticho.

„Určitě se všemi," usmál se Koneo. „Oni přece nemizí. Vracejí se k tobě. Radši se soustřeď a řekni mi, jaké je to teď na Zemi. Máš to od nich z první ruky."

Taré chvíli přemýšlel. „Asi máš pravdu," řekl nakonec. „Mám pocit, jako by ve mně zvolna zarůstala nějaká hluboká, nezhojená rána. Kolik myslíš, že jich tam ještě je?"

Koneo soustředěně počítal. „Teď by tam měla být prostřední výprava, čtyři pozemské roky po přistání. Možná pět, jestli se nemýlím." Hlas se mu trochu zachvěl. „Můj Neo ovšem…. už není."

„Co ty víš, jak si poradili s nesmrtelností? Myslíš, že na skoky přes věčnost máme patent jen my? Ostatně všichni, kteří tam ještě jsou, jsou klonem tvého ducha,“ zažertoval Taré, aby ho rozptýlil. Ani jemu nebylo veselo při vzpomínce na malou Ré, která také neměla naději na inkarnaci. „Zkus to s přenosem. Třeba se ti ozve nějaký potomek.“

Ramón držící smutnou hlídku nad tělem, které už neznamenalo nic, obrátil náhle tvář k hvězdné obloze. Zdálo se mu to, nebo ho volal tichý hlas? Jako ještě nikdy pocítil své sepětí s bohem, kterého právě zavrhl.

Ale Neo, starý cynik, se jen spokojeně převrátil na posteli, kam padl vyčerpán po smrtelném vypětí nepřátelské, kruté noci. Právě svítalo. Spal tvrdým spánkem beze snů. Je to neuvěřitelné, ale skutečně se mu nezdálo vůbec nic.

„Mistr Paré! Je tady Mistr Ambroise Paré!“ Gastonův nadšený pokřik zmrazil Neovo srdce úlekem. I když samozřejmě nepředpokládal, že se jim podaří donekonečna všechno utajit uprostřed lidí, přece jen v skrytu duše doufal, že v kritické chvíli už budou z nejhoršího venku. Konec nadějí. Paré bude chtít vidět Pedra. Dva týdny se jim dařilo chránit ho od nevítaných návštěv, ale dva týdny nestačily k tomu, aby ho mohli zbavit složité ochrany lékařské vědy, k jejíž dokonalosti se toto lidstvo dokáže propracovat nejmíň za několik staletí. A bez ní by Pedro zemřel v krátké chvíli nejkrutější smrtí.

Zatím spočíval nehnutě na nízkém vzduchovém polštáři v průsvitném respiračním pouzdru a neviditelné tenoulinké jehly pronikaly do nesčíslných pórů léčivou sprayí, která neprodyšně pokrývala zuhelnatělý povrch jeho těla. V ochraně dokonalého přístroje zastavili i jeho přirozený dech, aby pohyb zvedající se hrudi nerušil hojivý proces. Jeho srdce bilo jen slabounkými, neznatelnými údery ve zpomaleném rytmu. Přesto byl jeho stav stále ještě spíš beznadějný než co jiného a nevítané vyrušení ho mohlo jedině zhoršit. Ale nemohl odepřít návštěvu největšímu lékaři doby. To by Gaston, který za zázračného lékaře pokládal spíš Pedra než Nea, ani nedovolil.

Ovšem, byli připraveni na všechno od chvíle, kdy se jim ozval T 41 z vraku uprostřed zamořeného pralesa, kde bratrovým paprsko-

metem nemilosrdně vyhubil portugalskou setninu. Jejich jediná, poslední loď zarůstala džunglí, zmrzačená dělovou koulí. Možná že nebyla poškozena tak beznadějně. Kterýkoli technik by ji snad dokázal opravit. Ale T 41 byl biolog.

Ostatně ve stavu poloviční smrti, jíž spoutali Pedra pro záchranu jeho života, ho stejně nemohli dopravit do bezpečí vzduchem. Nezvyklé překonání výškových rozdílů by ho nutně zabilo. Neměl jejich výchovu a cvik. Byli přikováni k zemi. Hned první noc uvažovali o tom, dostat se za pomoci uspávacích pistolí někam do opuštěné krajiny, kde by mohli svým nemocným věnovat nerušenou péči. Antonio, César a Maé naštěstí znalecky vyrabovali laboratoř i technický depozitář lodi. Byli ted schopni se nenápadně a nedobytně opevnit kdekoliv. Jenže převoz byl a zůstával pro Pedra i Ket riskantní, a proto se rozhodli čekat až do chvíle nejkrajnějšího nebezpečí. Ta teď přicházela. Příliš brzy. Příliš brzy pro bezpečnou záchranu Pedrova života.

Podaří se jim oklamat slavného lékaře aspoň pro první chvíli, aby jejich zmizení, už tak dost záhadné, nedostalo jednoznačnou příchuť kouzelnictví? Kdoví s kým z těch, kteří je obklopují, se na svých budoucích cestách setkají.

Smrt, zachraňující život. Césarův strašidelný nápad, kvůli němuž Ré vždycky vykřikla hrůzou, kdykoli o Pedra zavadila pohledem, konečně dojde uplatnění. Složité přístroje, chránící jeho život, byly totiž před lidskýma očima zakryty rakví. Její napůl odklopené víko odhalovalo Pedrovu voskově bledou, ohněm jen málo zasaženou tvář, která jediná nebyla v ochranném obalu. Vypadal tak příšerně a dokonale mrtev, že ho raději ani neukázali Ket.

„Vejděte," řekl Neo pohřebním hlasem. „I ty, Gastone."

César, který měl smysl pro dramatický detail, zapálil u Pedrovy hlavy dvě dlouhé svíce.

Ambroise Paré se zastavil na prahu. „Neřekl jste mi, že je mrtev," obrátil se ke Gastonovi, který se zapotácel, jako by dostal nečekanou ránu. Čtrnáct dní ho nepustili dovnitř a obelhávali ho pod záminkou, že uzdravující se přítel potřebuje klid. Nezavolali ho ani v poslední chvíli. Proč?

„Když se mi podařilo dostat se do Sancerre," řekl pařížský chirurg chvějícím se hlasem, „a dověděl jsem se, že jste tady… Na mých pocitech nezáleží," přerušil se. „Jeho je škoda."

„Věděl jsem, že musí umřít," řekl skoro se zadostiučiněním Gastonův pobočník, který se za nimi vtlačil do dveří. „Tu noc se mi ukázal jeho duch."

„Jak to?" zpozorněl Neo.

„Tady na tom. Leželo to na stole a na okamžik se na tom objevila jeho tvář. Bezpečně jsem ho poznal, i když hned zmizel."

Ztracený videofon! „Dej mi to," řekl Neo, a než se překvapený muž vzpamatoval, vzal mu videofon z ruky. „Na památku pro jeho ženu," dodal. „Pro tebe to přece žádnou cenu nemá."

Zatím Ambroise Paré přistoupil k rakvi a zadíval se zblízka Pedrovi do tváře. Schýlil se k jeho rtům, pátraje po sebemenší stopě dechu. Nadzvedl i víčko nehybného, bezvýrazného oka.

Tareni i Neo stáli kolem ve střehu s rukama připravenýma na uspávacích pistolích. „Je skutečně mrtev," potvrdil Paré s povzdechem Gastonovi, který se rozplakal jako dítě. „Dovolíte, abych ho viděl celého?" zeptal se jemně.

Neo ztuhl. Ale nečekaně je zachránila Ket, na kterou v napjaté situaci nadobro zapomněli. Trávila dobu své nemoci v mátožném polosnu, z něhož se probouzela jen jednou za den v předem určené chvíli. Teď do jejího procitajícího vědomí pronikly vzrušené hlasy. Nejdřív nechápala, co říkají. Někdo je mrtev. Kdo?

Zvedla se a chvějíc se na celém těle dotápala podél stěny až na místo, odkud se jí otevřel hrůzný pohled. Vykřikla šíleným hlasem a vrhla se kupředu. Maé ji v poslední chvíli zachytila, když se jí nohy podlomily slabostí.

„Umřel!" zaúpěla zoufale. „Můj Pedro umřel!?"

„Odejděte, prosím," řekl Neo rychle, zatím co jí Maé překotně šeptala milosrdnější pravdu. „Ona to ještě nevěděla."

Zaražení návštěvníci se mlčky dívali na vzlykající Ket, která se nemohla vzpamatovat ze strašlivého otřesu.

„Pojďme," vyzval je Paré tiše. „Je to příliš smutné."

„Zítra, ho odvezeme," ozval se Alonso. „Nepohřbíme ho tady."

„Rozumím.“ Gaston zůstal stát ve dveřích a zadíval se dlouze do Pedrovy tváře. „Vrátím se večer a budu u něj sedět celou noc. Dovolíte?“

„Ovšem. Přijď.“

Večer Gaston tvrdě spal stejně jako celé město. Podivný průvod pomalu vycházel z jeho bran a mířil k vzdáleným kopcům.

„Musíme zamořit i okolí,“ řekla Maé a zastavila se.

„Proč?“

„Kdyby přišli... tamti... aby je nedostali ve spánku.“

„Čert je vem,“ vybuchl César. „Nejsou lepší než oni. Jen se podívej, co udělali jemu.“

Maé se mlčky obrátila k Antoniovi. Pochopil. „Udělám to, buď bez starosti, Maé,“ prohlásil a pohladil ji po rameni. Vzpomínka na Domenika zasáhla i jeho. Zahynul, když se pokoušel zabránit vraždě. Zahynul zbytečně? Vždycky, až do konce svých dnů na této Zemi, se každý z nich o to musí pokoušet dál.

Vykoupení

Sedlák došel k vratům a zůstal tiše stát. „Kdo je?“ zeptal se po krátkém zaváhání.

„Nech nás přespat, prosím tě,“ ozvalo se zvenčí. Dům stál na samotě a vypadal jako malá pevnost. V těch dobách i to bylo málo. Nezvaní návštěvníci za soumraku nebyli teď nikde vítanými hosty. Vystoupil na špalek, který stál u vrat, a vyhlédl škvírou mezi prkny. Mladá dvojice. Žena v požehnaném stavu. Jinak nikdo. Z těžkých mraků spadly první vločky sněhu, které mu vítr prudce vmetl do tváře. Vzdychl, slezl dolů a ještě jednou zaváhal s rukou na závoře.

„Katolíci?“ zeptal se podezíravě.

Po několikaměsíčním cviku poznal už Ramón podle hlasu, co si tazatel přeje slyšet. „Ne, nejsem katolík,“ odpověděl pevně.

„Počkejte, uvážu psa.“

Závora zaskřípala. Vánice už zuřila plnou silou, ale přesto Isabela zůstala nehnutě stát na dvoře, zatím co Ramón pomáhal hospodáři zatarasit vrata. „Vyspíme se kdekoli,“ řekl Ramón, setřásaje sníh na prahu domu. „Jsme zvyklí.“

Mladá hospodyně vyběhla do chodby. „Chudinko!“ vykřikla a uchopila Isabelu za prokřehlou ruku. „Pojďte dovnitř! Rychle!“

Z hrnců na plotně se kouřilo. „Nemám čím zaplatit,“ omlouval se Ramón. „Ale můžu to odpracovat ráno, než vyrazíme dál.“

Několikrát štípal dříví a hřebelcoval koně. Ale obvykle to nebylo třeba. Také jejich dnešní hostitel mávl rukou. „To nestojí za řeč.“

Isabela se smutně usmála při pohledu na kučeravé hlavičky dvou dětí.

„Odkud?“ zeptal se hospodář.

„Z Paříže.“

Chvíli bylo ticho. Uplynuly tři měsíce od příšerné noci, a přesto při tom jménu běhal oběma venkovanům mráz po zádech.

„Tvoje žena by si měla odpočinout,“ ozvala se hospodyně vyčítavě. „Proč ji s sebou vláčíš v takovém počasí?“

„To je sestra,“ odpověděl Ramón. „Hledáme jejího manžela. Už přes tři měsíce. Byli jsme i u La Rochelle, na jihu, všude. Zbývá jen Sancerre.“

„Ty nejsi Pařížan,“ řekl hospodář s jistotou.

„Ne. Španěl.“ Usmál se, když viděl jejich zděšení. „Před rokem jsme utekli inkvizici z hranice,“ dodal, aby je uklidnil.

Přestože to bylo doslova pravda, druzí dva to pochopili jako obrazné rčení. „To je osud,“ vzdychla mladá žena. „Pojdte, odpočiňte si aspoň. Musíte spát spolu, nemáme moc místa.“

V malé komůrce, kam je hospodyně zavedla, Isabela prvně promluvila. „Proč lžeš?“ zeptala se tiše. „Katolíkům říkáš, že nejsi hugenot, a hugenotům, že nejsi katolík. Proč?“

„Protože to je pravda,“ odpověděl. „Nestarej se a spi.“

Obřadnost, v níž byli vychováni, dávno zmizela. Při svém strastiplném putování si to ani neuvědomili. Ramón se přesvědčil, že dveře jsou zavřené, a vytáhl videofon. Sancerre už bylo blízko. Jestli se zase neozvou….

Nařídil přístroj. Místo spojení s Antoniem měl označené a pečlivě se mu vyhýbal. Bylo poslední, které zkoušel, když ostatní okruhy zůstávaly němé. Vlastně jen proto, aby si ověřil, že nejsou na správném místě, protože nevěřil, že se Antonio smíří. Doufal jen v Nea. Ale jeho naděje zvolna ubývalo. Mohl se mýlit. Všichni už dávno mohli někam odletět stříbrným vozem mimo dosah zapomenutého přístroje. Odkud čerpal jistotu, že je najdou v některém středisku odporu, které hugenoti tvrdošíjně hájili proti přesile? Mají už jen měsíc. S dítětem se nebudou moci takhle potloukat po kraji. A přijdeli dřív...

Podíval se na Isabelu a srdce mu sevřela lítost. Jak snadno kdysi odsuzoval každé provinění! Dnes už tušil, co způsobila. Po tom, co viděl, nebyl na pochybách, že „oni“ měli dost prostředků zabránit hrůze té noci, kdyby je nepřipravila o jejich jediné spojení. Přesto ji neopustil, povýšeně a hrdě, jako by to udělal kdykoli předtím, pokud by mu už nestála pro záchranu cti za smrtelnou ránu. Zabít! Jak ji kdy mohl chtít zabít? Byla jen žena a její zločin byla láska. A dítě, které čekala, mělo právo vyrůst mezi těmi, kdo mu mohou dát víc než nevědomí synové a dcery Země, k nimž se musel počítat i on. Poslední naděje. Kam se mohou uchýlit, když i ona selže?

S úzkostí se díval na temnou obrazovku. Jeho zoufalé volání o pomoc pronikalo všemi směry do prostoru a skomíralo dřív, než zasáhlo svůj cíl. Nesčetná možná spojení mířila jistě i do bezedných

dálek, k těm, kteří řídili záhadnou stříbrnou hvězdu. Jako šíp bezmocně vystřelený k slunci. Najde někoho v úzkém okruhu, který ovládal pomocí jediného dědictví, které zachránil pro Antoniova budoucího syna?

Najednou v přístroji cvaklo a obrazovka zjasněla. V Ramónovi se zastavil dech radostným leknutím. Našli je! Jsou tady! V příští chvíli cítil, jak v něm srdce tuhne. Stěží odolal neodbytné touze vypnout a zase zmizet v prázdnu. „Neodcházej, prosím!“ vyhrkl místo toho. Byla tu Isabela a dítě. Musel překonat i to. Protože tvář, která se mu objevila na obrazovce, patřila jí. V jejích očích byla blažená, šílená záře, která okamžitě pohasla v černém zoufalství. Čekala, že ji volá milovaný hlas přes propast hrobu? „Co chceš?“ zeptala se mrtvě.

„Musím mluvit s Neem,“ řekl úpěnlivě. „Nečekal jsem, že se mi ozveš ty.“

„Ona… je s tebou?“

Zvuk jejího hlasu ho zbavil naděje. Co měl říci ženě, kterou jeho sestra připravila o všechno? Nedokázal víc než stočit videofon k Isabele. Spala. I ve spánku tiše sténala, jako by ji tížil bolestný sen. Na jejích řasách se chvěly slzy. Byla zsinalá, s těžkými temnými kruhy kolem očí. Tenká pokrývka nezakrývala nic. Maé strnula.

„Proboha!“ zašeptala. „Vždyť ona je... Proč to neřekl?“

„Nevěřil jí to,“ řekl Ramón tiše. „Potom už ne.“ Maé mlčela. Ramón jí začal překotně vyprávět o bludné pouti, kterou podnikli za otcem nebeského dítěte, neodvraceje obraz od spící Isabely.

„Vidím světlo domu, kde jste,“ řekla, když skončil. Byl překvapen. Obléhané město odtud vidět nebylo. „Jihovýchodně od vás je skalnatý kopec. Jděte přímo k němu. Než vyrazíte, zavolej mě znovu. Přijdeme vám naproti. Řeknu Neovi.“

„Jemu ne,“ požádal ji. Co udělá Antonio?

„Ne. Jemu ne.“ Obraz zmizel. Ramón zůstal chvíli nehybně sedět s pocitem úzkostné úlevy. Zítra. Zítra je Štědrý den, uvědomil si najednou. Vrahové rozezní zvony kostelů a budou mluvit o lásce. Ale navzdory jejich lži ona skutečně je. Políbil Isabelu zlehka na čelo a uložil se k spánku.

Ré se nespokojeně dívala za Neem, který s Maé zmizel v úzké chodbě. Kam jdou? Vycházeli nejvýš sehnat něco k jídlu. A teď tu měli zásoby nejmíň na měsíc. Mohla se za nimi dívat teleskopem, ale nebavilo ji to. K smrti se nudila. Tohle nebylo žádné dobrodružství. Bydlet ve sluji! To ano, jenže by to musela být normální jeskyně a ne tohle zhygienizované obydlí bez oken, kde zářil denní jas, kdykoli si vzpomněli, a proudil čerstvý voňavý vzduch, ačkoli tu nebylo žádné větrání. Všechno bylo umělé. Zatracení Tareni! Alonso s Césarem měli v odděleném prostoru zázračnou technickou laboratoř a vymýšleli si nesmysly. To mohli rovnou zůstat někde v kosmické lodi.

Ré se stýskalo. Už si na Zemi zvykla a začínala chápat, proč jejich otcům šla tak strašně na nervy dokonalá hvězda Adalé. Ovšem, bylo to kvůli Pedrovi. Uznala to a podrobila se. Jenže v skrytu duše jí hlodala obava, že starostmi usoužený Neo bude chtít, aby tady zůstali natrvalo. Protože tady, ovšem, byli v bezpečí. Současná technika nestačila k tomu, aby k nim kdokoli mohl proniknout. Jídlo sháněli v lesích nebo u sedláků. Zlata měli pořád ještě dost. Ale když chtěli obnovit výrobu, shledali, že jim vycházejí podivné slitiny. Proces řídil vždycky Domenico. Jakási nepatrná, nejdůležitější podrobnost Césarovi i Alonsovi unikla. Ré se zlomyslně usmála při představě, co bude Neo dělat, až jednou dojde jejich zásoba. Bude snad s uspávacími pistolemi přepadat bohaté pocestné?

Chtěla se se svými úvahami svěřit Antoniovi, ale jako obvykle s ním nebyla řeč. Seděl, zahloubán do svých myšlenek, jako ostatně vždycky, když byl ponechán sám sobě. Jedině nějaké neštěstí ho dokázalo vyburcovat, ale o to nebylo co stát. A ještě Maé. Bývali často spolu. Možná že v něm přece jen uvízl kus Domenika, jak tvrdil César.

S Tareny je to vůbec zvláštní. Všichni tři se teď k Maé chovali tak, jako by se o ni ucházeli. A ona skoro vypadala, že o tom opravdu uvažuje. Vždycky se na ně dívala takovým podivným pohledem…. Ré se otřásla. Br! Měla Domenika upřímně ráda, ale mrtvý, který tak intenzívně stále žil mezi nimi, jí začal pomalu nahánět hrůzu. Tareni, Maé. A Neo který se tvářil, jako by v něm sídlil smutek století.

Jediní dva normální lidé tady byli Pedro s Ket. Aspoň ta. Klidně to s nimi mohlo dopadnout hůř.

Ré vzpomínala, jak se Ket, dokud byla upoutána na lůžko, denně probouzela v slzách a nebyla k utišení. Museli ji skoro pořád udržovat v bezvědomí, její strašná lítost ji vyčerpávala. Blouznila o ztraceném dítěti, jako by už nikdy nemohla mít jiné. Ten pohled na Pedra v rakvi jí dodal. Ať ji přesvědčovali jak chtěli, pořád nevěřila, že to bylo jen bezpečnostní opatření. Taky si mohli spočítat, kdy se vzbudí.

Ket přes Neovy a Antoniovy protesty vstala dávno dřív, než jí to dovolili, a dobře udělala. Od té doby byla jako vyměněná. Přestávala tolik myslet na dítě v každodenní péči o Pedra, který se ještě dlouho potom potácel na samém prahu života. Sedávala u něj ve dne v noci, ať ji oba nechápaví doktoři zaháněli sebevíc, a pečovala o něj s horoucí zoufalou oddaností. Později, když stín smrti konečně opustil natrvalo jeho lože, slýchali často její radostné švitoření i jeho šťastný smích. Teď když začal chodit, byla tu, stále připravena ho podepřít, vysmívajíc se něžně nemotornosti jeho prvních kolísavých kroků. Jejich veselé hlasy se neustále zadýchaně překřikovaly až na chvíle, kdy umlkaly docela.

„Už nemůžu," řekl Pedro po jednom zvlášť bouřlivém polibku. „Točí se mi hlava."

Ket se zděsila. Skutečně zbledl jako stěna a bezmocně se zapotácel. „Říkala jsem ti přece, že se přepínáš," vyčetla mu ne zcela podle pravdy. „Pojď, odnesu tě. Jsi tak vyzáblý, že nemůžeš vážit skoro nic."

„Prosím tě, nech toho," řekl unaveně a pro jistotu si sedl na zem na místě, kde stál. „Už je mi líp."

Přes svoje silácké řeči s ním ani nehnula. Sedla si tedy bez okolků vedle něj a stáhla si jeho hlavu do klína.

„Tak lež tady," řekla přísně, „a nehýbej se. Jak je ti?"

„Moc dobře," odpověděl, a nadzvedl se, hledaje její rty.

Ré zahlédla obrázek v teleskopu. „Ket!" sykala. „Podívej!"

„Cože?" Proti všemu očekávání Ket i Pedro zanechali laškování a zůstali civět na nečekaný obraz.

„Co se děje?" zeptal se Antonio.

Všechny oči se obrátily k němu. „Ale nic, nic!" vykřikla Ré a zakryla obrazovku zády. Propána! Co se stane, až přijdou?

Ket se tiše rozplakala. Pohled na Isabelu jí dodal. Pedro, který z nějakého nepochopitelného důvodu jejich neštěstí přičítal sobě, si honem klekl k ní a pevně ji objal.

„Neutěšuj mě," usmála se slzami. „Vždyť jsem strašně hloupá."

Zastyděla se, když na obrazovce zahlédla Maé, která něžně podpírala Isabelu. Maé z nich byla určitě na tom nejhůř. Jí zůstal Pedro a Isabele dítě. Podívala se na Antonia, který už zase netečně civěl před sebe. Jejich podivné chování ho vůbec nevzrušilo. Zamrazilo ji. Dávno si nelibovala v melodramatických scénách, jaká je nepochybně čekala. Zato Ré svítily oči jako kočce a její tvář zvolna dostávala nepochopitelně nadšený výraz.

„Dojdu pro Tareny," hlesla Ket a zvedla se. Pedro se zachytil jejího ramene a vstal také. „Je to mezek," řekl neosobně na Antoniovu adresu a odešel s ní.

Ré vyřešila situaci po svém. Rozběhla se jim naproti a přestala se starat o Antonia. Když je uvidí, dobře. Když ne, ať si tu zůstane sedět a zírá. Maé se zachovala skvěle a všechny je zbavila rozpaků. Jestliže ona přijala Isabelu, kdo z nich měl právo odmítnout jí útočiště? A to dítě... to dítě docela určitě patřilo k nim. Nadšeně se uvítala s Ramónem a vrhla se Isabele kolem krku.

Při jejím veselém štěbetání se všem ulevilo, i když se do něj musela nutit. Pohled zblízka na Ramóna jí vzal dech. Ten se ale změnil! Už nebyl Neovým obrazem z dávných časů. Teď se na ni díval očima dnešního Nea, stejně shovívavýma a moudrýma.

„Jste strašně hodní," řekl tiše.

„My ano," zakoktala zaraženě a zmlkla. Ovšem. Ale oni nebyli hlavní osoba. Uvědomili si to všichni současně a Isabela zbledla jako smrt. Neo k ní přiskočil a podepřel ji.

„Už tam budeme," domlouval jí, jako by šlo jen o tělesnou únavu. „Ještě pár kroků a odpočineš si."

„Ano," řekla slabě a pokusila se o bledý úsměv. Ré si teď vyčítala, že Antonia na ně neupozornila. Její touha po senzaci jí najednou připadala hloupá. Skoro se jí ulevilo, když našli jejich „krápníkový salón", jak s oblibou ne zcela přesně říkávala, prázdný.

Neo nehnul ani brvou, i když ho Antoniova nepřítomnost překvapila. „Tady bydlíme," ohlásil novým členům rodiny svým nejo-

byčejnějším hlasem. „Kolem je ještě několik menších děr, kde spíme. Nějak se vejdeme.“

„Máme také koupelnu,“ sdělila jim Ré suverénně. „A jak se tak na vás dívám, to je to první, co oba potřebujete.“ Žili jsme si mezi nimi a snažili se tvářit jako oni, pomyslela si zlomyslně. Jen ať trochu zírají. Horká sprcha bude pro ně šok.

Ale Isabela přijímala všechny překvapující novinky s naprostou netečností. Zadostiučinění jí poskytoval jedině Ramón, který rejdil očima sem a tam a se zájmem si prohlížel podivné zařízení i jejich neobvyklý úbor.

Pedro s Ket se vrátili dřív, než Ré mohla uskutečnit nápad se sprchou. „Vzpoura Tarenů,“ oznámila jim Ket rodnou řečí, které sourozenci nerozuměli. „Antonio prohlásil, že jí nechce vidět. Oni s ním samozřejmě souhlasí. Jak jinak! Tareni. Prý zůstanou v tom svém výzkumném středisku, dokud oni neodejdou.“

Maé zrudla. „To je zbabělost!“ vybuchla.

„Ne,“ ozval se za ní nečekaně Antonio. „To je něco jiného.“

Obrátil se k Ramónovi a Isabele a řekl suše: „Nevšiml jsem si v první chvíli, že Isabela má svým způsobem právo na naši ochranu. Jestliže vás přijala Maé a Neo, nemám k tomu co říci. Ale přišli jste k nim, ke mně ne. I když…“ Zaváhal. Isabela k němu vzhlédla se slabou nadějí, ale podle jeho tváře poznala, že jen hledá správná slova. „Dítě jsem už nečekal, ale přivítám je, doufám, s láskou. To se vás dvou ovšem netýká.“

Otočil se a zmizel dřív, než se někdo zmohl na slovo.

„On mi neodpustí! Nikdy!“ hlesla Isabela. Jeho neosobní klid ji přesvědčil krutěji než hořké výčitky, které čekala.

„Odpustí ti,“ řekla Maé s přesvědčením. „Potřebuje na to jen víc času. Není v naší povaze nenávidět až za hrob.“

„Odpuštění není ještě láska,“ vzlykla Isabela. Zhroutila se Ramónovi do náruče a rozeštkala se zoufalým, bezútěšným pláčem. Maé se zvedla a šla za Tareny.

„To ses tedy vyznamenal!“ osopila se na Antonia.

„Maé,“ řekl jí vážně, „zachovala ses nádherně a jsem ti za to vděčný, protože to dítě, které se tu narodí, je moje, o tom nemám právo pochybovat. Ty můžeš odpustit. Odpouštíš jen vlastní nejkru-

tější bolest. Ale já nemohu. Ne za sebe, ale za ty tisíce mrtvých, jejichž život stála její...“

„Láska?“ udeřila na něj.

„Hysterii říkáš láska?“ rozlítil se. „Udělala bys to ty na jejím místě? Řekni!“

„Ne, já bych to neudělala,“ odpověděla pomalu. „Neudělala bych to, protože bych věděla, že nesmím. Ale co věděla ona? Jak jsi se postaral o to, aby věděla? Skoro rok jsi s ní žil. Rok! Co jste dělali celou tu dobu?“

„Řekl bych, že je to na ní vidět,“ protáhl Alonso.

Antonio zrudl. „Zabila našeho bratra a tvého muže,“ řekl tvrdě. „39 byl z nás nejlepší. Byl cennější než my tři dohromady, to víme. Byl prostě jiný. Jak by se asi zachoval on v mé situaci? Kompromisy neuznával, pokud vím.“

„Nemohl se nikdy dostat do tvé situace!“ vybuchla. „Ano, byl jiný. Nikdy se nesháněl po přechodných pletkách jako vy. Ne proto, že měl mě,“ odmítla předem jeho námitku. „Já ti řeknu, proč by si nikdy nevzal pozemšťanku. Láska pro něj — pro nás — znamenala číst si v myšlenkách, v pohledu, v úsměvu, vědět, kdo je ten druhý a pro tuto pravdu ho milovat. Co jsi hledal ty v jejích záhadných očích? Znals ji vůbec? Svěřila se ti s jediným ze svých tajemství? Co jsi jí řekl o sobě, o tom, odkud a proč jsme přišli? Čemu jste říkali láska? Milování? Ne, vůbec to nepodceňuju, nemysli si. Taky jsme se milovali… jenom jako lidé. Ale to ještě není celá láska. Je to jen to, co ji činí tak úchvatně závratnou, když jste spolu, a tak zoufale nesnesitelnou, když zůstaneš sám.“

„Maé!“ Vzal ji do náruče, když se divoce rozplakala. „Neplač, prosím tě!“

„Ano, já bych to neudělala,“ vzlykala na jeho rameni. „Nezadržela bych ho, kdyby chtěl jít. Ale až by odešel, šílela bych hrůzou a nenáviděla bych se za svou ukázněnost. I kdybych věděla, co chce udělat a že se nemusí vrátit. Ale co si měla myslet ona o nebezpečných hrách, v nichž muži zbytečně umírají a bez nichž nedokážou být? Co jste mohli sami dokázat podle jejích představ? Dát se zabít u něčích dveří jako don Manuel, nic víc. Měla čekat, až z jejího dítěte

uděláš sirotka? Ne, ona jednala, nemohla jinak. Nemůže za to, že nevěděla. Vinen jsi ty.“

Vzpomněl si na Isabelina zpovědníka, na dlouhé, marné rozhovory, na svůj věčný zápas s náboženskou pověrou a zaplavil ho hořký pocit křivdy. „Jsi nespravedlivá,“ řel smutně, „ale budiž. Máš asi pravdu, co se týče jí. Můžu odpustit, jistě. Už kvůli tobě. Jenže odpuštění není ještě láska.“

Maé překvapeně vzhlédla. Poslední Isabelina slova dosud zněla v paměti. „Stejné myšlenky,“ řekla záhadně a usmála se slzami. „Kdo ví.“

Neo vpadl do jejich rozhovoru jako uragán. „Běž k ní a pomoz Ré,“ přikázal Maé a obrátil se k Antoniovi. „Taky doufám, že se toho dítěte ujmeš s láskou,“ řekl příkře. „Je to jen tvoje vina, že se hrne tak předčasně na tenhle neradostný svět. Já se musím věnovat jí, s Pedrem ještě nemůžu počítat.“

Když Isabela procitla po sladkém omámení a zaslechla tenounký dětský hlásek, zeptala se slabě: „Syn?“

„Ne, holčička,“ odpověděla jí Maé. „Moc krásná holčička.“

Isabela znovu zavřela oči a pokoušela se rozřešit, jestli je zklamaná nebo ráda. Všichni ji na chvíli opustili, aby se obdivovali malinkému zázraku. Ostrá bolest jí projela jako nůž. Zaťala zuby, aby nevykřikla. Umře. Věděla, že musí umřít, a v hodině smrti chtěla zůstat sama. Dala mu všechno, co mohla. Víc už od ní nebude chtít. Asi je správné, aby umřela. Protože co tahle bolest může znamenat než smrt?

Znamenala život, ale Isabela, kterou náhle zachvátila strašná touha žít, to nevěděla. Dítě bylo přece už na světě.

„Nechci!“ zaúpěla proti své vůli a vzepjala se v divoké křeči, až sklouzla na zem z vysoko vystlaného lože. Polekaný Neo, který to nečekal, přiběhl v poslední chvíli.

Byl Štědrý den a Antoniův syn přicházel na svět cestou utrpení jako kterýkoli jiný syn člověka na této Zemi.

Bludičky

Neo se díval k blyštivým vrcholkům hor s čepičkami věčného ledu. Hladina vzdáleného velkého jezera dole v údolí jiskřila v letním slunci. Byla to nádherná krajina. Těžko si dovedl představit velebnější místo k rozjímání. Ale přestože navenek panoval klid a mír, pocit bezpečí se nedostavoval.

Šťastně uklouzli ze země, kde se stále bojovalo, a mohli se znovu usadit mezi lidmi. Ale dvojčata a krutá tragédie v africkém pralese jim těžce zkomplikovaly život. Sotva dokázal odhadnout, co víc. Civěl před sebe v hluboké trudnomyslnosti a připadal si starší než celé lidstvo dohromady.

Když se prvně rozhlížel po světě, chtěl být všude. Jako zoufalec hledal důvod k jakékoli činnosti. Tehdy byl mladý. Zato dnes... Důvodů by bylo, copak o to. Jenže vyhlídka na další činnost ho už plnila hrůzou. Vyrovnat se s Posláním. Nehledat bezpečné závětří. Nemáme právo. Ach Domenico. Ty neklidný zvídavý duchu, ty neúnavný zastánce našich nejkrutějších povinností, ty obětovaný své vášni pro spravedlnost, ty vždycky plný nejdychtivějšího života, a teď? Domenico. T 6. Dva. Už dva.

Vlastně jsme ještě ani zdaleka nedosáhli plánovaného počtu mrtvých, pomyslel si s trpkou výčitkou vzdáleným otcům. Tři z devíti. A já jsem tu dokonce navíc. Ještě dva přebývají. Jak mohli! Jak mohli tak chladnokrevně počítat se smrtí? Snad že ji nikdy neměli před očima, krvavou, strašně lidskou.

Schovat se. Schovat se a žít. Ale ne, mohli si jen nakrátko oddechnout, než se poženou dál. Děti! Kdo z nich ještě smí? Záminka k letům pohody, ano, jistě. Ale ta hrůza, až se zase kolem sevře neúprosný svět! Co potom s těmi maličkými obětmi jejich kosmické nadutosti? Spasit lidstvo! Nechce být spaseno.

Země, ke které zůstali přikováni, je zvolna opřádá svými čarami a kouzly. Oni, lidé budoucnosti, přímí a vyrovnaní, vědomí si ceny svého ducha… Hořce se usmál. Dostala jsi nás, stará čarodějnice. Kde zůstal hvězdný prach, adalská moudrost? Naše vztahy jsou čím dál tím lidštější, to jest složitější a horší. Vášnivější. Bolestnější. Smrtelné.

Těžce vzdychl. Byl sám, jako ostatně vždycky. Maé seděla nahoře na skále na svém oblíbeném místě a vedla jako obvykle nekonečné rozhovory s Antoniem. Dva Tareni ve své kouzelnické kůlně vršili jeden marný vynález na druhý. Řetězová reakce trudnomyslnosti. Načal to vlastně sám.

Sotva se objevili ti dva, najednou ztratil Ré. Zmizely drobné důvěrnosti, škádlivé slovní půtky i její něžný, lítostivý nátlak, jemuž jeho odhodlání neublížit jí tak těžko odolávalo.

Měl vůbec pravdu? Dnes už se musel moc přemlouvat, aby tomu věřil. Ale zdálo se, že je pozdě na rozhodnutí, které by ji kdysi naplnilo štěstím. Už to bylo pomalu půl roku, co si ji troufl políbit, a to ještě nevrle uhnula, když se jeho rty dotkly její tváře.

Čert aby vzal Ramóna! Nemohl ho přece vyhnat. Ostatně po tom ani netoužil, nebýt toho… Zavolal si ho krátce po jejich příchodu a otevřeně mu vyložil své představy o nedotknutelnosti Ré, pokud by jí nějaký muž nemohl nabídnout naprosté bezpečí. Ramón se ani nezačervenal. Zadíval se mu bez rozpaků do očí a řekl prostě: „Já vím."

„Chtěl bych od tebe slyšet..." Neo se odmlčel a najednou si připadal trapně.

„Nejsem tu kvůli sobě," prohlásil Ramón. „Isabela by tu mezi vámi byla příliš sama. A odvést ji…" Pokrčil rameny. „Není pro mě lehké tu zůstat. Miluju Ré nade všecko. Ale nedotknu se jí, buď klidný."

Antonio a Isabela. Další nesnáz. Antonio obě děti miloval až s komickou oddaností, ale k jejich matce si ještě po řadě měsíců zachoval odtažitý odstup. Choval se k ní jako zdvořilý cizinec, byl vlídný, pozorný, ohleduplný, slůvkem se nezmínil o tom, co je rozloučilo, ale večer co večer odcházel k Tarenům a vracel se až ráno. Zůstával, jen když některé dítě stonalo, a pak u něj proseděl celou noc. Pokud Neo věděl, nikdy s ní nepromluvil krom toho, co bylo nezbytně nutné, nikdy se jí nedotkl ani v letmém pohlazení. U Isabely teď spala Ré, které se zželelo jejích věčně smutných očí, a snad taky trochu kvůli Ramónovi, který s nimi sedával dlouho do večera.

Jeho jedinou záchranou byli Pedro s Ket se svým zaručeně zdravým, nádherně prostým štěstím, které mohly ohrozit jen nečekané tragédie okolního světa. Jejich praktický životní smysl jim také po-

mohl přenést se přes nesnáze, které je čekaly se stále se tenčícím zbytkem zlatého pokladu. Když zjara opustili svou bezpečnou skrýši a vydali se z válčící Francie dál na východ do švýcarských hor, kde se prozatím ubytovali v hostinci v malém městečku u jezera, uvědomil si Neo s hrůzou, že se neodvratně blíží den, kdy jim z nashromážděného zlata nezbude nic. Asi za týden se k němu dostavil Pedro a vyzval ho, aby se šli podívat kus dál do hor na místo, kde by se mohli usadit. Bylo to několik domků po dřevařích ještě ve velmi zachovalém stavu, hromada klád z nichž Tareni později sestrojili nádherný společenský srub, studánka, krásná vyhlídka... Byli tam všichni a srdce se jim tetelila radostí.

„To je moje," řekl Pedro suše na nesmělý dotaz a ukázal jim listinu, řádně opatřenou všemi pečetěmi. Ket se jen záhadně usmívala a Pedro nevysvětloval nic. I potom odcházel často dolů do města. Někdy ho doprovázela, někdy ne.

„Nevím, co budeme dělat, až nám dojdou peníze," řekl jí jednoho krásného dne Neo. „Měli jsme být šetrnější. Myslíš, že nás může uživit, když tu budeme chovat krávy?"

„Můžeš léčit lidi," nadhodila. „Nebo se věnuj výzkumu léčiv. Pedro na to nemá čas. Ostatně nevím, jestli má vlohy i k tomu."

„Co tím chceš říci?" zeptal se dotčeně. „Přece jsem ještě nikdy neodmítl někoho, kdo potřeboval pomoc."

„Ano. Mnohdy ti ani pořádně neřekl děkuju."

Neo se dovtípil. „Chceš říci...," začal s ustrnutím. „Ne, to nikdy! Zachraňovat život za peníze?!"

„Nebuď tak vznešený, když na to nemáš," odbyla ho. „Pedro s Antoniem to dělají dávno. Jak si vysvětluješ, že jsme přišli tady k tomu nebo že se zbytek našich peněz netenčí? Nemoc se chytá i bohatých. Zdejší mastičkáři nemůžou Pedra ani cítit. A Antonio mu dělá lékárníka. Myslíš, že ty hory léků, které připravujete, by někdy mohla spotřebovat naše výprava?"

Nakonec uznal, že mají pravdu. Technické zázraky Tarenů patřily do oboru čarodějnických kejklů, které nemohli předvádět lidem, a i když jim značně usnadňovaly život, ve světě, kde se za všechno muselo platit, jim moc platné nebyly. Jednou se budou s tím vším muset vypořádat. Ale na další plány bylo dost času, až budou Anto-

niovým dvojčatům aspoň tři roky. Teď jim bylo devět měsíců a dospělí se museli podřídit jejich potřebám.

Povzdechl si a šel za Tareny. Výjimečně nic nekutili. Stáli před srubem a melancholicky se dívali směrem, kde před chvílí seděla Maé s Antoniem. „Podívej se," řekl Alonso zasmušile. Antonio a Maé pomalu sestupovali pěšinou. Teď se zastavili.

César znatelně zbledl. „To přece…" Líbající se dvojice se ostře rýsovala proti večernímu nebi.

„Ještě že Isabela už šla s dětmi dovnitř," zavrčel Alonso. „Doufám, že se zrovna nedívá z okna."

„Co ti na tom vadí? Schvaloval jsi přece, když prohlásil, že ji nechce ani vidět." Neo se podíval z jednoho na druhého. „Tak mluvte, Tareni. Tomuhle obyčejný smrtelník nerozumí."

„Taky mě to drželo pár týdnů," zamumlal Alonso. „Zdálo se mi, že ona je jediná žena na světě, než on... zmizel docela. Maé je blázen. Nemůže ho najít v nikom z nás."

„14 je blázen," vybuchl César. „Nikdy bych nemohl být stínem někoho jiného, i když to byl tak skvělý chlap jako 39. To bych už radši... Zatracená Země! Že jsem tam nebyl místo něj! Nikoho by to nebolelo. Chudák Maé!"

„Chudák Isabela," dodal Alonso. „Řeknu ti, že se mu skoro divím. Taková nádherná ženská!"

„Maé snad není nádherná?" naježil se César. „Ta tvoje Isabela jí nesahá ani semhle."

Nea to pobavilo, i když mu nebylo zrovna do smíchu.

„Kdybyste Antonia vystřelili zpátky na Adalé, asi by se tím mnohé vyřešilo," nadhodil lehce.

Oba Tareni si s údivem uvědomili svoje pocity.

„Mně nepřekáží, jak se tak na to dívám," řekl Alonso. „Zeptám se Isabely, jestli by se zítra nešla se mnou projít. Ket jí děti ohlídá. 26 může hlídat s ní," dodal zlomyslně.

„O tom bych nevtipkoval," zasmušil se César. „Maé byla pro mě vždycky žena 39. S Ket to bylo jiné. Pedro... Zkrátka nepatřil mezi nás. Ale teď je Pedro náš člověk."

„Ket se ti už nelíbí?"

César mlčel. Upřeně se díval na Maé, která je teď míjela s rukou v Antoniově. Chvíli to vypadalo, že se zastaví, ale Antonio se zamračil a vedl ji dál. Bez zaváhání vstoupili do domu, kde bydlela.

„A je to.“ Alonso se podíval na Nea. „Řekni Ré, aby se náhodou večer nespletla. Dneska bude asi volno jen u Isabely.“

César se otočil a beze slova zmizel v jejich dílně.

Ré. Kde vlastně byla Ré? Bylo už hezky pozdě. V houstnoucím soumraku si mohl oči vykoukat, než se na cestě od města vynořil Pedrův vůz. Ré seděla na kozlíku a hlasitě se smála Ramónovým pokusům usměrnit její bláznivou jízdu.

„Kde je Pedro?“ zeptal se Neo.

„Šel pěšky. Nemohl bys mě někdy uvítat přívětivěji? U nás je teď veselo, jen co je pravda,“ řekla, zatím co Ramón vypřahal.

„O tom nemůžeš nic vědět, když tu vůbec nejsi,“ odsekl jí. „Kde jste vlastně byli?“

„Na návštěvě,“ zasmála se. „Pozvala mě starostova matka. Ramón na mě čekal. Je strašně hodný, vždycky na mě čeká.“

„To tam chodíš tak často?“

„Někdy. Lidi jsou zajímaví. Chodím tam docela ráda.“

„Starostova žena je jistě taky ráda,“ řekl Neo jízlivě.

„Žádnou nemá. Pan Germe je vdovec, chudák.“

Neo nadskočil. „Vždyť je to dědek,“ ozval se smířlivě Ramón, který si všiml jeho pobouření. „Starý, tlustý a pomalý. Ré mi o něm vykládala celou cestu. Střílí si z něj jako zlomyslný lesní skřítek z dobráckého medvěda. Nech ji, když ji to baví.“

Neo mlčel. Co to má znamenat? Ré, Ramón a tlustý starosta. Nějak mu to nešlo dohromady. Ré s Ramónem ho nechali stát, popadli se za ruce a se smíchem se rozběhli pryč.

„Poznal jsi to taky, viď?“ řekla Maé tiše.

Celou noc nepromluvili, propadajíce — každý sám — stále hlouběji do tupého zoufalství. Antonio mlčel. Věděl, o čem mluví, ale v jeho vlastních pocitech bylo ještě něco, co ona možná netušila. Nechtěl se jí dotknout takovým přiznáním.

„Netrap se tím,“ řekla něžně. „Já dobře vím, jak ti bylo. Měl jsi pocit, že něco dlužíš Domenikovi i mně.“

„Ne, tak to není," opravil ji spěšně. „Nepřemýšlel jsem takhle. Já jsem skutečně, věř mi, ještě včera… Nikdy jsem nepoznal ženu, která by byla víc hodná lásky a zbožňování. Za ten rok, kdy jsme se skoro neodlučovali…"

Skočila mu do řeči. „To byl on," řekla tiše. „Ne ty. Dal jsi mu rok svého života. Dnes teprve umřel doopravdy. Vy v sobě ožíváte, ano. V každém z vás mohu hledat jeho duši, ale nikdy nenajdu rty, které mě líbaly. Nic z toho, co jsme prožili této noci. Volala jsem ho, a on nepřicházel. Bylo ve mně hrůzné prázdno. Poznala jsem, že to víš. Kdybych byla dokázala, abys mě skutečně miloval, připadala bych si teď jako vrah."

„Ale já jsem tě…"

„Mlč," usmála se v slzách. „Už se nepodváděj. V noci jsi šeptal její jméno. Víš to vůbec?"

Zahanbeně zmkl. Nevěděl o tom, ale nepochyboval. Závratná blažená vzpomínka se mohla tak snadno proměnit v slovo! Tím strašnější, že to byla závrať téže noci, která Maé zničila.

„Večer jsem byl šťasten," řekl místo toho všeho. „Říkal jsem si, že všechno bude konečně jasné a prosté."

„Já také," zašeptala.

„Nechápu to," pokračoval nahlas ve svých myšlenkách. „Po celou tu dobu... Často mě dojímala. Ale nikdy jsem v její přítomnosti nepocítil to, co dnes, když tu nebyla. Proč? Přece jsem jí dávno odpustil, jak sis přála."

„Jak jsem si já přála. Ano. Ale sám v sobě jsi jí odpustil až dnes. Mýlili jste se oba. Skutečné odpuštění *je* láska. Pros svou šťastnou hvězdu, aby ti dnes odpustila i ona."

„Co?" vzbouřil se. „Byla to přece její vina, kterou jsem vzal na sebe!" vyhrkl bezděčně a strnul. Co to řekl? Chtěl skutečně jen podvědomě odvrátit od ní jakýsi nesmiřitelný trest? Proto se vyhýbal každému projevu touhy, kterou si zakázal?

Obrátil k Maé polekané oči. Ale neurazila se. „Tak vidíš," řekla vážně. „Spasiteli! Můžeš pokračovat, chceš? Dnes je tady i moje vina. Neměla jsem právo na její štěstí. Bylo sprosté chtít odměnu za nejobyčejnější projev lidskosti. Rozumíš mi? Ty ani ona mi nejste

zavázáni ničím. Vůbec ničím.“ Podívala se z okna a dodala: „Budeš mít co vysvětlovat. Dávno je den.“

Vstal. „Děkuju ti, Maé,“ řekl vroucně. „I za to, co jsme nedokázali.“

„Počkej,“ zadržela ho, když odcházel. „Miluju tvoje oči,“ zašeptala a ještě jednou ho políbila. Byly to Domenikovy oči. Věděl to. Když zavíral, slyšel, že pláče. Ale nevrátil se. Jen Hezoun se protáhl kolem něho pootevřenými dveřmi a vlichotil se do náruče vzlykající dívky, pozoruje ji světélkujícíma, soucitnýma očima.

První, koho Antonio spatřil, byla Isabela. Sledovala ho bezvýrazným pohledem, když k ní kráčel. Sklopila oči, až když se zastavil. Vzala malému Antoniovi z ruky kámen, který si právě strkal do pusy.

„Ga-ga,“ zaprotestoval její syn, opřel se buclatýma ručkama o zem a pekelnou rychlostí se po čtyřech řítil k otci. Zachytil se jeho nohy a hrdě, i když kolísavě, se postavil.

Antonio ho zvedl a uhýbaje neodbytným prstíkům, které se mu pokoušely zapíchnout do očí, došel k Isabele a posadil se na zem u jejích nohou. „Musím ti něco říci,“ řekl.

„Já vím.“ Zvedla k němu oči a zadívala se na něj znovu tím bezvýrazným pohledem. „I kdybych dodnes věřila všemu, čemu jsem věřívala, vím, že Svatý otec často rozlučoval sňatky králů. Láska má přinejmenším stejná práva jako sobectví mocných.“

Nutila se do klidu, ale rty se jí chvěly. Malá Marie se jí držela za sukni a tázavě se na ni dívala velkýma očima. Isabela si ji vysadila na klín a přitiskla ji k sobě. Holčička se spokojeně chopila pramene dlouhých matčiných vlasů a pouštěla je mezi prstíčky s údivem nad vlastní dovedností.

„Neplač,“ řekl dojatě.

„Nepláču. Jen mě zabolelo, jak mě tahá za vlasy,“ usmála se statečně.

„Netahá tě, jen si hraje,“ odmítl její lež. Odložil chlapečka do trávy a vyprostil uvolněný vrkoč z ruky své dcery. Chvíli se zamyšleně probíral lesklými heboučkými vlákny.

„Co budeš dnes dělat?“ zeptal se tiše.

„Včera mě Alonso požádal, abych s ním šla na procházku,“ hodila vzdorně hlavou. „Půjdu.“

Neřekl nic a vstal. Chtěla za ním křičet, že to není pravda, ale nedokázala to. Co na tom záleželo?

Antonio šel za Alonsem. „Isabela čeká," řekl neurčitě.

„Rozmyslela si to?" zazářil Alonso.

„Nerozmyslela si to. Půjdu já. Půjč mi vozítko. Vezmeme děti s sebou."

Alonso si ho chvíli mlčky měřil. „Byl jsi u Maé," řekl pak.

„To se tě netýká," odbyl ho Antonio.

„Ale jí ano."

„Daleko víc, než si myslíš." Popadl vozík a vrátil se k Isabele. „Alonso nemá čas," řekl klidně. „Půjdu s vámi já."

Protože věděla, co včera odpověděla Alonsovi, dívala se s bázlivou nadějí, jak usazuje nadšením pištící děti do důmyslného dopravního prostředku.

Narovnal se. „Nezeptáš se mě na nic?" zeptal se s úsměvem.

Zavrtěla bezmocně hlavou. Neměla právo se ptát. Snad kdyby šlo o někoho jiného, ale Maé... Slzy se jí nahrnuly do očí.

Vtom její synáček zachytil peříčko, které se vznášelo ve vzduchu, a rozesmál se nad tou kořistí výskavým, nakažlivým dětským smíchem. „Ma—ma—ma," skytal nadšeně, mávaje ručičkama. Pak si strčil peříčko do nosu a vydatně kýchl. Jeho sestřička se zajíkala smíchy. Isabela se honem sehnula, aby neviděl její slzy, a zlíbala obě děti. Když se na něj znovu podívala, zářily jí oči blaženým úsměvem. „Jsem šťastná," prohlásila podle pravdy. „Opravdu jsem. Copak můžu být smutná — s nimi?"

Z jejich okna se vyklonila Ré. Byla zvyklá vyspávat a hlasy ji vzbudily. „Ty ses tu nějak zabydlela," řekl Antonio s úžasem. „Už je málem poledne. Doufám, že tu nezůstaneš do večera."

„Tak mi poraď, kam mám jít," hodila po něm Ré bezohledně. „Vím já, odkud mě nebudeš dneska vyhazovat?"

Antonio vzal Isabelu za ruku a cítil, že se zachvěla. „Dnes večer přijdu domů," řekl. „A zítra a vůbec každý den." Odcházeli, smějíce se v nakažlivém souzvuku s hlásky svých dětí.

Za rohem se vynořil Ramón. „Běž za nimi, honem!" vyzvala ho Ré. „Ještě je dohoníš."

„Proč?" vzpouzel se. „Nechci to zkazit. Jak by mě uvítali?"

„Isabela tě uvítá s nadšením," ujistila ho. „Aspoň se stačí vzpamatovat. A on si vůbec nezaslouží, aby to měl tak snadné."

Dal se přesvědčit a odběhl. Ré se za ním spokojeně dívala. Měla pro dnešek své plány, do kterých se Ramón vůbec nehodil.

To byla noc! Venku se ženili všichni čerti. Promoklí Tareni, kteří se vrátili z marné cesty do města, nadávali na nehodnou sestru jako špačci. Na Neův příkaz bouřili uprostřed noci u starostova domu, aby jim vyděšená stařena, která stěží pootevřela okno, zlostně oznámila, že Ré od včerejška ani okem nezahlédla. Nea svírala úzkost tak nesmírná, že na jiné pocity v něm nebylo místa. Od chvíle, kdy ji pohřešil, mu před očima neustále běžel řetěz nejrůznějších neštěstí, která ji mohla potkat. Přišli na to až večer, když se v prudkém lijáku vrátila promáčená Antoniova rodina, kterou bouřka chytla na cestě. Teprve od Ramóna se dověděl, že Ré s nimi nebyla. A naposled ji viděli ráno! Kam jen mohla jít? Ramón si vzpomněl, jak se ho hleděla zbavit. Ale ať šla dobrovolně kamkoliv, jistě neměla v úmyslu zůstat tam natrvalo.

Ket ho dopálila. Když uprostřed noci vpadl do jejich domku, vyhodila ho velice nevybíravě. „Ať je kde chce, je to její věc," řekla klidně. „Asi si našla nějakého mužského. Má pravdu. Na jejím místě bych to udělala už dávno."

„Ket! Jak můžeš být tak necitelná?" vzbouřil se její Pedro. „Co když se jí něco stalo?" Přes její protesty vylezl z postele a zapojil se do nesmyslného hledání na horských cestách a v roklích, smáčených deštěm. K ránu bouřka ustala. Všichni se klepali zimou a rozčilením. Za rozbřesku podnikl Neo ještě poslední zoufalou výpravu na její oblíbená místa, jestli ji snad v noci při umělém osvětlení v nějaké škvíře nepřehlédli. Zase zbytečně. Když se vrátil, odeslal Tareny znovu do města.

Ještě se ani nestačil převléknout, když někdo zabušil na jeho dveře. Tak jak byl, promoklý a urousaný, se rozběhl otevřít. Ve dveřích se zastavil jako vbitý do země. Venku stál spokojený, buclatý starosta, ale nebyl sám. Ré! Dívala se na Nea beze stopy provinění v usmívající se tváři. Nebyl mocen slova.

„Jen skutečně mimořádná situace mě opravňuje k tak náhlému vpádu do vašeho soukromí, vážený pane,“ oslovil ho návštěvník, zářící radostným vzrušením. „Vyslechněte mě, prosím. Cítím se skutečně vinen, ale všechno se dá naštěstí napravit.“

„Prosím.“ Neo je vyzval, aby ho následovali. Byl ještě tak ohromen, tak neschopen myšlenky, že úleva nad tím, že ji vidí, byla zatím jeho převládajícím pocitem.

„Co jsi to dělal, prosím tě?“ zeptala se. „Jsi celý mokrý.“

Její hlas ho vyburcoval z omámení. „Ještě se ptej,“ rozzuřil se. „Celou noc jsem nezamhouřil oko.“

„To si dovedu představit,“ utrousila. „Zase jsi meditoval o hrůzách pozemského bytí, jimž je třeba čelit mravností?“

Ta se ale vystrojila! Jako na ples u francouzského dvora.

„Snad byste mi to mohl konečně vysvětlit,“ obrátil se Neo k nezvanému hostu, stěží přemáhaje hněv.

„Prosím, abyste se uklidnil, vážený pane,“ řekl pan Germe trochu vyděšeně. „Vyslechněte mě laskavě až do konce. Mám, jak snad víte, vážený pane, rozsáhlý majetek a také řadu salaší vysoko v horách. Vyprávěl jsem o nich slečně Renée a ona projevila přání je vidět. Byl jsem velice šťasten, když souhlasila s tím, vypravit se včera se mnou na jednu z nich. Ujišťuji vás, vážený pane, že za normálních okolností bychom se vrátili ještě před večerem. Ale ta strašná bouře… Slečna Renée se velice bojí bouře, netroufal jsem si ji přemlouvat a konec konců... Pokládám to za šťastný projev Prozřetelnosti, promiňte, i při té nezvyklosti, která vás snad uvádí v úžas... Vážený pane, už dávno jsem toužil... Tato noc, vážený pane, tato blažená noc mi ukládá sladkou a ujišťuju vás, že z mé strany nadšeně přijímanou povinnost požádat vás o její ruku.“

„Cože,“ řekl Neo s nebezpečným klidem. „Opakujte to.“

„Dovoluji si požádat vás o její ruku, vážený pane,“ řekl statečně pan Germe, couvaje před Neovým pohledem. „Prosím, abyste uvážil, že strávila u mne noc, a i když — ačkoli nevím proč — vám jako ženich snad nevyhovuji, vážený pane, domnívám se, že slečna Renée má stěží jiné východisko. Něco takového se neutají, vážený pane. Plní mě štěstím, že ho přijímá.“

„Ona souhlasí?“ zeptal se Neo, dívaje se upřeně na Ré. Její oči se vyzývavě střetly s jeho. Jako by se něco změnilo. Jako by to už nebyly oči dítěte. Až pak, až pak, řekl si, přemáhaje divokou touhu vyhodit toho chlapa z okna a zpřerážet mu kosti.

„Slečna Renée ráčila projevit souhlas s tímto sňatkem, vážený pane. Jakmile získám vaše svolení, řeknu to mamince. Doufám... věřím... Víte, velice se těšila na vnoučátka, vážený pane, ale s mou první chotí jsme bohužel neměli to štěstí.“

Ré dojatě vzlykla, zakrývajíc si rukama tvář.

„Jak jste se mohl opovážit!“ zahřměl najednou Neo, popadl nešťastného nápadníka a zuřivě s ním zalomcoval. „Zabiju vás a hodím do jezera! Šašku!“

„Počkej,“ zarazila ho Ré vstávajíc. „Rudi za nic nemůže. Sám ti přece řekl, že jsem nechtěla odejít. A ujišťuji tě, že ve všem, co té noci podnikl, dbal skutečně pouze mých přání. Zachoval se jako čestný muž, když žádá o mou ruku.“

Obdařila svého ženicha oslnivým úsměvem, který mu dodal nové důstojnosti. Vymanil se z Neova sevření a řekl: „Vaše rozrušení je pochopitelné, vážený pane, a já se pokusím zapomenout na vaše tvrdá slova. Pokládám se, a vždycky budu, za vašeho oddaného přítele. Smím doufat, vážený pane, že mou nabídku přijímáte?“

Panebože, ona! Ona, která jemu říkala kmete, a tenhle olezlý, nejmíň padesátiletý chlap, který se tu nechutně rozplýval pod jejími nestydatými pohledy! Rudi!

„Věno vás nezajímá?“ zeptal se urážlivě.

Vida, jak dědkovi narostl hřebínek. Povzbuzován úsměvy své vyvolené jako by vyrostl. Narovnal se a řekl Neovi zdvořile, ale s citelným chladem: „Nedomnívám se, že je vhodné řešit to před slečnou Renée, vážený pane. Ostatně to není to hlavní, co v tomto případě padá na váhu.“

„Rudi“ se prkenně uklonil Neovi a uctivě políbil ruku, kterou mu podávala Ré. „Jdu za matkou, má drahá, abych jí řekl tu šťastnou novinu. Nemohu se dočkat chvíle, až vás zase uvedu pod svou střechu, tentokrát jako svou milovanou paní.“

Nemůže se dočkat! Neo se odvrátil k oknu, aby se nemusel dívat na dojemné loučení. Kroky váženého pána už dávno dozněly, když ho Ré nesměle oslovila: „Proč nic neříkáš?“

„Co mám říkat,“ odpověděl tiše, neobraceje se. „Mám pocit, že jsem umřel.“

„Neo!“ vykřikla, jako by ji ranil do srdce. „Copak nechápeš?“

„Co mám chápat? Myslel jsem, že je to Ramón, ale tenhle dědek? A ten spěch... To by ti ten tvůj Rudi utekl nebo co?“ Vztek jím lomcoval. Měl chuť podpálit celý svět. „Kvůli čemu si myslíš, že jsem se mučil celá léta? Aby takový slimejš... Fuj!“

V očích jí zahořelo. „A co sis myslel?“ vyštěkla na něj. „Že se ti budu pořád vrhat kolem krku, abys mě mohl odkopávat? Prosila jsem se tě snad, aby ses mučil? Kdo ti za to může? Jen ty sám. A co? Tohle je určitě nejlepší partie v okolí. Informovala jsem se. Víš o někom, kdo by mě zabezpečil líp?“

„Zabezpečil!“ vybuchl. „Jak jsi mohla!“

„Opakuju jen tvoje vlastní slova. Já jsem to nechtěla.“

„A co jsi chtěla?“

„Ty víš.“

Najednou viděl, jak se přes její oči pokládá závoj slz, který jim dodal nesnesitelné záře. Ty oči ho pohlcovaly. Zabořil se do nich bez možnosti jim uniknout. Cosi v něm umíralo, co strašně toužilo žít, co se zoufale vzpíralo umrtvení. Měl pocit, že se mu srdce musí rozskočit bolestí. Ještě nikdy se mu nezdála tak krásná. Ještě nikdy nevěděl tak jistě, že je pro něj jediná ve věčnosti. Jeho zuřivost opadla.

„Už dávno o mne nestojíš,“ řekl smutně. „Cítím to. Myslíš, že ne? Jinak bych už… Myslel jsem, že bychom tu zatím mohli zůstat. Je tu krásně a dětem tu svědčí.“ S úžasem se poslouchal. Tohle ho přece až do této chvíle ani nenapadlo.

Ré ho prokoukla. „Ty jsi tak úžasně senzitivní, Neo,“ řekla ironicky. „Máš docela pravdu. Dětem tu svědčí. Rudiho matka se těší na vnoučátka. A ty nás budeš často navštěvovat, viď?“

Skoro nadskočil. „Radši se vrátím do Španělska, než bych tu zůstal a díval se na tebe... s ním. Díváš se na mne, jako bys… jako dřív…. jako…“ Zmlkl. Najednou ji zase viděl ohnivou, nepříčetnou mlhou. „Tak ty se bojíš bouřky!“ skoro zařval. „To si dovedu živě

představit! Jak jsi vykřikla a vrhla se mu do náruče! No, předveď mi to, když to tak dobře umíš.“

Vykřikla a vrhla se mu do náruče. Ztuhl.

„Co to děláš,“ zašeptal a cítil, že bledne. Prudké střídání nálad ho vyčerpalo. Měl dojem, že v příští chvíli musí ztratit rozum.

„Křičím a vrhám se ti do náruče, jak sis přál,“ odpověděla mu. „Udělám všechno, co si přeješ.“

Držel ji v objetí, ani nevěděl jak. Už neměl vlastní vůli.

„Ré,“ řekl zmámeně, „proboha, jak tě mohla napadnout tak šílená věc? Co s ním chceš dělat... potom?“

„To je to jediné, co tě zajímá,“ odsekla mu. „Nevím, je mi to jedno. Vím jen, co chci teď.“

Najednou z něho všechno spadlo. Byla tady, s ním, a on ji objímal a líbal. Plakala a smála se najednou, ještě nevěřící, ale už rozechvělá v toužebném očekávání, nořila se před ním ze záplavy sametu, krajkoví a stuh, ještě nikdy ji neviděl, nikdy ji neviděl takhle. Bez dechu se svezli na kožešinu před krbem. S blaženým úžasem Neo vstoupil do právě oželeného ráje, nalézaje v něm všechno, o čem si kdy troufal snít. Lásku, touhu, nevinnost, drobnou slzičku bolesti i výkřik štěstí, závan věčnosti, zmrtvýchvstání pohřbených nadějí. Kam se ztratil jeho strach? Připadal si nepřemožitelný, vděčný vítěz, objímající líbezné, chvějící se tělo, jehož se ještě nikdy, nikdy, nikdy nedotkl někdo jiný.

„Nespi,“ třásla jeho ramenem, když nezadržitelně zavíral oči.

S povzdechem položil hlavu blíž k jejímu srdci. „Nech mě tak,“ šeptal. „Je mi krásně. Nespal jsem kvůli tobě od včerejška. Nech mě spát. Jenom pět minut, déle to stejně nevydržím.“ Ale sotva se dotkla lehkou rukou jeho víček, znovu zvedl hlavu. „Co je to?“ podivil se. „Já neusnu.“

„Podvodníku!“ zasmála se. „Hraješ si na chudáčka, abys mě oklamal. Vzbuď se! Já vím, že stejně nespíš!“

„Jsi nejsladší trapič pod sluncem,“ řekl, ukládaje se spokojeně do její náruče. „Jak jsi mi mohla tak lhát! Skoro jsem se zbláznil, když jsem si tě představoval s tím chlapem!“

„Já jsem ti nelhala!“ Uraženě se posadila a odložila jeho hlavu bezohledně na zem. „Nikdy jsem ti netvrdila, že jsem s ním něco měla. Všechno sis to vymyslel. Dobře ti tak.“

„Nechala jsi mě, abych se uhodil do hlavičky,“ řekl jí s výčitkou. „Počkej, potrestám tě.“ Zvedl ji a něžně ji unášel k svému loži do vlídného, ospalého přítmí za těžkým závěsem. Přijala trest s potěšením.

„Tak. A tady se teď vyspím,“ prohlásil vítězně.

Ovšemže se mýlil. Jako vždycky.

Země — můj domov

Museli samozřejmě zase uklouznout kousek dál, den cesty k východu, hloub do hor, jenom na dosah vzdálené vesnice. Odmrštěný Rudi jim dal velice nevybíravým způsobem najevo, že jsou v okolí jeho města nevítanými hosty. Jen Pedro s Ket se odstěhovali do domu na náměstí, protože se mu nechtělo opustit své nemocné, jejichž počet neustále vzrůstal. Pověst zázračného lékaře se šířila po okolí a starosta, pyšný na slávu svého města, milostivě přehlédl, že Pedrova znamenitá osobnost také patří k těm přivandrovalcům.

Neovi to odloučení nebylo dvakrát milé. „Náš člověk“ Pedro mu byl oporou v nejtěžších chvílích a zároveň znamenitým průvodcem po stále ještě nepochopeném světě těch záhadných bytostí — lidí. Ramón, vyrostlý v ústraní šlechtického sídla, mu ho nikdy nemohl nahradit. A Isabela beznadějně zůstávala v zajetí předsudků, i když už nemluvila o Bohu a zatracení. Ale byla žena a nikdy se nepletla do záležitostí mužů. Antoniovi to nevadilo. S ním dokázala mluvit o čemkoli a ostatním do toho nic nebylo. Jejich k Neově nelibosti stále se rozrůstající rodina byla uzavřeným světem sama pro sebe.

„Takhle se odtud nikdy nedostaneme,“ zuřil Neo, když půl roku po narození druhého syna mu Antonio s klidem oznámil, že už se může těšit na další šťastnou událost. „Kolik těch dětí chcete ještě mít? My tu ukázněně čekáme, až ty tvoje budou dost velké, abychom se mohli hnout dál, a ty takhle. Máme na svoje vlastní děti čekat deset let? Necháme tě tady a bude.“

„Klidně,“ usmál se Antonio. „Jako Pedrův lékárník svou rodinu uživím. Isabela se kdysi domnívala, že milovat se jinak než kvůli dětem je hřích. Ještě teď je celá nesvá, když další dítě není na cestě.“

„To sis vymyslel,“ řekl Neo podezíravě.

„Částečně,“ přiznal Antonio bez mučení. „Objímat ženu s myšlenkou na dítě je nejkrásnější pocit, jaký si dovedu představit. Spěchám, dokud jsme mladí. Až se vypravím znovu mezi lidi, chci mít za sebou bezpečnou jistotu svých synů a dcer, kteří budou pečovat o náš odkaz.“

Neo chvíli mlčel. „Kdekdo je chytřejší než já,“ zabrumlal pak nespokojeně. „Máš pravdu, člověče. Musíme se postarat o kontinuitu

dřív, než potkáme svůj osud. Nejsme rosekruciáni ani adalští zasvěcenci, abychom si vymýšleli tajemné obřady. Pokračovat po nás můžou jen naše děti. Přirození dědici. A děti těch, které to naučíme. A děti jejich dětí. Máš pravdu. Ré má taky pravdu. Promarnil jsem nejmíň ty dva roky, co jsme tady. A Tareni se musí konečně oženit.“

„Prosím tě, přestaň už konečně všechno organizovat,“ řekl Antonio znechuceně. „To chce čas. César s Maé se musí vypořádat s Domenikovým stínem. To je i teď, po třech letech, zatraceně nesnadné. A Alonso… Nech je být.“

Neo se usmál. „Stejně mě nikdo neposlouchá,“ uvědomil si najednou svůj dlouholetý blud. „Jen Pedro, chudák. A oni se na to dítě zrovna tak třesou. Až se tu ukážou, řeknu mu to.“

Antonio se na něj podivně podíval, ale neřekl nic.

Neo šel za Ré. Právě s potěšením přihlížela, jak malý Antonio a Marie svádějí zuřivou bitvu s malinovou kaší, kterou si lžičkami mazali kolem uší v divoké snaze ji pozřít. Občas musela zasahovat, když se Antonio pokoušel sebrat Marii talířek.

„Moje! Moje!“ křičela a mlátila ho divoce přes hlavu.

Isabela právě krmila svého nejmladšího syna a chvílemi polekaně vzhlížela, jestli si její miláčkové příliš neubližují.

„To je, co?“ řekla Ré nadšeně, když chlapeček nabral červenou kaši plnou hrstí a rozmáznul si ji po těle. „Je s nimi ohromná zábava.“ Když Isabela byla s to ujmout se všeho svého potomstva, zvedla Ré k Neovi vážné oči. „Budou mít zase další,“ řekla s mírnou výčitkou. „Nač pořád čekáme my?“

Prudce ji objal. „Ré,“ šeptal, „prosím tě, nesměj se mi, ale... Ty jsi taková maličká! Já bych umřel strachy, vážně!“

„Tak mi něco dej, abych vyrostla!“ vykřikla rozhněvaně. „To je snad vada, že jsem malá? Tvoje matka nebyla o moc větší a měla trojčata! Dvoje!“

„Já nechci trojčata,“ konejšil ji. „Já chci jen jednu holčičku. Kluka nechci. Holčička má jednak menší hlavičku a pak je mnohem roztomilejší.“

Najednou si uvědomila, co vlastně říká. „Neo!“ zajásala a vrhla se mu kolem krku. „Budeme mít holčičku! Ano?“

„Počkej, neudus mě,“ bránil se se smíchem jejímu nadšení. „Ještě půl roku počkáme. Objednáme jí u Ket a Pedra ženicha.“

„Cože?“

„Pokládám to za nejlepší, ty ne? Naši rodiče se taky smluvili předem.“

„Vždyť sis mě kvůli tomu málem nevzal,“ usmála se.

„Řeknu Pedrovi.“

Ré se rozesmála. Najednou si vzpomněl na podivné úsměvy Antoniovy a zamračil se. Co je tohle za záhadu?

„Radši to nedělej,“ zajíkala se Ré, „nebo náš člověk z toho bude mít šok. Pokládá tě za vševědoucího a jen se rozplývá nad tvou ohleduplností. Čekal prý, že se budeš zlobit.“

„Proč?“

„Ty moje neviňátko! Ženich už je na cestě.“

„Kdy to čekají?“ Na víc se nezmohl.

„Za tři měsíce,“ řekla Ré k jeho žalu. To už tedy opravdu mohl nevidět jen slepý. Ré se usmívala. „My jsme vznikli docela stejně,“ dodala zasněně. „Přesně tak. A pamatuješ, jak ses kvůli tomu zlobil? Jim to možná taky nebude po chuti. Teoreticky je to ohavnost. Ale v praxi se to konec konců osvědčilo.“

Držel její ruku a cítil, jak do něj vstupuje cosi nového, nepoznaného. „Ré,“ řekl tiše, „když jsme vznikli my, ani nás, ani naše rodiče nic neohrožovalo. Tím dítětem ale my přijímáme lidský úděl. Rozumíš? Přivádíme na svět někoho, kdo bude stále ohrožen, stále pronásledován, stále v nebezpečí. Nepodstoupíme už nikdy žádný boj, který by nebyl i bojem pro něho.“

„Ne,“ řekla vážně. „Už nikdy. Budoucnost našeho dítěte je i budoucností světa. Rosenkreutz určitě nemá děti. A když, tak nemá rád ani je.“

Ležel na zádech, díval se do hvězdné oblohy a v duši cítil hluboký, nekonečný mír. Ré jako obvykle chtěla spát venku. Opakovalo se to noc co noc a vždycky k ránu, když padla rosa, ji musel nosit spící dovnitř. Nikdy si nedala vymluvit, že by bylo pohodlnější tam zůstat rovnou. Ani dneska ne. Teď tady ležela, hluboce oddychujíc, se sladkým čumáčkem zabořeným do jeho ramene. Neo ještě chvíli

vychutnával ospalou blaženost, než ho nevyhnutelně roztřese zima a bude ji muset zase docloumat dovnitř. Teprve před chvílí utichlo její tichoučké štěbetání. Ještě je slyšel doznívat a blaženě se usmíval s její malátnou ručkou položenou na svých rtech. Už ji mohl líbat jak chtěl, nevzbudila se. Bezděky si vzpomněl na svůj stesk, ztracený v propadlišti staletí. Přesně o této chvíli sníval vedle jiných žen, zatím co její tvář se mu vznášela před očima.

Teď si ji nepotřeboval představovat. Byla tu, živá. Byla s ním, v něm, všude, jako pokojná, líbezná blaženost. Miloval její proměny. Kdykoli za ní přišel s touhou v očích, začala žvatlat nesmysly, které ho odzbrojovaly. Ani při polibku nezmlkla. Jakmile se jí podařilo odtáhnout ústa, pokračovala vynalézavě v řeči, jako by se nic nedělo. Až když ji pustil z pevného sevření a jeho ruce se jí dotkly opatrně a něžně jako motýl květiny, zajíkla se, umlkla a ztrácela dech, propadajíc se do hlubin, stvořených jen pro ně dva. Tam vstupovala jako žena, se smrtelně vážnou, prudkou dychtivostí, která ho ohromovala a vyvolávala v něm nepředstavitelné pocity a touhy. Dítě, žena. Jaká bude její třetí tvář, tvář matky?

Hluboce vzdychl. „Děkuju ti, Velký Adalo," řekl tiše, dívaje se do nekonečných dálek. Zaplavil ho tak mocný příval štěstí a byl už natolik pozemšťanem, že pocítil nepřekonatelnou touhu se nějak náboženský vyjádřit. A Velký Adala byl přijatelné božstvo. Když se to tak vezme, Adalé se svými obyvateli a neomylným vládcem i neblahá Magara se svými proklatci se ve skutečnosti velice blížily pozemským představám ráje a pekla.

Zachvěl se zimou. Opatrně se zvedl a poklekl nad spící Ré. Něžně ji zabalil do pokrývky a přenesl ji do domu. V teplé, ochranitelské tmě se spokojeně zavrtal vedle ní a ještě nepatrnou chvíli, než usnul, naslouchal jejímu tichounkému dechu.

V té chvíli Pedro slézal ze svého vozu u vzdáleného osamělého domu. „Je pozdě," řekl vysoký muž, který vyšel ze dveří. „Právě umřel." Opřel se o dům a rozplakal se jako dítě.

Pro Pedra v tom časovém údaji byla ještě naděje. Vrazil do dveří, za nimiž se rozléhal hlasitý nářek. Doslova vyrval z rukou nic nechápající matky nehybné tělíčko, z něhož se vytratil život. Ne docela.

Dítě nedýchalo, ale spokojeně zjistil, že srdce dosud váhavě, i když slaboulince bije. S ustrnutím všichni přihlíželi, jak se hruď nemluvněte zvedá jeho vlastním dechem. Když byli z nejhoršího venku a dítě se konečně rozdýchalo, řekl zamračeně: „Jděte všichni pryč. Rušíte mě."

Poslechli bez námitek. O podivných zvycích slavného lékaře už slyšeli a netroufli si mu odporovat, zvlášť v hodině zázraku, jehož byli svědky. Pedro zásadně vyšetřoval své nemocné o samotě. Podivné přístroje, kterých při tom užíval, nebyly pro oči tohoto světa. Mastičkáři a felčaři, které za ty dva roky skoro přivedl na mizinu, o něm prohlašovali, že čaruje.

Zabodl maličkému injekční stříkačku do vyhublé zadničky a chvíli čekal, než se až dosud trhavý dech začal prohlubovat. Jakákoli nemoc se rovnala rozsudku smrti pro bezmocné tvorečky, jimž současná věda nedokázala pomoci. Pokoušel se často ranhojičům vysvětlit složení svých zázračných léků, ale uraženě se odvraceli. Jeho léčení byly čáry a je chtěl oklamat povídačkami?

Zavolal ohromenou rodinu, až když tvářičky nemocného chlapečka zrůžověly a oddychoval zhluboka a spokojeně jako každé jiné zdravé dítě jeho věku. „Tohle mu dávejte každé čtyři hodiny, i v noci," řekl s úsměvem, odmítaje bouřlivé projevy díků. „Jsem rád, že jsem mu mohl pomoci. Přijdu se podívat za tři dny. Do té doby žádné zaříkávání, žádné vyhánění duchů, rozumíte? A opatrně. Ještě není zdráv, i když tak vypadá." Plaše nabízený honorář vzal, samozřejmě. Byl živitelem velice početné rodiny a tihle lidé žili očividně v poměrném blahobytu.

Až když kráčel ke svému vozu, povšimla si mladá žena, která ho šla doprovodit, že nešťastný otec zůstal celou dobu venku.

„André," vykřikla blaženě, „náš miláček žije! Žije!"

„Nech mě," řekl její muž selhávajícím hlasem.

Teprve teď se Pedro na něj podíval blíž a strnul. Vedle tohoto muže strávil řadu měsíců a nemohl doufat, že ho nepoznal. Byl to bývalý pobočník jeho přítele Gastona. K jeho ochromenému vědomí ani nepronikla radost ze zachránění dítěte, jak byl vyděšen Pedrovým zmrtvýchvstáním.

Pedro chtě1 říci něco, co by v druhém muži vzbudilo alespoň pochybnost, ale nic ho nenapadlo. A stejně se prozradil už prve. Spěšně se rozloučil a rozjel se zpátky. Cestou zahnal skličující tíseň a rozhodl se o setkání mlčet. Má znepokojovat i ostatní? Konečně od otce zachráněného dítěte snad mohl právem čekat, že nikoho nebude zasvěcovat do jeho podivného tajemství.

Cestou do hor žertoval s Ket už zase ve znamenité náladě o příští podobě a neuvěřitelných vlastnostech svého budoucího syna. Zprávu o chystané nevěstě, kterou na ně jednodenní matka Ré volala už zdálky, přijala Ket se značnou rezervou.

„Jestli bude po tobě," ohrnula nos, „to abych Petříčka učila všechny domácí práce, hned jak se narodí. Nevím, jestli to pro něj bude vhodné. On bude geniální."

„Kam se hrabe na Renátku," urazila se Ré. „Holčičky jsou vždycky po tatínkovi. Neumím si představit, jak by váš kluk mohl po tobě podědit genialitu. A nerozčiluj mě. To je dítěti strašně nezdravé, když se matka rozčiluje. Holčička by to mohla odstonat." Holčičce vadilo skoro všechno a Ré rozmazleně fňukala, zatím co ji Neo zmateně obskakoval.

„Prosím tě, a odkdy to čekáte?" zeptala se konečně ohromená Ket. Nebylo to tak dávno, co si jí Ré ještě stěžovala na Neovu neoblomnost.

„Od včerejška," odpověděla jí mladá matka hrdě.

Zdrželi se necelé dva dny. Jednak měl Pedro skutečnou starost o poslední zachráněné dítě a pak, kdykoli odjel na delší dobu, našel svůj dům ve stavu obležení. Neměl rád myšlenku, že někdo nemusel umřít, kdyby se byl vrátil včas.

„Neměla bys jezdit na tom kodrcavém voze, Ket," řekla Ré nespokojeně, když odcházeli. „Neumím si představit, jak bude můj zeť vypadat, když má tak nedbalou matku. Podívej se na mne. Já se procházím po horách. Pěšky!"

„Prosím tě, jenom neříkej, jak je to pro holčičku zdravé," přerušila ji Ket nedůtklivě. „Už mám té tvé holčičky plné zuby. Pochybuju, že si ji Petříček bude chtít vzít."

„Neoušek si mě taky nechtěl vzít, a podívej se na něj," řekla Ré vítězně. „Osud nepřemůžeš."

Pedro se mýlil. Prostranství před jeho domem zelo tentokrát prázdnotou. I ulice, kterými za soumraku projížděl, vypadaly jako po vymření. Ani ráno se nikdo neobjevoval.

„To je dobře," řekl Pedro bezstarostně. „Aspoň si ještě v klidu uděláme výlet. Nechceš jet se mnou? Je tam krásně."

Rozhodl se, že až prohlídne dítě, vyhledá Andrého a promluví s ním otevřeně. Co konečně! U vlastního dítěte se přesvědčil, že je možné, aby dál žili ti, kdo už byli prohlášeni za mrtvé. Ale když vyběhl ven, aby zapřáhl, zpozoroval, že se z postranní ulice blíží osamělá postava. Bázlivě se rohlížela a mlčky vklouzla do domu, když před ní podržel otevřené dveře. Matka s dítětem. Vážila celou tu dálku sama, pěšky. Proč?

„Chtěla jsem vám ušetřit cestu," řekla se sklopenýma očima. „Malému už nic není. Myslela jsem, že mu to neublíží."

„To jistě ne," řekl, když skončil prohlídku, a pronikavě se na ni zadíval. „Někdo něco říkal? Váš muž?"

Její úlek potvrdil jeho podezření. „Odvezu vás domů," prohlásil, nedbaje jejích protestů. „Potřebuju s ním mluvit."

Ket nechal doma. Nechtěl ji znepokojovat. Přijala změnu jeho plánů bez námitek. „Něco se stalo?" zeptala se jen.

„Ne," usmál se. „Nic. Buď klidná."

Vždycky poznala, když lhal, a byla všechno spíš než klidná. Prostála u okna těch několik hodin, co byl pryč, a dívala se dolů na náměstí, které se po jeho odjezdu začalo zaplňovat. Zdálo se jí to jen, nebo hloučky, které tu postávaly, si opravdu tajemně šuškaly, vzhlížejíce nahoru k ní? Začínalo jí z toho být úzko a byla celá šťastná, když se Pedrův vůz zastavil před domem. Seběhla se schodů a vrhla se mu do náruče.

„Musíme pryč. Teď hned," řekl a ohlédl se znepokojeně na dav, který najednou zhoustl. Viditelně zbledl, když zástup začal hučet.

Ket ještě nerozuměla nezřetelnému mumlání, ale padla na ni hrůza. Stejná vzpomínka jim zmrazila krev v žilách.

„Co se děje?" vypravila ze sebe.

„Až pak," řekl. „Počkej tady. Vezmu jen peníze."

Jeho úspory se značně rozrostly a nemínil je nechat svým novým nepřátelům. Všichni je budou potřebovat. Nahoře ještě jednou zaváhal a vyhlédl z okna. Neměli by se opevnit v domě, než přispěchá Neo s Tareny a vyvedou je pod záštitou spánku?

Ne, to už tu jednou bylo. Ostatně dole postávají většinou ženy a některé z nich mají s sebou děti. Snad nebudou útočit. Ještě ne. Ale zítra by mohlo být pozdě. Třeba je zatknou a budou je soudit. Vzpomněl si na mučírnu a otřásl se. Ket! Oheň hranice čarodějnic tak strašně připomínal ten prokletý dům v Sancerre… Popadl truhlu a rozběhl se dolů.

Ket mezitím vyšla z domu a dodávajíc si odvahy kráčela přímo k vozu. Vždyť jí v cestě stálo jen několik dětí.

„Čarodějnice!“ ozvalo se najednou za ní. Konečně rozuměla, co volají. „Čarodějnice! Přičarovala si mrtvého! Žije s upírem!“

Kámen ji udeřil do tváře. Vykřikla a schoulila se, natáčejíc se k nim zády. Houf kluků se rozprchl do všech stran, když mezi ně Pedro vrazil jako bouře. Dvěma skoky byl u ní a zvedl ji k sobě.

„Neplač,“ řekl zbytečně. Neplakala. Obrátila k němu bílou zkrvavenou tvář a zoufale se na něj zadívala suchýma očima. „Umře,“ vypravila ze sebe. „Zas ho zabijí!“

Spíš ji nesl než vedl k vozu. Ženy si ji nevraživě měřily. Dítě, které se v ní už příliš zjevně hlásilo k životu, nemohlo být nic jiného než ďáblův zmetek, kterého je třeba zničit.

Pedro popohnal koně a volnou rukou ji k sobě přivinul, pevně a ochranitelsky. Pocit jistoty, který v ní chtěl vyvolat, sám necítil. V jeho duši bylo vyděšené prázdno. Bylo jen otázkou času, kdy rozzuřený dav vtrhne znovu do jejich blažené idyly, aby ji změnil v hořící peklo.

Neo se rozhlížel po bledých tvářích kolem sebe a necítil ani kapku zadostiučinění. Velice si začínal libovat v přesvědčení, že se dřív mýlil. Najednou se začalo ukazovat, že měl vždycky pravdu. Tři děti na světě a další tři na cestě, a s takovou nejkřehčí zátěží zase do neznáma. Protože tady se o nich vědělo. Měli čas pár dní, nejvýš týden. Viděli by je ovšem přicházet a mohli by se bránit. Jakkoli dlouho. Povzdechl si. Stáli před konečným rozhodnutím.

„Přešlapovali jsme už dost dlouho,“ řekl cizím hlasem, při kterém všichni zvedli překvapeně hlavy. Jako by k nim najednou promluvil někdo jiný. „Všude na světě to vypadá stejně. Lidé se zabíjejí pro jakousi abstraktní víru. Kdo z nich má pravdu? Nikdo. Neříkám to proto, že neuznávám jejich Boha. Ne. Ten mi nevadí. Hlavní potíž je v tom, že vítězové i poražení si počínají nachlup stejně, pokud jim zbývá špetka moci. Mučí, vraždí, lžou, nechápou jediný mravní princip, kterých mají plné huby. Dělí se na mučedníky a vrahy, ale vždycky jsou to tíž lidé. Mění se z mučedníků na vrahy a naopak podle toho, v kterých rukou je právě moc vraždit. Zasvěcenci mají pravdu. Nelze je přesvědčit. Mají pravdu i v tom, že je třeba schovat se co nejbezpečněji a jenom v sobě ochraňovat to, co víme? Máme jinou možnost. Vnutit jim pravdu, kterou známe. Vnutit jim ji tak, aby neuposlechnutí v nich budilo ještě větší hrůzu než věčné zatracení. Máme k tomu prostředky, kterých jsme ještě nepoužili.“

„Paprskomety!“ vydechl César zděšeně. „Ty chceš… Jenže paprskomet nerozlišuje mezi obětmi a vrahy.“

„Každá oběť tady je potenciální vrah,“ poznamenal Neo suše. „Ostatně mrtvých by bylo podstatně méně, než ponecháme-li je samy sobě,“ vyslovil chmurně nelítostnou pravdu. „Učili by své děti tomu, co bychom my chtěli. Ve dvou generacích by byli zachráněni a věděli by to, co víme my.“

Antonio chtěl něco říci, ale Neův pohled ho zarazil. Vyčkávavě se zahleděl na Ramóna, jehož matku zavraždila katolická inkvizice, a na Pedra, jemuž fanatismus protestantů zabil dítě.

Ramón se zamračil. „Asi máš pravdu,“ řekl tiše. „Nelíbí se mi to. Ještě jsem si nezvykl. Ale nedovedu si představit, co by se s nimi dalo dělat jiného. Rozumem nepřemůžeš šílenství pověry.“

Neo se usmál. Pro Ramóna už lidé byli „oni“ a víra, v níž vyrostl, nebezpečnou pověrou. Podíval se na Pedra, který mlčel. Ale ne proto, že by neměl co říci. Neo znal ten buldočí výraz, který dostávala jeho tvář, když v sobě usilovně krotil nějaký nekontrolovaný výbuch.

„No tak,“ ozvala se jemně Ket a položila si mu tvář na rameno. „Musíš jim to říci mírně, miláčku. Nerozuměli by ti.“

Pedro zhluboka vydechl na znamení toho, že se konečně ovládl. „K tomu nemáte právo," řekl tiše a nepřátelsky, „Člověk se musí ke své pravdě probojovat krví a slzami, ale jednou ji najde i bez vašich paprskometů. Musí mít právo rozhodovat sám o sobě. Zatím se o ně připravuje sám. Ale nemohu dovolit, aby ho o ně připravil někdo jiný." Zvedl ruku, aby umlčel případný protest. „Říkáte, že jste také lidé. Nemám proč tomu nevěřit. To, co teď řekl Neo, mohlo napadnout jen člověka. Četli jste bibli? Neznám krásnější školu lásky k bližnímu, než je křesťanství. A podívejte se, kam došli, když ho začali světu vnucovat násilím. Být pány světa! Lákavá myšlenka. Až příliš lidská myšlenka na to, abych za ní netušil zradu toho, v čeho jménu vznikla. Každý z těch, kdo vraždí, je přesvědčen o své pravdě stejně tak jako vy. Má o tom, která z nich je skutečná pravda, rozhodnout jen technická dokonalost zbraní?" Podíval se na Ket a usmál se. Najednou byl z něj zase ‚náš člověk', který přestal říkat vy místo my. „Neponižujme svou pravdu, které věřím i já. Musíme lidem dopřát čas, aby ji pochopili. Vědět, znát je víc než bát se. Bojím se silnějšího, a toho může zítra zabít někdo ještě silnější. To, co je ve mně, co vím, co jsem poznal, nezahubí žádný strach."

„Jestli chceš slyšet, co si o tom myslím...," začal Alonso.

„Ticho," přerušila ho Maé. „Neo chtěl slyšet pozemšťany, ne nás. Co si o tom myslíme my, to přece ví."

Neo se usmál, přešel k Maé a obřadně ji políbil. „Cena za chytrost," řekl na vysvětlenou Ré, která se naježila. „Ale teď vážně. Pozemšťani promluvili. Ramón sice jakž takž souhlasil s tím, co jsem navrhoval, ale strašně se mu to nelíbilo. Pedro to zavrhl jednoznačně. Oni jsou pro mě hlas skutečné Země, i když si dovedu představit takové, kteří by na to skočili. Je rozhodnuto. Protože nemůžeme žít vedle lidí, lhostejni k jejich osudu, budeme proti sobě vždycky popouzet i ty, kterým pomáháme. Ale budiž. Zůstaneme tedy štvanci mezi lidmi. Je to důstojnější než být jejich pány."

„Mám děti," řekl Antonio. „Nehodlám je zahubit."

„Chceš paprskomet?"

„Ne. Ale chci jít někam, kde nám naše čáry nebudou k záhubě."

„Je taková země?“ zeptala se tiše Ket. Byla pyšná na Pedrovo vystoupení a trochu se hanbila za vtíravý pocit, že její příští syn je důležitější než celé lidstvo dohromady.

Pedro ji k sobě přitiskl. „Ne,“ řekl smutně. „Taková země není. Odpusť mi, miláčku. I když to vím, nemohu smýšlet jinak. Nikdy nebudeme vědět, jestli nás čeká štěstí nebo hrůza. Není taková země, kde bych ti mohl slíbit bezpečí pro naše děti.“

„Ostrovy,“ nadhodil Neo neurčitě a usmál se na Ré, která se nespokojeně zavrtěla. „Mluvte, matky. Máte na to právo.“

Isabela mčela a plaše vzhlédla k Antoniovi. Ona a její děti vždycky půjdou za mužem, který jí je dal, ať je povede kamkoli.

Ré se chystala promluvit, ale Ket jí skočila do řeči. „Nemůžeme své děti odvést ze světa lidí. Vraceli by se mezi ně stejně nechápaví, jako jsme byli my. Spojila jsem svůj život s člověkem. I moje děti budou lidé.“

Stáli na úbočí ledové hory u široké pukliny. Hluboko pod sebou viděli opuštěný tábor a vznášedla, připravená k odletu. Ještě mnohem dál, ve vesnici v údolí, jako by se něco dělo. Drobné černé tečky se houfovaly kolem jiných, který se valily tenounkou čárkou od města u jezera. Na tu vzdálenost to vypadalo jako bleší cirkus.

Ket vztáhla ruku první a s pohledem zabořeným do Pedrových očí nechala stříbrný váleček sklouznout do skalní rozsedliny. Alonso s Césarem se k ní připojili se zachmuřenými tvářemi. Přes své nejhlubší přesvědčení si vůbec nebyli jisti moudrostí takového činu. Třetí Taren, Antonio, chvíli nerozhodně pohazoval v ruce zajištěným paprskometem, pak prudce objal Isabelu a se zavřenýma očima ho odhodil, až zazvonil o protější hladkou stěnu svého ledového hrobu. Černý kocour na rameni Maé jí olízl drsným jazykem tvář. Vypadal, jako by se smál, když pozoroval, jak její paprskomet letí do modré hlubiny.

„Holčička si tak ošklivě hrát nebude,“ prohlásila Ré, zbavujíc se nebezpečné zbraně. „Dělej, otče. Čekáme už jen na tebe.“

„Ten poslední je váš, pozemšťané,“ řekl Neo.

Pedro jen zavrtěl hlavou a přivinul Ket k sobě blíž. Ale Ramón vztáhl ruku a převzal stříbrný váleček. Zůstal stát mlčky nad propas-

tí, jako by uvažoval, co dál. „Pohlť ho, peklo," promluvil konečně, „aby se nikdy nedostal do rukou člověku."

Dívali se za posledním stříbrným bleskem, který sjel po ledovém úbočí.

„Pospěšte si!" vykřikl Neo.

Bleší cirkus opustil vesnici a vydal se na pochod k jejich táboru.

Ré si sedla na zem a jela dolů jako po skluzavce, nic nedbajíc holčičky, které to ostatně vůbec nevadilo. Její bouřlivý smích všechny nakazil. Neo, Ramón a Tareni se vydali stejnou cestou. Ozvěna odrážela jejich veselé hlasy, které na sebe halekaly.

Lidé. Konečně byli lidmi.

V té chvíli Jindřich Navarrský uvažoval o tom, jak utéci ze zlaté klece Paříže, kam se měl jednou vrátit jako král. Nový francouzský vladař, dřívější vévoda ďAnjou, kráčel v průvodu kajícníků a bičoval vlastní tělo, nalézaje nepochopitelnou rozkoš v bolesti. Portugalský dobrodruh Vasco Homem pronikl se svými vojáky pralesem podél Zambezi do vnitrozemí a chtivě se prohraboval ve stříbře opuštěného dolu, který jeho hrabivosti zanechal ustupující vládce Monomotapy. Velký Mughala Akbar budoval v daleké Indii osvícený stát, jehož snášenlivou moudrost jeho země nikdy předtím ani potom nepoznala. V Rusku Ivana Hrozného přemýšlel kozák Jermak o dobytí východních sibiřských krajů. Nevěděl, že tam ve skalách poblíž mohutného toku Jeniseje je opuštěná základna bytostí z daleké neznámé hvězdy. Jak by mohl? Sen o dobytí vesmíru lidská duše ještě neznala.

A přece kdesi v dálkách, které si člověk den za dnem přibližuje, se řítí spící posádka stříbrné lodi, která už zítra na Zemi nedokáže přistát nepozorována.

Ve vzdáleném městě klečel don Rodolpho pod vysokou klenbou chrámu před arcibiskupem, který na jeho hlavu vkládal korunu českých králů. V chmurných zdech Escorialu jiný Habsburk snil o světovládě Španělska, zatím co ho proklínali věřitelé, které ožebračil, a v Anglii rostly síly, které za pár let smetou do moře jeho nepřemožitelnou Armádu. Sir Walter Raleigh a Fracis Drake chystali výpravy do zámořských krajin, aby evropským sokům anglické královny vyrvali aspoň část zlaté kořisti.

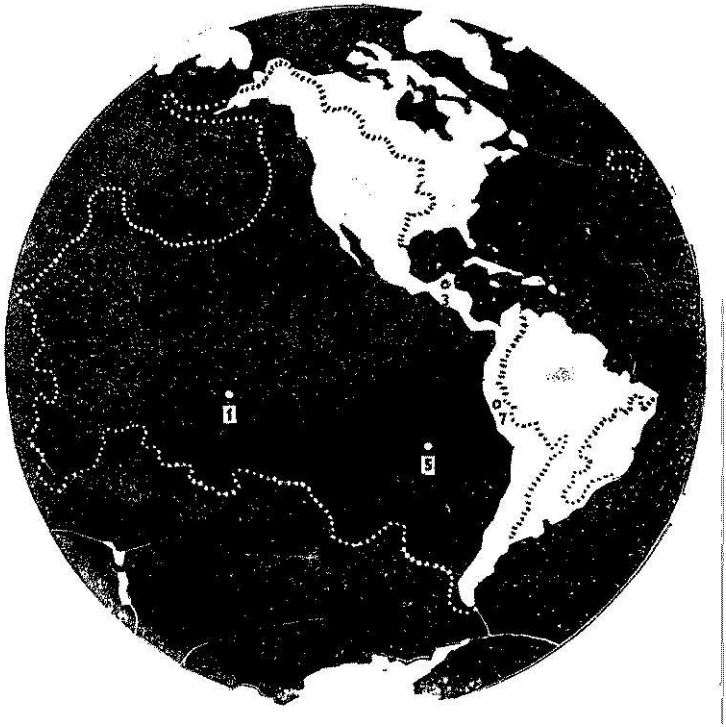
A všude kolem žili lidé, vtahovaní do bojů, které nejsou jejich, a umírali stejně zbytečně jako kdykoli v krvavých dějinách lidstva. Daleko za mořem zuřila genocida původních obyvatel dobyté země i těch, které břichaté lodi přivážely polomrtvé od afrických břehů. Všude na světě, kam proniklo křesťanské milosrdenství, hořely hranice, na nichž hynuli lidé i myšlenky ve jménu nejrůznějších tváří jediného boha.

Ve švýcarských horách skupina rozlícených venkovanů při honu na čarodějnice padla na zem polomrtvá hrůzou, když se před jejich očima zvedlo se země několik temných předmětů, na nichž byli „oni," a přeneslo je nízko nad širokou průrvou mimo dosah pronásledovatelů. Zmizeli jim v horské soutěsce. Kam?

Jsou s námi. Dodnes jsou někde mezi námi. Často zahynuli, pokoušejíce se marně bránit slávu života. Ale poznamenali Zemi svou tajuplnou činností, jejíž výsledky občas s úžasem objevujeme. Denně je potkáváme ve všech končinách světa. Podobají se každému z nás. Zelenooké černé kočky nahlížejí v měsíčních nocích ze střech do oken lidských příbytků, aby vydaly svědectví o životě, který žijeme. Snad právě tvůj soused pootevírá o půlnoci dveře, aby ji vpustil dovnitř, kde oba potají naslouchají vzdáleným hlasům z ledového nekonečna, začarovaným do nepatrného předmětu, jaký u sebe nosí kdokoli. Dají se poznat člověku dřív, než sám objeví tajemství kemu?

Červené korály v bezedných hlubinách Tichého oceánu dál obrůstají trosky velkoměst a roztrhané věže kosmodromu jako v pohádce o Šípkové Růžence, která čeká na své osvoboditele ve věku, kdy sto let je nic a kdy se počítá na desítky tisíciletí.

Adalé, růžová hvězdo! Setkáš se znovu s lidmi z planety Země, která tentokrát bude žít dál?

Mapka I. západní polokoule

Adalská raketa své první záběry snímala ve vrcholné fázi ledové doby, kdy byly pevniny zakryty sněhem hluboko za hranicí ledovce a mrazivé mlhy skreslily obraz moří, takže se ledová pokrývka zdála větší, než pravděpodobně byla. Přerušovanou čarou jsou vyznačeny obrysy hlavního kontinentu Země. Po výbuchu (cca 20 000 let před naším letopočtem), zůstala nad hladinou Pacifiku jen východní pohoří a z hlubin Atlantiku vystoupila nová území. Zemská osa byla původně vychýlena o 6 1/2 ° v opačném směru. Zima a léto přicházely obráceně, ale díky nepatrné odchylce byly rozdíly v ročních obdobích takřka neznatelné. Vcelku bylo podnebí chladnější a příznivé k obývání tropických oblastí, protože celé civilizační údobí bylo mezidobím poslední doby ledové. Zemská rotace byla pomalejší, Země se za jeden oběh kolem slunce otočila 260x a měsíc ji oběhl 13x. Dvacetidenní měsíce a dvěstěšedesátidenní roky - tzolkiny - se zachovaly na mayském posvátném kalendáři.

Mapka II. východní polokoule

1. - 4. - *místa prvních přistání* v r. 1155 n.l. (4268 mayského kalendáře):

1. Výzkumné přistání na ostrově - T 16

2. Místo pohraničních sporů mezi jižní říší Sung a hunskou říší King na pobřeží Žlutého moře - T 32

3. Výběžek Východního pobřeží (poloostrov Yucatan) - T 16

4. Město Zimbabwe poblíž hranice Mosambiku a Rhodesie - T 4

5. Ostrov, kde se usadili T 16, 20 a R 1 a 3

6. Adalská základna v chacaské autonomní oblasti na horním toku Jeniseje

7. Místo signálů, zachycených T 50 v r. 1571 n.l.

8. Hibernační místo Bh na soutoku Gangy a Brahmaputry

Kontinent Lbw nebo Lubu, jak africkou pevninu podle domorodé výslovnosti slova Libye nazývali ve 12. stol. řečtí kupci.

1. Dvojměstí Ghana, pravděpodobně dnešní Kumbi Sáleh u jižní hranice Mauretánie, jehož minarety kosmonauti pokládali za rakety

2. Oblast Amedzofé v pohoří Akwapim-Togo nad soutokem Volty a Aframu na jihovýchodě dnešní Ghany

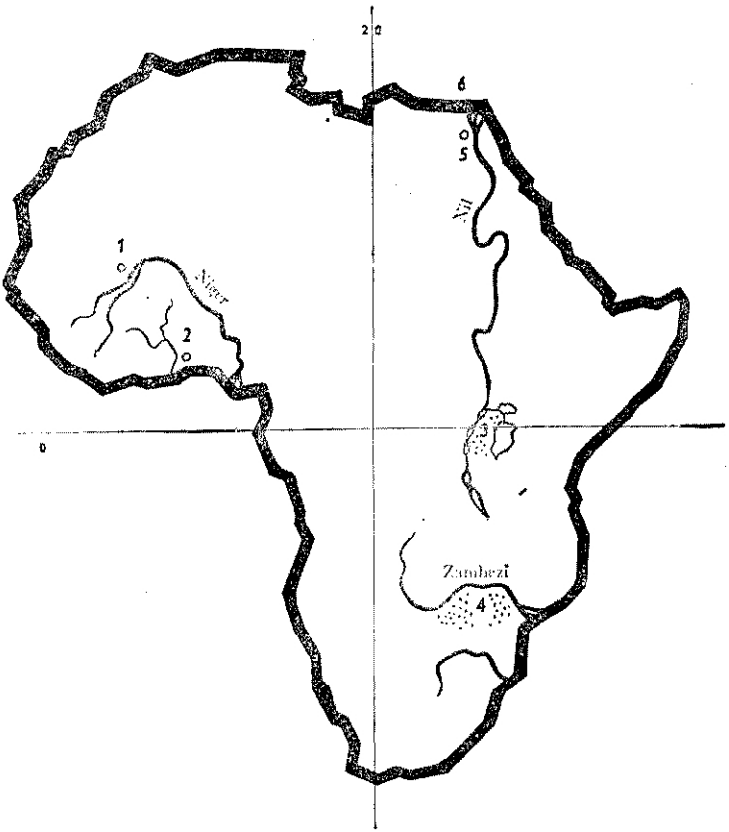
3. Země Čweziů - středověký stát Kitwara východně od Albertova jezera a řeky Nabakazi

4. Říše Monomotapa na náhorní planině dnešní Rhodesie

5. Snofrewova pyramida v Médúmu

6. Íškandrija (Alexandrie)

Mapka III. **Afrika**

Slovo závěrem

Kdysi byli lidé upřímnější. Za dlouhých večerů si vyprávěli pohádky i dospělí. Racionální století je odkázalo světu dětí. My přece víme, že z otevřené lahve nevyletí všemocný džin, aby nám sloužil. Víme, že za devaterými horami a řekami nestojí zakleté zámky, odkud stateční princové osvobozují zlatovlásky v boji s drakem anebo Honzové lidovou chytrostí, která rozřeší i nejpodivuhodnější hádanky, kladené úskočnými čaroději. My, synové a dcery vědeckotechnického pokroku, nevěříme na upíry a duchy. Fantazie, které nás okouzlují, se už včera stávají realitou. Nechoďte na nás s pohádkami!

Skutečně? V dalekých hlubinách kosmu hrdinové sci-fi pohádek bojují s vesmírnými příšerami na ďábelských planetách. Místo rytířských brnění mají skafandry a místo mečů laser. Veliký Černokněžník předložil hloupým Honzům hádanku relativity. Počítají a žasnou. Čísla se mění v divoženky, tančící při měsíčku. Svět se smršťuje a roztahuje. V křišťálové kouli televizoru můžeš pozorovat mužíčka na měsíci.

Díváme se do nedohledných dálek, vidíme hvězdy dávno vyhaslé, prostor a čas se slučují v jediný pojem, nu ovšem, vždyť jsme si je vymyslili, vymyslili jsme si dny a roky a hodiny a metry a versty a yardy, protože nedokážeme žít ve věčnosti a v nekonečnu. Tak. Všechno musí mít svou pozemskou, hmatatelnou míru.

Probuď se, člověče! Tři úhly kosmického trojúhelníku nemají 180° a čtverec neohraničují čtyři přímky. A co je to vůbec pravý úhel na zakulacené ploše? Zadrž! Vždyť to není plocha! Nic z toho neexistuje. Ve skutečnosti....

Ve skutečnosti sedíš v trávě a díváš se na kvetoucí strom. (Ještě pořád zatím. Děti našich dětí už budou možná vídat jen kovové stožáry v přízračných technických lesích). V trávě leze brouček. (Odmyslíme-li si možnost, že je to kosmonaut ze sousední galaxie.) Nemá jiné starosti než s únosností stébla, které se skloní k zemi, když doleze na jeho konec. Můžeš pohladit psa, obejmout milenku, vykoupat se v řece (jsou ještě takové, jejichž průzračnou vodu fenoly nepoznamenaly), a pak si přemýšlej o kosmu, když blankyt nad tebou zvolna bledne, rů-

žoví a černá a na jeho sametovém pozadí ligotají hvězdy, které se v noci osvobozují ze zlatého zajetí Děda Vševěda.

Ano, lidská míra. Potřebujeme ji, abychom mohli přivádět na svět boubelaté děti, z nichž - ze kterého asi? Poznej to, matko, která se skláníš nad novorozeňátkem - vyrostou noví Einsteinové. Přicházejí si na svět za svých devět měsíců, nedbajíce proměn časoprostoru. Snad proto, že ještě nic nechápou, jim nevládne všemocná relativita. Ale jednou v hvězdné budoucnosti naší modré planety možná právě tihle mlaskající kojenci přiblíží lidskému vnímání i tajemství Velkého Chaosu, z něhož vykypěl věčný a nekonečný vesmír. Ano. Co je za nekonečnem? Co bylo před věčností? Nic. Co je to nic?

Tohle je kniha o tom, že všechno je jinak. Dá se vypočítat na milimetr přesně dráha rakety, prolétající galaxiemi do vzdálenosti miliónů světelných roků. Ve chvíli, kdy se vrací na Zem, se nedá vypočítat nic. Tady, doma, v našich srdcích je lůno kosmických záhad. Nevyzpytatelný život, který jde dál po svém navzdory kybernetice. Co bude, můžeme předvídat (počítáme-li s koeficientem omylnosti = ∞). Co je, to vlastně bylo, a co bylo ….

Kolik Tenochtitlánů je pohřbeno pod pralesy, městy a kosmodromy? Kolik jich pohltilo moře a ledovce? Dívám se kolem sebe a žasnu. Starověký bonmot nabývá svého pravého smyslu. Vím, že nic nevím. Pořídím si černou kočku a za deset let budu pozorovat oblohu, jestli se neblíží Spasitelé civilizace.

Víte tak jistě, že UFO nejsou kemové signály z Adalé? A že vaše manželka nepochází z rodu těch, které vyslali na Zemi zrozenci Pacifidy? A že my sami …. Kéž je nás víc. Nás, kteří jsme vykonali pohádkovou cestu vesmírem a vrátili se na Zem, abychom se stali skutečnými lidmi. Kteří se vzdávají smrtonosných zbraní i za cenu vlastního bezpečí. Kteří si podávají ruce, černé, bílé, žluté, hnědé, přes propast prostoru i času. Jejichž myšlenky sledují kosmické dráhy a jejichž srdce bydlí na Zemi. Honzové a princové, čarodějky i zlatovlásky.

Co může člověk ve vesmíru? Nic, jenom hledat. Povznášející Nic zasvěcenců. Ale místo jeho slavných zápasů je jinde. Pohádky, kde vítězí dobro, se nakonec musí vrátit na Zemi.

L.V.

Obsah

První část
Růžová planeta

Kosmická balada
Neporazitelní
Aby jejich děti žily
Magara
Taren
Zítra bude jejich domov
Země

Druhá část
Expedice Země

Mezi nebem a Zemí
Bohové v zajetí Země
Dcery Země
Bozi a smrt
Tápání
Kde není pánem čas
Návrat Černého leoparda
Na obzoru Země

Třetí část
Kříž svatého Dominika

Vyslyš je, Spravedlivý
Autodafé
V pavoučí síti
Quo vadis
Kam Bůh nedohlédne
Útěk k životu
V zemi nikoho

Čtvrtá část
Sedm stupňů zasvěcení

Gardez la dáme
Rozsudek buď vykonán
Zasvěcenci nižšího řádu
Láska po Španělsku
Ket a kat
Devět Neznámých
Bratři Růžového kříže

Pátá část
Bůh proti bohu

Ples u královny matky
Zvony smrti
Mstitelé
Mrtví živí
Vykoupení
Bludičky
Země - můj domov

Mapky
Slovo závěrem

LUDMILA VAŇKOVÁ
MOSTY PŘES
PROPAST ČASU

KAPKA — knihovna
pro každého
Svazek 149
Edici řídí Zora Wolfová

Obálku s použitím kresby
Karla Laštovky
navrhl a graficky upravil
Miloslav Fulín
Vydala Mladá fronta
jako svou 3837. Publikaci
Odpovědný redaktor
Vojtěch Kantor
Výtvarný redaktor
Jiří Svoboda
Technická redaktorka
Silva Hofmanová

Vytiskl Mír, novinářské
závody, n. p., závod 3,
Praha 1, Opletalova 3
26,17 AA. 26,96 VA.
424 stran. Vydání 1.
Praha 1977. 601/22/82.5
Náklad 23 000 výtisků
23-093-77 13/33
Cena brožovaného
výtisku Kčs 24,-